Prof. Dr. M. Es'ad COŞAN

HADİS DERSLERİ 19

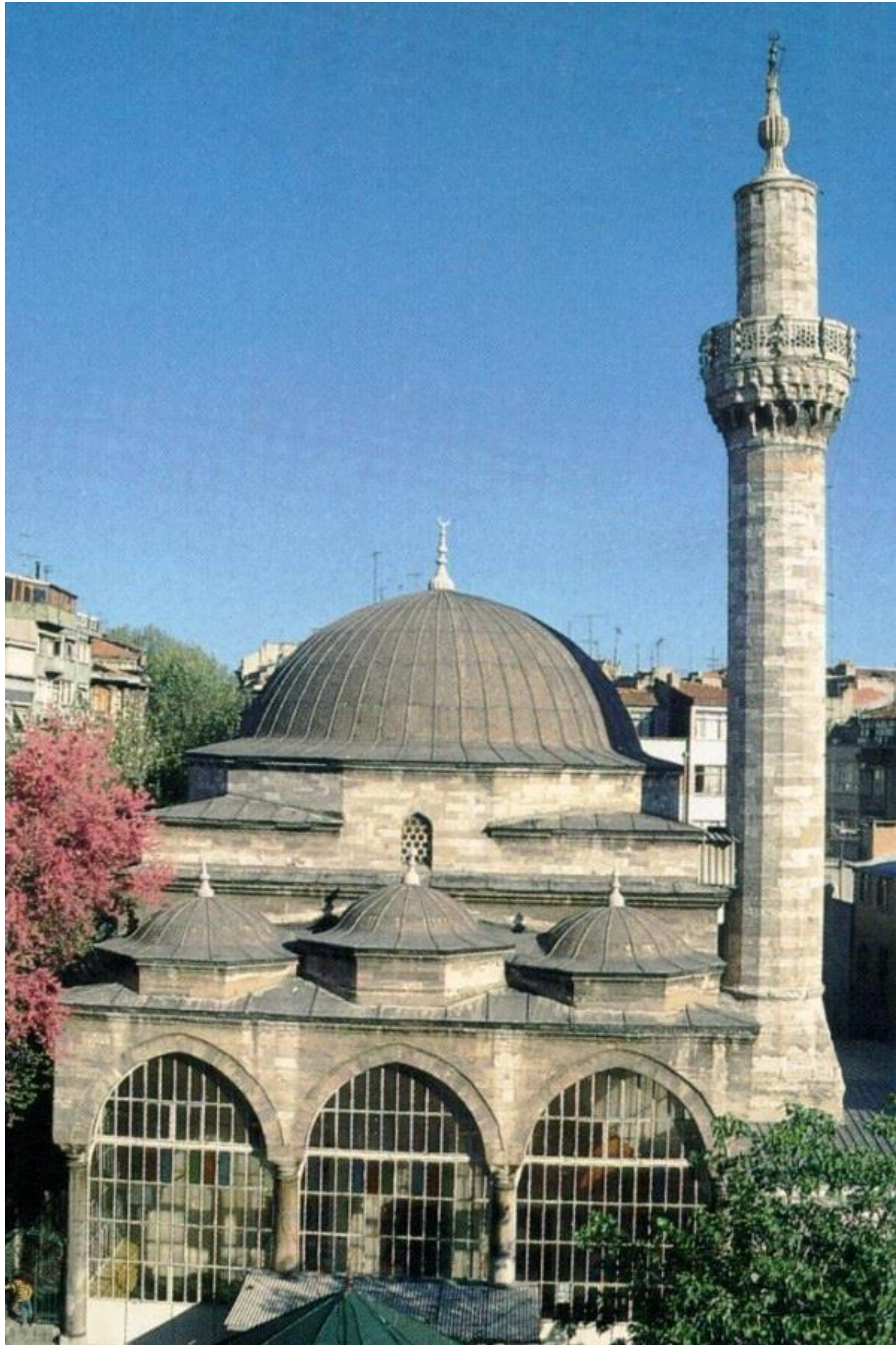

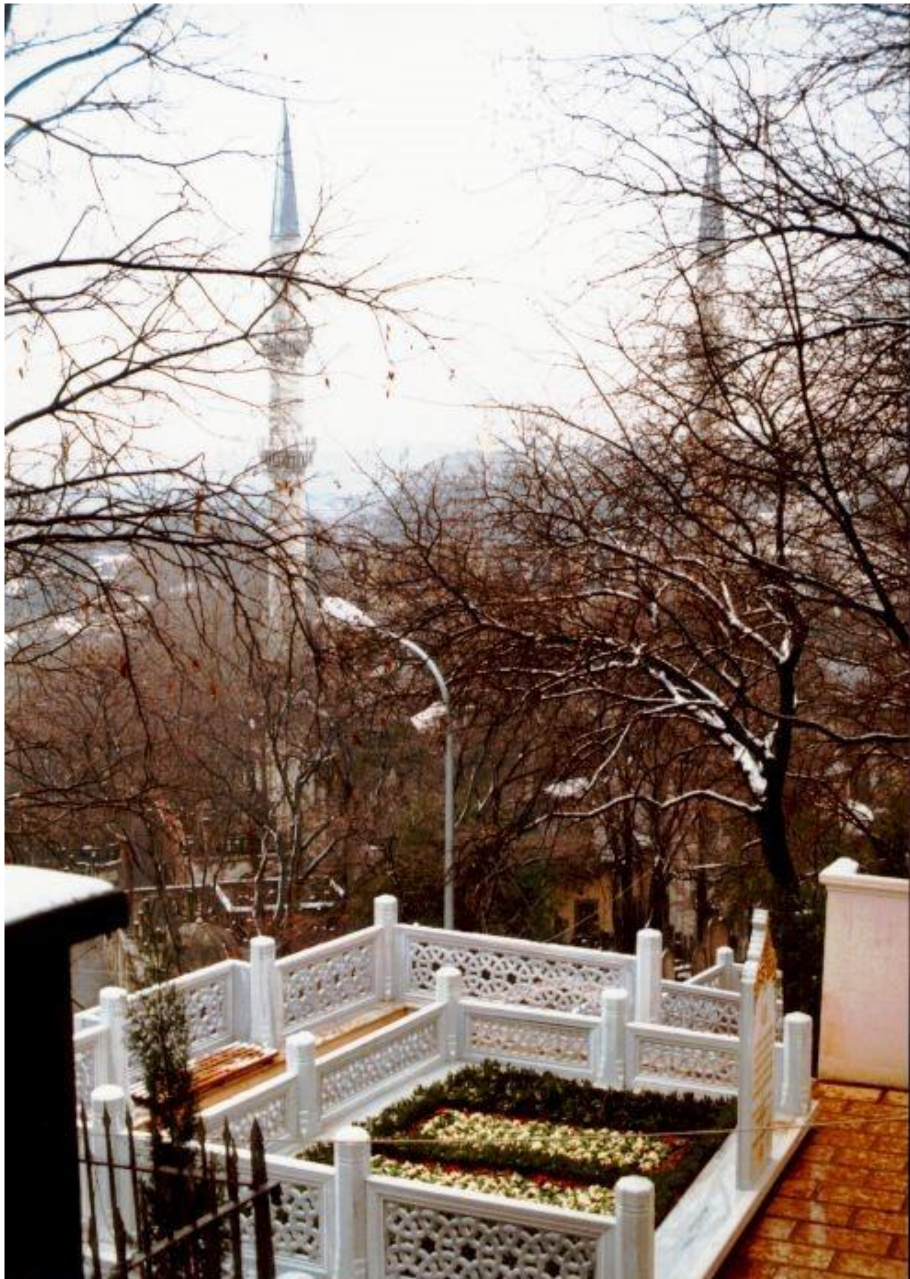
Hazırlayan:

Dr. Metin ERKAYA

بسم الله الرحمن الرحيم

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

Gümüşhâneli Hazretleri, tasavvufî bir camiada bir hadis koleksiyonunu, yâni *Râmûzü'l-Ehàdîs*'i ders kitabı olarak ortaya koymuştur. Bu, tasavvuf tarihinde çok mühim ve önemli bir hadisedir. Sonra da, "Bizim şu hadis koleksiyonumuzu dikkatle okursanız, kısa zamanda muhakkik bir alim olursunuz!" buyurmuştur.

Râmûzü'l-Ehâdis, her hadis metninin ilk kelimesi esas alınarak alfabetik olarak sıralanmış hadislerden oluşmaktadır. Her hadis metninin sonunda, hadisin alındığı kaynak, râvi ve bazen de hadisin sıhhati hakkında bilgi verilmiştir.

Gümüşhâneli Hazretleri'nin, az sözle çok mânâ veren, ezberlenmesi kolay, vecîz ve alimlerce muteber 7101 hadisi bir araya getirmesiyle oluşan bu eser, iki bölümden oluşmaktadır: İlk bölüm genel konularda 6400 hadis-i şerif ihtiva etmektedir. İkinci bölüm ise, Peygamber Efendimiz'in evsaf ve şemâilini anlatan 701 hadisten oluşmaktadır. Müellif bu eseri, 125'i aşkın kaynağa müracaat ederek hazırlamıştır.

Müslümanın şeriatin çizgisinden kaymaması için emniyet, hadis-i şeriftedir. Hadis-i şerife sarılmayan kimse, şeriatın çizgisinde devam edemez, ayağı kayar. Çünkü şeriatın çizgisi kıl kadar incedir, kılıç kadar keskindir. Ona ancak hadis-i şerife sarılarak, hadis-i şerif yolunda yürüyerek, takvâ yolunu yol edinerek, ihlâs ile hareket ederek ulaşılabilir.

Onun için, Gümüşhaneli Hazretleri tarafından başlatılan *Ramûz el-Ehâdîs* dersleri, bu dergâhın mürşidleri tarafından devam ettirilmiştir. İskenderpaşa Camii'nde Mehmed Zâhid Kotku (Rh.A) Hazretleri bu dersleri 1977 yılına kadar sürdürmüş; 1977'den itibaren ise, Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocamız ders yapmıştır. Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri'nin vefatından sonra, Ankara'da da düzenli olarak hadis dersleri başlatmışlardır. 28 Şubat dönemi dolayısıyla yurtdışına çıkana kadar bu dersleri devam ettirmişlerdir. Yurt dışına çıkmadan önceki son hadis dersi, 4 Mayıs 1997 Pazar günü İskenderpaşa Camii'de yapılmıştır.

Hadis Dersleri, bu derslerin yazıya aktarılması ve yayına hazırlanmasıyla oluşmuştur. Elinizdeki 19. ciltte 28 Kasım 1993 – 19 Mart 1995 tarihleri arasındaki 20 adet ders yer almaktadır.

Hocaefendi'nin konulara yaklaşımı, açıklamaları, değerlendirmeleri ve tavsiyeleri okuyucunun istifadesine sunulmuştur. Konuşma üslûbunu da muhafaza ederek hazırladığımız bu eserin, okuyucuya pek çok şeyler kazandıracağını ümid ediyoruz.

Konuşmaların yazıya aktarılmasında emeği geçen ve kaset temininde yardımcı olan kardeşlerimize; teknik konularda yardım eden Abdüllatif, Ahmed Enis ve Lütfullah Erkaya'ya teşekkür ediyor ve eserin hayırlara vesile olmasını diliyoruz.

Dr. Metin ERKAYA
Sincan, Ekim 2015

KISALTMALAR

SAS	: *Salla'llàhu aleyhi ve sellem.*
AS	: *Aleyhi's-selâm.*
RA	: *Radıya'llàhu anh/ anhâ/anhümâ.*
Rh.A	: *Rahmetu'llàhi aleyh.*
KS	: *Kaddesa'llàhu sirrahû.*
RE.	: *Râmûzü'l-Ehàdîs*
ME.	: *Muhtâru'l-Ehàdîs*
RS.	: *Riyàzu's-Sàlihîn*
a.g.e.	: Adı geçen eser.
v.	: Vefatı.
vs.	: ve sâire
s.	: sayfa
(خ)	: Buhàrî, *Sahîh*
(م)	: Müslim, *Sahîh*
(د)	: Ebû Dâvud, *Sünen*
(ت)	: Tirmizî, *Sünen*
(ن)	: Neseî, *Sünen*
(ه)	: İbn-i Mâce, *Sünen*
(حم)	: Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*
(عب)	: Abdü'r-Rezzâk, *Musannef*
(ط)	: Tayâlisî, *Müsned*
(ش)	: İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*
(ع)	: Ebû Ya'lâ, *Müsned*
(طب)	: Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*
(طس)	: Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*
(قط)	: Dâra Kutnî, *Sünen*
(حل)	: Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*

(ق) : Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*

(هب) : Beyhakî, *Şuabü'l-İman*

(عق) : Ukaylî, *Duafâ*

(عد) : İbn-i Adiyy, *Kâmil fi'd-Duafâ*

(خط) : Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*

(كر) : İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*

(حب) : İbn-i Hibbân, *Sahîh*

(ك) : Hâkim, *Müstedrek*

(ض) : Ziyâ el-Makdisî, *el-Ehâdîsü'l-Muhtare*

(در) : Dârimî, *Sünen*

(خز) : İbn-i Huzeyme, *Sahîh*

(بر) : İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstiâb*

(غ) : Begavî, *Şerhü's-Sünneh*

(طح) : Tahâvî, *Şerhü Maâni'l-Âsâr*

PROF. DR. MAHMUD ES'AD COŞAN

(14 Nisan 1938 - 4 Şubat 2001)

14 Nisan 1938 (13 Safer 1357) tarihinde, Çanakkale'nin Ayvacık ilçesinin Ahmetçe köyünde doğdu. Babası Halil Necâti Efendi, annesi Şâdiye Hanım'dır. Anne ve baba tarafından soyu, Buhàra'dan Çanakkale'ye göç etmiş seyyidlere dayanır.

Küçük yaşta iken ailesi İstanbul'a taşındı. 1950'de İstanbul Vezneciler İlkokulu'nu, 1956'da Vefa Lisesi'ni bitirdi. Aynı yıl İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arap-Fars Filolojisi Bölümü'ne girdi. Arap Dili ve Edebiyatı, İran Dili ve Edebiyatı, Ortaçağ Tarihi ile Türk-İslâm Sanatı sertifikalarını alarak, 1960 yılında Edebiyat Fakültesi'nden mezun oldu.

Aynı yıl, Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi'nde açılan asistanlık imtihanını kazanarak, Klasik-Dinî Türkçe Metinler Kürsüsü'ne asistan olarak girdi. Fakülte yayın komisyonunda iki yıl sekreterlik yaptı. 1965 yılında, XV. Yüzyıl şairlerinden olan *Hatiboğlu Muhammed ve Eserleri* konusunda doktora tezi vererek ilâhiyat doktoru ünvanını aldı. 1967-1968 yıllarında Ankara Yükseliş Mühendislik ve Mimarlık Özel Yüksek Okulu'nda *Türkçe ve Hümaniter Bilgiler* derslerini verdi.

Askerlik görevine Tuzla Piyade Okulunda başladı (15 Ekim 1971). Ağrı Patnos'ta yedeksubay olarak tamamladı (31 Aralık 1972).

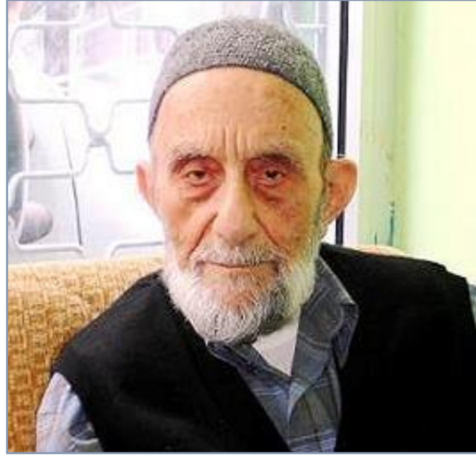
1973 yılında, *Hacı Bektâş-ı Velî, Makàlât* adlı doçentlik tezi ile doçent ünvanını aldı ve Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Türk-İslâm Edebiyatı Kürsüsü'ne öğretim üyesi olarak tayin edildi. 1977-1980 yıllarında Sakarya Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi'nde Türk Dili ve Edebiyatı dersleri verdi. Yurtdışında çeşitli üniversitelerde misafir öğretim üyeliklerinde bulundu.

1982 yılında, *İbrâhim-i Müteferrika ve Risâle-i İslâmiyye* isimli

takdim teziyle ilâhiyat profesörü oldu. Sosyal ve kültürel faaliyetlere daha fazla zaman ayırabilmek düşüncesiyle, 1987 yılında emekliliğini isteyerek üniversiteden ayrıldı.

İlk dînî eğitimini ailesinde gördü. Dedesi Molla Mehmed Efendi, İstanbul'da medreselerde ilim tahsil etmiş ve Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hazretleri'ne intisab etmiş bir kimseydi. Çanakkale Savaşında şehid olmuştur.

Babası Halil Necâti Efendi, küçük yaşta köyünde hafızlığını tamamladı. Genç-liğinde Gümüşhaneli dergâ-hına mensub Çırpılarlı Hacı Ali Efendi'nin medresesine devam etti. İlk tasavvuf dersini de ondan aldı. Med-reseler kapandıktan sonra tekrar köyüne döndü. Şadiye Hanım'la evlendi (1928).

Şâdiye Hanım da aynı sülâleden zikir ehli, bilgili bir hanımdı. Bu evlilikten beşi erkek, ikisi kız, yedi çocukları oldu. Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocaefendi, ailenin dördüncü çocuğudur.

Halil Necâti Efendi, çocuklarını okutmak amacıyla 1942 yılında İstanbul'a taşındı. Bir süre ticaretle meşgul oldu. O sırada, Şehzâdebaşı Damat İbrâhim Paşa Camii'nde Serezli Hasîb Efendi'nin sohbetlerine devam etti. Onun vefatından sonra, Kazanlı Abdül'aziz Efendi'ye intisab etti. Onun Ümmügülsüm Camii'ndeki sohbetlerine katıldı. Abdül'aziz Efendi'nin tavsiyesi ile girdiği müezzinlik imtihanını kazanarak, Fatih Müftülüğü'nde göreve başladı. Abdül'aziz Efendi'nin vefatından sonra (1952), irşad görevini sürdüren Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri'nin sohbetlerine devam etti. Onun yakın dostlarından oldu.

Bu münasebetle, Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocaefendi, küçük yaşta hocaefendilerin meclislerinde bulundu, onların maddî ve manevî ilgilerine mazhar oldu.

Edebiyat Fakültesi'nden mezun olduktan sonra, 1960 yazında Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri'nin kızı Muhterem Hanım'la evlendi. Aynı yılın sonbaharında, Ankara İlâhiyat Fakültesi'ndeki asistanlık görevi dolayısıyla Ankara'ya taşındılar.

İlâhiyat Fakültesi'ndeki öğretim üyeliği yıllarında, Hocaefendi'nin kapısı herkese açıktı. Öğrencilerin çok sevdiği ve saygı gösterdiği bir kimseydi. Talebe gelir, kapıyı çalar, derdini anlatır, cevabını alır, müsterih bir çehre ile ayrılırdı. Olaylı ve kavgalı zamanlarda öğrencilerin arasına girer, onları akl-ı selime davet eder, kavgaları önlemeye çalışırdı.

1960'lı yıllarda fakültede resmî ders olarak Kur'an-ı Kerim dersi yoktu. Öğrenciler kendi gayretleriyle, Arapça'dan, Farsça'dan faydalanarak Kur'an-ı Kerim öğrenmeğe çalışıyordu. Bunu gören Hocaefendi, müsait zamanlarında hasbî olarak, isteyenlere Kur'an-ı Kerim ve Osmanlıca dersleri veriyordu.

Öğrencilerini bilimsel araştırmalara, master ve doktora yapmaya teşvik ederdi. Öğretim üyeleri arasında saygınlığı vardı. Sahasında söz sahibi idi. Özellikle Türk-İslâm Edebiyatı'nda, ilk müracaat edilen kimseydi. Kendisinden önce profesör olmuş hocalar bile, ağır bir parça, çetin bir şiir oldu mu;

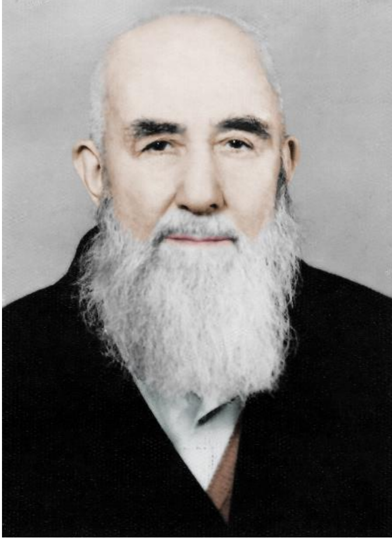
"—Es'ad Bey, şuna beraber bakabilir miyiz?" diye kendisine gelirlerdi. Herkese yardımcı olmaya çalışırdı.

İlk yıllar Kurtuluş'ta oturuyorlardı. Daha sonra Kalaba'ya taşındılar (1963). Evlerinin yakınında cami yoktu. Bir mescid açılması için önderlik etti. Daha sonra onun gayretleriyle bir dernek kurulup, cami yeri alındı. Üstte Kur'an Kur'an Kursu, altta cami olmak üzere cami inşaatının yapılmasına gayret etti. Buralarda zaman zaman hadis ve tefsir sohbetleri yaptı.

Komşuluk ilişkileri çok mükemmeldi. Bütün yorgunluklarına ve yoğunluklarına rağmen, komşularına da vakit ayırırdı. Karşılıklı ziyaretleşmeler olurdu. Ziyaretlerde tebessümü eksik etmezdi.

Ziyaret sırasında, kütüphaneden uygun bir kitap alır, orada bulunanlardan birisine bir yer açtırırdı. Sonra oradan bir miktar okuyarak sohbet ederdi.

Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri, hemen her yıl Ankara'ya gelir, evlerinde bir süre misafir kalırdı. Ankara'nın çeşitli semtlerinde, çevre ilçelerde sohbetler, ziyaretler olurdu. Bazen de M. Es'ad Hocaefendi'yi de yanına alır, Anadolu'nun muhtelif şehirlerine beraber seyahat ederlerdi.

1977 Yılında, Mehmed Zâhid Kotku Efendi'nin bizzat elinden tutarak kürsüye oturtması ile İskenderpaşa Camii'nde *Râmûzü'l-Ehàdîs* derslerine başladı. Hafta sonlarında İstanbul'a gidiyor, pazar günü hadis dersini yapıp Ankara'ya dönüyordu.

Mehmed Zâhid Efendi'nin hastalığında, ameliyatında hep yakın hizmetinde bulundu. Son demlerinde de yanıbaşındaydı. Onun arzusu üzerine, 13 Kasım 1980 (5 Muharrem 1401) günü vefatından sonra, cemaatin eğitimiyle ve her türlü meselesiyle ilgilenme, tebliğ ve irşad görevini üstlendi.

Tasavvufî nisbeti; hocası Mehmed Zâhid Efendi vasıtasıyla Nakşibendî Tarikatı'nın, Hàlidiyye kolunun, Gümüşhâneviyye şubesidir. Ayrıca Kàdiriyye, Sühreverdiyye, Kübreviyye, Çeştiyye, Mevleviyye, Halvetiyye ve Bayrâmiyye tarikatlarından da irşada me'zundur.

Onun döneminde hadis derslerine ilgi daha da arttı. Cemaat yer bulamadığı için camiye ilâveler yapıldı, ders dinlenilecek yerler beş-altı kat genişletildi. Caminin yanındaki eski binalar alınarak camiye katıldı. Ayrıca Ankara, İzmir, Bursa, Sapanca, İzmit ve Eskişehir'de mutad hadis dersleri başlatıldı.

Mehmed Zahid Kotku Efendi'nin emri üzerine kurduğu "Hakyol

Vakfı"nın çalışmalarıyla bizzat ilgilendi, muhtelif yerlerde şubeler açtırdı. Eğitim ve yardımlaşma faaliyetini yaygınlaştırmak için çalışmalar yaptı. Sanat ve kültürle ilgili çalışmalar yapmak üzere "İlim, Kültür ve Sanat Vakfı"nı, sağlık hizmetleri için "Sağlık Vakfı"nı kurdurdu. Hanımların eğitimiyle ilgili olarak "Hanım Dernekleri"nin; çevre ile ilgili çalışmalar yapmak üzere "İlim, Ahlâk, Kültür ve Çevre Dernekleri"nin kurulmasını ve yaygınlaştırılmasını teşvik etti. Bu çalışmalarla toplumun güzel amaçlar için bir araya gelmesini, organize olmasını sağlamaya çalıştı.

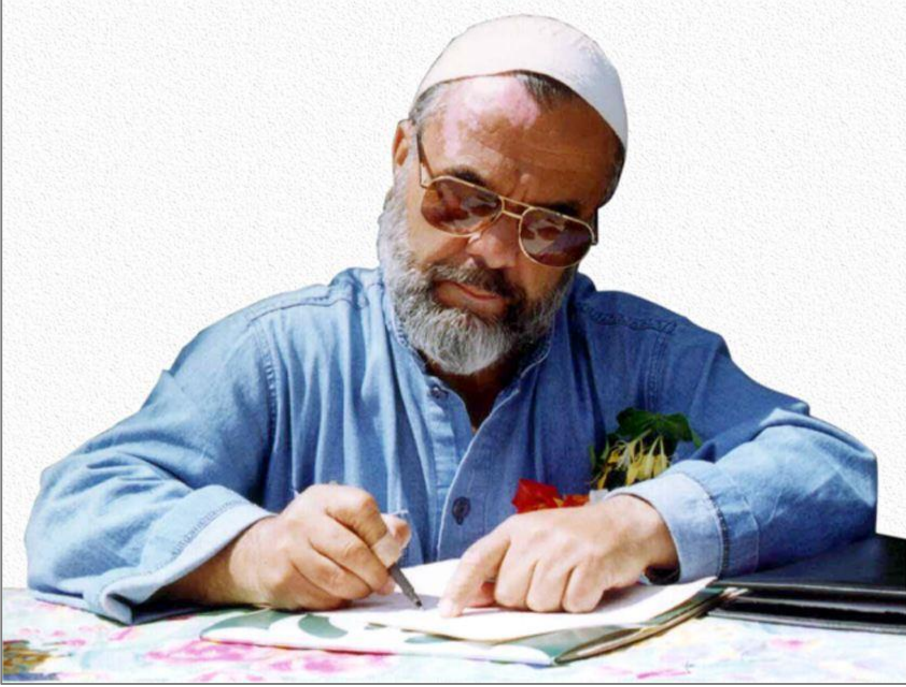
Vakıflara ait, harabe haline gelmiş birtakım ecdad yadigârı eserlerin tamir ve tecdidiyle ilgilendi. Onların gayesine uygun olarak tekrar faaliyete geçmesini temin etti. (Ahmed Kâmil Tekkesi, Selâmi Mustafa Efendi Tekkesi, Şeyh Murad Efendi Dergâhı, Şadiye Hatun Şifâ Külliyesi...)

Eğitimin yaygınlaştırılması için basın ve yayın çalışmalarıyla ilgilendi. 1983 Eylülünde İslâm dergisi, 1985 Nisanında *Kadın ve Aile* ve *İlim ve Sanat* dergisi yayınlanmaya başladı. Daha sonra, Gülçocuk dergisi çıkartıldı. Sağlık ve bilimle ilgili konularda ise *Panzehir* dergisi yayınlandı. Vefa Yayıncılık adına yayınlanan bu dergilerle yakından ilgilendi ve makaleler yazdı.

Bu dergiler ilgilendikleri sahalarda kamuoyuna önderlik ettiler. Yayınladıkları yazılarla, araştırma dosyalarıyla ve İslâm dünyasından haberlerle halkımızın bilgilenmesine ve bilinçlenmesine katkıda bulundular. İyimser, ümit verici, yol gösterici yazılarla pek çok hayırlı gelişmelere sebep oldular. Haklarında sempozyumlar, doktora tezleri yapıldı. Bir ara İslâm dergisinin tirajı yüz bini aştı. *İslâm* ve *Kadın ve Aile* dergileri, 1998 Haziranına kadar aksamadan yayınlarını sürdürdüler.

Kitap yayıncılığı için Sehâ Neşriyat'ı kurdu; çeşitli dinî, edebî, tarihî, kültürel eserler neşredildi. Yayıncılığın geliştirilmesi, haftalık ve günlük yayınlara geçilebilmesi için çalışmalar başlattı. Onun gayretleriyle bir matbaa tesis edildi (Ahsen), dizgi tesisleri kuruldu (Dehâ).

Sesli ve görüntülü yayıncılık alanında hizmet etmek, millî ve mânevî değerlerimize uygun yayınlar yapmak üzere, *Ak-Radyo*

(AKRA) adı altında bir müessesenin kurulmasına öncülük etti (1992). Halen İstanbul'dan radyo yayınları yapılmakta; bu yayınlar uydu vasıtasıyla Türkiye'nin her yerinden, Orta Asya'dan ve Avrupa'dan dinlenebilmektedir.

Onun teşviki ile Ak-Televizyon adı altında Marmara Bölgesine yönelik bölgesel televizyon yayını başlatıldı (1997). Basın-yayın alanında *Sağduyu* isimli günlük bir gazete yayınlandı (3 Mayıs 1998 - 11 Temmuz 1999).

Kaliteli bir eğitimi temin etmek amacıyla, özel eğitim kurumlarının kurulmasını teşvik etti. Çeşitli illerde ilkokul öncesi, ilkokul ve orta öğrenime yönelik eğitim tesisleri, okullar ve dersaneler kurdurdu. (Asfa)

Halka güvenilir bir sağlık hizmeti verilmesi için poliklinikler ve hastaneler açılmasını teşvik etti. Başta İstanbul olmak üzere bir çok ilde sağlık kuruluşları hizmete açıldı. (Hayrunnisâ Hastanesi, Esmâ Hatun Hastanesi, Afiyet Hastanesi…)

Yurtdışındaki müslümanlarla diyaloğu sağlamak, ziyaretleri kolaylaştırmak amacıyla İskenderpaşa Turizm (İSPA) adı altında bir seyahat acentası kurulmasına öncülük etti. Bu şirket vasıtasıyla hac ve umre programları, çeşitli yurt içi ve yurt dışı geziler; aile ve eğitim toplantıları düzenlendi.

İlmî seviyesi yüksek hocalar yetiştirmek amacıyla İstanbul'da, Ankara'da, Konya'da ve Bursa'da hadis ve fıkıh enstitüleri açtırdı. Buralarda ilâhiyat fakültelerinde okuyan veya mezun olan kimselere, özel hocalardan Arapça, hadis, tefsir ve fıkıh dersleri verdirilmesini temin etti.

Sohbet ve vaazlarına yurt içinde ve yurt dışında büyük ilgi gösterilmesi ve çeşitli yerlere davet edilmesi, onun çok seyahat etmesine neden oldu. Avrupa'da, Kuzey Amerika'da, Afrika'da, Orta Asya'da ve Avustralya'da pek çok ziyaretler, vaazlar, sohbetler yaptı; eğitim programlarına katıldı.

Her yıl hac ve umre dolayısıyla değişik ülkelerden gelen müslümanlarla görüştü, diyalog kurdu. Hakkı ve hayrı, iyiyi ve güzeli tebliğ etme yönünde şumüllü ve verimli çalışmalar yapmaktan bir an bile geri kalmadı. Çevresini de daima bu tür

çalışmalara teşvik etti.

1997 Mayıs'ından itibaren hizmetlerini yurtdışında sürdürdü. 1998 yılında Avustralya'nın Brisbane şehrine yerleşti. Tebliğ ve irşad çalışmalarını Avustralya'nın her tarafına yaygınlaştırdı. Pek çok yerde camiler, kültür merkezleri açıldı. Brisban'daki camide, her gün sabah ve yatsı namazlarından sonra, hadis sohbeti yapıyordu.

Radyo sohbetleri yine devam etti. Cuma günleri Ak-Radyo'da yapmakta olduğu hadis sohbetlerine ilâve olarak, salı günleri tefsir sohbetleri yapmaya başladı (29 Eylül 1998). Fâtiha Sûresi'nden başladı. Her sohbette birkaç ayet-i kerime okuyup, izah ediyordu. Vefat etmeden önce yaptıkları son tefsir sohbetinde, Bakara Sûresi 224. ayetine kadar gelmişlerdi.

4 Şubat 2001 (10 Zilkade 1421) Pazar günü, bir cami açılışı yapmak için Grifit şehrine giderlerken, Avustralya yerel saatiyle 12'de (Türkiye saatiyle 04'te) Sydney civarında, Dubbo kasabası yakınlarında geçirdikleri elim bir trafik kazası sonucu, yanında bulunan damadı Prof. Dr. Ali Yücel Uyarel'le birlikte ahirete irtihal eylediler. Ani ölümleri ailesi, yakınları, sevenleri ve bütün müslümanlar tarafından derin bir üzüntüyle karşılandı.

Mübarek naaşları, Sydney'de Auburn Gelibolu Camii'nde kılınan cenaze namazından sonra Türkiye'ye getirildi (8 Şubat Perşembe). 9 Şubat Cuma günü, Fatih Camii'nde yüzbinlerin iştirak ettiği muhteşem bir cenaze namazından sonra, tekbirlerle, salevatlarla, dualarla, gözyaşlarıyla, Ebû Eyyûb el-Ensàrî Hazretleri'nin kabri civarında, Eyüp Mezarlığında toprağa verildi.

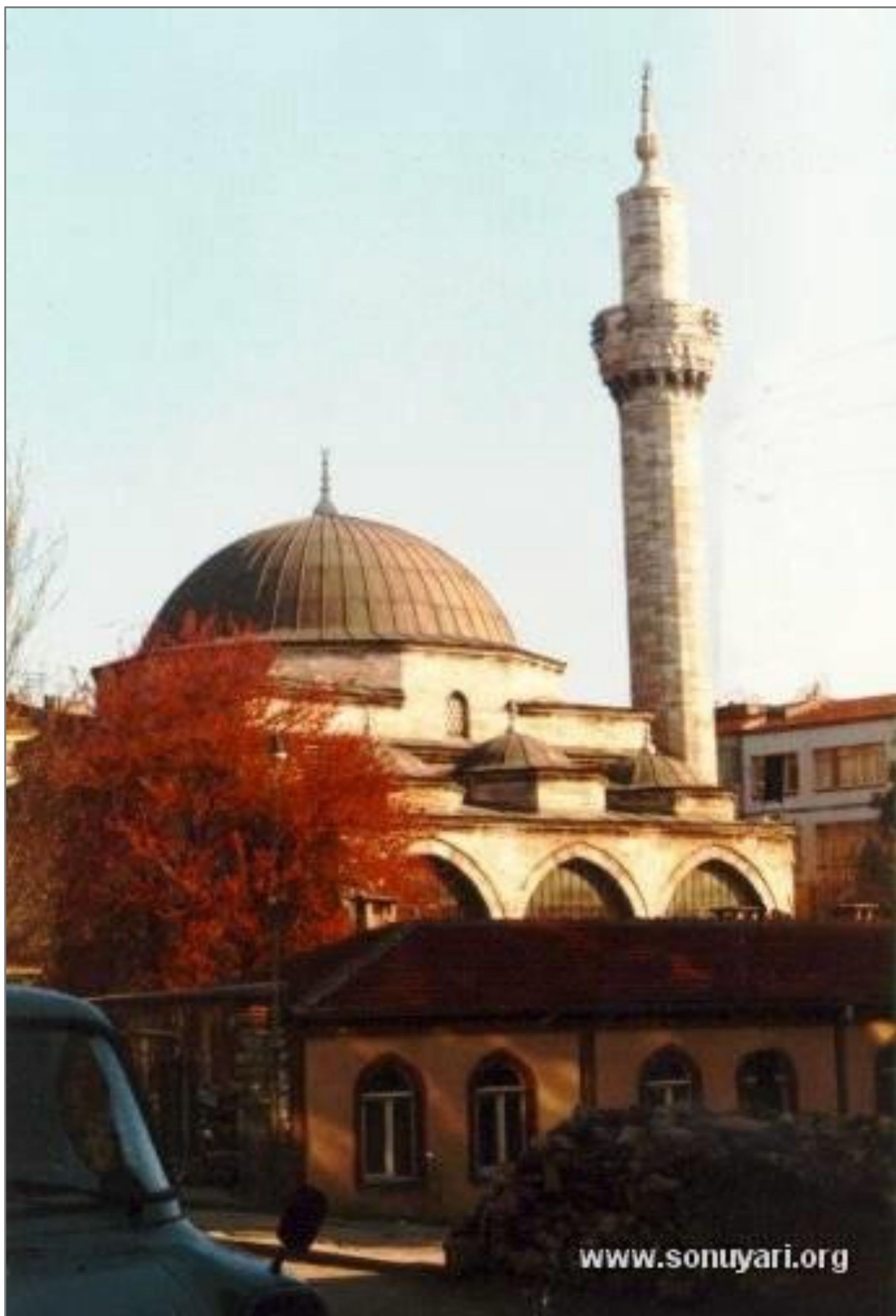
Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Rh.A, doğu dillerinden Arapça ve Farsça'yı, batı dillerinden Almanca ve İngilizce'yi bilmekteydi. Yurt içinde ve yurt dışında çok yönlü sosyal faaliyetlerini, tebliğ ve irşad çalışmalarını vefat edinceye kadar devam ettirdi.

Rûhu şâd, mekânı cennetî a'lâ olsun...

Yayınlanmış Eserleri:

01. Matbaacı İbrâhîm-i Müteferrika ve Risâle-i İslâmiye (1982)
02. Hacı Bektâş-ı Velî, Makàlât
03. Gayemiz (1987)

04. İslâm Çağrısı (1990)
05. Yeni Ufuklar (1992)
06. Çocuklarla Başbaşa
07. Başarının Prensipleri
08. Türk Dili ve Kültürü
09. İslâm'da Nefis Terbiyesi ve Tasavvufa Giriş (1992)
10. Avustralya Sohbetleri-1 (1992)
11. Avustralya Sohbetleri-2 (1994)
12. Avustralya Sohbetleri-3 (1995)
13. Avustralya Sohbetleri-4 (1996)
14. Yeni Dönemde Yeni Görevler (1993)
15. Haccın Fazîletleri ve İncelikleri (1994)
16. Zaferin Yolu ve Şartları (1994)
17. İslâm, Sevgi ve Tasavvuf (1994)
18. Sosyal Çalışmalarda Organizasyon ve Başarı (1994)
19. Güncel Meseleler-1 (1994)
20. Güncel Meseleler-2 (1995)
21. Hazret-i Ali Efendimiz'den Vecîzeler (1995)
22. Hacı Bektâş-ı Velî (1995)
23. Yunus Emre ve Tasavvuf (1995)
24. Başarı Yolunda Sevginin Gücü (1995)
25. İslâmî Çalışma ve Hizmetlerde Metod (1995)
26. Sosyal Hizmetlerde Hanımlar (1995)
27. Ramazan ve Takvâ Eğitimi (1996)
28. Tebliğ ve İrşad Çalışmaları (1996)
29. İslâm, Tasavvuf ve Hayat (1996)
30. Haydi Hizmete! (1997)
31. İslâm'da Eğitimin İncelikleri (1997)
32. Tasavvuf Yolu Nedir? (1997)
33. İmanın ve İslâm'ın Korunması-1 (1997)
34. İmanın ve İslâm'ın Korunması-2 (1998)
35. Allah'ın Gazabı ve Rızası (1997)
36. Mi'rac Gecesi (1998)
37. Doğru İnanç ve Güzel Kulluk (1998)
38. Ramazan ve Güzel Ameller (1998)

www.sonuyari.org

01. MÜSLÜMANLARIN SIKINTILARI

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn… Seyyidinâ ve senedinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî, ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn …

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

إِذَا نَزَلْتُمْ بِقَوْمٍ ، فَأَمَرُوا لَكُمْ بِمَا يَنبَغِي لِلضَّيْفِ فَاقْبَلُوا ؛ وَإِنْ لَمْ يَفعَلُوا فَخُذُوا مِنهُمْ حَقَّ الضَّيْفِ الَّذِي يَنبَغِي لَهُمْ (حم. عن عقبة بن عامر)

RE.64/16 (*İzâ nezeltüm bi-kavmin, feemerû leküm bimâ yenbağî li'd-dayfi fakbelû; ve in lem yef'alû, fehuzû minhüm hakka'd-dayfi'llezî yenbağî lehüm.*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem cemaat-i müslimîn!
Değerli kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı dünyada, âhirette üzerinize olsun… Allah-u Teàlâ Hazretleri iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin...

Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri'nin mübarek hadîs-i şerîflerini, büyük şeyhimiz Ahmed Ziyâüddîn-i Gümüşhânevî Hazretleri'nin te'lif eylemiş olduğu Râmûzü'l-Ehâdîs kitabından takip ediyoruz.

Hadîs-i şerîflerin okunmasına başlamadan önce, evvelen ve hassaten Peygamber SAS Efendimiz'in ruh-u pâkine hediye olsun diye; Allah-u Tealâ Hazretleri bizi ona sevdiği ümmet eylesin diye;

Peygamber Efendimiz'in sevgisine, rızasına, şefaatine erelim diye; ve Peygamber Efendimiz'den, ashâb-ı kirâmından, ezvâc-ı tâhirât ümmehât-ı mü'minîn validelerimizden, Efendimiz'in zürriyet-i tayyibesinden; makàm-ı irşadının varisleri ulemâ-i muhakkıkîn, sâdât ve meşayih-i turuk-u âliyemizin cümlesinin, Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyy-i Murtezâ'dan müteselsilen Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'ye kadar turuk-u âliyemiz silsilelerinden güzeran eylemiş olan cümle sâdat u meşahiyimizin ruhlarına hediye olsun diye;

Beldemizin medâr-ı iftihârı Yûşâ AS'ın, ve sâir enbiyâ ve mürselînin, (*salavatu'llàhi ve selâmuhû aleyhim ecmaîn*) cümle evliyâullah u mukarrabînin; bu beldeleri fetheden Fatih Sultan Muhammed Han'ın ve ordusu mensubu mübarek şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin; başta Ebû Eyyûb el-Ensârî Halid ibn-i Zeyd Hazretleri olmak üzere beldemizde medfun bulunan sahâbe-i kirâmın ruhları için;

Cümle hayrât u hasenât sahiplerinin ve içinde şu hadis dersini yaptığımız İskenderpaşa Camii'ni bina etmiş olan İkinci Bayezid-ı Velî'nin itimadlı veziri İskender Paşa Hazretleri'nin ruhu için; bu camiyi o asırlardan bu güne kadar hizmette tutan, tamir eden, tevsî eden, bakımını yapan, küçük büyük yardımlarını, desteklerini esirgemeyen cemaatin ruhları için; bu camiden güzeran eylemiş olan imamların, hatiplerin, vaizlerin, kayyımların, müezzinlerin, cemaatlerin ruhları için; caminin çevresinde medfun bulunan mü'minlerin ruhları için;

Uzaktan yakından hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere camiye gelmiş olan kardeşlerimizin ve şu anda bu yayını dinleyen bütün dinleyicilerin geçmişlerinin ruhları şad olsun, kabirleri nur dolsun, makamları a'lâ, mertebeleri yüksek olsun diye; kabirleri cennet bahçesi olsun, ruhları şâd olsun diye;

Biz yaşayan, sağ, hayatta olan mü'minler de Rabbimizin rızasına uygun yaşayalım, sevdiği işleri işleyelim, ömrümüzü hayırlı ve verimli bir şekilde geçirelim, hüsn-ü hâtime ile ahirete göçelim, ve Rabbimizin huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varalım, cennetiyle cemaliyle müşerref olalım diye saydıklarımızın ruhlarına bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerîf hediye edelim, öyle başlayalım!

……………………..

a. Yolculukta İkram Edileni Kabul Edin!

Mukaddimede Arapça metnini okuduğum hadis-i şerif, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 64. sayfasındaki 16. hadis-i şeriftir. Ahmed ibn-i Hanbel Ukbe ibn-i Âmir RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[1]

إِذَا نَزَلْتُمْ بِقَوْمٍ ، فَأَمَرُوا لَكُمْ بِمَا يَنْبَغِي لِلضَّيْفِ ، فَاقْبَلُوا ؛ وَإِنْ لَمْ يَفْعَلُوا ،

فَخُذُوا مِنْهُمْ حَقَّ الضَّيْفِ الَّذِي يَنْبَغِي لَهُمْ (حم. عن عقبة بن عامر)

RE.64/16 (*İzâ nezeltüm bi-kavmin, feemerû leküm bimâ yenbağî li'd-dayfi, fakbelû; ve in lem yef'alû, fehuzû minhüm hakka'd-dayfi'llezî yenbağî lehüm.*)

(*İzâ nezeltüm bi-kavmin*) "Ey benim ashabım! Bir insan topluluğunun, bir cemaatin diyarına, beldesine, ikamet mahalline, mahallesine gittiğiniz zaman, oraya indiğiniz, bir yere uğradığınız, konakladığınız zaman, (*feemerû leküm bimâ yenbağî li'd-dayfi*) onlar da misafire Müslümanlıkça yapmak gereken ikramları yapmayı emrederler ve o ikramları yaparlarsa, (*fakbelû*) kabul edin!"

Yolcusunuz, Medine'de değilsiniz, bir vazifeyle çıkmışsınız, kalabalıksınız. Yolculuk hali; insan giderken bir mahalleye, bir köye, beldeye, bir yere uğrar. (*Ve in lem yef'alû*) "Ev sahibi hakkını yapmadı, ağırlama hakkını yapmadı; (*fehuzû minhüm hakka'd-dayfi'llezî yenbağî lehüm*) o zaman onların boynuna borç olan misafire ikram hakkını onlardan siz alın, onlar yapmazlarsa siz alın!"

Hadîs-i şerîfin söylendiği zamanı, yeri, söylendiği şartları düşünürsek daha kolay anlarız. Çöl, mahrumiyet diyarı ve insanlar şimdiki gibi organize olmamış; beldeler gelişmemiş, ticaretler tam

---

[1] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.149, no:17383; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.270, no:1047; Ukbetü'bnü Âmir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.253, no:25903; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.104, no:2872.

sağlam geniş bir şekilde yapılmıyor; süpermarketler yok, bakkallar, kasaplar, fırınlar yok. Bir yere gidiyorsunuz, birkaç tane çadır var veya birkaç tane topraktan yapılmış, üstü hurma dallarıyla örtülmüş köy evi var, başka bir şey yok! Sokağı yok, caddesi yok.

Uzaktan gördünüz, orada kümelenmişler; tamam, burada insan topluluğu var, iyi el-hamdü lillâh, kumların arasında kalmaktan kurtulduk. Şu köşede birileri oturuyor. Gidelim bakalım yanına, dediniz, gittiniz.

Paranız ya olur ya olmaz, gidenin de parası olmayabilir çünkü onların hayatlarından biliyoruz ki çok mahrumiyetli hayatları vardı. Bazen bir hurmayı bile bölüşüyorlardı. Bazen bir hurmayı bile yutmuyorlardı da; biraz birisi emiyordu, ötekisine veriyordu, o emiyordu, ötekisine veriyordu, o emiyordu… Demek ki çok mahrumiyet var. Çekirge yiyorlardı, çekirgeyi toplayıp yiyorlardı. Su bulamıyorlardı…

Gidenlerin parası da olmayabilir. İnsanın kesesinde parası çok oldu mu, göğsü kabarık durur, başı dik durur: “Kes şuradan bir koyun, al parasını, çok konuşma!” gibi bir eda ile insan parasıyla bir şeyler yaptırabilir, ama mesela parası da yok.

Gitti, orada 5-10 çadır var. Tamam, anlaşılan çölde bir bedevi obasına uğradı. Ama bakkalı yok, kasabı yok. Her şey o çadırların içindeki insanların çadırlarının içinde, kendi mülkiyetleri altında.

Ne olacak?

Bunlar aç, susuz, yorgun ve Allah’ın sevgili kulları, bunlar Peygamber Efendimiz’in ashabı. Bir vazifeyle çıkmışlar, gelmişler. Peygamber Efendimiz:

“—Bu adamlar bunlara ev sahibinin misafire yapması gereken ikramı yaparlarsa, ötekiler kabul etsin!” diyor.

Meselâ:

“‘—Buyurun efendim, oturun; yiyecek bir şeyler buyurun, içecek bir şeyler buyurun, devemizden biraz süt sağdık, için!’ diye bir şey ikram ederlerse kabul edin, reddetmeyin!” diyor.

Hani bazen biz:

“—Teşekkür ederim, estağfirullah, sağ olun, var olun…” filan diyoruz, istemiyoruz.

“—Hayır, kabul edin!” diyor.

Vermedi, şimdi ne yapacak?

Vermediği zaman ötekisi suçlu oluyor. Çünkü insanlık vazifesi var. Hepimiz insanız; hepimiz yemeğe içmeye muhtacız, mecburuz.

Geçen seneler gazetelerde vardı: bir yerde galiba uçak düşmüş de hiçbir şey bulamamışlar, ölmüşler. Ölen ölmüş, kalan kalmış. Kalanlar ölenlerin etini yemiş! Gazeteler yazıyordu. Hayatın bin bir türlü sıkıntısı olabiliyor. Biz burada şimdi rahatız. En fakirimiz bile o devre göre en zenginiz. En fakirimiz bile; "Hiç ekmek bulamadım." diyemez. Ama ekmeği beğenmeyebilir; kuru, kenarı küflenmiş diyebilir filan da bulamadım demez; çünkü vardır.

Vermediği zaman ne olacak?

Aç kalacak, susuz kalacak, yorgun, perişan olacak.

"—O zaman gerektiği kadarını da alın!" diyor.

Öyle insafsızlık da olmaz. Biz insanoğlu Hz. Âdem'den beri birbirimizle kardeşiz; sen orada çadırın içinde karnın tok yat, akşam kuzuyu kestin, kebabı yaptın, yedin, yattın; ben de burada misafirim, dışarıda açlıktan kıvranayım!.. Demek ki bu da Allah'ın razı geleceği bir şey olmadığından, Peygamber Efendimiz, "Onlardan misafirlik hakkı kadarını vermeseler bile alın!" diyor. Mâkul; çünkü hayat bu, hayatın devam etmesi lazım, alırsın.

Allah bize çok nimetler vermiş. Bizim beldemiz, bizim Türkiye'miz dünyanın çok güzel yerlerinden birisi. Her şey var! Aynı gün içinde kar yağan yer var, yağmur yağan yer var, güneş olup da denize giren insanların olduğu yer var! Meyveler kamyon kamyon, sebzeler tümen tümen, yığın yığın, ağaçlar yeşil yeşil, yiyecek var, içecek var, tatlı var, tuzlu var, ekşi var, turşu var… Hiç kimse bir şey vermesin, ben dağda gezeyim; karnımı doyururum!

Ama çölde?

Çölde ağaç da yok. Burada pınardan su içerim. Çölde pınar da yok, dere de yok. Uçsuz bucaksız kumlar, sayılamayacak kadar inişli çıkışlı tepeler. Ne yapacaksın? Kum. İş yürüyecek, hayat devam edecek olduğu için Peygamber Efendimiz o zaman;

"—Bu gibi zor şartlar altında misafire yapması gerektiği ikram kadarını, vermese de alırsınız!" diyor.

b. Rahmetin Mescide İnmesi

Deylemî Ebû Hüreyre RA'dan rivayet ediyor.

Peygamber SAS Efendimiz bildiriyor ki:[2]

إِذَا نَزَلَتِ الرَّحْمَةُ عَلَى أَهْلِ الْمَسْجِدِ ، بَدَأَتْ بِالإِمَامِ ؛ ثُمَّ أَخَذَتْ يَمِينًا ، ثُمَّ عَطَفَتْ عَلَى الصُّفُوفِ (الديلمي عن أبي هريرة)

RE.64/17 (*İzâ nezeleti'r-rahmetü alâ ehli'l-mescidi, bedeet bi'l-imâm; sümme ehazet yemînen, sümme atafet ale's-sufûf*.)

(*İzâ nezeleti'r-rahmetü alâ ehli'l-mescidi*) "Mescid ahâlisinin, mescide gelip namaz kılan cemaatin üzerine Allah'ın rahmeti indiği zaman..."

İner mi? İner?

(*Ve enne'l-mesâcide li'llâh*) " Bütün mescidler Allah'ın evidir. Allah için bina edilmiştir!" Hepsi Allah'ın ibadethanesidir, Allah'ın

[2] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.329, no:1303; Ebû Hüreyre RA'dan. Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.567, no:20291; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.103, no:2870.

evidir. Mescidler Allah'ın yeryüzünde sevdiği yerlerdir.

Biz; manzaralı yer diye, sefalı yer diye severiz, gönül bağlarız. Aman dere kenarı, aman söğütlü, ağaçlı, çamlı bir yer, aman temiz havalı bir yer, aman meyvelik, ağaçlık, bolluk, bereketlik… bir yer diye biz öyle severiz. Allah-u Teàlâ Hazretleri de yeryüzünde mescidleri, kendisine ibadet edilen yerleri seviyor. Bir yer ibadet edilmekle şeref buluyor.

Onun için mescide Allah'ın rahmeti iner. Çünkü mescide gelenler, Allah'ın evine misafir gelmiş demektir. Ev sahibi de misafirlere ikramda bulunur. Allah'ın ikramı da sonsuzdur; rahmetinin haddi hesabı, hududu yoktur. Osmanlı alimlerinden birisi diyor ki:

Bir lahzada bir fakîr-i bî-ser u pâyi
Fermân fermâ-yı mesned-i şâhî eyler

"Allah-u Teàlâ Hazretleri bir fakire nazar-ı rahmetle bir nazar eder, padişah yapar. Bir padişahı da bir anda perişan eder, zindanlara düşürtür, askerlere boğdurtur."

Allah'ın hikmetinden sual olunmaz, kahrından korkulur, rahmeti istenir.

Mescide Allah'ın rahmeti iner. Nereye iner önce?

(*İzâ nezeleti'r-rahmetu alâ ehli'l-mescidi bedeet bi'l-imâm*. "Mesciddeki insanların, mescid ahâlisinin, mescidi dolduran insanların üzerine rahmet indiği zaman, imamdan başlar, önce imam rahmete gark olur. (*Sümme ehazet yemînen*) Sonra imamın sağına geçer."

İmamdan başlar; İmamın arkasına, tam arkasındakine, arkasındakinden sağına, soluna, önce sağ olmak üzere Allah'ın rahmeti devam eder.

Demek ki ön safta ve imamın arkasında olmak en çok rahmete en evvel nail olmak makamıdır. Tabii önce imama geliyor, imamlık en güzel diyeceğim ama büyüklerimiz imamlıktan korkmuşlardır! Çünkü veballi, mesuliyetli yerdir, en öndür. Allah'ın divanında koca bir kalabalığın önüne geçmişsiniz, onun temsilcisisiniz; gönlünüz sağlam olması lazım, aklınız müstakim olması, duygularınız salim olması lazım, nerede ne yaptığınızın farkında

olmanız lazım, divân-i ilâhiyede olduğunuzu unutmamanız, el pençe divan durmanız, sevgiden, saygıdan, takvâdan, huşudan, hudùdan dopdolu olmanız lazım. Gözünüzün önünde Kâbe-i Müşerrefe olması lazım, Cenâb-ı Hakk'ın size nazar ettiğinden gafil olmamanız lazım. Abdestinizin güzel olması, kıraatinizin güzel olması, her şeyinizin güzel olması lazım. Sorumlu!

Olmazsa ne olur? Vebal olur!

Müezzinlik kolaydır, çok sevaplıdır. Çünkü "*Allahu ekber… Hayye ale's-salâh…*" diyorsun, camiye çağırıyorsun, sevap kazanıyorsun. Ama imamlık veballidir. Veballidir ama güzel yaparsa da sevaplıdır. İmamların çok dikkat etmesi lazım.

Önce imamdan başlar, sonra sağına gider. (*Sümme atafet ale's-sufûf*) "Sonra bu minval üzere öteki saflara intikal eder."

En arkadaki en sonra kalır. Onun için mescide önce gitmek lazım. Mümkünse ezandan önce gitmek lazım. Ezandan önce gidenin ecrine kimse erişemez. Ezandan önce gidenler, daha önceden gidip mescidde oturanlar büyük sevabı alırlar.

İnsan mescidde namaz için oturduğu müddetçe, namazda sayılır, sevabı öyle yazılır. Namaz kılıyor gibi sevabı yazılır. Namazı kılsa insan yüzüne gözüne bulaştırır. Kolay namaz kılınmaz, Allah'ın huzurunda namaz kılmak kolay bir şey değil! Namaz için beklediği zaman, namazdakinden daha kârlı olur. Çünkü mükemmel kılmış gibi sevap alacak! Hâlbuki hakikaten kılsa kusurlu kılar ama beklediği zaman mükemmel kılmış gibi farz edilip sevabı öyle yazılacağı için o daha [iyi]. Erkenden gidip beklemek, tesbih çekmek, Kur'an okumak dahi iyidir.

Ama millet öyle yapmıyor çünkü hadîs-i şerîfleri bilmiyor! Sevabın kaynağını, sevapları nereden kazanacağını bilemiyor. Camiye geliyor, tamam; evinden erken çıktı, bastonuna dayana dayana camiye geliyor, caminin şadırvanında oturuyor. Veyahut duvarının dibine bir kütük devirmişler, onun üstüne sıra sıra diziliyorlar. Konuşuyorlar, sohbet ediyorlar; sarı öküzden bahsediyorlar, kara koyundan, boynuzlu koçtan, tavukçuklardan, hindiciklerden bahsediyorlar… Müezzin yukarıdan "Haydin namaza gelin!" dediği zaman içeri öyle giriyorlar. Halbuki önceden girse, çok sevap alacak.

c. Namazı Unutan Kimse

İbn-i Abbas RA'dan; Peygamber Efendimiz'in amcası ve amcazâdesi. Allah ikisine de büyük ikramlarda bulunsun, şefaatine erdirsin.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[3]

إِذَا نَسِيَ أَحَدُكُمْ صَلاَةً ، فَذَكَرَهَا وهُوَ فِي صَلاَةٍ مَكْتُوبَةٍ ، فَلْيَبْدَأْ بِالَّتِي هُوَ فِيهَا ، فَإِذَا فَرَغَ ، صَلَّى الَّتِي نَسِيَ (عد . ق . عن ابن عباس)

RE. 64/18 (*İzâ nesiye ehadüküm salâten, fezekerehâ ve hüve fî salâtin mektûbetin, felyebde' bi'lletî hüve fîhâ, feizâ ferağa salle'lletî*

---

[3] Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.222, no:3013; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.22; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.537, no:20144; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.105, no:2875.

nesiye.)

(*İzâ nesiye ehadüküm salâten*) "Sizden biriniz bir namazı unuttuğu zaman, (*fezekerehâ ve hüve fî salâtin mektûbetin*) sonra bir başka farz namazı kılarken aklına geldiyse, (*felyebde' bi'lletî hüve fîhâ*) içinde olduğu namazı tamamlasın! (*Feizâ ferağa salle'lletî nesiye*) Onu bitirdikten sonra unutmuş olduğunu kılsın!"

"—Ben bir namaz kılmamıştım ya, hay Allah…"

Aklına birden geldi. Bazen dünya telaşından nadir de olsa bazı kimselerde oluyor:

"—Ya ben bir önceki namazı kılmamıştım, kılacağım demiştim, niyetlenmiştim, ama tam o sırada misafir gelmişti, abdest alacağım derken, şöyle derken telaştan unutmuştum."

Hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

عَجِّلُوا بِالصَّلاَةِ قَبْلَ الْفَوْتِ ، وَعَجِّلُوا بِالتَّوْبَةِ قَبْلَ الْمَوْتِ !

(*Accilû bi's-salâti kable'l-fevt*) "Namazı kaçırıveririsiniz, namazı vaktinde hemen kılın! (*Ve accilû bi't-tevbeti kable'l-mevt*) Tevbeyi çabuk yapın; çünkü ölüm geliverir, tevbe edemeden göçüverirsiniz."

Çünkü şeytan kaçırttırır. Şeytan önce kıldırtmamak ister. Kıldırtmamaya muvaffak olamazsa tehir ettirir. Tehir ettirince unutturur, unutturup öyle kıldırtmaz. Şeytanın oyunları çoktur. Tehir ettirdi mi eline bir fırsat geçiyor, o geçen zaman içinde allem eder kallem eder, adamın önüne işleri yığar; namazı unutturur, kıldırtmaz. O bakımdan evvel vaktinde kılmak lazım.

Peygamber SAS Efendimiz'e, "Amellerin en faziletlisi hangisidir?" diye sorulduğu zaman:[4]

اَلصَّلاَةُ لأَوَّلِ وَقْتِهَا (ت. ق. عن أم فروة)

(*Es-salâtu li-evveli vaktihâ*) "Ezan okunduğu zaman evvel vaktinde kılınan namazdır."

Geriye kaldı mı sevabı azalır, nuru, feri azalır, insan ta öteki

---

[4] Tirmizî, *Sünen*, c.I, s.286, no:155; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.434, no:1884; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.V, s.521, no:3373; Ümm-ü Ferve RA'dan.

vakte yaklaştığı zaman ancak kıldı mı, farzı eda etmiş olur ama çok faziletleri de kaçırmış olur. Onun için evvelden kılmaya çalışmak lazım.

İkinci namazı kılarken birincisi aklına geldi, ne yapacak?

Peygamber Efendimiz; "İçindeki, başlamış olduğu namazı bitirsin! İçinde olduğu, veyahut vakti içinde olan namazı tamamlasın. Onu bitirdikten sonra, unutmuş olduğunu kılsın!" diyor.

d. Dünyalıkta Kendinden Aşağıdakine Bakmak

Ahmed ibn-i Hanbel, Buhârî ve Müslim'in Ebû Hüreyre RA'dan rivayet ettiği hadîs-i şerîf. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[5]

إِذَا نَظَرَ أَحَدُكُم إِلَى مَنْ فُضِّلَ عَلَيهِ فِي الْمَالِ وَالْخُلُقِ ، فَلْيَنْظُرْ إِلَى مَنْ هُوَ أَسْفَلَ مِنْهُ (حم. خ. م. ق. عن أبي هريرة)

RE. 64/19 (*İzâ nazara ehadüküm ilâ men fuddıle aleyhi fi'l-mâli ve'l-halkı, felyenzur ilâ men hüve esfele minhü.*)

(*İzâ nazara ehadüküm ilâ men fuddıle aleyhi fi'l-mâli ve'l-halkı*) "Sizden biriniz kendisinden malca ve yaradılışça daha üstün kılınmış olan bir kimseye baktığı zaman, (*felyenzur ilâ men hüve esfele minhü*) kendisinden daha aşağı olana baksın!"

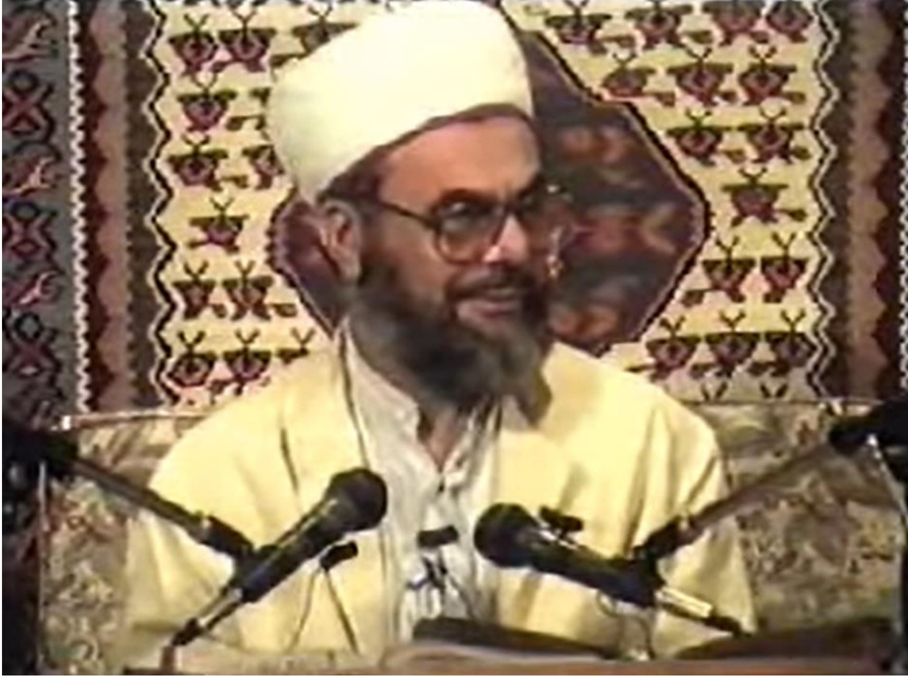
Şu daha zengin, daha yakışıklı, boylu, poslu, sıhhatli, afiyetli, hilkatçe, simaca güzel… İnsanda bir burukluk olur. O kendisinden daha zengin, daha güzel, daha sıhhatli…

Bunun çaresi ne?

Bu sefer kendisinden daha aşağı olanları düşünsün!

---

[5] Buhârî, *Sahîh*, c.XX, s.138, no:6009; Müslim, *Sahîh*, c.XIV, s.212, no:5263; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.314, no:8132; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.273, no:10284; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.489, no:712; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.233; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.135, no:6261; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.IV, s.280, no:3289; Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.III, s.35, no:1034; İbn-i Asâkir, Târih-i Dımaşk, c.VIII, s.374; Ebû Hüreyre RA'dan.

“—El-hamdü lillâh, o benden zengin ama hiç olmazsa benim de hiçbir ihtiyacım yok. El-hamdü lillâh, borcum yok, kazancım iyi, evim var, çoluk çocuğum var, bugünkü hâlime çok şükür. Falanca kimsenin evi de yok. Şu anda fabrikadan da çıkarttılar, işsiz... Başında da dokuz tane çocuk, onları nasıl geçindireceğim diye zavallı uğraşıp duruyor. Kış gününde yakacağı yok…”

İnsan aşağısına, kendisinden daha aşağıdakine bakınca o zaman rahatlar, insafa gelir.

Evet, o senden daha zengin ama senden daha aşağıları da var! İnsanın şükrünün artması için böyle yapması lazım. Kendisinin sahip olduğu nimetlere, izzetlere, ikramlara, Allah’ın verdiği ihsanlara sahip olmayan nice insan olduğunu düşünmesi lazım. O zaman rahatlar. “Elhamdülillah, gene Allah bana şunu şunu vermiş, hamd ü senâlar olsun.” diye, içinde olduğu nimetleri düşünüp böylece hamd ü senâ etmesi, şükretmesi uygun olur.

Biliyorsunuz insanlar arasındaki bütün çekişmeler, çatışmalar, kavgalar, öldürmeler, yağmalamalar, savaşlar; paradan, puldan, zenginlikten çıkıyor. Bir yerde petrol varsa orada kıyamet kopuyor.

Zenginlik varsa bütün devletler üşüşüyor. Veyahut falanca yer zengin, komşu ülkeler fakirse oradan oraya hücum oluyor, hırsızlık, yağmalama oluyor. Hep bu şeylerden oluyor.

Müslüman olarak, biz dünyaya imtihan için geldik, ne yapacağız?

Biz yaptığımız her işin Allah tarafından görüldüğünü ve ahirette de hesabının sorulacağını bilerek dünya ehli başka insanlar gibi hareket etmeyeceğiz, ölçülü hareket edeceğiz. Yaptığımız şeyi düşüneceğiz:

"—Evet ama ben onun malına el uzatamam, yağmalayamam, haram yiyemem. Eh Allah bana da verir, Allah'a dua ederim…"

İslâm'ın müslümana verdiği hal başka türlüdür.

Avrupa'da kapitalizm denilen sermaye sahibi olmak ve parayı toplayıp büyük endüstri tesisleri kurup, büyük paralar kazanmak, zenginleşmek; arkasından neyi meydana çıkarttı? Komünizmi!

"—Komünizmi dünyaya kim belâ olarak sardırdı?"

Kapitalist ülkeler!

"—Nasıl sardırdılar?"

Zengin, parayı kazandı; malikâne yaptı, köşk yaptı, rahatına baktı, öteki insanları kamçıyla köle gibi kullandı. Amerika'da böyle, Avrupa'da böyle, köle gibi kullandılar, zincirle kullandılar. Adamları tarlalarda birbirlerine ayaklarından halkalarla, zincirlerle bağlı olarak şakır şakır kamçıyla, tabancayla kullandılar.

"—Neden?"

Tarlada şeker kamışı ekilecek, biçilecek, satılacak; ağa, patron daha zengin olacak!

"—Bunlar?.."

Bunlar ölsün, ayakları yara olsun, hastalansınlar vs. Kimsenin aldırdığı yok!

"—Bu neyi meydana getirdi?"

Kapitaliste karşı, sermaye sahibi insafsız zengine karşı hınç meydana getirdi. Aşağıdaki sefil insanları patlattı, onlar da komünizm ideolojisini benimsediler. Dünyanın başına uzun zaman bir dert olarak. Nice nice hanedanlar yıkıldı, nice nice ihtilaller yapıldı, nice nice insanlar sokaklarda sürüklendi, leşlerini köpekler, kargalar yedi… Dünyada çok şeyler oldu.

Neden? Bu hınçlı, insafsız, imansız; ötekisi de hırslı, vicdansız, merhametsiz! İki zıtlıktan, muazzam kutupluktan milletin başına belâlar çıktı.

İslâm ülkelerinde olmamış. Bir hurmayı bir o emmiş, bir o emmiş, bir o emmiş de üzerine giyinecek elbisesi bulunmamış da kendisi sabahleyin namaza gelirken örtüyü bürünmüş, namaz kılmış, çabuk hemen evine dönmüş:

"—Hanım sen de bürün, bürünmeden namaz kılınmaz, sen de namazını kaçırma!" diye, setr-i avret olmayınca namaz olmuyor diye bir örtüyle iki insan, karı koca ibadetlerini ancak öyle yapabilmişler. Sefalet çekmişler ama kavga etmemişler.

Neden?

İman var, insaf var! Helal kazanmak, helal yemek istiyorlar, haramı istemiyorlar. Başkasının malında gözü yok. Fakir de olsa gözü tok oluyor; çalışıyor, kazanıyor, onu yemeyi tercih ediyor. Nâhak yere geleni istemiyor, eliyle itiyor.

Avrupa yapmamıştır, zengini İslâm'ın emrettiği şekilde hareket etmemiştir. Kapitalizm, insanları sermayeye ve sermaye sahibi patronlara esir etmiştir. Komünizm de insanları topluma, bâtıl bir ideolojiye esir etmiştir. İkisi de insanlığa mutluluğu getirememiştir.

İnsanlığa mutluluğu getirecek olan, getirmiş olan, fiilen göstermiş olan İslâm'dır, imandır. İslâm dini çok mahrumiyetli bir yere gelmiştir; oranın insanlarını dünyanın en kıymetli insanları haline getirmiştir. En cahil kavme gelmiştir, cahiliye çağı yaşayan; çocuklarını, kız çocuklarını diri diri toprağa gömen bir kavme gelmiştir; onlardan en merhametli insanlar, en ahlâklı, en dürüst, en faziletli insanlar çıkmıştır.

En bilgisiz, okuma yazma bilmeyen kavme gelmiştir; dünyanın cihan durdukça adı hürmetle anılacak alimleri onların arasından çıkmıştır. En kavgacı kavminin arasına gelmiştir; o kabile o kabileye hücum eder, malını ve çoluk çocuğunu yağmalar, esir eder; en güzel kardeşliği tahakkuk ettirmiştir. İslâm kardeşliği; birbiri için yemeyen, yediren, kendisi mahrum kalan, veren, merhamet eden, fedakârlık eden, îsâr eden kardeşlik!

Kur'ân-ı Kerîm'de:

وَيُؤْثِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ (الحشر: ٩)

(*Ve yü'sirûne alâ enfüsihim ve lev kâne bihim hasâsah*) "Kendileri muhtaç olsalar, ihtiyaç içinde kıvransalar bile, kardeşlerini tercih ederler de, o ihtiyaç duydukları maddeleri kendileri almazlar, kardeşlerine verirler." (Haşr, 59/9)

Kendisinin ihtiyacı varken arkadaşına veriyor; İslâm, kendisi kıvranırken ona veren insanlar meydana getirmiştir. Ve İslâm âlemi bu zihniyetle mutlu olmuştur, zengin olmuştur, müreffeh olmuştur. Cihan, insanlık mutluluğu tanımıştır, görmüştür.

"—Sonra niye müslümanlar geri kaldı?"

Onu, tarihi iyi bir şekilde okursan çok iyi anlarsın! Avrupa'nın fitnecileri gitmişlerdir, Moğolistan'ı kışkırtmışlardır. Moğol müşrikleri İslâm âlemine hücum etmişlerdir, şehirleri yaka yıka Bağdat'a kadar gelmişlerdir, Bağdat'ın nehirlerinden kan akmıştır, su yerine kıpkızıl kan akmıştır! Kütüphanelerdeki bütün kitapları suya atmışlardır, mürekkeplerinden sular simsiyah akmıştır. Moğol istilası İslâm âlemini mahvetmiştir. Bir asır, iki asır bu felaket, bu tırpanlama…

Meselâ Gazne şehrine gelmişler, Gazne şehrini yakmışlar yıkmışlar. Artık Gazne şehri ikinci bir yerde, yedi kilometre aşağıda kurulmuş, eski yerinde kurulamamış.

Neden? Moğollar yaktı. Orta Asya'nın şehirleri, bugünkü Afganistan'ın, bugünkü İran'ın şehirleri, bugünkü Türkiye'nin Sivas'ı… hep yakılmış, yıkılmıştır, harabeye dönmüştür!

Ondan sonra bir Haçlı belası gelmiştir. O Haçlılar da yakmışlar, yıkmışlar, kesmişler, öldürmüşlerdir. Hatta komutanları insan eti, müslümanın etini pişirip yemişlerdir! Tarih kitapları yazıyor! "Ben bunun için bu sefere çıktım." diye müslümanı kebap edip yemiştir. İftira değil tarih kitapları yazıyor, kendileri yazıyorlar. Zevkle, hınçla yemişlerdir. O bela öyle olmuştur.

Şarktan, garptan darbeler, musibetler, felâketler... Hala da görüyorsunuz; Bosna Hersekli kardeşlerimizin ne suçu var. Hiçbir suçu yok. Yan yana oturdukları komşuları mallarını yağmaladılar, kendilerini öldürdüler, kızlarına kadınlarına tasallut ettiler,

cihanın Yirminci Yüzyıl'da, insanlığın daha beş paralık bir ilerleme yapmadığını, hayvanlar kadar, ormandaki vahşiler kadar vahşi olduğunu gösterdiler.

Neresi medeniyet, nerede insanlık, hani Yirminci Yüzyıl'a kadarki çalışmalar, hani tarihten ibret alma?

Ne ibret alması, hınç var!

Yunanlı bakanlar diyar diyar geziyorlar, aleyhimizde sözlerine, konuşmalarına bakın. Ermeniler'e bakın, organ satıyor.

Organları nereden buluyorlar?

Böbrek, kalp, damar, göz... Öldürdüğü müslümanların organlarını kesip kesip satıyor. Gazetelerde vardı: Ermeniler dünyanın orasına burasına organ satıyorlar!

Nereden? Kestikleri Azeri kardeşlerimizin parçalarını satıyorlar. Bosna-Hersek'teki anası-babası ölmüş zavallı yavruları alıp evlerine hizmetçi götürüyorlar. Hristiyan yapacaklar, hristiyan yetiştirmek için alıp götürüyorlar! Aynı vahşet devam ediyor!

"—Niye oluyor, biz müslümanız da, Allah'ın gösterdiği doğru yolda yürüyen insanlarız da bu niye oluyor?" derseniz:

Biz Allah'a inanmış mü'min kullarız, ama Allah'ın emrini tutan bir ümmet olmadığımız için bu belâlar geliyor!

Kur'ân-ı Kerîm'de Allah ne diyor?

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللهِ جَمِيعًا وَلاَ تَفَرَّقُوا (آل عمران:١٠٣)

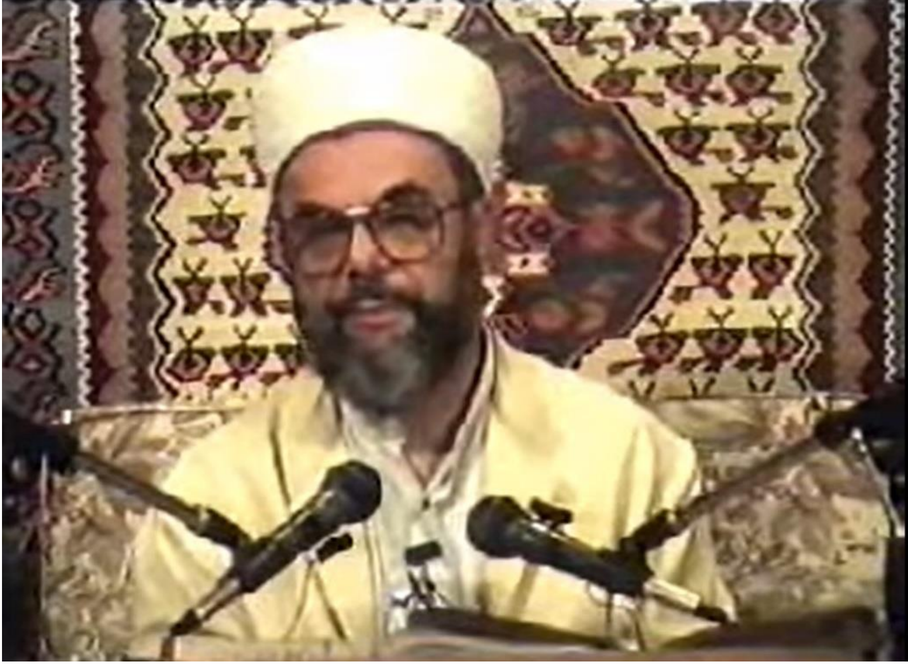
(*Va'tesimû bi-habli'llâhi cemîan ve lâ teferrakù)* "Allah'ın ipine sımsıkı sarılın hà, ayrılmayın!" (Âl-i İmran, 3/103)

وَلاَ تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ (الأنفال:٤٦)

(*Ve lâ tenâzeù fetefşelû ve tezhebe rîhuküm*) "Tefrikaya, ihtilafa düşmeyin; sonra feriniz kaçar, gücünüz kuvvetiniz kalmaz, başınıza belâlar gelir!" (Enfal, 8/46)

Müslümanlar tefrika hâlinde!

"—Osmanlı Devleti zamanında Suriye bizimle beraber miydi?"

Beraberdi, Şam eyaletimizdi.

“—Bağdat bizimle beraber miydi?”

Beraberdi, Bağdat vilayetimizdi, oraya vali gönderiyorduk.

“—Mısır bizimle beraber miydi?”

Beraberdi. Daha başka yerler, Suudi Arabistan vs. Bizimle beraberdi. Şimdi ne oldu? Parça parça…

Sen parça parça olursan, parça parça olmakla da yetinmeyip Irak Kuveyt’e, İran’a saldırırsa, falanca şehir filanca şehre saldırırsa, filanca ülke filanca ülkeye saldırırsa böyle olur.

Aynı ülkenin içinde; Mısır’ı görüyorsunuz. Haberlerde;

“—Radikal dincilerden iki tanesi daha öldürüldü.”

Cezayir için;

“—Cezayir’de şu kadar radikal dinci öldürülmüş.”

Radikal: Kökten, sağlam, has Müslümanlığı isteyen insanlar demek. Bozuk değil de, sapasağlam Kur’ân-ı Kerîm yolunu isteyen insanlar demek.

Ordu muhakeme ediyor, öldürüyor. Fransa orada hâkim olduğu

zaman yaptığı katliamı orada ordu yapıyor. Muhakeme ediyor, öldürüyor. Seçimle seçildiler, halk seçti. Ordu el koydu. Hani demokrasi, hani insanların fikirlerine saygı, hani ekseriyetin dediğinin olması?

Bunlar, içimizde de tefrika olduğunu gösteriyor, dışımızda da, hudutların dışındaki öteki insanlarla da çeşitli itilaflar olduğunu gösteriyor.

Suriye'nin haritalarına bakın, Hatay onların yerinde gösteriliyor! Bizi davet ettiler, 15-20 sene önce Libya'ya gittik. Libya'da Kaddafi'nin karargâhını vs. gezdirdiler. Orada bir harita gördük, İslâm âlemi haritası; Suriye'nin hududu yukarıdan dümdüz İskenderun Körfezi'ne gelmiş, canımız sıkıldı! Elimize mürekkepli kalemi aldık, burası Türkiye'dir diye Hatay vilayetini aşağı kadar çizdik. Sonra geldiler, haritadaki değişikliği gördüler, bir şey diyemediler. Bizim yaptığımız belli, besbelli ki biz yapmışız. Bir şey diyemediler.

Sen orayı niye Suriye'ye ait gösteriyorsun?

Suriye zaten buranındı. Farkı yoktu ki, kardeştik. Hududun öbür tarafında aynı aşiretin arazisi ve bir bölüğü, bu tarafında aynı aşiretin bir bölüğü var. Ta Lazkiye'ye kadar hudutta, huduttan aşağı bir sürü Türk köyü var. Bizim memlekette de bir sürü Arap, Arapça konuşan, Arap asıllı vatandaşlarımız var. Kardeşiz; Arap olsun, Kürt olsun, Türk olsun; asırlarca yaşamışız.

Bu ayrılık niye, niye bu ayrılık?

İşte onlardan dolayı bu belâlar başa geldi. Mademki *Lâ ilâhe illallah* diyoruz, mademki Kur'ân-ı Kerîm'e inanıyoruz; Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi, Kur'ân-ı Kerîm'in ahkâmına da uymaya muvaffak eylesin… Mademki Rasûlüllah SAS Efendimizdir, Peygamberimizdir, rehberimiz, önderimizdir; biz onun sünnetine sarılarak yaşamak istiyoruz, diyoruz, bid'atlerden uzak durmak istiyoruz. O halde onun emirlerini tutmamız, o yolda yürümemiz lazım.

Yürümeyince, bir yürümezsin; "Hem ben Allah'ın emrini tutmadım hem de başıma bir bela gelmedi." dersin. Bir daha gene bir kusur işlersin, yine; "Yine ben bir günah işledim, başıma bir bela gelmedi." dersin. Bir daha bir şey yaparsın; "Gene bir şey

olmuyor.” sanırsın. Birikir, sonra bir belâ gelir!..

Selin yukarıdan damla damla sularla birikip de dağdan geldiği zaman, aşağıda arabaları üst üste katıp, insanları önüne alıp kaç tanesini boğarak ne kadar ovaları sular altında bırakarak şu kadar felâkete sebep olduğu gibi büyük bir felaket olur!

Neden?

Senin o günahların birikti de sel oldu, bu diyarı o günahların seli aldı götürdü, denilebilir. Sen Allahu Teâlâ hazretlerinin âyet-i kerîmesini duymadın mı?

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْراً يَرَهُ. وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرّاً يَرَهُ

(الزلزال:٧-٨)

(*Femen ya’mel miskàle zerretin hayran yerah. Ve men ya’mel miskàle zerretin şerren yerah.*) “Kim zerre ağırlığında bir suç işlerse, günah işlerse, onun karşılığını görecek. Kim de zerre ağırlığında bir hayır işlerse, onun mükâfatını görecek!” (Zilzâl, 99/7-8)

Hem dünyada hem ahirette! Günah işleyenin vebali, cezası dünyada da gelir! Allah onu kahreder âhir; işin sonunda, kahreder ve cezasını verir ve ibretiâlem eder.

Demek ki Allah kâfirlere iflah ettirmiyormuş, yanına koymuyormuş! Hani Firavun, hani Nemrut, hani Şeddad, hani Karun? Bir müddet zenginlerdi, bir müddet saltanatları vardı. Sonları ne oldu? Allah cezaları göstermedi mi?

Hani Âd kavmi, hani Semud, hani Lût kavmi?..

O günahları işlediler, işlediler... Bir gün işlediler, iki gün işledir ama sonra yerin dibine batırılmadılar mı?

Hani Pompei, hani Sodom-Gomore?

Demek ki Allah bu dünyada da cezasını veriyor, ahirette de veriyor. Ne zaman veriyor?

İhmal etmiyor, ihmal yok, Allah’ın işinde ihmal olmaz! Her şeyi kâmildir, her şeyi tamdır. “İmhal” derler, mühlet veriyor. Belki tevbe ederler diye, tevbe etmelerine fırsat olsun diye rahmetinden, günahkârların cezasını günahı işlediği zaman pattadak vermiyor.

O halde bir insan bir hata, bir günah işledi mi birden cezası gelmiyor diye cezanın birden gelmemesine aldanmamalı! Bilakis korkmalı! “Eyvah, eyvah, demek ki birikiyor, demek ki büyük bir felaket tarzında kafamda patlayacak, ensemde boza pişecek!” diye korkmalı, secde-i Rahman’a kapanmalı, gözlerinden yaşlar akıtmalı! “Aman yâ Rabbi!” diye tevbe ve istiğfar eylemeli. Yoksa ihmal yoktur; zalim bir gün mutlaka dünyada da ahirette de belasını, cezasını çeker:

Zâlimlere bir gün dedirir Hazret-i Mevlâ
Tallâhi lekad âsereke’llàhu aleynâ…

Kim zulmetmişse sonunda pişman olur! Yusuf AS’ın kardeşleri sonunda nasıl geldiler Yusuf AS’ın önünde secde ettiler, özür dilediler, mahcup oldular. “Allah seni seçmiş, hata eden biziz, affet!..” demek zorunda kaldılar. Öyle olur. Onlar ibrettir.

Allah Kur’ân-ı Kerîm’de niye onları anlatıyor? İbret alalım diye!

Hadislerden sebep nedir? Kur’ân-ı Kerîm âyetlerindeki kıssalardan sebep nedir? İbret almak içindir, kıssadan hisse almak, ibret almak içindir.

e. Babası Evlâdına Sevgiyle Bakarsa…

Taberanî, İbn-i Abbas RA’dan rivayet etmiş. Babası sağ olan evlatlar için önemli bir hadîs-i şerîf!

Peygamber Efendimiz SAS diyor ki:[6]

إِذَا نَظَرَ الْوَالِدُ إِلَى وَلَدِهِ نَظْرَةً ، كَانَ لِلْوَلَدِ عَدْلَ عِتْقِ نَسَمَةٍ ؛ قِيلَ: يَا رَسُولَ اللهِ ، وَإِنْ نَظَرَ ثَلاَثَمِائَةٍ وَسِتِّينَ نَظْرَةً ؟ قَالَ: اللهُ أَكْبَرُ (طب.

[6] Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XI, s.239, no:11608; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.VI, s.186, no:7857; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.VIII, s.283, no:8646; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.I, s.321, no:1272; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.VIII, s.286, no:13487; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XVI, s.473, no:45507; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.IV, s.108, no:2882.

(عن ابن عباس)

RE. 65/1 (*İzâ nazara'l-vâlidü veledihî nazraten, kâne li'l-veledi adle itki nesemetin; kîle: Yâ rasûla'llàh, ve in nazara selâse mietin ve sittîne nazraten? Kàle: Allàhu ekber*.)

(*İzâ nazara'l-vâlidü veledihî nazraten*) "Baba evladına memnunlukla bir bakış baktığı zaman, evlat için bir köle âzad etmek kadar sevap hâsıl olur!"

Nasıl bakış? Sevgiyle bakış, teşekkürle, memnunlukla bakış.

Babası evladına bir severek baktı mı:

"—Aferin bizim oğlana, maşallah, iyi yetişmiş, sevdim, güzel iş yaptı. Hem müslüman, namazında niyazında mâşaallah, hem de başarılı…" vs. filan.

Babası memnun, severek bakıyor.

"—Severek bir baktı mı, bir bakışında evlada bir köle âzad etmiş kadar sevap hâsıl olur!"

Neseme, köle demek. Bir köleyi âzad etmek kadar sevap hâsıl olur.

Efendimiz'in etrafında sahabesi var, sözlerini dinliyorlar, hemen merak ediyorlar. (*Kîle*) Denildi ki:

(*Yâ rasûla'llàh, ve in nazara selâse mietin ve sittîne nazraten?*) "Ey Allah'ın elçisi, eğer üç yüz altmış defa bakarsa?..'"

Çocuk babasının yanında, baba çocuğunun evinde; kapıdan girdi baktı, çıktı baktı, mutfağa gitti baktı, geldi baktı, bahçeye çıktı baktı, bakkala gitti geldi baktı… Üç yüz altmış defa bakarsa ne olacak? Bir defada bir köle âzad oluyordu, çok bakarsa ne olacak?

(*Kàle*) Rasûlüllah Efendimiz buyurdu ki: (*Allahu ekber*) "Allah en büyüktür!"

"—Ne kadar bakarsa, o kadar köle âzad etmek gibi olur. Allah büyükler büyüğüdür, verir. Ne mutlu o gence! Ne mutlu! Ne kadar büyük mükâfat!" demek.

(*Allahu ekber*) "Allah en büyüktür!" diye cevap vermiş.

Sahâbe-i kirâm *Allahu ekber*'i ne zaman derlerdi?

Çok hayret edilecek, çok hoşlarına giden bir şey olduğu zaman, yüksek sesle *Allahu ekber* diye bağırırlardı. Peygamber Efendimiz'e de "Baba evladına 360 defa bakarsa?.." deyince, o da (*Allahu ekber*)

demiş, “Mâşaallah, o kadar sevabı alacak!” demek.

Allah kàdirdir! Bir geceye bin ayın sevabını veren Allah…

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ (القدر:٣)

(*Leyletü’l-kadri hayrun min elfi şehrin*) “Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır.” (Kadir, 97/3) buyuruyor.

Bir geceye bin aydan daha büyük sevap, hayırlılık vermeye kàdir olan Allah; bir bakışa bir köle âzad etmiş sevabı vermeye kàdir olan Allah, 360 defa baksa 360 köle âzad etmiş sevabını vermeye kàdir değil mi?

Kàdirdir, *Allahu ekber*… Daha fazlasına da kàdirdir.

Muhterem kardeşlerim! Bu neyi gösteriyor?

Baba evladından hoşnut olursa, evlat çok kazançlı çıkıyor. O halde evlatlar babasına güzel evlatlık yapsınlar; iyi hizmet etsinler, hürmetkâr olsunlar, gönlünü almaya çalışsınlar. Kendisine babasının severek bakmasını sağlamaya çalışsınlar, sevgi gözüyle görmesini, memnunlukla bakmasını sağlamaya çalışsınlar. Bunun için ne yapmak gerekiyorsa yapsınlar. Şeker mi alacaklar, çikolata mı alacaklar, horoz şekeri mi, elma şekeri mi, mest mi alacaklar, mendil mi, hırka mı, takke mi, yün çorap mı alacaklar… Babalarının durumunu evlatlar kendileri bilir; ne yapıp yapıp bir şeyler yapacak, o sevgiyi kazanacak!

Biz el-hamdü lillâh, her sabah okula giderken giyinirdik, çantamızı hazırlardık, çıkarken büyüklerimizin elini öper öyle çıkardık. Çıkarken duasını alırdık. Gelince bir el öperdik, bir duasını alırdık filan. Bizim evde bir el öpme merasimi vardı. O büyüklerin dualarının büyük faydaları vardır.

f. Namazda Uyuklayan Kimse

İmam Malik, İmam Ahmed ibn-i Hanbel, İmam Buhârî, Müslim, Ebû Dâvud, Tirmizî, İbn-i Mâce, İbn-i Hibban ve sâir kaynaklar Hz. Aişe-i Sıddîka Validemiz’den rivayet etmişler. Söyleyen Peygamber Efendimiz; rivayet eden Peygamber Efendimiz’in mübarek zevcesi, müslümanların annesi, Hz. Aişe validemiz.

Hz. Aişe Validemizi nümune olarak arz ederim: Hz. Aişe-i Sıddıka Validemiz genç bir kadındı.Peygamber Efendimiz'in genç zevcelerindendir. Peygamber Efendimiz'in çok kabiliyetli, alim zevcesidir. Her şeyi bilirdi; fıkıh bilirdi, tefsir, hadîs-i şerîf, hatta tıp bilirdi. Tıbbı, tedaviyi çok iyi bilirmiş.

Bazı bilgiç kadınlar vardır, bizim bugün de böyle. Meselâ kadın çıkıkçı oluyor; doktorların yapamadığı şeyi, bakıyorsun, tahsil görmediği halde --doktorlar darılmasın da— becerikli kadın, kırığı çıkığı yerli yerine oturtup gayet güzel yapabiliyor.

Peygamber Efendimiz'in zevcesi Aişe-i Sıddıka Vâlidemiz rivayet etmiş. Efendimiz buyurmuş ki:[7]

إذا نَعَسَ أحَدُكُم فيِ الصَّلاَةِ ، فَلْيَرْقُدْ حَتَّى يَذْهَبَ عنهُ النَّوْمُ ، فإنَّ أحَدَكُمْ إِذَا صَلَّى وهُوَ ناعِسٌ ، لاَ يَدْرِي لَعَلَّهُ يَذْهَبُ يستغْفِرُ فيَسُبُّ نَفْسَهُ (مالك ، ق. د. ت. ه. عن عائشة)

RE. 65/2 (*İzâ nease ehadüküm fi's-salâh; felyerkud hattâ yezhebe anhü'n-nevmü; feinne ehadeküm izâ sallâ ve hüve nâisün, lâ yedrî leallehü yezhebu yestağfiru, feyesübbü nefsehû.*)

(*İzâ nease ehadüküm fi's-salâh, fe'l-yerkud hattâ yezhebe anhü'n-nevmü*) "Sizden biriniz namazda uyuklarsa, uyursa uykusu geçinceye kadar çekilsin, bir kenara uyusun!"

Bazen uyuklama durumu oluyor. Farz namazda nereye çekilecek, farz namazı cemaatle kılması lazım; anlaşılıyor ki farz namazlarda değil de nafile namazlar var ya sevaplı, gece namazı vs.

"—Ben şu sevabı da kaçırmayayım…" diye namaza geliyor ama uyukluyor, kaç rekât kıldığını bilmiyor, hay Allah yeniden başlıyor vs.

Herhalde gece namazı gibi farz olmayan namazlar.

[7] Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.193, no:1309; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.IV, s.75, no:1115; Mâlik, *Müsned-i Muvatta'*. cI, s.220, no:744; Hatîb-i Bağdâdî, *el-Fakîh ve'l-Mütefakkih*, c.III, s.35, no:921; Hz. Aişe RA'dan.

“—Bir namazda uyukladığı zaman uykusu geçinceye kadar yatsın, uyusun. Uykulu uykulu kılmaya çalışacağına, uykusu geçinceye kadar yatsın, uyusun!”

(*Feinne ehadeküm izâ sallâ ve hüve nâisün, lâ yedrî leâllehü yezhebu yestağfiru, feyesübbu nefsehû*) “Çünkü sizden biriniz uykuluyken namaz kılarsa, bilemez ki… Tevbe ve istiğfar etmeye niyet eder, dua etmeye kalkar, belki uykuda nefsine küfretme, sebbetme, ters cümleler kullanma durumuna düşebilir. Ne söyleyeceğini bilemez, kendi aleyhine sözler söyleyebilir. Onun için uykusu geçsin!”

Namazda olunca, zikirde de böyledir. Zikri yapacağım diye yatsıdan sonra seccadesine oturuyor, uyukluyor:

“—Hay Allah, nerede kalmıştım…”

Elinden tesbihi düşüyor, yeniden alıyor filan.

Ne yapacak? Biraz dinlenecek, keyfi, neşesi yerine geldiği zaman kalkacak, ibadetini neşeli neşeli yapacak, şen şen, canlı canlı, diri diri yapacak. Uykulu uykulu, ne yaptığını, ne söylediğini bilmeden namaz kılmak, zikretmek uygun olmuyor. Hadîs-i şerîften o anlaşılıyor.

İnsanın normal olarak ne zaman uyuyacağını, ne zaman uyanık olacağını da planlaması lazım. Hadi özel durumlar oluyor: Mesela biz dün Afyon’daydık, paldır küldür 435 km yolu geldik. Akşam Erenköy’de vaaza yetiştik. Hani seyahatte vs. biz uyuklasak, kimse bizi ayıplamaz; çünkü seyahatten geldik. Ama normal olarak bir insanın da ne zaman uyuyacağını, ne zaman uyanacağını bilmesi lazım.

Ben size bu hususta bir prensip de söyleyeyim: Yatsı namazından sonra hemen uyumaya gayret edin! Efendimiz’in tavsiyesi böyledir. Yatsıdan sonra çok oyalanmayın!

“—Hocam televizyon var, Galatasaray maçı var, şampiyonluk var…”

Bırakın bu işleri. Yatsıdan sonra çabuk uyumaya gayret edin, teheccüd vaktinde kalkmaya gayret edin! Çünkü gecenin teheccüd vakti çok mübarek bir vakittir; göğün kapılarının açıldığı zamandır, Allah’ın kullarına:

“—Yok mu bir şey isteyen; haydi istesin, istediğini vereceğim!” diye kendisinin teşvik ettiği zamandır.

Gecenin o vaktini kaçırmamak, sabah namazını kılmak lazım.

Peygamber Efendimiz sabah namazından sonra uyumayı da tavsiye etmiyor. Ben bazen dayanamıyorum; midem ağrıyor, hasta oluyorum veya gece yolculuk yapmış oluyoruz, iki buçukta, üçte yatmış oluyoruz vs. Yatıyorum.

İşin doğrusu hani yapmadığı şeyi başkasına söylemek durumu değil; sünnet-i seniyye olan durumunu söylüyorum. Peygamber SAS Efendimiz, sabah namazından sonra insanın çalışmaya gitmesini tavsiye ediyor. Uyumayı tavsiye etmiyor. O halde nasıl yapacaksak dedelerimizin yaptığı bu planı, programı uygulamaya çalışalım.

Şimdi sabahleyin işe gidilmiyor, herkes uyuyor. Neden?

Gece televizyon seyretti, saat birde, ikide yattı. Güzel film vardı, haber vardı, maç vardı, boks vardı… derken gece uyumuyorlar. Eğer sabah namazını kılıyorsa kıldıktan sonra hemen yatağa yatıyor; saat 10.00'a, 11.00'e kadar uyunuyor. Hatta bazılarını

duyuyoruz: Yatıyorlarmış, öğle geçiyormuş, ikindi kalkıyormuş!

Tersine döndü, gündüzler gece oldu. İş tamamen tersine döndü. Böylelerini de duyuyoruz. Gece poker oynuyormuş; al papazı, ver kızı, çat çut, pat küt derken gündüz uyuyormuş. Böylelerini duyuyoruz. Genel müdür işe gelmiyor. Saat 10.00-11.00 olmuş, ortada yok! Niye?

Genel müdür, kim hesap soracak!?! Kimse hesap sormuyor. Ama Allah soracak!

Neden? Geceleyin toplandılar, öteki müdürlerle poker oynadılar, hanımlar da vardı vs. Ondan sonra gündüzün yarısı gidiyor. Öyle olmayacak. İş ve ticaret hayatı erkenden başlayacak.

Bir ara bizim üniversite bizi görevlendirdi, tetkikat yapmaya Almanya'ya gittik. Küçük çocuğumuzu da götürdük, onu da Türk okuluna ilkokula kaydettik, oraya gidip geliyordu. Emin olun, Türk okuluna hava kapkara karanlıkken servise bindiriyorduk, öyle gidiyordu! Erken, erken gidiyordu! İşçilerimiz işe öyle gidiyorlar ki sabah namazı vakti girmeden gidiyorlar, orada kılıyorlar. Almanlar çalışmaya erken başlıyor; bizimkiler gibi değil, tıkır tıkır. Pazar günü bakıyorsun, ortada kimse yok!

Neden? Yarın iş günü, sokaklar tenhalaşıveriyor.

Bizde geceleyin Galatasaray bir şampiyonluk kazanıyor, sabaha kadar korna seslerinden, bağırtıdan, çağırtıdan millet sanki Sırat'ı geçmiş de cenneti kazanmış gibi bayram yapıyor! Deliye her gün bayram demişler, gecesi gündüzü de bayram! Öyle olmaz!

Alman ne zaman çalışacağını biliyor. İzni olduğu zamanda "Şu kadar daha fazla saat çalışacağız, ihtiyaç var!" diyorlar, o kadar daha fazla çalışıyorlar.

Biz sanki çok zengin bir milletmişiz gibi, çalışmaya ihtiyacımız yokmuş gibi, cumartesinin yarım gününü de kaldırdık; millet haftanın iki günü keyif yapıyor. Cumartesi ve pazar günü çalışmıyor. Sâir günlerde onda, on buçukta giderse ne olur?

Suudi Arabistan'da bir arkadaşımız Avrupalılar'ın yapmış olduğu istatistiği incelemiş. Keşke yazsaydım, rakamlar iyi hatırımda kalsaydı. Suudi Arabistan'da memur, verimli olarak 46 dakika çalışıyormuş. Suud'da bir memurun bir günlük yaptığı işi, tam çalışan biri 46 dakikada yaparmış, o işi bir güne yayıyor.

Yatıyor, dairesinde uyuyor. Bizim Türkiye'de tam çalışması dört saatmiş. Bizim de tam verimli değil.

Kaç saatti? Sekiz-dokuz saatti, demek ki fire veriyoruz.

Daha başka ülkeleri sayıyor derece derece; maalesef en verimsiz çalışan, en az çalışan yine geri kalmış ülkeler. En çok çalışan, ileri ülkeler! Halbuki artık ilerlemiş; rahatlasın, nasıl olsa ilerdeyim diye yan gelip yatsın… Hayır, tersine olması lazımken ilerleyen daha çok çalışıyor, daha ileri gidiyor; gerileyen daha az çalışıyor, daha geriye kalıyor!

O rakamları, inşaallah bir daha sorayım da, onun kupürü mü var, nesi varsa keselim alalım. Bir daha tam söyleyeyim.

Dehşete düştüm! İslâm ülkelerinde sekiz saat mesaide 45 dakikaya sığacak kadar iş yapıyorsa yazık! O aldığı para haram, helal değil! Çalışmıyor, memur vazifesini yapmıyor. Gidiyorsun, "Yarın gel." diyor. Şimdi yap!

Şimdi çay içiyor, şimdi çay içecek. Bacağını öteki masaya uzatmış, oturuyor, arkadaşıyla sohbet ediyor. "Yarın gel, öbür gün gel…" filan. Bizde böyle!

Ben Almanya'da bir devlet dairesine, gümrüğe gittim. Dedim ki:

"—Şu bizim arabamızın işlemlerini burada yapıverin."

"—Hudutta da yapılır." dediler.

Hudutta yapılır ama ben burada yapıp herhangi bir pürüz olmadan huduttan geçmek istiyorum. Tekrar hudutta inip de bir pürüz çıkar da geriye gelirsem diye korkumdan, işi burada bitirmek istiyorum. Dedim ki:

"—Biz burada yapmak istiyoruz."

"—Hudutta yapın." dediler.

Bize baktılar, biz yabancıyız, bize öyle muamele ediyor. Dışarıda kar yağıyor, arabamız dışarıda. Arabanın yanına gidecek, kaporta numarasını ve motor numarasını yazacak, imza atacak. Gümrük memuru bir işlem yapacak.

"—Hudutta yapın." diyor. Çıkmak istemiyor. Biz bir-iki defa istedik, o da bir-iki defa reddetti.

Ben yanımdaki Almanca bilen arkadaşa dedim ki;

"—Bu herif bizim işi yapmayacak, gidelim bari..." dedim.

Af edersiniz, dedi ki;

"—Ben şimdi ona eşek gibi yaptırırım." Çok af edersiniz.

Onların durumunu anlatmak için söylüyorum. Almanca olarak;

“—Memur Bey, sizi göreve davet ediyorum, görevinizi yapmıyorsunuz!” dedi.

“—Eyvah! Şimdi adam cetveli alacak, bizim yakamıza yapışacak, herhalde burada bir kavga olacak, dur bakalım…” dedim.

Adam bir sert çıkışı görünce yüzümüze bir baktı, hazan yaprağı gibi sapsarı sarardı. Ayağa kalktı, bir tek kelime söylemedi! Hayır, vs. bir şey diyemedi. Bizimle beraber dışarı çıktı. Numaraları yazdı, mühürü mühürledi, imzayı imzaladı, verdi. Tek bir itiraz veya tek bir iğneleyici söz bile söylemeden yerine oturdu. Biz de gittik.

Hayret ettim, bu adamları öcüyle mi korkutuyorlar, bu adamlara ne oluyor, bunları pastırma mı yapıyorlar, sucuk mu yapıyorlar, fillerin önüne mi atıyorlar, ayaklarının altlarında mı ezdiriyorlar, kaplanlara mı parçalattırıyorlar da bu kadar itaatli?

Bizimkiler efe; vazife yapmaz, iş yapmaz…

Bir kardeşimiz yirmi sene önce miras, veraset ve intikal işini yapmaya Ankara Belediyesi’ne gitmiş. Komünist herif;

“—Biz mirasa inanmıyoruz, senin alnının teriyle kazanman lazımdı, senin işlemini yapmıyorum!” demiş.

Yahu fesübhànallah! Gırtlağına sarılsan hırsını alamazsın!

“—Yapmıyorum!” demiş.

Kime derdini anlatacaksın? Eşkıyâ!

Onun için, geri kalmanın sebebi ne olduğu anlaşılıyor, ileri gitmenin sebebi ne olduğu anlaşılıyor. Adamlar tıkır tıkır çalışıyor. “Görevini yap!” dediği zaman sapsarı kesiliyor ve yapıyor. “Yapmıyorum işte, nereye şikâyet edeceksen et!” diyemiyor.

Biz de ne diyorlar. “Kime şikâyet edeceksen et!” diyorlar. Adam milyonları çalmış, yutmuş, hâlâ görevde! Fesübhànallah! Dünyanın hiçbir yerinde görülmüş şeyler değil. Dünyanın en acaip işleri bizim Türkiye’de oluyor!

g. Camide Uyuklayanın Yer Değiştirmesi

Bu da Tirmizî’nin hasen ve sahih hadis dediği, İbn-i Ömer RA’dan rivayet edilmiş bir hadîs-i şerîf. Ahmed ibn-i Hanbel, Hàkim ve daha başka râviler de var.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[8]

إِذَا نَعَسَ أَحَدُكُم وهُوَ فِي الْمَسْجِدِ يَومَ الْجُمُعَةِ ، فَلْيَتَحَوَّلْ مِنْ مَجْلِسِهِ ذَلِكَ (حم. ش. ك. ت. حسن صحيح عن ابن عمر ؛ حب. ق. طب. عن سمرة)

RE. 65/3 (*İzâ nease ehadüküm ve hüve fi'l-mescidi yevme'l-cumuati, felyetehavvel min meclisihî zâlike.*)

(*İzâ nease ehadüküm ve hüve fi'l-mescidi yevme'l-cumuati*)

---

[8] Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.371, no:484; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.III, s.332, no:944; Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.II, s.22, no:4741; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.32, no:2792; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.237, no:5718; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.160, no:1819; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.428, no:1075; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VII, s.246, no:7003; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.237, no:5721; Semüre ibn-i Cündeb RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.658, no:20779; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.109, no:2884.

"Sizden biriniz cuma gününde uyuduğu, uyukladığı zaman, (*felyetehavvel min meclisihî zâlike*) uyukladığı yerden kalksın, yerini değiştirsin! Oradan kalksın, başka yere otursun!"

Ne hikmetse bütün uykular cuma günü hatip hutbeye çıktığı zaman insanın başına üşüşür. Hatta yanındaki dirseğiyle dürtmese, horultusundan meclis ayağa kalkacak kadar rahat! Orada insan otururken nasıl uyuyor bilmem. Yatakta uyuyamıyor; bir o tarafa bir o tarafa dönüyor. Fakat cuma günü imam minbere çıktığı zaman, hatip hutbe okuyacak, dinî bir bilgi öğrenecek; şeytan bütün ağırlığıyla insanın üzerine çöküyor, uyku bastırtıyor. Onun için o durumda durumunu değiştirsin, uyumamak için gerekli tedbiri alsın, demek oluyor.

İyi yerlerde, iyi hallerde, iyi durumlarda dişini sıkmak lâzım.

Ne demiştik?

"—Evet, insanın uykusu gelebilir." demiştik.

Sabah erken kalkacak. Peygamber Efendimiz öğle uykusu uyurdu. Öğleyin uyku uyurdu; öğle namazından az evvel, az sonra. Bu sıhhate çok uygun bir uykudur. Ayrıca geceleyin insanın ibadet yapmasına da güç ve kuvvet verir, insanı tazeler. Mümkünse, özelse işiniz, imkânınız varsa öğleyin uyuyun. Resmî işiniz bile olsa namazı kılın, vakit ayırın, bir yerde 15-20 dakika bir uzanın. Öğle tatilinde dinlenebilirseniz çok dinç olursunuz. Böyle hareket ettiği zaman da insanın olmadık yerde, uyanık olacağı yerde uyuma gibi durumu olmaz.

Allah-u Teàlâ Hazretleri öğrendiklerimizle amel etmeyi, rızasını kazanmayı, Peygamber Efendimiz'in şefaatine ermeyi nasib eylesin…

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

28. 11. 1993 – İskenderpaşa Camii

02. İŞİN SONUNU DÜŞÜNÜN!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn.,, Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, ve imâmi'l-müttakîn, ve şefî'i'l- müznibîn muhammedini'l-mustafâ ve âlihî ve sahbihî ve men tebiâhû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ…

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

إِذَا هَمَّ الْعَبْدُ أَنْ يَبْزُقَ فِي الْمَسْجِدِ ، اِضْطَرَبَتْ أَرْكَانُهُ ، وَانْزَوَى كَمَا تَنْزَوِي الْجِلْدَةُ فِي النَّارِ ؛ فَإِنْ هُوَ ابْتَلَعَهَا ، أَخْرَجَ اللهُ مِنْهُ اثْنَيْنِ وَسَبْعِينَ دَاءً ، وَكُتِبَ لَهُ بِهَا أَلْفَيْ أَلْفِ حَسَنَةٍ (الديلمي عن أنس)

RE. 65/4 (*İzâ hemme'l-abdü en yebzüka fi'l-mescidi, ıdtarabet erkânühû, ve'nzevâ kemâ tenzevi'l-celdetü fi'n-nâr; fein hüve ibteleahâ, ahreca'llàhu minhu isneyni ve seb'îne dâen, ve ketebe lehû bihâ elfey elfi hasenetin.*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, dünya ve ahiretin hayırları cümlenizin üzerine olsun… Allah cümlenizden razı olsun... İki cihanın saadetine cümlenizi nail eylesin…

Peygamber SAS Efendimiz'in mübarek hadîs-i şerîflerinden okuyup izah etmek üzere toplanıyoruz. Rabbimiz dinimizin

inceliklerini güzel öğrenip, kendisine razı olacağı güzel bir şekilde kulluk etmeyi cümlemize nasib eylesin… Efendimiz Muhammed-i Mustafâ Hazretleri'nin yolundan bir kıl payı kadar bile bizi ayrı düşürmesin...

Hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izahına başlamadan önce, Peygamber SAS Efendimiz'e sonsuz sevgimizin, saygımızın, bağlılığımızın âcizane bir nişanesi olsun diye ruh-u pâkine hediye olmak üzere; onunla beraber onun âlinin, ashâbının, ezvâcının, evlâdının, zürriyet-i tayyibesinin; verese-i Nebî olan ulemâ-i muhakkıkîn, sâdât-ı meşâyih-i turuk-u aliyyemiz hazretlerinin; bu beldelerde medfun bulunan enbiyâullah, evliyâullah ve salihlerin, sahâbe-i kiramın ruhlarına;

Cümle hayrât ü hasenât sahiplerinin; içinde ibadet ettiğimiz şu camiyi bina etmiş olan Bayezid-i Velî'nin güvenilir veziri İskender Paşa'nın ve bu camiyi hizmette tutmuş, çeşitli yardımlar, tamirler ve tecdit ve tevsilerle cami olarak hizmetini devam ettirmiş hayır ve hasenât sahiplerinin, vaizlerin, cemaatlerin, çevresinde medfun bulunan mü'minin ü mü'minatın ruhlarına hediye olsun diye;

Uzaktan yakından aşk, şevk ile, sevgiyle, saygıyla bu hadîs-i şerîfleri dinlemeye gelen siz değerli kardeşlerimizin de ahirete göçmüş olan bütün müslüman geçmişlerinin; anne, baba, dede, nine, ecdâd, ceddât, akraba u taallukât, ahbâb u yârân ve yakınlarının ruhları şad olsun, kabirleri nur dolsun, makamları a'lâ olsun, sevinçleri nurları kabirde ziyadeleşsin diye;

Biz yaşamakta olan, dâr-ı dünyada imtihan halinde bulunan mü'minler de bu imtihanı kazanalım, ömrümüzü rızâ-i Bârî'ye uygun geçirelim, Rabbimizin huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmaya muvaffak olalım diye bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyup, saydığımız büyüklerimizin cümlesinin, yakınlarımızın hepsinin ruhlarına bağışlayıp öyle başlayalım, buyurun!

…………………………………

a. Caminin Temiz Tutulması

Mukaddimede Arapça metnini okuduğum hadis-i şerif, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 65. sayfasındaki 4. hadis-i şeriftir.

Hadis alimi Deylemî'nin Enes RA'dan rivayet ettiğine göre,

Peygamber Efendimiz SAS Efendimiz şöyle buyuruyor:[9]

إِذَا هَمَّ الْعَبْدُ أَنْ يَبْزُقَ فِي الْمَسْجِدِ ، اِضْطَرَبَتْ أَرْكَانُهُ ، وَانْزَوَى

كَمَا تَنْزَوِي الْجَلْدَةُ فِي النَّارِ ؛ فَإِنْ هُوَ ابْتَلَعَهَا ، أَخْرَجَ اللهُ مِنْهُ اثْنَيْنِ

وَسَبْعِينَ دَاءً ، وَكُتِبَ لَهُ بِهَا أَلْفَي أَلْفِ حَسَنَةٍ (الديلمي عن أنس)

RE. 65/4 (*İzâ hemme'l-abdü en yebzüka fi'l-mescidi, ıdtarabet erkânühû, ve'nzevâ kemâ tenzevi'l-celdetü fi'n-nâr; fein hüve ibteleahâ, ahreca'llàhu minhu isneyni ve seb'îne dâen, ve ketebe lehû bihâ elfey elfi hasenetin.*)

(*İzâ hemme'l-abdü*) "Kul kalkıştığı, gayret ettiği zaman..." Neye kalkıştığı zaman? (*En yebzüka fi'l-mescidi*) "Mescidde tükürmeye kalkıştığı zaman, (*ıddarabet erkânühû*) mescidin duvarları sallanır, titremeye başlar."

Kul mescide tükürecek diye mescidin duvarları direkleri sallanmaya, titremeye başlar. (*Venzevâ kemâ tenzevi'l-cildetü fi'n-nâr*) "Ateşin içine atılan bir derinin kavrulup kuruyup kıvrılıp buruştuğu gibi, mescid mânevî bakımdan buruşur."

(*Fein hüve ibteleahâ ahreca'llàhu minhu isneyni ve seb'îne dâen*) "Eğer bu tükürüğü gelen kişi tükürmez de mescide tükürmeyeyim diye tükürüğünü yutarsa, Allah onun içinden yetmiş iki hastalığı çıkarıp giderir. (*Ve ketebe lehû bihâ elfey elfi hasenetin*) Ve Allah ona iki milyon hasene yazar."

İki bin tane bin hasene, ne ediyor? İki milyon hasene yazar.

Bu bizi biraz şaşırtan bir hadîs-i şerîf:

"—Allah Allah, mescide de tükürülür mü, olur mu hiç öyle şey?"

Tükürülmez. Bizim mescidlerimiz halı kaplıdır, tertemizdir; ayakkabılarımızı çıkartırız, birbirlerine kapatırız. Bazı titiz kardeşlerimiz, amcalarımız, hacı babalarımız, tozu bile camiye dökülmesin diye camiye torbayla gelirler, pabuçlarını torbaya

---

[9] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.291, no:1145: Enes ibn-i Mâlik RA'dan. *Kenzü'l-Ummal*, c.VII, s.665, no:20811; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.120, no:2906.

koyarlar. Camiye çok hürmet ederiz. Allah'ın evi diye, ibadet ettiğimiz yer diye camide ciddiyetimizi çok iyi koruruz, camiyi severiz.

Tükürmek ne kelime, hiç öyle şey olur mu?!..

Olmaz! Ama tarihin eski devirlerine, Peygamber Efendimiz'in zamanına gidelim. Kurşun mu vardı, kubbe mi, kemer mi, duvar mı vardı?

Duvar vardı ama hurma dallarını çit yapmışlardı, üstünü sıvamışlardı. Tavan vardı ama hurma yapraklarını örtmüşlerdi, gölgelik yapmışlardı. Çardak; bizim bugünkü anlatabileceğimiz, o zamanki cami hakkında söyleyebileceğimiz çardak gibi bir şeydi. Yan duvarları belki çamurla sıvanmış, o da kaliteli sıva, boya, ÇBS vs. nerede... Çok basit bir tarzda! Çünkü müslümanlar camileri süslememişler. Bir de süslememeyi özellikle yapmışlar.

Süslemeyi bilmezler mi?

O devirde hristiyanlar San'a'da kilise yaptırmış, altınla kaplatmışlar. Süslemeyi herkes bilir. Süslenmek çok eskiden beri var. İnsanoğulları altın, gümüş, süs ziyneti çok eskiden beri biliyor.

Süslenmeyi bilmez miydi? Bilirdi. İsteseydi o gelen hayırların, sadakaların bir kısmını camiyi süslemeye vermez miydi? Verebilirdi. Ama vermemiş!

Mescidleri sade yapmışlar, süslememişler, masraf yapmamışlar. Sade, Allah'ın bir binası işte!

Güzelliği nerede? Mânevîyatında, içinde ibadet edilmesinde! Süsünde ziynetinde, kapısında, altınında, gümüşünde, mermerinde, nakşında, oymasında, çıkmasında değil!..

Mescidler sadeydi. Mescidlerin süslenmesi, insanların zâhir-perestliğinden olmuştur, dışa önem veriyorlar, sonradan sonraya böyle yapmışlardır.

Mescidin zemini nasıldı?

Nasıl olacak, dışarıdaki arazi nasılsa onun devamıydı! Arazi çitle bölünmüş, çit de sıvanmış; dışarıdaki toprak neyse içerisi de toprak!

Bunlar ne yaparlardı? *Allahu ekber* deyip mescidin içinde toprağa secde ederlerdi. Oraya hasır koymuşlarsa, o zaman üstleri başları toprak olmazdı. Ama eğer hasırsız bir yerde namaz

kılmışlarsa, toprak da olurdu. Suudi Arabistan sıcak, terliyse alnına da yapışabilirdi. Onun için, Peygamber Efendimiz bir hadîs-i şerîfinde buyuruyor ki:

“—Müslümanın namaz esnasında alnını, elini topraklardan temizlemesi doğru olmaz!”

Allah’ın huzurunda! O işi sonra yapsın. Amel-i kesîr olur. Boş şeyle uğraşmak olur. Alnını temizleyecek, elinin toprağını giderecek, şak şuk şak şuk, mescidin içi şapultuya gider. Oradan anlıyoruz ki toprak veya biraz ileri bir şey, hurma liflerinden yapılmış hasır filan olabilir. Meşhur bir hadîs-i şerîf var, duymuşsunuzdur belki ona da hayret etmişsinizdir:

Bu yeni din ne, bu peygamber nasıl bir insan, bu İslâm nasıl bir din bakalım diye bedevinin birisi çölden gelmiş. Bir şeyi yok! Uçkurunu çözmüş, köşeye çişini yapacak, sahâbe-i kirâm:

“—Vay! Seni edepsiz!” diye parçalayacaklar, dövmeye kalkmışlar.

Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:

“—Hayır dövmeyin! Çişini yaptıysa bile oraya su dökün, temizleyin; güzelce anlatın!”

Çünkü Peygamber Efendimiz çok cahil bir kavme peygamber gitti; onları adam etti, melek etti. Melek gibi güzel insanlar oldular, evliyâullah oldular, Allah’ın en sevgili kulları oldular. Onlara yumuşaklıkla, yumuşak yumuşak öğrete öğrete her şeyi öğretti. Tahareti öğretti, tırnak kesmeyi öğretti, gusülü, abdesti, diş fırçalamayı, koltuk altlarının kıllarını gidermeyi, kasıktaki kılları gidermeyi öğretti; her şeyi öğretti. Efendimiz’in sünnet-i seniyyesiyle, gayret-i nebeviyyesiyle pırıl pırıl bir ümmet meydana geldi.

“—Hayır, dövmeyin!” dedi, dövdürtmedi.

Ama biz işin bir de bu tarafından bakalım: Bedevicik oraya niye küçük abdestini bozmaya kalktı? Sokak gibi, bir duvar gibi gördü, kum diye gördü; ondan yaptı. Oradan da o anlaşılıyor.

Halı olsa halıya yapar mı? Ev içi gibi ziynetli filan olsa yapar mı? Yapmaz. Demek ki aklın almayacağı kadar sadelik var!

Peygamber Efendimiz’in zamanında mescidlerde çok sadelik var. Her şeyi içindeki özel ortamında anlamaya çalışmak lazım. Bu

devre getirirseniz anlaşılmaz, balığı sudan çıkarttınız mı ölür. Çağı içinde, devri içinde, çevresi içinde anlayacaksınız, anlatacaksınız.

Peygambere Efendimiz buyurdu ki:[10]

مَنْ بَنَى لِلّٰهِ مَسْجِداً ، بَنَى اللّٰهُ لَهُ بَيْتاً فِي الْجَنَّةِ (ت. خز. عن عثمان ؛ ه. طس. حل. عن علي ؛ حم. والبزار عن عمر)

(*Men benâ li'llâhi mesciden, bena'llàhu lehû beyten fi'l-cenneh*) "Kim Allah rızası için, içinde ibadet edilsin, benim de bir hayrım olsun diye bir mescid bina ederse, Allah da ona cennette bir köşk yapar, Allah da ona cennette bir köşk bina eder!"

Allah hepimize yapmayı nasib etsin... Ne güzel!

Sahâbe-i kirâm nasıl insanlar?

İnsanların peştamalı varsa gömleği yok, gömleği varsa pabucu yok, hurması varsa katığı yok. Fukara, maddeten fukara; mâneviyat bakımından hepsi padişah, yoksul!

"—Yâ Rasûlallah! Yolların kenarlarında namaz kılınsın diye dallar dikilip de çardak yapılmış, namazgâhlar; onlar da bu hükme dâhil midir?"

---

[10] Müslim, *Sahîh*, c.XIV, s.250, no:5298; Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.135, no:319; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.70, no:506; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.167, no:11712; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.351; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.268, no:1291; Hz. Osman RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.243, no:737; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.313, no:3259; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.180; Hz. Ali RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.20, no:126; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.432, no:304; Hz. Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXIII, s.231, no:437; Ümm-ü Habîbe RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IV, s.411, No:2534; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan. Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.81, no:2939; Ukaylî, *Duafâ*, c.VII, s.305, no:1703; Hz. Aişe RA'dan.

Şeybânî, *el-Âhàd ve'l-Mesânî*, c.II, s.123, no:912; Vâsile ibn-i Eska' RA'dan.

Buhàrî, *Târih-i Kebîr*, c.V, s.330, no:1047; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Cürcânî, *Târih-i Cürcan*, c.I, s.131, no:135: Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.649, no:20728, 20753; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XX, s.124, no:21678.

Peygamber Efendimiz:

"—Evet, dâhildir!" buyurdu.

Ne mutlu! Ben onun için diyorum: Bir talebe bile bir mescid yapabilir. Gider, karayollarının kenarında bir yerde durur.

"—Tamam cennetteki köşkü kazanacak fırsatı yakaladım... Dört tane direk, üstüne sekiz tane dal, üstüne bir gölgelik; burası namazgâh!.."

Ne oldu? Peygamber Efendimiz'e sordukları şey oldu!

"—Yolların kenarlarındaki çardaklar namazgâhlar da, basit şeyler de cennette köşk kazanmaya sebep olur mu?"

"—Olur, evet olur. Allah'ın lütfu çok, sen Allah rızası için bir kulübecik bile, çardakçık bile yapsan, Allah sana cennette bir köşk verecek." buyurdu Peygamber Efendimiz.

"—Hem de o mescidlerin süprüntüleri, huri kızlarının mehirleridir." dedi.

Ne demek?

Öyle bir çardağa, öyle bir namazgâha girdiğin zaman tozlanmıştır, yukardan yapraklar dökülmüştür vs. Eğer eline

süpürecek bir şey alıp süpürüp tozlarını bir yere toplasan, orayı temizleyiversen… Belki tozu, kiri, yaprağı yoktur da çakılı vardır, insanın dizine, ayağına filan batar. Onları süpürüversen, onların süprüntüleri bile huri kızlarının mehirleridir. Mücevher olacak, demek.

Bir kız kolay kolay taşa çakıla, çöpe gelir mi?

Gelmez. Mücevhere gelir. Yüzükleri, küpeleri, gerdanlıkları, takıları, beşibiryerdeleri takacaksın; şu kadar şunu isterim, bu kadar bunu isterim...

Bunlar huri kızlarının mehirleri olacağına göre, Allah onu ahirette mücevhere döndürecek demek.

Kàdir mi? Amennâ ve saddaknâ, her şeye kàdir.

"—Huri kızlarının mehirleridir." dedi.

Buradan da anlıyoruz ki süpürülebilen, örtüsü olmayan sade yapılardı. O zavallı bedeviciğin cahilliğinden gidip kenarında ihtiyacını gidermek istediği gibi, birisi tükürmek de isteyebilir. Boğazına takılır filan…

Peygamber Efendimiz:

"—O zaman mescidin duvarları titrer!" diyor.

Iddarabe; ızdırap diyor ama titremek anlamında. Azanın ıstırabı, titremesi demek. Mescidin duvarları titriyor. "Bana saygısızlık gösterip tükürecek mi acaba?.." diye titrer, ateşteki derinin ezilip büzüldüğü gibi büzülür, ezilir. Nasıl kıvrılır sertleşir, onun gibi.

Mescid üzülüyor…

"—Hocam, mescidin canı var mı, şuuru var mı, siniri, beyni var mı?"

O seninle benim mantığım! Peygamber Efendimiz bir hurma kütüğünün üzerinde hutbe okuyordu da dediler ki:

"—Hurma kütüğü olmasın, üç basamaklı bir minber yapalım."

Marangozun bir tanesi Peygamber Efendimize sevgisinden bir minbercik yaptı. Kütüğü de aldılar öbür tarafa koydular.

Oraya koyunca, hurma kütüğünden bir cızıltı, bir sızıltı gelmeye başladı. Iıııııh… Deve iniltisi gibi… Kütük ağlamağa başladı. Neden?

"—Rasûlüllah Efendimiz benim üzerime çıkıp da hutbeyi öyle okurdu, şimdi ben ondan mahrum kaldım." diye kütük ağladı.

Peygamber Efendimiz minberden indi, o kütüğün yanına gitti, elini onun üstüne koydu, sakin ol diye okşadı, o zaman sustu. Peygamber Efendimiz'in emriyle bu kütük, minberin altına kazılan bir çukura gömüldü.

Onun için, şairin dediği gibi:

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme tanı;
Düşün altında binlerce kefensiz yatanı!

Etrafındaki taşı taş sanma, kayayı kaya, ağacı ağaç sanma!

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لاَ تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ

(الاسراء:٤٤)

(*Ve in min şey'in illâ yüsebbihu bi-hamdihî velâkin lâ tefkahûne tesbîhahüm*) "Allah'ı tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur ama, siz onların tesbihlerini anlayamazsınız." (İsrâ, 17/44) diyor Kur'an-ı Kerim...

"*—Sübhâna'llah... Sübhâna'llah... Sübhâna'llah...*"

Her şey teşbihte... Tesbihe devam ediyor. Muzâri siygası, istimra siygası: *Yüsebbihu...*

Sebbeha siygası da var:

سَبَّحَ لِلّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

(الحديد:١، الحشر:١، الصف:١)

(*Sebbeha li'llâhi mâ fi's-semâvâti ve'l-ardı*) "Yerde gökte ne varsa hepsi Allah'ı tesbih ettiler. (*Ve hüve'l-azîzü'l-hakîm*) O azîzdir, hakîmdir." (Hadid, 57/1, Haşr, 59/1, Saf, 61/1)

Demek ki bugünkü bizim ilim tasniflerine göre cansızlar, canlılar, hayvanlar ve bitkiler vs. gibi taksimlerin ötesinde bizim bilmediğimiz daha başka sırlar var; anlayan anlıyor, anlamayan

şaşırıp kalıyor. Ne yapalım?.. Anlarsa anlar; söyleyen Allah, söyleyen Rasûlüllah! Anlasana be adam, Allah CC söylüyor! Rasûlüllah söylüyor, senin bildiğin gibi değil işte!

"—Ama benim lisede okuduğum, ortaokulda okuduğum bilgiler…"

Başında paralansın, o kitaplar başında paralansın! Yahu Kur'ân-ı Kerîm'de Allah söylüyor! İnsafın yok mu senin! Beşerin yazdığı lise kitabıyla Kur'ân-ı Kerîm bir olur mu? Bu işin bir başka sırrı var.

Evliyâullahın büyüklerinden, Eyüp'teki şeyh Abdülehad-i Nûrî Hazretleri'ne soruyorlar:

"—Her şey Allah'ı tesbih edermiş, nasıl? Lisân-ı hâl ile mi tesbih ederler?"

"—Lisân-ı hâl ile tesbih eder." dese herkes itiraz edemez. Çünkü mesela insan korktuğu zaman bile konuşmuyor ama lisân-ı hâl ile belli. Gülüyor, seviniyor, lisân-ı halden anlıyorsun veya üzgün, anlıyorsun. Hâlinden seziyorsun, lisân-ı hâli herkes anlar.

"—Lisân-ı hâl ile mi tesbih ediyor?"

Abdülehad-i Nûrî hazretleri;

"—*Sübhanallah* der, bayağı söyler ama anlayan anlar!" diyor.

İsbat ediyor. Padişahın huzurunda münakaşa ediyorlar, öbür alimler lisân-ı hâl ile midir, lisân-ı kâl ile midir?

"—Lisân-ı kâl iledir!" diyor. Evliyâullah, perdesi açık, gözünden biliyor, "Bayağı Allah der." diyor.

Peygamber SAS Efendimiz peygamber olmasından az evvelki zamanlarda nereden geçerse etrafındaki kayalar, ağaçlar kendisine;

"—*Es-selâmu aleyke yâ rasûlallah!*" derdi ve duyardı, şaşırırdı.

Dağlar, taşlar selamlıyor.

Bu işler biraz lise mantığının üstünde işler. Bunu liseli anlayamaz, ortaokullu anlayamaz. Batılı hiç anlayamaz çünkü kâfir… Kâfir hiç anlayamaz! Mü'minlerin de gafilleri anlayamaz; ancak alimleri ve evliyâsı anlar!

"—Evet, sesi var duyuluyor, *Sübhanallah* diyor." diyor.

"—Ben duymuyorum..."

Senin kulağın sağır, git tedavi et! Duyan duyuyor; Peygamber

Efendimiz duyuyor, evliyâullah duyuyor sen duymuyorsun! Demek ki kusur sende! Kur'ân-ı Kerîm söylüyor, "Tesbih ediyor." diyor; demek ki kusur duymayanda, duyurmayan Allah'a yalvarsın! Ne yapalım:

"—Yâ Rabbi! Bu tesbihleri ben duyamıyorum, bana duyur!" desin. İsterse, Allah ona da duyurur.

Mescidin duvarları titremeye başlıyor, kırışıp büzülüyor; "Acaba tükürecek mi?.." diye

Adam insafa geldi, oranın ibadethane olduğunu anladı, yapmaması lazım! Toprak, sokaktaki toprak gibi ama burasının hudutları çevrilmiş, burada namaz kılınıyor burası mescid; Yuttu!

Balgam kolay yutulur mu? Yutulmaz, insanın midesi bulanır.

Ama niçin yuttu? Mescide saygısızlık olmasın diye! Çok büyük bir fedakârlık yaptı, yuttu. O zaman Allah onun yetmiş iki tane derdine, hastalığına şifa verir.

"—Sen misin benim ibadet yerime sevgi ve saygı gösteren, ben de seni şifayâb eyledim!" diye şifa verir ve ona iki milyon hasene yazar. İki milyon hasene az değil büyük rakam, büyük sermaye.

Ne yapacağız?

"—Keşke mescidlerimiz toprak olsaydı da tükürecek gibi olsaydık da tükürmeseydik, yutsaydık…"

Öyle yapma, sen de mescide senin yapabileceğin şekilde saygı göster. Sen de teke gibi kokan çoraplarınla gelip halının üstüne basma!

Yaz gününde çalışıyor, mâşaallah turp gibi de sağlam. Ayakları pınar gibi ter çıkartıyor, yün çorabı ıslanıyor ama onu da çıkartmaya üşeniyor, çıkartmıyor. Veya şadırvanda çıkartıyor, abdestini alıyor, tertemiz ayağının üstüne leş gibi çorabı giyiyor. Lap lap bastığı yerlere ıslak ıslak izler ta ön tarafa kadar gidiyor.

Allahu ekber deyip namazını kılacaksın:

"—Allah, aman yâ Rabbi! Sen bana sabır ver yâ Rabbi! Bayılacağım ama hele bayılmayayım…"

Neden? Adam kirli çorabınla ne basıyorsun! Orası bembeyaz olsa göreceksin, halı olduğundan anlamıyorsun! Tertemiz yıka, kâğıt mendille kurula veya dışarıda takunyada biraz bekle kurula, ondan sonra tertemiz ayakla gel. Çorapları pabucunun içine sok,

orada dursun, sonra giy!

Çorapsız da pabuç giyilmiyor; denedim, çorapsız pabuç giydiğin zaman olmuyor. Çorabın fonksiyonu var, işe yarıyor, çorap pabuçla ayak arasında conta vazifesi görüyor. Biliyorsunuz makineler de contasız olmuyor, conta vazifesi görüyor. İyi. Birkaç defa çorapsız giyeyim dedim, hiç rahat olmadı. Çorap giyilecek ama sıhhî çorap giyilecek.

Çorabı yıkayacaksın, ne olur! Bugünkü çorabı bugün giyersin, akşam yıkarsın. Koca sakalımla ben bile kaç tane yıkıyorum. Yıkamayı bana bıraktıklarından değil; ne olacak, hop yıkıyorsun, asıveriyorsun. Ertesi gün kupkuru, mis gibi sabun kokulu, öyle giyiyorsun.

"—Yok, bugün yıkamam..."

"—Yarın?"

"—Yarın da yıkamam."

"—Öbür gün?"

"—Öbür gün de yıkamam."

"—Ne yapacaksın?"

Bir hafta geçecek, on gün geçecek, orada cemaati bayıltacaksın. İçeri bir girdiği zaman (*İnnâ li'llâhi ve innâ ileyhi râciûn*) sağa sola serilenler, bayılanlar mı olsun?..

Biz de camiye saygıyı temizlikle gösterelim, konuşmayarak gösterelim, caminin içinde ibadetimizi güzel yaparak gösterelim vs… İnsan düşündü mü âdabın inceliklerini, çeşitlerini bulabilir.

Muhterem kardeşlerim! Anlıyoruz ki Allah CC kendisinin ibadethanesine muhabbet, hürmet edilmesini, riayet edilmesini, dikkat edilmesini seviyor. O halde biz de orası benim Rabbimin ibadetgâhı diyerek konuşmamıza, hareketimize, davranışımıza, girişimize, çıkışımıza dikkat edelim *"Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm"* diye besmeleyle ayağımızı atalım. Giriş duası var, çıkış duası var:

اَللَّهُمَّ افْتَحْ لَنَا اَبْوَابَ رَحْمَتِكَ !

(*Allahümme'ftahlenâ ebvâbe rahmetike*) [Allahım, bize rahmet kapılarını aç!] diye duaları var.

Camiye girerken sağ ayağıyla girecek, oturacak, kimseyi üzmeyecek. Yan yana oturuyorlar, sohbet ediyorlar:

“—Nasılsın iyi misin? Bir haftadır göremedim, seni nerelerdesin…”

Ben de burada namaz kılıyorum. Yüksek sesle konuştukça aklım başka şeylere gidiyor.

“—Ne oldu senedi ödedin mi, ödemedin mi?”

Caminin içinde ötekiler rahatsız oluyor. Veya yüksek sesle Kur’ân-ı Kerîm okuyor; iyi güzel oku da biraz hafif oku, benim de başka işim var. Ben de başka bir şey okuyacağım, benim de bir mecburiyetim var.

Etrafı taciz edecek! İnsan tabi Kur’an’dan taciz olmaz, o zaman bırakıyorsun o kardeşin okuduğunu dinliyorsun tabii ama herkese saygılı olmak başka, temizliğe riayet etmek başka... İnşaallah Rabbimizin ihsanına ermek için Rabbimizin ibadethanesine dikkat edelim.

b. İran’ın ve Bizans’ın Yıkılacağı

Ebû Saîd el-Hudrî Hazretleri'nden. Buhârî'de, Müslim'de Tirmizî'de var, Câbir ibn-i Semure'den var, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet edilmiş. Kaynakları çok ve sahih kaynaklar.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[11]

إِذَا هَلَكَ كِسْرَى ، فَلاَ كِسْرَى بَعْدَهُ ؛ وَإِذَا هَلكَ قَيْصَرُ ، فَلاَ قَيْصَرَ بَعْدَهُ ؛ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَتُنفقَنَّ كُنُوزُهُمَا فِي سَبِيلِ اللهِ (حم. ق. عن جابر بن سمرة ؛ حم ق ت عن أبي هريرة)

RE. 65/5 (*İzâ heleke kisrâ, felâ kisrâ ba'dehû; ve izâ heleke kaysaru, felâ kaysara ba'dehû; Ve'llezî nefsî bi-yedihî letünfekanne künûzehümâ fî sebîli'llâh.*)

(*İzâ heleke kisrâ, felâ kisrâ ba'dehû*) "Kisra öldüğü zaman, ondan sonra başka Kisra yok! (*Ve izâ heleke kaysaru, felâ kaysara ba'dehû*) Kayser öldüğü zaman, ondan sonra başka Kayser yok!" (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî letünfekanne künûzehümâ fî sebîli'llâh*) "Şu nefsim, canım elinde olan Rabbime yeminler olsun ki, and olsun ki Allah yolunda siz cihad ettiğiniz zaman Kisra'nın, Kayser'in hazinelerine Allah tarafından sahip olacaksınız. Ganimetiniz olacak, Allah onları size verecek. Onların hazineleri sizin elinize geçecek. Onlar size Allah yolunda infak olunacak!" buyuruyor.

"—Ne zaman söylüyor?"

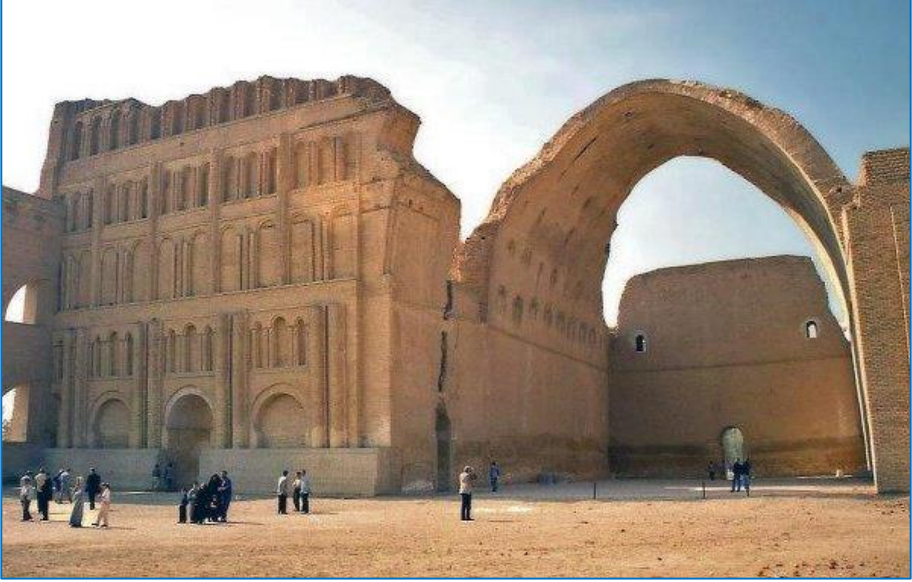
Sağlığında söylüyor.

---

[11] Buhàrî, *Sahîh*, c.X, s363, no:2888; Müslim, *Sahîh*, c.XIV, s.134, no:5197; Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.151, no:2142; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.233, no:7184; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IX, s.177, no:18383; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XV, s.83, no:6689; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.336, no:2580; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.II, s.4, no:427; Ebû Hüreyre RA'dan.

Buhàrî, *Sahîh*, c.XI, s.364, no:2889; Taberânî. *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.213, no:1871; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XV, s.85, no:6690; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.130, no:4286; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.9, no:7; Câbir ibn-i Semure RA'dan.

Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s513, no:14073; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.35, no:2386; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

“—Peygamber Efendimiz’in sağlığında durum neydi?”

İslâmiyet Arabistan’da yayılmıştı ama İran’da ve Irak’a hâkim Kisralar vardı. Sasanî imparatoruna Kisra deniliyordu. Bir de Suriye’de, Anadolu’da, Mısır’da ve Yemen’e kadar olan toprakları da almış Bizanslılar vardı; başlarında Kayser vardı. Onların hükümdarlarına Kayser deniliyor, iki büyük devlet…

Peygamber SAS yeminle söylüyor:

“—Şu canımı yaratan, öldürecek olan, canım elinde olan Allah’a yemin olsun ki, onların hazinelerini Allah size infak edecek. Fî sebîlillah cihad edeceksiniz, bunlar sizlere infak olunacak.”

Nefis, burada “can” demek.

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ (العنكبوت:٥٧)

(*Küllü nefsin zâikatü’l-mevt*) “Her nefis ölümü tadacaktır, her can ölecektir!” (Ankebut, 29/57) gibi.

(*Sadaka rasûlü’llah*) “Rasûlüllah Efendimiz doğru buyurdu.” Doğruluğu sonradan çıktı, İslâm mücahidleri Sasanî imparatorluğunu yendiler. Peygamber Efendimiz’in gönderdiği elçiyi

öldürüp de İslâm'a davet mektubunu parça parça yırtmış olan Kayser'i oğlu öldürdü! Allah onu oğlunun eliyle öldürttü. Oğlu cinayet işledi, baba katili oldu. Baba da oğlu tarafından öldürülmek rezaletine uğramış oldu.

Sonra Kâdisiye savaşında müslümanlarla çarpışmak için fillerini getirmişlerdi, hatta "Korkmayın, biz Arapları nasıl olsa yeneriz…" diye hazinesini bile getirmiş. "Bak hazinemi getiriyorum, onlardan korkmuyorum, hazine-i hümayun da burada. Biz bunları yeneriz…" diye İran Sasanileri, Kisra'nın askerleri koca bir orduyla İslâm mücahidlerinin karşısına çıkmışlardı.

Allah onları perişan eyledi, Müslümanlara galibiyet ihsan eyledi, hazinelerini de bu hadîs-i şerîfte Efendimiz'in yeminle vaat ettiği gibi mücahitler arasında taksim ettirdi. Allah'ın hükmü böyle, Rasûlüne de vaadi böyle; Rasûlüllah Efendimiz'in sözü de hak! Hak peygamber olan böyle hak söyler! Sonra Bizans'ın toprakları da müslümanların eline geçti, el-hamdü lillah… Allah bu mübarek diyarları İslâm'dan ayrılmamız dolayısıyla bizim elimizden kâfirlerin eline tekrar geçirtmesin!

Nasıl olmamız lazım?

Buraları fetheden dedelerimiz gibi olmamız lazım; mü'min olmamız, müttakî, muhlis, ihlâslı, takvâ ehli olmamız, haramlardan günahlardan uzak olmamız lazım. Namahreme kuşak çözmemek, bakmamak, haram yememek, Allah yolunda gevşememek, vazifeleri ihmal etmemek lazım, Allah'ın has kulları olmak lazım; o zaman Allah dünyayı fethettirir!

Ama Allah'ın kulları Allah'ın yolundan dönerse Allah o zaman cezalandırır. Kâfirlerle cezalandırır, zelzeleyle, kıtlıkla, kuraklıkla, bin bir çeşit şeyle cezalandırır. Çekirge sürüsü gönderir, hastalık gönderir, kolera, veba gönderir… Hepsine kâdir! Rabbimiz bizi kahrına uğrayanlardan eylemesin…

وَلِلّٰهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ (الفتح:٧)

(*Ve li'llâhi cünûdü's-semâvâti ve'l-ard*) [Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır.] (Fetih, 48/7)

Âd kavmini helâk etti, Semûd kavmini helâk etti, Firavun'u

denizde gark eyledi, Karun'u yerin dibine geçirdi, Nemrut'u sarayında perişan eyledi… Kâdir, azîz-i züntikâm. Onun için Allah'ın sevdiği kul olmaya bakmak lazım.

En büyük akıllılık, Allah'ın sevdiği kul olmaya çalışmaktır. En büyük aptallık Allah'a âsi olmaktır, ondan büyük dangalaklık, ahmaklık, aptallık olmaz. İnsanın aklı varsa, kâinatın sahibinin sevgisini, rızasını kazanmaya çalışır. Kendisine sayısız nimetleri, milyarlarca, trilyonlarca nimeti veren Rabbine bir şükran borcunu, şükrünü, zikrini, ibadetini güzel yapmaya çalışır. Çok gafiliz, çok cahiliz.

Allah bizi nevm-i gafletten uyandırsın, cehaletimizi izale eylesin… Ârif kullar eylesin, has kulların zümresine kabul eylesin…

c. Şam Halkının Helâk Olması

Efendimiz hadîs-i şerîfinde buyurmuş ki:[12]

إِذَا هَلَكَ أَهْلُ الشَّامِ فَلا خَيْرَ فِي أُمَّتِى ، وَلاَ يَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ ، حَتَّى يُقَاتِلُوا الدَّجَّالَ (ابو نعيم ، كر. عن معاوية بن قرة عن أبيه)

RE. 65/6 (*İzâ heleke ehlü'ş-şâmü felâ hayra fî ümmetî, ve lâ tezâlü tâifetün min ümmeti zâhirîne ale'l-hakkı, hattâ yukâtilü'd-deccâl.*)

(*İzâ heleke ehlü'ş-şâmü felâ hayra fî ümmetî*) "Şam ahâlisi helâk olduğu zaman artık benim ümmetimde bir hayır kalmaz, kalmayacak! (*Ve lâ tezâlü tâifetün min ümmeti zâhirîne ale'l-hakkı*) Benim ümmetimden bir grup insan hakkı destekleyici olarak daima mevcut olacak! (*Hattâ yukàtilü'd-deccâl*) Deccal'le çarpışacakları zamana kadar!"

---

[12] İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.I, s.308; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.492, no:3303; Muaviye ibn-i Gurre babasından.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.285, no:35059; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.117, no:2902.

Mücahid, mübarek kullar, Allah'ın dinine hizmet eden insanlar hiçbir zaman eksik olmayacak. Ama Şam bozuldu mu, Şam ahâlisi helâk oldu mu artık ümmetin hayrı kalmayacak. Ondan sonra peş peşine çeşitli kıyamet alâmetleri zuhur edecek.

Şam deyince biz Türkler Suriye'nin baş şehrini anlarız. Arapça'da, hadîs-i şerîfte geçen Şam, Suriye'nin baş şehri demek değildir. Suriye'nin baş şehrinin adı Dımaşk'tır. Avrupalılar *Damaskus* diyorlar; Dımaşk-Damaskus aynı kelimedir. Şam dediği Ortadoğu demek.

Şam, aslında "sol" demektir. Bir insan yönünü güneşe döndüğü zaman, Hicaz'da, Efendimiz'in yaşadığı beldede, bu sözlerin konuşulduğu Arap diyarında yönünü doğuya döndüğü zaman önü maşrıktır, güneşin doğduğu yerdir. Arkası mağribdir, güneşin battığı yerdir. Sağı *yemîn*, sağ taraf *el-yedü'l-yümnâ* sağ el, sağı Yemen'dir. *Yemîn* kelimesinden, sağ kelimesinden geliyor, "sağ taraftaki ülke" demek. *Şimâl*, Şam da "sol taraf" demek.

Böylece ne demek oluyor?

Arap diyarının, Hicaz'ın kuzeyi demek oluyor. Orası mübarek bir belde... İbrahim AS oralarda yaşamış, Musa AS oralarda cevelan eylemiş, nice peygamberler gelmiş geçmiş, Zekeriya AS'ın makamı şurada, Eyüp AS'ın makamı burada vs. işte o mıntıka. Hicaz'ın kuzeyine rastlayan bugünkü Sina, Filistin, Suriye, Irak, hatta Anadolu'nun bir kısmı, buralar; helâk oldu mu ümmette bir hayır kalmamış olacak.

Buranın ahâlisi İslâm'ın kalbi, alimlerin yetiştirildiği, yetiştiği, medreselerin olduğu, İslâmî ilimlerin öğretildiği, öğrenildiği, Emeviler'in başşehri Dımaşk, Abbasilerin başşehri Bağdat vs. İslâm'ın başşehirlerinin olduğu yerler. İslâm'ın hudutları çok uzaklarda, orası merkez idi. Artık orası helâk olduğu zaman ümmette bir hayır kalmamış olacak!

d. İşin Sonunu Düşün!

Yedinci hadîs-i şerîf:

Abdullah ibn-i Mes'ûd RA'dan rivayet edilen bu hadîs-i şerîfte Efendimiz'in bir tavsiyesi geçiyor:[13]

إِذَا هَمَمْتَ بِأَمْرٍ فَتَدَبَّرْ فَانْتَهِ عَنْهُ (هناد عن عبد الله بن مسور)

RE, 65/7 (*İzâ hememte bi-emrin, fetedebber àkıbetehû; fein kâne rüşden feemdihî, ve in kâne gayyen fentehî anhü.*)

(*İzâ hememte bi-emrin*) "Bir işi yapmaya gayretlendin mi, giriştin mi, yapmadan evvel, (*fetedebber âkıbetehû*) bu işin sonu nereye varacak, diye tefekkür et! Ben bunu yapacağım, bundan sonra iş nereye varır, ne olur diye işin sonunu bir tefekkür eyle!"

Tedebbür; "arkasını düşünmek" demek. İşin sonunu bir düşün!

(*Fein kâne rüşden feemdihî*) "Eğer işin arkası iyiyse, doğruysa, sonuç güzel, sonunda olgun bir şey olacaksa, semere, sonuç çıkacaksa o işini yap, yerine getir. (*Ve in kâne gayyen fentehî anhü*) Eğer sonu doğru yol olmayacak; sapıklık, yanlışlık, günah olacaksa

---

[13] Hennâd, *Zühd*, c.I, s.302, no:531; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı Isfahan*, c.IV, s.335, no:1155; Abdullah ibn-i Mes'ûd RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.794, no:43149; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.121, no:2907.

sonunda ters bir iş olacaksa o işi yapma, ondan vazgeç. Sonunda iyi gelmeyecek, o işi bırak!” diye tavsiye ediyor.

Demek ki biz her işi yaparken işin sonu nereye varacağını bir tefekkür etme âdetine alışmalıyız: “Ben bu işi yapıyorum sonu ne olur?..”

Üzüldüm, bir yere ziyarete gittik, anlattılar: Ticarî bir teşebbüs yapmışlar, çok zararlara uğramışlar.

“—Niye böyle yaptınız?” dedim.

Tanımadığı insanlarla ortaklık kurmuşlar, bilmedikleri senetlere imza atmışlar, malları göndermişler, paraları almamışlar; milyarlar elden gitmiş, traktörler, kamyonlar satılmış, hâlâ da üzerine kaç yüz milyon borç kalmış!

İşin sonunu bir düşün, bir incele: Kiminle ortaklık yapıyorsun, git, orada bir sor; bu sahtekâr beş tane adamı batırmış, altıncısı sensin, seni de batıracak… Tanımadığın insanla iş yapma! Bu işin sonu nereye varacak, diye düşün.

“—Ben bir mal gönderdim parası gelmedi, cevabı gelmedi…”

İkinciyi ne diye gönderiyorsun?

“—Birincinin parasını gönder de öyle göndereyim.” de.

Şıp diye imzayı basmış! Ne diye basıyorsun?

Malı alıyor, imzayı basıyor, malı ona gönderiyor. Mal sende kalsa imzayı bas, sende kalmıyor ki! Gidiyor, imzayı giden bassın, o borçlansın çünkü malı o alıyor.

İşin sonunu düşünmeyince çok sıkıntılar oluyor. Ticarî hayatta çok dikkatli olmak lazım!

Bir arkadaş:

“—Hocam! Dükkân açacağım, dua edin…” dedi.

“—Ne açacaksın?”

“—Suntacı dükkânı açacağım, sunta satacağım.”

“—Borç verme!” dedim. Aradan zaman geçti, sonra sordum:

“—Sizin iş ne oldu?”

“—Hocam dükkânı iflasla kapattık, sermayeyi bitirdik...” dedi.

Adam zengin, sırtı yere gelmedi de ama sermaye sıfıra gitmiş, dükkânı kapatmışlar.

“—Ne yaptınız?”

“—Hocam, marangoz ustaları suntaları ‘Dolap yapacağız,

bilmem ne yapacağız…' diye aldılar aldılar, parasını vermediler!"

Bir defa verdin, ikinciyi ne diye veriyorsun! "Birincinin parasını ver de ikinciyi öyle vereyim." de. Hiç olmazsa bir sunta kaybın olur. Birinci partiyi ödemeden ikinciyi verme. Hiç satamasaydın suntaların yanında dururdu gene sermayen bir şey olmamış olurdu ama sattın; para da gitti, mal da gitti, bir şey de gelmedi.

Bu devirde veresiye iş, kapana girmek demektir! Tavukları, horozları kümese kış kış yapıyorlar, ondan sonra kapatıyorlar, kümesin içinde; veresiye verdin mi kapana giriyorsun! Hadi bakalım, git verdiğin malın parasını alabilirsen al. Ağla yalvar; "Ne olursun, Allah rızası için benim paramı ver…" filan diye işin yoksa uğraş artık.

Bu dünya ne acayip hale geldi, senet sepet hepsi laf, kimse kimseyi anlamıyor.

"—Ben, benim alacaklılarımı reddetmenin zevkini sürüyorum!.." diyormuş herif!

Borçlu, alacaklısı geliyor; "Vermiyorum!" demenin zevkini yaşıyormuş, keyfe bak! Adamda nasıl bir keyif teşekkül etmiş?.. Gelene "Yok, hayır!" diyormuş. Yüzsüzlüğün çeşidine bakın!

Ne yapacaksın? İşin sonunu düşüneceksin. Sonunu düşünmezsen felaket! Bir şey alıyorsun, veriyorsun ama Nasreddin Hoca'nın işi gibi mi oluyor?

Nasreddin Hoca 10 paraya yumurta alıyormuş, 9 paraya satıyormuş.

"—Hoca, bu ne oluyor? Yumurtayı 10 paradan aldın, 9 paradan sattın; bir para eksik!.." demişler.

Biz diyelim ki 1000 liraya alıyor, 900 liradan satıyor; 100 lira eksiğine, zarar!

"—Ne yapıyorsun?"

"—Dostlar alışverişte görsün, diye yapıyorum." demiş.

Sonra iflas!

Dostlar alışverişte görecek de ne olacak? Para kazanmak lazım, ticaret yaptın mı sağlam yapmak lazım!

Kurnaz müesseseler ne yapıyor?

"—Benden mal alacaksan, yılbaşında siparişini ver. Siparişini verirken de sipariş ettiğin malların bedelinin üçte birini öde!"

Daha ortada mal yok, adam onun malını alacaksa üçte birini ödüyor. Zaten üçte biri onun maliyetidir. Maliyetini bir kere kurtarıyor. Bir de bayisinin depozitosu var:

"—Benim bayim olmak istiyorsan şu kadar milyon depozito yatıracaksın, bende duracak, ayrıldığın zaman sana veririm." diyor ama o kullanacak.

O kadar bayinin, o kadar parası zaten büyük bir servet ediyor. İşi onunla döndürüyor. Göndereceği malın da parasının üçte birini zaten alıyor, sermayesi tamam. Bayi bir mızıkçılık yapıp da parayı geri getirmediği, vermediği zaman depozitodan kesiyor, sonra bayiliğini iptal ediyor. Kendisi ziyan etmiyor. Bayi kıvranıyor, uğraşıyor.

Bizim müslüman tüccarlarımız ne yapıyor?

"—Bugün çok iş yaptım."

"—Ne yaptın?"

"—20 top kumaş sattım."

"—Paralar?"

“—Üç ay sonra gelecek, beş-altı ay sonra gelecek…”

Bekle ki gele, inşaallah gelir! Allah, yâ Rabbi, kardeşlerimizin hiçbir malı batmasın, hepsinin parası gelsin ama gelmiyor. Adam zaten hain, bilerek alıyor, aldatmak için alıyor.

İşin sonunu düşünüp güzel çalışmak lazım. Pek veresiye ticaret yapmamak lazım.

“—Kardeşim, şuraya paranı koy, ben de malı şu kadardan vereyim…” filan demek lazım.

Ben bundan satarsam, sonunda bu fiyata alabilir miyim?” demek lazım. Enflasyon bir oyun, banknot bir oyun…Banknot dediğin şey senenin başında 1000 lira, senenin sonunda 400 lira!

Neden? Yüzde 60 enflasyon var! Gene 1000 lira yazıyor üstünde ama senenin başına göre 400 lira kuvvetinde.

Bu oyunda saf vatandaşlar yolunuyor; kurnaz bankalar, müesseseler, dev müesseseler bunu bildikleri, kendisini buna göre ayarladıkları için vaziyeti kurtarıyorlar. İşin sonunu düşünmek çok önemli. Efendimiz’in bu tavsiyesini her işinizde nazar-ı dikkate almanızı ben de size hatırlatıyorum.

e. Ağrı İçin Okunacak Dua

Peygamber SAS Efendimiz bu hadîs-i şerîfte bize ağrıya karşı dua öğretiyor. Buyuruyor ki:[14]

إذا وَجَدَ أَحَدُكُم أَلَمًا ، فَلْيَضَعْ يَدَهُ حَيْثُ يَجِدُ أَلَمَهُ ، وَلْيَقُلْ سَبْعَ مَرَّاتٍ : أَعُوذُ بِعِزَّةِ اللهِ ، وَقُدْرَتِهِ ، عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ

(حم. طب. عن كعب بن مالك)

RE. 65/8 (*İzâ vecede ehadüküm elemen felyeda’ yedehû haysü yecidü elemehû, velyekùl seb’a merrâtin: Eùzü bi-izzeti’llâhi, ve*

---

[14] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned,* c.VI, s.390, no:27223; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XIX, s.92, no:179; Taberânî, *Dua*, c.I, s.345, no:1134; Heysemî, *Mecma’z-Zevâid*, c.V, s.197, no:8466; Kâb ibn-i Mâlik RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.X, s.58, no:28347; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.IV, s.121, no:2908.

kudretihî alâ külli şey'in min şerri mâ ecidü.)

(*İzâ vecede ehadüküm elemen*) "Sizden biriniz bir elem hissettiği zaman, vücudunun herhangi bir yerinde ağrı, acı hissettiği zaman, (*felyeda' yedehû haysü yecidü elemehû*) o ağrıyı hissettiği yere elini koysun."

Meselâ bileği ağrıyor, boynu ağrıyor; elini oraya koysun. Sonra, (*velyekùl seb'a merrâtin*) yedi defa şu duayı okusun: (*Eùzü bi-izzeti'llâhi, ve kudretihî, alâ külli şey'in min şerri mâ ecidü.*)

Mânasını da söyleyelim:

(*Eùzü*) "Sığınırım." Neye sığınırım? (*Eùzü bi-izzeti'llâhi*) "Allah'ın izzetine sığınırım. (*Ve kudretihî alâ külli şey'in*) Her şeye kàdir olma sıfatına sığınırım. (*Min şerri mâ ecidü*) Şu hissettiğim ağrıdan Allah'a sığınırım."

Ne demiş oluyor?

"—Yâ Rabbi! Sen izzet ve celal sahibisin, her şeye gücün kuvvetin yeter, ben sana dua ediyorum, şu acımı geçir."

Duayla acı geçer mi?

Dua ile her şey olur! Kul duayı etmesini bilse duanın tesirini mutlaka görür. Duanın adabını bilecek, nasıl olduğunu bilecek, duanın kabul olması şartlarına riayet edecek; Allah'ın duasını kabul etmemesi durumuna düşmeyecek. Ondan sonra dua etti mi Allah duasını kabul ediyor.

"—Yâ Rabbi! Aylardır yağmur yağmıyor, yağdır yâ Rabbi!"

Şakır şakır yağmur yağmaya başlıyor. Medine'de gösterdiler: Mekke-i Mükerreme'nin imamı, ihtiyar birisi, namaz kıldırıyor.

"—Bu imam mübarek bir insan." dediler.

"—Nereden bildiniz?"

"—Büyük bir kuraklık oldu, aylarca yağmur yağmadı, beklenen yağmurlar yağmadı. Bir yağmur duasına karar verildi, bu hocaefendi ellerini açtı, bir dua etti, 'Yâ Rabbi yağmur ver…' tarzında yağmur duası yaptı. Gökyüzü masmaviydi, hiç bulut yoktu. Dua biterken hızla bir bulut geldi, süratle şakır şakır yağmur yağmaya başladı." diyor.

Arkadaşlar anlatıyorlar. Mekke'de mühendis arkadaşım:

"—Ben gözlerimle gördüm: Mavi gökyüzü birden bulutla doldu, duanın sonunda yağmur yağmaya başladı." dedi.

Allah kàdir, duaları kabul etmeye kàdir, kulun istediğini vermeye kàdir ve veriyor. Ve biz bunun şahidiyiz. Hayatımızda çok misalleri var. Elle tutulur başka türlü izahı mümkün olmayan net misalleri var.

Ağrı duasını da öğrendik.

Çölde bir adamı zehirli ve öldürücü bir yılan sokuyor da adam şişmeye başlıyor. Abdullah ibn-i Mes'ûd RA Fâtiha okuyor; adamın şişmesi, ağrısı, acısı, zehirlenmesi geçiyor, sıhhat buluyor. Onun üzerine koyunlar vs. bir sürü şey hediye ediyor.

Bir Fâtiha'yı güzel bir ağızla, güzel bir kimse okuyunca yılanın ısırmasıyla vücuduna girmiş olan zehir bile tesir etmiyor.

Hz. Ömer RA zamanında Bizans'tan elçi gelmiş, hediyeler getirmiş. Bir de küçük bir şişe…

"—Bu ne?"

"—Zehir, öldürücü zehir."

"—Ne olacak bu?"

"—Bizim ülkemizde bazen askerler hükümdara isyan eder. O zaman hükümdar askerin eline geçerse kulağını keserler, burnunu keserler, işkence yaparlar… O ıstırabı çekmemek için bu ilacı yanında tutar, ağzına atıverir, hemen ölür. Onun için bu ilacı size getirdim. Siz de madem halifesisiniz, Arapların başkanısınız, size de birisi isyan ederse gerektiği zaman siz de bunu yutarsınız…" diye elçi bunu söylemiş.

Hz. Ömer; "Ver bakayım." demiş, almış.

(*Bi'smi'llâhi'llezî lâ yedurru me'asmihî şey'ün fi'l-ardı ve lâ fi's-semâî, yâ hayy u yâ kayyûm*.)

Bu duayı okumuş. Elçi, ne zaman düşecek diye bakıyor. Sen bekle ki düşsün! Hiçbir şey olmamış. Neden?

O Hz. Ömer yahu! Peygamber Efendimiz'in halifesi!

Tarih kitapları yazıyor! Yazmasa biz nereden söyleyeceğiz, olmayan şeyi niye söyleyelim?... Tarih kitapları yazıyor.

Aynı Hz. Ömer'in minberdeyken:

"—Yâ Sâriye! Dağa dikkat et, arkandan düşman geliyor!" diye bağırdığını biliyorsunuz.

Medine'den İran'daki komutanına böyle seslendiğini tarih kitapları yazıyor, keramet gösteriyor. Medine'deki minberden,

savaştıklarında İran'daki komutanının arkasını düşman ordusu çeviriyor diye görüyor, tepeden mi, kenardan mı geliyor görüyor, hangi zaviyeden görüyorsa:

"—Yâ Sâriye, ey benim komutanım, ey İslâm ordularının komutanı! Dağa dikkat et, düşman arkandan çeviriyor!" diyor. O da tedbir alıyor, düşmanın oyununa gelmiyor, gene yeniyor.

Bu iş nasıl oluyor?

Allah oldurdu mu olur. Sen de Allah'ın sevgili kulu ol, sen de oldur. Tabii Allah'a keramet sahibi olacağım diye ibadet edilmez de, sen Allah'ın güzel kulu ol, Allah sana nasıl ikramda bulunacağını kendisi bilir. Sen ona güzel kul ol. Onun güzel kulları hiç öyle şeyler istememişler ama Allah ikram etmiş. Utanmışlar.

"—Nasılsın?"

"—Allah'ın en günahkâr kuluyum, Allah beni affeder mi bilmem…"

Gözü yaşlı ama Allah'ın sevgili kulu. Mütevazı, kibirli değil!

Allah bizi sevdiği kulların zümresine dâhil eylesin… Sevmediği ne gibi haller varsa bizi onlardan o kurtarsın, temizlesin, pak eylesin… kalbimizin pasını gidersin, nurlandırsın, pırıl pırıl bir nuranî kalbe sahip olalım. Ma'rifetullahı versin… Muhabbetullahı, aşkullahı şevkullahı içimize yerleştirsin,.. Allah'ın sevgili kullarından olmayı Allah bize de nasib etsin…

Her şeye kàdir! Küçücük bir tohumu atıyorsun…

"—İncirin çekirdeği ne kadar?"

"—Toplu iğne başı kadar."

"—Toplu iğne başı kadar şeyden ne oluyor?"

Kocaman incir ağacı oluyor, minarenin yarısı kadar koca incir ağacı! Nereden oldu?

Toplu iğne başı kadar incir tohumundan koca ağaç oluyor. *Sübhana'llah, tebâreke'llâhu ahsenü'l-hâlıkîn*, her şeye kàdir! Zerreden öyle bir şeyi meydana getiren, nutfeden insanı meydana getiren, yoktan kâinatı meydana getiren Allah-u Teàlâ Hazretleri, dilerse bizim gibi ehliyetsiz, kabiliyetsiz, işe yaramaz malzemeden sevgili kulu yapar! Kàdir, kudreti sonsuz! Allah'ın lütfunu dileriz, boynumuzu bükeriz, Allah'tan lütfunu rahmetini isteriz. İsteyelim, isteyin!

f. Kardeşine Samîmî Nasihat

Ebû Hüreyre RA'dan rivayet ettiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[15]

إِذَا وَجَدَ أَحَدُكُمْ لأَخِيهِ نُصْحًا فِي نَفْسِهِ، فَلْيَذْكُرْهُ لَهُ

(عد. عن أبي هريرة)

RE. 65/9 (*İzâ vecede ehadüküm li-ahîhi nushan fî nefsihî, felyezkürhü lehû.*)

(*İzâ vecede ehadüküm li-ehîhi nushan fî nefsihî*) "Sizden biriniz kardeşi hakkında içinde samimi bir his, bir duygu, bir istek hissettiği zaman o arkadaşının nasihat edecek bir şey, bir durum, söyleyecek bir şeyini gördüğü zaman, (*felyezkürhü lehû*) içinden geçen şeyi o kardeşine söylesin!"

"—Şu kardeşimi çok seviyorum. Her şey güzel ama Kur'ân-ı Kerîm'in şurasını yanlış okuyor..."

İçinden böyle geçti, gitsin desin ki:

"—Aziz kardeşim, her şeyin güzel mâşaallah ama şurasını yanlış okuyorsun, mâna bozuluyor, şöyle oku!"

Veyahut o kardeşini seviyor, camide görüyor vs. filan ama bakıyor ki hanımı başını şöyle örtmüş. Başörtüsü var; ucunu arkadan çekiyor, başörtüsü arkaya kayıyor, saçları önden görünüyor; kumral mı, sarışın mı, kara saçlı mı, afet-i devran mı? Sana ne, ama kadın saçını gösteriyor. Adam camide tanıdığımız kimse:

"—Aziz kardeşim, ben seni çok seviyorum, müslüman bir insansın, hanımına sahip olsana, kızına sahip olsana, bak İslâm'da başını böyle örtmek olmaz, yüzü, eli, ayağı hariç her tarafını örtecek, saç da kadının ziyneti olduğundan görünmemesi lazım..." diyecek.

Veyahut kardeşimize karşı içimizde beliren duygular neler

---

[15] İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.I, s.251; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, ç.I, s.97, no:291; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.412, no:7198; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c. IV, s.124, no:2917.

olabilir diye zihnimizden misaller arıyoruz.

Dar pantolon giymiş, namaz kılıyor:

“—Aziz kardeşim, dar pantolonla olmaz. Etin budun meydanda, alet edevat, teşkilat olmuyor, biraz bol kıyafet giy, bir cübbe giy…” filan diyecek.

Çünkü insan kendi kusurunu görmez. Kardeşi onun kusurunu samimi olarak söyleyecek, böylece ara düzelecek. Birisi size kusurunuzu söylediği zaman da kızmayın, “Sen kendi işine bak!” demeyin, o da günah!

“—Karışma benim işime, sen kendi işine bak! Asarım, keserim bak...”

Adam kasap mı ne, çengele mi asacak? Öyle demek doğru değil. Ne diyecek?

“—Teşekkür ederim kardeşim, sağ ol, düzeltmeye çalışayım inşaallah. Allah senden razı olsun…” demesi lazım, hazmetmesi lazım. Madem kusurdur, o kusurunu kabul etmesi lazım.

Nush, Arapça’da “samimi duygu” demek. Müslümanın ana karakteri samimiyettir.

Kime karşı samimiyet?

Peygamber Efendimiz sayıyor:

1.”Kul Allah’a karşı samimi olacak.”

Allah’a aldatmaca olur mu, Allah’a karşı rol yapmak olur mu? Allah her şeyi görüyor biliyor, Allah’a karşı samimi olacak.

2.”Rasûlüne karşı samimi olacak.”

Madem Rasûlü, uy; sünnetini tut, emrine itaat et, yolunda yürü!

3. “Kitabına karşı samimi olacak.”

4. “Mü’minlerin umûmuna karşı, hepsine karşı samimi duygusu olacak. İyiliğini isteyecek.”

“—Bana ne Azerbaycan’dan!..”

Bana ne olur mu, o da müslüman kardeşin!

“—Bana ne Boşnak’tan!”

Olur mu öyle şey, o da müslüman!

Neden? Müslümanın bütün müslümanlara karşı içinde sevgi olacak. Müslümanlar tek bir vücut gibidir. Ayağına diken batsa, adam gece uyku uyumuyor. Ayağı zonkluyor, ateş basıyor, bütün vücut rahatsız oluyor.

“—Sadece parmak rahatsız olsun…”

Hayır, bütün vücut uykusuz ve ateş içinde. Onun gibi Bosna'ya da, Keşmir'e de, Kafkasya'ya da, dünyanın neresi olursa olsun bir müslüman bir yerde küçücük bir ıstırap çekse üzülüyoruz, üzüleceğiz. Hepsine karşı bir samimiyetimiz olacak.

5. Müslüman idarecilerine karşı da bir samimiyetimiz, bağlılığımız, sevgimiz, yardımımız, itaatimiz, inkıyadımız olacak. İdareci deyince milletin aklına hep vali, bakan, reisicumhur, milletvekili filan geliyor; o demek değil.

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الأَمْرِ مِنْكُمْ

(النساء: ٥٩)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû*) "Ey iman edenler! (*Etîu'llàhe ve etîu'r-rasûle ve üli'l-emri minküm*) Allah'a itaat edin, Peygamber'e itaat edin ve sizden olan idarecilere itaat edin!" (Nisâ, 4/59)

İbn-i Abbas RA tefsir etmiş, buyurmuş ki:

"—Ulü'l-emr alimlerdir. Asıl ulü'l-emr, asıl itaat edilecekler mürşidlerdir, alimlerdir, din bilginleridir, asıl onun sözü dinlenecek."

Pekiyi, Emevî halifesine uyacak mıydı? Abbasi halifesine uyacak mıydı? Uyacak olsaydı, İmamı Azam Efendimiz uyardı!

Uydu mu? Hapse girmeyi, dayak yemeyi göze aldı, hak bildiği yoldan dönmedi! Demek ki asıl Allah'a bağlı olacak, Allah yolunda yürümeyen insana eyvallah etmeyecek, baş eğmeyecek!

Bunun fıkıhtaki tabiri nedir?

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[16]

---

[16] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.66, no:20672; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.170, no:381; Heysemî, *Müsnedü'l-Hàris*, c.II, s.632, no:602; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.55, no:873; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.275; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.145; İmran ibn-i Husayn RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.409, no:3889; Bezzâr, *Müsned*, c.V, s.356, no:1988; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.II, s.383, no:3788; Dâra Kutnî, *İlel*, c.V, s.155, no:786; İbn-i Abdi'l-Ber, *et-Temhîd*, c.VIII, s.58; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.131, no:1095; Hàkim, *Müstedrek*, c.III, s.132, no:4622; Hz. Ali RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.181, no:3917; Hz. Hüseyin RA'dan.

لاَ طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ (حم. طب. ك. وابن خزيمة ، وابن جرير عن عمران ؛ و الحكم بن عمرو ، وأبو نعيم ، خط. عن أنس ؛ طب. عن النواس)

RE. 481/9 (*Lâ tàate li-mahlûkin fî ma'siyeti'l-hàlik*) "Günah yolunda, Allah'a isyan olacak bir konuda kula itaat edilmez!"

Kim olursa olsun!

"—Şöyle yapmazsam babam haklarını helal etmiyor..."

Babanın seni öyle tehdit etmeye hakkı yok ki! Sen namazı kılıyorsun, sen Müslümanlık yolunda yürümek istiyorsun; o onu engellemeye çalışıyor.

"—Kız başını açmazsan sana analık haklarımı helal etmeyeceğim…"

Senin ona hakkın yok ki! Kızcağız doğru yolu bulmuş, başını örtmüş; anası açmaya çalışıyor, bir de analık hakkını bahis konusu ediyor. Buna din istismarı derler! Çocuğunun dindar olduğunu biliyor, "Analık hakkımı helal etmem!" diyor.

Öyle şey olur mu? Analık hakkından evvel Allah'ın kulları üzerinde hakkı var, emri, buyruğu var; onu tutması lazım.

Allah'a isyanı kim emrederse etsin, itaat edilmez! Allah'ın yolundan ayrılınmaz, Allah'a âsi olunmaz, Allah'ın buyruğunun dışına çıkılmaz, Allah'ın hükmünün aksi yapılmaz, kim emrederse emretsin!

"—Emrediyorum şöyle yap!.."

Emredemezsin ki, hakkın yok ki!

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.545, no:33717; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.369, no:3647; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

İbn-i Abdi'l-Ber, el-İstîàb, c.I, s.269; Abdullah ibn-i Huzâfe RA'dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.X; s.22; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı Isfahan*, c.II, s.109, no:443; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVI, s.322; Temîm-i Dârî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.105, no:14875; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.2077, no:3076; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.427, no:17172.

“—Başına kocaman kocaman taş yağsın. Boynun devrilsin. Boynun altında kalsın!..”

Hiçbir şey olmaz. Neden?

Haksız, yanlış yapıyor, o zaman kıymeti olmaz.

Allah’a karşı samimi olacak. Rasûlüllah’a karşı samimi olacak. Kitâbullah’a karşı, Kur’an’a karşı samimi, bağlı olacak. Mü’minlerin hepsine karşı samimi olacak. Mü’minlerin mü’min, müttakî idarecilerine karşı, mürşidlere, hocalara, alimlere, işi çekip götüren kimselere samimi olacak demek.

Millet siyasîlere itaat hakkını kabul ediyor da mürşidlere itaati reddetmek için dokuz takla atıyor, doksan türlü şaklabanlık yapıyor. Be aptal adam! Bunlar Allah’ın emrini, ayeti, hadisi bildiren insana mı itaat etsin, yoksa alavere dalavere, rüşvet vs. yapan insana mı? Aklın ermiyor mu? Bir de çıkmış kürsüye din namına konuşuyor, atıyor tutuyor...

Allah din alimlerini bozdurmasın! Onlar bozuldu mu çok fena! Millet ne yapacağını şaşırır.

“—Güzele bakmak sevap!..”

Harama bakar.

“—Zaman sana uymazsa sen zamana uy…”

Bakarsın, gâvurlar gibi olur.

“—Bira içilebilir, faiz yenilebilir vs…” diye fetva verenler var!

Din çığırından, yolundan çıkıyor. Halbuki din; âyet-i kerimeyle, hadîs-i şerîfle sabit, genel hakikatleri, çerçevesi bununla çizilmiş. Küçük detayları müftüye sorarsın ama genel çerçevesi belli.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi sevdiği yoldan ayırmasın... İki cihanda aziz eylesin... Cennetiyle cemâliyle müşerref olmayı nasib eylesin…

Fâtiha-i şerîfe mea’l-besmele!

05. 12. 1993 - İskenderpaşa

03. SEVABI YEDİ YÜZ KAT AMELLER

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn.,, Hamden kemâ yenbeğî li-celâli vechihî ve lî-azîmi sultânih… Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, tâc-ı ruûsinâ, tabîb-i kulûbinâ üsvetine'l-haseneti muhammedini'l-mustafâ… Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

أَرْبَعٌ مُسَبِّعَاتٌ ، وأربعٌ ماحياتٌ ؛ فأما المسبعاتُ: فَنَفَقَتُكَ فِي سَبِيلِ اللهِ بِسَبْعَمِائَةٍ ، وَنَفَقَتُكَ عَلَى أَبَوَيْكَ بِسَبْعَمِائَةٍ ، وَذَبِيحَتُكَ شَاتَكَ يَوْمَ فِطْرِكَ لأَهْلِكَ بِسَبْعَمِائَةٍ ؛ وَأَمَّا الْمَاحِيَاتُ: فَصِيَامُ شَهرِ رَمَضَانَ ، وَحَجُّ الْبَيتِ ، وَإِتيَانُ مَسْجِدِ رَسُولِ اللهِ ، وَإِتْيَانُ مَسْجِدِ بَيْتِ الْمَقْدِسِ (أبو الشيخ فى الثواب عن أبى هريرة

RE. 69/11 (*Erbaun müsebbiâtün, ve erbaun mâhiyâtün; feemme'l-müsebbeâtü: fenafakatüke fî sebili'llâh bi-seb'i mietin, ve nafakatüke alâ ebeveyke bi-seb'i mietin, ve zebîhatüke şâteke yevme fıtrike li-ehlike bi-seb'imietin; ve emme'l-mâhiyâtü: Fesiyâmu şehri ramadân, ve haccü'l-beyti, ve ityânü mescidi rasûli'llâhi, ve ityânü mescidi beyti'l-makdis.*)

Sadaka rasûlül'lah, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Çok aziz, çok kıymetli, sevgili kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı dünyada, ahirette üzerinize olsun… Allah-u Teàlâ Hazretleri sizleri sevdiklerinizle beraber iki cihanın saadetine erdirsin; dünyada aziz ve mutlu, ahirette de cennetine, cemâline nâil olan, selâmına mazhar olan, sevdiği, razı olduğu kulları zümresinden eylesin…

Allah-u Teàlâ Hazretleri Allah için tuttuğunuz oruçları, yaptığınız ibadetleri ahsen ve etem olarak kabul eylesin… Zalim nefislerimizi ıslah etmemizi nasib eylesin… Günahlarımızın hepsini silsin, temizlesin… Bundan sonraki ömrümüzde günahlardan arınmış, halis, sâfi, pak, temiz kullar olarak yaşamayı, dîn-i mübîn-i İslâm'a en güzel tarzda hizmet eylemeyi ve Rabbimizin huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmayı nasib eylesin…

Dinimizi taallüm etmek, tefeyyüz eylemek için Peygamberimiz SAS Efendimiz'in mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyoruz. Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemizi sevdiği razı olduğu kullarından eylesin… Efendimiz'in şefaatine nail eylesin… Öğrendiklerimizi uygulamak nasip eylesin... Ümmetin bozulduğu zamanda Peygamber Efendimiz'in sünnetini ihyâ edenlere yüzlerce şehid sevabı verileceği hadîs-i şerîflerde sabittir, müjdelenmiştir; o sevapları almayı Rabbimiz cümlemize nasib eylesin…

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına başlamazdan önce her zamanki itiyadımız, âdetimiz üzere; başta Peygamber SAS Efendimiz'in ruh-u pâkine hediye edelim diye; sonra onun mübarek âlinin, ezvâcının, ashâbının, etbâının, ihvânının, ahbâbının, hulefâsının, sâdât-u meşayih-i turuk-u âliyemizin;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin, İskender Paşa'nın; kendisinden feyz aldığımız mübarek hocamız rahmetli Mehmed Zâhid-i Bursevî Hazretlerinin;

Uzaktan yakından buraya gelmiş olan değerli, kıymetli kardeşlerimizin ahirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin, yakınlarının ruhlarına bizlerden bir hediye-i Kur'aniye olsun diye hepsinin ruhları için; hatta bütün mü'minîn ü mü'minâta Rabbimiz dereceleri üzere ikram eylesin diye temenni, niyaz ve dua ederek

bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyalım!

……………………………………

a. Sevabı Yedi Yüz Kat Verilen Ameller

Mukaddimede Arapça metnini okuduğum hadis-i şerif, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 69. sayfasının 11. hadîs-i şerifidir.

Ebû Hüreyre RA'dan rivayet edilmiştir. "Hasen hadîs-i şerîf." diye yazılmış. Rivayet bakımından hasen, güzel, sağlam bir hadîs-i şerîf.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[17]

أَرْبَعٌ مُسَبِّعَاتٌ ، وأربعٌ ماحياتٌ ؛ فأما المسبعاتُ: فَنَفَقَتُكَ فِي سَبِيلِ اللهِ بِسَبْعَمِائَةٍ ، وَنَفَقَتُكَ عَلَى أَبَوَيْكَ بِسَبْعَمِائَةٍ ، وَذَبِيحَتُكَ شَاتَكَ يَوْمَ فِطْرِكَ لأَهْلِكَ بِسَبْعَمِائَةٍ ؛ وَأَمَّا الْمَاحِيَاتُ: فَصِيَامُ شَهْرِ رَمَضَانَ ، وَحَجُّ الْبَيْتِ ، وإتيَانُ مَسْجِدِ رَسُولِ اللهِ ، وَإِتْيَانُ مسجدِ بيتِ المقدسِ (أبو الشيخ فى الثواب عن أبى هريرة)

RE. 69/11 (*Erbaun müsebbiâtün, ve erbaun mâhiyâtün; feemme'l-müsebbeâtü: fenafakatüke fî sebili'llâh bi-seb'i mietin, ve nafakatüke alâ ebeveyke bi-seb'i mietin, ve zebîhatüke şâteke yevme fıtrike li-ehlike bi-seb'imietin; ve emme'l-mâhiyâtü: Fesiyâmu şehri ramadân, ve haccü'l-beyti, ve ityânü mescidi rasûli'llâhi, ve ityânü mescidi beyti'l-makdis*.)

(*Erbaun müsebbeâtün*) "Dört şey vardır ki bunlar ecr ü sevabı yedi yüz misli verilen amellerdir!"

Sevabı çok verilen ameller. Çünkü Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'de yapılan bir iyiliğin en aşağı on misli olduğunu ve

---

[17] Deylemî*,* *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.374, no:1509*;* Ebû Hüreyre RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.1319, no:43454; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.215, no:3081.

dilediğine de bu sevabı daha arttıracağını bildiriyor:

مَن جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا (الأنعام:١٦٠)

(*Men câe bi'l-haseneti felehû aşru emsâlihâ*) [Kim iyilikle gelirse, ona getirdiğinin on katı vardır.] (En'am, 6/160)

وَاللّٰهُ يُضَاعِفُ لِمَن يَشَاء (البقرة:٢٦١)

(*Va'llàhu yudàifu li-men yeşâ'*) [Allah dilediğine kat kat verir.] (Bakara, 2/261)

Fazl u keremi çoktur, dilediğine, hak edene, uygun gördüğüne daha fazla da verebileceğini bildiriyor. Ama genel ölçü; Allah CC yapılan iyiliklerin mükâfatını bire bir vermiyor, bire on veriyor! Bazen yedi yüze çıkartıyor!

Yedi başak, her başakta da yüz dane olsa ne olur?

Yedi yüz dane olur, bir ayet-i kerîmede temsil de ediyor. Bazen bire yedi yüz veriyor. İşte bire yedi yüz verilen dört şey; sevabı bayağı büyük; bire on değil, bire yetmiş değil, bire yedi yüz sevap veriyor!

Bakalım onlar neymiş; dikkatle dinleyelim, anlayalım, hem kendimiz uygulayalım hem de başkalarına anlatalım, uygulasınlar, onların sevabının da bir misli bizim defterimize yazılsın.

(*Ve erbaun mâhiyâtün*) "Dört şey de vardır, ayrıca onlar da günahları siler!"

Mâhiyât; *mâh-mâhi-mâhiyât*, ha harfiyle olunca *mahâ-yemhû* "mahvetmek, silmek" demek.

Dört şey vardır ki günahları mahvediyor, yok ediyor, siliyor. Defterden siliyor, temizliyor. Silginin kara tahtadaki yazıyı temizlediği gibi dört şey de günahları siliyor.

1. Allah Yolunda Harcanan Para

(*Feemme'l-müsebbeâtü*) "Sevabı yedi yüz misli verilen amellere gelince:

(*Fenafakatüke fî sebîli'llâhi bi-seb'i mietin*) "Allah'ın yolunda senin sarf ettiğin masrafındır. Allah yolunda yaptığın masrafın yedi yüz misli mükâfatlıdır!"

Allah yolu nedir?

Allah yolu cihaddır. İstersen kendin cihada iştirak edip cihada para sarf ediyorsan; mesela yolda masraf yapıyorsun, silaha masraf, ata, alete, edevata, vasıtaya masraf yapıyorsun. İster böyle olsun; ister kendin gitme, bir gidene yardımcı ol, bir gaziye destek ol, gaziyi techiz eyle, techizatını ver… Her nasıl olursa olsun Allah yolunda sarf edilen paralar, para, mal, mülk, eşya, hepsi dâhildir; senin infakın, vermen, sarf etmen yedi yüz mislidir.

Allah yolu başka nedir?

Allah'ın yolu hacdır, umredir. O taraflara giderken de insanın masraf yapması da yedi yüz mislidir. Onun için oraya gidenler masrafta cimrilik yapmamalı. Eskiler demişler ki;

"—Devecinin hakkını vs. bol bol vermeli, kimsenin hakkını geçirmemeli, orada da nekeslik yapmamalı!"

Yaptığı ibadetin ecri sevabı çok olsun diye Allah yolunda

kesenin ağzını açıp kimseyi üzmeden, kimsenin hakkını ketmetmeden vermeli!

Kardeşlerimiz bize dediler ki;

“—Hocam siz hacca gidiyormuşsunuz, biz de hacca gidiyoruz. Sizi orada arıyoruz, bulamıyoruz.”

İki gözü iki çeşme ağlıyor.

Canım olabilir, burada görüyorsun ya orada göremesen ne olur?

“—Olur mu, herkes hocasını görüyor, biz de hocamızı görmek isteriz.”

Ağlıyor. Çok da ısrar ediyor, çok da üzülmüş. Dedik ki:

“—Hadi bu kardeşimiz vesile olsun, bundan sonra haccı beraber yapmaya çalışalım.”

İSPA şirketini kurduk. İskenderpaşa, bizim camiamızın; İSPA Turizm. Ticaret bahane; beraber olalım, beraber gidelim gelelim, haccı beraberce yapalım... Bir kazanç da olursa, onu da talebelere, hayra hasenâta sarf ederiz, camiye vs. harcarız diye düşündük. Senelerdir de bu hizmete devam ediyoruz.

Geçen sene Mekke-i Mükerreme’de hacının birisi gelmiş,

“—Hocam bizi kaydederken ‘Para bu kadardır, bunun üstüne ayrıca para alınmayacak.’ dediler. Şimdi bizden elli dolar daha para istiyorlar.” diye şikâyetçi oldu.

Ben Mekke-i Mükerreme’de hadis dersini anlatmak için hadis kitabını açtım hadis okudum, gelmiş bana, benden 50 dolar para istiyorlar diye şikâyet ediyor.

Şirketin ilgililerini hemen çağırdım. Dedim ki;

“—Bundan elli dolar fazla istiyormuşsunuz, niye?”

“—Hocam, bunlardan eksik istenmiş. Bütün Anadolu’nun şehirlerinde şu kadar iken yanlışlık olmuş, bunlardan eksik istenmiş. İsterse kime sorarsa sorsun, eksik. Onu tamamlıyor, yoksa fazla para isteme değil. Bir yanlışlık olmuş.”

Ben hacı efendiye döndüm, dedim ki:

“—Bak, böyleymiş.”

Gönlü hâlâ vermek istemiyor, para tatlı geliyor. Hac, Allah yolunda yola çıkmışsın; 50 doların lafı mı olur! Ama nefisler terbiye olmadı mı çok zor!

Muhterem kardeşlerim!

Allah nefislerimizi terbiye etmemizi nasib etsin… Dedim ya, boşuna demiyorum. Nefis terbiye olmadı mı nefsin hırsı, tamahı, hevası, arzusu bitmiyor. Kötü huylar insanın içinden çıkmıyor.

Hâlâ vermek istemiyor. Ya bunu Allah yolunda veriyorsun, Allah'ın yolu, sevap alacaksın filan. Sonra karşı tarafın hakkı.

Dedim ki:

"—Hacı efendi, sen haccı kendi helal paranla mı yapmak istersin, yoksa onun bunun cebinden para alıp denkleştirip beleşten, bedavadan hac mı yapmak istersin?"

"—Kendi paramla yapmak isterim." dedi.

"—O zaman vereceksin!" dedim.

Çünkü ya ben sana vereceğim, çünkü senin bilet paranın üstünü ben vereceğim. Orada bir yer tutuyorsun, şu kadar para; vasıta tutuyorsun, şu kadar para; uçak, şu kadar para... En büyük masrafı zaten uçak alıyor, ondan sonra da orada tutulan evler alıyor. Adamlar çok para alıyorlar, o mevsimde muazzam masraflar oluyor.

"—Eğer kendi paranla haccetmek istiyorsan bunu vereceksin!" dedim

Geçen sene 1850 hacı göndermişiz, benim İskenderpaşa şirketim hepsine 100 dolar ekledi, çünkü masraf daha fazlaydı.

Neden?

Vizelerin alınması sizin bildiğiniz gibi olmuyor. Geçen sene 600 dolara vize satan oldu. Hatta bir firma Avrupa'ya kumarbaz gönderiyor, turist getiriyor. Turizm bütçesi; büyük memlekete döviz getirmiş diye, devlet hacca gidecek hacılar kontenjanından bütçesine göre 400 yüz tane hacı götürebilirsin diye ona kontenjan ayırıyor. Adam gayrimüslim! Adam bitli turist getiriyor, kumarbaz gönderiyor; bir bütçe görünüyor, turisttik bir firma, büyük paralar kazanıyor. Bütçesi yüksek olduğundan;

"—Aferin sen memlekete para kazandırmışsın. Al sana hacı kontenjanı…"

400 yüz tane hacıyı ona veriyor. O da hacıyı götürmüyor, "Alan yok mu, satıyorum!" diyor; 200 dolara, 300, 400, 500 dolara… Geçen sene ibre 600 yüz dolara çıkmış, bazıları yine de gidemediler. Ama biz el-hamdü lillah —öldük dirildik, borca girdik, şöyle ettik böyle ettik— hacılarımızı götürdük. İşin gerçeği budur.

Ben de hacılara kızdığım için dedim ki:

“—Bunlardan para da istemeyeceksiniz, farkı da almayacaksınız, hepsinin üzerinde yüzer dolar hakkım olsun!” dedim.

Çünkü kızdım. Biz vizeyi almakta biraz geciktik diye hacılar dedikodu yaptılar! İskenderpaşa hacıları götüremiyor, diye bazıları da şıkır şıkır oynamış!

Niye oynuyorsun? 1850 tane hacı hacca gidemeyecek, bunun sevinilecek tarafı var mı?

Otur ağla! Senin müslüman kardeşin!

İskenderpaşa götüremiyor, diye sevinmişler. İnsanların nefislerine bak, rekabetlere bak; neler dönüyor, ne entrikalar oluyor!

Bize de dedikodu başlamış. Benim bir şeyle ilgim yok ama o hacı efendi, hacı teyze ağladı diye biz de bu şirketi kurduk, bu işleri beraber yapalım, para kazanırsak da hayır yapalım diye kurduk.

Çünkü para istemek çok zor oluyor. İnsan normalinden para kazanması, hayra sarf etmesi kolay; ama para istemek çok zor oluyor. Ben yandaki binaları alalım, alalım filan diye sizden para isteye isteye bıktım, kendimden bıktım! Küçük küçük paralar toplanıyor.

Neden?

Buraya gelen benim kardeşlerimin bütçesi böyle işte.

Az veren candan, çok veren maldan! Olmuyor, olmuyor diye kızdım, üzüldüm ama yine oldu. Demek kızmamak, sabretmek lazımmış. Yine bütün binalar alındı, yıkıldı, camiye katıldı, altı üstü cami sekiz misli genişledi. Caminin mevcut namaz kılma alanı sekiz misli genişledi!

Dertli olan konuşurmuş. Şairin dediği gibi:

Bir dokun bin ah işit kâse-i fağfûrdan!

Eskiden Çin’in kâsesi meşhurmuş. Çin kâsesi buraya gelirmiş, çok da kaliteli porselen olduğu için, bir dokunsan çinn çinn... ötermiş. Bir dokunduğun zaman kâse bin tane çinn diyor, ah ediyor. Hasret çekiyor, kendi yapıldığı Çin memleketini özlüyor da bir

dokunsan bin tane ah ediyor, çinn çinn diyor...

Ben de kâse-i fağfûr gibi fırsatı bulunca meseleyi açtım. Hepsinden yüz dolar evelallah hakkım var. Hakkımı helâl ediyorum ama onlar bana gıybet ettiler, aleyhimde konuştular diye onu mahsustan yaptım. Onların hakkı benim üstünde kalmasın da ben affederim. Ama onlar cahillik ettiler. Öyle yaptık el-hamdü lillah.

Bunları neden anlatıyoruz?

(*Nafakatüke fî sebîli'llâh*) Allah yolunda harcadığın yedi yüz misli sevaptır ya; insan orada 50-100 doların hesabını mı yapar? Harca be mübarek! Sadaka ver, hayır yap be insan!..

Orada yedi yüz misli Sevap kazanıyorsun. Sen cenneti kazanmaya gitmişsin, Allah'ın bir ibadetini yapmaya gitmişsin; ufak tefek hesaplara takılır mı?

Hacı babanın parası kıymetli; buğdayı, arpayı satmış, parayı zar zor biriktirmiş. Burayı ticaret sanıyor, pazarlık yapıyor.

Olmaz. Cömertlik, İslâm'ın en önemli huylarından birisidir.

Demek ki cihada sarf edilen para yedi yüz mislidir çünkü fî sebilillahtır. Hacca, umreye sarf edilen yedi yüz mislidir. Orada cimrilik, nekeslik, pazarlık, aldatmaca, kandırmaca yapmak doğru değildir. Helâl parayla bol bol harcayarak, herkese hakkını vererek yapmak lazım. Bunları öğrenmeli!

Haccın adabından birisi helal parayla gitmektir, kitaplar yazar ama millet Lebbeyk'i öğreniyor, şunu öğreniyor, bunu öğreniyor, detayın, teferruatın kılı kırka yarıncaya kadar her türlüsünü öğreniyor da ana meseleyi atlıyor, ana noktayı kaçırıyor. Onları kaçırmamak lazım!

(*Nafakatüke fî sebîli'llâh*) "Allah yolunda bu paralar harcanacak!"

Neden kazanılıyor? Allah yolunda harcanmak için kazanılıyor, harcanacak!

2. Annene Babana Harcadığın Para

(*Ve nafakatüke alâ ebeveyke bi-seb'imietin*) "Anana-babana, ebeveynine harcadığın masraf da yedi yüz mislidir!"

İslâm'ın anneye-babaya verdiği önemi gör!

Cennet nerede? Cennet annelerin ayaklarının altındaymış. Kaldır bakalım ayağını cenneti görebilecek misin?

"Cennet annelerin ayağının altında!" demek ne demek? Annenin elini değil, ayağını öp; ona ne kadar hizmet edersen, onun ayağının altını öpersen o zaman cenneti kazanırsın demek. Annene-babana hürmet et demek. Onun işareti, mânası o.

Onun için evlat anne-babayı sevecek, anne-babanın gönlünü hoş etmeye çalışacak. Bir evlat annesine, babasına kendisini sevdirtebilirse; hüner gösterip başarı gösterip bir şeyler yapıp annesine babasına kendisini sevdirebilirse babası-anası da onun yüzüne bir sevgiyle bakarsa bir bakışına Allah, bir köle âzad etmiş gibi sevap veriyor!

"—Şu bizim oğlana mâşaallah! Aferin be, bizim oğlan, bizim kız, aferin hafız olmuş…"

İçinden seviyor, bir sevgiyle baktı, filan. Ooo, çok güzel, anası babası memnun.

Evlat baktırabilmişse babanın-ananın bir bakışına evlada bir köle âzad etmiş kadar sevap veriyor.

"—Hocam, köle âzad etmek ne kadar masraf tutar, ne demek?.."

Çok büyük bir şey; otomobile, kamyona benzemez, otobüse benzemez. Bir insan senin kölendi, çalıştıracaktın, emrindeydi; âzad ediyorsun! Çok büyük bir para! Anasına-babasına bir baktırdığı zaman bir köle âzad etmiş gibi sevap kazanıyor.

O zaman evlat ne yapacak?

Anasının-babasının etrafında pervane gibi dönecek; gönlünü almaya çalışacak, elini öpecek, ayağını öpecek, hediye alacak, allem edecek kallem edecek, hünerini gösterecek; işi başaracak, becerecek, anasına babasına kendisini sevdirecek, o sevabı kazanacak!

Demişler ki:

"—Yâ Rasûlallah, anne-baba evladına bir kere bakmaz ki; üç yüz altmış defa bakar?"

Bir bakıp sonra gözlerini kapatmıyor ki! İnsan önünde dolaşırsa çok bakar.

Peygamber Efendimiz:

"—Allahu ekber!" demiş.

Üç yüz altmış defa bakarsa Allah için üç yüz altmış köle âzat

etmek sevabını vermekte güçlük mü var?

Hâşâ, sümme hâşâ. Verir, o kadar verir!

Anne-babaya masraf yapmak yedi yüz misli sevap! Terlik al, takke al, mendil, çorap, kumaş, elbise al, yiyecek götür; tatlı götür, tuzlu götür, ilaç götür, gezmeye, seyahate götür...

"—Babacığım bir yere gitmek ister misin? Bugün boşum, tatildeyim. Emret…" filan de.

"—Anneciğim, ne istiyorsun, canın ne istiyor; seni bugün Eyüp Sultan'a götüreyim mi?"

"—Götür evladım, hay Allah senden razı olsun…"

Sevabı hemen nasıl alıyor. Bunlar da ilâhî tezgâhtarlık.

Müslümanlık zor, Müslümanlık bir bakıma zekâ işi! Sevapları kazanmasını herkes bilmiyor, günahlara dalıyor. Sevapları kazanmak için insanın zeki olması lazım, zekâsını kullanması lazım.

Allem edecek kalem edecek, anasının-babasının duasını alacak, sevabı kazanacak!

3. Ramazan Bayramı'nda Kesilen Kurban

Bir, Allah yolunda masraf yapmak; iki, ana-babaya masraf yapmak. Üçüncüsü:

(*Ve zebîhatüke şâteke yevme fıtrike li-ehlike bi-seb'imietin.*) "Senin Ramazan Bayramı'nda koyununu kurban etmen, koyun kurban etmek, ailen için, çoluk çocuğun için kurban kesmek yedi yüz misli sevaptır!"

Ramazan Bayramı'nda ailen bolluk içinde olsun, rahat etsin, evde bir şenlik sefalık olsun, kebap olsun, pirzola olsun, büryan, dolma, kıyma olsun… Kim neresini seviyorsa; kimisi ciğer seviyor kimisi mumbar seviyor, çeşitli şeyler oluyor.

Evde bir şenlik, bir muhabbet oluyor; bayram bir bakımdan daha takviye edilmiş oluyor.

Misafir gelse; "Buyur, kal, otur, ye! Soframız iyi, yemeğimiz var." dersin filan. O da yedi yüz misli.

Neden?

Ramazan kıymetli bir ay ki, onun bayramı o kadar büyük ki, Allah-u Teàlâ Hazretleri zaten çok sevaplar veriyor; bir bayram

oluyor, her yönden bereket olsun, ortalık coşsun, taşsın diye Allah-u Teàlâ Hazretleri buna da bu sevabı vermiş, Peygamber Efendimiz de söylüyor.

Kurban Bayramı'nda zaten kesiyor, vacib olan kurbanını kesecek. Ramazan'da kurban keserse bu sevabı da alır.

4. Ailene Harcadığın Para

Ve *emme'l-mâhiyât* dedi, günahları silenlere geçti. Hâlbuki üç tane oldu. "Dört şey vardır ki onların sevabı yedi yüz misli!" demişti. Dördüncü nerede?

Buraya bir işaret koymuş, kenara yazmış:

(*Leâllehû ve nafakatüke alâ zevcetike ve ehlike ev iyâlike.*) "Burada bir bölüm daha olması lazım, Allahu a'lem. Bu da ne olabilir? Ailene, zevcene, ev halkına infakın da yedi yüz mislidir. Bir o kısım var!" demek. Demek ki rivayette bir kısım yazılmamış, kenarda açıklama yapılmış.

Çoluk çocuğuna bakmaya kim mükellef, kocası mükellef değil mi? Evin reisi! Evin reisi olmak kolay değil. Evin reisi olmak biraz uğraşmayı, çalışmayı gerektiriyor. Git, çalış, helalinden kazan, yiyecek içeceği getir. Hanımın çalışma mecburiyeti yok! Hatta hanımın ve çocukların gıdası, nafakası, barınması, giyinmesi beyin üzerine borç olduğundan, vazife olduğundan fakihler, alimler:

"—Kadın çocuğunu emzirmese, baba zorlayamaz." demiş.

Annelik şefkatinden çocuğunu emzirirse emzirir. O ekstra bir şey, keyfî bir şey, isterse emzirir. Emzirmezse, baba; "Çocuğunu emzirsene!" diyemez. Neden?

Ananın-babanın, çocuğun, hepsinin nafakası babanın üzerine ait olduğundan! O çocuğa sütü de o bulacak. Ya sütanne bulacak, ya süt alacak, besleyecek, bakacak!

İslâm'ı görüyor musunuz, nasıl?

İslâm'da reislik, kabadayılık değil! İslâm'da reislik; sorumluluk, mükellefiyet, hizmet! Her bakımdan böyle, devlet hizmetleri de böyle! Efelik, kabadayılık değil, saltanat değil; hizmet, sorumluluk!

Birisi de bu olabilir: Allah yolunda mal sarf etmek, yedi yüz misli. Ana babaya sarf etmek, yedi yüz misli. Ramazan Bayramı'nda aileye kurban kesmek, yedi yüz misli. Dördüncüsü de

muhtemelen; hanımına, çoluk çocuğuna yapılan masraf, o da yedi yüz misli.

Muhterem kardeşlerim!

Onun için ailenize karşı cömert olun! Ailede bolluk bereket olsun; çocuklar dışarıya bakmasın, komşunun ağacına tırmanmasın, tenezzül etmesin, başkasına el uzatmasın. Çocuktur, cahildir; istetmeyin! Evde her şey bol olsun!

Eve yapılan masraf hacca yapılan masraf gibi, cihada yapılan masraf gibi, ana babaya yapılan masraf gibidir! Fileler dolu olsun, evde bereket bolluk olsun, çocukların gözü doysun, gönlü doysun, helalinden bol bol yesinler. Sakınmayın, çekinmeyin!

"—İşten artmaz, dişten artar!" demişler, atasözü var.

O nedir? O, israf olmasın demektir. Müsrifâne harcamayın mânasına geliyor. Yoksa çoluk çocuğuna yiyecek içecek verme de hasta olsunlar, verem olsunlar, kan kussunlar demek değil herhalde. Veyahut o mânaya bile olsa Peygamber Efendimiz öyle olmasın diyor, çoluk çocuğuna ikram yapmayı tavsiye ediyor. Müslüman, Peygamber SAS'in tavsiyesini tutacak!

b. Günahları Silen Şeyler

Günahları silen, mahveden, yok eden güzel amellere gelelim. Onlar neymiş?

1. Ramazan Orucu

(*Fesıyâmu şehri ramadàn*) "Ramazan günü tutulan oruç!" Günahları siler. Ramazan, bir sene önceki Ramazan'a kadar arada işlenmiş günahları siler, defterden temizler. Ama Ramazan orucu güzel tutulursa!

Oruç nasıl tutulacak?

Yemek yemeyecek, su içmeyecek, diğer yasaklara riayet edecek, gözüyle harama bakmayacak, kulağıyla haramı dinlemeyecek, elini harama uzatmayacak, dilini haram söz söylemekte kullanmayacak, yalan dolan, gıybet, iftirada bulunmayacak… her azasını günahlardan koruyacak! Oruç budur.

Bir insan sahura kalktı, "Ramazan orucuna niyet ettim." dedi, ama gözüne sahip olmuyor; harama bakıyor, açık saçıklara bakıyor,

televizyona, mecmuaya, gazetenin müstehcen, muzır neşriyatına bakıyor.

Ne oldu? Sevabı gider!

Peygamber Efendimiz:

“—Allah’ın onun aç ve susuz kalmasına ihtiyacı yok.” diyor.

Dilini tutmayan, yalan sözü, gıybeti, dedikoduyu bırakmayanın orucunun sevabı olmaz. Allah’ın onun orucuna, aç ve susuz kalmasına ihtiyacı yok. Mühim olan bu günahları işlemeyecekti!

Onun için bir durum olmasın diye Ramazan’ın başında kardeşlerimize her zaman hatırlatıyoruz: Avustralya’da da radyolardan —Melbourne radyosunda, Sydney radyosunda— bizimle röportaj yaptılar. Hatta bizim AKRA radyosu telefonla bağlantı kurdu, buraya da oradan tele-röportaj ile arkadaşlara mesajımızı ilettik. Aman orucu güzel tutun. Oruç sadece aç kalmak, susuz kalmak değildir, bunu iyi bilin, dedik.

Millet sinirleniyor. Sigara içmediği için öğleden sonra ibre tehlikeli tarafa kayıyor. Barut gibi oluyor, adamın yanına yanaşırsan kavga çıkartıyor. Ondan sonra da diyor ki:

“—Kusura bakma! oruçluydum, kafam dumanlıydı.”

Oruç bu kötü huyları engelleme çalışmasıydı, sen yapamadın, sevabı kaçırdın! Sabırlı olacak, derya gibi engin olacak!

Akşam oluyor, iftar vaktinde yollar tıkanıyor. İnsan yolda, iftar edilecek yere gidecek. Biz geçen gün Ankara’da 20 dakika geç gittik. Sinirler geriliyor. Şeytan herkesin omzuna binmiş, kamçıyı eline almış, şırak şırak şıraklattırıyor. Kamçıyı yiyen de bağırıyor; sağa bağırıyor, sola bağırıyor, çatıyor...

Hani? Oruçluydun, hayrola? Sabırlı olacaktın, kızmayacaktın, melek gibi olacaktın?..

Orucun kıymetini, mahiyetini ve nasıl tutulması gerektiği iyi bilmek lazım. Tamam mı? Oruç sadece aç ve susuz kalmaktan ibaret değildir. Ahlâkî noktalarda kusurlar işlenirse o orucun sevabı kaçar, insan akşama hava alır. Aç ve susuz kalmaktan ibaret bir durum olur. Hadîs-i şerîflerde bu kesin olarak bildiriliyor. Ahlâklı insan olacaksınız, olacağız.

“—Zaten ahlâklıyım…”

O zaman sinirlenmeyen insan olacaksın, sabırlı insan, kendini

tutan, nefsine hâkim olan insan olacaksın. Muzır neşriyata bakmayacaksın!

Televizyon bir acayip alet: Bir kanalını çeviriyorsun; ilahi, camide takkeli insanlar, güzel. Bir kanalını çeviriyorsun; dekolte kadın şarkı söylüyor, türkü söylüyor, Ramazan eğlenceleri, eski kantolar, çingene çıgan mûsikisi, bilmem neler…

Bunun Ramazan'la ne ilgisi var? Ramazan rezaleti bu! Ramazan'da insan dindar olacakken, gündüz oruç tutuyor; akşam tiyatro, bar, pavyon, eğlence...

Olmaz! Ramazan'ın gündüzündeki melek gibi durum gece de devam edecek. Ramazan'daki melek gibi durum Ramazan'dan sonra da devam edecek. Olmazsa kıymeti yok.

Bir insan Ramazan'dan sonra Ramazan'daki halini bıraksa ne olur?

O bir işarettir, Peygamber Efendimiz söylüyor: "Ramazan orucu kabul olmadı, Ramazan ibadetleri kabul olmamış!" demektir.

Bir insan Ramazan'dan sonra Ramazan'daki hâlini bırakıyor mu? Bırakıyor.

Gene içkiye başladı mı? Başladı. Bazı içkici dükkânlar var, şarkıcılar var:

"—Ramazan münasebetiyle dükkânımız kapalıdır, meyhanemiz kapalıdır!" diye yazıyorlar.

Ramazan'dan sonra ne olacak? Yine Açılacak. Sen hava aldın. Ramazan orucunun kabul olmadığının alameti! Ramazan'dan sonra o meyhane levhası oradan silinecek. "Burada helal lokma yenilir, burada haram yok!" diyorsa Ramazan orucu kabul olur. "İçki kalkmıştır." diyorsa, kabul olur.

Şarkıcı Ramazan'da şarkı söylemiyor. Öyle enteresan tipler var. Eskiden varmış; hırsızlık yaparmış, Ramazan'da tatil yapıyor, Ramazan'dan sonra gene hırsızlık yapıyor. Eski edebiyatımızda Uğru Abbas filan diye hikâyeler vardır. Olmaz! Ramazan'dan sonra devam edecek. Ramazan insanın ıslah olması içindir. Islah olmamışsa aşı tutmadı demektir. Bunu unutmayın, bu da çok önemli!

Ama Ramazan o kadar kıymetli bir ay ki geçmiş bir senelik günahları, daha önceki Ramazan'la aradaki günahları siliyor.

Pekiyi, daha öncekiler ne olacak?

Onlar da o Ramazan'da silinmişti. Her Ramazan kendisinden öncekini silmişti. Onun için insan günahsız olacak. Orucu güzel tutsa, Ramazan'dan güzel çıksa insan günahsız olacak. Onun için bu aya çok dikkat edin; orucun mahiyetini anlayın, orucu güzel tutun, ibadetlerinizi güzel yapın...

Ramazan'da camiye geliyorsunuz, Ramazan'dan sonra da; Ramazan'da sabah namazına gidiyorsunuz, Ramazan'dan sonra da; Ramazan'da Kur'an okuyorsunuz, hatim indiriyorsunuz, Ramazan'dan sonra da okuyacaksınız. Ramazan'da sigarayı bıraktınız, şimdi de bırakacaksınız, Ramazan'dan sonra da bırakacaksınız…

"—Hocam, bir sigara keyfimiz var! Zaten ihtilaflı bir mesele, bazı alimler caiz diyor, mubah diyor, bazıları şöyle diyor... Bizim sigaramıza dokunma!"

Ben bizim mecmuada bir yazı yazdım. Anadolu'nun bilmem hangi ilinden;

"—O hoca bizim sigaramıza dokunmasın!" diye haber geldi.

Ama gece de rüya gördüm, evliyâullah büyüklerimiz memnun olmuşlar. Güzel bir rüya gördüm; benim gönlüm müsterih, onlar ne derse desin!

"—Bizim sigaramıza dokunmasın." filan demişler. Ben dedim diye adam bana kızıyor. Hoca sigarayı içiyormuş, kaloriferin kenarına koyuyormuş, namazı kılıyormuş; ondan sonra yine sigaraya devam, fesubhanallah!

Ankara'da sevdiğimiz bir tıp profesörü var. Telefonla aradım:

"—Hocam, çok hastaydım." Dedi

"—Geçmiş olsun, ne oldu?"

"—Felç oldum, zor kurtuldum." dedi.

Şimdi o doktor, ben de hoca; edebiyatçı, din hocası. O doktor ama;

"—Sigara içiyordunuz galiba?" dedim.

“—Maalesef evet ama şimdi bıraktım.” dedi.

Muhterem kardeşlerim!

Bu sigara zehir! Zehir ve zifir! Kış gününde kenar mahallelere bir gidin; eğri büğrü soba borularından, deliklerden aşağıya zifir damlıyor ya, yerden de lekesi çıkmıyor ya, bazen odada da soba tüttüğü zaman aşağı damlıyor ya… İşte o zifir sigara dumanında aynen var!

Mübalağa etmiyorum. O zifir ciğerinize doluyor. Ciğerinizin rengi kırmızılıktan zifir rengine, katran rengine dönüyor. Sonunda simsiyah oluyor. Bırakın şu sigarayı! Allah bir fırsat vermiş, içinizde sigara içen varsa nasıl olsa Ramazan'da bırakmışsınız, şu sigarayı atın, bu zehiri bırakın, alıştığınız bu tatlı belayı, musibeti atın, kurtulun. İşin doğrusu bu!

“—Hoca, bizim sigaramıza karışmasın!” deseler bile söylerim çünkü ben hakkı söylüyorum.

Derviş; keyfine zıt çıkan insan, keyfine uymayan insan demektir. Sen dervişsen mükeyyifâtı da bırakacaksın. Dervişlikte

keyfine uymak yok, keyfine zıt gitmek var. Keyfini yapmamak, keyfine karşı çıkmak var.

Ramazan ayı günahları silen, tertemiz yapan bir ay. El-hamdü lillah!

Yâ Rabbi! Bizi nice Ramazanlar'a eriştir, günahlarımızı silecek şekilde, Ramazan orucu güzel tutmayı, ibadeti yapmayı nasib eyle…

2. Hac

Mâhiyat'ın, günahları silen şeylerin ikincisi:

(*Ve haccu'l-beyti*) "Beyt'i haccetmek."

Beyt dediği *el-Beyt*, *Beytullah*. *Kâbe, Kâbe-i Müşerrefe*'ye haccetmek de günahları siler. İnsan bir haccetti mi, daha önceki günahları silinir. Ondan sonra bir daha hac etse, onunla arasındaki günahları silinir.

Onun da şartı nedir?

Başta helal lokmadır, helal lokmadır, helal lokmadır! Helal lokmayla haccetmektir. Çünkü bir insan haram lokmayla haccederse, *Lebbeyk Allahümme lebbeyk* dediği zaman, "Kat kat emrindeyim yâ Rabbi, buyur, senin sözünü derhal tutacağım, emrindeyim!" dedikçe, Allah-u Teàlâ Hazretleri (*Lâ lebbeyke ve lâ sa'deyk ve'l-haccu merdûdun aleyk.*) "Sana lebbeyk ve sa'deyk yok, senin bu sözün sahte, senin haccın makbul değil, senin haccın senin yüzüne çalınmış durumda!" dermiş. Onun için helâl lokmayla haccedecek.

Onun için bazı takvâ ehli insanlar kendi parasını bir tarafa koyarmış, sevdiği bir arkadaşından borç para alırmış, onunla haccedermiş. Öbür taraftan borcu ödüyor. Borç para helal olduğundan —onda bir şey yok, borç para alıyorsun— böyle bir kurnazlık düşünürlermiş ki hac helal olsun.

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ ، فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلاَ رَفَثَ وَلاَ

فُسُوقَ وَلاَ جِدَالَ فِي الْحَجِّ (البقرة:١٩٧)

(*El-haccü eşhurün ma'lûmât*) "Hac belli aylardadır. Bu aylarda, (*femen farada fîhinne'l-hacce felâ refese ve lâ füsûka ve lâ cidâle fi'l-hac.*) Refes yok, füsuk yok, cidal yok hacda..." (Bakara, 2/197)

Hacda kötü söz söylemek, kötü iş yapmak yok, kavga gürültü, cidal cenk, çirkin işler yok. Onun güzel yapılması lazım. O da önemli.

Ramazan orucunun nasıl tutulması gerektiğini insanların bilmediği gibi, haccı nasıl yapacağını da çok kimse bilmiyor. Oraya gidenler haccın sevabını kaçırabiliyorlar.

"Kâbe'nin etrafında kaç tane kapı var? Minaresinin sayısı ne? Direkleri kaç tane? Kubbeleri nasıl? Çarşıda pazarda neler aldın sen bakalım gelinine, torununa? Göster bakalım kaça aldın, kem riyal..." vs. Bunlar haccın sevabını kaçıran şeyler olabiliyor. Onun da güzel yapılması lazım.

3. Rasûlüllah'ın Mescidini Ziyaret Etmek

وَإِتيَانُ مَسْجِدِ رَسُولِ اللهِ

(*Ve ityânü mescidi rasûli'llâhi SAS*) "Rasûlüllah SAS'in mescidine gelmek!" *İtyan*, "gelmek" demek. Biz Peygamber Efendimiz'in mescidine gitmek diye düşünüyoruz, o gelmek diyor.

Neden? Orada da ondan! Peygamber Efendimiz "Bu mescide gelmek…" diyor. Peygamber Efendimiz'in mescidine gelmek de günahları siler. Rasûlüllah'ı ziyaret, mescidini ziyaret de günahları siler.

Muhterem kardeşlerim!

Üç mescid ziyaret olunur, dinimizde başka [mescidler] için kalkılıp bir özel sefer ve ziyaret yoktur. Bir; Mescid-i Haram, Kâbe'nin etrafında olan mübarek mescid. İki; Mescid-i Resûlillah, Medine'deki Mescid-i Nebevî. Üç; Kudüs'teki Mescid-i Aksa.

4. Mescid-i Aksa'yı Ziyaret Etmek

وَإِتْيَانُ مَسْجِدِ بَيْتِ الْمَقْدِسِ

(*Ve ityânü mescidi'l-beyti'l-makdis*) "Kudüs'teki Mescid-i Şerif'i Mescid-i Aksa'yı ziyaret, oraya gelmek de günahları siler!"

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Peygamber SAS Efendimiz:

"—Kudüs ziyareti de, Medine ziyareti de, hac da, Ramazan da günahları siler." buyuruyor.

Kudüs elimizden yahudilerin eline düştü! Maalesef, büyüklerimiz çok cihad etti. Mehmed Zahid Kotku Hocamız cennetmekânın Suriye'de cihadı var, Suriye'de savaşı var. Çok şehidler oldu.

Benim dedem rahmetli, oralarda şehid olmuş. Dedem askere gitmekle mükellef değilmiş. Hem parmağında tetik çekmeye mâni bir arızası varmış hem de medrese ehli olduğu için gitmek zorunda değilmiş. Ama cihad sevabı alayım diye gitmiş, şehid olmuş, Allah şefaatlerine erdirsin... Çok uğraştılar. Ama Kudüs elimizden çıktı.

Muhterem kardeşlerim!

Kudüs elimizden nasıl çıktı?

Önce müslümanların devlet-i aliyyesinin birliği, beraberliği bozuldu. Araplar Türkler'e, Türkler bilmem nelere karşı oldu. Önce

Araplar'ın eline geçti. Doğrudan doğruya yahudinin eline geçmedi. Önce parçaladılar; evvela Osmanlı'nın elinden aldılar, Arapların eline geçirttiler. Kimse bir şey demedi. Araplar memnun. Biz burayı Osmanlı'dan aldık, tamam. Ama sen işin bir de arkasını seyret; arkasından o zayıf Araplar'ı beynelmilel entrikalarla tepelediler, bu sefer Kudüs yahudilerin eline geçti. Bugün de aynı oyunlar oynanıyor.

Nasıl olması lazım?

Müslümanların kardeş olması lazım. Birlik ve beraberlik içinde olması lazım. Arap'ın Kürt'e, Türk'e; Türk'ün Kürt'e, Arap'a, Çerkez'e; onun ötekisine, berikisinin ötekisine sımsıkı muhabbeti olması lazım.

"—Biz birbirimizin kardeşiyiz!" demesi, "Mü'minler birbirlerinin kardeşidir, bu kardeşliği hiçbir şey zedeleyemez!" demesi lazım.

Irkçılık Arap'ın içine girdi. Urube, urube…

Urube; "Arapçılık, Arap ırkçılığı" demek. Suriye'de Hafız Esedler, Irak'ta Saddamlar başladılar.

"—*Urube urube fî sebili'l-urube*" ne demek?

"—Arap ırkçılığı yolunda mücadelemiz!"

Parti kurdular. Arap ırkçılık partisini, Baas Partisi denilen partiyi Michael Eflak diye bir gayrimüslim kurdu. Aldattılar, kandırdılar, parçaladılar, böldüler; şimdi de parça parça koparıyorlar. Birbirlerine muhalif, birbirlerini düşman gruplar haline getirdikten sonra kesip kesip koparınca ötekisi bir şey diyemiyor. Orasını koparıyorlar, burasını koparıyorlar, ötekisi bir şey diyemiyor; elden gidiyor.

Hınçlarını görüyor musun?

Biz yüz yıllarca bu herif-i nâşeriflere hâkim olduk, bizim tarihimizde bir şey var mı? Yok.

Adamların aldıkları terbiyeyi görüyor musun?

O herif zaten linç edilmiş, ayrı, fakat ona onu yaptıran zihniyeti kim veriyor, onu takip etmek lazım. "Sen ne biçim dindarsın, sen ne biçim din adamısın ki bir katliamı, ibadet eden bir yere, bir saldırıyı yapacak terbiyeyi buna niye verdin?!" diye o hahamı, o zihniyeti takip etmek lazım.

Sırplar için de aynı şeyi söylüyorum. Savaş olur, savaşın da kendine göre bir âdabı var.

Peygamber Efendimiz mücahidleri gönderirken diyordu ki:

"—Kadınlara, çocuklara dokunmayın! Kendi hâlindeki ihtiyarlara dokunmayın! Bir kenara çekilmiş rahiplere, ibadet eden insanlara dokunmayın! Hurmalıklara, ağaçlara, ekinlere, ziraata zarar vermeyin! Ancak size karşı çıkan insanlarla cihad edin!" Peygamber Efendimiz böyle tavsiye ediyor.

Peygamber SAS Efendimiz o koca Arap yarımadasında Suriye'ye kadar mıntıkada İslâm'ı yaydı; o kadar az telefât, zayiat ile yaydı ki o kadar az insan öldü ki... İslâm'la mücadele eden insanları bile öldürmedi, ıslah tarafına gitti. Mekke'yi fethettiği zaman bile üç-beş direnen insandan başkası öldürülmedi.

Hatta Peygamber Efendimiz "Ben intikam alacağım!" diyen komutanları değiştirdi. Bu sinirli, bu sinirden müşrikleri öldürür diye onu komutanlıktan aldı ve dedi ki:

"—Kâbe'ye sığınan canını kurtarır, falancaya sığınan, filanca

konağa giden, şöyle yapan canını kurtarır!” dedi.

Yeter ki çarpışmasınlar diye onların sığınacakları yerleri gösterdi. Hani bir şeyi sıkıştırırken ne tarafa gideceğini de göstermek lazım. Onlar da öyle yaptılar, direnmediler. Ölüm olmadı, kan akmadı. Efendimiz’in ömrü boyunca yaptığı bu; çok az bir zarurî zayiatla, çok muazzam bir başarı elde edildi.

Bizim tarihimizde böyle bir şey yok! Bizde kiliselere, havralara dokunmak yok, ama onlarda var! Demek ki dinleri sakat ve din adamlarının kafaları hasta, gönülleri çürümüş ki adamlarına tavsiye ediyorlar. Biz yine burada ayağa kalkmıyoruz. Burada mukabele bilmisil yapmıyoruz.

Neden? Suçlu cezayı çeksin diyoruz. Bizim zihniyetimiz, mantığımız âdilâne. Oradaki yapmış, buradaki niye çeksin, diye düşünüyoruz. İslâm’ın güzelliği, asaleti, dürüstlüğü, kıymeti; ötekilerin de neden değiştiği, bozulduğu, hükümden kalktığı ortaya çıkıyor. Görün, her şey ortada!

Palavraları bir tarafa bırakalım, medeniyet laflarını bir tarafa bırakalım. Avrupa mı medenî İslâm âlemi mi medenî?

İslâm âlemi medenî! Avrupa gaddar, hunhar, yalancı dolancı, hilekâr, aldatmaca yapan, sözünde durmayan insanlar. Hiçbir sözüne güvenemezsin. Neden?

Temelleri yalan dolan üzerine kurulmuş.

“—Pekiyi medeniyetleri?”

Medeniyetleri hep göstermelik! Öyle medeniyet olmaz. Aslında çok gayr-i medenî, çok barbar, çok zalim, çok vicdansız insanlar. Bunları bilmemiz lazım. Bizi yanlış yere, yanlış propagandalarla uyuşturuyorlar. Bu adamların ciğeri beş para etmez! Ne varsa İslâm’da! İslâm güzel. Allah’ın bu dini güzel, Müslümanlık güzel. Aldanmayalım!

Bir de muhabbetimizi bozmayalım. İnsan muhtelif ırklardan gelebilir; Boşnak olabilir, Pomak olabilir, Çerkez, Abaza, Kürt olabilir... Saydıklarımdan çok sevdiğim kardeşler var. Arap olabilir, hatta İngiliz olabilir, Alman, Rus, Bulgar olabilir. Ruslar’dan müslüman olan var, İngiliz’den müslüman olan var. Hatta Yunanlı olabilir. Yunanlı müslüman var, Avustralya’da geldi bir de derviş oldu, sakallı, mütedeyyin.

Ben bunu niye sevmeyeyim?

İslâm insanları nasıl birbirleriyle kaynaştırıyor. Başka hiçbir ilaç yok, insanlığın kurtulması için dünyada bir başka ilaç yok! Eğer insanlık dünya üzerinde toplu bir mutluluk istiyorsa ne Hindulukta medet var ne Hıristiyanlıkta ne Yahudilikte... Medet, ilaç İslâm'da! Hinduların hâlini, Hindistan'da yaptıkları zulümleri gördünüz. Avrupalıların hâlini gördünüz, zaten tarihten de biliyorsunuz.

Haçlıların insan eti yediklerini, müslüman çocukları kebap edip yediklerini, sofralarına koyup yediklerini hatıralarında, kendi kitaplarında yazıyorlar. Yamyam! Haçlıların Anadolu'yu istila ettikleri zaman Bunu zevk alarak yaptıklarını, müslümanların etini kızartıp yediklerini, kendi kitapları yazıyorlar.

Muhterem kardeşlerim!

Kendi kitaplarında İslâm ülkelerine geldikleri zaman orman yangınları çıkarttıklarını yazmışlar. Hatta İstanbul'da meşhur yangınlar olmuştur; Fatih Sarıgüzel yangını, Samatya yangını vs. Bu yangınları papazlar çıkarttıklarını kitaplarında yazıyorlar:

"Çıkarttık, müslümanların cayır cayır yanmasını zevkle seyrettik, ikinci kattan nasıl atlayıp bacağı kırıldığını, ne yaptığını vs." diye yazıyorlar.

Bunları bilin, bu adamlar böyle!

Muhterem kardeşlerim! Siz Ege'deki yangınların neden çıktığını sanıyorsunuz?

Turist geliyor, orada tuzağını kuruyor. Eğlenecek kadar eğleniyor, kazı yapıyor, tarihî eser kaçırıyor, yapacağını melaneti yapıyor, kesesini dolduruyor. Bir de ormanı yakıp ondan sonra kalkıp gidiyor. Kendi kitapları söylemese, kendi kitaplarında, hatıralarında bunun itirafları olmasa o zaman insanın inanacağı gelmiyor.

Biz niye yapmıyoruz?

Ben şahsen şöyle düşünüyorum: Zararlı otlardan kurtarmak için bir tarlayı ateşe verdiğimiz zaman, boş tarla ateşe veriyoruz, zararlı tohumlar, otlar... yanıyor. Oradaki karıncalar, böcekler ne oluyor diye vicdanımız razı olmuyor. Tarladaki zararlı dikenlerin yakılmasına bile razı olmuyoruz.

Ormanda o kadar hayvan var, can var, Allah hepsinin hesabını sorar. İnsan bir karıncaya bastı diye üzülüyor.

“—Zavallıyı ezdim, hay Allah, görmedim…” diye üzülüyor insan.

Bizim dinimizin güzelliğine, bize verdiği terbiyeye bak; şu alçakların yaptığına bak! Biz bunların kafasında olsaydık yedi asırda Sırp kalır mıydı, Yunan kalır mıydı, başka milletten insan kalır mıydı?..

Hepsini keserdik! Osmanlı, koca ordusu var, onların yaptığı gibi yamyamlık yapacak olsaydı, keser keser sucuk yapardı, dolma, sarma yapardı, kebap yapardı. Veya kuyulara atardı.

İşte Kelbecer katliamı sene-i devriyesi. İşte Ermeniler, neler yaptıklarını görüyorsunuz. Sırpların nasıl Sava Drava nehirlerine müslümanları kesip kesip attıklarını biliyorsunuz. Nikos Sampson’un Kıbrıs’ta nasıl katliam yaptığını, nasıl çocukları banyoda boğup da kanlı kanlı üst üste yığdıklarını, kestiklerini biliyorsunuz!..

Kıbrıslı tanıdığım var, anlatıyor:

“—Makarios bizim Kıbrıs’tan gitmemiz için her türlü kolaylığı gösteriyordu.” diyor.

Devlet reisi olduğu zaman talimat vermiş:

“—Müslümanlardan birisinin arazisini almak için mevcut normal fiyatın üstünde fiyat verin, beş misli de olsa alın, dışarıya gitmesini kolaylaştırın!”

Onun için müslümanların arazisini pahalı pahalı, çok güleç yüzle, tatlı dille; “Komşu, arazini alalım. Senin arazin daha fazla para eder. O kadar olur mu, ben sana şu kadar vereyim…” diyerek, arazilerini almışlar.

“—Ben Kıbrıs’tan Avustralya’ya gitmek istediğim için müracaat ettiğimde bir-iki gün içinde işlerimi bitirdiler, işlerim oldubitti, Avustralya’ya gelebildim.” diyor.

Kıbrıs’tan uzaklaşsın, burayı terk etsin, Kıbrıs Yunanlılar’a, Makarios’a kalsın diye Makarios bir politika güdüyormuş: Gidene kolaylık, gidene kolaylık!

Nikos Sampson demiş ki:

“—Türkler hiçbir şey yapamaz. Ben buradaki Türkler’in hepsini iki saat içinde katliam ederim, yok ederim, Kıbrıs bize kalır!”

O da sertlik taraftarı. Makarios parayla alma taraftarı, Nikos Sampson da sertlik taraftarıymış. Hakikaten de bir hücum etmiş ama işte Kıbrıs hadisesini biliyorsunuz, onların düşündüğü gibi olmadı! Gerçi bazı köylerde katliam yaptılar, öldürdüler ama sonunda onların istediğinin tersi oldu!

Zalimlik kendilerinde, hunharlık, gaddarlık, saldırı kendilerinde; hâlâ şimdi de Maraş'ı vs. vereceksin diye utanmadan pazarlığa kalkışıyorlar, Batı âlemini kışkırtıyorlar. Batı âlemi de bu meseleyi bildiği halde onları destekliyor. Batı, Sırpların durumunu bildiği halde Sırpları destekliyor.

Neden? Allah'tan korkmadıkları için, kısacası bu! Müslümanlar yok olsun, ölsün!

"—Bunların canı yok mu?"

"—Yok!"

Bunların dinlerinde sakatlık var, kafalarında sakatlık var. Bir de geliyorlar buralarda Hristiyanlık propagandası yapıyorlar da bizim evlatlarımızdan kandırdıkları oluyor, Yehova şahidi olarak vs. aldattıkları oluyor. Allah saklasın, gizliden gizliye, aldattıkları

için boyunlarına zincirli haç taktırdıkları oluyor... Kendi misyoner okullarında okuyanları, kandırabildiklerini kandırıp o bâtıl dinlerine çekme çalışmaları yapıyorlar.

Allah gözümüzün perdelerini kaldırsın, basiret ihsan eylesin. Hakkı hak olarak görmeyi, Allah'ın dinine sımsıkı sarılmayı nasip eylesin…

Muhterem kardeşlerim!

Şunu hatırlatayım: Allahu Teâlâ hazretleri dilese bunlara nefes aldırmaz. Allahu Teâlâ hazretleri istese yeryüzünde bunlardan bir tanesini bırakmaz. Ama bu dâr-ı dünya imtihan âlemi olduğundan böyle fırsatlar oluyor. Biz tembellik ettiğimiz için, biz günahkâr olduğumuz için, biz İslâm'dan uzaklaştığımız için, biz birlik ve beraberliğimizi bozduğumuz için, Kur'an'da buyuruluyor:

وَلاَ تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ (الأنفال:٤٦)

(*Ve lâ tenâzeù fetefşelû ve tezhebe rîhuküm*) "Tefrikaya, ihtilafa düşmeyin; sonra feriniz kaçar, dağılırsınız, gücünüz kuvvetiniz kalmaz, başınıza belâlar gelir." (Enfal, 8/46)

Onu dinlemediğimizden başımıza bunlar geliyor. "İlim öğrenin, ilme çalışın, onlara karşı silah hazırlayın." diyor. Allah Kur'ân-ı Kerîm'de bildiriyor:

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ (الأنفال:٦٠)

(*Ve eiddû lehüm mesteta'tüm min kuvvetin ve min ribâti'l-hayli*) "Gücünüz yettiği kadar onlara karşı güç kuvvet ve cihad için bağlanıp beslenen atlar hazırlayın!" (Enfal, 8/60) diye bize emrediyor.

Bizde silah yok, çalışma yok, gayret yok, birlik beraberlik yok…

Muhterem kardeşlerim! Bir de bana hoca olmam dolayısıyla gelip dertlerini açan kardeşlerim oluyor, ailevî meselelerini söyleyen kardeşlerim oluyor.

Muhterem kardeşlerim! Allah insanı yanıltmasın, şaşırtmasın, saptırmasın, ayağını kaydırmasın; insanın yakınları bu devirde hiç

ummadığı şekilde kötü yollara sapabiliyor. Neden?

Kötülüğün imkânları kolay, çok! Etrafımızda Bütün her şey insanları kötülüğe çekmek için çalışıyor; radyo, sinema, tiyatro, mecmua, gazete… Gazetede tefrika, günlerce:

"—Flört nasıl yapılır, kız nasıl ayartılır?.."

Bunu sayfa sayfa yazıyor da analar-babalar da bu gazeteyi evine alıyor. Cinsel sorunlar vs. diye milleti nasıl aldatıyor.

Müslüman; "Ben de müslümanım! Ben evime mel'un konuları yazan, müstehcen, insanı utandıran, muzır, zararlı şeyleri sokmam!" diyemiyor, kanıyor. Yavaş yavaş, gönlünden kapılıyor, etrafına, sağa bakıyor sola bakıyor, kimse yokken açıp bakıyor!

Biz askerlik yaptığımız zaman; 40-50 tane delikanlı, askerlik çağının delikanlısı, zıpır, aklı deli, aklı kafasından bir karış yukarıda. dinlisi var dinsizi var, akıllısı uslusu var…

Ben askere geç gittim, askerliği doçent olduğum zaman, talebelerim ile beraber yaptım. Ben uzaktan seyrediyorum, hiç ummadığın insanlar öyle zaaflar gösteriyor ki… Benim İlahiyat Fakültesinden talebem vardı, aynı okulda okul devresini bitirdik. Yüzü tutmadığından yanıma gelemedi; içki içiyordu, namaz kılmıyordu.

Öyleleri vardı, müstehcen gazeteyi ilk önce onun önüne getiriyorlar. Adı da ilahiyat tahsili veya din tahsili yapmış olduğundan, "Hoca hoca, şuna bak..." filan diye alay ediyorlar, o da gülüyor... Kendisinin zaafından dolayı yüzlerine çat diye bir vurup da alay ettirtmeme şecaatini gösteremiyor!

Muhterem kardeşlerim! Şunu söylemek istiyorum: Kusur bizde, Müslümanlığımız zayıf, Allah'ın emrine bağlılığımız gevşek… Çoluk çocuğumuza sahip olmamız lazım. Çocuklarımızı bizden iyi müslüman yetiştirmemiz, takvâ ehli yetiştirmemiz lazım! Çocuk bizim zorumuzla namaz kılmamalı. Çocuk, anasına-babasına doğru yolu gösterecek gibi olmalı! Annesine-babasına hak yolu gösterecek, onu hak yola çekecek olmalı!

Babası lokantasına içki koymak istemiş, çocuk demiş ki;

"—Baba, içki haram."

"—Ama evladım müşteri gelmiyor, yandaki komşunun lokantası daha iyi çalışıyor, içki koyarsak…"

"—Baba, içki haram, Allah'ın istemediği bir şey. Eğer içkiyi

koyacaksan ben artık bu evde senin kazancını yiyemem, müsaade et, ben evden gideceğim. İçkiyi koyarsan ben evde duramam! Benim evde kalmamı istiyorsan içkiyi koyma baba!" demiş.

Bu ne? Takvâ… Allah'tan korkmak, Allah'ın emrini tutmak!

Evlatlarımızı bizim himayemiz olmadan, zorlamamız olmadan müslüman olarak yaşayacak şekilde, kuvvetli müslüman olarak yetiştirelim.

Dünyaya tamah etmek iyi olmuyor. Derin tecrübem var. Dünyaya tamah edenlerin hepsinin zarar gördüğünü gözlerimle gördüm, kulaklarımla duydum, biliyorum. İsim isim sizin de tanıyacağınız isimlerden misaller veririm. Yüksek mevkiler, tehlike; çok paralar, tehlike... Allah helalinden versin, hayırlısını versin, demek lazım.

İnsanlar şımarıyor. Parayı görünce adam şımarmıyor; çocuğu şımarıyor, sapıtıyor! Adam senin arkadaşın, sevdiğin, müslüman, mütedeyyin insan; çocuğu babasının mevkiinden, makamından, parasından dolayı şımarmış, kadın kız peşinde, haydutluk peşinde, kötü yolda… Çoluk çocuklarımıza sahip olalım!

Allah-u Teâlâ Hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'de buyuruyor ki:

قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَاراً وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةَ (التحريم:٦)

(*Kù enfüseküm ve ehlîküm nâren ve kûduhe'n-nâsu ve'l-hicâretü)* "Kendinizi ve aile efradınızı, yakıtı insanlar ve taşlar olan cehennem ateşinden koruyun!" (Tahrim, 66/6)

Cehenneme düşmesinler, yanmasınlar diye, gayret gösterelim.

Vaazlardan netice o, işin aslı o: Kendimiz iyi insan olacağız. Çoluk çocuğumuzu koruyacağız. Dîn-i mübîn-i İslâm'a güzel hizmetler edeceğiz.

Allah-u Teàlâ Hazretleri hayırlara muvaffak eylesin… Şerlerden korusun… İki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin…

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

27. 02. 1994 – İskenderpaşa Camii

04. MERHAMETLİ OLUN!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Hamden kesiran tayyiben mubareken fihi âlâ külli hâlin ve fi-külli hîn… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn… Seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ muhammedini'l-mustafâ ve âlihî ve sahbihî ecmaîn… Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn…

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

أَرْبَعَةٌ فِى الدَّارِ فِيهِنَّ الْبَرَكَةُ: الشَّاةُ فِى الدَّارِ بَرَكَةٌ ، وَالرِّكَى فِى الدَّارِ بَرَكَةٌ ، وَرَحَى الْيَدِ فِى الدَّارِ بَرَكَةٌ ، وَالْقَدَّاحَةُ فِى الدَّارِ بَرَكَةٌ ، وَكِيلُوا طَعَامَكُمْ ، يُبَارِكُ اللهُ لَكُمْ فِيهِ (خط. فى المتفق والمفترق عن أنس)

RE. 70/5 (*Erbaatün fi'd-dâri fîhinne'l-bereketü: Eş-şâtü fi'd-dâri bereketün, ve'r-rikâ fi'd-dâri bereketün, ve raha'l-yedi fi'd-dâri bereketün, ve'l-kaddahatü fi'd-dâri bereketün, ve kilû taàmeküm yübarekü'llàhu leküm fîh.*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, dünya ve ahiretin hayırları cümlenizin üzerine olsun… Allah-u Teàlâ Hazretleri iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin...

Peygamber (*Salla'llàhu aleyhi ve âlihi ve selleme teslimen kesirâ*) Hazretleri'nin mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet

okumak, taallüm etmek, tefeyyüz etmek, istifade etmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Hadîs-i şerîflerin okunmasına geçmeden önce başta Peygamber-i Zîşânımızın ruh-u pâkine bizlerden bir âcizâne, nâcizâne hediye olsun diye; sonra onun mübarek âl'inin, ashâbının, ezvâcının, hulefâsının, sâdât ve meşayih-i turuk-u âliyemizin, evliyâullah büyüklerimizin; bu beldeleri fetheden fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu hadîs-i şerifleri bize kadar nakil ve rivayet eylemiş bulunan bütün hadis alimlerinin ve râvilerin ruhlarına; ve eseri te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hocamız'ın ve kendisinden feyiz aldığımız Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'nin ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayır ve hasenât sahiplerinin ve bilhassa içinde toplanıp, ibadet edip hadis-i şerifleri okuduğumuz şu caminin bânîsi İskender Paşa Hazretleri'nin ve tekrar tekrar tamir ve tevsi eyleyenlerin kendilerinin ve geçmişlerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Uzaktan yakından bu meclise, bu dersi dinlemeye gelmiş değerli kardeşlerimin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun, cümlesinin ruhları şâd olsun, makamları âlâ, dereceleri yüksek, nurları, sürurları ziyade olsun, kabirleri cennet bahçesi olsun diye;

Yaşamakta olan biz mü'minler de Rabbimizin rızasına uygun yaşayalım, huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varalım, Rabbimiz bizi cennetiyle cemaliyle taltif eylesin, rızasına vasıl eylesin, iki cihanda bahtiyar eylesin diye bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyalım, ruhlarına bağışlayalım!

....

a. Evde Bereket Olan Dört Şey

Mukaddimede Arapça metnini okuduğum hadis-i şerif, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 70. sayfasındaki 5. hadis-i şeriftir.

Hatîb-i Bağdâdî Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.

Efendimiz bu hadîs-i şerîfte buyuruyor ki:[18]

أَربعَةٌ فِى الدَّارِ فِيهِنَّ الْبَرَكَةُ: الشَّاةُ فِى الدَّارِ بَرَكَةٌ ، وَالرِّكَى فِى الدَّارِ بَرَكَةٌ ، ورحى الْيَدِ فِى الدَّارِ بَرَكَةٌ ، وَالْقَدَّاحَةُ فِى الدَّارِ بَرَكَةٌ ، وَكِيلُوا طَعَامَكُمْ ، يُبَارَكُ اللهُ لَكُمْ فِيهِ (خط. فى المتفق والمفترق عن أنس)

RE. 70/5 (*Erbaatün fi'd-dâri fîhinne'l-bereketü: Eş-şâtü fi'd-dâri bereketün, ve'r-rikâ fi'd-dâri bereketün, ve raha'l-yedi fi'd-dâri bereketün, ve'l-kaddahatü fi'd-dâri bereketün, ve kilû taàmeküm yübarekü'llàhu leküm fîh.*)

(Erbaatün fi'd-dâri fîhinne'l-bereketü) "Evde dört şey bulunursa bereket olur." Bunlarda bereket vardır, bunların evde bulunması iyidir, bereket hâsıl eder, bulunması lazım, tavsiye edilir demek.

1. (*Eş-şâtü fi'd-dâri bereketün*) "Evde bir koyun bulunursa, bu berekettir!"

Sütü vardır; peynir yapılır, yoğurt yapılır, içilir. Yavrular kesilir, yenilir. Yününden istifade edilir. Neresinden baksan paçası bile işe yarıyor.

2. (*Ve'r-rikâ fi'd-dâri bereketün*) "Evde kuyunun olması da berekettir!"

Suyun bizzat içinde olması, adamın kuyusunun olması da berekettir.

3. (*Ve raha'l-yedi fi'd-dâri bereketün*) "Evde bir el değirmenin olması da berekettir!"

4. (*Ve'l-kaddâhatü fi'd-dâri bereketün*) "Evde bir ateş yakmaya yarayacak çakmak bulunması da berekettir!"

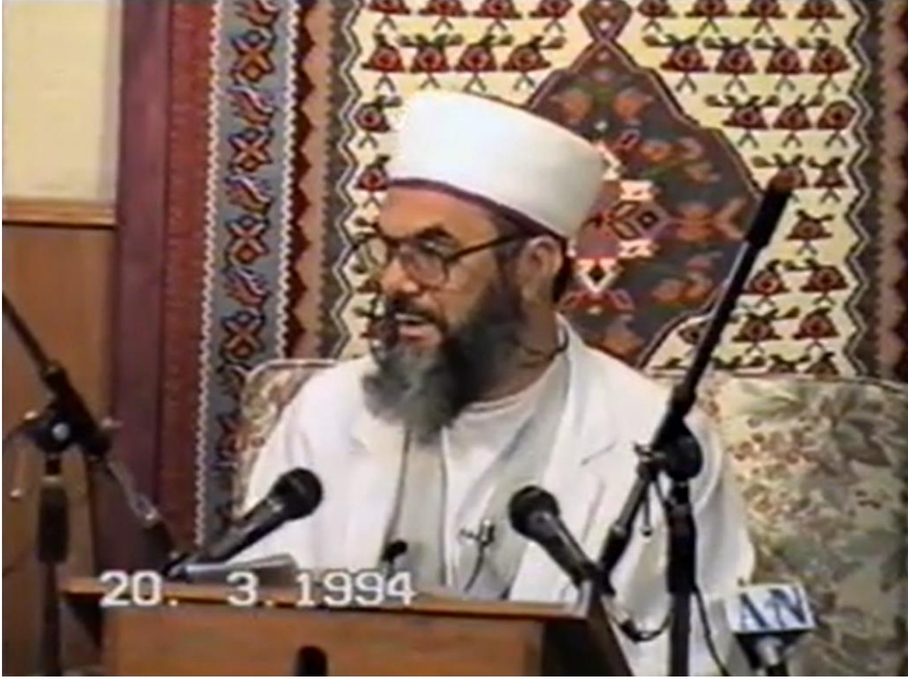
Muhterem kardeşlerim!

Efendimiz SAS bazı tavsiyelerde bulunuyor. Biz Efendimiz'in işaretlerini, tavsiyelerini uygulamak isteriz. Çünkü sözleri bizim

---

[18] Hatîb-i Bağdâdî, *el-Müttefik ve'l-Müteferrik*, c.II, s.106, no:262; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.394, no:41528; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.233, no:3108.

için şifadır, berekettir, devadır. Hepsinin hikmeti, sebebi vardır, güzeldir. Rasûlullah Efendimiz SAS ne söylerse, her şeyi hoştur, güzeldir!

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَى. اِنْ هُوَ اِلاَّ وَحْىٌ يُوحٰى (النجم:٣-٤)

(*Ve mâ yentıku ani'l-hevâ. İn hüve illâ vahyün yühâ*) "O kendi hevâ-i nefsinden, kendi isteği, arzusu ile konuşmaz. Onun söylediği şeyler hak ve gerçektir. Allah tarafından ona vahyedilmiştir." (Necm, 53/1-2)

Evde bir koyun olacak.

"—Nasıl olsun, balkonda mı besleyelim, banyoda mı besleyelim?.."

Devir değişmiş, dünya değişmiş. Evler dolap rafı gibi kat kat olmuş; bahçe yok, sıkışık, birbirine yakın, güneş görmez, hava almaz, bir sürü problem! Bu yerleşme şekli yanlış, çok güzel bir şekil değil!

Ben eskiden, kat mülkiyeti yeni çıktığı zaman, birisi çıkar da bir apartmandan, para verip de bir katını alır mı diye hiç inanmıyordum Toprağı yok bir şeyi yok, sadece bir katı alır mı, diye inanmıyordum. O zamanlar kat mülkiyeti daha yeni çıktığı için garip geliyordu. Ev dedin mi mutlaka bahçesi olur, küçük veya büyük arsası olur diye düşünüyordum. Alıştı, herkes alıştı; dairelere koca koca paralar veriliyor, alınıyor.

Ama benim görüşüm ve Peygamber Efendimiz'in bu hadîs-i şerîfinden de anlaşıldığına göre insanın evi biraz geniş olmalı. Zaten Peygamber Efendimiz:

"—Geniş ev, insanın saadetindendir!" diyor.

Biraz bahçesi olmalı, bu işleri yapmaya biraz müsait olmalı. Evde koyun olacak, besleyeceksin. Apartmanda beslenmiyor!

O zaman ne olacak? Kardeşlerimiz bir mahalle kuracak. Mesela biz Ankara'da bir mahalle kuralım dedik, bu işe bundan 15-20 yıl önce başladık. Bir numaralı üyesi benim. 360 haneli bir mahalle kurduk ama on birer katlı, her katta yedi dairesi olan apartman oldu.

Ben istemiyordum! Biz bahçeli ev yapacağız diye yola çıktık ve arsayı bulduk. 90 dönüm, herkesin evini yapacağı bahçesi olan bir yeri olacaktı. Arkadaşlar şehre yakın olsun demişler, 12 dönüm bir yer almışlar. Şehre yakın oldu, tamam! Oraya kuleleri diktiler, 11'er katlı kocaman; iyi bir site oldu. Çünkü 360 tane müslüman bir araya geldi.

Hatta yurt dışında, Doğu Almanya'da komünist yayın yapan, Bizim Radyo isimli, onların Bizim Radyo diye isimlendirdiği radyoda bizim o kooperatifi kurmamız üzerine; "Vay Müslümanlar derleniyor toparlanıyor, kooperatif kurdu, yerleşiyor!" denildi.

Ne olacak, yerleşmek herkesin hakkı değil mi? Kıyamet mi kopacak, ne var, ne olmuş? Aleyhimize böyle yayın yaptılar.

Tabi onların yayını bizim için ne olacak, sivrisinek vızıltısı gibidir, onların düşmanlığı bizim için şereftir! Çünkü biz Allah'ın dostluğunu istiyoruz, Allah'ın bizi sevmesini istiyoruz; kullardan bir şey beklediğimiz yok, korkumuz da yok! Kullardan ne bir şey bekliyoruz ne de korkuyoruz! Müslümanın Allah'tan korkması lazım, Allah'ı sevmesi, Allah'ın sevgisini kazanmaya çalışması

lazım.

Orada tahakkuk ettiremedik. Geniş bahçesi var, park yerleri, çocuk bahçesi vs. var ama benim istediğim gibi değil! Herkesin evi olacak. Domatesini, maydanozunu kendisi ekecek. Koyunu kuzusu, tavuğu, horozu olacak…

Avustralya'da bizim kardeşlerimizin evleri bahçeli, tavuk oldu mu komşular şikâyet ediyormuş.

Niye?

"—Bu hayvan bizi rahatsız ediyor!" diye.

Ötüyor ya, seher vaktinde kaldırıyor ya! Mübarek kurulmuş saat gibi seher vaktinde kaldırıyor, ötüyor. Kızıyorlar, horozu sevmiyorlar. Biz çok seviyoruz, ben çok seviyorum. Çünkü Allah'ın bir ibretlik mahlûku; seher vaktinde ötüyor, bizi kaldırıyor!

Bunları yapmak için kooperatifler kurmamız lazım. Burada da yaptık. Burada da *Ravza* toplu konut kooperatifi yaptık. Karşıda, muhtelif yerlerde daha da teşebbüslerimiz var.

Neden? Bir arada oturmakta çok mübareklikler, bereketler, eğitim imkânları, muhabbet imkânları, tanışma, dayanışma, yardımlaşma imkânları var. Bizim Özelif sitesinden bir arkadaş altı aylığına, bir seneliğine, iki seneliğine yurt dışına gitse çoluk çocuğunu bırakıp gidiyor.

Niye? Gözü arkada kalmıyor. Karşı komşusu müslüman, alttaki müslüman, sağdaki soldaki müslüman, el-hamdü lillâh güvenilir bir mahalle. Pırıl pırıl, tertemiz, bekçisi olan, duvarları çevrili bir mahalle!

Demek ki böyle yerler yapacağız, biraz kenara çekileceğiz; derli toplu mahallemiz olacak, eğitimimizi yapacağız. Camimiz olacak, aynı mahallede oturursak hiç olmazsa birbirimizi yatsı namazlarında, sabah namazlarında görebiliriz. Aksi takdirde, Ramazan Bayramı gelecek de bayram ziyaretlerine gideceğiz de birbirimizi göreceğiz, diyoruz. Sevdiğimiz halde göremiyoruz.

Dostumuz çok oluyor, her birisine bir gün bir ziyarete gitsen günler yetmiyor. O halde toplu oturmak gerekiyor. Toplu otururken de bahçeli ev olması gerekiyor.

Yalova'da yer aldık orada arkadaşlar toplansın diye orası bahçeli diye yer aldık. Bakalım orası olacak mı?

Her yerde; Konya'da, Düzce'de, Bolu'da, Ankara'da, Kırıkkale'de… neresi olursa olsun her yerde kardeşlerimizin bir topluca mahalle kurması, kooperatif kurup yerleşmesi ve evlerini de bahçeli yapması uygun olur. Azıcık bir bahçesi olsun.

Bir hâkim tanıdık vardı, temyiz mahkemesinde hâkim. Başka işlerde de çalışmış. Temyiz mahkemesine geçmeden önce kazalarda normal hâkimlikler yapmış.

"—Ben, bizim halkımıza çalışkanlığın faydasını göstermek için evimin önünde bir otomobil park edecek kadar küçücük bir bahçe vardı, orada çalışırdım." diyor.

Çalışınca toprak neler veriyor, Allah neler nasip ediyor, göstermek için! Domatesim oradan çıkardı, maydanozum, nanem, dereotum… her şeyim oradan çıkardı; ev bundan çok istifade ederdi." diyor.

Hatta saksıda bile beslenebilir. Saksıya domates ekersin, domates toplarsın. Maydanoz ekersin, maydanoz biçersin. Mutfakta, mutfağın balkoncuğunda durur. Yeter ki isteyelim. Evde lüzumsuz şeyler olacağına lüzumlu şeyler olsun.

Efendimiz lüzumlu şeylerin en güzellerine işaret ediyor: Evde bir koyun olması berekettir, lazım, güzel. Evimizde bunların olması için temeli söyledik, bahçeli olması lazım! Kooperatifler kuracağız, bahçeli evlerimiz olacak, koyunumuz olacak…

Kuyumuz olursa berekettir. Kuyu kazmak ve kuyudan su çıkması kolay bir iş değil. Mahallede bir tane olsa da razıyız, güldür güldür bir su çıksa; insan İSKİ'ye bağlı kalmasa, ASKİ'ye, İSKİ'ye bağlı kalmadan su çıksa çok güzel bir şey olur. Bunu da sağlamaya çalışmak lazım.

Ben korktum; büyük şehirlerin hayatından, çöplerin birikmesinden, suların kesilmesinden, musluklardan akan suların mikropluluğundan korktum. Tedbir almak lazım. Cemiyet, dağın yukarısından aşağıya gümbür gümbür yuvarlanan bir kaya gibi bir yere gidiyor ama nereye gidiyor bilmem, güldür güldür gidiyor. Biz de bunların tedbirini almaya çalışıyoruz. Kardeşlerimize diyoruz ki bahçeli ev edinin, kooperatifler kurun, beraber işler yapın!

Bir de demişiz ki Ruslar bizi tehdit ediyor, Sırplar tehdit ediyor;

yanınızda silah da bulunsun! Evinizde bir çifte silah bulunması lazım.

Ama ben bunu şahsî bir şey olarak düşünmüyorum. Milletin, devletin silahlanması olarak düşünüyorum. Atom bombamız olsa;

“—Tamam, Türkiye’nin de atom bombası var!” derler, önümüzde yeleklerini iliklerler.

Atom bombamız yok. Eskiden Türk ordusu güçlü kuvvetli diye ordumuzdan korkarlardı. Adam şimdi harp ettiği zaman bizim ordumuzun yanına yanaşmıyor ki; dağın arkasına silahını koymuş, bu tarafa bombayı yağdırıyor, bir şey yapamıyorsun, düşmanı göremiyorsun bile!

Basra Körfezi’nden veyahut Akdeniz’den Bağdat’taki toplantı yapılan yeri bombalıyor! Ben bunu nereden bulayım da bu adamın gırtlağını sıkayım? Gırtlağını sıkacağım ama gırtlağını bulursan sık! Bulursan sıkmazlık etme! Nerede bulacaksın? Yok! Bir bomba atıyor, senin muhabere zırhlının komuta kulesinde beş tane komutanını, askerini, vatan evladını öldürüyor;

“—Kaza oldu!”

Bu ne biçim kaza?!.. Dünya tarihinde görülmemiş acayip bir kaza. Kabadayılık bir acayip bir şey!

Bunların çaresi ne?

Kuvvetli olmak, kuvvetli olacağız! Her şeyimize dikkat edeceğiz, ileriye hazırlanacağız!

Para meselesi, dolar meselesi, Türk lirası meselesi var. Yıllardır ben dergi çıkartıyorum, kardeşlerime diyorum ki;

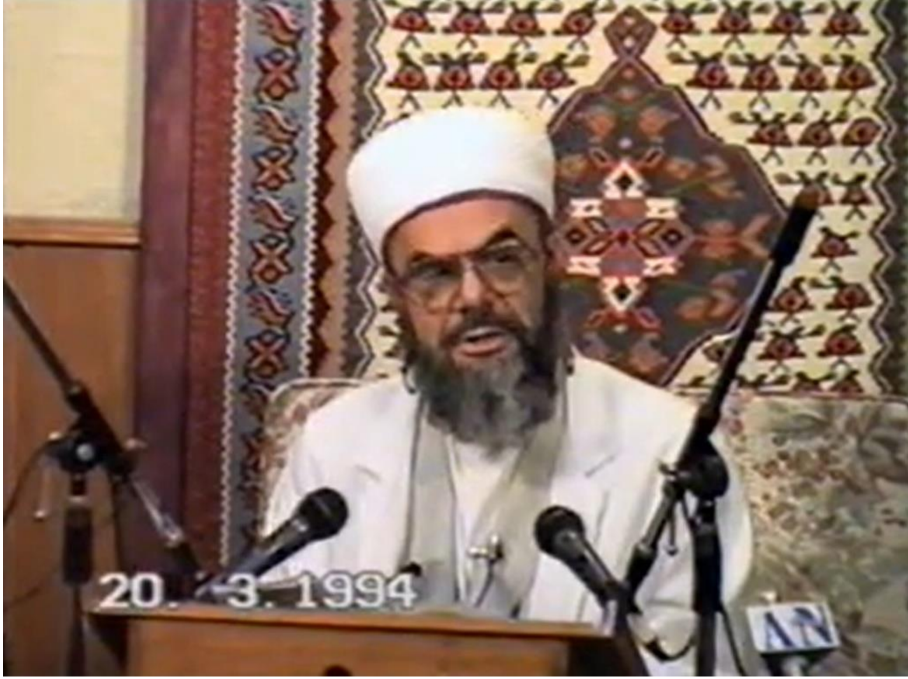
“—Şu benim fakir kardeşlerimi, işçi kardeşlerimi enflasyon canavarından koruyacak tedbirleri dergide yazın. Ne yapmak gerekiyorsa yazın!”

Hayalet gibi görünmez adamlar geliyor bunların cebinden, cüzdanının içinden parasını tırtıklayıp kaçırıyor. Kim bu görünmez adam?

Enflasyon, görünmüyor! Kapıları istediğin kadar kilitle, cüzdanını istersen yastığının altına koy; cüzdanındaki para eksiliyor.

Kim alıyor? Enflasyon alıyor.

Nasıl alıyor? Bir senede 100 liranın 70 lirasını alıyor, 30 lira kalıyor.

“—Vay! Göster hocam şu enflasyonu, ben de onun gırtlağını sıkayım!”

Yakalarsan sık! O da görünmüyor, ona karşı da tedbir almak lazım.

“—Hocam senin başka hiç işin yok mu? Sen sarık sarmışsın, cübbe giymişsin, camide hadis okurken bu işlere ne karışıyorsun? Sen bu işlere karışmasana!..” diyenler olacak.

Olur mu? Müslüman zulmün karşısındadır! Müslüman haktan yanadır! Müslüman hırsızlığa razı olmaz, haksızlığa razı olmaz! Benim dinimin temelinde adalet var, zulmetmemek var, merhamet var. Onun için biz bunlarla ilgileniriz.

“—Dinî dergi kurdunuz, niye politik şeylerden bahsediyorsunuz?..”

İslâm politikanın dışında değil ki! Politika İslâm’ın haricinde değil ki! Hayat İslâm’ın dışında değil ki! İslâm hayattan başka hayalî bir şey değil ki!.. İslâm hakiki bir şey. İslâm hayatın her meselesiyle, her şeyiyle ilgilenir; nasıl alışveriş yapacaksın, nasıl

evleneceksin, nasıl boşanacaksın, nasıl doğum olacak, nasıl ölüm olacak… her şeyi anlatıyor. İslâm'ın kitabını açtığın zaman, fıkıh kitabında vekâlet bahsi var, icare bahsi var, kira bahsi, satın alma bahsi, şirket kurma bahsi var...

"—Bunun dindarlıkla ilgisi ne?"

Sen dindarlığı anlayamamışsın! Dindarlık bu işte!

Dindarlık: Hayatı Allah'ın rızasına uygun bir tarzda yaşamak, demek.

Dindarlık, iki takla bir bakla yapmak demek değil, geçip putun karşısında eğilip kalkmak demek değil, yakaya takılan bir rozet değil!.. Yaşanan bir hayat! Gecenle gündüzünle ya müslüman olursun, Allah'ın rızasını kazanırsın; ya da böyle yapmazsan, sevap kazanamazsın, birçok işte günah kazanırsın.

Ticaretine haram girer, günah kazanırsın. Evliliğinde nikâh olmaz, tepeden tırnağa günaha girersin. Her şeyin böyle olabilir! Her şeyinde günaha girersin, "Ben bir şey yapmadım." dersin. Yapmaz olur musun? Cahilliğinden sen neler yaptın, sen ne zararlara sebep oldun da farkında değilsin!

Onun için, İslâm'da müslüman her şeyi bilecek ve her şeyi Allah'ın istediği şekilde yapacak.

Onun için, İslâm böyle dediği için Kur'ân-ı Kerîm'in içinde her konu mevcut olduğundan, hadîs-i şerîflerde her konu mevcut olduğundan biz de evin bahçesinde bir koyun bulunması lazım diye dinî bir konu olarak bunu da bahsediyoruz.

Neden? Efendimiz bahsetmiş. O bizim rehberimiz, önderimiz, Peygamberimiz, Seyyidimiz, Seyyidü's-sâdât, Şefîu'l-usât fî yevm-i arasat, Muhammed Mustafa'mız, (*aleyhi efdalü's-salavât ve ekmelü't-tahiyyât ve't-teslimât*) O ne derse bizim canımıza minnet, canımız yoluna feda! Anamız babamız yoluna feda, çoluk çocuğumuz yoluna feda olsun onun için… Ne diyorsa hikmet var.

Koyun olacak. Başka?

Kuyu olacak. Kuyun olursa susuzluk çekmezsin. Bir harp olduğu zaman Düşman umumî su tesisatını zehirliyor, millet su içemiyor. Göle zehirli bomba şey atıyor; bütün içenler ölüyor.

Harp bu, düşman var! Hiç Sırp'a güvenebilir misin, Yunanlı'ya güvenebilir misin, Ermeni'ye güvenebilir misin?!.. Hiç kimseye güvencimiz kalmadı! Hani sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek

yermiş, memleketin içinde bile her şeye dikkat ediyoruz, etmek gerekiyor. Çünkü olmadık yere, adam istasyona bomba koyuyor. Öldürdüğü insanın kim olduğu da mühim değil, birilerini öldürürsün. Kan çıksın, zulüm olsun, haksızlık olsun… Suçlu ölsün, diye bir şey yok!

Bak biz, suçlu olmayınca bir şey yapmıyoruz. Biz, İslâm'da suçluyu yakalasak bile şahsen bir şey yapmıyoruz. Ama o; "Sen burada onu öldürdün, ben orada onu öldürürüm!" diyor.

Peki, o öldürdüğün masumsa?..

"—O aileden birisi benim amcamı öldürmüştü, ben de o aileden yeğeni öldürürüm!"

"—Bu yeğeni, hiçbir suçu yok, bu melek gibi çocuktu, imam-hatibe gelip gidiyordu. Bunu niye öldürdün?"

"—O aileden!"

İslâm'da birinin suçunu ötekisine yüklemek yok, suçlunun ceza görmesi var. Suçluya cezayı da şahıs vermiyor, adalet veriyor. Ne güzel! Anarşinin tam karşısındaki nizam İslâm!

İslâm ne? Anarşinin tam karşısındaki düzen, adalet, güzel nizam!

Evde Kuyumuz oldu mu kovamızı sarkıtırız; alırız, içeriz, bahçemizi sularız, koyunumuzu sularız, elhamdülillah. Su kesildi; kazı yapılıyormuş, borular tamir ediliyormuş, depoda su kalmamış, motor bozulmuş, elektrik bozulmuş… Vız gelir. Ben kovamı daldırırım, suyumu alırım. Ne güzel! Yapmamız lazım. Türkiye koskocaman bir ülke, 776 bin kilometrekare! Burası sıkışıksa sıkışık olmayan bir yere gidelim, orada yapalım; bu işler olsun gitsin! Köylerimiz ne güzeldi, ferah ferah tarlalarımız vardı… Ne hâle geldi!

Öğleyin bir başka arkadaşımızın açılışı vardı. Beraber bir ticarî teşebbüs yapmışlar, dükkân açmışlar.Mübarek olsun, diye gittik. Sıkışık sıkışık, tıkanık tıkanık, tozlu tozlu yollar… Yazık, böyle şehircilik olmaz!

İslâm; düzen, intizam, temizlik, güzellik demek. İslâm güzellik demek! Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:

"—Yaptığınız her şeyi güzel yapın!"

Evinde bir kuyucuğun olsa güzel olmaz mı?

Başka?

Bir el değirmeni olması; iki tane yuvarlak taş, ortası delik, bir tutma yeri var. Ortasından buğdayı koydun mu, gıldır gıldır döndürdün mü, kenarından buğday dökülüyor, kalanı un oluyor.

Bu neden?

Yemek lazımsa eve buğdayı alırsın. Eskiden el değirmeni yoktu. Çuvalları ata yüklerdi, üç günlük yola değirmene giderdi, bir hafta sırada beklerdi, un öğütülürdü, değirmenci unun içinden değirmenin hakkını alırdı, ondan sonra unlar hayvanlara yükletilip getirilirdi, ekmek yapılırdı.

Peygamber Efendimiz o şartlara göre diyor ki:

"—Evinde bir el değirmeni olsun!"

Değirmene gitmene lüzum kalmadan işini kendin görürsün, unun olur; yoğurursun, pişirirsin, yersin. Hayatın devam etmesi için gerekli malzeme elinin altında…

Sonra?

(*Ve'l-kaddâhetü fi'd-dâri bereketün*) "Evde bir çakmak, ateş

yakma malzemesi bulunması berekettir.”

Peygamber Efendimiz’in zamanını gözünüzün önüne getirin. Bir ev; kuyu var, kuzu, koyun var, el değirmeni var, ateş yakacak bir şey var. Kendi işini kendisi görebilecek. Bu gibi şeyleri hazırlamalıyız.

Neden hazırlamalıyız?

Yirminci Yüzyıl’dayız; doğalgaz var, elektrik vs. var…

Var ama kesiliveriyor. Var ama harp darp olduğu zaman ilk başta onları tahrip ediyorlar. Açıkta kalıverirsin. Onun için sulh zamanında, ferah zamanında, rahat rahat karar vereceğin zamanda tedbirlerini alırsın, biter. Bu gibi tedbirleri, ihtiyat tedbirlerini alırsın, biter.

Temiz havalı yerde, çoluk çocuğun güneş görür. Güneş, gıda gibi insana fayda verir. Çocuk bahçede gezdi mi, eli, ayağı, yüzü güneş gördü mü kemikleri gelişiyor. Evin içinde sarılı, hiç güneş görmeden kaldı mı eğri büğrü kemikli oluyor. C, D vitamini olmuyor, güneş görmediğinden sonunda kemik hastalıkları oluyor vs.

Bu hadîs-i şerîften şunu anlıyoruz ki:

Bizim dinimiz bugünkü tabirle çevreyi seven, çevreci bir din! Çevre sağlığı, çevreyi koruma, tabiatı güzelleştirmek önemli! Onun için biz, Anadolu’nun her yerinde kardeşlerimize diyoruz ki;

“—Çevre dernekleri kurun, çevre temiz olsun, yeşil olsun, güzel olsun. Orman kuralım, koru kuralım. Şehirden 20-30 kilometre uzak olsun; orada bir koru yapın! Cumartesi-pazarları gidin orada ağaç dikin, ağaçlarınızı sulayın. Bir tarafı kadınların olsun, bir tarafı erkeklerin olsun, bir tarafı çocuk bahçesi olsun, çocukların olsun! Bir güneş görsünler, rahat etsinler.

Hacı nineler evden çıkmaz, benim mübarek bacılarım, çarşaflı, örtülü kadınlar dışarıya gidemez, piknik yerine gidemiyorlar. Oraya gider, rahat nefes alır. Oh, el-hamdü lillah. Kahvaltıyı orada yaparlar, öğle yemeğini orada yerler. Kadınlar bir tarafta, erkekler bir tarafta… Çocuklar koşturur, dinlenir, güneşlenir, temiz hava alır. Bunları sağlamak lazım. Cemaat olarak bunları yapmak istiyoruz. Sizin de aklınızda olsun!

b. Allah’ın Sevdiği Bir İş

Buhârî'de, Ahmed ibn-i Hanbel'de olan hadîs-i şerîf. Abdllah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[19]

أَرْبَعُونَ خَصْلَةً ، أَعْلاَهُنَّ مَنِيحَةُ الْعَنْزِ ؛ لاَ يَعْمَلُ عَبْدٌ بِخَصْلَةٍ مِنْهَا رَجَاءَ ثَوَابِهَا ، وَتَصْدِيقَ مَوْعُودِهَا ، إِلاَّ أَدْخَلَهُ اللهُ بِهَا الْجَنَّةَ (حم. خ. د. حب. عن ابن عمرو)

RE.70/7 (*Erbaùne hasleten, a'lâhünne menîhatü'l-anzi; lâ ya'melü abdün bi-hasletin minhâ recâe sevâbihâ, ve tasdîka bi-mev'ûdihâ, illâ edhalehu'llàhu bihe'l-cennete.*)

(*Erbaùne hasleten*) "Kırk tane haslet, özellik, iş vardır. (*A'lâhünne menîhatü'l-anzi*) Bunların en yükseği, bir tanesi, keçisini istifade için vermektir! Al, keçimden istifade et, diye komşuya, ilgiliye vermektir."

Otuz dokuz tane başka neler var?

İyiliğin çeşitleri çoktur. İnsan etrafına müslüman olarak, sevap kazanmak için iyilik yapacaksa bir sürü iyilik var. Peygamber Efendimiz:

"—Müslüman kardeşinin yüzüne güleç yüzle bakmak bile sadakadır." diyor.

Kovandaki suyu onun kovasına boşaltmak bile sadakadır. Yolda bir çöpü kenara alman bile sadakadır. Emr-i mâruf yapman sadakadır, nehy-i münker yapman sadakadır. İnsanın imanını ve başkasına iyilik yapmak istediğini gösteren çeşitli jestler, davranışlar var.

(*Lâ ya'melü abdün bi-hasletin minhâ recâe sevâbihâ ve tasdîkan bi-mev'ûdihâ*) "Kul bunlardan bir tanesini Allah'tan sevabını

---

[19] Buhàrî, *Sahîh*, c.IX, s.101, no:2438; Ebû Dâvud, *Sünen*, c,IV, s.500, no:1433; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.194, no:6831; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.184, no:7588; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.223, no:3384; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.262, no:7578; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XI, s.494, no:5095; Abdllah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.416, no:16331; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.246, no:3125.

umarak, Allah'ın onu yapan insana şu sevabı vereceğini, şu mükâfatı vereceğini kabul ederek yapsa, (*illâ edhalehu'llàhu bihe'l-cennete*) Allah onu cennetine sokar!"

Misal: Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîfinde geçiyor: Kötü bir kadın susamış, çölde veya susuz bir arazide giderken bir su olan çukur, kuyu görmüş. Tutuna tutuna aşağıya inmiş. Dipteki sudan kendisi içmiş, susuzluğunu gidermiş.

Yukarı çıkmış, bakmış orada bir köpek; dili sarkmış, soluyor, hayvancağız susuzluktan ölecek. Demiş ki:

"—Ben demin bu susuzluğun ne kadar acı olduğunu bildim, tattım, insan olarak kuyuya, aşağıya kendim inebiliyorum, suyu içebiliyorum. Bu inemez. Köpek, aşağı inemez. Dur, şuna su çıkartayım." demiş.

Şartlar müsait değil, aşağı inmiş, yukarıya suyu nasıl çıkarsın; pabucunu suyun içine daldırmış, su doldurmuş, pabucunu yukarıya çıkartmış. Pabucun içi su dolu. Köpek mâlum yalaya yalaya içer, onu içmiş, kanmış.

Bu nedir? Bir hayvana acımaktır. Susuz bir hayvana su vermektir. Acıdı, "Yazık, susuzluk çekmesin!" dedi.

Köpek, ölürse ne olur?

Ölürse ölür, bir şey değil ama acıdı, merhamet etti, ona su verdi. Peygamber Efendimiz, "Bu jestinden dolayı Allah bu kadını cennetine soktu!" diyor.

Nasıl cennetine sokmuştur?

Detayını söylemiyor ama benim tahminim şudur: Allah onun gönlüne bir imanın tadını vermiştir, gönül gözüne doğru yolun güzelliğini göstermiştir; o da tevbekâr olmuştur, Hakk'ın yoluna girmiştir, hayırlı işler yapmıştır, eski hayatının kötülüklerine tevbe edip af ettirmiştir, iyi bir hayat sürmüştür, sonra cennete girmiştir.

Allah-u Teàlâ Hazretleri hidayeti iyi insanlara veriyor. Fasıklara vermiyor, fâcirlere, kâfirlere, zalimlere vermiyor. Onları bırakacak, pişman olacak, iyi yola yönelecek; o zaman veriyor. Böyle nasib ettiğine ediyor. Demek ki insan, iyi bir şey yaptı mı cennete girer.

Onun için Peygamber Efendimiz başka bir hadîs-i şerîfinde buyurdu ki:

“—İyiliğin hiçbir çeşidini hor, hakir ve küçük görme!”

Ondan da ne olacak, deme. Çünkü belli olmaz. Bir küçük jest ama bir güzel bir duyguyu ifade ediyor, ondan dolayı Allah affedebilir. Bir büyüğe saygı!

Tezkiretü'l-Evliyâ'da evliyâullahın hâlini anlatıyor: Yolda çamurların arasında bir kitap parçası, kâğıt parçası görmüş, üzerinde Allah'ın adı yazıyor. Hemen onu almış, yıkamış. Bunun üstünde Allah'ın adı yazıyor, besmele yazıyor, dinî konu yazıyor… diye yıkamış, çamurdan temizlemiş. Yüksek, itibarlı, şerefli bir yere koymuş.

Kendisi eşkıyâymış, haydutmuş, mafyaymış. Bunu neden yaptı?

Allah'ın adının bile ayakaltında kalmasına razı olmuyor. Allah'a sevgisinden, saygısından yaptı. Allah bu hareketinden dolayı ona tevbe nasip etmiş, Cenâb-ı Hakk'ın yoluna dönmeyi nasip etmiş. Sonra yüksek bir evliyâ olmuş.

Olur mu? Olur. Allah-u Teàlâ Hazretleri her şeye kàdirdir; ölüden diriyi çıkarttığı gibi, eşkıyâdan da evliyâ çıkartmaya kàdir; döndürüp Hakk'ın yoluna getirmeye kàdir.

O bakımdan, jestlerimize dikkat edelim! Aklımıza, fikrimize, niyetimize dikkat edelim. Mühim olan insanın kalbi, gönlü!

Kime karşı ne niyet besliyorsun?

"—Seni hınzır domuz seni, bak ne kötülükler geçiriyorsun kafandan!"

Gönlünden geçirdiğinden dolayı belâsını bulur. Ama her şeyi iyi niyetle yaptığı zaman, iyi niyetinden dolayı, kalbinin temizliğinden dolayı da Allah büyük mükâfatlar verir. Onun için insanın kalbini süslemesi lazım.

İbrahim ibn-i Ethem Hazretleri, büyüğümüz, evliyâullah, pirlerimizden, büyüklerimizden, bizim onun tarikatına da bağlılığımız var. Nasihatinden birisinde diyor ki:

إذا اشتغل الناس بتزيين الظاهر ، فاشتغل أنت بتزيين الباطن ؛

(*İze'ştegale'n-nâsü bi-tezyîni'z-zâhiri fe'ştegıl ente bi-tezyîni'l-bâtın*) "Başkaları dışını süslemeye uğraşıp dururken, saçını sakalını güzelleştirmeye, boyamaya, allamaya, pullamaya çalışırken sen kalbini süslemeye çalış!"

Çünkü Allah insanın yüzüne bakmıyor, kalbine bakıyor, gönlüne bakıyor. Gönlü temiz olacak.

Tasavvuf da bu! Tasavvuf taç, hırka, sarık, kavuk, yeşil, sarı, mavi, siyah vs. değil. Tasavvuf; güzel duygularla, iyi niyetler, ihlâs ile riyasız Allah'a güzel kulluk etmek! Onun için çok güzel bir beyit var:

Dervişlik olaydı tâc ile hırka;
Alırdık biz dahi otuza kırka...

Çarşıdan alınmaz ki! İnsanın içi düzelecek. İçi insan olmadıktan sonra, içi düzelmedikten, içi aydınlanmadıktan, içi temizlenmedikten sonra insan adam olmuyor.

Onun için, büyüklerden birisi de diyor ki:

"—Bir şişenin içine içki koysalar, denizin kenarına götürüp kırk yıl dışını yıkasalar, yine pistir!"

Dışı yıkandı; içindeki pislik, murdarlık, içki gitmedi. İnsanın

içinin temiz olması lazım. Buna çok dikkat edelim.

c. Cenaze Namazında Cemaatin Faydası

Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.
Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[20]

أَرْبَعُونَ رَجُلاً أُمَّةٌ ، وَلَمْ يُخْلِصْ أَرْبَعُونَ رَجُلاً فِي الدُّعَاءِ لِمَيِّتِهِمْ ، إلاَّ وَهَبَهُ اللهُ لَهُمْ وَغَفَرَ لَهُ (الخليلى فى مشيخته ، والرافعى عن ابن مسعود)

RE. 70/8 (*Erbaûne racülen ümmetün, ve lem yuhlis erbaûne racülen fi'd-duâi min meyyitihim, illâ vehebehu'llàhu lehüm ve gafera lehû.*)

(*Erbaûne racülen ümmetün*) "İnsanın sayısı kırk oldu mu, kalabalığın miktarı kırka çıktı mı o bir ümmet sayılır, artık o bir topluluktur, kırk kişi bir cemaattir!"

Cemaat olursa ne olur?

(*Lem yuhlis erbaûne racülen fi'd-duâi min meyyitihim, illâ vehebehu'llàhu lehüm ve gafera lehû*) "Kırk kişi ölüleri için ihlâsla dua ederse, Allah o ölüyü o cemaate bağışlar; günahkâr da olsa kusurlu da olsa günahlarını mağfiret eder."

Demek ki cân u gönülden, ihlâs ile kırk kişi gönül birliği edip de ölen cenazelerine, namazını kıldıkları cenazeye —veya daha evvelden ölmüş bir kimse de olabilir, burada umumî söylüyor— dua etseler Allah ölüyü o kırk kişiye bağışlıyor:

"—Pekiyi, madem siz bu kadar ısrar ettiniz, hakkında dua ettiniz, bağışladım, mağfiret ettim..." diyor.

Şimdi ben Mehmed Zahid Kotku Hocamız cennetmekânı düşünüyorum da; binlerce hatim indirildi, cenaze namazında Süleymaniye Camii doldu taştı, avlu doldu taştı, sokaklar doldu taştı. Esnaf Hastanesi'nin yanına kadar kalabalık geldi, Saraçhane

---

[20] *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.247, no:3128.

başında bulvarda trafik durdu. Muazzam kalabalık! Türkiye'nin her yerinden uçaklarla ihvan taşındı buraya, namazını kıldı. İstanbul'un hayatında görmediği bir kalabalıkla cenaze namazı kılındı! Bunlar gözyaşlarıyla Mehmed Zahid Kotku Hocamız'a dua etti. Şu ihtişama bakın, şu devlete, saadete, şu büyüklüğe bakın, şu azamete bakın!

İnsan aklını kullanırsa, düşünürse buradan nice nice ibretler alır. Demek ki kırk tane insan, gönül erbabı, halis muhlis insan bir konuda bir yere toplaşsa da cân-ı gönülden bir dua etse Allah kabul ediyor.

Bosna'ya yardım nasıl çıkıyor, Azerbaycan'a yardım nasıl çıkıyor gördün mü? İhlasla, cân u gönülden toplanılsa, dualar yapılsa demek ki neler olacak!

d. Yerdekilere Merhamet Edin!

Dokuzuncu hadîs-i şerîf.

Abdullah ibn-i Mes'ud ve Cerîr RA'dan rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[21]

اِرْحَمْ مَنْ فِي الأَرْضِ ، يَرْحَمْكَ مَنْ فِي السَّمَاءِ (طب. عن جرير ؛ طب. ك. عن ابن مسعود)

RE. 70/9 (*İrham men fi'l-ardı, yerhamke men fi's-semâ'*)

(*İrham men fi'l-ardı*) Sen yerdekine, yeryüzünde yaşayan mahlûkata sen merhamet et, (*yerhamke men fi's-semâ'*) gökteki sana merhamet etsin!"

---

[21] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.356, no:2502; Cerîr RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.x, s.149, no:10277; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.277, no:7631; Ebû Ya'lâ, Müsned, c.VIII, s.474, no:5063; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.44, no:335; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı Isfahan*, c.III, s.791; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.375, no:647; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VIII, s.340, no:25873: Ahmed ibn-i Hanbel, *Zühd*, c.I, s.159; Hennâd, Zühd, c.II, s.616, no:1323; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.341, no:13674; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XIV, s.146, no:7464; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.210; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

İbn-i Asâkir, Târih-i Dimaşk, c.XXIX, s.12; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.164, no:5975; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.260, no:3153.

Müslümanın en önemli vasıflarından birisi merhamet duygusu, acıma duygusudur.

Anne yavrusunu neden besliyor? Merhametinden!

Biz hastaya niye bakıyoruz? Merhametimizden!

Merhamet, acımak, sevmek ve onun iyiliğini istemek, bu duygu tavsiye ediliyor. Çok önemli, çok kıymetli bir duygu. Allah başkasına merhamet etmeyi seviyor.

"—Sen yeryüzündekine merhamet et!"

Yeryüzünde kim var? Başta insanlar var, senin benim gibi benî âdem. Masalda:

"—İn misin, cin misin, nesin?" diyor.

"—Senin gibi benî âdem'im." diyor.

Evvela insanlar var. Müslüman olarak biz insanların hepsine merhamet ediyoruz, insanların hepsine merhamet ediyoruz. Belki;

"—Hocam, dikkatli konuş, hepsine mi merhamet ediyorsun?" diyorsunuz.

Evet, hepsine merhamet ediyorum! Müslümanlara merhamet ediyorum, acıyorum, müşküllerini halletmeye çalışıyorum; kâfirlere acıyorum, onları müslüman etmeye çalışıyorum. Yanlış yoldalar, cehenneme gidecekler, yazık olacak. Bunlar bizim Hz. Âdem'den kardeşlerimiz, onların da doğru yola gelmesini istiyoruz.

Müessese kuruyoruz, radyo kuruyoruz, gazete mecmua çıkartıyoruz, "Bu günahtır, bu yanlıştır, doğru değildir!.." diye yanlış olan şeyleri yazıyoruz, çiziyoruz.

Neden, elimize ne geçecek? Masraf ediyoruz, para harcıyoruz, cebimizden para gidiyor, paracıklar uçuyor; bunu niye yapıyoruz?

Acıdığımız için; doğru yola gelsinler diye, hidayete ersinler diye! Çünkü bir insana yapılabilecek en büyük iyilik, onu cennetlik etmektir. Bir insana yapılacak en büyük kötülük de onun cehennemlik olmasına yol açmaktır. İnsan çocuğunu seviyorsa onu cennetlik olarak yetiştirmeye gayret etmeli, Cehenneme gitmemesi için çırpınmalı!

"—Hocam, benim çocuğum bale dersi alıyor, şan dersi alıyor, piyanoyu güzel çalıyor, keman çalmayı da öğrendi vs. Çocuğumu çok güzel yetiştirdim, çok modern yetiştirdim..."

Bu haliyle nereye gidecek, bunlar ne olacak, nereye yarar?

Onun için çocuğunu güya en lüks okulda okutuyor.

“—Sen çocuğunu kime teslim ettin?”

Misyonerlere, papazlara!

“—Onlar onu nasıl yetiştirdiler?”

Hristiyan gibi yetiştirdiler! Noel bayramı kutluyor, yılbaşı kutluyor vs. Bak kafasını nasıl bozdular! Şimdi sen bu çocuğa iyilik mi yaptın kötülük mü yaptın?

“—İyilik yaptım; yetiştirdim, okuttum, İngilizce öğrettim, Fransızca öğrettim…”

Sen çocuğuna yazık ettin! Şimdi kırk tane akıllı adam bunu doğru yola çekmeye çalışacaklar da o şimdi azılı sapık bir insan oldu, doğru yola gelmiyor!

Sultanahmet Camii’ne dedelerimizin yaptığı kurşunlu kubbelerin üstüne çıkmışlar da, “Kahrolsun şeriat!” diye bağırmışlar. Gazeteler yazıyor.

Kim? Ruslar mı yazdı? Jirinovski mi geldi, Sırplar mı geldi?

İşte zıpırlar! Bizim memleketin adı şu veya bu olan insanları, şu veya bu mezhepten bizim ahâli!

Ama ne olmuş? Anası babası cennetin yolunu öğretememiş, adam cehennemlik! Niye?

“—Kahrolsun şeriat!” diyor.

Allah’ın şeriatına, Allah’ın dinine, Müslümanlığa kahrolsun diyor, istemiyor. Allah’ın hükmünü istemiyor, emrini, ahkâmını istemiyor. Allah’ın ahkâmını istemiyor, “Kahrolsun!” diyor.

Ne kendi eyledi rahat, ne halka verdi huzur;
Yıkıldı gitti cihândan, dayansın ehl-i kubûr.

Birisi de:

“—Biz şeyler yaptık ki Allah gelse düzeltemez!”

Böyle sapıklar var, böyle laflar söylüyorlar.

“—Allah’ın gelse!..” filan diyor, böyle külhanbeyi ağızları!..

Yahu Allah bir şeyin olmasını istedi mi; (*Kün feyekûn*) “Ol, der; olur!” Mahvolursun, perişan olursun. Kâfir adam, cahil, aptal adam; kendini mahvediyorsun, başkasını da mahvediyorsun. Bilmiyor!

İsterse kolejde yetişsin isterse Amerika’da yetişsin, bunu böyle yetiştiren anne baba ne yaptı, bu çocuğa iyilik mi yaptı?

En muazzam kötülüğü yaptı! Keşke bu çocuk cahil kalsaydı da

mahalle mescidine gidip gelip de ömrünü *Lâ ilâhe illallah* diyerek, ibadetinde, tâatinde, köyünde geçirseydi de, buğday, arpa ekmeği yeseydi de hiç bu küfrü, hiç şeytanlıkları bilmeseydi, hiç bu günahlara girmeseydi!

Para mühim değil ki! Bu dünya hayatı mühim değil ki! Sen şimdi çocuğunu mevki makam sahibi yaptın; gusül abdesti almasını bilmiyor, kelime-i şehadet getirmesini bilmiyor, caminin yolunu bilmiyor, Allah'ın varlığını inkâr ediyor…

"—Benim oğlan büyük adam oldu, genel müdür oldu…"

Ne kadar büyük adam oldu; cehenneme büyük odun oldu! Cehenneme odun oldu!

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Her şeyin hakikatini güzel görmek lazım. Onun için Peygamber Efendimiz diyor ki:

"—İnsanlar uykudadır, öldükleri zaman uyanacaklar!"

Çoğu uyuyorlar, çoğu uyuyor! Gözlerinin çoğu kapalı!

"—Hocam gözlerini açıyorlar, etrafa bakıyorlar…"

İsterse dürbünle baksın isterse teleskopla baksın, gerçeği göremeyince gözü kör demektir. Kalbi imana gelmemişse insan ölü demektir, mü'minse diridir. Kalbinde iman yoksa o insan ölüdür!

İnsanların çoğu öldü, ölü; kalpleri ölmüş, kafaları, gönülleri ölmüş! Kendisini tahsilli sanıyor; seni küçük görüyor, falancayı filancayı küçük görüyor. Onların tahsili kadar tahsili el-hamdü lillâh biz de gördük. Profesörlük mü, al bizde de var; doktora mı, al bizde de var; tahsil mi, münevverlik mi, al bizde de var!.. Şimdi gık diyemiyorlar! Onun için ne yapacaklarını şaşırdılar.

Eskiden kendileri tahsilli, köylümüz tahsilsiz; yukarıdan efeleniyorlardı:

"—Ben Sorbonne'da tahsil yaptım!" diyordu, "Sus" diyordu.

Karşısındaki:

"—Sen Sorbonne'da tahsil yaptıysan, ben de Amerika'da tahsil yaptım!" diyor, beş vakit namazlı, insanlar var.

Bizim bir kardeşimiz Amerika'ya gitti; hafız, profesör, fıkıh hocası, Yüksek İslam Enstitüsü'nden mezun. Üniversite kurmuşlar, üniversitenin rektörü olmuş. Hadi bakalım kâfircik, gel bakalım buraya, gel buraya; bu adamın boyuyla senin boyuna bak bakalım; nasıl, bununla güreşebilir misin? İngilizce biliyor,

Fransızca, Almanca biliyor, hukuk fakültesinden mezun, hukuk diploması da var, Arapça da biliyor, hafız da, dini de biliyor; bununla güreşe var mısın? Bak bakalım senin boyunla nasıl? Sen cücesin, bu dev! Güreşebilir misin? Gık diyemez, gık diyemiyor!

Avustralya'ya gittim, dediler ki;

"—Hocam, Sivas olaylarından sonra burada bazı Türkler İslâm'a, şeriata, Müslümanlığa öyle saldırdılar ki ortalığı mahvettiler. Kimse cevap veremedi. Bir bizim vakfımızın şubesindeki insanlar orada cevap verdiler. Kimse cevap veremedi."

İslâm'a mı saldırdılar, İslâm'ın ne kabahati var?

Hadi bakalım onların kalabalık olduğu şehirlere, onların derneklerine gittik. Karşılarına çıktık, oturduk. Dedik ki;

"—Siz Alevi misiniz?"

"—Evet, Aleviyiz."

"—Tamam. Ben de Hz. Ali'nin evladındanım." dedim.

"—Var mısınız?

"—Ben Hz. Ali'nin evladındanım. Üniversitede profesörüm. Kur'ân-ı Kerîm'i biliyorum. Soruları sorun bakalım…"

Sordular, cevap verdim, sordular, cevap verdim. Bastırdım bastırdım, cevap vermediğim kalmadı.

Dedim; "Siz yanlış yapıyorsunuz. Eğer Hz. Ali'yi seviyorsanız dindar olmanız lazım, dine karşı çıkamazsınız. Hz. Ali Efendimiz Peygamber Efendimiz'in damadıydı, Allah'ın aslanıydı. Din yolunda savaş etmişti. Halifelerimizden birisiydi. Siz Hz. Ali Efendimiz'i seviyorsanız onun yoluna gelin! Onun yolu İslâm yoluydu. İslâm'a karşı çıkamazsınız. 'Kahrolsun İslâm, kahrolsun şeriat!..' diyemezsiniz. Derseniz şöyle olur böyle olur."

Diyelim ki ben müslüman değilim, hür fikirli bir insanım! Senin hür fikrine göre sor bakalım; Allah var mı, yok mu? Söyleyeceğin şeyleri, vereceğin cevapları ver bakalım!

Küfür, bilimsel değildir, mantıklı değildir, gayriilmîdir! Küfür mümkün değildir, ateistlik, ilmen mümkün değildir; ancak aptallıkla mümkündür! Akıllılıkla ateistlik mümkün değildir. Çünkü kâinatta düzen var, bu düzenin, nizamın kurucusu olduğu muhakkak! Einstein'a soruyorlar;

"—Sen atom alimisin… Allah'a inanıyor musun?"

Diyor ki:

"—Gökyüzünü inceleniyorum, yıldızları; muazzam bir intizam var! Matematik bir muntazamlık var! Ayların, yıldızların, hareketlerin vs. çekim kanunları var. Ortada rakamlar var, muntazam! Atomu inceliyorum; orada da büyük bir intizam var, rakamlar var, kanunlar var. Bu kanunların, rakamların, bu intizamın yapıcısı var. Bu yapıcıya benim imanım var! Din dediğiniz bu nizamı tesis eden yaratıcıya inanmaksa ben dindarların en başındayım!"

Tabi ilim adamı oldu mu mecbur böyle gelecek, Allah'ın karşısında diz çökecek, Allah'ın varlığını kabul edecek! Çünkü Allah'ın yerde gökte âsârı var; dopdolu, muntazam eserleri var.

Onun için, Allah'ı inkâr etmek bilimsel bakımdan mümkün değildir! Neyle mümkündür?

Keçi inadıyla mümkün olur diyeceğim, bu inadı keçi bile yapmaz çünkü keçi de Allah'ın mahlûkudur, Allah'ı bilir! Keçi bilir de bunlar bilmiyor! Onun içi, keçi demek bile doğru değil! İnadından,

cahilliğinden!

Neden cahil?

Fizik okuyor, matematik okuyor, edebiyat okuyor, yabancı dil okuyor ama dinî konuları okumuyor, bizim okuduğumuz konuları okumuyor.

Git o rektörünle konuş, git falanca kardeşimizle konuş bakalım! Yelkenleri suya indiriyor, bir şey bilmiyor ki! Cahillikle konuşuyor!

Onun için, herkesin aklını başına toplaması, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin rahmetine ermenin fırsatını hayatında kaçırmaması lazım!

"—Sen yerdekilere merhamet et, gökteki de sana merhamet eder!"

Melekler sana yardım eder, Allah-u Teàlâ Hazretleri sana rahmetiyle muamele eder, mânasına geliyor.

e. Merhamet Edin, Size de Merhamet Edilsin!

Burada da Efendimiz SAS emrediyor:[22]

ارْحَمُوا تُرْحَمُوا ، واغْفِرُوا يُغْفَرْ لَكُمْ ؛ وَيْلٌ لأَقْمَاعِ الْقَوْلِ: وَيْلٌ لِلْمُصِرِّينَ ، الَّذِينَ يُصِرُّونَ عَلَى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ (حم. خ. فى الأدب ، طب. هب. عن ابن عمرو)

RE. 70/10 (*İrhamû türhamû, yağfirû yuğferleküm; veylün li-akmâi'l-kavli: Veylün li'l-musırrîn, ellezîne yusirrûne alâ mâ fealû ve hüm ya'lemûn.*)

(*İrhamû türhamû*) "Merhamet ediniz, merhametli olunuz; o zaman size de merhamet olunur!"

---

[22] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.165, no:6541; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.138, no:380; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.449, no:7236; Taberâni, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.II, s.133, no:1055; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.131, no:320; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.82, no:254; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.311, no:17469; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VIII, s.265, no:4365; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.164, no:5976; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.263, no:3155.

Siz de merhamete liyakat kazanırsınız, merhamete liyakat kesbedersiniz. Merhamet ederseniz o zaman siz de merhamet olunursunuz. Siz merhametsiz olursanız size de merhamet muamelesi nasip olmaz. Ahirette merhametli bir muamele görmezsiniz.

"—Siz çevrenizdeki mahlûkata merhamet edin, önce insanlara merhamet edin de sonra mahlûkata merhamet; kuşlara, kurtlara, karıncalara, böceklere… Her şeye merhamet edin!"

Ben ağacın dalı kırıldığı zaman bile vallahi üzülüyorum. Çimenler çiğnendiği, sarardığı zaman bile üzülüyorum. Neden?

Allah bize, kalbimize o duyguyu vermiş. Karınca ezildiği zaman, olduğu yerde dönmeye başladığı zaman üzülüyorum.

Televizyonda gösterdiler: Koluna şahini, atmacayı alıyor; kuşun peşinden salıyor, gidiyor arkasından bir gagalıyor, düşürüyor, tüylerini uçuruyor, parçalıyor. İnsan üzülüyor. Zulme, haksızlığa üzülüyor.

Senin yiyeceğe içeceğe ihtiyacın mı var, ne diye bunu yapıyorsun?

Merhametsizlikten üzülüyoruz, merhametten memnun oluyoruz! Allah, müslümanı merhametli yaratmış.

(*İrhamû türhamû*) "Merhamet edin, siz de merhamete mazhar olun. (*Yağfirû yuğferleküm*) Siz affedin, mağfiret edin; size de mağfiret olunsun, siz de affolunabilesiniz, affa mazhar olabilesiniz. (*Veylün li-akmâi'l-kavli*) Yazıklar olsun laf ebesi olanlara, lafı boş boş söyleyenlere! "

(*Veylün li'l-musırrîn; ellezîne yusirrûne alâ mâ fealû ve hüm ya'lemûn*) "Israr edenlere yazıklar olsun! Yaptığı işin günah olduğunu bile bile günahta ısrar edenlere yazıklar olsun!" diyor Peygamber Efendimiz.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Hatanızı anladığınız zaman şıp diye dönün. Hatanız size söylendiği zaman hatada ısrar etmeyin! Aklınızı başınıza toplayın. Peygamber Efendimiz günahında ısrar edene "Yazıklar olsun! Veyl olsun!.." diyor.

Günahta ısrar, günah küçük olsa da suçu büyültür. Küçük suçta bile musır, ısrarlı, devamlı yapan kimsenin cezası büyük olur.

Onun için SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[23]

لاَ كَبِيرَةَ مَعَ الْاِسْتِغْفَارِ ، وَلاَ صَغِيرَةَ مَعَ الْإِصْرَارِ

(الديلمي عن ابن عباس)

(*Lâ kebîrete mea'l-istiğfar*) "İstiğfarla büyük günah kalmaz; (*ve lâ sağîrate mea'l-isrâr*) ısrar ile küçük günah küçük olarak kalmaz, büyükleşir."

Israrla küçük günah büyür, küçük günah diye bir şey kalmaz; büyük günah olur.

"—Efendim ben sadece şu küçücük hatayı yapıyorum, bir kusurum bu..."

Devamlı yapıyorsun, ısrar ediyorsun, "Tevbe et, yapma!" denildiği halde yapıyorsun; başının belâsını bulursun! Küçük şeyden bile belânı bulursun, ısrar olmaz!

(*Ellezîne yusirrûne alâ mâ fealû ve hüm ya'lemûn*) "Yaptığı işin hatalı olduğunu bile bile yapmaya devam edenlere yazıklar olsun, veyl olsun!"

Veyl: Bir rivayete göre cehennemde bir dere. Bir bakıma; "Yıkılsın cehenneme gitsin, cehennemdeki veyl deresine girsin!" demek, yazıklar olsun demekten daha kuvvetli tehditli bir mâna var demek oluyor.

O bakımdan hatanıza devam etmeyin, hatalı olduğunu anlayınca kesin, bırakın! "Yapma!" dediklerini yapmayın! Hatalı, suçlu, günahlı olduğunuzu anladığınız zaman şıp diye kesin, doğru yola gelin. Israr ederseniz ısrarın belasını bulursunuz. Günahta ısrar olmaz!

f. Bineklerin Üzerinde Uzun Konuşmayın!

---

[23] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.199, no:7994; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.456, no:7268: Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.44, no:853; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.218, no:10238; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.2072, no:3071; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.452, no:17251.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[24]

إِرْكَبُوا هٰذِهِ الدَّوَابَّ سَالِمَةً ، وَدَعُوهَا سَالِمَةً ، وَلاَ تَتَّخِذُوهَا كَرَاسِيَّ لأَحَادِيثِكُمْ فِي الطُّرُقِ وَالأَسْوَاقِ ؛ فَرُبَّ مَرْكُوبَةٍ خَيْرٌ مِنْ رَاكِبِهَا ، وَ أَكْثَرُ ذِكْرًا لِلّٰهِ مِنْهُ (حم. ع. طب. ك. عن معاذ بن أنس)

RE. 70/11 (*İrkebû hâzihi'd-devâbbe sâlimeten, ve deùhâ sâlimeten, ve lâ tettehizûhâ kerâsiyye li-ehâdîsiküm fi't-turûki ve'l-esvâk; ferubbe merkûbetin hayrun min râkibihâ, ve ekseru zikra'llàhi minhü*)

"Bindiğiniz hayvanlara —atlara, katırlara, develere, eşeklere— salim olarak binin ve onları salim olarak bırakın, onları selamet üzere kullanın. Bu hayvancağızları yollarda ve çarşılarda konuşmalarınız için kürsü edinmeyin!"

Bu ne demek?

Demek ki, o zamanda adam atını veya merkebini alıyormuş, karşıdan da falanca geldi. Dur, dediler, dizginleri çektiler, başladılar üstünde konuşmaya! Hayvanın üstünde yük, adam üstünde, konuşuyorlar! Aşağıda hayvanın bacakları titriyor, onlar konuşuyorlar.

"—Bu hayvanları konuşmalarınızın kürsüleri edinmeyin, üzerinde durup da hayvan aşağıda eza çekerken, laf konuşarak sohbetle işi uzatmayın, merhametli olun, salim olarak kullanın, salim olarak binin…" demek.

"Çarşı pazarlarda, sokaklarda o hayvanları kendinize söz kürsüsü edinmeyin! (*Ferubbe merkûbetin hayrun min râkibihâ*)

---

[24] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.439, no:15667; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.199, no:13225; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IX, s.388; Muaz ibn-i Enes RA'dan.

Lafız farkıyla: Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.612, no:1625; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.193, no:431; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.255, no:10116; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.371, no:2668; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.142, no:2544; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.I, s.32, no:27; Muaz ibn-i Enes RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.64, no:24957; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.279, no:3187.

“Çünkü nice binilen hayvan vardır ki sahibinden, üstüne binenden daha hayırlıdır!”

Ne fena, ne fena bir durum!

Eşeğe binmişse eşek daha hayırlı, üstündeki insan eşekten beter! Deveye binmişse deve daha hayırlı, üstüne binen daha beter! Deve ne de olsa binilen masum bir hayvan, Allah’ın bir mahlûku. Ama üstündeki zalim, kötü kullanıyor. Onun için diyor ki;

“—Nice binilen hayvan vardır ki, üstüne binenden daha hayırlıdır!”

O zaman binen, hayvandan daha aşağı oluyor. O duruma düşmemek lazım.

(*Hayrun min râkibihâ, ve ekserü zikra’llâhi*) “Bineninden daha hayırlıdır, Allah’ı daha çok zikreder!”

Sen onu mahlûk diye beğenmezsin ama o Allah’ı senden çok zikreder, o senden daha hayırlı olabilir!

Peygamber Efendimiz’in hayvan sevgisini, hayvan kullanmayı nasıl gösterdiğine bakın.

Kölelere nasıl muamele edilecek?

Onlar için de diyor ki:

“—Yediğinizden yedirin, giydiğinizden giydirin. Sofranıza oturtun, fazla yük yüklemeyin!”

Suud’da işçileri Ramazan’da az çalıştırmak kanunmuş, hoşuma gitti. Sâir zamankinden daha az. Ramazan dolayısıyla altı saatten fazla çalıştıramıyorlarmış. Bir merhamet var. Hoşuma gitti.

Bize de askerlikte:

“—Oruç tutanlar yazdırsın adını ama talimler vs. hafiflemez. Ona göre ayağınızı denk alın!” dediler.

Birçok kimse geri döndü. Oruç tutacakken adını sildirdi. Biz üçte bire düştük. Yarıdan fazlası oruç tutacaktı, bak merhamet olmaz deyince üçte bire düştü. Üçte biri, mâşaallah, yaz da olsa zahmetli de olsa oruca devam etti. İmtihan, Allah’ın emrini tutmak her hal ü kârda lâzım.

g. Ölen Mü’minlerin Ruhları

Taberânî, Kâ’b ibn-i Mâlik ve Ümm-ü Beşir RA’dan *rivayet*

etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[25]

أَرْوَاحُ الْمُؤْمِنِينَ فِي أَجْوَافِ طَيْرٍ خُضْرٍ ، تَعْلُقُ فِي أَشْجَارِ الْجَنَّةِ ، حَتَّى يَرُدَّهَا اللهُ إِلَى أَجْسَادِهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ (طب. عن كعب بن مالك وأم بشر معًا)

RE. 70/12 (*Ervâhu'l-mü'minîne fî ecvâfi tayri hudrin, ta'luku fî şeceri'l-cenneti, hattâ yerüddehe'llàhu ilâ ecsâdihâ yevme'l-kıyâmeti*.)

(*Ervâhu'l-mü'minîne fî ecvâfi tayri hudrin*) "Mü'minlerin ruhları yeşil kuşların içlerinde, (*ta'luku fî şeceri'l-cenneti*) cennetin ağacına asılı durumdadır. (*Hattâ yerüddehe'llàhu ilâ ecsâdihâ yevme'l-kıyâmeti*) Allah onları tekrar kıyamet gününde ruhlarına iade edinceye kadar orada dururlar!" diyor.

Kâfirlerin ruhlarının hapsedildiğini biliyoruz, onların hareket imkânı filan yok. Ama mü'minlerin ruhlarının cennette muhafaza edildiğini müjdeleyen bir hadîs-i şerîf olmuş oluyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri daha kâmil mü'minlere de tasarruf salâhiyeti vermiş, onların ruhları serbesttir, onlar da bu mü'minlerin âleminde tasarruffâtta bulunurlar. Evliyâullahın ruhları da böyledir.

Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemizi sevdiği kul eylesin, sevdiği yollarda yürütsün, sevdiği işleri yaptırsın… İki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin…

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

20. 03. 1994 – İskenderpaşa Camii

---

[25] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXV, s.104, no:272; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.74, no:3936; İbn-i Abdilber, *el-İstîàb*, c.I, s.624; Kâ'b ibn-i Mâlik ve Ümm-ü Beşir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.676, no:42688; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.291, no:3206.

05. İMKÂN VARSA İLİM ÖĞRENİN!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Hamden kesiran tayyiben mubareken fihi âlâ külli hâlin ve fi-külli hîn… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn… Seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ muhammedini'l-mustafâ ve âlihî ve sahbihî ecmaîn… Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn…

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

أَشَدُّ النَّاس عَذاباً يَوْمَ القِيامَةِ ، مَنْ يَرَى الناسُ فِيهِ خَيْراً ،

وَلاَ خَيْرَ فِيهِ (الديلمى عن ابن عمر)

RE. 71/12 (*Eşeddü'n-nâsi azâben yevme'l-kıyameti, men yera'n-nâsu fîhi hayran, ve lâ hayra fîhi.*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz, muhterem ve kıymetli Müslüman kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretlerinin selâmı, rahmeti, bereketi, ikramı üzerinize olsun… Allah-u Teàlâ sizleri iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin… Firdevs-i âlâ'sına dahil eylesin, cemaliyle müşerref eylesin…

Peygamber-i Zîşânımız Muhammed-i Mustafa (*aleyhi efdalü's-salavâti ve ekmelü't-tahiyyâti ve't-teslimât*) Efendimiz Hazretlerinin hadîs-i şerîflerini okumak, izah etmek âdetimizi îfâ etmek üzere toplandık. Rabbimiz Peygamber Efendimiz'in şefaatine nâil eylesin...

Bu dersi yapmadan, hadisleri okumak ve izahını yapmak

vazifemize başlamadan önce evvelâ ve hâssaten Peygamber Efendimiz'in ruh-ı pâkine biz âciz, nâçiz, bîçare günahkâr ümmetlerinden bir hediyye-i Kur'âniye olsun diye ve onun cümle âlinin, ashâbının, etbâının, ahbâbının ruhlarına, hassaten sâdât ve meşâyıh-ı turuk-ı âliyyemizin ervahına hediye olsun diye;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; eserinin okuduğumuz Gümüşhaneli Hocamızın, kendisinden feyz aldığımız Muhammed Zâhid-i Bursevî Hocamızın hâssaten ruhuna hediye olsun diye;

Uzaktan yakından bu dersi dinlemeye gelen siz sevgili ve kıymetli kardeşlerimin geçmişlerinin ruhlarına, bütün Müslüman ecdâd u ceddât, akraba u taallûkatının ruhlarına hediye olsun diye, mevtamızın ruhları şâd olsun, kabirleri nur dolsun, dereceleri yücelsin, onlardan hoşnut ve razı olsunlar, biz de onların o hallerine sevinelim diye; Rabbimiz Teàlâ Hazretleri bizi hem dünyada hem ahirette bahtiyar eylesin diye; bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyalım, büyüklerimizin ruhlarına hediye edelim, öyle başlayalım!

....

a. İçi Başka Dışı Başka Olan Kimse

Okuduğum hadîs-i şerîfler *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli Gümüşhaneli hocamız, Ahmed Ziyaeddin Hazretlerinin cem ve telif eylediği tekkemizin hadis kitabının 71. sayfasında 12. hadîs-i şerîf ve devamıdır.

Metnini okuduğum hadîs-i şerîf, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet edilmiştir.

Peygamber SAS Hazretleri buyuruyorlar ki:[26]

أَشَدُّ النَّاس عَذاباً يَوْمَ القِيامَةِ ، مَنْ يَرَى الناسُ فِيهِ خَيْراً ،

وَلاَ خَيْرَ فِيهِ (الديلمى عن ابن عمر)

RE. 71/12 (*Eşeddü'n-nâsi azâben yevme'l-kıyâmeti, men yera'n-*

[26] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.361, no:1458; Abdullah ibn-i Ömer A'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.473, no:7485; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.427, no:3483.

nâsu fîhi hayran, ve lâ hayra fîhi.)

(*Eşeddü'n-nâsi azâben yevme'l-kıyâmeh*) "Kıyamet gününde insanların azapça en şiddetli azaba uğrayacak olanları."

(*Men yera'n-nâsu fîhi hayran*) "İnsanların ona bakıp da onda bir hayır var sandıkları, hayırlı gördükleri, ama aslında hiç de hayrı olmayan insanlardır. İnsanlar bakıyorlar, onu hayırlı gibi görüyorlar, hayırlı sanıyorlar, (*ve lâ hayra fîhi*) ama hiçbir hayır yok adamlarda… En büyük azabı bunlar görecekler."

Bu neden? Adam iyi gibi görünüyor, halk masum görüyor.

"—Mü'minin ferasetinden kork, baktığı zaman o Allah'ın nuruyla bakar."

Tamam ama halkın hepsi evliyâ değil.

Nâs diyor, yani insanlar, herkes, sade vatandaşlar, iyi niyetli insanlar…

Zaten biz Müslümanlar neyiz? Hüsnü zan etmekle vazifeliyiz. Birisine baktık mı, iyi taraflarını görürüz; kötü tarafını görmek istemeyiz. Görsek saklarız. Saklamak, ifşa etmemek, yaymamak icap ediyor.

Bir kabahatini görsek, kendisine sessizce:

"—Ben sende şöyle bir kusur gördüm, düzelt kardeşim. Bu kusur da kalmasın üzerinde. Allah seni azaplandırmasın, başına bir dert gelmesin ahirette... Ben senin iyiliğini istiyorum." deriz, veya sabrederiz. Geceleyin kalkarız, ağlarız, onun için dua ederiz:

"—Yâ Rabbi bu kardeşimi kusurlarından kurtar, kalbine yumuşaklık ver, aklına bir ilham ver, hatasından vazgeçsin, doğru yola gelsin." diye.

Mü'minin mü'mine gıyabında dua etmesi çok sevaptır, çok güzel bir şeydir. Mü'minlerin böyle yapması lâzım.

Ya gider, "Düzelt kardeşim bu kusurunu." diye gizlice kendisine söyler ya da söylemeye vakti, cesareti ve imkânı yoksa geceleyin dua eder veyahut setreder.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[27]

---

[27] İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VII, s.440, no:2536; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.248, no:6381; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.253, no:2797; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XX, s.373, no:22383.

مَنْ سَتَرَ عَوْرَةَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ ، سَتَرَ اللهُ عَوْرَتَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

(ه. عن ابن عباس)

(*Men setera avrete ahîhi'l-müslimi, seta'llàhu avretehû yevme'l-kıyâmeh*) "Bir kimse müslüman kardeşinin ayıbını örterse, Allah da kıyamet gününde onun ayıplarını örter; mahşer halkına göstermez, setreder." buyuruyor. Setretmeyi, örtmeyi, saklamayı, dedikodu yapmamayı tavsiye ediyor.

Biz böyleyiz. Kusur görmek de istemeyiz. Kapatırız gözümüzü, görmezlikten, bilmezlikten, duymazlıktan geliriz. Başkasının işlerini karıştırmayız, kirli çamaşırlarını ortaya dökmek istemeyiz. Mü'minin vasfı böyledir, böyle olması lazım.

Amma adam aktör, sahtekâr, adam Müslümanların bu halini biliyor; tavırlar, edalar, pozlar, neler neler. Millet onu iyi bir şey, matah sanıyor; hürmet ediyor, hayırlı görüyor. Ama müraî, sahtekâr olduğundan aslında hayırlı değil. İşte bunlar en büyük azabı görecek. Yani müraî, riyakâr olduğundan, içi başka dışı başka olduğundan, hayırsız olduğu halde hayırlıymış gibi göründüğünden dolayı. Hiç olmazsa kusurunu bil, git bir köşeye ağla. Ne o yani, ne oluyorsun?

Ama insanoğlu maalesef böyle yapmıyor. Şeytan var ya, şeytan. Bir de nefis var. Şeytan da, nefis de düşman; insanoğlu kendisinin methedilmesinden memnun oluyor, koltukları kabarıyor;

"—Söyle söyle, hoşuma gidiyor. Oh kemiklerim ısındı, rahat ettim." diye methedilmek hoşuna gider. Halbuki bir insanı yüzüne karşı methetmek doğru değil. Peygamber Efendimiz diyor ki:

"—Sizi yüzünüze karşı metheden insanın yüzüne toprak saçın!" Alın toprak, yüzüne saçın. Yani yüz vermeyin demek. Böyle konuşturmayın!

"—Estağfirullah, rica ederim, lütfen."

Bir arkadaş vardı;

"—Acı bana!" derdi.

Yani birisi bir adamı methederse;

"—Mahvediyorsun beni, kerem eyle, acı." derdi.

Halbuki methediyor ama, neden mahvediyor?

Övüldüğü zaman insanın nefsi kabarır, hoşuna gider, Allah sevmez; Allah sevmeyince de mahvolur insan. Müslüman'ın ahlâkı böyledir.

İnsanoğlunun methedilmek arzusu, kendisini başkasına beğendirme hevesi vardır içinde.

Neden taranıyorsun aynanın karşısında? Neden süsleniyorsun? Neden kız bağırıyor anasına, karşı geliyor:

"—Vallaha da billaha da bunu giymem!"

"—Niye giymiyorsun kız?"

"—Utanırım insanlardan."

Babası bir elbise alıyor, getiriyor çocuğa;

"—Giymem ben bunu."

Niye?

Modası geçmiş. Babası bilmiyor, gençlik modalarını ne bilsin babası. Babası gidiyor bir elbise alıyor; çocuk beğenmez.

"—Böyle pijama mı olur? Böyle gömlek mi olur? Böyle pantolon mu olur?" diyor.

Neden?

İnsanoğlu kendisini başkasına sevdirmek, beğendirmek istiyor. Başkasının kendisini beğenmesini istiyor. Herkes böyle ağzı açık ona baktı mı, o da hindi gibi, tavus kuşu gibi kabarıyor, kuyruğunu da [dikecek], dolaşacak. Böyle istiyor, insanın böyle tabiatı var. Ve onun için başkasına karşı süsleniyor.

Halbuki ne lüzum var buna?

O sevgili büyüğümüz, mübarek İbrahim ibn-i Edhem diyor ki:

إذا اشتغل الناس بتزيين الظاهر ، فاشتغل أنت بتزيين الباطن ؛

(*İze'ştegale'n-nâsü bi-tezyîni'z-zâhiri fe'ştegıl ente bi-tezyîni'l-bâtın*) "İnsanlar dışlarını süslemekle meşgul iken, dışın sevdasına düşmüşken, dışı düzeltmeğe düşmüşken; sen gönlünü, içini süslemeye gayret et."

Kalbini, gönlünü süslemeye bak, iç âlemin güzel olsun! Çünkü "Allah insanın dışına bakmaz. Allah insanın omuzuna bakmaz, yani omuzundaki rütbeye aldırmaz, dışının güzelliğine bakmaz, kesesinin içinde para olup olmadığına bakmaz." demek. Mevkiine, makamına, zâhirine, suretine bakmaz.

Nesine bakar? Kalbine bakar. Allah kalbinin temizliğine, niyetinin güzelliğine ve iç âleminin paklığına bakar. İnsanın içini düzeltmeye çalışması lazım.

Ama millet içini düzeltmeye hiç çalışmaz da dışını düzeltmeye çok çalışıyor. Çünkü dıştaki durumunu insanlar görüyor, ayıplar diye korkuyor. Halbuki içini Allah celle celâlühü görüyor, ondan utanmaz, korkmaz. Bu insanoğlu olarak bizlerin çok yanlış bir düşünce tarzı.

Ama evliyâullah öyle yapmamışlar, dışa aldırmamışlar; Allah'ın nazargâhı olan gönlünü güzelleştirmeye çalışmışlar. Hatta Süfyân-ı Sevrî —hoşuma gidiyor, mezhep imamı; kendisi mezhep kurmuş, fakih adam; mübarek, büyük zat, muhterem, büyük adam— giymiş hırkasını çıkmış dışarıya… Işıkta birisi görmüş;

"—Es-selamu aleyküm efendim."

"— Ve aleyküm selâm."

"—Üstadım kusura bakmayın, hırkanızı ters giymişsiniz."

demiş.

Karanlıkta, ışık yok, hırkayı, ters geçirmiş sırtına. Şöyle bir bakmış, hakikaten hırka ters, aldırmamış:

"—Ben bu hırkayı Allah rızası için giydim, Allah rızası için giydim ama ters giymişim, olsun. Allah rızası için giydiğim hırkayı kul rızası için çıkartmam." demiş.

Sözün güzelliğine bak. Yani senin hoşuna gidecek diye bunu çevirmem; varsın eski olsun, varsın başka olsun.

Ben öyle bir arkadaş hatırlıyorum; bir çorabı başka renk, diğer çorabı başka renk giydi. Aldırmıyor. Ne olacak.

Çorap niçin giyiliyor? Fiyaka için mi, ayaklar üşümesin diye mi? Üşümesin diye. Bir çorap pabucuna bir giyiyor oradan, bir çorap ötekisinden bulmuş, onu giyiyor. Ötekiler delik, delik giyeceğine farklı giyiyor.

İşte insan Allah'ın has kulu oldu mu; kulların iltifatına aldırmaz, Allah'ın rızasını düşünür. Doğru olan budur. İnsan bunu böyle yapmayıp da eğri olan yolu tercih ederse, Allah'ın nazargâhı olan kalbine aldırmaz. İçi fitne fesat, kötü fikirler dolu, ahlâkı fena, kalbi kapkara, kaskatı; içini dışını süslüyor, millete poz veriyor, edalar, sadalar, saltanatlar, tantanalar… Adamda hiçbir hayır yok. Seni mürai seni! Allah işte onu âhirette en büyük azapla azaplandıracak.

Bu hadisten çıkacak ders nedir?

Kalbimizi Allah'ın rızasına uygun bir kalp haline getirelim. İçimizdeki düşüncelere, fikirlere, niyetlere dikkat edelim. Niyetimiz kötüyse, kendimizi ayıplayalım:

"—Ya utanmıyor musun, bu ne biçim niyet?" diyelim.

İçimizde kötü bir fikir olunca diyelim ki:

"—Utanmıyor musun, bu ne biçim fikir, içine nasıl sokarsın bu fikri?"

İçinde bir kötü ahlâk varsa:

"—Bu ne kötü ahlâk, niye atmıyorsun bunu hâlâ içinden?" diye kendi kendimize telkin yapalım. İç âlemimizi güzelleştirmeye, nurlandırmaya, zenginleştirmeye, Allah'ın sevdiği hâle getirmeye çalışalım. Bu bir.

İkincisi; madem mürailik, gösterişçilik Allah'ın sevmediği bir

şey; o zaman biz de mürailik yapmayalım. İnsanlar ister beğensin, ister beğenmesin; Allah yolunda yürüyelim.

"—Şöyle yap."
"—Utanırım, insanlar ayıplar."
"—Böyle yap."
"—Hayır, söyleyemem, utanırım."
"—Ezan oku."
"—Utanırım."
"—Kur'an oku."
"—Utanırım."
"—Kur'an okumaktan, ezan okumaktan utanır mı insan?"
"—Sesim güzel değil."

Senin sesin önemli değil; söylediğin sözlerin mânası önemli.

(*Allahu ekber*) diyorsun, Allah'ın en büyük olduğunu söylüyorsun. (*Hayye ale's-salâh*) diyorsun, "Ey benim sözümü işiten mü'minler, Allah'ın ibadetine gelin, ibadetinin vakti geldi." diye insanları Allah'ın yoluna davet ediyorsun. Senin davetini duyup camiye gelenlerin kazandığı sevap gibi sevap kazanacaksın. Sen sesinin güzelliğini, çirkinliğini boş ver; çık minareye, Allah rızası için ezan oku!

Ama insanın yaptığı bir şeyi güzel yapması lazım; usulünü öğrenmesi lazım, harfleri doğru çıkartması vs... Yaptığı şeyi güzel yapmaya da itibar etmeli insan; ama mühim olan niyet. Ona gayret etmeli, riyakârlıktan, gösterişten uzak durmalı.

وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ (المائدة:٥٤)

(*Ve lâ yehàfûne levmete lâim*) "Mü'minler öyle kimselerdir ki, hak yolda kınayanın kınamasından korkmazlar." (Mâide, 5/54)

Mü'min kınayanın kınamasından korkmaz. Müslüman İslâmiyetini yaşarken, Müslümanlığını icrâ ederken, birisi ayıplayacak diye ayıplanmaktan korkmaz. Ötekiler utansın ayıplanmaktan. Çıplak geziyor, utanmıyor! Haram yiyor, utanmıyor! Edepsizlik yapıyor, Allah'ı inkâr ediyor, münafıklık, fâsıklık yapıyor, günah işliyor, utanmıyor! Asıl onlar utansın. Sen Allah yolunda Allah'ın emrini tutuyorsun, niye utanacaksın?

Farzlara onun için büyükler:

"—Farzlar aşikâre yapılır." demişlerdir.

Namaz vakti geldi, namaza durursun. Nafile ibadetleri gizli yap, gösteriş yapma. Örnek olsun, ibret olsun diye, kınayanın kınamasından korkmadığı için, birisi ayıplayacaksa bile ayıplamasına aldırmadığı için, aldırmamak gerektiği için farzlar aşikâre yapılır;

b. İlminden Faydalanmayan Alim

Gelelim on üçüncü hadîs-i şerîfe:[28]

أشدُّ النِّاس عَذاباً يَوْمَ القِيامَةِ عالِمٌ لم يَنْفَعْهُ عِلْمُهُ

[28] Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.305, no:507; İbn-i Adiy, *Kâmil fid-Duafâ*, c.V, s.158; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.IV, s.157; Ebû Hüreyre RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.187, no:28977; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.426, no:3482.

(طص. عد. هب عن أبى هريرة)

RE. 71/13 (*Eşeddü'n-nâse azâben yevme'l-kıyâmeti, âlimün lem yenfa'hu ilmuhû.*)

(*Eşeddü'n-nâse azâben yevme'l-kıyâmeti*) "Ahirette, kıyâmet gününde insanların yine en çok azap göreceklerinden birisi, (*àlimün*) bir bilgin kişidir ki, (*lem yenfa'hu ilmühû*) ilmi ona fayda vermemiş. İlmi varmış, alimmiş ama; alimce yaşamamış, ilmi ona fayda vermemiş. En büyük azabı bu görecek."

Neden?

Allah'ın rızası nedir, haram nedir, sevap nedir, biliyordu ama yapmadı, ilmi kendisine fayda vermedi. Bildiği halde, haramlardan kaçmadığı için; bildiği halde, sevapları, Allah'ın emirlerini tutmadığı, işlemediği için en büyük azabı görecek.

"—Vay sen misin o, bilip bilip de yine bile bile o günahları işleyen? Sen misin o, bile bile Allah'ın emirlerini yapmayıp âsi olan? Gel bakalım!" diye he

Onun için, İslâm'da alimlik çok kıymetli bir sıfattır. Ahiret mertebesi çok yüksektir. Alimin derecesi şehidlerden de yüksektir. İlim öğrenmek, Allah yolunda cihad etmekten de üstündür. Onun için Osmanlı, "Bunlar ilim öğreniyor diye, onun mertebesi daha yüksek diye, medrese talebesini askere almamış.

Ama ilmin kıymeti, ilmiyle amel olunduğu zamandır. Yoksa adamın devrilmiş kütüphane gibi aklında bir sürü bilgi var ama; hayatında bilgisinin eseri yok, İslâm'a göre yaşantısı yok, amel-i sâlihi yok, fısk u fücûru var, günah da tonla... Böyle bir alimin kıymeti yok.

Böyle alimlerin çok çirkin bir durumda olduğunu beyan için Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'inde neye benzetiyor biliyor musunuz? Merkebe benzetiyor.

Bi'smi'llahi'r-rahmâni'r-rahîm:

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَاةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا

(الجمعة:٥)

(*Meselü'llezîne hummilü't-tevrâte sümme lem yahmilûhâ*) "Kendilerine Tevrat indirildiği halde, onun ahkâmı kendilerine yükletildiği halde, onunla amel etmeyen insanlar... Tevrat ile amel etmeyen, Tevrat'ın içindeki ahkâmı tatbik etmeyen, yan çizen kimseler, (*kemeseli'l-himâri yahmilü esfârâ*) bir merkebe benzerler ki, eşek sırtına kitaplar yükletilmiş, sırtında kitap var yük olarak ama, kendisi merkep; insan olamamış yâni." (Cuma, 62/5)

Allah'ın o indirdiği kitabı okumuşlar ama, içinde ne yazdığı hakkında mâlumat sahibiler ama, yapmıyorlar, tutmuyorlar, Allah'ı dinlemiyorlar, Allah'ın emrini uygulamıyorlar.

Bunlar neye benzer? (*Kemeseli'l-hımâr*) "Eşeğe benzer bunlar."

Nasıl eşek? (*Yahmilu esfârâ*) "Kitap taşıyan, üstüne kitap yükletilmiş sırtında kitap taşıyan merkeplere benzer." Sırtına sandıkları koymuşlar, paketleri büyük, içinde kitaplar var ama, onun sırtında taşıdığı şeyin kitap olması, içinde güzel ilim olması onun merkepliğini izale etmiyor. Merkep olarak taşıyor, işte o kadar. Merkepliği geçmemiş. Ona benzetiyor.

(Bi'se meselü'l-kavmi'llezîne kezzebû bi-âyâti'llâh) "Allah'ın âyetlerini yalanlayan insanlar için bu ne kadar kötü bir misaldir." diyor Allah. Hakikaten kötü. Amennâ ve saddaknâ. Elbet böyle bir durumda olmak kötü.

Onun için, İslâm'da insan âlim olacak; ilim öğrenecek, talebe olacak, okuyacak okuyacak, alim olacak. Hem okurken, öğrendiği zamanda, hem de alim, bilgili olduğu zaman da bilgisine göre yaşayacak, bilgisini uygulayacak, tatbik edecek. Öğrendiğini, duyduğunu yapacak.

Siz burada bir hadis duyuyorsanız, bir kitapta bir şey okumuşsanız, takvimin yaprağında bir şey gördüyseniz uygulayacaksınız. Bilen, bildiğini uygulayacak. Uygulamazsa vebal altında kalır. Bildiğini tatbik edecek. Bir de, tatbik edecek de, niyeti iyi olacak. İyi niyetli olacak, iyi niyetle tatbik edecek.

Bir de niyeti Peygamber Efendimiz'in sünnetine uygun olacak. Misalle anlatmak gerekirse:

Diyelim bir adam veya bir kadın zamanımızda, sevap işlemek istiyor. Geçmişlerinin ruhu için, veya hastasının şifa bulması için cömertliğ cûşa gelmiş, geliyor bakkaldan, kırk-elli tane mum alıyor,

götürüyor falanca babanın, filanca türbenin camına mumları yakıyor.

“—Oh, tamam rahatladım.”

“—Ne yaptın sen şimdi?

“—İşte Allah’ın hoşuna gidecek, iyi niyetle bir şey yaptım.”

Çok memnun, niyeti de iyi. Ama yaptığı şey sünnete uygun değil. İslâm’da böyle bir şey yok.

Götürüp de kabirde kandil yakmak, mum yakmak var mı? Yok.

Nereden gelmiş bu? Hıristiyanlardan gelmiş, yayılmış bir âdet…

Ölünün nuru ibadetidir, kıldığı namazdır, hay ru hasenâtıdır, senin ona gönderdiğin Kur’ân-ı Kerîm’dir, Fâtiha’dır, vs...

Bir ölüye yapılabilecek en iyi yardım nedir?

Onun için Fâtiha okumaktır; kazık gibi ayakta durmak değil.

“—Mum yaktın, türbenin camının önünü aydınlattın, ne olacak?

Hiçbir şey olmaz! Hem de sünnete aykırı olduğundan günaha bile girer insan. Demek ki insan bir şey yaptığında, iyi niyetli ama yaptığı şey de Allah’ın dinine, Peygamber Efendimiz’in hadîs-i şerîfine uygun olacak.

İnsan âlim olacak, bir. Cahil olmak yok; alim olacak, ilim öğrenecek. İlmini uygulayacak. Kafasında kalıp da hayatına geçmemiş, dudağında, fakat kalbine inmemiş. Öyle şey olmaz! İlmini uygulayacak, yaşayacak.

İyi bir Müslüman mısın? Tamam, Müslümanım.

Müslüman âlim misin? Tamam, o halde İslâm’ı yaşa.

İslâm’ı yaşamıyor. Allah “Başını ört!” demiş, cadaloz seninle mücadele ediyor.

“—Ben senden daha iyi Müslüman’ım.”

“—Pekiyi başını niye örtmüyorsun?”

“—Allah benim kalbime bakar, kalbim temiz.”

Kalbine de bakar, saçına da. Çünkü kadınların saçlarını, başlarını örtmesini emretmiş olduğundan, sen başını açtığın zaman, senin saçını açmandan, başını açmandan dolayı hışımla, gazapla bakar. Bir de o tarafı var.

“—Bu kadın niye benim sözümü dinlemiyor?” diye gazapla bakar.

Gazaba uğrar insan. Onun için, ne yapacak? Yaptığı şeyin

Allah'ın dinine uygun olmasına dikkat edecek insan.

"—Kalbim temiz."

Tamam, kalbin de temiz olsun ama işin de Allah'ın rızasına, emrine uygun olsun.

Askerlik yapanlar bilirler; bir düğmesini açsın bakalım asker. Açamaz. Yağmur yağıyor, parka giyiyor, öyle keyfî değil.

Komutan "Parka giyin" dediği zaman herkes parka giyer.

"—Bugün parka giyilmeyecek!" dediği zaman, iliklerine kadar ıslansa parka giymez.

"—Yat aşağı!" dediği zaman yatacak.

"—Yok ben şimdi buraya yatmayayım, önümde biraz çamur var. Çamurlu yer geçsin, çimenli yer gelsin, orada yatayım."

"—Gel bakalım buraya!"

Bir güzel pataklar komutanlar onu.

"—Niye?"

Yat dediği zaman yatacak.

"—Çamurlu?"

Çamurun içine yatacak. Söz dinleyecek.

Askerlikte söz dinlemek var da, bir üstündeki rütbelerin sözünü, bir yıldızı fazlanın, bir pırpırı fazlanın sözünü dinlemek var da, Allah'ın koca Peygamberini, kâinatın sahibi, hâlıkı Allahu Teâlâ Hazretleri dinlemek yok mu? Ne biçim Müslümansın sen?

"—Müslümanım."

Tamam, o zaman Müslümanlığın hayatında görünsün, yaşayışında belli olsun. Baktığım zaman ben senin Müslüman olduğunu bileyim. Ne bileyim; Müslüman mısın değil misin? Saçın açık, başın açık, dudağın boyalı... Veya adamsan; grand tuvalet giyinmişsin, kravatın var, tıraşın tamam, Clark Gable gibi… artistler gibi.

Sen Amerikalı mısın? Biraz sarışınsan Avrupalı mısın? Esmer değilsen, ben nereden bileceğim senin nereli olduğunu?

Dışından belli olacak. Müslüman olanın yüzünden aşağı; kılığından, kıyafetinden, davranışından, yemesinden, içmesinden her şeyinden Müslüman olduğu belli olacak. Müslüman haram yemez, kötü iş yapmaz, içki içmez. Her şeyi İslâm'a göre yaşayacak insan.

Yani Müslümansa, Müslümanlığın bilgilerinin uygulaması hayatında görünecek; bir.

Ondan sonra, bunları iyi niyetle uygularken sünnet-i seniyyeye uygun olacak; kendi kafasından bir Müslümanlık icat etmeyecek.

Müslümanlığın yeniden icat edilmesine, keşfedilmesine lüzum yok. Peygamber Efendimiz her şeyi güzelce anlatmış. Herkesin kendine göre bir Müslümanlık istemiyor.

Radyoda, televizyonda konuşan, ilerici dediğimiz vatandaşlar, çok samimi değil. Bir kısmı tilki, uzun kuyruklu, uzun kulaklı. Neleri var içlerinde ama çoğu samimi değil. Onlara şunları söylememiz lazım;

"—Bak, İslâmiyet senin koyduğun bir şey değil. İslâmiyet, Rasûlullah SAS Efendimiz'in gelip bize öğrettiği bir şey. Bunu ben de değiştiremem, sen de değiştiremezsin. Ben eğer bir tavra, bir şekle girmişsem, ona uymak için girmişim; sen de uymak zorundasın. Allah'ın emrine; 'Ben Peygamberimizi kabul ediyorum, Allah'ı kabul ediyorum, Kur'an'ı kabul ediyorum.' deyip de uymamak olur mu? Tezat olur. İnancına zıt olur."

Hem adam inancına zıt tavır içinde, hem de sen inancına uygun tavır içindesin diye sana kızıyor, hem de sana düşmanlık besliyor, hem de kendisini daha üstün görüp seninle mücadele ediyor. Tepeden tırnağa hatalısın kardeşim, ben senin nereni düzelteyim?

İlim, irfan diye bir şey yok mu bu memlekette? Akıl, mantık diye bir şey yok mu? Kafanın terazisi yok mu? Ne biçim akıl, ne biçim mantık? Yani bunu computer'e sorsan cevabı çıkar. İslâm'da şu şu varsa, yandın.

"—Falanca adam da 'Ben Müslümanım.' diyorsa, şöyle yapması uygun olur mu?

Computer:

"—Hayır, olmaz!" der

Neden? Bu buna aykırı bir şey. Bu kadar basit.

Senin computer bozuk mu, virüs mü aldı?

Hem Müslümanım diyor, hem de İslâm'a aykırı iş yapıyor, hem de İslâm'a uygun iş yapanın karşısına çıkıyor, hem de "Ben Müslümanım!" diyor, hem de "Ben senden daha iyi Müslümanım!" diyor.

Ben senin ne tarafını düzelteyim?

Deve gibi her tarafın eğri. Dizin eğri, sırtın eğri, boynun eğri, dudağın eğri, her tarafın eğrilmiş senin! Yamuk olmuşsun. Zift, kapkara kesilmişsin. Akıl var, mantık var.

Bir insan kâfir olabilir, mümkün, kafirler var. Müşrik olabilir, ateist olabilir, gayrimüslim olabilir. Olabiliyor, var. Ama tutarlı olması lazım. Bunun karşısında Müslüman da var, olabilir. Müslümanım dedikten sonra, ateistliği müdafaa etmek, ateistler gibi konuşmak, müşrikler gibi konuşmak, gayrimüslimler gibi konuşmak olmaz. Çünkü mantık dışıdır, saçmadır.

Bilecek ve bildiğini uygulayacak. Uygulamazsa ahirette en çok azap gören onlardır. Bunu sadece "âlim" diyor diye âlimlere özel sanmayın. İlle kavuklu, sarıklı, cübbeli, müftü, şeyhülislâm, vaiz veya profesör sanmayın. Hani alim diye de belli bir rütbe düşünürsünüz.

"—Tamam, benim ismimden geçti gitti, ben kurtuldum." demeyin.

Hepinize gelir bu laf. Çünkü sen bir şey biliyorsan, sen de âlimsin! Bildiğini tatbik etmiyorsan, sen de bilgisini uygulamayan bir âlimsin, sen de bu cezaya uğrayabilirsin.

Anlatabildim mi?

"—Tamam, alim dedi, bana gelmez bu laf, üstümden geçti, falanca profesöre çarptı. Üstümden geçti, filanca müftüye çarptı."

Öyle şey yok. Sana da gelir.

Neden? Çünkü sen de bir şey biliyorsan, yapmıyorsan, bu hükmün altına giriverirsin. Bildiğini tatbik edeceksin.

Bu zamanın Müslüman'ı ile Peygamber Efendimiz'in zamanının Müslümanları arasındaki en mühim farklardan, sahâbe ile bu zamanın Müslümanları arasında önemli farklardan birisi nedir, biliyor musunuz?

Sahâbe-i kirâm, Peygamber Efendimiz'den ne duyarsa anında tatbik ederdi. Bu zamanın Müslüman'ı, aynı şeyi kırk defa duyuyor, yine yapmıyor. Kulağının üstüne yatıyor, es geçiyor, vız geliyor.

"—Yahu sana Allah'ın emrini söylemedim mi?"

"—Söyledin."

"—İnanmıyor musun?"

“—İnanıyorum.”

“—Niye uygulamıyorsun?”

Umursamıyor, uygulamıyor. Böyle şey olmaz. Bildiğini uygulayacak.

Sahabeden ikisi ortak, hurma bahçesinin sahipleri. Su çekmek, sulamak, budamak, toplamak, kurutmak lazım, bahçenin işleri var. Nöbetleşmişler. Diyorlar ki;

“—Bir gün sen git Rasûlullah’ın mescidine, bir gün ben gideyim.”

Bir gün bir arkadaşını gönderiyor, kendisi bahçede çalışıyor. Akşam oturuyorlar, soruyor:

“—Rasûlüllah ne söyledi?”

Dinliyor o da. Ertesi gün o gidiyor, ötekisi çalışıyor. O ona soruyor:

“—Bugün Rasûlüllah’ın mescidinde neler oldu, neler söylendi?”

Hemen uyguluyorlar.

“—İçki yasak! Bundan sonra içki içmek yok.”

Herkes küplerini sokağa boşaltıyor; Medine’nin sokaklarından sel gibi meşrubat, yani içki akıyor.

Neden?

Emir geldi, yasak oldu, bitti

“—Rasûlüllah’tan haber geldi, şöyle olacak.”

“—Baş üstüne.” diyorlar, yapıyorlar.

Bu zamanın Müslüman’ı, özellikle biz Türkiyeli Müslümanlar duyarız, duyarız… Cebin biri delik, hiçbir şey olmaz. Uygulama yok.

Bu yalan mı söylüyor? Haksız mı? Hayır!

Söyledikleri söz yanlış mı? Hayır!

Niye tatbik etmiyorsun?

Öyle alıştırmış. Yani bilse, duyulup da tatbik etmemeye alıştırmış. Çok yanlış, çok tehlikeli.

İşte bu hadisin okuna muhatap, hedef olur insan. O ok gelir, onun kalbine saplanır; cezasını, belasını bulur.

Yok! Bir söz kâfi gelecek. Bittik biz hocalar, sesimiz kesildi. Anlatıyoruz, anlatıyoruz; millet dinlemiyor. Söylüyoruz, söylüyoruz; uygulamıyor. Halbuki, bir defa dinlese, uygulasa, kurtulacak. Ama uygulamıyor.

"—Zamanı var hocam. Tamam hocam. Haklısın hocam. Yapacağım hocam."

"—İstikbalde, ileride yapacağım." diyor.

c. Fırsat Varken İlim Öğrenin!

On dördüncü hadîs-i şerîf:

Enes RA'dan İbn-i Asâkir rivayet eylemiş bu hadîs-i şerîfi.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[29]

أَشَدُّ النَّاسِ حَسْرَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، رَجُلٌ أَمْكَنَهُ طَلَبُ الْعِلْمِ فِي الدُّنْيَا ، فَلَمْ يَطْلُبْهُ ، وَرَجُلٌ عَلَّمَ عِلْمًا ، فَانْتَفَعَ بِهِ مَنْ سَمِعَهُ مِنْهُ دُونَهُ (كر. عن أنس)

---

[29] İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LI, s.138; Enes ibn-i Mâli RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.138, no:28696; *Câmiü'l-Ehàdis*, c.IV, s.4523, no:3475.

RE. 71/14 (*Eşeddü'n-nâsi hasreten yevme'l-kıyâmeh, raculün emkenehû talebü'l-ilmi fi'd-dünyâ, felem yatlubhu; ve raculün alleme ilmen fe'ntefea bihî, men semiahu minhu dûnehu.*)

(*Eşeddü'n-nâse hasreten yevme'l-kıyâmeh*) "Kıyamet gününde pişmanlığı en şiddetli olacak insan. 'Hay Allah. Yazıklar olsun, niye yapmadım?' diye en çok pişmanlık çekecek insan kimdir?"

(*Raculün*) "Bir adamdır ki, (*emkenehû talebü'l-ilmi*) iİlim öğrenmesi imkânı vardı. (*fi'd-dünyâ*) dünyadayken; (*felem yatlubhu*) ilim öğrenmedi. Bu insan kıyamet gününde çok dizini dövecek."

Efendimiz "adam" diyor ama burada adamdan maksat "kişi" demek. Kadın da öyle. Bir kadın; babası âlim, kendisinin ilim öğrenme imkânı var; öğrenmemiş. Çevresi ilim muhiti, mahallesinde ilim öğreneceği yer var; gitmemiş, öğrenmemiş. Kadın da, kız da, delikanlı da, çocuk da, herkes dahil. Yani adam dediği burada "insanoğlu, âdemoğlu" demek.

İlim öğrenme imkânı vardı da ilim öğrenmedi. İşte kıyamet gününde çok "Ah vah." diyecek. Çünkü bu öğrenmemesinin çok zararını görecek. İlim öğrenmeye gayret etmek lazım. Böyle cump diye atlamak lazım ilmi öğrenmeye. Fırsatı buldu mu hiç kaçırmamak lazım.

Ankara'dayken Antep'e gitmiştik. Antep'te bir güzel alimle tanıştık, evliya gibi mübarek bir insan. Aldık, Ankara'ya getirdik. Rica ettik:

"—Ankara'ya gelseniz" dedik.

Allah razı olsun geldi, Fıkıh Enstitümüzde ilâhiyatçılara ders okutuyor.

"—Büyük şehirdir, imkân var, okusak."

Ben vakit bulsam gideceğim, oturacağım, ilminden dinleyeceğim, istifade edeceğim. Çocuklar nazlı, çocuklar gitmez. Böyle bir alim buldu mu gitmez mi insan? Git, öğren, fırsat bulmuşsun. Ele geçmez.

Sonra, hadîs-i şerîfin devamı ne?

(*Ve raculün*) "Bir adam ki, ahirette çok dizini dövecek, pişman olacak. Adamlardan birisi de, (*alleme ilmen*) kendisi bir şeyler

biliyordu ve birilerine bir şeyler öğretti. (*Fe'ntefea bihî men semiahu minhu*) "Bu ilmi kendisinden dinleyenler o ilmi uyguladılar. İstifade ettiler, sevabı, cenneti, Allah'ın rızasını kazandılar. (*Dûnehû*) Ama o adam kendisi istifade etmedi o ilminden."

Neden? Başkaları istifade ediyor da kendisi niye istifade etmiyor? Deminki meseleden, kendisi söylediğini uygulamıyor.

Söylediğini uygulamayan alim kime, neye benzer?

Söylediğini uygulamayan insan, muma benzer. Kendisini yakar, etrafı aydınlatır. Kendisi biter, etraf aydınlanır.

Mum ne oluyor? Damla damla bitiyor, küçülüyor, kalmıyor. Böyle kendi ilminden kendisi tatbik etmeyip de sevap kazanamayan, istifade etmeyen alim, etrafı aydınlatan muma benzer; etrafı aydınlatıyor ama kendisi eriyip bitiyor. Onun için, alimlerin hakikileri, gerçek alimler ilmiyle amil olan insanlardır. Kendisi bildiği şeyi önce kendisi uygular, ondan sonra başkasına aktarır.

Bir fıkra vardır, güzeldir, meseleyi iyi açıklıyor diye onu anlatayım. Çocuğun birisine bir acayip huy, hastalık gelmiş. Bal yiyor, başka bir şey yemiyor.

"—Evladım, biraz da ekmek ye."

"—Hayır."

"—Biraz sebze ye."

"—Hayır."

"—Biraz turşu ye, ekşi ye."

"—Hayır."

Hiçbir şey yemiyor, sadece bal. Sadece tek tip beslenmeyle zayıflamış, zayıflamış, bir deri bir kemik kalmış, ölecek. Bal yiyor, başka bir şey yemiyor. Acayip bir hastalık. Demişler;

"—Bir hocaya götürelim. Falanca yerde bir alim, mübarek bir hocaefendi var, aksakallı, nur yüzlü; ona götürelim!"

Götürmüşler. Demişler ki:

"—Hocaefendi, bu çocuğumuzda bir hastalık var. Sarardı soldu, ölecek, iğne ipliğe döndü. Bir deri bir kemik kaldı, iskelete benzedi. Ölecek bu çocuk. Ne yapsak fayda vermedi."

"—Neymiş kusuru?"

"—Sadece bal yiyor, başka bir şey yemiyor. Varsa yoksa bal."

Şöyle bakmış çocuğa, onlara.

Dua edeceğim ama bu çocuğa, bir hafta sonra getirin." demiş.

"—Hocam demişler, bu bir haftaya ya çıkar ya çıkmaz. Sallanıyor, ayakta duramıyor, ölecek."

"—Bir hafta sonra." demiş.

"—Etme hocam, şimdi ne olur dua et."

"—Bir hafta sonra..."

Bir hafta sonra çocuğu sedyeyle getirmişler artık, canlı cenaze gibi. Çocuğun gözüne bakmış.

"—Evladım bal yemeden de olur. Bundan sonra bal yeme, öteki yiyecekleri ye. Hadi alın götürün." demiş.

Çocuk eve gitmiş:

"—Ekmek getirin, süt getirin, yağ getirin."

Düzeltmiş, sıhhat bulmuş. Anası babası sevinmişler, herkes memnun. Hocaya gitmişler teşekkür etmeye. Hepsi minnettar, müteşekkir. Elini öpmüşler,

"—Hocam Allah senden razı olsun. Bir söyledin değişti, hastalığı geçti, iyi insan oldu, sıhhat kazandı. Ama merak ettik, niye geçen hafta demedin bunu?" demişler.

Bir hafta çocuk ya ölseydi yani.

"—Ben de bal yemeyi çok severim. Mutfağa gelirim giderim, bir kaşık bal, bir kaşık bal. Ben de hoca olarak balı çok severim." demiş. Müslüman tatlıdır, tatlıyı sever. O da balı çok severmiş, hem şifalı:

فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ (النحل:٦٨)

(*Fîhi şifâün li'n-nâs*) "Onda insanlar için şifa vardır." (Nahl, 16/68) buyrulmuş.

"—Ben de balı çok severim. Kendim balı çok severken, mutfağa girip çıkıp kaşıklarken, başkasına 'Bal yeme!' demeye Allah'tan utandım." demiş.

Bir hafta sabretmiş.

"—Canım bal yemek istiyor. Mutfağa gideyim, yiyeyim. Hayır, bir hafta sabrettim. Ondan sonra çocuk gelince, 'Evladım, bak bal yemeden de oluyor, sen de yeme' dedim, sözümün tesiri oldu." demiş.

Belki bu bir fıkradır, belki gerçekten olmuştur ama hakiki âlimler böyledir. Önce kendisi tatbik eder, ondan sonra sözünün tesiri olur. Kendisinin tatbikatı olan âlimin sözünün de tesiri olur, kalbe nüfuz eder, düzelmesine sebep olur insanın.

d. En Kuvvetliniz Kendini Tutabilendir

On beşinci hadîs-i şerîf.

Hazreti Ali Efendimiz RA'dan rivayet edilmiş bu hadîs-i şerîf. Diyor ki Peygamber Efendimiz:[30]

أَشَدُّكُمْ مَنْ غَلَبَ نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ وَأَحْلَمُكُمْ مَنْ عَفَا بَعْدَ الْقُدْرَةِ

(ابن أبى الدنيا فى ذم الغضب عن على)

RE. 71/15 (*Eşeddüküm men galebe nefsehû inde'l-gadab, ve ahlemüküm men afâ ba'del-kudreh.*)

[30] *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.519, no:7698; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.430, no:3488.

(*Eşeddüküm*) "Sizin en güçlü kuvvetliniz." Şiddetliniz, pehlivanlığınız demek. Sizin en güçlü kuvvetliniz kimdir? (*Eşeddüküm men galebe nefsehû inde'l-gadab*) "Öfkelendiği zaman kendisine hakim olabilendir."

(*Ve ahlemüküm*) "En halim seliminiz, yumuşakbaşlınız kimdir? (*Men afâ ba'de'l-kudreh*) Cezalandırmaya, haklamaya gücü yettiği halde hak etmiş olan insanı affedendir."

İki şey söylüyor. Birisi, kızdığı zaman kendisine hakim olan, en güçlü kuvvetli insan. Neden? Çelik gibi iradesi var. İsterse zayıf olsun, isterse dal gibi olsun, isterse on beş kiloyu taşıyamasın, isterse ihtiyar olsun, isterse başka ne olsun.

Neymiş asıl pehlivanlık, kuvvet? Öfkesini yenen. Öfkelendiği zaman kendisini tutabilen sizin en kuvvetlinizdir.

Tutulmuyor muhterem kardeşlerim! İnsan bazen ufacık bir şeye kızıyor. Şimdi biz araba kullanıyoruz, buraya gelirken giderken, biri yanlış iş yapıyor, basıyoruz kornaya.

Niye böyle yaptın?

Yapmış işte canım. Öfkeleniyor insan. Öfkelenmemek lazım. Peygamber Efendimiz "öfkelenmeyin" diyor. Veyahut bir başkası bir şey söylüyor, bir şey yapıyor; sinirleniveriyoruz. "Kardeşim, rica ediyoruz, şöyle yapsana."

Halbuki nasıl olmak lazım?

Yumuşacık olmak, sinirlenmemek, kızmamak, halim selim olmak lazım. Sertliği yumuşaklıkla, kötülüğü iyilikle karşılamak lazım. Kavga o zaman söner, o zaman ara düzelir. Yoksa o bağırır, sen bağırırsan kavga çıkar. Kavga hınç olduğu zaman çıkıyor.

Gazap, öfke dediğimiz şey şeytandandır. Şeytan insanın basıyor damarına, körüklüyor. Artık, adam öfkelendi mi; evde tabaklar uçar, çocuklar bir yere saklansın, kadın gitsin komşuya. Yani bir öfkelendi mi neler oluyor. Ondan sonra pişman oluyor;

"—Hay Allah, öfkeyle, sinirlendim yaptım. Keşke yapmasaydım."

Ama yaptın işte. Demek ki öfkesine hakim olması lazım.

Efendimiz ne diyor:

"—Sizin en kuvvetliniz, kızdığı zaman öfkesine hakim olandır."

Ne demek yani?

"—Öfkelenmeyin!" demek.

Kızdığınız zaman öfkelenmemeyi öğrenin. Ben öyle söylüyorum, öyle olmanızı istiyorum.

"—En halim seliminiz kimdir?"

Size birisi bir haksızlık yapmış, sizin elinize fırsat geçmiş. Tamam, onu haklayabileceksiniz, ceza verme imkânınız var; ama o zaman affediyorsunuz. İnsanın kendisinin cezalandıramayacağı, kendisinden kuvvetli bir insanı affetmek olmaz ki. İster affet ister affetme, ne yapacaksın? Hiçbir şey yapamazsın. Ama gücün kuvvetin varken affediyorsan; işte halim selimlik bu. Çocuğu dövebilirsin veya falancayı, hizmetçiyi haklayabilirsin o da hakikaten kabahatli, ama affediyorsun. İşte halimlik bu.

Hilim sıfatı makbul bir sıfattır. Halim insanları Allah seviyor. Bizim halim selim olmamız, öfkelenmememiz lazım. Bu tasavvufî, güzel huylardan birisidir. Gazap, öfkelenmek kötü huylardan birisidir; halim selim olmak, öfkelenmemek, iyi huylardan birisidir.

Bu nasıl olur?

Kolay olmaz, onu söyleyeyim, huylar kolay değişmez. Küçükten öyle yetiştirmek lazım. Bacaksız, çocuğa bakıyorsun, çikolata ikram etti diye anasının, babasının burnundan getiriyor. Yerlere yatıyor, tepiniyor, kumlara, çamurlara bulanıyor. İlle dediği olacak. Bacakları kısa ama anasını, babasını parmağında oynatıyor.

Ey baba, ey anne; bu çocuğu yanlış yetiştirmişsin. Öyle olmaz! Çocukla mâkul konuş, istediği şey mâkul olduğu zaman ver, istediği şey mâkul olmadığı zaman "vermeyeceğim" de, verme. Çatlasa verme ki, o şımarmasın. "Aman çocuğum küçüktür." şap şup yanaklardan, el bebek gül bebek... Çocuk ne isterse ver, çocuk ne isterse ver. Çocuk ondan sonra asabi oluyor. Hatta sinir krizleri geliyor, kasılıyor, mosmor kesiliyor. Çocuğun terbiyesi yanlış. Küçükten başlar bu. Bir kere öyle yapmayacaksın.

Nasıl yapacaksın?

Mâkul konuşacaksın çocukla. Olacak şeye "Olur", olmayacak şeye "Olmaz!" diyeceksin. O da senin ciddiyetinden bilecek ve inat etmemeye alışacak.

İkincisi;

"—Artık böyle yetiştiren yetiştirmiş hocam, ben bu hadîs-i şerîfi şimdi duydum, şu anda duydum, yaşım da şu. Ben ne yapacağım?"

Sen de yavaş yavaş, küçük küçük şeylerde kızmamaya kendini alıştıracaksın. Küçük küçük affetmeye, cezalandırmaya gücün yettiği halde affetmeye alıştıracaksın kendini; böyle böyle sonunda o sıfatı kazanacaksın. Çalışa çalışa oluyor.

e. Abdest Alırken Gözlerinizi İyi Yıkayın!

Sonuncu hadîs-i şerîfe geldik.
Bu abdestle ilgili bir hadîs-i şerîf.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[31]

أَشْرِبُوا أَعْيُنَكُمْ مِنَ الْمَاءِ عِنْدَ الوُضُوءِ ، وَلاَ تَنْفُضُوا أَيْدِيَكُمْ ،

فَإِنَّهَا مَرَاوِحُ الشَّيْطَانِ (ع. عد. كر. عن أبى هريرة)

RE. 71/16 (*Eşribû a'yünekümü'l-mâe inde'l-vudùi, ve lâ tenfidù eydîküm mine'l-mâi, feinnehâ merâvihu'ş-şeytàn*)

(*Eşribû a'yünekümü'l-mâe inde'l-vudùi*) "Abdest alırken gözlerinize suyu iyice götürün! Suyu yüzünüze ulaştırdığınız zaman, gözlerinize suyu iyice götürün. Yani suyu iyice içirin gözünüze!" diyor.

Eşribû, içirin demek. Gözün kapağı, kirpiği, kenarı, çapağı vardır, biraz kaşın altındadır, içeridedir; alelacele abdest alırken su ulaşmayabilir.

Millet nasıl abdest alıyor?

Ben bazen şadırvanın ucunda bakıyorum, şu kardeşimiz nasıl abdest alıyor. Musluğu açıyor. Yüzüne üç defa suyu savuruyor. Ondan sonra elini yıkamaya geçiyor.

Öyle yüz yıkama olmaz. Avucuna suyu dolduracaksın, gözlerini iyice içireceksin, suyu bütün yüzüne dağıtacaksın. Suyu eline aldığın zaman dirseğinin altından götürüp, dirseğin iki parmak üst tarafından bütün kolunu yıkayacaksın. Ayaklarının yıkanmamış yeri kalmayacak. Topuğunun alt tarafı, elinin zor uzanan tarafı, beri tarafı… dikkat edeceksin. Su iyice varacak yani. Su varmadığı

---

[31] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.265, no:1029; Ebû Hüreyre RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.IX, s.307, no:26138; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.III, s.13, no:1700.

zaman olmaz.

Onun için burada buyuruyor ki:

“—Yüzünüzü yıkarken gözünüze suyu iyice içirin. O kirpik, kapak, açılan, kapanan yerlerde su gitmemiş yer kalmasın.”

Neden? İhtimam etmek lazım. Abdest tamam olmaz. Güzelce yapın bunları.

(*Ve lâ tenfidù eydîküm mine'l-mâi*) “Ve ellerinizi şöyle şöyle silkelemeyin!” Millet bazen silkeler ya. Böyle yapmayın ellerinizi. (*Feinnehâ merâvihu'ş-şeytàn*) “Çünkü bu şeytanın yelpazesidir.” Doğru değil, sen yüzünü, elini yıkamışsın; etrafa saçıyorsun, benim üstüme geliyor. Yani böyle bir şekil doğru olmuyor. Peygamber SAS Efendimiz:

“—Ellerinizi silkelemeyin, bu şeytanın yelpazesidir.” buyuruyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri okuduklarımızı anlayıp amel etmeyi nasib eylesin…

Fâtiha-ı şerîfe mea'l-besmele!

17. 04. 1994 – İskenderpaşa Camii

06. ALLAH'TAN AFİYET İSTEYİN!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn… Kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih… Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn muhammedini'l-mustafâ… Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahu bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ…

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l- muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

أَشرَفُ الإِيمَانِ أَنْ يَأْمَنَكَ النَّاسُ ؛ وَأَشْرَفُ الإِسْلاَمِ أَنْ يَسْلَمَ النَّاسُ مِنْ لِسَانِكَ وَيَدِكَ ؛ وَأَشْرَفُ الهِجْرَةِ أَنْ تَهْجُرَ السَّيِّئَاتِ ؛ وَأَشْرَفُ الْجِهَادِ ، أَنْ تُقْتَلَ وَيُعْقَرَ فَرَسُكَ (طص.عن ابن عمر) ورواه ابن النجار في تاريخه وزاد : وَأَشْرَفُ الزُّهْدِ ، أَنْ يَسْكُنَ قَلْبُكَ ، عَلَى مَا رُزِقْتَ ؛ وَإِنَّ أَشْرَفَ مَا تَسْأَلُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ، الْعَافِيَةُ فِي الدِّينِ وَالدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ .

RE. 72/1 (*Eşrefü'l-îmâni en ye'meneke'n-nâsu; ve eşrefü'l-islâmi en yesleme'n-nâsü min lisânike ve yedike؛ ve eşrefü'l-hicreti en tehcüre's-seyyiâti, ve eşrefü'l-cihâdi en tuktele ve yü'kara feresüke.*)

Ve revâhu ibnü'n-neccâr fî târihihî ve zâde: (*Eşrefü'z zühdi en tesküne kalbüke mâ ruzikte, ve inne eşrefe mâ tes'elü mina'llàhi azze ve celle'l-àfiyete fi'd-dîni ve'd-dünyâ ve'l-âhireh*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem cemaat-i müslimîn!

Değerli kardeşlerim, kıymetli müslümanlar!

Allah-u Teàlâ Hazretlerinin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı, lütfu dünyada, ahirette üzerinize olsun… Allah CC sizleri iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin… Cennetiyle cemaliyle taltif ve müşerref eylesin…

Peygamber-i Zîşanımız SAS Hazretlerinin mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyup anlatmak ve böylece dinimizi teallüm etmek ve tefeyyüz eylemek üzere burada mutadımız veçhile, tekkemizin an'anesi, âdeti üzere *Râmûzü'l-Ehâdîs* kitabını okuyoruz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına başlamadan önce Peygamber SAS Efendimiz'in rûh-u pâkine hediye olsun diye ve onun âline, ezvâcına, ashâbına, etbâına, ahbâbına, ihvânına hediye olsun diye, hâssaten Peygamber Efendimiz'in mânevî vârisleri sâdât-ı meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ruhlarına hediye olsun diye; Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyyü'l-Murtazâ'dan Hocamız Muhammed Zahid-i Bursevî hazretlerine kadar turuk-u aliyyelerimiz silsilelerinden güzerân eylemiş olan cümle sâdât-ı meşâyihimizin, pirlerimizin, şeyhlerimizin, evliyâullah büyüklerimizin ruhlarına hediye olsun diye;

Uzaktan yakından bu dersi dinlemeye gelmiş olan siz kıymetli, sevgili, değerli kardeşlerimin âhirete intikal etmiş olan bütün sevdiklerinin, yakınlarının, geçmişlerinin, dostlarının, gönüllerinden dilek ve temenni ettiklerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Sizler ve bizler, yaşayan müslümanlar Rabbimiz'in rızasına uygun yaşayalım, huzuruna işin sonunda sevdiği razı olduğu kullar olarak varalım, cennetiyle cemaliyle müşerref olalım diye bir *Fâtiha* üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyup öyle başlayalım. Buyurun.

………………………………………..

a. İmanın En Şereflisi

Okuyacağımız hadîs-i şerîfler *Râmûzü'l-Ehâdîs* kitabımızın 72. sayfasının 1. hadîs-i şerîfi ve okuyabildiğimiz kadar devamı olacak. Ders tarifi isteyenler var, dersten sonra, hadisleri anlattıktan sonra ders tarifi yapacağım.

Peygamber SAS Efendimiz, metnini az önce okuduğum İbn-i Ömer RA'dan rivayet edilmiş olan bu hadîs-i şerîfte buyuruyor ki... Ezberlenecek, hatırda kalması gereken, başkalarına da anlatmanız uygun olacak olan bir hadîs-i şerîf.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[32]

أشرَفُ الإِيمَانِ أَنْ يَأْمَنَكَ النَّاسُ ؛ وَأَشْرَفُ الإِسْلاَمِ أَنْ يَسْلَمَ النَّاسُ مِنْ لِسَانِكَ وَيَدِكَ ؛ وَأَشْرَفُ الهِجْرَةِ أَنْ تَهْجُرَ السَّيِّئَاتِ ؛ وَأَشْرَفُ الْجِهَادِ ، أَنْ تُقْتَلَ وَيُعْقَرَ فَرَسُكَ (طص.عن ابن عمر) ورواه ابن النجار في تاريخه

[32] Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr,* c.I, s.29, no:10; Taberânî, *Mu'cemü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.378, no:655; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.226, no:207; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.37, no:65; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.436, no:3499.

وزاد : وأشْرَفُ الزُّهْدِ ، أَنْ يسْكنَ قَلْبُكَ ، عَلَى مَا رُزِقْتَ ؛ وإِنّ أشْرَفَ ما

تَسأَلُ من اللّهِ عزَّ وجلَّ ، الْعَافِيَةُ فِي الدِّينِ وَالدُّنْيَا وَالآخِرَةِ .

RE. 72/1 (*Eşrefü'l-îmâni en ye'meneke'n-nâsu; ve eşrefü'l-islâmi en yesleme'n-nâsü min lisânike ve yedike؟ ve eşrefü'l-hicreti en tehcüre's-seyyiâti, ve eşrefü'l-cihâdi en tuktele ve yü'kara feresüke.*)

Ve revâhu ibnü'n-neccâr fî târihihî ve zâde: (*Eşrefü'z zühdi en tesküne kalbüke mâ ruzikte, ve inne eşrefe mâ tes'elü mina'llàhi azze ve celle'l-àfiyete fi'd-dîni ve'd-dünyâ ve'l-âhireh.*)

(*Eşrefü'l-îmâni*) "İmanın en şereflisi..." Yani herkesin bir imanı var, bunların fazileti, şerefi ve derecesi farklı. "En şerefli olan, en üstün olan iman, (*en ye'meneke'n-nâsü*) insanların senden emin olmasıdır." Sana güvenmesidir, sana itimad edebilmesidir. İmanın en kuvvetlisi budur. Güvenmek, emniyet hissi duymak kelimesi de iman kelimesiyle emine kökünden olarak birbiriyle ilgili ilgili.

Efendimiz SAS'in başka hadîs-i şerîflerde başka türlü anlatımları var:[33]

أَفْضَلُ الْإِيمَانِ ، أنْ تَعْلَمَ أَنَّ اللهَ معَكَ حَيْثُمَا كُنْتَ

(طب. حل. عن عبادة بن الصامت)

RE. 76/9 (*Efdalü'l-îmân*) "İmanın en yüksek derecesi, (*en ta'leme enne'llàhe meake haysü mâ künte*) nerede olursan ol, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin seninle beraber olduğunu bilmendir." En üstün iman budur diyor.

Burada ise diyor ki; "İnsanların sana güven duymasıdır." Senden emin olmasıdır, senden korkmamasıdır, senden kuşku duymamasıdır, senden acaba bir iş çıkar mı diye çekinmemesidir.

Burada imanın sonucu, tezahürü anlatılmış oluyor. Yani sen

---

[33] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.336, no:8796; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.305, no:535; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.124; Ubâde ibn-i Sàmit RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.225, no:204; *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.37, no:66; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.194, no:3971.

öyle bir mü'min olacaksın ki, bu imanının gereği olarak öyle bir insan hâline geleceksin ki kurtlar, kuşlar, insanlar, canlılar senden korkmayacak, sevecek seni, sana itimat edecek, güvenecek sana. Senin yüzüne bakınca, "Bundan bana bir zarar gelmez." diyecek.

Mesela Efendimiz SAS Medine'ye geldiği zaman, birisi demiş ki:

"—Dur bakalım, peygamber denilen bir şahıs bizim şehrimize gelmiş, gideyim şu şahsı göreyim!"

Diyen kim? Ehl-i kitaptan alim bir kimse… Tevrat'ı filan okumuş, bilgili bir kimse. Sıradan bir insan değil. Peygamber Efendimiz'in toplantı yaptığı eve gitmiş. Kapıdan şöyle içeri girmiş, Peygamber Efendimiz'e bakmış muhterem kardeşlerim, diyor ki:[34]

عَرَفْتُ أَنَّ وَجْهَهُ لَيْسَ بِوَجْهِ كَذَّابٍ (ت. ه. حم. ك. طس. ش. هب. ق. عن عبد الله بن سلام)

(*Araftü enne vechehû leyse bi-vechi kezzâb*) "Yüzüne bakınca anladım ki, yüzü hiç öyle yalan iddiada bulunacak, yalan söz söyleyecek bir insan yüzü değil!"

Yani Efendimiz'in cemaline bakmış, "Tamam, bu insan yalancı bir insan değil, doğru söyleyen bir insan, bu insan hak peygamber!" diye Efendimiz SAS Hazretleri'nin yüzünden, nûrundan, görünüşünden onun gönlüne bir itimad hissi gelmiş, güvenmiş Peygamber Efendimiz'e…

Müslümanın amacı nedir? Sizlerin, bizlerin amacımız nedir?

Rasûlüllah'a benzemektir. Rasûlullah gibi olacağız. Ahlâk-ı Muhammediye ile ahlâklanacağız. Efendimiz'i okuyacağız, hayatını okuyacağınız, ahlâkını okuyacağız, onun gibi olacağız.

Emin olun, samimi kanaatimi söylüyorum; Hocamızı insan olarak tanıdım. Ben damadıyım, evladıyım, dervişiyim, halifesiyim,

---

[34] Lafız farkıyla: Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.652, no:2485; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.423, no:1334; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.451, no:23835; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.405, no:1460; Hàkim, *Müstedrek*, c.III, s.14, no:4283; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.313, no:5410; İbn-i Ebî Şeybe, c.V, s.248, no:25740; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.216, no:3361; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.502, no:4422; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.152; İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.I, s.235; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.132, no:1339; Abdullah ibn-i Selâm RA'dan.

tanıdım. Hadis kitaplarında hadîs-i şerîfleri okudukça Hocamız'ın her halinde Rasûlullah Efendimiz'e ne kadar benzediğini anladım.

"—Her halinde Rasûlüllah Efendimiz'e ne kadar benzemiş!" diye ayrıca sevgi ve takdir duydum.

Yani önce tanıdım, sonra hadisleri okudum. Hadisleri okudukça, hani İlâhiyat Fakültesi'ne asistan olarak gittim, doçent oldum, profesör oldum el-hamdü lillâh da, okudukça Rasûlüllah'a ne kadar benzediğini anladım.

Hatta Hocamız çok halim selim bir insandı da, çok yumuşaktı evde, lokum gibiydi, çok tatlı bir insandı. Hiç kızdığı, böyle kötü söz söylediği yok gibiydi. Biraz da latifeciydi. Şaka yapardı. Valide Hanım rahmetliye şaka yapardı filan. Böyle evde bir tatlı, yumuşak, sevimli bir hava olurdu. Kitaplarda okudum, "Rasûlüllah Efendimiz de evde biraz şakacıydı." diyor. Aynen öyle yapmış.

Şimdi bu kadar yumuşak insan Hocamız, minbere çıktı mı, vallahi başımızı kaldırıp gözüne bakmaya korkardık. Korkardık, çünkü orada celallenirdi, bangır bangır bağırırdı; kubbe, duvarlar sallanır gibi olurdu.

Bir keresinde bir bayram gününde hatırlıyorum; Tabii Hocamızı

tanımıyor anlaşılan, bayram günü gelmiş, yani bayram günü cemaati, başka zaman camiyi hocayı filan bilen bir insan değil. Daha bayram namazının vakti olmamış Hocamız vaaz veriyor. Sabah namazını kılmışız, mihrabda konuşma yapıyor.

Adam kapıda:

"—Hoca hoca! Konuşmayı kes de namazı kıldır!" dedi.

Yani ukalâlık etti. Bu caminin imamı var, bu işin vakti var, müftülüğün talimatı var, bayram namazının ne zaman kılınacağı belli. Cemaati üzmemek, fazla bekletmemek de bizim prensibimiz. O kadarı biz de biliyoruz.

"—Hoca hoca, lafı çok uzatma da namazı kıldır!" deyince Hocamız konuşmayı kesti, yürüdü minbere çıktı. Halbuki bayram namazı kılınacak, minbere öyle çıkılacak. Vallahi namazdan önce minbere çıktı, yürüdü. Öyle bir hutbe irad etti, öyle bir bangır bangır konuştu ki sanıyorum o adam kaçmıştır. Herhalde kaçmıştır, yani barınamamıştır, duramamıştır oralarda, kaçmıştır. Çok şiddetli konuştu.

Düşündüm; bu kadar yumuşak insan niye bu kadar sert bir reaksiyon gösterdi?

Şu bakımdan diye karar verdim. Hocamızı şahıs tanımıyor. Yani Hocamız şeyh midir, evliyâullahtan bir kimse midir, tanımıyor. Amma cemaat olarak, halktan bir fert olarak hocalara karşı saygısız.

Halkın gözünde hocalar nedir?

Maaşını verirsin, öne geçer, sarığı cübbeyi giyer, sanki memuru gibi, "Hoca hoca, çok konuşma, kıldır namazını o kadar!" der.

Halbuki hoca "önder, lider" demek. Senin hizmetçin değil ki Allah'ın yolunda! Hakkı söyleyecek, icabında seninle kavga eder, icabında sana zıt çıkar, ters çıkar.

Tabii bir talihsizlik… Hocalar keşke hep zenginlerden hoca olsa da hiç maaş almasa, maaşlarını daha cemaate verse... Ama dinî tahsil yapıyor, bir mesleğe giriyor, o mesleği yapacak, başka bir kazancı ve geliri olmadığı için Osmanlı zamanından beri din görevlileri yapan kimselerin başka bir şeyle uğraşmayıp da evleri de aç açık kalmasın, çoluk çocuğu da sıkıntı çekmesin diye beytü'l-mâl-i müslimînden, hazîne-i hümâyundan para verilmesi uygun görülmüş, buna fetva verilmiş.

Hocaya karşı bir saygısızlık olduğu için Hocamız böyle davrandı. Öğretmene saygısızlık olur mu?

Hatırlıyorum ben; Evren Paşa o kadar yaşına rağmen, reisicumhur olmasına rağmen "hocam" diye gitmişti birisinin elini öpmüştü. Hatırlıyorum... Bizim töremizde hocaya karşı saygı sonsuzdur. Reisicumhur olsa bile "hoca" diye karşısında elini öpüyor, saygılı duruyor.

Cami hocası mektep hocasından daha önemli. Mektep hocası dünyevî bilgi öğretiyor, caminin hocası, hele şeyh ise, mürşid-i kâmil ise âhiret yolunu, cennet yolunu öğretiyor, cennete gitmesinin bilgilerini veriyor, ma'rifetullahı öğretiyor. Adamın hiçbir şeyden haberi yok!

Sen kimsin ya? Hangi meslekten olursan ol. Bir kere müdahale etme hakkın yok, böyle kaba bir şekilde konuşmaya da hakkın yok! Ama esas itibariyle bir kere hocayı hakir görüyor.

Senelerce önce bana birisi geldi:

"—Ee hafız, nasılsın bakalım?" dedi.

Toplumda her insana hitabın bir şekli vardır. 'Bey' denilecek insana 'efendi' denmez, 'efendi' denilecek insana 'bey' denmez. 'Beyefendi' denilecek insana 'bey' denmez. Mesela sunucu konuşurken, 'Sayın bakanım' der, 'sayın müdürüm' der filan, böyle bir usül ve töre vardır.

Haydi bakalım git de sen İstanbul valisine:

"—Ee nasılsın bakalım Hayri Efendi?" de.

Adam bir kere öyle söyleyişinden tavır alır sana… Neden?

Valiliğe hitabın bir şekli, şemâili vardır.

"—Ee hafız, nasılsın bakalım?" dedi.

"—Teşekkür ederim." dedim ben, gayet sakin.

"—Nerde vazife görüyorsun, hangi camide vazife görüyorsun?"

"—Bir resmi görevim yok ama arada pazar günleri İskenderpaşa Camii'nde böyle vaaz veriyorum." dedim.

"—E nerede okudun, hangi kursta okudun?" filan dedi.

"—Bendeniz Edebiyat Fakültesinden mezun oldum da İlâhiyat Fakültesi"nde de 27 sene hizmet yaptım, emekli profesörüm." dedim.

Adam şaşırdı:

"—Özür dilerim hocam!" dedi.

Sen ne özür dileyeceksin, yani bir şey değil. Ama sakallıyız ya, saymıyor. Sakallı insanlar, sarıklı insanlar, cübbeli insanlar sayılmaz.

Öyle şey mi olur? Ne oluyorsun yani? Hani insanla bir konuş, ondan sonra kim olduğunu öğren, tepeden inme konuşma!

Hâsılı Hocamız o zaman, tahminime göre onun için celallendi. Yani hocalık müessesesini savunmak için. Yoksa biliyorum sabreder, çok şeylere sabreder. Ohoo! İhvanın cahillerinin cahil muamelelerine, yersiz davranış ve sözlerine çoook sabrettiğini biliyorum da orada çok celallendi.

Sonradan hadis kitaplarında okudum, o zamana kadar okumamıştım. İnsan okudukça her gün yeni bir şey öğreniyor. Hadis kitaplarında, işte şu bizim okuduğumuz kitapta da diyor ki;

"—Peygamber SAS Efendimiz minbere çıktığı zaman at üstündeki bir başkomutan kadar celalli olurdu."

Haah, bak anladım. Hocamızın mihrabdaki celalini anladım.

Aşağıdaki cemaline mukabil mihrabdaki celalini anladım. Hadîs-i şerîfe uyduruyor.

Bu misalleri şu bakımdan veriyorum. Bizim ahlâkımız ahlâk-ı Muhammedî olacak. Ahlâk-ı Muhammediye'ye heves edeceğiz, onu edinmeye çalışacağız. Ahlâk, cömertlik, dürüstlük ve saire bakımından Peygamberimiz gibi olmaya gayret edeceğiz.

b. Peygamber Efendimiz'in Tesiri

Peygamber Efendimiz'i görünce adam ne diyor?

Kendisi henüz daha müslüman değil ama alim, gün görmüş insan. Şöyle bir bakıyor:

"—Bir de ne göreyim, baktım ki yüzü hiç öyle yalan söyleyecek bir insan yüzü değil!"

Pırıl pırıl, Muhammed el-Emin; güvenilen Muhammed. Bizim de öyle olmamız lazım.

Şimdi gazetelerde, "Memleket tehlikede! [Ey] devlet güvenlik mahkemesi savcıları! Rejim elden gidiyor, inkılâplar şöyle olacak, bilmem laiklik şey yapıyor, laikliğe karşı tecavüzler arttı, bu müslümanlar, gericiler yönetimi elde ederse ne olur?" diye haberler çıkıyor.

Bir arkadaşımın yeğeni demiş ki:

"—Siz yönetime gelirseniz bizi kıtır kıtır kesersiniz."

"—Ben mi keseceğim?" demiş.

Dayısına veya amcasına yeğeni söylüyor.

"—Evet demiş, bizi kesersiniz."

Muhterem kardeşlerim!

Bu bizim kusurumuz. Vallahi bizim kusurumuz! Biz müslüman olacağız da millet bizden korkacak. Bizim kusurumuz! Bize hayran olması, bizi sevmesi lazım. Bizi gördüğü zaman boynumuza sarılmak istemesi, hüngür hüngür ağlaması lazım. Kusur bizde; kabalık, sabalık, kusur bizde muhterem kardeşlerim. Kendimizi, İslâm'ı sevdirememişiz. Adam geliyor diyor ki:

"—Hocam bana dua et."

Niye?

"—Dört yıldır karımla anlaşamıyoruz; karım bana düşman, çocuklarımı da bana düşman etmek istiyor."

Kusur onda, darılmasın kimse… Tabii o kadında da kusur vardır, böyle söyleyenlerde daha çok kusur vardır ama esas itibariyle bizde de bir kusur var.

Yani ben biraz işi ters taraftan alarak çarpıcı bir hadîs-i şerîfle de ilgili olduğu için çarpıcı bir noktadan götürmek istiyorum. Mürşid-i kâmillerin sözleri, halleri başka oluyor.

Hocamız derdi ki:

"—Bir kadını idare edemeyen erkeğe ben erkek mi derim?"

Haydi bakalım ayıkla pirincin taşını… Mürşid-i kâmil, Hocamız işte, cennetmekân, artık öldü, her şeyi söyleyebiliriz. Kendisi kerametini, büyüklüğünü saklardı ama biz şimdi her şeyi söyleyebiliriz.

Yahu sevdireceksin! Kadına İslâm'ı sevdireceksin! Delikanlı çıkıyor kızın önüne, allem ediyor kallem ediyor, kandırıyor, sonra nişanlanıyor. Dil döküyor... E sen de karına İslâm'ı sevdireceksin. Bu basîreti göster.

Hiç, hiç mi şiir okumadın? Hiç mi edebiyatın yok? Hiç mi şeyin yok? Yani sevdir; hediye al, yüzük al, "şunu senin için aldım" de, şöyle de, böyle de sevdir kendini.

Bizim de topluma kendimizi sevdirmemiz lazım. Şimdi bizim cemiyetimiz, Türkiye topun ağzında… Türkiye çok büyük tehlike içinde. Yani yarın öbür gün, ansızın Bosna-Hersek gibi olabiliriz. Gazeteler yazıyor bunu. Harp çıkabilir. Harp çıktı mı karmakarış olur ortalık. Herkes düşman bildiği insana saldırır. Harpte daha düşmanın gelmesine lüzum kalmadan millet birbirine saldırır.

Neden?

Şu partili bu partiliye düşman, bu partili o partiliye düşman, köylü şehirliye düşman, şehirli köylüye düşman, işçi patrona düşman, patron işçiye düşman, bir sürü düşmanlıklar… Biz birbirimizi yeriz. Türk Kürd'e düşman, Kürt Türk'e düşman, böyle gidiyor.

Kusur, kusur kimde? En kolayını söylüyorum ben; kusur bizde.

Neden? Sevdirememişiz kendimizi. Kusur var, sevdirememişiz. Peygamber Efendimiz'i bak uzaktan görüyor, görünüşten;

"—Bir de ne göreyim, yüzü hiç yalancı yüzü değil." diyor.

Bir başka hadîs-i şerîfte Rasûlüllah Efendimiz hakkında Hazret-i Ali RA'dan gelen rivayet şöyle:[35]

مَنْ رَآهُ بَدِيهَةً هَابَهُ ، وَمَنْ خَالَطَهُ مَعْرِفَةً أَحَبَّهُ ، يَقُولُ نَاعِتُهُ:

لَمْ أَرَ قَبْلَهُ وَلاَ بَعْدَهُ مِثْلَهُ (ت. ش. هب. عن علي)

(*Men raâhu bedîheten hâbehû*) "Rasûlüllah'ı ömründe ilk kez gören kimse, onu huzuruna girip de yüzüne bir baktı mı, titreme alırdı kişiyi. Onun heybetinden Rasûlüllah'ın peygamberlik heybetinden adam titremeğe başlardı, tir tir titrerdi."

(*Ve men haletahû ma'rifeten*) "Kim tanır da Rasûlüllah'ı sohbetine iştirak eder de, konuşmasını dinler de, halini huyunu anlarsa; muhalata ederse, onunla karışır, görüşürse; huyunu, ahlâkını, yaşamını tanırsa; (*ehabbehu*) onu severdi, dayanamazdı, aşık olurdu."

(*Yekùlu nâituhû*) Onu anlatmak isteyen kimse, onu anlatırken: (*Lem era kablehû ve lâ ba'dehû mislehû*) "Onun gibisini ondan önce de, ondan sonra da hiç görmedim. Önce de görmemiştim, tanıdıktan sonra da etraftaki insanlara bakıyorum, onun gibisi yok! Evvelinde ve ahirinde onun gibisini hiç görmedim." derdi.

Heybetliydi çünkü. Bir heybet-i peygamberîsi, peygamberlik heybeti vardı. Hocamız da öyleydi. Hocamız uzaktan dev gibi görünürdü, dağ gibi görünürdü. Bir arkadaş, bakanlık yapmış bir kimse anlatıyor ki:

"—Dağ gibi görünüyor. Yanına gittim, ölçtüm, boyu benden bile kısa." diyor.

Yani yanında durmuş, bakmış omuzu daha aşağıda filan. Ama Hocamız dağ gibi görünürdü. Muhteşem, böyle bir heybetli gibi

---

[35] Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.599, no:3638; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.328, no:31805; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.148, no:1415; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.15; İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.I, s.412; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.30, no:5699; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.III, s.262; Ebü'ş-Şeyh, *Ahlâku'n-Nebiy*, C.I, s.90, no:84; Hz. Ali RA'dan.

görünürdü. Şu kapıdan girmez gibi görünürdü. Mehâbeti vardı. O da Peygamber Efendimiz'e benzemesinden.

Yusuf AS'ın güzelliği meşhur, çok güzelmiş. Kadınlar ellerini kesmiş ya… Aziz'in karısı, "Aziz'in hanımı, kölesiyle macerası var, gönül macerası var." denilince, dedikodu çıkınca, çağırıyor şehrin kadınlarını, her birinin eline elma, bıçak veriyor. Elmayı soyacaklar yiyecekler, meyve ikram ediyor. Tam elmayı, meyveyi vermişken Yusuf AS'ı çağırıveriyor içeri:

وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ (يوسف:٣١)

(*Ve kàleti'hruc aleyhinne*) "Çık bakalım şunların yanına." diyor.

Yusuf AS kapıyı açıyor, köle, satıldı ya, Mısır'a köle olarak satıldı ya, kapıdan bir içeri geliyor, kadınlar böyle elmayı kesecekken;

وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ (يوسف:٣١)

(*Ve katta'ne eydiyehünne*) "Kadınlar ellerini kestiler."

Elma filan gitti akıllarından. Kadınlar Yusuf AS'ı, güzelliğini görünce elma yerine ellerini kestiler. *Katta'ne*, tef'il babından, "parça parça ettiler, çok kestiler" demek. Az değil yani, birazcık "Ay!" filan değil. O kadar yani, akılları başlarından gitmiş.

وَقُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا هَذَا بَشَرًا ، إِنْ هَذَا إِلاَّ مَلَكٌ كَرِيمٌ (يوسف:٣١)

(*Ve kulne hâşe li'llâhi mâ hâzâ beşeren, in hâzâ illâ melekün kerîm*) "Bu insan değil, bir melek! İnsan soyuna benzemiyor, bu ne güzellik!" dediler. (Yûsuf 12/31)

Yusuf AS çok güzeldi. Peygamber Efendimiz daha güzel. Peygamber SAS Efendimiz daha güzel.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

İşte Peygamber Efendimiz imanı böyle tarif ediyor: (***Eşrefü'l-îmân)*** "İmanın en şereflisi, (*en ye'meneken-nâsü*) insanların sana

güvenmesidir, senden emin olmasıdır, seni sevmesidir, senden endişe etmemesidir.”

Öyle miyiz? Komşumuz bizim hakkımızda böyle mi düşünüyor? Hemşerimiz bizim hakkımızda böyle mi düşünüyor? Öteki partideki bizim hakkımızda böyle mi düşünüyor?

Hayır. Herkes korkuyor. Sakalımızdan, kaşımızdan, gözümüzden, şalvarımızdan korkuyor.

c. Düşmanlara Karşı Güç Kuvvet Hazırlayın!

Ben dergide yazı yazdım. Ben de korkuyorum. Balkanlar’daki olaylar çok mühim olaylar. Kafkasya’daki olaylar da çok önemli. Ben Türkiye’nin parçalanmamasını, müslümanların korunmasını, Türkiye’nin Bosna-Hersek gibi olmamasını istiyorum, silahlanmamız lazım diyorum. Ama atom silahına da sahip olmamız lazım! Kuvvetli olursak düşman saldıramaz diyorum.

Hazır ol cenge eğer ister isen sulh u salah.

Sulh istiyorsun cenge hazır ol, hazırlıklı ol da adam cesaret edemesin, heveslenmesin. Şimdi hevesleniyor.

“—İstanbul’u Patrikane’ye ver.”

Ee…

“—Trakya’yı da Rumlara, Bulgarlara ver.”

Ee…

“—İzmir’i de, Ege’yi de Yunanlılara ver.”

Sonra?

“—Kıbrıs’ı da Yunanlılara ver.”

Ee…

“—Trabzon’u da Rumlara ver. Trabzon’dan Samsun’dan İskenderun’a bir çizgi çektiğin zaman Kayseri’den ötesini de Ermenilere ver.”

Sonra?

“—E Güney Doğu Anadolu’nun GAP bölgesini de barajları filan yaptın ya, milyarları harcadın harcadın her şey tamam, onları da yahudilere ver.”

Alanda kaçan mı sen? Kimin malını nasıl bölüşüyorsun? Biz burada altmış milyon bekçiyiz. Kimseye bir karış toprak vermeyiz.

Osmanlılar zamanında birisi demiş ki:

“—Ege’deki şu adayı bize verin. Ne kadarsa parasını verelim, şu adayı bizeatar mısınız?”

“—Satarız” demiş, vezir.

Kaça?

“—Aldığımız fiata” demiş. “Biz orayı alırken şu kadar şehid verdik.” demiş. O kadar şehid… Gel bakalım keselim kafanı, gör o zaman.

Şimdi ben diyorum ki:

“—Hazır olsun millet! Yani ben razıyım, bütün milletin orduya kayıt olmasına razıyım. Bütün milletin! Tamam, genelkurmay başkanına telgraf çekelim, emrinizdeyiz buyurun. Bütün millet asker olsun, başka meslek olmasın. Hepimize, kadın erkek, çoluk çocuk silah talimi verilsin. Yeter ki adamlar bize heves etmesin!”

Jirinovski:

“—Türk illerinde çan çalacağım.” demesin.

Ben Jirinovski’nin sözü üzerine bir yazı yazdım.

“—Haydi... Bir hoca efendi halkı silahlandırıyor, iç harp çıkartacak.” diye iç politikada malzeme oldu.

Ya ben ömrümde kendim tavuk bile kesmedim. Yani benim öyle bir niyetim yok. Ama ben düşmanın bu sözleri üzerine, yani Yunanistan’ın edepsizliği, Sırpların hunharlığı, gaddarlığı, Ermenilerin kalleşliği, Rusların küstahlığı üzerine yazıyorum.

Ben biliyorum; bütün âdemoğlu, benî Âdem, hepsi kardeştir, aynı cinstendir. Ben İngiliz’e karşı, Alman’a karşı, Rus’a karşı, Çinli’ye karşı —demin Çinli bir misafirimiz vardı— kötü duygular beslemiyorum, hepsinin hayrını, iyiliğini istiyorum ama e o da açıkça bana:

“—Evini ver, barkını ver, sökül paraları, cebindekileri çıkar, sen nereye gidersen git, defol buradan...” derse olmaz.

O da öyle demesin değil mi yani?

Ben o kadar iyi niyetlere sahipsem, Sırp da milli marşında:

“—Balkanlar’da müslüman bırakmayacağım, Anadolu’daki müslümanları da çıkartacağım, sürüceğim, İran’a kadar Anadolu’da ve Balkanlar’da müslüman bırakmayacağım.” diye hunharlık gaddarlık yapmasın, değil mi?

Yani o kadar da bizim hakkımız var. Evet, biz gaddar değiliz katil değiliz. Bizim memleketimizde bir sürü kilise var, hiçbir şey yapmıyoruz, yapmayız, yaptırtmayız da.

“—Nereden belli, ne mâlum yaptırtmayacağın?”

Türkiye’de anarşi olduğu zaman biz anarşiye katılmadık. Biz anarşiye katılsaydık, kimse bizim önümüzde duramazdı. Çünkü inanan insanın gözü bir şeyi kesti mi, onu kimse durduramaz. Ama biz haksız yere, yanlış yere birisinin öldürülmesinin vebalini çok büyük bir vebal gördüğümüz için öyle işlere girmedik. Mağdur olmaya razı olduk, itilip kakılmaya razı olduk ama anarşinin içine girmedik.

Mazimizden belli bizim halimizin ne olduğu, istikbalimizin ne olacağı. Biz şey yapmıyoruz, ama dedikodu yaptılar, iç politika malzemesi yaptılar, müslümanlar silahlanıyor dediler, filan.

Biz Kur’ân-ı Kerîm’in emri olarak dışa karşı güçlü olmak istiyoruz. Burada da zaman zaman söylüyoruz:

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ (الأنفال:٦٠)

(*Ve eiddû lehüm mesteta'tüm min kuvvetin*) "Gücünüz yettiği kadar onlara karşı güç, kuvvet ve silah hazırlayın." (Enfal, 8/60)

Yetmiyor işte bu küçük silahlar. Atom silahına sahip olmazsan adam seni saymıyor. Füzelere sahip olmazsan adam sana değer vermiyor, adam sana saldırmaktan çekinmiyor.

Ne yapıyordu?

Azerbaycan'ın köyünü uzaktan topa tutuyor. Köydekiler bakıyorlar ki başlarına bomba yağıyor ama nereden yağıyor, kim yağdırıyor belli değil. Haydiii, köyü bırakıp gidiyorlar, ne yapsınlar yani, yapacak bir şey yok. Boşalmış köye de Ermeni geliyor yerleşiyor. Gayet basit.

Ermeni savaşı neden kazandı? Uzun menzilli silaha sahip olmaktan, modern silaha sahip olmaktan. Yoksa ötekisi ondan daha âciz değil ama bomba yağınca ne yapacak?

Onun için, kuvvetli olmak zorundayız. Onun için milletçe bu konuda hazırlıklı olmak zorundayız. Biz aleviyi sünni ile barıştırmaya çalışıyoruz, ilericiyi gerici ile arada bir şey yok, bakın aynı hizaya gelin diye gayret ediyoruz, müslümanlar arasındaki ihtilafları izale etmeye çalışıyoruz filan.

Hâsılı, bırakalım bu detay fikirleri, hakîki mü'min olan bir insanın hali öyle bir hâle dönecek ki sonunda, sonucu söylüyor Peygamber Efendimiz; insanlar ona güvenecek. Şeyh efendi vefat etmiş, birisine, bir adama demişler ki;

"—Gel bu makama otur, sen vazifeyi devam ettir, ihvana hizmet et."

"—Bana bir sene müsaade edin!" demiş.

Hocamız anlatırdı bu hikâyeyi, ben ondan duydum. Bir sene sonra:

"—Haydi demişler, hadi beklemekten artık bıkmaya başladık, gel, otur."

"—Beklediğim bir şeyler vardı, olmadı, bir sene daha." demiş.

Bir sene daha beklemişler. İkinci sene sonunda:

"—Haydi artık gel." demişler.

Bir sene daha müsaade istiyorum filan.

Sonunda, üçüncü seneden sonra gelmiş, öyle bir mürşid-i kâmillik yapmış ki cümle cihan halkı memnun olmuş.

Demişler ki;

"—Ya mübarek! Niye bizi üç sene beklettin, niye daha evvelinden gelmedin?"

Demiş ki:

"—Ben kendimi deniyordum. Hayvanların yanına gittiğim zaman hayvanlar benden kaçıyordu. Hayvanlar kaçarsa, insanlar haydi haydi kaçar diye vazifeye yanaşamıyordum." demiş.

Benim hakikaten tanıdığım insanlar var, güvencinler geliyor eline konuyor. Eline omzuna konuyor. İtimat etmiş ona, halbuki bazısını uzaktan görse kaçar. Yani hayvan da hissediyor. Mesela köpek kendisinden korkana saldırırmış, herhalde kalbinin atışını matışını vesairesini veya korktuğu zaman insanın bilmem hangi salgı bezi salgı yaparmış da onun kokusunu duyarmış da köpek, bunun kötü niyeti olduğunu anlayıp ondan saldırırmış diyorlar. Korkmayana, yani emin yürüyene bir şey yapmazmış, korkana saldırırmış diyorlar. E hayvanlar da bir şeyler hissediyor.

Mesela at durduğu yerde kişnediği zaman, haa bir şey var. Kuşlar ormandan kaçmaya başladığı zaman, haa biraz sonra zelzele olacak filan, bir şeyler. Hayvanların bir sezgileri var.

Yani adamcağız hayvanlar kendisinden kaçmaz, kendisini sever, kendisinin yanına sokulur duruma gelince vazife yapmaya gelmiş.

Bir menkabe tabii bu, nihayet bir fıkra, bir ibretli bir şey, hisse almak için kıssa diyelim.

E bizim de imanımız öyle olacak, hayatımıza öyle tesir edecek, yüzümüze halimize öyle aksedecek ki herkes sevecek bizi, güvenecek:

"—Haa ondan bir zarar gelmez, o melek gibidir, ona itimad ediyoruz." diyebilecekler.

Tamam mı kardeşlerim?

Peygamber Efendimiz'in hadisini söylüyoruz, burada kendimiz yeni bir prensip ortaya koymuyoruz. Peygamber Efendimiz öyle buyuruyor. İmanın en şereflisi insanların sana karşı emniyet duymasıdır, güvenmesidir sana. Senden çekinmemesidir, endişe

duymamasıdır. O hale geleceğiz, gelmemiz lazım.

Nasıl olur bu?

Halimlikle, sabırla, hizmetle, sevgiyle, ikramla, cömertlikle böyle olur. E bunların hepsi de Allah'ın sevdiği güzel huylar.

Biz şimdi öyle yapmıyoruz, kaşımızı çatıyoruz, biz Allah'ın doğru yolunda giden doğru kuluyuz ya, kaşımızı bir çatıyoruz. Ötekisi de Allah'ın eğri yolda giden eğri kulu, ona kızıyoruz.

Öteki mahluklar insandaki duyguları anlıyor da o anlamıyor mu? Tabii o da bakışından anlıyor. Bu bana kızıyor diyor, o da bize kızıyor.

Halbuki büyük insanlar kötülüğe iyilikle mukabele etmişler. Kötülüğe iyilikle mukabele ede ede düzeltmişler. Yoksa kötüyle kötü olunduğu zaman, kötülüğe kötülükle mukabele edildiği zamancihanda kavga olur, gürültü olur. Kötülüğe iyilikle mukabele edecek, yani tasavvufî ahlâk olacak. Müslümanın ilâhi bir ahlâkı olacak. Peygamber Efendimiz'in ahlâkı olacak.

Peygamber Efendimiz'e kanlı bıçaklı, can düşmanı, hasım olan insanlar sonradan nasıl sahabesi oldular? Nasıl Hz. Hamza'nın ciğerini çiğneyen insanlar sonradan müslüman oldu?

Kaç kişi, kaç kişi ölmüş İslâm'ın yayılmasında? Birkaç yüz kişi. Koca İslâm'ın Suudi Arabistan'a yayılması, Bedir harbi, Uhud harbi, Hendek harbi, bilmem ne. Müşriklerden toplam zayiat birkaç yüz kişi…

E şu Bosna-Hersek'e bakın, sırf Bosna-Hersek'te şu Sırpların öldürdükleri, Azerbaycan'da Ermenilerin öldürdüğü adam sayısına bakın! Şimdi gelin bakalım hangi din, hangi mü'min, hangi dinin mensubu daha medeniymiş görün. İslâm'ı kılıç dini diyorlar. E görün bakalım haydi, işin nasıl olduğunu...

d. Müslümanlığın En Şereflisi

İmanımız böyle olacak; insanlar bizden endişe duymayacak, bizi sevecek, bizi sayacak, bizi görünce yüreğinin yağı akacak. Bir.

(*Ve eşrefü'l-islâmi en yesleme'n-nâsü min lisânike ve yedike*) "Müslümanlığın, İslâm'ın en şerefli derecesi de insanların senin elinden ve dilinden selâmette olmasıdır."

Yani hakîki Müslümanlık, senin elinle dilinle kimseye zarar

vermemendir. Hakîki mü'minlik herkesin sana güven duymasıdır. Hakîki Müslümanlık da kimsenin senin elinden, dilinden zarar görmemesidir. Bu da bir tarif işte, Müslümanlığın tarifi.

E biz öyle miyiz? Ölçelim kendi kendimizi, muhasebemizi yapalım; kârımızı zararımızı, iyi huyumuzu kötü huyumuzu göz önünde bulunduralım, çıkacak ortaya.

Peygamber Efendimiz din için, iman için, Allah yolunda doğduğu şehri terk edip de Medine'ye hicret etmiş miydi? Etmişti.

Öteki müslümanlar da hicret etmişler miydi? Etmişlerdi.

Hepsinin Medine'ye gelip Peygamber Efendimiz'in etrafında toplanması emredilmiş miydi o zamanın müslümanlarına? Emredilmişti.

Yaa, iman için, Peygamber Efendimiz'e hizmet için, Allah'ın buyruğunu tutmak için evlerini barkları, mallarını mülklerini, işlerini güçlerini terk ettiler, müslümanlar Medîne-i Münevvere'ye geldiler. Haa, o o zamandı. Şimdi burada diyor ki:

(*Ve eşrefü'l-hicreti en tehcüre's-seyyiâti*) "Hicretin en şereflisi kötülüklerden vazgeçmektir, hicret etmektir."

Yani Mekke'den Medine'ye gitmek bir hicretti, yok şimdi. Şimdi ne var? Şimdi hicret, sahip olduğun kötülükleri, günahları bırakmak işte. Kötülükleri bırakıp hasenâta yönelmek; seyyiâttan vazgeçip hasenâtı işlemeye başlamak; bu da bir hicret… Kötü işi bırakıyor, iyi işi yapmaya başlıyor. Sigarayı bırakıyor, içkiyi kumarı bırakıyor. Namazsızlığı niyazsızlığı bırakıyor, ibadete yöneliyor. Ona buna cevretmeyi, zulmetmeyi, kötülükleri bırakıyor, iyi insan oluyor. İşte hicretin en hayırlısı bu.

Sonra: (*Ve eşrefü'l-cihâdi*) "Cihadın en şereflisi, (*en tuktele ve yü'kara feresük*) sen savaşa girdiğin zaman atın perişan oluyor, yaralanıyor, yere düşüyor, sen parça parça darbeler yiyorsun. İşte cihadın en şereflisi budur."

Yani atınla, okunla, mızrağınla düşmana bir dalıyorsun, kendin de, hayvanın da yerlere kanlara bulanıp gidiyor işte. Cihadın en şereflisi budur. Yani düşmandan kaçmıyor, sağ kalayım diye hesap yapmıyor, saldırıyor, sebat ediyor, çarpışıyor, yaralanıyor, atı da yaralanıyor düşüyorlar, al kanlar içinde kara toprağın üstüne düşüyorlar, şehadet şerbetini içiyor. Cihadın en şereflisi bu.

Bazı hadis kitaplarında hadis bu kadarla tamamlanıyor. İbnü'n-Neccâr isimli hadis aliminin kitabında ilaveleri var, şöyle;

(*Efdalü'z zühdi*) "Zühdün en şereflisi..."

Zühd ne demek? Dünyaya önem, kıymet vermemek, dünyayı sevmemek, dünyaya karşı gözü tok olmak demek.

Zühdün en şereflisi nedir?

(*En tesküne kalbüke âlâ mâ ruzikte*) "Allah'ın sana verdiği rızka gönlünün razı olmasıdır, huzur sükûn bulmasıdır."

Böyle hırs, kıskançlık ve saire filan duymayıp, "Tamam, Allah bana bu kadar vermiş, el-hamdü lillâh." deyip Allah'ın sana verdiği rızıktan gönlünün sakin, mutmain olması, huzur duymasıdır. Zühd bu. Gözü tok adam. Ötekisi çok almış, üzülmüyor; çok kazanmış, şey yapmıyor, helalinden Allah şu kadar vermiş kendisine, ooh el-hamdü lillâh diyor.

(*Ve inne eşrefe mâ tüs'elü mina'llàhi azze ve celle*) "Aziz ve celil olan Allahu Azîmuşşan hazretlerinden istenen, dua edilip de niyaz edilen, istenen şeylerin en şereflisi, (*el-àfiyetü fi'd-dünya ve'l-*

âhireti) dünyada ve ahirette àfiyettir.”

Yani Allah’tan birçok şey istiyoruz ya:

“—Para ver yâ Rabbi, sıhhat ver yâ Rabbi, şunu ver yâ Rabbi, bunu ver yâ Rabbi…”

İstenir mi, ayıp mı? Ayıp değil, istenir. Dua etmek ibadettir.

Hatta Peygamber SAS Efendimiz’in bir hadîs-i şerîfi bu konuda çok hoşuma gidiyor:

“—Ayakkabının bağcığı kopsa Allah’tan iste!” diyor.

Ne güzel! Allah’la o kadar yakın ki kul;

“—Yâ Rabbi ayakkabımın bağcığı koptu, ver bir ayakkabı bağı.”

Güzelliğe bak! Allah vermez mi? Verir. Verdiği zaman da o kulun imanı nasıl olur? Böyle çelik gibi, kale gibi olur!

“—Ben istiyorum, Rabbim bana veriyor. Bizim aramızda yakınlık var.” Yani Allah’ın varlığından birliğinden tereddüdü kalmaz. İmanı nasıl kuvvetli olur.

Yani istemek sevap, dua etmek sevap. Kendine, dünyana, âhiretine, komşuna, arkadaşına iste, lütfen benim için iste filan. Müslüman kardeşine dua etmek sevap.

Allah’tan istenen şeylerin en şereflisi nedir? Dünyada ve ahirette afiyettir. Ne demek *afiyet*?

“—Afiyet olsun!” diyoruz, yemek yiyor adam, afiyet olsun.

Afiyet; hem hastalıklardan hem de üzüntü ve belâlardan selamette olmak demek. Hasta değil, üzücü bir durumda da değil. Hem şen hem sıhhatli. “Şen ve esen kalınız.” diyor ya hani konuşmacılar. Yani hem gönlü hoş hem sıhhati tam, ne karnı ağrıyor ne kafası; ne derdi var ne üzüntüsü. Tabii bu dünyada da olabilir, dünyada da afiyet olur, ahirette de olur.

Ahiretteki âfiyet ne demek? Cehenneme düşmemek, Allah’ın kahrına gazabına uğramamak, cezaya belaya duçar olmamak, sıkıntı görmemek demek. Allah’tan istenecek şeylerin en hayırlısı âfiyettir.

Peygamber Efendimiz’in hadîs-i şerîfi var, böyle buyurmuş:[36]

---

[36] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.738, no:5074; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1273, no:3871; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.25, no:4785; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.241, no:961; Buhàrî, *Edebü’l-Müfred*, c.I, s.243, no:698; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XII, s.343, no:13296; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.35, no:29278; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.VI, s.145, no:10401; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.264, no:837; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ ، فِي الدِّينِ وَالدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ .

(*Allàhümme innî es'elüke'l-afve ve'l-âfiyeh, fi'd-dîni ve'd-dünyâ ve'l-âhireh*) "Yâ Rabbi! Ben senden beni affetmeni istiyorum; dinî konularda, dünyevî konularda ve uhrevî konularda, hem dünyada hem ahirette afiyet istiyorum."

Böyle dua etmeyi tavsiye ediyor Peygamber Efendimiz.

Ha bir de burada dinde afiyet çıktı. Dinde afiyet ne demek?

İnsanın dinî yaşantısının sakat olmaması, tam olması, kulluğunu güzel yapması, itikadının doğru olması demek. İtikadı bozuk olsa hapı yuttu. Allah bozuk itikadlının, bid'at ehlinin ibadetini kabul etmiyor.

Yani amellerin kabul olması için şartlar, kabul olmamasının sebepleri var. O sebepler olmayacak; ibadetlerini iptal eden, bâtıl duruma, fâsit duruma düşüren, Allah'ın sevgisini kaybettiren şeyler var; onlar olmayacak, güzel bir dindarlığı olacak. Dinî konuda afiyet bu. Vücudu sıhhatli, gönlü, başı hem dünyada hem ahirette şen ve dinç olacak.

Âfiyet böyle bir güzel kelime, yani her şeyi ihtiva ediyor, içinde her türlü şey komprime olarak mevcut, yani tam bir şey. Allah'tan insan dinde dünyada ahirette âfiyet istediği zaman her türlü şeyi istemiş oluyor; cennet de dahil, cehennemden korunmak da dahil, hastalıktan kurtulmak da dahil her şeyi istemiş oluyor.

Bir hadisle dersi bitirdik ama bu hadîs-i şerîf güzel, yani hatırda kalacak bir hadis.

Allah hepinizden razı olsun…

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

24. 04. 1994 – İskenderpaşa Camii

07. İÇKİNİN ZARARLARI

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi hakka hamdih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyuhe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitabu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve selem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtüha, ve külle muhdesetin bid'atün, ve külle bid'atin dalâletün, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-sennedi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve seleme ennehû kàl:

أُشْهِدُ بِاللّٰهِ ، وَأَشْهَدُ لِلّٰهِ ، لَقَدْ قَالَ لِي جِبْرِيلُ: يا محمَّدُ ، إنّ مُدْمِنَ الْخَمْرِ كَعَابِدِ وَثَنٍ (الشيرازي في الأَلقاب ، وأبونعيم في مسلسلاته وقال صحيح ثابت عن علي)

RE. 72/2 (*Üşhidü bi'llâhi, ve eşhedü li'llâhi, lekad kàle lî cibrîlü: Yâ muhammedu, inne müdmine'l-hamri ke-àbidi vesenin.*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl...

Aziz ve değerli kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı iki cihanda üzerinize olsun... Peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ (*salla'llàhu aleyhi ve âlihî ve selleme teslîmen kesîrâ*) hazretlerinin mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyup taallüm ediyoruz, tefeyyüz ediyoruz. Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemizi Peygamber Efendimiz'in rızasına vâsıl eylesin…

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına başlamadan önce, ilk önce Peygamber SAS Efendimiz'in rûh-i pâkine hediye olmak üzere ve sonra cümle âlinin, evladının, ashabının, etbâının, sâdât ve meşayih-i turuk-u aliyyemizin, evliyâullah büyüklerimizin,

Hocamız Muhammed Zahid-i Bursevî Hazretleri'nin, kitabını okuduğumuz Gümüşhaneli Efendimiz Hazretlerinin ve bu beldelerde medfun bulunan enbiyâullah, evliyâullah, sahabe-i kirâm ve ehlullahın ruhları için;

Uzaktan yakından bu derse iştirak için gelmiş olan siz kardeşlerimizin ahirete göçmüş olan bütün müslüman âbâ u ümmehât, ecdâd u ceddât, akrabâ u taallûkât, ahbâb u ihvân u yârânının ruhları için; bizim de dünya ve âhiret saadet ve selametimiz için, bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyalım, ondan sonra başlayalım!

……………………………

a. İçkiye Devam Eden Puta Tapan Gibidir

Okuduğumuz hadîs-i şerîfler, Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin] Efendimiz'in tertip etmiş olduğu, tekkemizin *Râmûzü'l-Ehàdîs* isimli hadis kitabının 72. sayfasının 2. hadîs-i şerîfidir.

Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyuruyor:[37]

أُشْهِدُ بِاللَّهِ، وَأَشْهَدُ لِلَّهِ، لَقَدْ قَالَ لِي جِبْرِيلُ: يا محمَّدُ، إِنَّ مُدْمِنَ الْخَمْرِ كَعَابِدِ وَثَنٍ (الشيرازي، حل. عن علي)

RE. 72/2 (*Üşhidü bi'llâhi, ve eşhedü li'llâhi, lekad kàle lî cibrîlü: Yâ muhammedu, inne müdmine'l-hamri keàbidi vesenin.*)

(*Üşhidü bi'llâh*) "Allah'ı şahid getiririm ki, (*ve eşhedü li'llâh*) ve Allah için kendim de şahadet ederim ki, (*lekad kàle lî cibrîlü*) hemen az önce Cebrâil AS bana geldi ve dedi ki:

(*Yâ muhammed*) "Ey Muhammed! (*İnne müdmine'l-hamri*) Muhakkak ki içkiye müdâvim olan kişi, içki müptelası, (*keàbidi vesenin*) puta tapan insan gibidir."

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah her günahı affediyor. Neyi affetmiyordu? Kur'ân-ı Kerîm'den bildiğimiz bir gerçek; şirki affetmiyordu. İtikadı bozuk olan, inancı sakat olan, kâfir veya müşrik olan veya dinsiz olan

[37] Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliya*, c.III, s.204; Hz. Ali RA'dan.

kimseyi affetmiyor. Bir dinsiz var; inançsız, itikatsız kitapsız, hiçbir şeye inanmıyor, kapkara. Tabi bu cehennemin dibine… Sonra güya bir din tutturmuş insanlar var ama yahudiler, hıristiyanlar, budistler, brahmanistler ve saire. Bunların inançları da bozuk. Onun için Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyuruluyor:

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ (المائدة:٧٢)

(*Lekad kefere'llezîne kàlû inna'llàhe hüve'l-mesîhü'bnü meryem*) "Meryem'in oğlu İsâ tanrıdır diyenler, muhakkak ki kâfir oldular." (Mâide, 5/72)

O zaman hıristiyanlar kâfir. Ehl-i Kitab ama kâfir olmuş, çünkü peygambere tanrı diyorlar. Sapıttılar.

Yahudiler nasıl?

Amerika'da bir mühendis arkadaş bir büyük toplantı yapmış; piskoposu, hahamı, imamı çağırmış; üçünü konuşturmuş. Tabii sonunda müslümanların haklı ve doğru yolda olduğu anlaşılmış. Ama ilk konuşma yapan haham, ahireti inkâr etmiş:

"—Ahiret yok! Her şey dünyada..." demiş.

(*Ve bi'l-yevmi'l-âhiri*) Âhiret inancı. İslâm inancının en önemli bölümlerinden biri. Âhirete inanmadan iman olur mu?

Olmaz. Kendilerine Mûsa AS peygamber olarak gönderilmiş, Harun AS peygamber olarak gönderilmiş. Peygamber gönderilmiş bir kavim olmalarına rağmen yahudiler ahiret inancını kaybetmiş. O da gitmiş gümbürtüye…

Kâfirler. Allah affetmiyor. İnancı var ama bunun yanı sıra müşrik. Allah'ı da kabul ediyor ama Allah'a şirk koşuyor.

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُؤْصَدَةٌ (البلد : ٢٠)

(*Aleyhim nârun mü'sadeh*) [Onlara üzerlerine sımsıkı kapatılmış bir ateş vardır.] (Beled, 90/20)

Mu'sadeh, kapıları desteklenerek, artık açılmayacak şekilde kapatılmış demek. Cehenneme atılacaklar, çıkmak yok. Ebediyen kapıları açılmamak üzere kapatılacak; orada yanacaklar.

Neden? Yaratanlarını tanıyamamışlar da ondan. Kendilerini yaratan, yaşatan, nimetlere gark eden, büyüten, ömür sürdüren, yediren, içiren Allah'ı tanıyamamışlar! Yanacaklar, ebediyen yanacaklar, sonsuz...

هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (البقرة:٣٩)

(*Hüm fîhâ hàlidûn*) [Onlar orada, cehennemde ebedî olarak kalacaklar.] (Bakara, 2/39) deniliyor, âyet-i kerîmelerde...

Cayır cayır, cayır cayır yanacaklar.

"—Ah ölsek!" diye ölümü temenni edecekler.

Yook, yağma yok! Ölünce kurtulacağı için cehennemde ölmek yok, devamlı azap çekmek var.

لاَ يُقْضٰى عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلاَ يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا (فاطر:٣٦)

(*Lâ yukdà aleyhim feyemûtû*) "Cehennemde azab görenler de keşke ölseler kurtulacaklar ama, ölmek yok ki ölüp de kurtulsunlar! (*Ve lâ yuhaffefü anhüm min azâbihâ*) Azapları da hafiflemez." (Fâtır, 35/36)

Azap çekecekler. Azapları azaltılmayacak, hafiflemeyecek de; devamlı azap çekecekler. Neden?

Allah'ı tanıyamadılar. Bu edepsizlik, bu aptallık, bu küstahlık, bu hakaret, bu cahillik, bu gafillik, Allah'a bu iftira! Adam biter, mahvolur. Çok fena! Bir insanın inancının bozuk olması, en fena şeydir.

İnsanın malı batabilir, çıkabilir. Karadeniz'de gemileri batar, harmanı yanar, mahsulünü don vurur; zengin olur, fakir olur, hapse girer çıkar. Her şey olur. Bu dünyada insanoğlunun başına neler geliyor; mühim değil. Ama itikadı bozuk oldu mu, işte o çok mühim. Bitti, ahireti gitti.

Âhiret nasıl bir şey?

Ebedî hayat ya! Bu dünya hayatı gibi yetmiş sene, seksen sene değil ki "Sabredeyim, geçsin de kurtulayım." diyesin; ebedî hayat! Ebediyen cehennemde yanmak var.

"—Ben cehennem azabından korkmam. Haramı sen yemiyorsan getir ben yiyeyim."

Bazıları öyle diyor. İnanmıyor, inancı yok.

"—Faiz haram" diyorsun mesela.

"—Haram mı? Tamam, sen yemiyorsan getir de ben yiyeyim." diyor.

"—Sen içki kullanmıyorsan ver ben içeyim." diyor.

Neden? İnancı yok, korkmuyor.

"—Ama Allah'ın her şeye kudreti tam mı?"

"—Tam, âmennâ ve saddaknâ…"

"—Her şeye kudreti yetiyor mu?"

"—Yetiyor."

"—Senin elinde çok büyük imkân ve iktidar olsa Sırplar'ı ele geçirsen onları yaptıklarına pişman eder misin, etmez misin?"

"—Ederim. Çok kızıyorum, ederim!" dersin değil mi?

Kàdir-i mutlak olan Allah-u Teàlâ Hazretleri bu kâfirleri pişman etmesini bilmez mi? Aciz mi?

Pişman edecek, canından bezdirecek, mahvedecek, kahredecek.

Çok fena olacak ama millet şimdi o azaba daha uğramadığı için hafife alıyor; "Olsun." diyor, aldırmıyor, gülüyor. Gülüyor ama biraz sonra görecek. Az bir zaman sonra görecek. Peygamber Efendimiz'le mücadele edenler geldi geçti, firavunlar geldi geçti, kâfirler geldi geçti, müşrikler geldi geçti. Hepsini gördük. Hepsini okuyoruz, duyuyoruz, biliyoruz. Hepsini bilmiyoruz da —gözümüzün önünde— çoğunu Allah gösteriyor.

Muhterem kardeşlerim!

Tamam, bunu anladık da, Peygamber Efendimiz içki içeni puta tapan insana benzetiyor. İşin önemli tarafı, vahim tarafı bu. Ve millet bunu içiyor. Ve müslüman evlatları içiyor. Şu memleketin içinde, anası babası müslüman, mütedeyyin, başörtülü, sakallı, hacı baba, hacı dedeleri olan insanlar içiyor. İşin vahim tarafı bu.

Bak Peygamber Efendimiz ne diyor?

(*Üşhidü bi'llâh*) "Kendim Allah için şehadet ederim ki, (*ve eşhedü li'llâh*) Allah'ı şahit getiririm ki…"

Hem Allah'ı şahit getiriyor senin karşına, onu ileri sürüyor hem de "Ben kendim de şahitlik ederim ki" diyor; (*İnne müdmine'l-hamri*) "İçkiye müdavim olan insan, (*keàbidi vesenin*) puta tapan insan gibidir."

Bu ifadeden korkulmaz mı?

"—Efendim bira alkolü az olan bir içkiymiş de, bilmem besliyormuş da…"

Hiç besin kalmadı mı memlekette? Başka besin kalmadı mı? Ekmek mi yok? Pekmez mi yok, üzüm mü yok, elma mı yok, meyve mi yok, sebze mi yok, tahıl mı yok?

Bol bol vitaminli, çeşit çeşit, türlü türlü yiyecekler, hububat, meşrubat… Cebinde birazcık para oldu mu, köşe başında mısır kaynıyor.

"—Alibeyköyü'nün sütlü mısırı…" diyor; alıyorsun, tuzu ekiyorsun, hart hurt, hart hurt yiyorsun. İşte al sana bir nimet!

Ekmekler çeşit çeşit, tip tip… Eskiden fırına giderdik, bir tane ekmek alırdık, gelirdik. Şimdi ekmek çeşitlerinin önünü almak mümkün değil. Tuzlu ekmek, tuzsuz ekmek, çavdar ekmeği, buğday ekmeği, arpa ekmeği, yulaf ekmeği, kepekli ekmek, kepeksiz ekmek, has ekmek, baston ekmek, pide ekmek, bilmem ne. Her

birisi nimet. Allah'ın çeşit çeşit nimetleri. Hepsi besleyici; bulguru, yoğurdu, sütü. Nerede içkinin fiyatı, nerede bir şişe sütün fiyatı. İşte, besleyicilerin en üstünü buyur, süt. İnsana yarayışlı her türlü maddeyi ihtiva eden madde, buyur.

Bira besliyormuş!

Şeytan insanoğullarını nasıl kandırıyor. Bir boynuzlu, kuyruklu şeytan var, bir de insanların şeytanları var.

Bu benim yakıştırmam mı?

Hayır. Kur'ân-ı Kerîm'de Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor:

(*Şeyâtîne'l-insü ve'l-cin*) "İnsanların şeytanları ve cinlerin şeytanları."

İnsanların da şeytanları var. Eline kalemi alıyor, yazılar yazıyor, laflar söylüyor, milleti kandırıyor. Çeşit çeşit kandırma tuzakları var. Kimler için? Mü'minler için. Mü'minleri imandan ayırmak, küfre düşürmek, hak yoldan saptırmak için türlü türlü tuzaklar var.

Kimler hazırlıyor?

İnsanların şeytanları da var. Boynuzları, kuyrukları görünmüyor ama insanların da şeytanları var; onlar hazırlıyor.

Ne yapacağız? Ne yapacaksın?

Kur'an okuyacaksın, dinini öğreneceksin; başka çaren yok, başka işin yok. Allah-u Teàlâ hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'i göndermiş; Kur'ân-ı Kerîm'i okuyacaksın, bileceksin.

Ankara'da sohbetimize Kanadalı birisi geldi de;

"—Nasıl müslüman oldun?" diye sorduk.

"—Kur'an okudum, müslüman oldum." dedi.

Millet müslüman olunca sanki kendilerine Kur'an lazım değil. Sanki Kur'ân-ı Kerîm gayrimüslimlere lazım. Sen müslümansın; Kur'an okumasını bilmezsin, Kur'an'ın mânasını öğrenmezsin, Kur'an'a çalışmazsın, Kur'an'ın ahkâmını tutmazsın.

Bu ne biçim Müslümanlık?

Millet şöyle düşünüyor, biliyorum:

"—Nasılsa ben müslümanım, Allah beni affeder."

Öyle yağma yok! Bu iş ciddi bir iş. Peygamber SAS Efendimiz titremiş. Peygamber SAS Efendimiz ağlamış. Peygamber SAS Efendimiz sabaha kadar ibadet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz

Allah'a iltica etmiş:

"—Yâ Rabbi! Senin gazabından senin rahmetine sığınırım, senden sana sığınırım yâ Rabbi!" demiş, haramlardan uzak durmuş.

Bir keresinde bir âmâ biraz fazla;

"—Yâ Rasûlallah, yâ Rasûlallah, yâ Rasûlallah!" deyince, kendisi öteki adamlarla konuşuyor diye canı sıkılmış, yüzünü ekşitmiş. "Yüzünü ekşitti." diye, Abese sûresi inmiş. "Falanca şey oldu" diye, falanca âyet inmiş.

Peygamber Efendimiz; "Ben sizin Allah'tan en çok korkanınızım." buyuruyor. Ondan peygamber. Peygamberin huyundan örnek almamız lazım. İşte öyle insanlar peygamber olarak seçiliyor.

Allah'tan korkmuyor; "Allah beni affeder." diyor.

Niye affedecek seni? Ne meziyetin var, ne özelliğin var? Nereden umuyorsun Allah'ın rahmetini? Namaz kılmaz, oruç tutmaz, zekât vermez, haramdan kaçınmaz, günah işler.

Eee, neymiş?

Anadan babadan bir Müslümanlığı var; bitmez tükenmez sermaye…

İnsanın nafile ibadetleri, sünnetlerini korur; sünnetleri farzlarını korur; kıldığı, tuttuğu farzlar da imanını korur. Bunlar olmazsa imanı da zedelenir, günün birisinde kayar gider. Nice insan var, gazetelerde abuk sabuk konuşuyor.

"—Ben de müslümanım." diyor arkasından da bir cümle ekliyor. Kâfirce bir söz söylüyor, kâfir oluyor; "Ben de müslümanım." diyor. Sen cehenneme uçtun gittin, haberin yok.

"—Ben müslümanım ama Kur'an'ı kabul etmem." diyor.

Ne biçim müslümansın sen?

"—Ben de müslümanım; dedem de babam da müslümandı, ama şeriatin ahkâmına karşıyım."

Sen nasıl müslümansın? Gittin işte! Hapı yuttuğunun resmidir. Gel bir resmini çekelim, altına da yazalım:

"—Falanca adamın hapı yuttuğunun resmidir."

Buyur; o lafı söylerken hapı nasıl yutmuş. Millet cahil.

b. İçki Bütün Kötülüklerin Anasıdır

Muhterem kardeşlerim!

Şimdi bakın, İslâm içkiye bu kadar savaş açmış. Neden?

İçki insanın aklını alıyor da ondan. Dünkü gazetede geçiyordu; doldurmuş kızları son model arabasına, önüne de üç tane delikanlıyı katmış, Boğaz'da virajı alamamış, hepsi birden cump suyun içine. Kız arkadaşları bornozlara sarılmışlar ıslak ıslak; "Çok alkollüydü." diyorlar. Ha, gördün mü işte İslâm'ın içkiyi yasaklamasının nedenini. Sen İslâm'ı gericilik olarak görüyorsun.

"—Avrupalılar'ın, modern Amerikalılar'ın dinlerinde içki yasak değil. Tüh be, ne diye müslüman olduk?"

Böyle diyen adamlar var.

O da din işte… Amerikalıları'n dinini alsaydık ya. Dans etmek var; kadına sarıl, beline sarıl, yanağını yanağına daya, dans et; hem de kendini dindar say. Papaz, yanında şortlu kızlarla gezmeye gitsin. "Erkek erkekle evleniyor." diye papaz nikâh kıysın. "Kadınla erkek değil, erkek erkekle evleniyor." diye nikâh kıysın. Ondan sonra yine de kendisini inançlı saysın. İçki içsin, inançlı saysın. "Kalbim temiz" desin, inançlı saysın.

Öyle şey var mı? Bu Allah'ın yolu Oyuncak mı?

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin emrettiği her şeyde bir fayda var.

Sen misin flört yapan?

Kızları doldurursun arabaya, içersin içkiyi, bulursun belanı. Bir de birisini öldürmüş. Onlar kenarda duruyorlarmış, araba çarpmış. Delikanlı bir insan göçtü, gitti.

"—İçki bütün kötülüklerin anasıdır."

Ne demek?

Adam içki içti mi, her kötülüğü yapar; zina da işler, hırsızlık da yapar, adam da öldürür, her şeyi yapar. İçki içti mi tamam, aklı gitti mi tamam. İslâm, aklı korumaya önem veriyor.

İslâm'ın güzelliğini millet görmüyor, boyuna İslâm'a çatıyor; gericilikmiş, bilmem neymiş. Herkes İslâm'ı tepelemeye çalışıyor. Eline güç kuvvet geçiren, İslâm'ı tepelemeye çalışıyor, müslümanı sindirmeye çalışıyor.

Neden?

İslâm'a kızıyor. Kendisinin yaşantısı İslâm'a ters ama kendisine kızmıyor, İslâm'a kızıyor. "İçkisine laf söylüyor." diye İslâm'a

kızıyor; “Zinasına laf söylüyor.” diye İslâm’a kızıyor. Doğru söyleyene kızıyor. Doğru söyleyeni dokuz köyden kovdukları gibi, “İslâm doğruyu söylüyor.” diye İslâm’ı da dışlıyorlar.

Hep hatırıma geliyor; mühendislere söyleyeceğim:

“—Müslüman olmadığından, gayri İslâmî hareket ettiğinden dolayı şu memlekete zarar veren insanların ve verdikleri zararların şöyle bir hesabını yapsınlar, yekûnünü tutsunlar. Bankalarda paraları çarçur edenler, milyarları heba edenler, rüşvetleri alanlar, içki içenler, arabaları haşat edenler, trafik kazası yapanlar, adam öldürenler ve saire acaba ne kadar maddî ve mânevî zararlar veriyorlar?”

Muhterem kardeşlerim!

Türkiye İslâm’dan uzak oluşunun faturasını ödüyor! Cezasını çekiyor, belâsını buluyor. Hâlâ da akıllanmış değil. İslâm fenaymış, Kur’an fenaymış, gericilikmiş, imam-hatip okulları fenaymış, başörtülü kızlar fenaymış, namuslu insanlar fenaymış! Elinde güç kuvvet olanlar, ahtapot gibi bütün güçleriyle sekiz dokuz koldan;

“—İslâm’ı nasıl çelmeleriz de yok ederiz?” diye düşünüyorlar.

Bugün Türkiye’nin içine düştüğü bunalımın sebebi, İslâm’dan uzaklaşmasıdır. Başımıza gelen belâların hepsi, İslâm’dan uzak insanlardan kaynaklanıyor. Onların belasını çekiyoruz, onların derdini çekiyoruz. Güneydoğu Anadolu’daki öldürmelerin sebebi de odur. Bu hırsızlıkların, arsızlıkların, yüzsüzlüklerin sebebi de odur.

İçki fabrikası kurarsan, adamların içki içmesini teşvik edersen olacağı budur. “Hiç olmazsa öğrenciler içmesin.” diye büfelerden kaldırılmasına çalışıldı, apar topar hemen onu düzelttiler. Bugün otomobil tamircisinin çırağı sandviçle beraber bira içiyor. Adam pazar yerinde fasulye satıyor, elinde bira şişesi var; bir taraftan bağırıyor, bir taraftan bira içiyor. O hale geldi. Gözlerinizle görüyorsunuz. İçkiyi o kadar yaygınlaştırdılar, İslâmî ahlâkı o kadar düşürdüler, milleti İslâm’dan o kadar uzaklaştırdılar. Şimdi faturası gelince ne yapacaklarını şaşırıyorlar. Çaresi İslâm!

Allah İslâm’ı niye gönderdi?

“—İnsanlar hem dünyada hem ahirette bahtiyar olsunlar.” diye.

Allah niye emirler verdi?

“—Aile mutlu olsun, insan sıhhatli olsun, ruhu dengeli olsun, aklı tam olsun, toplum kuvvetli olsun.” diye. “İnsanlar toplum halinde mutlu ve bahtiyar yaşasınlar.” diye İslâm geldi.

Millet reçeteyi yırtıyor. Kendisini iyi edecek ilacın şişesini tepiyor, kırıyor, hapları atıyor; kendisini hasta edecek mikroplara bulaşmayı, onların içinde yatmayı tercih ediyor. Dert o.

Şimdi içkiye müdavim olmak öyle yaygınlaştı ki. Bursa’da bir yerden bir yere iniyoruz; uzunca bir cadde var, aşağı doğru gidiyor. Bir caddenin üzerinde 17 tane birahane saydım. Bir tanecik cadde. O caddenin üzerinde bir tane cami yok, on yedi tane birahane saydım. Camilerde bir saf, iki saf insan namaz kılıyor, birahaneler tıklım tıklım dolu.

“—Ne yapıyor bu adamlar?”

İçiyor.

“—Ondan sonra ne yapıyor?”

Bir faturasını çıkar bakalım. Ondan sonra araba kazası yapıyor, ondan sonra adam öldürüyor. Ondan sonra kadın dövüyor, ondan sonra hırsızlık yapıyor. Ondan sonra sıhhati bozuluyor, karaciğeri mahvoluyor, siroz oluyor ve saire.

Faturasını bir çıkar bakalım. İç politika bakımından, trafik bakımından, askerlik bakımından faturasını bir çıkar bakalım!

Yine de İslâm’a kızıyorlar.

Kötüler galip oldu artık. İyilerin sesi çıkmıyor. Allah’ın dostu olan mü’minler gevşek; şeytanın dostu olan öteki herifler kurnaz mı kurnaz, cevval mi cevval, entrikacı mı entrikacı. Allem ediyor kallem ediyor, hazinenin paraları hop havaya uçuyor. Milletin paraları hop havaya uçuyor.

İslâm akla önem verdiği için içkiyi yasak kıldı. İçkinin imali de yasaktır, taşıması da yasaktır, sunması da yasaktır, satması da yasaktır. Adam sakallı, benden uzun sakalı —şimdi ben bayağı uzatıyorum bakalım-- sakalı benden uzun adamın; bakkal dükkânında içki satıyor. Hacca da gitmiş.

Niye satıyorsun?

“—Müşteri gelmiyor. İçki satan öbür bakkala geliyor. Hem de içki alan müşteriler şuurlu; ‘Sen içki satmıyor musun; ben senden ekmek de almam, peynir de almam’ diyor.”

Onlar şuurlu. İçki satmayan bakkalı cezalandırıyor. İçki

satmayan bakkal da müşterim kaçıyor diye, Allah'tan korkmuyor, içki satıyor. "Rızkım azalıyor." diyor.

Rızkını Allah veriyor! Ama anlamıyor tabii.

Peygamber Efendimiz; "Şeytan kendisinin yakınlarını korkutur." diyor. "Fakir olacaksın." diye korkutur. "Sadaka verme, zekât verme. Kendi kazandığın paraları cüzdanından çıkarıp ne diye veriyorsun? Fakire paraları veriyorsun, yarın ne yapacaksın?" Korkutuyor şeytan. Adam hayır yapmıyor, yapamıyor; eli titriyor.

"—Pekiyi, ben ne yapacağım?"

Ne yapacaksın? Kırk kazanmışsan bir tanesini zekât veriyorsun, otuz dokuzu sana kalıyor. Ye, iç, yan gel, keyfine bak. Hayır, onu da vermeyecek. O kırkta bir, yüzde iki buçuk gözüne çok görünüyor. Ama yılbaşı eğlencesini yapıyor. Falanca yerde forsunu fiyakasını göstermek için para harcıyor. Dansözün göğsüne 500 binlikleri takıyor. Şarkıcının elbisesi tepeden tırnağa para doluyor, iliştirilmiş paralardan elbisesinin rengi görünmüyor. Ona feda olsun, şarkıcıya feda olsun, içkiye feda olsun! Ama zekâta para yok, sadakaya para yok.

Neden?

"—Fakir olurum." diye korkuyor. Allah yaptırtmıyor, Allah hayrı nasib etmiyor.

Böyle bir acayip dünyadayız. Türkiye müslüman ülkesi… Yemin et bakayım; "Vallahi, billahi" de, müslüman ülkesi mi? Milletin kılığından kıyafetinden, davranışından, yaşayışından, yemesinden, içmesinden pek öyle görünmüyor. İnsan şöyle gecenin birisinde Türkiye'nin bir şehrine getirilse, sorulsa; "Bil bakalım, burası neresi?" denilse, etrafına baksa; "İtalya mı, İspanya mı, Yunanistan mı, Yugoslavya mı?" belli değil.

"—Müslüman ülke!"

Müslüman ülke alâmeti nedir?

Hiçbir şey kalmadı. Türkiye'nin yüzde doksan dokuzu müslümanmış. Nerede? Bir sürü kâfir var. Gazetelerde, dergilerde, meydanlarda, yukarılarda, aşağılarda bir sürü kâfir var.

"—Milletin gözüne bir görünecek var da, ondan böyle oluyor." diyenler de oluyor.

Allah affetsin, Allah ıslah etsin, Allah milletin doğru yola dönmesini nasib etsin! Biz cezayı, belayı temenni etmiyoruz ama

felâket geliyor. Bütçe batıyor, devlet batıyor. Cezasız kalmıyor. Fatura kesiliyor. İslâm'a uymamanın, İslâmî ahlâka sahip olmamanın cezası devam edip duruyor.

"—İçkiyi küçümsemeyin, 'mühim bir şey değil' sanmayın!" diye az önce okuduğumuz hadîs-i şerîf çok önemli. Çünkü millet birayı içki saymıyor, içiyor. Şarabı içiyor. Çocuğu içiyor, çırağı içiyor, büyüğü içiyor. Babası içiyor, çocuğunu da karşısına oturtuyor:

"—Gel lan buraya, bu kadar da yobaz olma, al bakalım şu kadehi, iç!" diyor. Böyle babaları duyuyorum; çocuk içmiyor.

"—Gel buraya! Ben babayım, bana itaat etmen lazım." diyor.

Allah'a isyanda babaya, kocaya, hocaya itaat edilmez. Günahı emrederse itaat edilmez.

Babası içiriyor. Babası çocuğun namaz kılmasından işkilleniyor. Öyle hale gelmiş. "Kız kapandı." diye babası muhalif, anası muhalif.

Çocuk taze, vicdanı var, duymuş bir yerlerden hakkı hakikati, örtünüyor; anası muhalif, babası muhalif, akrabası muhalif, dedesi muhalif, ninesi muhalif; "Başını örttü, hak yola girdi." diye herkes ona muhalif.

"—Tarikate girdi, eyvah oynatacak, zikir yaparken fıttıracak!"

Böyle, düşünce tarzı bu. Milletin genel yapısı bu oldu.

"—Ben tecrübeliyim" diyor yaşlı, ihtiyar; "İslâm'a, dine bu kadar fazla düşmek iyi olmaz, insan oynatır sonra, bu kadar olmaz!"

Ya nasıl olacak? Ne kadar, ne miktar, kaç kilo İslâm lazım insana? Günde bir buçuk kilo yeter. Tamam, o kadar. "Öyle fazla miktarda olursa iyi olmaz." diye düşünüyor, Allah ıslah etsin.

İslâm bir bütündür ve İslâm ciddi bir dindir.

Muhterem kardeşlerim! İslâm oyuncak değildir. Dün akşam bir evliyâullah, büyük zâtın hayatını okuduk.

"—Allah derken hiçbir zaman gafilce Allah demedi. Allah derken, Allah'ı zikrederken hâli değişirdi, rengi değişirdi. Hâlini herkes fark ederdi." diyor.

Millet şimdi Allah diyor, yüreği titremiyor; Allah'ın âyetleri okunuyor, yüreği titremiyor; Peygamberimizin hadisleri okunuyor, yüreği titremiyor.

Bir sigaradan vazgeçiremiyoruz milleti. Zararlı işte, içme!

İçkiden vazgeçmiyor, sigaradan vazgeçmiyor, kötü âdetinden vazgeçmiyor, namaza gelmiyor. Namazlı niyazlı ailenin çocuğu, ayağından sürüklesen namaza kalkmıyor.

Bunu böyle sen yetiştirdin.

Akıllılar nasıl yetiştiriyor? Geçenlerde söylemiştim, halamız anlatmıştı. Hacca gittiklerinde bir eve misafir olmuşlar. Sabahleyin ezan okunuyor, sahur vakti. O vakitlerde ezan erken okunuyor. Böyle ortalık kapkaranlıkken, karanlıkta ezan okunurken, evin gelini gitmiş, kundaktaki bebeğin burnunu sıkmış. Çok hoşuma gidiyor. Yanağını sıkmış, piş piş yapmış, bebeği uyandırmış. Bizim hala:

"—Niye takılıyorsun bebeğe? Ne diye uykudan uyandırdın?" demiş.

"—E sabah namazı vakti, ezan okunuyor!"

"—Fesübhanallah! Çocuğun zaten altı çişli, kakalı. Namaz kılacak değil ya, niye uyandırıyorsun?"

"—Bu saatte çocuğu uyutursam kocam kızar. Çocuk bu saatte

uyku uyumamayı bebeklikten öğrenecek.” demiş.

Ha tamam. Çocuk bebeklikten sabah namazı vaktinde uyumamayı öğrenir, öyle yetişirse, o zaman büyüdüğü zaman kalkar. Ama büyüdü mü, delikanlı oldu mu, yanaklarında sakal çıkmaya başladı mı, bıyıkları terlemeye başladı mı, o zaman anayı babayı takmamaya başlar. Babası bir-iki söylüyor, hanıma diyor ki:

“—Oğlana söyle, namaza kalksın.”

Sonra da fazla üsteleyemiyor, çünkü ötekisi izbandut gibi oldu.

“—Niye kaldırmadın?” diye hanıma çatıyor;

“—Efendi, söyledim ama…”

Ötekisi annesini dinlemiyor.

Neden? Çünkü öyle alıştı. Sen alıştırdın onu. Sen ey anne, ey baba! Küçükken çocuğuna kıyamıyordun ya, işte ondan böyle alıştı.

Elbise giydiriyorlar, bacaklar meydanda. Tombul tombul, dolma gibi.

“—Küçük çocuk, ne olacak?” diyor.

Sen onu öyle alıştırırsan, bakalım sonra o kapanır mı?

Saçları çok güzel lüle lüle… Tamam, açılsın, öyle gezsin. Sen onu açık saçlı yetiştir yetiştir, bakalım sonra kapanır mı?

Bizim kardeşlerimizin öyle çocukları var ki uykudan uyanırsa başını örtüyor. Öyle alışmış. Alıştığı gibi gider. Nasıl alışırsa öyle gider. “Aman, başım görünecek.” diye başörtü arıyor hemen, her şeyden evvel. Küçücük kız beni görünce kapıdan kaçıyor. Öyle gördüğü için. Başını örtüyor, öyle geliyor. O zaman karşıma çıkıyor.

Çocukları iyi yetiştireceğiz ve Allah’ın hiçbir emrini hor, hakir, küçük ve ehemmiyetsiz görmeyeceğiz. İslâm ciddi bir dindir, İslâm’a sımsıkı sarılacağız. Giyimimiz kuşamımız, yememiz içmemiz, sözümüz konuşmamız, oturmamız kalkmamız, gülmemiz, kızmamız, kaşımızı çatmamız, tebessüm etmemiz İslâm’a göre olacak. Allah’ın dinine aykırı bir şeye tebessüm bile edilmeyecek. Yanlış bir şey görüldüğü zaman söylenecek:

“—Bu yanlıştır, ne yapıyorsun?” denilecek.

Doğrunun yanında yer alınacak, eğrinin karşısına çıkılacak. Emr-i mâruf, nehy-i münker yapılacak, aktif vatandaş olacak; pasif, uyuyan vatandaş olmayacak. Memleketin meseleleriyle, toplumun meseleleriyle ilgilenecek.

c. Bedir ve Uhud Şehidleri

Ebû Hüreyre RA'ten rivayet edilmiş. İkinci hadîs-i şerîfe geçtik. Bedir ve Uhud şehidleriyle ilgili.

Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyuruyor: [38]

أَشْهَدُ أَنَّ هَؤُلاَءِ شُهَدَاءُ عِنْدَ اللهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ، فَأْتُوهُمْ ، وَزُورُوهُمْ ؛ وَالَّذِي نَفسِي بِيَدِهِ ، لاَ يُسَلِّمُ عَلَيْهِمْ أَحَدٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ، إِلاَّ رَدُّوا عَلَيْهِ (ك. عن أبى هريرة)

RE. 72/3 (*Eşhedü enne hâülâi şühedâü inda'llahi yevme'l-*

---

[38] Hakim, *Müstedrek*, c.II, s.271, no:2977; Ebû Hüreyre RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.381, no:29892; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.446, no:3519.

kıyâmeti, fe'tûhüm, ve zûrûhüm; ve'llezî nefsî bi-yedihî, lâ yüsellimü aleyhim ehadün ilâ yevmi'l-kıyâmeti, illâ reddû aleyhi.)

(*Eşhedü*) "Ben şehadet ederim ki, şahit olurum ki, (*enne hâülâi şühedâü inda'llàhi yevme'l-kıyâmeh*) bu mübarekler, bu harpte öldürülen müslümanlar kıyamet gününde Allah indinde şahit olacaklar." Ondan dolayı şehid diye isim veriliyor.

(*Fe'tûhüm*) "Onlara gidiniz, (*ve zûrûhüm*) onları ziyaret ediniz! (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) Canım elinde olan, nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki..."

İnsanın canı nasıl Allah'ın elinde?

Dilerse yaşatır dilerse öldürür. Hayatımız, tematımız, sıhhatimiz, hastalığımız, varlığımız, yokluğumuz hep Allah'a bağlı.

(*Lâ yüsellimü aleyhim ehadün ilâ yevmi'l-kıyâmeti*) "Kıyamete kadar bunların yanına gelip de onlara selâm veren hiçbir kimse yoktur ki, (*illâ reddû aleyhi*) onun selâmına karşılık vermesinler."

Siz "*Es-selâmü aleyküm*!" dersiniz, onlar da "*Ve aleyküm selâm…*" derler. Selâmınıza karşılık verirler.

Allah onlara o makamı vermiştir, o dereceye ermişlerdir. Rasûlüllah yolunda, Allah yolunda, İslâm yolunda, Allah'ın rızasını kazanmak için canlarını vermişlerdir. Allah da onları dünyada şehid eylemiştir; ahirette de onları halkına şahit olarak, insanlara örnek olarak gösterecek, şahit getirecektir.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi o şehid dedelerimizin, büyüklerimizin yolundan ayırmasın…

Onlar canlarını verdiler, biz de hiç olmazsa gayretimizi İslâm yolunda sarf edelim. Malımızın bir kısmını Allah yoluna sarf edelim. Paramızın bir kısmını Allah'ın yoluna verelim, Allah'ın dinine hizmet edelim.

Türkiye'de 60 milyon insan var; yarısı ıskartaya çıksa 30 milyon müslüman var. Çürük çarık, ekşi turşu, yarısını çıkarsak, 30 milyon insan var. 30 milyon insan çok büyük bir kuvvet.

Peygamber Efendimiz'in ashabının sayısı ne kadardı? Mekke'nin nüfusu ne kadardı? Medine'nin nüfusu ne kadardı? Peygamber Efendimiz bu dîn-i mübîni Arabistan'a nasıl yerleştirdi? Nasıl üç kıtaya yaydı?

Bu işi çok az insanla yaptı. Bizim şimdiki sayılarımız çok büyük miktarlar. Biz adam olsak, tam müslüman olsak; yalnız Türkiye'ye değil, dünyaya ferman okuturuz, Amerika'ya söz geçiririz. Müslüman tam müslüman olsa Amerika'ya da Rusya'ya da söz geçirir, Bulgaristan'a da Yugoslavya'ya da söz geçirir. Tam müslüman olmadığı için cezalar çekiliyor, belâlar bulunuyor. Tam müslüman değiliz, eksik müslümanız. Biz de öyleyiz, şu camideki müslümanlar da öyle; kurcalasan, incelesen ya bilgisi az, ya kazancı hatalı, ya şöyle ya böyle bir yerden bir şey çıkar.

Tam müslüman olmak lâzım. İslâm'ı tam öğrenip kolları paçaları sıvayıp, "Ben Allah'ın istediği bir kul olacağım!" diyerek işe öyle girişmek lazım. Yarım yamalak olmaz. Yarım oldu mu Allah kabul etmez. Tam olacak.

Yarı öyle, yarı böyle; niyeti bir öyle, bir böyle...

Olmaz! Niyeti halis olacak, tam olacak, gayreti güzel olacak.

"—E günahları var?"

Allah günahları affedebilir. Tevbe edenin bütün günahlarını

siliyor. Sen Cenâb-ı Hakk'ın yoluna döndün mü, Allah affeder.

Bir hadis daha okuyalım! Bu, şehidlerle ilgili hadîs-i şerif. Onlar canını vermiş. Biz de hiç olmazsa vaktimizin, mesaimizin bir kısmını verelim. Sekiz saati dünyaya veriyoruz, sekiz saatini uykuya veriyoruz, 16 saat; kalıyor geriye sekiz saat. Kocaman bir vakit... Bu sekiz saatin bir saatini İslâm'a versen, bir saatinde İslâmî şeyler okusan, bir saatinde de İslâm'a faydalı işler yapacak olsan ortalık güllük gülistanlık olur.

"—Ben bir saat Allah'ın dinine hizmet edeceğim." diye insan kazmayı, küreği alsa, sokağını düzeltse bir saat mesai ile o sokak güllük gülistanlık olur. Çöp kalmaz, kanal kalmaz, pislik kalmaz, yıkık duvar kalmaz, mezbele kalmaz, gayri muntazam bir şey kalmaz. Ama millet çalışmıyor. Kahvede oturuyor, caminin önünde oturuyor, evde oturuyor, boyuna oturuyor. Hiçbir şey yapmadan oturuyor.

d. Ateşli Hastalığa Sabredin!

Üçüncü hadîs-i şerîfe geçiyoruz:

Peygamber Efendimiz hasta olan bir kimseye müjde yoluyla bu sözünü ifade buyurmuş:[39]

اِصْبِرِي فَإِنَّها تُذْهِبُ خَبَثَ ابْنِ آدَمَ كَمَا يُذْهِبُ الْكِيرُ خَبَثَ الْحَدِيدِ

، يعني الحمى (طب. عن فاطمة الخزاعية)

RE. 72/4 (*Isbirî, feinnehâ tüzhibü habse'bni âdeme, kemâ yuzhibü'l-kîru habse'l-hadîdi, ya'nî el-hummâ.*)

(*Isbırî*) "Ey hanım, sabret! (*Feinnehâ tüzhibü habse'bni âdeme*) Çünkü bu senin tutulduğun ateşli rahatsızlık, seni yatağa düşürmüş, cayır cayır yanıyorsun, hastasın, Ademoğlu'nun fenalıklarını, günahlarını, pisliklerini giderir."

Ne gibi? (*Kemâ yüzhibü'l-kîru habse'l-hadîd*) "Demirci ocağındaki ateşin demirin pisliğini giderip de cevherini ortaya

[39] Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, C.III, s.38, no:3831; Fâtıma el-Huzâî RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.322, no:6758.

çıkarıp, halis çelik olduğu gibi, bu hastalık da insanoğlunun pisliğini giderir.”

Hastalığın böyle bir özelliği vardır. Başka hadîs-i şerîflerde açık olarak ifade edilmiş, biliyoruz. Hastaların sevabı çoktur. Hastanın uykusu ibadettir, iniltisi tesbihtir, duası makbuldür. Amelleri yapmadığı ibadetleri, yapmış gibi sevap almaya devam eder. Ve günahları mağfurdur, günahları silinir.

Onun için, müslüman için hasta olmak bir sıkıntı değildir, çok feci bir şey değildir. Günahları affolunuyor. Sabrederse mükâfatı olacak, vücudu mânen günahlardan temizlenip çelik gibi olacak. Yaşarsa yaşayacak, ölürse, Allah iman selametliği versin...

Mühim olan ahiret saadetini kaybetmemek ama, tabi biz SAS Efendimiz'in bize tavsiye ettiğine göre, hem dünyada hem ahirette sıhhat ve âfiyet istiyoruz. Hem dinde, hem dünyada, hem âhirette...

Dinde sıhhat ve âfiyet nedir? İnsanın sapık bir itikada sahip olmaması, yanlış bir yolda olmaması, günahlı işlere bulaşmış olmaması...

Bugün müslümanların çoğu günahlı işlere bulaşmıştır.

O bankalara paralarını kaptıran insanları televizyonda seyrettiniz mi?

İçlerinde sakallı insanlar da var. Götürmüş paraları, repoya vermiş; paranın kökü gitmiş. Tabi ayet-i kerîmede öyle bildiriliyor; sermayenin temelini de götürür. Allah ile harp etmek gibi oluyor.

Biz dergilerimizde yazıyoruz, kardeşlerimizi kurtarmaya çalışıyoruz, meseleleri anlatmaya çalışıyoruz; “anlasınlar, dinlesinler” diye nasihatler ediyoruz, uzmanları konuşturuyoruz ama bakalım Ümmet-i Muhammed'in aklı ne zaman başına gelecek? Ne zaman meseleleri anlayacak?

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

01. 05. 1994 - İskenderpaşa Camii

08. YOLLARIN EN GÜZELİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn…

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

أَصْحَابُ الْبِدَعِ كِلاَبُ النَّارِ (أبو حاتم الخزاعي في جزئه عن أبي أمامة)

RE. 72/5 (*Ashàbü'l-bidaei kilâbü'n-nâr*) "Bid'at ehli cehennemin köpekleridir."

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem cemaat-i müslimîn, değerli kardeşlerim!

Muhterem Müslümanlar!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin rahmeti, lütfu, ihsânı, ikrâmı dünyada ahirette üzerinize olsun… Allah-u Teàlâ Hazretleri iki cihanda bahtiyar eylesin...

Burada ananevi olarak Peygamber SAS Efendimiz'in hadîs-i şerîflerini Gümüşhaneli Hocamız cennetmekân Ahmed Ziyaüddin Efendi Hazretleri'nin *Râmuzü'l-Ehâdîs* isimli eserinden okuyarak taallüm ve tefeyyüz ediyoruz.

Bunların okunmasına, izahına başlamadan önce; evvela ve hâssaten Peygamber SAS Hazretleri'nin rûh-i pâkine biz aciz naçiz ümmetlerinden, şu toplantımızdan aciz naçiz bir hediye-i Kur'âniyye olsun diye, rûh-i pâkine melekler göndersin, ikrâm eylesin, îsar eylesin diye ve onun mübârek âlinin, ashâbının,

etbâının, ahbabının, ihvânım diye tâbir ettiği mubâreklerin; sair enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullâh u mukarrabînin ve hassaten sâdât-ı meşâyih-i turuk-i aliyyemizin, Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyy-i Mürtezâ'dan hocamız, şeyhimiz Muhammed Zâhid-i Bursevî Hazretleri'ne kadar turuk-i aliyyelerimiz silsilelerinden güzerân eylemiş olan sâdât ve meşâyihimizin ve hulefâsının ve müridânının ruhlarına hediye olsun diye;

Şu beldeleri fethedip bize emânet ve yâdigar burakmış olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; bu beldelerde metfun bulunan, adları bilinen bilinmeyen enbiyâullah, evliyâullah, sahabe-i kirâm, sâlihler, fatihler, gaziler, şehidler mü'minîn ü mü'minât, Müslüman kardeşlerimizin ruhlarına hediye olsun diye;

Uzaktan yakından zahmet edip, heves edip, arzu edip bura ya, bu dersi dinlemeye gelen siz sevgili, kıymetli, fedakâr kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün Müslüman geçmişlerinin, sevdiklerinin, yakınlarının, arkadaşlarının, dostlarının ruhları için;

Şu camiyi bina eden İskender Paşa Hazretleri'nin ve bu camiden güzerân etmiş olan eimmâ, hutebâ, müezzinin, vâizîn, cemaat-i kirâm ve çevresinde medfun bulunan mevtânın ruhlarına hediye olsun diye;

Biz yaşayan Müslümanlar da ömrümüzü gafletle geçirmeyelim, Rabbimizin rızasına uygun yaşayalım, sevdiği kul olalım, huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varalım diye bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyup, bu saydığımız geçmişlerimize hediye eyleyip, dersimize öyle başlayalım!

…………………………………

a. Bid'at Sahipleri

Mukaddimede metnini okuduğum hadis-i şerif, 72. sayfanın 5. hadîs-i şerifidir. Kısa, dört kelimeden ibaret. Ebû Ümâme RA Hazretlerinden rivayet edilmiş olan, bid'atin fenalığını gösteren bir hadîs-i şerîf.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[40]

---

[40] *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.380, no:1094; Câmiü's-Sağîr, c.I, s.83, no:1080.

أَصْحَابُ الْبِدَعِ كِلاَبُ النَّارِ (أبو حاتم الخزاعي في جزئه عن أبي أمامة)

RE. 72/5 (*Ashàbü'l-bidai kilâbü'n-nâr*)

(*Ashàbü'l-bidai*) "Bid'atların sahipleri, (*kilâbü'n-nâr*) cehennemin köpekleridir."

İfadenin ağırlığına bak!

"—Bid'at sahipleri cehennemin köpekleridir."

Cehenneme girecekler; bir insan olarak cehenneme girmek var, bir de "cehennemin köpeği" lakabının muhatabı olmak var. Daha da ağır bir ibare!

Ne yapmışlar? Bunların kusurları nedir ki Peygamber SAS Efendimiz bu kadar ağır ifade kullanmış?

Bid'at ne demek? Arapça'da bir şeyi icad etmek, ortaya çıkarmak demek. Meselâ, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin de aynı kökten gelme bir sıfatı var:

بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ (البقرة:١١٧)

(*Bedîu's-semâvâti ve'l-ard*) [O yeri, gökleri icad eden, yoktan var edendir.] (Bakara, 2/117)

Allah kâinatı yarattı mı?

Âmmennâ ve saddaknâ... Yeri göğü yaratan Rabbimiz!

Sıfatı ne: *Hàliku's-semâvâti ve'l-ard.*

Kur'ân-ı Kerîm'de bu da geçiyor. Yeri göğü icat eden, yoktan var eden, bu güzel nizamı ona veren.

Yağmur yağıyor, yerden otlar bitiyor. Sular havaya nereden çıktı, kim taşıyor? Nasıl yağıyor? Ne hikmet var? Su dediğimiz madde nedir? Canlıların işine neden yarıyor?

Aklı durur insanın. Allah'ın hikmetlerini, ibretlerini, hilkatlerini, yarattığı şeylerin esrarını, ahkamını anlatmaya ansiklopediler yetmez. Ne kadar alimse insan o kadar hakikate yanaşır, o deryadan biraz bir şeyler alır, yine de deryadan bir avuç kadar bir şey almış olur.

Allah'ın o hikmetleri deryası sonsuz bir derya! Allah'ın kudreti sonsuz! Yeri, gökleri o yaratmış. Hem de ne güzel yaratmış!

Tebârekte ve teâleyte...

İnsanların bid'atçisi ne demek?

O da bir şey icat ediyor da, "dinî hüküm" diye ortaya koyuyor.

Sen kimsin? Ne sıfatla ortaya böyle bir hüküm koyuyorsun? Sen ne oluyorsun? Necisin, ne kadar aklın var? İnsanın beyni kuşun beyninden biraz daha büyük ama ne kadar büyük olursa olsun, ne kadar biliyor?

Ne kadar kusurlu işler yapıyoruz. Hiçbir şeyimizi yönetemiyoruz. Kendi işimizi yönetemiyoruz, bir bakkal dükkânı açamıyoruz, bir evimizi yönetemiyoruz, bir çocuğumuzu idare edemiyoruz.

Bizim aklımızdan ne olacak? Be adam sen kim oluyorsun da dinde bir şey icat edip ortaya yeni bir şey çıkarıyorsun? Olur mu öyle şey? Olmaz.

Her insan yeni bir şey ortaya çıkarmaya kalkarsa ne olur?

Bu camide el-hamdü lillâh, bu kadar kalabalık var. Buyurun her biriniz bir şey çıkarın ortaya! Ne olur? Karmakarışık olur.

"—Nasıl olacak hocam?"

Herkes Allah'ın emrine. Kur'an'a uyacak. Peygamber Efendimiz'in sünnetine uyacak. Neden?

Peygamber Efendimiz'i elçi olarak göndermiş; kendisine salâhiyet vermiş, ilim vermiş, korumuş, yüceltmiş, takviye etmiş, ismet sıfatını vermiş, günahlardan uzak tutmuş; kabiliyet, fazilet, nur vermiş; her şeyi vermiş, vazifelendirmiş:

"—Sen benim nâmıma git, onlara bildir!" diye vahyediyor, ilham ediyor, hakikatleri bildiriyor. Rüyasında âşikâr olarak gösteriyor. Mucizeler vermiş; salâhiyetle vazifeli, görevli memur.

Peygamber nedir? Memur.

Emrolunmuş kendisine, Allah tarafından vazifelendirilmiş.

"—Ben kendi bilgimle, kendi başıma bir şey yapmam!" diyor.

Peygamber Efendimiz Allah'ın emrini bildiriyor.

Kur'an'a uyarız çünkü Allah'ın kelâmıdır. Peygamber Efendimiz'e uyarız çünkü Allah'ın elçisidir. Tamam, işimiz sağlam. İki sağlam tutanağımız var; Kur'ân-ı Kerîm, başımızın üstünde yeri var, Allah'ın kelamı, Allah buyurmuş.

(*Kàle'llàhu tebâreke ve teàlâ*) "Azîz ve celîl olan yüce Rabbimiz şöyle buyurdu." diyoruz, Allah buyurmuş diyoruz, akan sular duruyor.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (البقرة:١٨٣)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû kütibe aleykümü's-sıyâmu kemâ kütibe ale'llezîne min kabliküm lealleküm tettekùn.*) [Ey iman edenler! Oruç sizden önce gelip geçmiş ümmetlere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki korunursunuz.] (Bakara, 2/183) dedi, Allah-u Teàlâ Hazretleri. Tamam, Ramazan'da oruç tutuyoruz.

Gücü yeten insana haccı emretmiş, hacca gidiyoruz. Zekât vereceksiniz, tamam. Başörtüsüyle namaz kılacaksınız, baş üstüne!

Temizleneceksiniz, abdest alacaksınız; baş üstüne!

Ne kadar sağlam bir yol, ne kadar güzel bir yol!

Allah emrediyor tutuyoruz, Rasûlüllah bildirmiş tutuyoruz.

Pekiyi, sana ne oluyor be adam? Sen neci oluyorsun da, kim oluyorsun da ortaya bir şey çıkarıyorsun?

Çıkarsın.

Olmaz. Çıkarırsa din karışır; sağlam ile çürük karışır. "Ötekilere çürükler bulaşmasın." diye elmaların bile arasından çürüyenleri atıyorlar. Sağlamın içine çürük konulur mu?

Konulmaz.

O halde bir insan; kendi keyfinden, kendi aklından dinde bir şey icat ederse, çok fena bir şey yapmış olur. Allah'a iftira etmiş olur veyahut Allah'ın ahkâmını karıştırmış olur veya Allah'ın dinine ekleme, çıkarma yapmış olur veya ana yapısını bozmuş olur. Hâsılı çok yanlış bir şey yapmış olur.

b. Doğru Olan Rasûlüllah'a Uymaktır

Doğru olan nedir?

Doğru olan Kur'an'a uymaktır, Rasûlüllah'a uymaktır.

Biz şimdi niye hadîs-i şerîf okuyoruz?

"—Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîflerini öğrenelim, tutalım da doğru yolda olalım!" diye

Ne kadar içimiz rahat, ne kadar mutmain, ne kadar bahtiyarız! Para veriyoruz, seviniyoruz; zekât veriyoruz, sadaka veriyoruz, fakire bir iyilik yapıyoruz, rahat ediyoruz. Gece uykumuzu bozuyoruz, ibadet ediyoruz.

İnsanlar nâmına söylüyorum, ibadetler gizli. Kalkıyor, abdest alıyor, mutlu oluyor; yolda esneye esneye sabah namazına geliyor. Üç saat uyku uyumuş, uykusu var.

Ötekiler gibi uyusa soğuk suyla abdest mi alır, titreye titreye camiye mi gelir?

"—Niye çekiyorsun bu meşakkati?"

Sen git, anlamazsın. Allah'ın emrine uymanın, Rasûlüllah'ın yolunda yürümenin öyle bir tadı var ki tariflere sığmaz, tatmayan bilmez. Sıkıntı ama anlamazsın, sıkıntı gibi ama arkası tatlı.

Öbür tarafta herif içki içiyor, kumar oynuyor, dansöz seyrediyor,

bara gidiyor, pavyona gidiyor zevkli gibi görünüyor ama acı. Sonu feci, acı!

Bizimki dertli gibi oluyor, sıkıntılı gibi oluyor, meşakkatli gibi oluyor; negatif! Cebinden para çıkıyor, harcıyorsun. Ama güzel. İslâm'ın sağlam yolu bu, Kur'ân-ı Kerîm'in yolu, Peygamber Efendimiz'in yolu bu!

Herkes küçücük bir milim ilave yapsa bir santim eder, 100 kişi ilave yapınca bir metre yapar; bu kadar asırda din rayından çıkar, sapık bir şey olur. Dinin korunması için asıl rayından çıkmaması için Kur'ân-ı Kerîm'e, Peygamber Efendimiz'in sünnetine sımsıkı sarılmak şarttır. Ondan milim şaşırmaz. Aynen yapılır, hiçbir şey ilave edilmez.

Bazısı ekleme yapıyor. Çıkarma yapmak daha tatsız. Görünürde bu dini eksiltti. Dört rekâtı üç rekât kıldı, bir rekât eksik oldu. Allah sorar.

"—Ben dört rekâtı beş yapayım!"

O da olmaz. Fazlalık da fena, eksiklik de fena.

Ne emretmiş Allah? Dört rekât…

Dört rekât kıl!

Uyu dediği zaman uyu, uyan dediği zaman kalk!

Ye dediği zaman ye, şükret. Oruç tut dediği zaman, oruç tut, aç dur. Her şeyi onun emrine göre yap. Çünkü kişi sevdiğine uyar. Kişi sevdiğine uymazsa, saydığına uymazsa onun sevgisi, bağlılığı lafta kalır.

Dinlemiyor. Öyle olur mu?

Çocuk babasını dinlemiyor, talebe babasını dinlemiyor. Mürid şeyhini dinlemiyor.

Olmaz! Öyle bağlılık olmaz!

Tabii bid'at sahipleri dinde bir şey çıkardıkları için, eksiklik olsun fazlalık olsun; dinin aslı, yapısı bozulacağı için bid'at çok fena bir şey. Bid'atin olmaması lazım, sünnetin olması lazım; bid'ate kaymamak lazım!

Tasavvuf dinin özüdür; takvâ yoludur, yaşayışıdır, tadıdır, zevkli zevkli yaşanmasıdır. Ama tasavvuf zevkli olduğundan, keyifli olduğundan, derûnî oldundan, insanın iç duygularıyla ilgili olduğundan senin içinden öyle gelir öyle yaparsın, ötekisinin

içinden öyle gelir öyle yapar. İş raydan yine çıkar. Öyle şey yok.

"—Rüyamda ak sakallı birisi geldi, bana 'şöyle yap' dedi."

Öyle şey yok!

Tasavvufta bu çeşit şeyler olabilir. Adam rüya görür, feyz duyar, tat duyar, lezzet duyar. "Şunu arttırayım, şunu daha çok yapayım." der. Sen bu işin inceliklerini bilmezsin; artırırsın artırırsın, sonra yapamayacak duruma gelirse durdurursun, gerilersin.

Ben öyle insanlar duymuşum ki, siz de belki duymuşunuzdur; çok hızlı başlamıştır ama çabuk yorulmuştur. Namazı bile bırakmıştır, yolunu da sapıtmıştır.

Neden? Aşırılık da uygun değil.

Peygamber Efendimiz ölçüyü tavsiye ediyor. Onun için dinin aslını tam öğrenelim. Tasavvufun zevkleri, keyifleri arasında ana çizgiyi kaybetmeyelim.

Gümüşhanevî Hocamız oturmuş *Râmûzü'l-Ehàdîs* eserini yazmış:

"—Benim dervişlerim hadisleri okusunlar, ana çizgide kalsınlar, sünnet-i seniyyenin cadde-i kübrâsında dosdoğru yürüsünler; ayakları eğri büğrü yollara kaymasın, şaşırmasınlar, yanılmasınlar, dengeyi öğrensinler." istemiş.

Hadis okuyoruz. Bu çok güzel bir şey! Bunun kıymetini dinî konularda derin olan insanlar bilir, başkası bilmez.

"—Tabi bu adamlar yaşıyorlar, ben başka bir grup biliyorum onlar şöyle yapıyorlar, böyle yapıyorlar!"

İyi, güzel de Peygamber Efendimiz nasıl yapmış? Gel bakalım, seninle onu bir konuşalım. Peygamber Efendimiz eğer onların yaptığı gibi aşırı yapmışsa öyle yap. Yok, Peygamber Efendimiz dengeli, ölçülü yapmışsa sen de dengeli yap.

"—Ben sizin Allah'tan en çok korkanınızım ama işte bakın evlenmişim, eşim var, yuvam var. Geceleri uyuyorum, bazı günler oruç tutuyorum, bazı günler tutmuyorum." diyor Efendimiz.

Denge yolu, itidal yolu.

Ne demek? "İfrat da tefrit de fena!" demek. Aşırılık da fena; gevşeklik, azlık da fena.

Hangisi güzel?

Efendimiz SAS'in yolu güzel! Kendisi güzel, huyu güzel, yüzü güzel, sözü güzel, hâli güzel, ibadeti güzel, sünnet-i seniyyesi güzel.

Efendimiz'in yolu en güzeli!

Çok şâşaalı görünmüyor.

"—Hocam ben bunu pırlantalı, elmaslı olarak görmüyorum." diyor bazısı.

İşte bu sadeliğin güzelliği! Falanca binaya bakıyorum da şöyle süslü, böyle süslü. Falanca kumaşa bakıyorum da şöyle alacalı, böyle gösterişli... O, basit insanların zevki!

Gel bakalım kaliteli ipek kumaş nasıl oluyor? Halis yün, çok pahalı kumaş nasıl oluyor? Rengini bir gör bakalım. Öyle cırtlak renkler mi, sade kibar renkler mi güzel? Ondan sonra anlarsın.

Mimari bakımdan Süleymaniye camii mi güzel, sonradan yapılma filanca yapı mı?

Gör bakalım! O Mimar Sinan, koca usta… Süleymaniye Camii'ni yapmış.

"—Ben de olsam öyle yapardım."

Evet, yap da görelim, bakalım. O sade güzelliği mimarlar öve öve bitiremiyorlar. Sade ama güzel yapmış!

Süleyman Çelebi'nin *Mevlid*'i için derler ki "manzume bir şiir:"

Allah adın zikredelim evvela,
Vacib oldur cümle işte her kula.

"—Ben de söylerim ne olacak?"

Ne dedi?

"—Evvelâ Allah'ın adını analım."

"—Ben de böyle şeyler derim, alırım elime kalemi, ben de yazarım."

Sen de yazarsın tamam da herkes kaşık yontar ama sapını denk getiremez.

Edebiyattan anlayan ustalar Süleyman Çelebi'nin şiirine *sehl-i mümtenî* diyorlar ki kolay, "imkansız bir kolay" sen yapmak istesen yapamazsın. Yapamayacağın derecede; sanatta zirveye çıkmış o güzelliği, ağır başlılığı, vakur bir sadeliğin içine dökebilmiş, özenmeye ihtiyaç göstermeden. Pırıl pırıl, tertemiz, duru, arı bir güzellik! Anlayan anlıyor.

Benim mesleğim edebiyatçılık, ben dinî edebiyatçıyım. Okuduğum zaman mest oluyorum. Alman okumuş, mest olmuş.

Alman Elçisi bizim Bursa'ya ziyarete gelmiş de, hükümet hemen Almanca biliyor diye Ziraat Mektebinin öğretmeni Kâzım Amca'yı mihmandar tayin etmiş. O da ona Bursa'yı gezdiriyor; yıllar önce, 1930'lu yıllarda… Çelik Palas'ta misafir ediliyor. Kazım Amca onun mihmandarlığını yapıyor, şehirde gezdiriyor:

"Alman elçi bir gün bana; 'Yarın da Süleyman Çelebi Hazretlerini ziyarete gidelim!' dedi." diyor, Kazım Amca.

Süleyman Çelebi öleli dört asır geçmiş, kabrini ziyaret etmek istiyor.

"Ertesi gün gittim, Alman grant tuvalet giyinmiş, frak giyinmiş, papyon kravat takmış.; çok resmî bir kıyafet giyinmiş. Cumhurbaşkanının yanına çıkacakmış gibi kıyafet giyinmiş. Elçiye sordum:

'—Efendim, program mı değişti, bir yere mi gideceğiz, valiye mi çıkacağız?'

İnsan mezarlığa giderken spor giyinir; diken vardır, çalı vardır. Bu kıyafet ne? Program mı değişti?

'—Yok…' demiş elçi. 'Akşam konuştuğumuz gibi Süleyman

Çelebi'ye gideceğiz.' dedi.

"—Böyle giyinmişsiniz de…" demiş Kazım amca.

Elçi o zaman:

"—Kâzım Bey! Söyler misin? Bu anlatımdaki muhteşem kudreti hangi şairde gördün? Şu beyitteki şu ifadeyi hangi şairde gördün?" demiş ve Süleyman Çelebi'nin şu beytini söylemiş:

Dedi gördüm ol Habîb'in ânesi
Bir aceb nûr, kim güneş pervânesi

Berk urup çıktı evimden nâgehân
Göklere dek nûr ile doldu cihân

"Habibullah'ın annesi diyor ki: 'Öyle muhteşem bir nur gördüm ki, güneş sönük kalıyor da onun etrafında pır pır dönüyor. Ansızın evimden parıldıyarak böyle bir nur; güneşin pervane gibi etrafında döneceği muhteşem bir nur çıktı. Her taraf nur doldu.'" diye anlatıyor.

Doğumun nasıl olduğunu, Rasûlülah SAS Efendimiz'in nasıl doğduğunu anlatıyor. Alman bu anlatıma hayran olmuş da onu söylüyor.

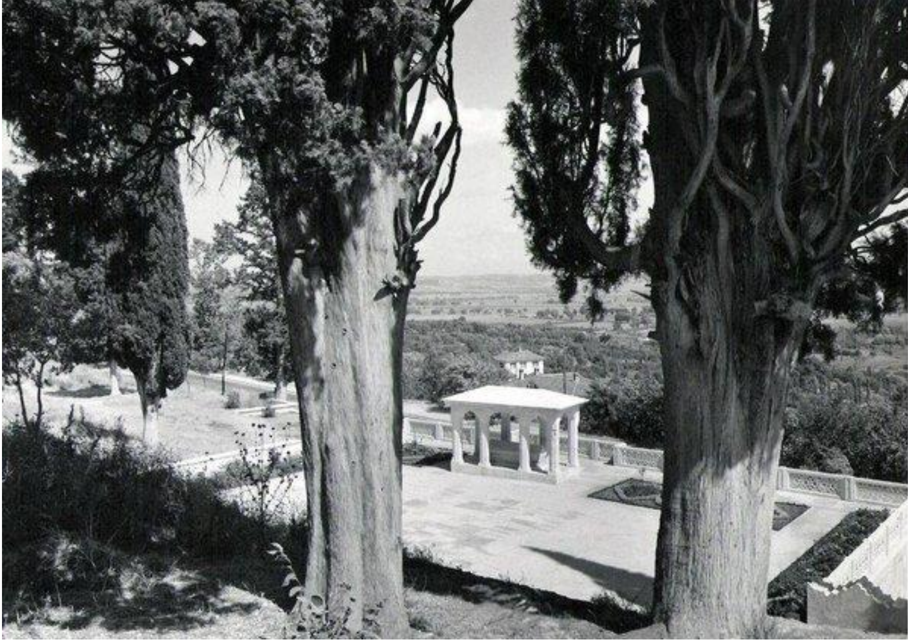
"—Bu kadar güzel şiir söylemiş hangi şair var cihanda?" diyor.

Erbabı nasıl biliyor. Alman ama "Türkiye'de elçilik yapacağım." diye Türk edebiyatı okumuş.

"Gittik; o zaman kabirde böyle selvi yok, döşeme taşlar yok, âbide yok... Mezarların arasında Süleyman Çelebi'nin kabrini bulduk. Alman elçisi karşısına bir durdu; hazır ol vaziyetine geldi, beş dakika-on dakika frakla çakıldı, kazık gibi durdu. Sevgisinden, saygısından…" diyor. "Ben *Yâsin*'i okudum, *Tebâreke*'yi okudum, *Amme*'yi okudum, o hâlâ dikiliyordu." diyor.

Alman, mezardakine saygısını böyle ifade ediyor. O kadar saygı duyuyor ki, cumhurbaşkanının yanına çıkar gibi giyiniyor. Karşısında biz el pençe dururuz, o hazır ol duruyor! Kazık gibi çakılmış, beş dakika – on dakika durmuş!

"—Almanlar bile hayran!" diye bizimkiler ondan sonra ayıkıyorlar, kabri tamir ediliyor, selvi dikiliyor; güzel bir kabir oluyor. "Alman bunu beğenmiş." diye beyitler oraya kazınmış.

Ey müslümanlar!

Ne hale geldik ki kendi kıymetimizi biz bilmiyoruz da Almanlar biliyor! “Almanlar beğendi.” diye biz de kendi ecdadımızı sonradan beğenmeye çalışıyoruz!

“—A Süleyman Çelebi iyiymiş!”

Nerden bildin? Günaydın! Hayırlı sabahlar! Geçmiş olsun! Uyandın demek ki! Nereden bildin Süleyman Çelebi’nin büyük adam olduğunu?

Alman “Büyük Adam” dedi, ondan bildi!

Aferin, maşaallah, epeyce akıllanmaya başladı bizim millet.

Gördün mü Almanın tavrından şıp diye anladı. Tabi işin latife tarafı bu. Biz sözleri nereden çıkardık. Bunların hepsini dinin aslına esasına uygun olması noktasından çıkardık. Aslı, esası şâşaalı görünmeyebilir; çok alengirli, süslü püslü, şatafatlı olmayabilir. Batı tabirleri de var.

Şatafat, güzellik alâmeti değildir; asıl büyük şâheserler, şatafatsız güzeldir. Yalın güzellik vardır, süzme güzellik vardır, kaymak gibi; sünnet-i seniyye öyle güzeldir. Sünnet-i seniyyenin güzelliğini anlayan öyle anlar!

c. En Güzel Yol

Sünnet-i seniyyeye uygun yattığım zaman, horul horul uyurken de o zevki alırım. Neden? Sünnete uyuyorum da ondan!

Sünnete uygun zamanda, teheccüd zamanında kalktığı zaman uykusu da olsa, esnese de, nefsi uyumayı çekse de uyumayıp, o zamanda ibadet etmek acı ama daha tatlı…

Uygun yaşam bu; bunu sevmeye alışmalıyız, farkı fark edebilmeliyiz, zevki anlayabilmeliyiz, güzelliği sezebilmeliyiz; güzelin güzel olduğunu Alman'dan öğrenmemeliyiz! Kendimizin bir estetiği olmalı, estetik zevki olmalı, terazisi olmalı, kalbi olmalı. Duygusu gelişmiş olmalı.

En güzel yol ne? Peygamber Efendimiz'in sünneti yolu. Başkası ister beğensin ister beğenmesin!

"—Hocam bu sakal da iyi mi? Ne oluyor böyle öcü gibi?" diyen varsa cevabı:

"—Efendimiz sakal bırakmış da ondan!"

Sen sinekkaydı tıraş olunca kendini güzel mi sanıyorsun?

Kadınlara benzedin be adam! Arkadan "Ayşe Hanım" diyecek millet. Sakalsızlar, bıyıksızlar. Tabi biliyorum; kimi asker olur, öğrenci olur, bir sebebi vardır ama sakala öcü gibi diyorlar. Öcü gibi değil bu, güzel!

Neden? Efendimiz sakal bırakmayı uygun görmüş de ondan.

"—Uyu" dediği zaman uyumak güzel, "Uyan." dediği zaman uyanmak güzel, "Şuranın tüyü kesilecek." dediği zaman kazımak güzel.

"—Koltuk altında tüy kazınsın!" demiş, baş üstüne! Orada kıl kalmayacak, dediği yerde olacak.

Güzelliğin ölçüsü nedir?

Muhterem kardeşlerim!

"—Zevkler ve renkler tartışılmaz." diyorlar; doğrudur, güzellik izafîdir. Sana göre sinekkaydı güzel görünüyor. Vallahi ben gördükçe bir garip oluyorum. "Koca adam, sakalı yok, bıyığı yok. Niye böyle?" diye düşünüyorum. Ben de ondan rahatsız oluyorum! Neden? O da bana çirkin görünüyor. Ben ona çirkin görünüyorum, o bana çirkin görünüyor. Ayıkla pirincin taşını şimdi ne olacak?

“—Falanca adam Es’ad Hoca’yla kapıştı.”

Ben bilmem; ben Allah’ın âciz, nâçiz bir kuluyum. Kenarda beklerim.

Rasûlüllah’a sorun bakalım, o ne diyecek! Buyurun Rasûlüllah’a sorun; ne diyor? Mühim olan o işte.

Kur’ân-ı Kerîm ne diyor? Geliyor musun Kur’an’ı Kerim’in çizgisine?

Öyle yamuk yamuk laf söylemek yok! Gel Kur’an’ın çizgisine. Ben eksiksem ben kendimi düzelteyim, ben Kur’ân-ı Kerîm’in çizgisine geleyim. Sen de gel! Ben Rasûlüllah’ın sünnet-i seniyyesi çizgisine geleyim, sen de gel; orada buluşalım. Rasûlüllah’ın yolunda buluşalım; güzel değil mi? Kur’an’ın yolunda buluşalım; güzel değil mi?

Herkesin bir zevki var. *Blue jean* pantolon giyiyor millet; Hanımlar vücuda tamamen yapışan pantolonları giyiyor. Şimdi aşağıdan yukarıya çorap pantolonu giyiyor. Olmaz!

“—Neden olmaz hocam? Moda değil mi? Modaya karşı mısın? Üniversite hocası değil misin?” diyenler varsa, üniversite hocası olarak söylüyorum; olmaz böyle, olmaz!

Nasıl olacak? Sünnete uygun olacak.

Ne demek?

Sen “Müslümanım.” dediğinde bu;

“—Ben Allah’ın emrine, zevkine, arzusuna, tavsiyesine, gösterdiği yola teslim olacağım, uyacağım.” demektir. O zaman olmaz böyle! İslam’ın çizgisine uyacağız.

“—Aman hocam! Şimdi seni sımsıkı yakaladım, bir yere kaçamazsın. İslam kadınlara zulmediyor, erkeklere lütfediyor. Kadınlara erkeklerinin mirasının yarısını veriyor.”

Tamam, yarısını veriyor. Var mı diyeceğin?

“—Kur’ân’ı Kerîm’de var mı yok mu?” diye sor.

“Var.”

O zaman var mı diyeceğin? Allah’a itiraz mı edeceksin?

Neden öyle yapmış; anlatayım. Ben razıyım, hiç vermese de razıyım.

Benim rahmetli annem, dayımla miras konusunda kavga etmiştir, münakaşa etmiştir. Cihanda görülmemiş bir kavga!

“—Abla senin yedi tane çocuğun var; gel şu mirası dörde bölelim, biz dört kardeşiz.”

“—Hayır! Ben Allah’ın verdiği kadarını istiyorum, yarım istiyorum!” dedi annem.

Neden? Allah öyle emretmiş çünkü.

Ben aç mı kaldım?

“—Annem yarım miras aldı.” diye aç mı kaldık? Hayır.

Açık mı kaldık? Hayır.

Çünkü Allah herkesin rızkını ayrı veriyor!

Neden kadına yarım vermiş?

Erkeğe yük yüklemiş de ondan.

Muhterem kardeşlerim!

Hepimiz sorumluyuz. Hepimiz hanımımızdan sorumlu değil miyiz?

“—Ne biçim adam bu ya, eve ekmek bile getirmiyor.” demezler mi?

“—Koca pehlivan gibi adam, karısının kesesinden yiyor.” demezler mi adama?

Ayıp değil mi?

Onu ben doyuracağım, ben giydireceğim, ben bakacağım. Erkeğim, o benim sorumluluğum altında... Ben onu himaye ediyorum. Dışarıda meşakkati ben çekerim, yükün altında ben inlerim; çirkefte, çamurda ben uğraşırım, yazda kışta ben sıkıntı çekerim. Hanımım evde rahat etsin, ben ona rızkı götürürüm. Allah o yükü benim üstüme yüklemiş. O yüke de razıyım! Çok şükür yâ Rabbi! El-hamdü lillâh! İyi ki bana bu rütbeyi verdin!

Her zaman söylüyorum, sizin de aklınızda kalsın. Siz de başkalarına söyleyin muhterem kardeşlerim.

Sen evlendin, çocuğun oldu. Allah analı babalı büyütsün, hayırlı evlat olsun, salihlerden olsun. Kadın tutturdu; “Ben bu çocuğu emzirmeyeceğim.” Bak, isyana teşvik etmiyorum:

“—Kadınlar! Çocuklarınızı emzirmeyin!” demiyorum. Ama bir ihtimalden bahsediyorum. Anne zaten severek emzirir. Fakat “Emzirmiyorum.” dese adam İslam’a göre karısına;

“—Sen doğurdun; hem senin çocuğun hem benim çocuğum. Emzir şunu!” diyemiyor.

Neden?

İslâm'a göre Evin yemesi, içmesi, barınması kocanın görevi olduğu için gidecek, inekten süt alacak, bebeğe yedirecek. Sütanne tutacak, çocuğa bakacak; o kadar. Hanım evde sultan hanım oluyor. Oh yaz kış gel keyfim gel.

Otobüslerde nedir o rezalet?

Muhterem kardeşlerim! Otobüste kadın erkek içeri giriyor! Beyler yanaşalım, biraz daha öne gidin. Yer var. Ne oluyor? Konserve kutusuna sardalya balığı mı yerleştiriyorsunuz? Otobüs mü bu? Arada kadınlar var. Zavallı, kış günü evine gidecek. Aşağıda erkekler hücum edince kadınlar birinci otobüste geride kalıyor; ikinci otobüste de kalabağın içine giriyor. Oradan itiliyor, buradan kakılıyor. Oluyor mu?

İslâm ne demiş?

Çalış, evine rızkı götür bakalım. Erkeğe vazifeyi yüklemiş.

Buna ne dersin? Hangisi daha iyi?

İslâm'ınki daha iyi. Kadın bir yerde erkek bir yerde akşama kadar çalış. Çocuk dadının elinde. Ben böyle aileler gördüm. Sevdiğim, bildiğim münevver bir aile var. Kız okumuş, iki tane lisan biliyor, falanca yerde müdire. Bey okumuş, Hukuk Fakültesi'ni bitirmiş, falanca yerde avukat. Çocuk Türkçe bilmez. Çocuk sabahtan akşama kadar dadının elinde. Anne terbiyesinden, sevgisinden, şefkatinden mahrum.

Vallahi daha fena! Çok fena! Çünkü o dadının işi ancak evde hizmet; tozu alacak. O çocukların terbiyesi sıfırın altına düşüyor. Halbuki annesi onu el bebek gül bebek, terbiyeli ne güzel yetiştiriyor.

"—Dur evladım! Onu öyle yapma evladım!" diyerek annesi onu eğitiyor. "Anne terbiyesi" demiyor muyuz?

İslâm Hıristiyanlıktan farklı; mirasta farklı, giyimde kuşamda farklı. Ama İslâm'ınki daha güzel.

Neden?

Kâinâtı yaratan Allah'ın, her şeyi bilen Allah'ın emri olduğu için. Sonunda iyi olduğu anlaşılıyor, İslâm'a uygun hareket etmeyenlerin hepsinin sonunda perişan olduğu ortaya çıkıyor.

"—Çocuğumuzu yetiştirelim, çocuğumuza bale dersi verelim."

Ver bakalım, götür bakalım bale okuluna. Çocuk parmağının üstünde dokuz defa dönüyor; aman ne kadar güzel! Külotunun üstünde eteği! Şöyle yapıyor, böyle yapıyor. Ortopedist bir arkadaş;

Dikdörtgen, kare, üçgen prizma ve saire. Ortopedi doktoru bir arkadaş diyor ki:

"—Çocukların hepsinde kemik rahatsızlığı var." diyor.

Neden? Hepsinin bir normali var, bir anormali var. Kaburgaları anormal, kemikleri anormal, ayakları anormal, kemik sisteminde problem.

Gördün mü? Sen çocuğuna iyilik mi yaptın kötülük mü yaptın? Kırk yaşlarında başlıyor sakatlık.

Muhterem kardeşlerim!

Bir arkadaşımız Amerika'ya gitmiş. Et yemeği koymuşlar önüne…

"—Yemem!" demiş.

"—Domuz eti değil, ye!" demişler.

"—Domuz eti olmasa bile İslâm'a göre her et yenilmez." demiş.

“—Niye? Siz müslümanlar koyun eti, sığır eti yemiyor musunuz?”

“—Yeriz ama İslâmî usule göre kesilirse yeriz.”

“—Nedir İslâmî üsul?”

Boynundan kesilecek, kanı akacak damarından!”

“—A, sahiden öyle mi?”

“—Evet öyle... “

“—Vay be!” demişler. “‘Biz eskiden kanı kaybolmasın, vitamini olsun, içinde kalsın.’ diye, kafasına bir tokmak vurup hayvanı murdar edip öyle yiyorduk. En son araştırmalara göre anladık ki kan damarda kalınca çok çabuk bozuluyor, eti dejenere ediyor; akıtmak daha iyi oluyor. Bu bilimsel sonuca yeni vardık. İslâm bunu 1400 yıl önceden mi söylüyordu?” diyorlar.

“—Evet.” diyor; daha tıbbî araştırmalar bilinmeden önce söylüyordu.

Muhterem kardeşlerim!

Böyle oluyor. Binlerce misal, sayısız misal var; dün de söyledim:

Bir füze subayı, arkadaşlarına “Namaz kılın.” diyormuş.

“—Yok, emekli olalım da öyle. Belki işimizden oluruz. Emekli olalım, bir ev sahibi olalım, ondan sonra namaz kılarız.” diyorlarmış.

Onlar öyle dedi. Ben de “İşimden de atsalar, kesseler de, ne yaparlarsa yapsınlar ben namazı vaktinde kılarım.” dedim ve kıldım, diyor.

“Onlar, ‘Ev bark sahibi olamayız’ diye kılmadılar; kimisi emekli olmadı ya da emekli olsalar bile ev sahibi değiller. Allah beni bugün üç tane ev sahibi etti.” diyor.

İslâm’ın yolu en güzel yoldur, en kestirme yoldur. En güzel yola, en kestirme yoldan götürür. İslâm’ın olmayan yol en dolambaçlı yoldur. Sonunda insan uçurumlardan birisinden yuvarlanır, sonuca ulaşamaz.

Repo bir gecede yüzde 800, 900, 1000, 1200 oluyor muydu?

Gazetelerden okuyorduk. Oh, tamam, ne kadar kazandık! Faiz denizinin içinde bak bu kadar para kazanacaksın.

Muhterem kardeşlerim! Ne oldu? Ey repocular! Ey faizciler! Gelin bakalım, kaçmayın! Ne oldu şimdi?

Memleket batıyor faizden!

Şu gazete böyle yazdı, bu gazete böyle yazdı. Sen nesin?

Başka yerlerden rant ve kâr arayan bir kimse. İşte gör, buyur, falanca adam şöyle yaptı, böyle yaptı da şu kadar para kazandı. Şöyle haksızlık etti, böyle haksızlık etti, yalan söyledi; bir süre sonra karısına felç gelmiş. Bazısını da öyle imtihan eder!

"—Hocam! Senin söylediğin hiçbir zarara uğramadım, paraları çuvala doldurdum, kaçtım Arjantin'e. Deniz kenarında bir villa tuttum, orada yaşıyorum."

Bakalım ne kadar yaşayacaksın, ne olacak göreceğiz. Sonunun nasıl olacağını göreceğiz! Allah'a aykırı giden hiçbir insan iflah olmamıştır. Allah'ın yolunda yürümekten gayrı akıllıca bir iş yoktur.

Akıllı olan insan; Allah'ın yolunda yürür, Peygamber Efendimiz'in yolunda yürür. Bunu anlatmaya çalışıyoruz. Ben buna milyar kere, sonsuz kere inanıyorum, misallerden biliyorum. Buna inanmayan insanlar şüpheyle karşılıyor. Onun materyalist aklı bunu kabul etmiyor. O deniyor, bir de sen dene. Bir de sen kafana tokmağı ye! Ondan sonra bir zaman gelir sen de anlarsın. Ya anlar ya anlamadan gider; ya anlar, ya anlamadan gümler! Artık kendisinin bileceği bir şey.

Hadîs-i şerîften şunu öğreniyoruz ki yol, Peygamber Efendimiz'in yoludur. Sapmak yok! Sünnet-i seniyye yolundan yürüyeceğiz. Dinde uyduruk bir şey, icat çıkartmayacağız. Sünnet-i seniyyeye uyacağız, Kur'ân'ı Kerîm'in yolunda yüreyeceğiz. Adım adım hak yolda yürüyeceğiz. Batıla sapmayacağız! Bunu anlıyoruz.

Neden?

Öyle olmadığı zaman din bozulacağı için cezası çok büyük. Dini bozmanın felaketi çok muazzam olduğundan. Bak bugün hıristiyanlar Hz. İsa'ya tapıyor. Hz. İsa Allah'ın kulu. Doğmuş, bebekliği var; Hz. İsa'ya tapıyor. Hz. İsa, Allah'ın peygamberidir.

Hıristiyanlar İncil'de başka Peygamber adı duymadılar mı? Musa AS'ı, Âdem AS'ı, Nuh AS'ı bilmiyorlar mı? Onlar peygamber.

İşte Âdem, İdris, Nuh, Hûd aleyhimüsselam Hz. Musa, Zekeriya, Eyyüb, Yunus da onun gibi bir peygamber. Bıraktılar onu, yanlış yola gittiler.

Ne oldu?

Öyle düşünen kâfir oluyor, kula tapınca kafir oluyor!

Hz. İsa'dan önceki insanlar neye tapacak?

Hz. İsa'ya tapılacak olsaydı, hâşâ sümme hâşâ Allah olsaydı, Hz. İsa'dan önceki insanlar, milattan 2000, 3000, 4000 yıl önce yaşayan insanlar neye tapacaklardı?

"—Tapacakları şeyler daha doğmadı." diye havada mı duracaklar?

Bak ne kadar kolay bir mantıkla anlaşılabiliyor. Ne Hz. İsa'ya ne Hz. Musa'ya tapılır; hepsini yaratan, yerin göğün sahibi Allah'a ibadet et!

Bunu Hz. İsa söylemedi mi? Söyledi:

"—Yâ Rabbi! Sen ne emrettiysen ben kullarına onu söyledim; onlar sonradan şaşırdılar." diyecek diye Kur'ân-ı Kerîm bildiriyor.

"—Yâ Rabbi! Sen bana ne söylediysen ben de kullarına onu söyledim. 'Bana tapının.' demedim, 'Anneme tapının.' demedim, 'Allah'a tapının.' dedim, ben senin söylediğini söyledim." diyecek.

Hz. İsa "Allah'a ibadet edin, kulluk edin!" demişken bu işi döndürüp dolaştırıp Hz. İsa'ya tapınmaya getirmek nereden çıktı?

Allah bizi bid'atlerden korusun, sapıklıklardan, dalaletlerden korusun; dosdoğru yoldan ayırmasın.

İşte adım adım sapıtma; dinin aslından, özünden kaymayla oluyor. Birçok milletler, birçok ümmetler sapıtmıştır.

"—Olur mu hocam?"

Muhterem kardeşlerim! Ben daha acı bir şey söyleyeyim:

Biz müslümanlar da çoğumuz itikad bakımından olmasa bile yaşam bakımından sapık durumda değil mi? Bugün dünya üzerindeki müslümanların hallerine bakın! Giyim kuşamlarının, yeme içmelerinin, ailevî yaşantılarının gerçek Müslümanlıkla ilgisi var mı?

Yok!

İşte bak onlar da sapıtmış. Allah'tan yardım istemeyince, sımsıkı sarılmayınca, dikkat etmeyince sapıtılıyor. Onun için vaziyet çok ciddi. Çok sıkı bir talimat var; bid'atleri ortaya çıkaran insanlar, bid'at sahipleri cehenneme girecek. Hem de cehennemin köpekleri olarak!

Ne kadar kötü bir tabir, ne kadar fena bir tabir!

Allah bizi bid'atlerden korusun, sapıklıklardan, dalâletlerden korusun; dosdoğru yoldan ayırmasın…

Hz. Muhammed SAS Peygamberimiz, Allah'ın kulu… Ne kadar güzel!

Bu güzellikleri bilip ona sımsıkı sarılmak lazım! Yeni şeyler çıkarmamak lazım. Çıkarmaya kalkmamak lazım, kalkışanlara da itirazda bulunmak lazım:

"—Dinimizin aslında böyle bir şey yok, sen bunu yapma. Bunu böyle yapıyorsun ama bu dinimizin özüne uygun değil." demek lazım.

Şefkatle, sevgiyle, severek, düzeltmek için çalışmamız lazım. 62 milyon küsur olmuşuz Türkiye'de; az değil! Her birimiz hak sözü söylesek, yavaş yavaş insanları doğru yola çekici çalışmalar yapabiliriz.

d. En Doğru Rüya

İkinci hadîs-i şerîfe geçelim:

Bunun kaynakları çok: Tirmizî'de var, Hâkim'de var, Ahmed ibn-i Hanbel'de var.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[41]

أَصْدَقُ الرُّؤْيَا بِالأَسْحَارِ (حم. ت. حب. ك. هب. عن أبي سعيد)

RE. 72/6 (*Asdaku'r-ru'yâ bi'l-eshâr.*) "En doğru rüyalar seher vaktinde görülenlerdir." diyor.

İnsan uyuduğu zaman rüya görüyor. "Düş" diyoruz Türkçe'de "düş görmek." Arapçası rüya.

Rüyanın sebebi nedir? Rüya nasıl bir şey?

Ben gözümü kapatıyorum, bir şey görüyorum. Halbuki

---

[41] Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.233, no:2200; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.68, no:11668; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.434, no:8183; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.190, no:4768; İbn-i Hibban, *Sahîh*, c.XIII, s.407, no:6041; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.509, no:1357; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.169, no:2146; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.369, no:1486; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.113; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VIII, s.26, no:4072; İbn-i Asâkir, Târih-i Dimaşk, c.XVII, s.219; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

uyanıkken gözümü açtığım zaman görüyorum, kapattığım zaman hiçbir şey göremiyorum. Pekiyi, uyuduğum zaman, gözüm kapalı iken nasıl bir şeyler görüyorum.

"—Hayal görüyorsun hocam!" diyen varsa, hepsi hayal değil. Rüyanın nefsânîsi var; nefisten geliyor, şeytânîsi var; şeytandan geliyor. Şeytan vesvese veriyor. Rahmânîsi var, çeşitleri var. Âşikâresi var, remizlisi var. Bazen bana sorarlar:

"—Şöyle bir rüya gördüm, bunun mânası ne? Bu rüyanın yorumu var mı?"

Var. Kur'ân-ı Kerîm'de rüya ile ilgili bazı hususlar geçiyor. Mesela Yusuf AS'ın rüyası; zindanda ona rüyasını anlatan zindan arkadaşlarının rüyalarına yaptığı yorumlar.

Meselâ İbrahim AS'ın rüyası:

"—Ey oğulcuğum! Rüyada ben seni kestiğimi gördüm."

İsmail AS'a soruyor:

"—Evladım, yavrucuğum! Rüyamda 'Seni kesiyorum.' diye gördüm. Bana bir işaret; seni kesmeme dair bir işaret bu."

Biz olsak ne deriz, bir düşünün. Sonra İsmail AS'ın ne dediğini söyleyeyim. Peygamberlerin rüyası bizim rüyamız gibi değildir, peygamberlerin rüyası vahiy olduğundan;

"—Ben rüyamda seni kesiyorum görüyorum." demek, "Allah rüyada bana seni kesmemi emretti." demek.

O Peygamber. İsmâil AS da ileride peygamber olacak. Peygamber evladı. Ne cevap veriyor, biliyor musunuz?

يَاأَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللّٰهُ مِنَ الصَّابِرِينَ

(الصفات: ١٠٢)

(*Yâ ebeti'f'al mâ tü'merü*) "Ey babacığım emrolunduğun şeyi yap! Yâni, kesmen gerekiyorsa, kes! (*Setecidunî inşâa'llàhu mine's-sàbirîn*) İnşâallah sen beni sabredicilerden göreceksin. Sabredeceğim, sana itiraz etmeyeceğim. Yâni feryâd ü figan da etmeyeceğim, karşı da gelmeyeceğim." (Saffât, 37/102) diyor.

İnsanın tüyleri diken diken oluyor!

Muhterem kardeşlerim! Erkek ağlar mı? Ağlar ama dayanıyor.

Çocuk ilkokul çağını bitirmiş gibi.

“—Allah sana ne emrettiyse yap!” diyor.

“—Ne yapacak?”

Kesecek, kurban edecek.

“—Emrolunduğun şeyi yap. İnşaallah beni sabredenlerden bulacaksın. Sabretmeye çalışırım Allah nasib ederse.” diyor.

Şu hale bak!

“—Babacığım! Elimi bağla da sana ters bir şey yapmayayım.”

Allah imtihan ediyor.

“—Kestirdi mi?”

Kestirmedi Allah. Kurban gönderdi.

Şu hale bak!

Rüyaların çeşitleri var; yalan rüya var, hakiki ve doğru rüya var. En doğru rüyalar;

“—Görüldüğü zaman ertesi gün gün gibi çıkanlardır.”

Seher vakitlerinde görülen rüyalar hakiki ve doğru rüyalardır.

“—Seher vakti ne demek, hocam?”

Birçok kimse seher vaktini saat altı yedi gibi sanıyor. Ortalık daha güneş görünmemiş gibi aydınlık sanıyor; değil. Seher vakti, imsaktan önceki vakit. Oruçlunun yemek yemeye kalktığı zamana; “seher vakti” derler. Ortalığın karanlık olduğu zamandır.

Seher vakti çok kıymetli bir vakittir; yatsıdan sonra uyuyan uyur. Gecenin yarısı geçer, üçte biri, üçte ikisi geçer. Sonuna doğru uyku alınmış olur. O zaman kalkıp abdest alınıp teheccüd namazı kılınır. İslâm’da çok kıymetli bir vakit; Göklerin kapılarının açıldığı, Allah’ın duaları kabul ettiği bir zaman.

O zamanda görülen rüyalar en doğru görülen rüyalardır. Artık gecenin yorgunluğu geçmiştir. İnsan ilk yattığı zaman rüya görmez; çok derin bir uykuya dalar. Uyku en derin seviyede cereyan eder, sonra sathîleşir. Şuur uyanır, ama göz uyur. Ondan sonra bir müddet devam eder; sonra insan asıl uykudan uyanır.

Seher vakti; o derin uykunun hafiflediği zamandır. Mânevî bereketin, göğün kapılarının açıldığı zamandır. Peygamber Efendimiz SAS:

“—O zaman görülen rüyalar, en doğru rüyalardır.” buyurmuş

e. Hayra Yormak Güzeldir

Üçüncü hadîs-i şerîf:[42]

أَصْدَقُ الطِّيَرَةِ الْفَأْلُ ، وَلاَ تَرُدُّ مُسْلِمًا ، إِذَا رَأَيْتُمْ مِنَ الطِّيَرَةِ شَيْئًا تَكْرَهُونَهُ ، فَقُولُوا : اللَّهُمَّ لا يَأْتِي بِالْحَسَنَاتِ إِلاَّ أَنْتَ ، وَلاَ يَذْهَبُ بِالسَّيِّئَاتِ إِلاَّ أَنْتَ ، ولا حَوْلَ ولا قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ (ابن السني عن عقبة بن عامر)

RE. 72/7 (*Asdaku’t-tıyereti’l-fa’lü, ve lâ terüddü müslimen, izâ*

---

[42] Abdürrezzak, *Musannef*, c.X, s.406, no:19512; Ma’mer ibn-i Râşid, *Câmi’*, c.I, s.128, no:102; A’meş Rh.A’ten.

Kenzü’l-Ummâl, c.X, s.116, no:28584; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.IV, s.467, no:3560.

raeytüm mine't-tıyereti şey'en tekrahûnehû, fekùlü: Allàhümme lâ ye'tî bi'l-hasenâti illâ ente, ve lâ yezhebü bi's-seyyiâti illâ ente, ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh.)

(*Asdaku't-tıyereti'l-fa'lü*) "Yormanın en doğrusu, hayra yormaktır."

İnsan kötü bir şey görüp onu birisine söylediği zaman veya kendisi onun üzerinde düşündüğü zaman, iyi bir yorum düşünmesi. Yorumu güzel yapmaya fa'l deniliyor; bu tavsiye edilmiş.

Misalle anlatayım:

Sultan Ahmed camisini yaptıran mübarek, Sultan Ahmed; Aziz Mahmud-ı Hüdâî Hazretleri'nin dervişi olan padişah. Bir rüya görmüş. Rüyasında Avusturya kralı ile güreşe tutuşmuşlar; alt alta, üst üste mücadele etmişler. Avusturya kralı bunun sırtını yere yapıştırmış, tuşa getirmiş. Kötü rüya!

Böyle bir rüya görünce insan ne olur? Allak bullak olur, kötü bir rüya gördü. Bu onun misali.

Şeyhi Aziz Mahmud-u Hüdâî Hazretleri'ne gitmiş. Ona rüyasını anlatmış:

"—Âcizâne, nâçizâne böyle bir rüya gördüm."

Yüreği titriyor, korkuyor.

Neden korkuyor? Devleti nâmına korkuyor:

"—Avusturya ile harp edeceğiz; Avusturya Osmanlı'yı yenecek mi?" diye korkuyor.

Sultan Ahmed böyle korkuyla rüyasını anlatmış da Aziz Mahmud-u Hüdâî KS, mübârek; zamanının kutbu olduğu söyleniyor. El-hamdü lillah bizim evimiz de onun Çilehânesi'nin karşısında. Çilehanesi'nde namaz kılmak nasib oluyor, seviniyoruz. Allah sevgili kullarının şefaatlerine erdirsin…

"—Sultanım, müjde! Ne iyi!" demiş.

"—Neresi iyi?"

"—Yer kuvvettir sultanım! Rüyanızda sizin sırtınız yere geldi ya, sırtınız kuvvetli tarafta olduğu için, bu rüya sizin lehinize... Allah'ın lütfuyla savaşta Avusturya kralını yeneceksiniz." demiş.

Aman ne sevinmiş Sultan Ahmed! Nasıl memnun olmuş! Hakikaten de yapılan savaşta Osmanlılar yenmiş ve yorum da doğru çıkmış.

En güzel yorum, hayra yormaktır. Hayra yoracak. Sonra büyüklerimiz;

"—Rüya herkese anlatılmaz." der.

Neden?

Abuk sabuk bir yorum yaparsa o da fena! Yorumcunun vaziyeti de çok fenadır! Terse yorması iyi olmaz. Onun için ârif, aklı başında bir kimseye yordurmak lazım.

Herkese rüya anlatılmaz; ihtiyatlı olacaksın, söyleyecek adamı seçeceksin, mübarek bir adama söyleyeceksin. En güzel yorum, iyiye yormaktır.

Birisi size bir rüya anlatırsa, onu hayra yormaya çare arayın. O aynı zamanda Allah'a dua demek oluyor:

"—Yâ Rabbi! Sen bunu bu hâle getir!" demek oluyor.

Allah duaları kabul edicidir; o yorma, o düşünce bereketiyle Allah duayı kabul edebilir. Duaları kabul edicidir.

Peygamber Efendimiz Hudeybiye seferinin olduğu sırada;

"—Kureyş tarafından gelen adam kimdir?" diye sordu.

“—Suheyl ibn-i Amr!” dediler.

Suheyl, *sehl* kelimesiyle ilgili, kolaylıkla ilgili.

Efendimiz bunu hayra yordu:

“—İşimiz kolaylaşacak!” buyurdu.

Türkçe’de bir söz vardır:

“—Ya ağzını hayra aç, ya sus!” derler.

Hayra yormak lazım.

(*İzâ raeytüm mine’t-tıyereti şey’en tekrahûnehû, fekùlü*) “Hoşunuza gitmeyen bir şey gördüğünüz zaman şu duayı yapın.” diyor Peygamber Efendimiz.

Uykudan uyandınız, rüyadan kalktınız. Hay Allah! Kötü bir şeyler gördünüz, canınız sıkıldı, gördüğünüz şeyden hoşlanmadınız, endişelendiniz. O zaman şu duayı okuyacaksınız:

اَللّٰهُمَّ لاَ يَأْتِي بِالْحَسَنَاتِ إِلاَّ أَنْتَ، وَلاَ يَذْهَبُ بِالسَّيِّئَاتِ إِلاَّ أَنْتَ،

وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللّٰهِ .

(*Allàhümme lâ ye’tî bi’l-hasenâti illâ ente, ve lâ yezhebü bi’s-seyyiâti illâ ente, ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi’llâh.*)

(*Allàhümme*) “Ey benim Allah’ım! (*Lâ ye’tî bi’l-hasenâti illâ ente*) Kulların başına iyilikleri senden başkası getirmez. İyiliği getiren sensin! (*Ve lâ yezhebü bi’s-seyyiâti illâ ente*) Kötülüğü de senden başkası gideremez. (*Ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi’llâh.*) Allah’tan başka güç, kuvvet sahibi yoktur.”

Gücün, kuvvetin sahibi Allah’tır. Allah’ın dediği olur. Allah’a dayanan rahat eder. Allah’a dayanan kurtulur. Allah’a tevekkül edenin yâveri Hak olur, işleri rast gider.

Bu inanç çok önemli! Allah mütevekkil kullarını seviyor. Tevekkül, Allah’ın sevgisini kazanmaya da sebep oluyor.

“—Ben Allah’a tevekkül ettim.”

Allah kendisine tevekkül edenleri seviyor. Güzel tevvekkül edenleri seviyor.

Başımıza çeşitli olaylar geliyor. Çeşili arzular, istekler oluyor. En iyisi ne?

“—Yâ Rabbi! Her şey senin elinde; hayrı getiren de şerri def

eden de sensin. Ben senden isterim.” demek.

Gözünü kapayıp elini kaldırıp insanın Allah’tan istemesi lazım; kuldan ummaması lazım, korkmaması da lazım. Ne korkması lazım, ne umması lazım. Her şeyi Allah veriyor; dilerse verir, dilemezse vermez.

“—Nasipse gelir Hint’ten, Yemen’den; nasip değilse düşer gider çenenden.” demişler.

Lokmayı ağzına kadar getirirsin, bir şey olur, çenenden aşağıya düşer. Hay Allah! Yiyemezsin işte. Yani nasip değilse insanın çenesinden düşer; nasipse Hint’ten, Yemen’den gelir.

Gelmiyor mu?

İstanbul’da Hindistan’ın cevizini yemiyor muyuz?

Parası olan yiyor. Gidiyor çarşıdan alıyor tak tak tak kırıyor veyahut Hindistan cevizli lokumların üstünde yiyoruz. Nasipse Hint’ten, Yemen’den geliyor.

Suudi Arabistan’dan hurma geliyor, yiyoruz. Hacı kardeşlerimiz zemzem getiriyor, içiyoruz. Bilmem nereden ananas geliyor, falanca yerden muz geliyor, yiyoruz. İsterse İstanbul’dan başka yerden, Türkiye’nin dışındaki başka ülkeden, okyanuslar ötesi başka bir yerden rızkı getiriyor, veriyor.

Bileceğiz ki kâinâtın sahibi, işleri olduran, öldüren Allah’tır. Öyle değil mi? Öyle. Âmennâ ve saddakknâ...

Öyle ama işlerimizi ona göre ayarlamıyoruz; başka hesaplara göre ayarlıyoruz:

“—Şöyle yaparsam işimi kaybederim, böyle yaparsam maaşım gider. Şöyle yaparsam atılırım, böyle yaparsam fakir düşerim!”

Hayır! İşte öyle değil!

Sen Allah’ın yolunda yürü, Allah sana yardım eder.

Bir misal daha anlatıyım da onunla bitireyim, olmuş bir hadise:

Şehrin birinde komutan, arabasıyla askerî lojmanlara gelmiş. Askerî lojmanlarda başörtülü bir kız yok mu?

Emir subayına;

“—Çağır şu kızı!” demiş.

Bir düdük çalmış, kızı çağırmış. Duymuş kız, anlamış. İslâmî terbiyede sağa sola çağrıldığı zaman bakılmaz, yürümeye devam etmiş. Asker arkasından koşunca kız daha hızlı yürümüş. Sonunda

arkadan asker yetişemeden lojmana girmiş. Komutan;

"—Bütün daireleri arattır, bul o kızı!" demiş.

Bulmuşlar, filanca astsubayın kızıymış. Komutan;

"—Ben askerî lojmanlarda böyle başörtülü kız istemem, babasını Konya'ya sürün." demiş.

Kısa zamanda işlemlerini yapmışlar, astsubayı Konya'ya sürmüşler. Meğerse o astsubayın ailevi sebeplerden personel müdürlüğüne dilekçesi varmış:

"—Şu ailevî sebeplerden dolayı mümkünse Konya'ya tayinim yapılmasını istiyorum." diye.

Kaç senedir yapmıyorlarmış.

Duyunca nasıl güldüm! Komutan iki saatte yaptırmış; yıldırım tayini oluvermiş!

Şu misali anlatmak istiyorum:

Allah bir kulunu yükseltmek istedi mi kimse alçaltamaz! Allah bir kuluna fayda vermek istedi mi kimse zarar veremez. Allah bir kulunu yaşatmak istedi mi kimse öldüremez.

İbrahim AS'ı ateşe attılar, ölmedi, yanmadı. Ateş onu yakmadı. Ama Firavun'u da kimse kurtaramadı. Ordusu bile kurtaramadı. Yani bizim aklımız varsa, işte geldik, gidiyoruz. Kimimiz 40 yaşında, kimimiz 50, kimimiz 60, kimisi 70. Kimisinin işi bitmiş. Geldik, gidiyoruz.

Biz neyiz? Allah'ın âciz, nâçiz kullarıyız. Aklımız varsa şu kâinâtın sahibine iyi kulluk ederiz, onun rızasını kazanmaya çalışırız. Aklı olmayan da Donkişot gibi ortada dolaşır.

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

08. 05. 1994 – İskenderpaşa Camii

09. KULLUĞUN İNCELİKLERİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn.,, Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn muhammedini'l-mustafâ ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn…

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

اَطَّلَعْتُ فِي الْجَنَّةِ ، فَرَأَيْتُ أَ كْثَرَ أَهْلِهَا الْفُقَرَاءَ ؛ وَاطَّلَعْتُ فِي النَّارِ ،
فَرَأَيْتُ أَ كْثَرَ أَهْلِهَا الأَغْنِيَاءَ ، وَالنِّسَاءَ (حم. عن ابن عمرو)

RE. 73/9 (*Ettala'tü fi'l-cenneti, feraeytü eksere ehlihâ el-fukarâe; ve't-tala'tü fi'n-nâri, feraeytü eksere ehlihâ el-ağniyâe, ve'n-nisâe.*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun… Allah-u Teàlâ Hazretleri sizleri ve bizleri iki cihanda bahtiyar eylesin…

Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafa SAS Hazretleri'nin mübârek hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyup, dinleyip; tefeyyüz etmek, dinimizi iyi öğrenmek, inceliklerine âşina olmak, Peygamber Efendimiz'in âdâbı ile edeplenmek niyeti ile hadîs-i şerîfleri okuyoruz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izah edilmesine başlamazdan önce, Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ

Hazretleri'ne bağlılığımızın, sevgimizin, saygımızın, bir nişanesi olmak ve rûh-ı pâkine takdim kılınmak üzere; ve onun cümle âlinin, ashabının, etbaının, ahbabının ruhlarına hediye olmak üzere; sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrabînin ruhlarına ve hâsseten sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin, Ebû Bekr-i Sıddîk ve Hz. Aliyy-i Mürtezâ'dan Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'ye kadar güzerân eylemiş olan cümle sâdât u meşâyımızın ve onlara bağlı halifelerinin, müridlerinin ruhları için;

Ahirete göçmüş olan bütün müslüman geçmişlerimizin, annelerimizin, babalarımızın, dede ve ninelerimizin, kardeş ve yakın arkadaşlarımızın, akrabımızın, dostlarımızın ruhları için;

Şu beldelerde medfun bulunan enbiyâullah, evliyâullah, velîler, şehitler, gâziler, salihler, hayır ve hasenât sahibi olan kimselerin ruhları için;

Uzaktan yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemeye gelmiş olan siz kardeşlerimizin âhirete göçmüş olan bütün müslüman geçmişlerinin ruhları için; bizim de sıhhat ve âfiyetimiz, saadet ve selâmetimiz için bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyup öyle başlayalım!

....

a. Cennet ve Cehennemin Sakinleri

Mukaddimede Arapça metnini okuduğum hadis-i şerif, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 73. sayfasındaki 9. hadis-i şeriftir.

Ahmed ibn-i Hanbel *Müsned*'inde Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan rivayet eylemiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyorlar ki:[43]

اَطَّلَعْتُ فِي الْجَنَّةِ ، فَرَأَيْتُ أَكْثَرَ أَهْلِهَا الْفُقَرَاءَ ؛ وَاطَّلَعْتُ فِي النَّارِ ، فَرَأَيْتُ أَكْثَرَ أَهْلِهَا الأَغْنِيَاءَ ، وَالنِّسَاءَ (حم. عن ابن عمرو)

---

[43] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.173, no:6611; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.387, no:45035; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.8, no:3635.

RE. 73/9 (*Ettala'tü fi'l-cenneti, feraeytü eksere ehlihâ el-fukarâe; ve't-tala'tü fi'n-nâri, feraeytü eksere ehlihâ el-ağniyâe, ve'n-nisâe.*)

(*Ettala'tü fi'l-cenneti*) "Cennete bir baktım, muttali oldum..." "Manzarasına, ahâlisine, Allah nasip eyledi, şöyle bir toptan, tepeden nazar etmek müyesser oldu... (*Feraeytü eksere ehlihâ el-fukarâe*) Gördüm ki cennet ehlinin ekseriyeti, çoğunluğu dünyada iken fakir olan kimselerdir."

"Cennetteki insanların büyük çoğunluğunun dünyadaki fukarâ kimseler olduğunu gördüm. (*Ve't-tala'tü fi'n-nâri*) Cehenneme ıttılâ eyledim, şöyle başımı kaldırdım, tepeden kuş bakışı bir baktım, bütün ahâlisini gördüm; (*feraeytü eksere ehlihâ el-ağniyâe ve'n-nisâe*) Cehennemin ekseriyetini teşkil eden kimselerin zenginler ve kadınlar olduğunu gördüm."

Zenginler ve kadınlar cehennemin ekseriyetini teşkil ediyor. Cennetin ekseriyetini de fukarâcıklar teşkil ediyor. Allah ona öyle göstermiş, mümkün olmuş.

Muhterem kardeşlerim!

Beşeriz... Bu sahih, kaynakları kuvvetli hadîs-i şerîfin mânasını bilmeseydik, hatta bildikten sonra bile insanoğlu çare arıyor, zengin olma çaresi arıyor. "Zengin olayım da param çok olsun da rahat edeyim!" diye düşünüyor. Çünkü hakikaten bütün her şey parayla, ateş pahasına... İnsanın parası olması ihtiyaçlarını karşılamasına vesile oluyor gibi görünüyor. Ve onun için insanoğlu var gücüyle "Para kazanacağım!" diye bir çalışma içinde oluyor. Hepimizin bir mesleği var, bir kazanç kapısı var, bir uğraşı, bir çalışması var.

Para iyi de, yalnız bu parayı kazanma yolu çok önemli. Para insanın dünyadaki birtakım müşküllerini halletmesine yardımcı oluyor da paranın kazanılmasına dikkat edilmezse ahirette başına müşküller, çoraplar örüyor, dertler getiriyor. Çünkü paranın kazanılmasına haram girdi mi, gözyaşı girdi mi, adaletsizlik girdi mi, hırsızlık, arsızlık girdi mi, yasaklar, günahlar girdi mi o para kirli oluyor. Kirli para da insana ahirette hayır getirmiyor. Çünkü hesabı var.

Allah-u Teàlâ Hazretleri herkese soracak ki:

"—Sen zenginliğini, paranı, varlığını nereden, nasıl sağladın?

Ne yolla elle ettin? Hırsızlıkla mı, rüşvetle mi, faizle mi, kumarla mı, piyangoyla mı, sigortayla mı, çalışarak mı, aldatarak mı, hırsızlayarak mı, dolandırarak mı?”

Kazanç şekli gayri meşru olduğu zaman mutlaka cezası var. Mutlaka haram paradan dolayı insanın cehennemde yanması var. Haramla beslenen vücudun, haramla beslenen hücrelerin mutlaka cehennemde yanacak.

Bir de para helal olabilir. Mesela babasından miras kalmış, helal. Ölüm hak, miras helal. Normal malları satmaktan, şeriate aykırı olmayan güzel bir yolla ticaret yaparak kazanmak olabilir. Çalışarak, alın teri dökerek kazanmış olabilir.

Bazen de helal parası kirlenir. Mesela kişinin kazancının içinde fakirin hakkı vardır, zekât borcu vardır, fıtır borcu vardır. Bunları vermediği zaman temiz olan paranın içinde fukarânın hakkı kalmış demektir. Kazanırken meşru yoldan kazandı; ama bu paraların insana yüklediği görevler var, onları yapmadığı için oradan da sorumlu olabilir, iki.

Üçüncüsü, harcadığı yerlerden dolayı sorumlu olur. Parayı aldı, bir lüks yere gitti, harcadı, geldi. Gazetelerden duyuyoruz: Zenginler şimdi falanca yerdeki kumarhaneler biraz kesada, fesada uğradığından kalkıp Avrupa’nın bilmem hangi kumar memleketine gidiyorlarmış, kumar oynuyorlarmış. Paraları harcayıp yutulup geliyorlarmış. Veyahut şatafatlı, lüks, keyif, zevk, eğlence, vur patlasın çal oynasın şeklinde harcıyorlar. Harcama şeklinden dolayı da insan hesaba çekilir.

Kazancından, kazanma şeklinden, kazandıktan sonra onunla ilgili vazifeleri yapıp yapmadığından, -üçüncüsü de- harcama yerlerinin Allah’ın rızasına uygun olup olmamasından dolayı cezaya çarpılır.

Cihad için para isteniyor; adam vermiyor. Ama çocuğunun sünneti için milyarlar harcıyor, oğlunun düğünü için olmadık masraflar yapıyor, gelinin gelinliği için akla hayale gelmedik masraflar yapıyor. İşte bunların da hayra vermediği için, şerre harcadığı için vebali olur.

“—Ne olacak, fakirliği mi isteyelim?”

Peygamber SAS Hazretleri buyurmuş ki:[44]

نِعْمَ الْمَالُ الصَّالِحُ ، لِلرَّجُلِ الصَّالِحِ (حم. حب. ك. طس. ش.
ع. هب. كر. عبد الله عن ابن عمرو)

(*Ni'me'l-mâlü's-sàlihu, li'r-racüli's-sàlih*) "Hayırlı, sàlih bir insana, helâl, sàlih bir mal ne kadar güzel yakışır."

Neden? Helal paranın eline geçmesi üzerine o şahıs dininin, imanının, takvâsının icâbı olarak o parayı hayra harcar, hayır hasenât yapar.

Bugün Türkiye'de yapılan işlerin çoğunun kaynağını araştırsak, —eski ve yeni— hep insanların hayır sahibi olanlarının kesesinin ağzını açıp da, fedakârlık yapıp da harcadıkları paralardan olduğu görülür.

Koskoca Gurebâ Hastanesi, kocaman Terkos gölü ve Terkos teşkilâtı, muazzam filanca tesisler, falanca tesisler, falanca valide sultanın, filanca paşanın, öteki zenginin, beriki ağanın hayrı oluyor. Büyük ölçüde hayırlar onlara dayanıyor.

Binâen aleyh, hayırlı insana hayırlı para iyi, uygun düşer; çünkü onunla hayır yapar. Ama tiynetsiz, tabiatsız, bozuk bir insana para geçti mi, şımarır. "Sonradan görme" diyoruz. Edepsizleşir, ne yapacağını şaşırır, kibirlenir, gururlanır, zulme kaçar vesaire... O zaman felaket olur.

İstatistik yapılsa; genel olarak zenginlik insanı azdırır. Mümkün değil. Sen azmazsın, çocuğun azar. Çocuğun azmaz,

---

[44] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.197, no: 17798; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VIII, s.6, no:3210; Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.3, no:2130; Buhàrî, *el-Edebü'l-Müfred*, c.I, s.112, no:299; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.291, no:3189; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.263, no:7336; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.18, no:22628; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.91, no:1248; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.259, no:1315; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.186; Tayâlisî, *Müsned*, c.II, s.316, no:1061; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.XIII, s.268, no:5284; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *İslâhu'l-Mâl*, c.I, s.32, no:43; İbn-i Hacer, el-İsâbe, c.IV, s.653; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXXVI, s.143, no:100019; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.257, no:6757; Beyhakî, *el-Âdâb*, c.III, s.86, no:791; Amr ibnü'l-As RA'dan.

Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.1821, no:2823; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXIII, s.348, no:26199.

torunun azar. Bazı insanları kurcalıyorsun;

"—Niye böyle yapıyorsun? Etme eyleme!"

Adamla usûlünce konuşursan, kafasını kızdırmazsan, yumuşarsa diyor ki:

"—Benim de babam şöyle idi, dedem böyle idi... Biz filanca müftünün sülâlesindenmişiz, filanca yüksek zâtın soyundanmışız..."

Hani senin üzerinde? O sevapları işledi, kazandı; senden ne haber? Sen ne yapıyorsun?

Yapmıyor. Neden?

Şaşırıyor. Babasının, dedesinin asaletinden, parasından, pulundan, evlatlar biraz onu bunu beğenmez oluyorlar.

Peygamber Efendimiz SAS'in huzurunda zenginin birisi otururken fakirin birisi gelmiş, yanına oturmuş. Zengin de biraz toparlanmış, çekilmiş, entarisini çekmiş, cübbesinin ucunu çekmiş. Efendimiz'in rengi atmış, yüzü kızarmış, yüzünde kızgınlık emareleri belirmiş. Zengine demiş ki:

"—Fakirliğinin sana bulaşmasından mı korktun? Yoksa senin zenginliğinin bir kısmı ona akar gider diye mi korktun?"

"—Ne oluyor? Yanına fakirin gelmesinden memnun olmamış gibi bir tavır, ne o? Fakirlik mi bulaşacak diye korktun? Yoksa zenginliğin ona kaçacak diye mi korktun?"

Bakmış ki Peygamber Efendimiz kızgın, adamcağız kendisini toparlamış:

"—Yâ Rasûlallah, zenginlik fenâ mı?"

"—Bu tavırda davranırsan elbette fena."

"—Ne yapacağız? Çare ne?"

Zenginliğinden ona ikrâm edersin, yardım edersin, seversin. O zaman kıymeti var.

Zengin baklava börek yiyor. Yiyeceğinin, içeceğinin fazlasını bidonlara doldurup atıyor. Fakir şurada bir lokma bulamıyor, bir simit bulursa kıtır kıtır yutkunacağım diye uğraşıyor. Birisinin derdinden ötekisinin haberi yok.

Birisi;

"—Dün güzel eğlendim, bugün nasıl daha güzel eğlenebilirim?" diye Boğaziçi'nde yer arıyor, gazino arıyor.

Ötekisi;

“—Bu akşam çocuklarım yine ağlayarak beni kapıda karşılarlar, çocuklarıma ne ekmek götüreceğim?” diye, üç bin liralık ekmek alacağım diye kuyrukta şu kadar saat bekliyor.

Ne olacak?

O zengin o fakire acıyacak, yardım edecek, Allah’ın verdiğinden o tarafa verecek. Vermediği takdirde olmaz.

Demek ki zenginliğin umumiyetle insanı azdırma tarafı var. Fakirlik de, sabrederse Allah’ın merhametini çekip cennette insana derece kazandırabilir. Fakir de günaha girebilir; isyan ederse, sabretmezse, terbiyesizlik ederse, karşı gelirse o zaman o da günaha girebilir.

“—Esas itibariyle, hayırlı mübarek müslüman bir fakir mi iyi, hayırlı mübarek müslüman bir zengin mi iyi?”

“—Müslüman zengin iyi.”

Neden?

Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki;

“—Sizin kuvvetli olanınız, kuvvetli Müslüman, zayıf müslümandan Allah’a daha sevgilidir ve daha faziletlidir. Hepsi

hayırlıdır ama Allah onu daha çok sever.”

Çünkü kuvvet İslâm için kullanılır, oradan çeşitli faydalar hâsıl olur. Kuvvetin bir çeşidi de mâlî kuvvettir. Elbette böyle bir şeyi kazanmaya gayret edeceğiz.

Ama “İlle kazanacağız!” diye uğraşmayacağız, “Helalinden kazanacağız.” diye uğraşacağız. Aman helal olsun, haram olmasın.

Bugün Türkiye’de haram yoldan bir günde milyoner, milyarder olanlar var. Memleket bir vurgun ülkesi hâline geldi... Repolarla, faizlerle, devleti batırmak pahasına sahtekârlıklarla, onun bunun parasının çalıp çırpıp, çantasını eline alıp, uçağa atlayıp falanca yere kaçarak milyarlar toplayıp vurup gidenler olabiliyor. Öyle bir şey... Evet, bir günde zengin oluyor. Zengin oluyor ama haram yoldan kazandığı için âhiretini mahvediyor.

Müslümanlar olarak biz ne yapacağız?

Ne aldanacağız, ne aldatacağız. Ne sen aldan, ne aldat. Aldanmayacaksın da aldatmayacaksın da.

Ben kardeşlerim aldanmasın diye de çok üzülüyorum, yazılar yazıyorum, çiziyorum:

“—Aman şöyle yapmayın, böyle yapmayın! Şöyle zarara uğramayın, böyle zarara uğramayın.”

Kardeşlerimizin aldanmasını da istemiyorum, yani elindeki parayı kaptırmasını da istemiyorum. Ama “Daha fazla para kazanacağım” diye harama sapmasını da Allah istemiyor. Helal olacak. Müslüman gayri meşru yoldan kazanmayacak.

Bir böyle, buna dikkat etmediği için zenginler cehenneme çok giriyormuş. Bir de kadınlar çok giriyormuş.

Tabii kadınların dindarları var. Mübarek hacı teyzelerimiz var; başörtülü, eli tesbihli, ağzı dualı, namuslu, başkalarına İslâm’ı öğreten, Kur’an öğreten başımızın tâcı teyzelerimiz, kızlarımız, bacılarımız var; mücahide, gayretli, güzel şeyler yapıyorlar. Ama ekseriyete bakacak olursak; sokakta erkek olduğun halde başını kaldırıp sen etrafa bakamıyorsun. Sen kız gibi başını eğmişsin. Etrafa baksan günah, giyim günah, kuşam günah, tavır günah, hareket, her şey... İmtihan, bir sıkıntı... Kadınların da ekseriyetle yaptıkları yanlış olduğundan cehennemin çoğunluğunu zenginlerle beraber onlar teşkil ediyor.

Neden?

Namusunu korumuyor, kapanmıyor, örtünmüyor, söz dinlemiyor, sabretmiyor vs. vs... Oralardan zarara uğruyor.

Biz şimdi kendimize bakalım, kendimiz ne yapacağımızı düşünelim. Ne yapacağız?

"—İlle zenginlik istiyorum!" diye hırs gösterip haramlı, veballi, günahlı işlere bulaşmayacağız. Büyük bir titizlikle kazancımızın helal olmasına dikkat edeceğiz. Aldanmamaya ve aldatmamaya gayret edeceğiz. Helalinden kazanacağız. Bu bir.

Eğer zengin isek, Allah bizi mal vererek imtihan ediyorsa; "Bakalım bu kulum zengin olursa nasıl kulluk yapacak?" diye... Kimisini zenginlikten, kimisini fakirlikten imtihan eder. Allah bize para, mal vermişse onun gereği olan yardımı, hayrı, hasenâtı yapacağız. İslâm'ın ve müslümanların faydasına, Allah'ın rızasını kazanacak yola parayı harcayacağız. Hanımlarımıza, çocuklarımıza dikkat edeceğiz:

"—Aman! Bakın, ekseriyetle kadınlar cehenneme gidiyorlarmış. Siz öyle cehenneme gidenlerden olmamaya dikkat edin! Aman örtünüze dikkat edin! Aman namusunuza dikkat edin!" diye onlara nasihat edeceğiz.

Tabii kadınların ekseriyetle İslâm'dan uzak yetişmesinin bir sebebi; onların dinî bilgilerini kazanma imkânlarının az olmasıdır. Erkek camiye gelir, Cuma hutbesi dinler, pazar vaazı dinler, hocaların yanında bulunabilir vesaire... Kadın bir kere çocuğunu bırakıp evden çıkamıyor. Çocuğuna bakmaktan, ev işlerini hazırlamaktan, "Akşama yemek yetiştireceğim!" derken bir de bakıyor, akşam oluvermiş. Tesbihini çekemiyor, Kur'ân-ı Kerîm'ini okuyamıyor, kitap okuyup da ilmini irfânını ilerletemiyor. Onun için, dinî bilgi bakımından cahil kalıyor.

Cahil kadının çocuğu da cahil oluyor, onun kızı da daha cahil oluyor. Böylece görüyoruz ki kadınlarımızın İslâmî bakımından bilgide dezavantajlı bir durumu var. Onların İslâmî bilgileri doğru düzgün kazanmaları için tedbirler alacağız.

Ben şahsen böyle düşündüğüm için, şu camiye geldiğim zaman Hocamız cennetmekândan sonra vazife bize gelince ilk önce düşündüm; bu kadınların vaaz dinlemesi lazım, nereden dinleyecekler? Erkekler kısmı var, kadınlar kısmı yok. Hadi onu

yapalım... Kadın Amasya'dan, Tokat'tan, Erzurum'dan tekkeyi ziyaret etmeye geliyor; abdest alacak, nerede alacak? Yüznumarada bir kadınlar kısmı yok. Kadınların abdest alma yeri yok. Büyük camilerde de böyle... Eskilerde acayip bir şey; kadınlar kısmı düzenli değil ve abdest alma yerleri düzenli değil.

Kadınlara yapılan eğitim eksik kalıyor. Hadi, eğitimi nasıl sağlayabiliriz? Radyoyla sağlarız; radyo kuruyoruz. Dergiyle sağlarız; dergi kuruyoruz. Dernekle sağlarız; dernek kuruyoruz. Kadınlar birbirlerine, bilenler bilmeyenlere öğretsin.

Türkiye'nin —şu anda rakamını bilemeyeceğim— kaç yerinde kadın aile derneklerimiz var, Kadın Aile dergimiz var, kaç yerinde radyo yayınlarımız var. Allah razı olsun, kadın o yayınları dinliyor. Mutfakta dinliyor, işini yaparken dinliyor, öğreniyor. Tiryaki olmuşlar, çevirmişler orayı, devamlı dinliyorlar. Şoför kardeş de dinliyor, evde kadın da dinliyor; bir eğitim alıyor.

Buna benzer çalışmaları yapacağız ki kendi hanımlarımızı, annelerimizi, kızlarımızı cehenneme düşen kadınların arasına düşmekten kurtaralım, yanlış yola sapmalarına mâni olalım diye muazzam bir çalışma göstermemiz lazım. Bu da çok önemli bir şey.

Benim üzüldüğüm noktalardan bir tanesi; kadın hamile oluyor, doğum yapacak, İslâmî şekilde erkeklere görünmeden doğum yapmasını sağlamak lazım. Bir kadın doğum hastanesi kurduk, temelini attık. Yenibosna'da... İnşaallah faaliyete geçecek. Ama her şey parayla oluyor. İçine ameliyathane kurulacak, para istiyor. Avrupa'dan şu cihaz gelecek, ultrason gelecek, muazzam paralar, milyarlar yutulup yutulup gidiyor. Şimdi durduk. Hayır yapacağız. Kadın hastanesi olacak, kadınlarımız orada hanım doktorlara görünecek diye...

Nerede hayır varsa onları yapmaya çalışalım, inşaallah destekleyelim.

Allah bizi ve ailelerimizi, çocuklarımızı, eşlerimizi, kızlarımızı, oğullarımızı cehennemden korusun… Cehenneme düşmeyenlerden eylesin… Bi-gayri hisâb cennetine girenlerden eylesin…

Parayı görünce azmayalım. Parayı görünce "Bu parayla benim neler yapmam gerekiyordu?" diye önce onu düşünelim. Paranın fazlalığını boş yere israf etmeyelim. "Bu paranın fazlalığıyla

İslâm'a, müslümanlara faydalı hangi müessesede nasıl bir hayırlı iş yaparım?" diye onu düşünelim, muhterem kardeşim!

Para biriktirmek, depo etmek, "Oh param şu kadar oldu, bu kadar oldu..." Ne kendisi yiyor, ne de parasının başkasına faydası oluyor. Bunun çok aleyhinde ağır âyet-i kerîme vardır. Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki*, Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:*

وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلاَ يُنفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (التوبة: ٣٤)

(*Ve'llezîne yeknizûne'z-zehebe ve'l-fiddata ve lâ yünfikùnehâ fî sebîli'llâh*) "Altın ve gümüşü yığıp da, onları Allah yolunda harcamayanlar yok mu, (*febeşşirhüm bi-azâbin elîm*) işte onlara elem verici bir azabı müjdele!" (Tevbe, 9/34) diye âyet-i kerîmede bildiriliyor.

"—Bu hayırlara sarf etmediğiniz için başınıza öyle bir felaket gelecek ki diye onları ikaz et!" diyor, ayet-i kerîme.

يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ

وَظُهُورُهُمْ ، هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْنِزُونَ

(التوبة: ٣٥)

(*Yevme yuhmâ aleyhâ fî nâri cehenneme fetükvâ bihâ cibâhuhüm ve cünûbühüm ve zuhûruhüm*) "O günde ki o depo ettikleri mallar cehennem ateşinde kızdırılacak; yüzleri, alınları, yanları ve sırtları o ateşlerle dağlanacak."

"Ve denilecekmiş ki kendilerine..." İstikbalde olacak bir şey olduğu için "miş" diyorum. Kur'an bildirdiği için böyle olacağı kesin. "Isıtılacak, kıpkırmızı hâle getirilecek; yüzleri, elleri, karınları, sırtları dağlanacak. Sonra kendilerine denilecek ki:

(*Hâzâ mâ keneztüm li-enfüsiküm*) "İşte bunlar kendi keyfiniz için, 'keyfim yerine gelsin' diye, 'zengin olayım' diye biriktirdiğiniz paralar… (*Fezûkû mâ küntüm teknizûn*) "İşte biriktirdiğiniz

paralar, ne kadar tatlıymış, tadın bakın azabını!" diye kinâyeli sözlerle cehennemde azap görecekleri bildiriliyor. (Tevbe, 9/35)

Allah-u Teàlâ Hazretleri hayır ve hasenâtı yerli yerince, Allah'ın rızasına uygun olan müslümanlardan olmayı cümlemize nasip eylesin…

b. Güzel Kulluğun İncelikleri

Onuncu hadîs-i şerîf:

Muaz ibn-i Cebel RA'dan sahih bir hadîs-i şerîf. Taberânî, Beyhakî ve diğer kaynaklarda var. "Ricâli, râvileri güvenilir insanlardır." diye kaynaklar bildiriyor. Bu hadisi iyice dinleyelim!

Peygamber SAS Efendimiz muhatabına —Muaz ibn-i Cebel RA Hazretleri râvi olduğuna göre, bizzat ona söylemiş olsa gerek— buyuruyor ki:[45]

أُعْبُدِ اللهَ وَلاَ تُشْرِكْ بِهِ شَيْئًا ، وَاعْمَلْ لِلّٰهِ كَأَنَّكَ تَرَاهُ ، وَاعْدُدْ نَفْسَكَ فِي الْمَوْتَى ، وَاذْكُرِ اللهَ عِنْدَ كُلِّ حَجَرٍ وَشَجَرٍ ، وَإِذَا عَمِلْتَ سَيِّئَةً ، فَاعْمَلْ جَنْبِهَا حَسَنَةً ، السِّرَّ بِالسِّرِّ وَالْعَلاَنِيَةَ بِالْعَلاَنِيَةِ ؛ أَلاَ أُخْبِرُكَ بِأَمْلَكَ بِالنَّاسِ مِنْ ذٰلِكَ هٰذَا ، وَأَشَارَ إِلٰى لِسَانِهِ ، وَهَلْ يَكُبُّ النَّاسَ عَلٰى مَنَاخِرِهِمْ فِى النَّارِ إِلاَّ هٰذَا (طب. هب. عن معاذ بن جبل)

RE. 73/10 (*U'budi'llâhe ve lâ tüşrik bihî şey'en, va'mel li'llâhi keenneke terâhu, va'dud nefseke fi'l-mevtâ, ve'zküri'llâhe inde külli hacerin ve külli şecerin, ve izâ amilte seyyieten fa'mel bi-cenbihâ haseneten; es-sırre bi's-sırri ve'l-alâniyete bi'l-alâniyeti. Elâ*

---

[45] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.405, no:548; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.175, no:374; Hennâd, *Zühd*, c.II, s.531, no:1092; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIII, s.225, no:35466; Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Câmiü'l-Ehàdîs, c.V, s.25, no:3665.

uhbiruke bi-emleke bi'n-nâsi min zâlike hâzâ? Ve eşâre ilâ lisânihî. Ve hel yekübbü'n-nâse alâ menâhirihim fi'n-nâri illâ hâzâ?)

(*U'budi'llâhe ve lâ tüşrik bihî şey'en*) "Allah'a kulluk et, Allah'tan başkasını ona şerik koşma! Allah'tan gayriyi Allah'a şerik koşma, sadece Allah'a ibadet et! Müşrik olma, kâfir olma, şirk yapma!"

Sırf Allah'a ibadet etmek çok önemli bir mevzu aslında; insanın üzerinde geniş geniş düşünmesi ve hareketlerini ona göre tanzim etmesi lazım. Bazıları Allah'a inanıyor da şirk koşuyor.

(*İllâ ve hüm müşrikûn*) Allah'a şirk koşarak inançlarında şirk olduğu halde, inançları sakat olduğu halde öyle oluyorlar. Şirkin olmaması lazım.

Müslüman hâlis, sâfi, (*muhlisûne lehü'd-dîn*) sırf Allah'a ibadet edecek, sırf Allah'tan isteyen, Allah'a ibadet eden, Allah'tan bekleyen bir insan hâline gelecek. Bu bir eğitim meselesidir. Elhamdülillah tasavvuf yolunda şirkin gizlisinden, âşikâresinden sakınma hususunda bilgiler öğretiliyor.

(*Va'mel li'llâhi keenneke terâhu*) "Allah'a karşı vazifelerini, ibadetlerini yaparken Allah'ı görüyormuş gibi öyle hâlisâne yap."

"Yaptığın ameli, ibadeti, Allah'ı görüyormuşsun gibi yap. Sen O'nu göremezsin ama sanki Allah'ı görüyormuşsun gibi; namaz kılarken Allahu ekber deyince O'nun karşında olduğunu bilerek, söz söylerken senin söylediğini görüyor ve duyuyor diyerek, iş yaparken yaptığın işi yaptığını görüyor, kalbinden geçeni biliyor, niyetini biliyor diyerek, Allah'ı görüyormuş gibi amelini, ibadetini ona göre yap." diye emrediyor.

(*Va'dud nefseke fi'l-mevtâ*) "Kendini ölüler arasında say."

İnsanın kendisini ölüler arasında sayması ne demek?

Öleceksin. Ne kadar yaşasan, ok yaya konmuş, yay gerilmiş... Yunus Emre öyle diyor. Sen bu yayı attın, farz et, gerilmiş, artık bıraktığın zaman gidecek... Ömrümüz de böyle. Herkes ölecek, gelen göçecek. Çare yok.

İnsanın o günü, o ölümü, o ölümden sonraki halleri unutmaması lazım:

"—Mezarlıkta benim hâlim ne olacak acaba? Ölülerin arasına ben de yatırıldığım zaman, benim de kabrim onların arasına yerleştiği zaman acaba hâlim ne olacak?" diye bir farz et bakalım.

İstikbaldeki o durumunun ne olacağını bir düşün. Etrafında seninle beraber gülüp oynarken şu anda bu dünyada olmayan, yaşamayan kimler vardı, kimler geldi geçti, göz önüne geçir... Sınıf arkadaşlarından, mahalle arkadaşlarından, kardeşlerinden, komşularından, küçüklerden, büyüklerden... Bir gün kendine de geleceğini düşünerek kendini ölmüş bil, ölüler arasında say.

Muhterem kardeşlerim!

Bizim tasavvuf büyüklerimizin çok güzel bir hali var. Şimdi bir başka insan bu hadisi okusa ne yapar, bilmem. Ama bizim büyüklerimiz ne yapmışlar?

"—Baş üstüne, ben bunu nasıl yaparım?" diye düşünmüşler.

"—Kendini ölüler arasında say."

Nasıl sayacak? Zikre oturduğu zaman *rabıta-ı mevt* yapacak. Gözünü kapatacak, nasıl öldüğünü göz önüne getirecek, nasıl yıkandığını, nasıl kabre konulduğunu, nasıl kabirde sorgu sual olduğunu ve saire...

İşte bak, fiilen hadîs-i şerîfi hemen uyguluyor. İlmi bilip de ilmin gereği olan ameli yapmamak çok büyük vebaldir. Biliyor, yapmıyor. Onun için, bizim büyüklerimiz bildiğini uygulamaya önem vermişler.

Kur'an'ı on ayet, on ayet veya aşir aşir, bölüm bölüm okurlarmış; o bölümü uygularlarmış, iyice hazmettikten sonra öteki bölüme geçerlermiş.

Biz nasıl okuyoruz?

"—20 sayfa okudun, ne anladın?"

Zaten Arapça bilmiyor ki, ne anlayacak?

Hiçbir şey anlamıyor. Arapça öğreneceksin!

Kemal Edip Bey vardı, Allah rahmet eylesin, mü'min bir insandı, din eğitimi genel müdürlüğü de yapmıştı. Şairliği, edipliği var. Adı zaten Kemal Edip Kürkçüoğlu idi.

"—Kur'ân-ı Kerîm Arapça değil, Rabca'dır." diyordu.

Allah'ın kelâmı; her müslüman onu öğrenecek. Arapça bilmiyorsan tefsirine bak. İnsan anası babası, sevdiği insan yoksa resmine bakıyor. En iyisi karşı karşıya gelmek, görüşmek de... Arapça bilmiyorsan tefsirine bak. Alimlerin yakasına yapış. Bu kadar cemaat gitse bir alime;

"—Yâ vebal altında kalırsın, biz Allah'ın kelâmını bilmiyoruz, bize öğret!" derse alim kaçar mı, kaçabilir mi?

Bu kadar kalabalıktan nereye kaçar? Kaçamaz.

İsteyen yok, istekli yok! Burada tefsir dersi koyuyoruz. Önce 50 kişi, sonra 40 kişi, sonra 30 kişi, sonra 20 kişi, sonra 10 kişi, sonra bir kişi, sonra sıfır kişi... Olmuyor.

"—Niye zevk almıyorlar?"

Duyduğunu tatbik etse zevk alır. Duyduğunu uygulayacak.

Burada da ne diyor?

"—Kendini ölüler arasında say."

Ölüler arasında saymayı yapacak. Rabıta-ı mevt yapacak.

Gördün mü? Var mı şu ukalâ takımından, İslâm'a çatan, tasavvufa çatanlardan ölümü düşünen?

Televizyonlarda nasıl ukalâlık ediyorlar...

Bak bizimkiler tasavvufun faaliyetinin içine koymuş. Her gün bizim kardeşlerimizin hepsi *rabıta-ı mevt* yapıyor, bu hadîs-i şerîfi uyguluyor; öleceğini düşünüyor, teneşir tahtasına nasıl

yatırılacağını, yıkanacağını, kefenleneceğini, evden nasıl çıkarılacağını, musalla taşına nasıl konulacağını, imamın "Bunu nasıl bilirsiniz?" diye sorduğunu, "Hakkınızı helal edin." dediğini, hepsini biliyor. Hepsini her gün tekrarlıyor benim kardeşim.

Senin var mı öyle bir şeyin?

Ukalâ ukalâ yukarıdan konuşuyor!

Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerîfinde sonra ne buyurmuş?

"—Allah'a ibadet et, O'na şirk koşma. Sanki Allah'ı görüyormuş gibi ona ibadetini candan yap. Kendini ölüler arasında farz et, say!"

(*Ve'zküri'llâhe inde külli hacerin ve külli şecerin*) "Her taşın, her ağacın yanına gelince Allah'ı zikret!"

Allah-u a'lem, burada mâna "her zaman" demek. İnsan her zaman bir taşın yanına geliyor, bir ağacın yanına geliyor; insanın karşısına ya taş gelir, ya ağaç gelir. "Her zaman" demek. Mesela adama diyorsun ki:

"—Sabah akşam seni düşünüyorum."

Bu ne demek? "Sabahleyin birazcık düşünüyorsun, kesiyorsun; akşamleyin biraz düşünüyorsun, kesiyorsun." mu demek?

Hayır! Sabah akşam dediği zaman, demek ki gece gündüz hep düşünüyor, hiç hatırından çıkmıyormuş.

"—Sabah akşam bu işin çaresini nasıl buluruz diye düşünüyorum." diyor mesela...

Ne demek bu? "Tamamen" demek.

Burada "Her ağacın, her taşın yanında Allah'ı zikret!" ne demek? "Çok zikret!" demek.

Kur'ân-ı Kerîm'de de var:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثِيرًا (الأحزاب:٤١)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenü'zküru'llàhe zikren kesîrâ.*) [Ey iman edenler, Allah'ı çok çok zikredin!] (Ahzâb, 33/41) buyruluyor.

Münafıklardan bahsederken:

وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلاَةِ قَامُوا كُسَالٰى يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلاَ يَذْكُرُونَ

اللّٰهَ إِلاَّ قَلِيلاً (النساء:١٤٢)

(*Ve izâ kàmû ile's-salâti kàmû küsâlâ*) "Kalktıkları zaman namaza tembel tembel kalkarlar." Demek namaz kılıyorlar ama isteyerek değil... (*Yürâûne'n-nâs*) Mürâilik yaparlar, riyâkârlık yaparlar. (*Ve lâ yezkürûna'llàhe illâ kalîlâ.*) Allah'ı da anarlar, ama az anarlar." (Nisâ, 4/142) buyruluyor.

"Zikretmezler" demiyor, "Az zikrederler." diyor.

Hiç zikretmeyenin durumu ne kadar fena! Münafık bile hiç olmazsa az zikrediyor. Bir de hiç zikretmeyen var! Bir de ondan da aşağıda alçağın alçağı, zikri inkâr eden var! Zikri ancak kâfir inkâr eyledi.

Zikir inkâr edilir mi?

Zikir var. Ama bucak bucak kaçıyor ve inkâr ediyor, karşı geliyor. Olur mu böyle şey?

"—Hû diyenler..."

Hû derken "Allah" kasdediliyor:

هُوَ اللّٰهُ الَّذِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ (الحشر:٢٢)

(*Huva'llàhü'llezî lâ ilâhe illâ hû*) [O, öyle Allah'tır ki, ondan başka tanrı yoktur.] (Haşr, 59/22)

Hû diyor veya *Allah* diyor. Kâdirî Tarikatında *Hû* diyor da, Nakşî Tarikatında Allah diyor.

Allah'ı zikretmek ayıplanır mı?

"—Adamın elinde tesbih var!"

Ne olmuş? Tesbihle sayıyı sayıyor. Bin defa mı oldu, 500 mü oldu, 70 bin mi oldu, onu anlamaya çalışıyor.

"—Başında da sarık var!"

Ne olmuş, sarık Peygamber Efendimiz'in tavsiyesi.

"—Büyük gerici!"

O senden çok ilerici! O cenneti düşünüyor, istikbali düşünüyor. Sen istikbaline gözünü kapatmışşın, hiç düşünmüyorsun be adam! Hiç Allah'tan korkmuyor musun? Bir gün Allah'ın huzuruna çıkmayacak mısın? Allah sana "Niye âyetleri inkâr ettin?" demeyecek mi? "Niye dinime karşı geldin, aykırı aykırı gittin,

yamuk yamuk işler yaptın?" demeyecek mi?

Düşünsene! Sen düşünmüyorsun. Sen aptalsın! Sen gericisin!

O ilerici; hem istikbalini düşünüyor, hem kabri düşünüyor, hem ahireti düşünüyor, cenneti düşünüyor, mahkeme-i kübrâyı düşünüyor! O senden çok ileri...

Hz. Ömer RA, Bilâl-i Habeşî köleydi, onu huzuruna almış. Süheyb-i Rûmî, sanatkâr bir köleydi, onu huzuruna almış. Halbuki Kureyş'in eski başkanı Ebû Süfyan gelmiş, falanca filanca eşrâfı gelmiş, onları kapıda bekletiyormuş. Emirü'l-mü'minîn olduğu zaman...

"—Siz bekleyin!" demiş.

O Kureyş'in reislerinden birisi diyor ki;

"—Ömrümde böyle gün görmedim! Kureyş'in en soyluları, asilleri, eşrâfı kapıda bekliyor; bizim kölelerimiz önce giriyor."

Tabii onlar da müslüman oldular. Müslüman olduktan sonraki bir hal... Hz. Ömer'in halifeliği zamanı. İşler bitti, inatlar kesildi, müşrikler de müslüman oldu. Ama huzuruna geldiği zaman —esmer, fukarâcık, eski köle— Bilâl-i Habeşî RA'ı, Süheyb-i Rûmî'yi almış da Kureyş'in ululları, eşrâfı dışarıda bekleşiyorlar.

"—Böyle acayip gün görmedim; bizi almıyor da bizim kölelerimizi öne alıyor." deyince —tabii onlar da müslüman oldular— içlerinden bir tanesi kalkmış, demiş ki:

"—Ey kavmim, ey arkadaşlarım! Siz onu —Hz. Ömer'i— levmetmeyin, kınamayın, kendinizi kınayın, kabahat kendinizde. Çünkü Allah'ın emri hepimize eşit zamanda eşit fırsat olarak geldi. Onlar Allah'ın emrine uydular, biz uymadık. Allah kendisinin yoluna çağırınca onlar koşturup hızla gittiler; biz tembellendik, geride kaldık, neden sonra, Mekke'nin fethinden sonra müslüman olduk. Onlar evvelden müslüman oldular da hicret ettiler, cihad ettiler. Bizim onların derecesine yükselmemiz mümkün değil, fırsatı kaçırdık ey kavmim!

Ancak bir çare aklıma geliyor: Dünyada kaçırdık, bizim artık onlara yetişmemiz mümkün değil. Kalkalım, hudut boylarına gidelim, cihada girişelim, Allah yolunda çarpışalım, şehid olalım. Belki ahirette eşit olabiliriz. Dünyada kaçırdık fırsatı, belki ahirette eşit olabiliriz."

Hakikaten Kureyş'in en soylusundan bir tanesi ailesini, eşini dostunu hepsini topluyor, Şam tarafına doğru cihad etmeye yola çıkıyor. Mekke-i Mükerreme'de kimse kalmamış; büyük bir heyecan, büyük bir üzüntü... Onu Mekke'nin yolcu uğurlanılan yerine kadar uğurlamışlar. Çok güzel konuşurmuş. Demiş ki:

"—Ey kavmim! Benim buradan hicret etmem, —bu iki olay ayrı zamanlarda oluyor ama birbirine ekli— sizi sevmememden veya size olan sevgimin azalmasından değil. Veya bu diyar iyi değil de daha güzel diyarlar var da ben o tarafa doğru gidiyorum; böyle bir duygudan dolayı değil. Allah yolunda cihad etmek lazım. İslâm geldi, biz hatalı hareket ettik, bu hatamızı tamir etmemiz lazım!" diye yola çıkmış, kendisini uğurlamışlar.

Ailesinin hepsi gitmiş, oralarda şehid olmuş. Sadece onun oğlu dönmüş, bir de öteki ailenin sadece bir kız torunu dönmüş. Hz. Ömer, "Bir garibanı öteki garibanla evlendirin!" diye ikisini evlendirmiş de onlardan hayırlı nice nice evlatlar dünyaya gelmiş.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'ni çok zikredeceğiz; Kur'an'ın emri. Kur'an'la uğraşılmaz. Kur'ân-ı Kerîm'in ahkâmına karşı çıkan iflah olmaz. Aklını başını toplasın! Ukalâlık etmesin! Yarım kuş aklıyla büyük alimlerin, müçtehitlerin doğru dediği şeyleri yanlış saymaya kalkmasın.

O büyük müçtehitlerin bilgisinin bir derya olduğunu düşünürsek, bunun bilgisi dikiş yüksüğünü doldurmaz. Onların irfânı bir okyanus ise bununki bir kepçe bile etmez. Ukalâlık etmesin! Aklını başına toplasın! Allah'ın dinini doğru öğrensin.

İncelerlerse kendisi de anlar. Bak, ne diyor Peygamber Efendimiz sahih hadîs-i şerîfte:

"—Her ağacın, her taşın yanında Allah'ı zikret."

Yapıyor musun?

"—Gel buraya, ukalâ... Her taşın yanında, her ağacın yanında Allah'ı zikrediyor musun?"

Etmiyorsun. Etmediğini biliyorum. Çünkü derviş değilsin. Çünkü tasavvuf erbâbı değilsin. Çünkü tasavvufa karşısın. Hatta radyodan, kürsüden verip veriştiriyorsun:

"—Bunun aslı yoktur! Kim demiş 'saçının bir telini göstermeyecek' diye? Hangi ukalâ demiş?"

Öyle laf söylenir mi! Müslüman kadın tabii ki saçının telini bile göstermeyecek! Elbette saçın örtülmesi, ziynetin saklanması Allah'ın emri. Umumî emir saçın örtülmesi olunca cüz'ünü çıkartmak elbette olmaz. Umumun tahtında müstetirdir. "Saçını ört!" deyince "Azıcığını gösterebilirim." mânası çıkar mı? Elbette telini bile göstermeyecek.

"—Nereden çıkmış bu?"

Nereden çıkacak; akıldan, ferasetten, içtihattan, ilimden, irfandan çıkmış. Ukalâ! Herkes haddini bilsin!

Allah'ın ahkâmını doğru düzgün öğrenmek lazım!

Zikir yapacak. Sonra?

(*Ve izâ amilte seyyieten fa'mel bi-cenbihâ haseneten*) "Nefsine, şeytana uyup, hata edip bir günah işlemişsen ey muhatabım!" diyor Efendimiz, insanları tabiî olarak görüyor.

İnsanoğlu şaşırabilir, hata da işler, ayağı kayar. Bir günah işledin, bir hata işleyiverdin. Ne olacak şimdi?

"—Eyvah! Tüh! Bir günah işledi!"

Ne yapacak?

Peygamber Efendimiz diyor ki:

(*Fa'mel bi-cenbihâ haseneten*) “Hemen arkasından bir iyilik yap, o onu siler.”

“Kazâra bir kötülük yapmışsan hemen arkasından bir iyilik yap. (*Es-sirra bi's-sırri*) Gizli bir kötülük yapmışsan, gizli bir iyilik yap ki silinsin. (*Ve'l-alâniyete bi'l-alâniyeti*) Âşikâre bir günah işlemişsen âşikâre bir iyilik yap!”

Stockholm'da televizyon yayını oluyor, iki tane müslüman kadını oturtmuşlar. Birisi Danimarkalı müslüman, birisi Finlandiyalı müslüman. Örtünmüşler, mantoları ve saire... Ne sorurlarsa gayet âlimâne cevap veriyorlar. Gayet güzel cevap veriyorlar. Spiker, elinde mikrofon, dinleyicilerin arasından tayyörlü, dalgalı saçlı, —ondülasyon permanant diyorlar, altı ay, yıkansa bile saçlarının kıvrımı bozulmuyor— yakışıklı giyinmiş bir bayanın yanına gitti, dedi ki:

“—Sizin de müslüman olduğunuzu isminizden anlıyorum. Bakın siz Rusya müslümanlarından Finlandiya'ya gelmiş, müslüman kökenli olduğunuz halde tayyör giyinmişsiniz, açık giyinmişsiniz, başınızı açmışsınız. Halbuki bu bizim kızlar Danimarka'da olduğu halde, hıristiyan kökenli bir ülkede doğduğu yetiştiği halde bunlar örtünmüşler, eldiven giymişler, hiçbir yerlerini göstermiyorlar. Ne dersiniz bu duruma?” diye sordu.

Kız erkek gibi mert bir cevap verdi:

“—Kusur benimdir, onların yaptığı doğrudur. Onların yaptığı Allah'ın emrine uygundur. Kusur benimdir. Benim de öyle olmam lazım. Kabahatli olan benim.” dedi.

İnsan haddini bilmeli, doğruyu bilmeli; yapamıyorsa yapamadığını itiraf etmeli. Âşikarâne günah işleyen âşikarâne bir iyilik yapacak ki tesiri olsun. Öyle günahı âşikâre işleyip gizlide iyilik yapmak yetmiyor demek ki... Onu da âşikâre yapacak ki herkes bilsin, görsün.

Bir de Efendimiz dilini göstererek, tutarak buyurmuş ki;

(*Elâ uhbiruke bi-emleki'n-nâsi min zâlike?*) “Buna en çok hâkim olanı size bildireyim mi?”

Bir de şöyle bir rivayet var: (*bi-emleke bi'n-nâsi*) “İnsanlara en

çok tesir eden şeyi size göstereyim mi?" demiş, dili göstermiş.

Dil insanların istikbaliyle oynuyor, en önemli şey. Dil insanı mahvediyor. Dil insanı cehenneme düşürüyor. Dil insanı hapse sokuyor. Dil insanı günaha sokuyor.

(*Ve hel yekübbü'n-nâse alâ menâhirihim fi'n-nâri illâ hâzâ?*) "İnsanları yüzükoyun cehenneme paldır küldür düşüren bundan başkası mı?" diye dilini göstermiş.

Muhterem kardeşlerim! Dil çok önemli. İnsanın dokuz defa yutkunup, ölçüp biçip öyle konuşması lazım. Lambur lumbur konuşmaması lazım. İleri geri konuşmaması lazım. Yalan, gıybet, dolan, hatalı iş ve saire yapmaması lazım.

İslâm'da diline sahip olmak çok önemlidir. Sükut ibadettir. Millet namazın ibadet olduğunu biliyor, tefekkürün ibadet olduğunu bilmiyor. Tefekkür en kıymetli ibadet! Zikrin ibadet olduğunu biliyor, sükûtun da ibadet olduğunu bilmesi lazım. Sükut da ibadettir. Yerli yerinde, susması gereken yerde susmasını biliyorsa, sükut ibadettir.

Efendimiz bunu birçok hadîs-i şerîflerinde bildirmiş. Aman lüzumsuz konuşmaktansa sükut çok daha iyidir, dilinize sahip olun, diliniz sizi cehenneme yüzükoyun düşürmesin, cehenneme atmasın!

c. Köle Azad Etmenin Mükâfâtı

Peygamber Efendimiz'e sormuşlar:

"—Bizim arkadaşlarımızdan birisi bir adam öldürdü, pişman oldu. Ne yapacak? 'Bir müslümanı kasten öldüren ebedî olarak cehennemde yanar.' diye âyet-i kerîmede bildiriyor. Ne yapması lazım?"

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[46]

---

[46] Hàkim, *Müstedrek*, c.II, 231, no:2844; İbn-i Hibbân, Sahîh, c.X, s.146, no:4307; Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.III, s.490, no:16053; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.II, s.234, no:625; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.172, no:4892; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.45, no:38; Vâsile RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.319, no:29592; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.35, no:3685.

أَعْتِقُوا عَنْهُ رَقَبَةً ، يُعْتِقِ اللهُ بِكُلِّ عُضْوٍ مِنْهَا ، عُضْواً مِنْهُ مِنَ النَّارِ

(د. ك. عن واثلة)

RE. 73/11 (*A'tikû anhu rakabeten, yu'tiki'llâhu bi-külli udvin minhâ, udven minhu mine'n-nâri.*)

(*A'tikû anhu rakabeten*) "Bir köle âzad etsin. (*Yu'tiki'llâhu bi-külli udvin minhâ*) O kölenin her âzâsı, (*udven minhu mine'n-nâri*) onun her âzâsının cehennemden kurtulmasına sebep olur."

Peygamber Efendimiz SAS bu son hadîs-i şerîfte köle âzad etmesini tavsiye etmiş oluyor. Bizim burada köle âzad etme gibi bir imkân şu anda mevcut değil.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi rızası yolundan ayırmasın... Rızasına aykırı işler yaptırmasın… Dini tam öğrenip onu tam uygulamayı nasib eylesin… İki cihanda bahtiyar eylesin… Cennetiyle cemâliyle müşerref eylesin…

Fatiha-ı şerîfe mea'l-besmele!

12. 06. 1994 – İskenderpaşa Camii

10. KUR’AN-I KERİM’İ ANLAMAK

Eùzü bi’llâhi mine’ş-şeytâni’r-racîm.
Bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm.
El-hamdü li’llâhi rabbi’l-àlemîn… Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh… Alâ külli hâlin ve fî külli hîn… Ve’s-salâtü ve’s-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn…
Emmâ ba’dü, fa’lemû eyyühe’l-ihvân... Feinne efdale’l-hadîsi kitâbu’llàh... Ve efdale’l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla’llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre’l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid’ah... Ve külle bid’atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi’n-nâr... Ve bi’s-senedi’s-sahîhi’l-muttasıli ile’n-nebiyyi salla’llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

أَعْرِبُوا الْقُرْآنَ ، واتَّبِعُوا غَرَائِبَهُ ، وغَرَائِبُهُ: فَرَائِضُهُ ، وَحُدُودُهُ ؛ فإنَّ الْقُرْآنَ نَزَلَ على خَمْسَةِ أوْجُهٍ : حَلاَلٍ ، وَحَرَامٍ ، وَمُحْكَمٍ ، ومُتَشَابِهٍ ، وأمْثَالٍ ؛ فَاعْمَلُوا بِالْحَلاَلِ ، وَاجْتَنِبُوا الْحَرَامَ ، وَاتَّبِعُوا المُحْكَمَ ، وآمِنُوا بِالْمُتَشَابِهِ ، وَاعْتَبِرُوا بِالأَمْثَالِ (هب. عن أبى هريرة)

RE. 74/4 (*A’ribu’l-kur’âne ve’ttebiû garâibehû. Ve garâibuhû: ferâiduhû ve hudûduhû. Feinne’l-kur’âne nezele alâ hamseti evcuhin: halâlin, ve harâmin, ve muhkemin, ve müteşâbihin, ve emsâlin; fa’lemû bi’l-halâl, ve’ctenibü’l-haram, ve’ttebiü’l-muhkem, ve âminû bi’l-müteşâbih, va’tebirû bi’l-emsâl*)
Sadaka rasûlü’llàh, ve nataka habîbu’llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz, muhterem, değerli ve sevgili kardeşlerim!
Allah-u Teàlâ Hazretleri’nin selâmı, rahmeti, bereketi, dünya ve

ahiretin hayırları cümlenizin üzerine olsun… Allah-u Teàlâ Hazretleri iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin...

Peygamber Efendimiz SAS Hazretlerinin her birisi bir cevher olan mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyup dinlemek, anlamak ve sevap kazanmak niyetiyle burada toplanmış bulunuyoruz. Allah-u Teàla Hazretleri cümlenizi muratlarına nail eylesin, umduğunu elde etmeyi nasib eylesin.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izah edilmesine başlamazdan önce, Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ Hazretleri'ne bağlılığımızın, sevgimizin, saygımızın, bir nişanesi olmak ve rûh-ı pâkine takdim kılınmak üzere; ve onun cümle âlinin, ashabının, etbaının, ahbabının ruhlarına hediye olmak üzere; sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrabînin ruhlarına ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan ulemâ-i muhakkıkîn verese-i nebî sâdât ve meşâyih-i turuk-ı âliyyemizin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu hadîs-i şerifleri bize kadar nakil ve rivayet eylemiş bulunan bütün hadis alimlerinin ve râvilerin ruhlarına; ve eseri te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hocamız'ın ve kendisinden feyiz aldığımız Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'nin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, Fâtih Sultan Mehmed Hanın, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; bu beldeyi düşmanlardan korumuş ve temizlemiş olan mübareklerin ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayır ve hasenât sahiplerinin ve bilhassa içinde toplanıp, ibadet edip hadis-i şerifleri okuduğumuz şu caminin bânîsi İskender Paşa Hazretleri'nin ve tekrar tekrar tamir ve tevsi eyleyenlerin kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere gelmiş olan siz mübarek kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhları için;

Biz yaşayan müslümanların da Rabbimizin rızasına uygun ömür sürüp, sünnet-i seniyye-yi Nebevî'ye temessük eyleyip, Kur'ân-ı Kerîm'in yolunda yürüyüp, Rabbimizin rızasına vâsıl olup, cennetiyle ve cemâliyle müşerref olmamız için bir *Fâtiha*, üç *İhlâs*-

ı Şerîf okuyalım, öyle başlayalım, buyurun!

……………………………

a. Kur’an-ı Kerim’i Anlamaya Çalışın!

Konuşmanın baş tarafında Arapça metn-i şerîfini okuduğum hadis-i şerif, *Râmûzü’l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 74. sayfasındaki 4. hadis-i şeriftir.

Beyhakî’nin *Şuabü’l-İman*’ında Ebû Hüreyre RA tarafından rivayet edilmiştir

Peygamber Efendimiz SAS Hazretleri buyuruyor ki:[47]

أَعْرِبُوا الْقُرْآنَ ، وَاتَّبِعُوا غَرَائِبَهُ ، وَغَرَائِبُهُ: فَرَائِضُهُ ، وَحُدُودُهُ ؛ فَإِنَّ الْقُرْآنَ

نَزَلَ عَلَى خَمْسَةِ أَوْجُهٍ : حَلاَلٍ ، وَحَرَامٍ ، وَمُحْكَمٍ ، وَمُتَشَابِهٍ ، وَأَمْثَالٍ ؛

فَاعْمَلُوا بِالْحَلاَلِ ، وَاجْتَنِبُوا الْحَرَامَ ، وَاتَّبِعُوا الْمُحْكَمَ ، وَآمِنُوا بِالْمُتَشَابِهِ ،

وَاعْتَبِرُوا بِالأَمْثَالِ (هب. عن أبى هريرة)

RE. 74/4 (*A’ribu’l-kur’âne ve’ttebiû garâibehû. Ve garâibuhû: ferâiduhû ve hudûduhû. Feinne’l-kur’âne nezele alâ hamseti evcuhin: halâlin, ve harâmin, ve muhkemin, ve müteşâbihin, ve emsâlin; fa’lemû bi’l-halâl, ve’ctenibü’l-haram, ve’ttebiü’l-muhkem, ve âminû bi’l-müteşâbih, va’tebirû bi’l-emsâl*)

(*A’ribu’l-kur’âne*) “Kur’ân-ı Kerîm’i i’rab edin! (*Ve’ttebiû garâibehû*) Nadir olduğu için herkesin bilmediği garip ifadelerinin ne mânaya geldiğini anlamak için peşine düşün, araştırma yapın, anlamaya çalışın!”

(*Ve garâibuhû ferâiduhû*) “Çünkü o mânaların altında Kur’ân-ı Kerîm’in farîzaları, farzları, mühim mânalar, ibadetlerin nasıl

---

[47] Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.II, s.427, no:2293; *Kenzü’l-Ummâl*, c.I, s.607, no:2782; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.V, s.48, no:3713.

olacağına dair işaretler yatar. (*Ve hudûduhû*) Ve o kelimelerin arkasında Allah'ın yasaklarının ifadeleri vardır."

"—Şunu yapın, şunu yapmayın!" diye hudûd-u ilâhînin, hudûd-u şer'iyyenin, "Şurayı geçerseniz şu cezayı yersiniz." diye onun altında cezaların mânaları vardır.

(*Feinne'l-kur'âne nezele alâ hamseti evcuhin*) "Kur'ân-ı Kerîm beş konuyu ihtivâ eder. İçinde bu konular olarak kullara inmiştir."

Bu beş şeyi sayıyor:

1. (*Halâlin*) "Nelerin helâl olduğu Kur'ân-ı Kerîm'de yazılıdır, vardır, görürsünüz."

2. (*Ve harâmin*) "Neler haramdır, onlar bildirilmiştir."

3. (*Ve muhkemin*) "Mânası bir baktın mı hemen âşikâre anlaşılan emirler vardır."

4. (*Ve müteşâbihin*) "Mânasını ancak derin alimlerin anlayabileceği veya beşerin anlayamayacağı müteşabih âyetler vardır." Meselâ: *Elif lâm mîm*, üç tane harf, rumuz gibi... Onlar vardır.

5. (*Ve emsâlin*) "Kıssalar, ibretli, eski peygamberlerin zamanında olmuş olayların hikâyeleri, kıssaları vardır.

Müslümanların bu beş çeşidi bilmesi lazım!

(*Fa'melû bi'l-halâli*) "Bunları bilin, helâl olanlarını yapın!"

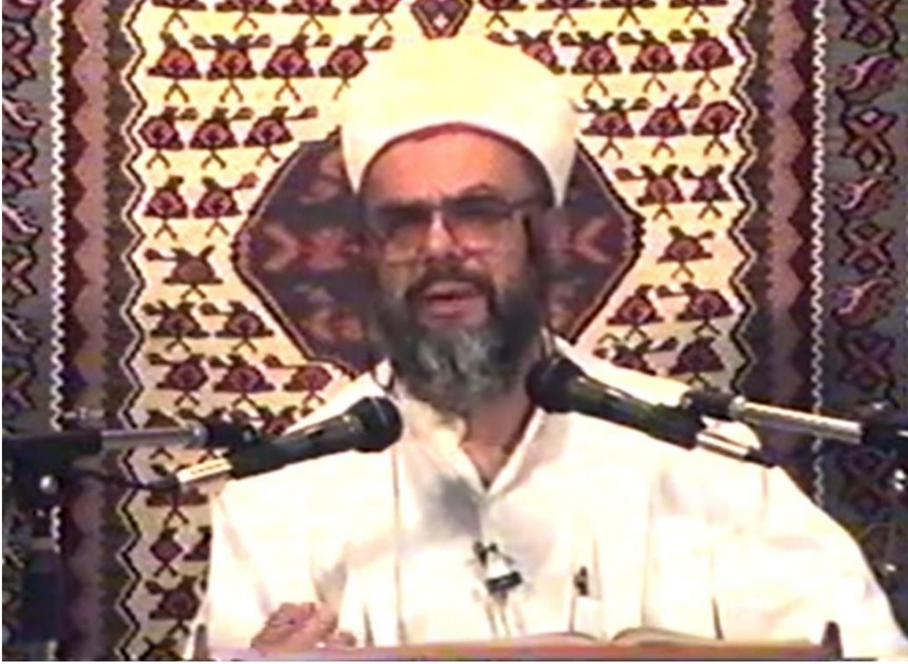
(*Ve'ctenibu'l-harâme*) "'Yasaktır, yapmayın!' dediği şeylerden sakının!" Faizmiş, içkiymiş, zinaymış, yalanmış, gıybetmiş, suizanmış; bunları bırakın!

(*Ve'ttebiu'l-muhkem*) "Mânası herkesin hemen gözünün önüne serili, anlaşılabilen muhkem âyetlere ittibâ edin, tâbî olun!"

(*Ve âminû bi'l-müteşâbih*) "Ve müteşabih olan ayetlerinin hakikatini anlamak için onların hak olduğunu kabul edin, tamamdır deyin, hakikatini kavramaya çalışın."

(*Va'tebirû bi'l-emsâl*) "Eski ümmetlerle ilgili anlatılan kıssaları, menkabeleri, olayları, hâdiseleri de kafanıza yerleştirin, ibret alın, kıssadan hisse çıkartın!"

İbret alın, siz de o ümmetlerin düştüğü kötü durumlara düşmeyin. Allah'ın cezasına, belasına, gazabına uğrayan öteki ümmetlerin durumundan ibret alın da kendi vaziyetinizi ayarlayın."

b. Peygamber Efendimiz'e Vahiy Gelmesi

Şimdi biraz daha açıklayalım:

Muhterem kardeşlerim!

Peygamber SAS Efendimiz'in iradesinin dışında Allah-u Teàlâ Hazretleri tarafından zaman zaman kendisine vahiy gelirdi. Dışarıdan ilâhî bir vasıta ile; ya melekle ya bir başka vasıta ile Peygamber Efendimiz'e bazı cümleler, bilgiler, ifadeler gelirdi. Peygamber Efendimiz bu ifadeler geldiği zaman çok âşikâr değişik bir duruma düşerdi. Hatta şöyle anlatayım:

Sıkışık bir şekilde otururken Peygamber Efendimiz'in dizinin temas ettiği, değdiği bir insan, normalken bir şey yok, vahiy geldiği zaman dizinin muazzam tonlarca ağırlık altında kalmış gibi, ezilecek gibi olduğunu söylüyor. Dışarıdan Peygamber Efendimiz'e olağanüstü bir şey olurdu. Normal temasta bir şey yok; vahiy gelince sanki dizinin üstünden tank geçmiş gibi veya muazzam bir ağırlık varmış gibi müthiş bir şey olurdu.

Bu psikolojik bir durum değil. Yandaki insan; Peygamber

Efendimizi seviyor, hürmet ediyor da etkileniyor değil… Devenin üstündeyken vahiy gelirse, deve ıhlar çökerdi, ayakta durmaya tâkati olmazdı. Olağanüstü bir olay...

Bu vahyin sesi bazen bir arı vızıltısı gibi olurdu. Arı uçuşu veya vızıltısı gibi diyelim, öyle bir sesle de belli olurdu. Peygamber Efendimiz vahiy esnasında çok tazyik altında kalırdı, terlerdi, çok sıkışırdı. Ve vahiyden sonra bîtap düşerdi. Üzerinde olağanüstü bir olay cereyân ederdi. Ondan sonra Kur'ân-ı Kerîm inerdi.

Kur'ân-ı Kerîm, hani hep inkârcıların sözlerine karşı olayları Yirminci Yüzyıl'ın insanının normal anlayabileceği şekilde ifade etmeye çalışıyoruz. Bunlar neyi gösteriyor?

Peygamber Efendimiz'in vahyinin dışarıdan gelen bir enerjiyle, bir yükle, bir güçle olduğunu ve bunun da insanlar tarafından görülen tesirleri olduğunu gösteriyor. Deve ayakta duramıyor. Yanındaki adamın dizi parçalanacak gibi oluyor. Efendimiz kan ter içinde kalıyor, bitkin düşüyor. Yani kendisine ait bir şey değil.

Şeytan inkârı yağlayıp ballayıp da zehiri yutturmak için bahaneler ileri sürer. Hani münkir insanlar da derler, diyebilirler, düşünebilirler ki:

"—Canım, işte iyi bir insanmış; düşünmüş taşınmış, vahiy diye bir şeyleri söylemiş."

Böyle düşünürsen kâfir olursun! Dışından, kendi kendisinden kaynaklanmayan, dışarıdan bir olay. Ve biz bunu tarih olayı olarak karşımızda nakledilenlerden manzarayı size anlatıyoruz ki siz de anlayın.

Bir insana normal ilham geldiği zaman böyle şeyler olur mu? Çocuk kalemi eline almış, kompozisyon yazacak, gözlerini kapatıyor; böyle bir şey olur mu? Olmaz.

Şair şiir yazacak; böyle bir şey olur mu? Olmaz. İstediği kadar düşünsün...

Adam işini düşünüyor, kaşları kırışmış, dalmış.. Düşünen adam Rodin dizine dirseğini dayamış... Bir şey olmaz.

Burada bir şey var. Kâinâtın mâverasından Rasûlüllah Efendimiz'e gelen enerji yüklü muazzam bir şey var. Ve çevre buna tahammül edemiyor. Efendimiz de ona tahammül edecek şekilde yaratılmış veya mânevî ameliyatlardan geçirilmiş; zor tahammül

ediyor, ter döküyor... Ondan sonra da aynen Rasûlüllah Efendimiz duyduğunu tekrar ederdi.

Efendimiz'e vahiy gelince Allah'ın emri diye Efendimiz telaşa kapılıyor. İnsan kapılmaz mı? Allah'tan; kâinâtın hâkiminden, sahibinden, yaradanından emir geliyor. "Ezberleyeyim" diye tekrar yoluyla gayret edince vahiy geliyor:

لاَ تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ . إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ

(القيامة:١٦-١٧)

(*Lâ tüharrik bihî lisâneke li-ta'cele bihî*) "Aceleyle iyi öğreneyim diye, vahiy gelirken dilini hareket ettirme! (*İnne aleynâ cem'ahû ve kur'âneh*) O Kur'an-ı Kerim'in derlenip toparlanmasını, okutulmasını, senin hafızanda nakşedilmesini biz yapacağız. Sen unutacağım diye telaşlanma, sen serbest ol!" (Kıyamet, 75/16/17) buyruluyor.

Burada Efendimiz'in hâlet-i rûhiyesini ve ona dışarıdan gelen ikazı görüyoruz. Vahiy karşısında nasıl tavır takınacağını söylüyor.

Sonra Peygamber Efendimiz'in aleyhinde ifadeler taşıyan âyetler geliyor:

"—Sen zihninde halktan utandığın için şu konuda utanıyordun, sıkılıyordun, söylemiyordun; ama Allah hakikatı söylemekten utanmaz, şu şöyledir." diyor.

Sonra Efendimiz yanlış bir hareket yaptığı zaman gelen vahiy onu tenkit ediyor:

عَبَسَ وَتَوَلَّى. أَنْ جَاءَهُ الأَعْمَى (عبس:١-٢)

(*Abese ve tevellâ*) "Yüzünü buruşturdu ve sırtını döndü. (*En câehü'l-a'mâ.*) Tam böyle, ben ötekilerle konuşuyorum, bu a'mâ geldi de soru sormağa kalktı diye yüzünü buruşturdu." (Abese, 80/1-2) diye Abese sûresi iniyor.

"—Öyle yapma. O zenginlerin hatırını yapacağım diye bu fakir

âmâya sırtını dönme. Tekrar tekrar sana soru sordu diye canın sıkılıp da yüzünü kırıştırma...” buyruluyor.

Bunlar Efendimiz’in aleyhinde sözler...

Bütün bunlar net olarak gösteriyor ki; eğer insafın varsa, eğer aklın varsa, eğer bilim adamı kafan varsa, eğer hakikatı araştırıyorsan, görürsün ki Rasûlüllah SAS’e Allah’tan mesaj geliyor! Net olarak anlarsın. İster mü’min ol, istersen insaflı bir imansız ol, insafsız bir imanlı bile olsan, incelersin, imana gelirsin, meseleyi anlarsın. Bu bir oyuncak değil.

Peygamber Efendimiz’in peygamber olmasından sonra, başarısından sonra, Mekke’yi fethetmesinden, etrafına yüz binlerce insanın âşık-ı sâdık ashab-ı kirâmın toplanmasından sonra taklitleri çıktı, peygamberlik davasıyla ortaya insanlar çıktı. Müseylemetü’l-kezzab mesela; Yalancı Müseyleme. “Ben de peygamberim.” dedi. Rasûlüllah’la kavga edecek ya, rekabet edecek ya... Başka türlü düşmanlığı tutturamadı; “Ben de peygamberim. Bana da vahiy geliyor.” dedi. Yalan dolan, ıvır zıvır...

Bir seferinde dediler ki:

“—Rasûlüllah Efendimiz SAS âmâya, iki gözü görmeyen adama dua edince gözü açılıyor; sen de dua et!”

Gözü ağrıyan bir adamı getirdiler. Müseylemetü’l-kezzab’a, yalancı, sahte peygambere... O da halkın o tazyiki karşısında bir dua etti; “Gözü açılsın...” diye. Adamın bir gözü daha kör oldu!

Sen misin Allah’ın karşısında yalancılık yapan? Sen misin Allah’ın hak peygamberinin karşısına çıkan? Nasıl Allah “Hor olsun, alçalsın, aşağıların aşağısına düşsün!” diye ne hale getiriyor?..

c. Peygamber SAS’in Eminliği

Onun için, Peygamber SAS’in hayatını inceleyen hayran oluyor, inceleyen kurban oluyor, inceleyen müslüman oluyor; başka çaresi yok! İnsafı varsa, bilim adamıysa...

Biz meseleleri bilimsel olarak inceliyoruz. Suyu alıyoruz, içiyoruz. Nasılmış, mikroskobun altında inceliyoruz; “Mikrop varmış; içilmez. İçine klor katalım, şöyle yapalım, böyle yapalım...” Temizse “içilebilir” diyoruz. “Buyurun, için.” Mühür basıyoruz. Damacanalara:

"—Temiz sudur, mahzuru yoktur, inceledik, halk sağlığına uygundur." diyoruz.

Bilim adamı gelen su iyi ise iyi, kötü ise kötü... Bizim bahçeden su çıktı, boru vurduk. Raporda diyor ki:

"—İçilmez, içinde nitrit vardır, kullanılmaz. Ancak bahçe sulamaya yarar." Ama ötekisi gittiği zaman suyuna göre "içilebilir, güzel" diyebiliyor; ilim adamı. Yani gelenin durumunu inceliyor.

Eğer böyle bir insafı varsa, aklı varsa, düşmanlığı yoksa, hıncı yoksa, art niyeti yoksa, başka yerden para alıp da havlamakla görevlendirilmemişse, arkasından "hop hop" denilip, "hadi bakalım" denilip "şu tarafa havla" diye bir emir gelmemişse o zaman gerçeği kabul eder. Çare yok, herkes kabul ediyor. Amerikalısı kabul ediyor, Japon'u kabul ediyor, Hintlisi kabul ediyor, Çinlisi kabul ediyor...

Çin'de bir sürü müslüman var. Buraya Çinli bir kardeş gelmiş. Belki şimdi aramızdadır. Büyük Çin'den kardeş gelmiş, bizim arkadaşlarımızla konuşmuşlar. Hanımıyla beraber müslüman olmuş. Aklı olan, insafı olan oluyor.

Avustralya'da görüştüm. Perulu birisi müslüman olmuştu. Bir de geldi bizden ders aldı, derviş de oldu. Yunanlı birisi geldi...

Biz Yunanlılar ile neyiz? Ege'de çatışma hâlindeyiz.

Müslüman olmuş, sakal bırakmış, pırıl pırıl bir kardeş, tatlı bir kardeş. Bir de ders aldı, derviş oldu.

Biz burada ameliyat oluyorduk. Yusuf İslâm geldi, kocaman sakalı, cübbesi, sarığı... Gören bizim Karadenizli vatandaşlardan birisi sanır, Mahmud Hocamız'ın ihvânı sanır. Geldi:

"—Geçmiş olsun..." dedi.

"—Hoş geldin!" ve saire dedik.

Melek gibi bir adam... Bu muydu eskiden caz müzikçisi? Tangır tungur, paldır küldür o çalgıları çalan bu muydu; inanamazsın.

Avustralya'ya gitmiş, —inanan sağlam inandı mı bak cevapları nasıl oluyor— havaalanında üç beş kişi karşılamış. Avustralyalı İngilizler demişler ki:

"—Gördün mü, pop müzikçisiyken binlerce insan çılgınca seni alkışlıyordu, havaalanı doluyordu. Şimdi bak üç beş kişi karşıladı."

"—Hiç kıymeti yok! Allah sevsin, mühim olan o!" demiş.

İnsan doğruyu söylediği zaman halkın itibarı kesilebilir. Doğru söyleyeni dokuz köyden kovabilirler. Dokuz köyden kovarlar, karalarlar.

Peygamber Efendimiz'i ne yaptılar? Kendi yurdundan çıkarttılar, öldürmeye kalktılar.

Ne yaptı? Muhammed el-Emin'di. Paralarını getirip ona teslim ediyorlardı, anahtarları ona teslim ediyorlardı, onu hakem seçiyorlardı. Doğru insandı.

Niye öldürmeye kalkıyorsunuz? Ne oldu?

"—Putlarımıza çatmasın! Düzenimizi bozmasın!"

Düzen bozuk olunca... Bunun bozulması lazım ki düzeltilsin.

Caminin içini Allah razı olsun, Mikdat Hocaefendi evirdi çevirdi, tabana kalorifer, şurası burası badana, boya... Bozulunca düzeltilir. Her baharda insan evinde bir badana boya yapıyor. Ev çok yıprandığı zaman esaslı bir tamirden geçilir. Tamir edilecek gibi olmazsa yıkılır, yenisi yapılır.

Dediler ki:

"—Sen ne istiyorsun?"

Peygamber Efendimiz'e yapılan teklife bakın... (*Salla'llahu*

aleyhi ve âlihî ve selleme teslîmen kesirâ...) Şu teklife bakın, ne kadar çağdaş bir teklif... Tam Avrupalılar'ın, Amerikalılar'ın yapacağı cinsten bir teklif. Çağdaş, Yirminci Yüzyıl, modern teklif... Diyorlar ki:

"—Sen ne istiyorsun? Ne yapmak istiyorsun? Para istiyorsan para toplayalım, para verelim, seni zengin edelim, seni paraya boğalım..."

"—Gırtlağına kadar paraya boğalım." derler ya, bazen duyarız.

"—Seni paraya gark edelim."

"—Hayır!"

"—Hükümdarlık istiyorsan seni başımıza hükümdar seçelim."

"—Hayır!"

"—En asil kızlarımızla düğün yapalım, seni evlendirelim."

"—Hayır!"

Pekiyi bir insan niçin liderlik davası diye ortaya atılır?

Ya para, ya mevki, ya makam, ya itibar, ya şunu ya bunu... Söylüyorlar söylüyorlar...

Bunlar az şeyler değil; zengin olmak, hükümdar olmak, başkan olmak, reis olmak, reisicumhur olmak, bakan olmak... Millet birbirini yiyor; "Sen bakan olacaksın, ben bakan olacağım..." diye parti içinde bölünme bile olabiliyor.

En güzel kızı bulup onunla evlenmek, güzel mutlu bir yuva kurmak... Kerem ile Aslı, Ferhat ile Şirin hikâyelerini duyuyoruz. Ferhat dağı delmiş, Kerem 32 dişini söktürmüş... Bunların benzerleri oluyor. Adam feleğini şaşırıyor, çarpılıyor, yamuluyor...

Diyor ki:

"—Bunları değil; bir elime Kamer'i verseniz, bir elime Güneş'i verseniz yine bu davadan vazgeçmem! Çünkü vazifeli peygamberim!"

Vazifeli; Allah'ın emrini yerine getiriyor. Utanıyor, sıkılıyor, taşlanıyor muhterem kardeşlerim!

Siz hiç refüze oldunuz mu? Reddedildiniz mi? Bir kapı karşınıza, yüzünüze kapandı mı? Birisi sizi kovdu mu? Hiç böyle bir şey başınıza geldi mi?

Benim başıma pek gelmedi. Gelse herhalde karşımdaki adamla gücümün yettiğince ne yapacağımı ben bilirim. Sen de öyle... Alt alta, üst üste hakkımızı korumaya kalkarız.

Taif'e gitti, taşladılar, topuğu yaralandı, şehirden dışarı çıkarttılar. Peygamber Efendimiz bir bağ evine sığındı. Topukları kanadı. Çoluk çocuk peşine takıldı, Peygamber Efendimiz'i taşladılar.

Kureyş'in eşrâfını, âyânını, ileri gelen şahsiyetlerini çağırdı, anlattı.

"—Bana itimad eder misiniz?" dedi.

"—Tabii ederiz. Sen Muhammed el-Emîn'sin. Sana güveniyoruz, dürüstsün. Aramızdan soyunu sopunu biliyoruz. Mekke'nin hâkimi olan Abdulmuttalib'in torunusun sen. Evet, baban genç yaşta öldü ama soylu bir ailedensin, ahlâklısın, temizsin, paksın, pırıl pırılsın, dürüstsün. Tabii itimat ederiz."

"—Ben şimdi 'Şu dağın arkasında düşman ordusu gördüm, bu tarafa doğru geliyor, şehre saldıracak.' desem inanır mısınız? Bir tehlikeyi haber versem?"

"—İnanırız. Çünkü sen Muhammed el-Emin'sin; güvenilen, emin, itimat olunan Muhammed'sin..." dediler.

O lakabı almış. Bak Allah'ın hikmetine... Başka lakaplar alabilirdi. Muhammed el-Cemil lakabını alsaydı, "Güzel Muhammed" adı olurdu... "Yakışıklı Muhammed, güzel Muhammed, güçlü Muhammed, sağlam Muhammed, bahadır Muhammed, yiğit Muhammed..." Muhammed el-Emin, Allah o sıfatla halkının arasında evvela onu şöhretlendiriyor.

Neden? Allah'ın her işi hikmetli de ondan. Vazifelendirdiği şahsın güvenilen bir şahıs olduğunu beldesindeki bütün insanlar evvela tasdik ediyor.

Güvenilen bir insan mı bu? Güvenilen insan.

Yalan söyler mi? Söylemez.

Dürüst mü? Dürüst.

Hak yer mi? Yemez. Paramızı emanet ederiz, aynen alırız.

İşte bu dürüst insan sana bir haber getiriyor, Allah CC'dan vahiy getiriyor. Ne kadar muhteşem bir şey! O dürüst insan vahiy getiriyor.

d. Peygamber SAS'in Güzelliği

Medine-i Münevvere'ye geldi. Medine başka kültürlerin de olduğu bir şehir; yahudiler var, Benî Kureyza var, Benî Nâdir var, köyleri var, kaleleri var, etrafı surlarla çevrili... Biz Medine-i Münevvere'de harabelerini gördük. Tarihi bilenler gösterdiler. Orada yahudiler var. Yahudiler Peygamber Efendimiz'in peygamber olmasından önceki zamanlarda bekliyorlardı. "Şimdi bize Musa AS'ın haber verdiği o âhir zaman peygamberinin gelmesi zamanı iyice yaklaştı, buralardan çıkacak."

Biliyorlar; yerini biliyorlar, çünkü kitaplarında var. Tevrat'ta ve İncil'de Peygamber Efendimiz'le ilgili bilgiler var. Tarih kitapları söylüyor. Kur'ân-ı Kerîm şahit. Bekliyorlardı, o peygamber gelecek.

Medine'ye ilk gittiği zaman, yahudi hahamlardan birisi, [Abdullah ibn-i Selâm] Medine'ye kendisinin peygamber olduğunu söyleyen birisinin geldiğini duymuş.

"—Medine'ye yeni gelmiş, kimmiş bir görelim!" diye kalkıp gitmiş.

Efendimiz, Medine'ye daha önce gitmiş sahabesi ile toplanmış,

günün herhangi bir saatinde oturuyorlar. Rasûlüllah SAS Efendimiz kalabalığın ortasında oturuyor. Haham diyor ki:[48]

عَرَفْتُ أَنَّ وَجْهَهُ لَيْسَ بِوَجْهِ كَذَّابٍ (ت. ه. حم. ك. طس. ش. هب. ق. عن عبد الله بن سلام)

(*Araftü enne vechehû leyse bi-vechi kezzâb*) "Yüzüne bakınca anladım ki, yüzü hiç öyle yalan iddiada bulunacak, yalan söz söyleyecek bir insan yüzü değil!"

Sözü yalancı sözü değil. Bakışı pırıl pırıl... Rasûlüllah'ın bakışından, manzarasından belli...

Rasûlüllah Efendimiz hakkında Hazret-i Ali RA'dan gelen rivayet şöyle:[49]

مَنْ رَآهُ بَدِيهَةً هَابَهُ، وَمَنْ خَالَطَهُ مَعْرِفَةً أَحَبَّهُ، يَقُولُ نَاعِتُهُ: لَمْ أَرَ قَبْلَهُ وَلاَ بَعْدَهُ مِثْلَهُ (ت. ش. هب. عن علي)

(*Men raâhu bedîheten hâbehû*) "Rasûlüllah'ı ömründe ilk kez gören kimse, onu huzuruna girip de yüzüne bir baktı mı, titreme alırdı kişiyi. Onun heybetinden Rasûlüllah'ın peygamberlik heybetinden adam titremeğe başlardı, tir tir titrerdi."

---

48 Lafız farkıyla: Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.652, no:2485; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.423, no:1334; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.451, no:23835; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.405, no:1460; Hàkim, *Müstedrek*, c.III, s.14, no:4283; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.313, no:5410; İbn-i Ebî Şeybe, c.V, s.248, no:25740; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.216, no:3361; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.502, no:4422; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.152; İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.I, s.235; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.132, no:1339; Abdullah ibn-i Selâm RA'dan.

49 Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.599, no:3638; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.328, no:31805; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.148, no:1415; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.15; İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.I, s.412; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.30, no:5699; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.III, s.262; Ebü'ş-Şeyh, *Ahlâku'n-Nebiy*, C.I, s.90, no:84; Hz. Ali RA'dan.

(*Ve men haletahû ma'rifeten*) "Kim tanır da Rasûlüllah'ı sohbetine iştirak eder de, konuşmasını dinler de, halini huyunu anlarsa; muhalata ederse, onunla karışır, görüşürse; huyunu, ahlâkını, yaşamını tanırsa; (*ehabbehu*) onu severdi, dayanamazdı, aşık olurdu."

(*Yekùlu nâituhû*) Onu anlatmak isteyen kimse, onu anlatırken: (*Lem era kablehû ve lâ ba'dehû mislehû*) "Onun gibisini ondan önce de, ondan sonra da hiç görmedim. Önce de görmemiştim, tanıdıktan sonra da etraftaki insanlara bakıyorum, onun gibisi yok! Evvelinde ve ahirinde onun gibisini hiç görmedim." derdi.

Emsâli görülmemiş bir insandı. Yusuf AS'dan da daha güzeldi.

Yusuf AS'ı Zeliha Hatun beğendi, sevdi. Köle olarak almıştı, sevdi, istedi, hayran oldu. Hatta şehrin ahalisi dedikodu yapınca hepsini çağırmış. Hepsi evine misafir gelmişler. Hepsinin eline elma vermiş, bıçak vermiş. Elma soyacaklar, yiyecekler. Yani meyva ikram ediyor. Ondan sonra da Yusuf AS'ı çağırmış:

"—Çık şunların yanına!" demiş.

Yusuf AS kapıdan girip kadınların olduğu tarafa gelince, kadınlar bir baktılar, dünya güzeli, bir peygamber ama çok güzel bir insan... Kur'an-ı Kerim bildiriyor ki:

وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ (يوسف:٣١)

(*Ve katta'ne eydiyehünne*) "Kadınlar ellerini kestiler, doğradılar. Akılları başlarından gitti. 'Güneş mi doğuyor, ne oluyor evin içine?' diye hayran kaldılar. Elma keseceklerine ellerini kestiler."

وَقُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا هَذَا بَشَرًا ، إِنْ هَذَا إِلاَّ مَلَكٌ كَرِيمٌ (يوسف:٣١)

(*Ve kulne hâşe li'llâhi mâ hâzâ beşeren, in hâzâ illâ melekün kerîm*) "Bu insan değil, bir melek! İnsan soyuna benzemiyor, bu ne güzellik!" dediler. (Yûsuf 12/31)

Zeliha Hatun dedi ki:

"—İşte beni kınadığınız köle bu! Siz görün bakalım, dayanılır gibi mi?"

Çok güzeldi. Rasûlüllah Efendimiz ondan da güzeldi, SAS.

Peygamber Efendimiz'e Allah-u Teàlâ Hazretleri —şu kırık dökük kelimelerle anlatmak istediğim gibi— Kur'ân-ı Kerîm'i indirdi. Kur'ân-ı Kerîm Allah kelâmıdır. Aklı ve ilmi olan konuşsun, aklı ve ilmi olmayan konuşmasın da cahilliği, budalalığı ortaya çıkmasın. Bilenler ortaya gelsin, bilmeyenler sussun, haddini bilsin. Kur'ân-ı Kerîm Allah kelâmıdır, beşer kelâmı değildir. Allah'ın Peygamber-i Zîşânımız'a vahyidir.

İlham da değildir, şairin ilhamı gibi de değildir. Şairin ilhamı dedin mi, kâfir oradan bir yakaladı mı işi nereye götürür... Herkese ilham geliyor, gözünü kapatana ilham geliyor, önüne gelen bir şeyler söylüyor, "şairim" diye ortaya çıkıyor. Kimisi Şair-i Âzam adını alıyor, kimisi Sultânu'ş-şuarâ adını alıyor... Öyle değil... Şiir ona gerekmezdi, şiirle ilgisi yok. Peygamber Efendimiz ciddi bir zât-ı şerîfti. Hayatında hiç gayri ciddi işi yok.

Bir müşrik düğününü görmeye gitmek istemiş, üç gece arzu etmiş, teşebbüs etmiş; Allah uyku bastırtmış, gidememiş. Nefis istiyor. Daha henüz peygamberlik yok, çocuk, delikanlılık çağında; düğün, eğlence seyredecek. Uyku bastırtıyor. Çünkü Rasûlullah'ın öyle yere gitmesi yakışık almaz. İleride peygamber olacak bir zâtın her hâli Allah tarafından korunuyor.

"—Peygamberler masumdur." ne demek?

Masum, "korunmuş" demek. İsmet sıfatı vardır, masumiyetleri vardır. Ne demek? Günahlardan, hatalardan, haramlardan korunmuştur. Önceden damgalanmıştır, ilâhî standart belgesiyle "Bu Allah'ın has kuludur." diye damgalıdır. Peygamberler öyledir.

Peygamber Efendimiz *Seyyidü'l-mürselîn*'dir, peygamberlerin en başında gelir. *İmâmü'l-mürselîn*'dir, peygamberlerin önderidir.

Ona Allah'tan vahiy geldi. Sadece kendisinin çevresi ve psikolojik yapısı ile ilgili bilgiler değil; hem eskiye ait tarihî bilgileri düzelten bilgiler geldi, hem de istikbale ait, olacak hâdiselerle ilgili bilgiler geldi. Eski ümmetler bazı bilgileri saptırmışlar ve bozmuşlardı. "Yahudiler şurayı bozdular, hıristiyanlar burayı bozdular." diye Kur'ân-ı Kerîm bilgileri düzeltti.

Onun için, Fransız ilim adamı, Bilimler Akademisi âzâsından Prof. Maurice Bucaille kardeşimiz diyor ki... Hıristiyan idi. Hıristiyan iken İncil'i, Tevrat'ı, Kur'an'ı incelemiş. Avrupalılar'a diyor ki...

Peygamber Efendimiz SAS Hazretleri için onlar diyorlar ki;

"—Canım işte Hıristiyanlığın bazı bilgilerini almış, Arabistan'da söylemiş."

"—Eğer o bilgileri almış da söylemiş olsaydı yanlışları da tekrar ederdi... Tevrat'ta şu yanlışlık var, İncil'de şu yanlışlık var, bozulma var, tahrifat var, bozulmuş. O bozuk yerler burada yok. Bak düzeltilmiş. Demek ki onun kopyası değil. Bir şeyi aynen kopya eden bozuğunu da kopya eder. Görüyorsunuz." diyor.

İncelemesi sonunda müslüman oluyor, Bilimler Akademisi'nin üyesi olan Prof. Maurice Bucaille... Tanıştık, buraya geldi. Yıldız parkında bir toplantıda kürsüye çıktı, salât u selâmla, hamd ü senâ ile güzel bir konuşma yaptı. Müslümanca konuştu, İslâm'ı savunacak fikirler söyledi.

Libya delegeleri karşısına çıktılar, bunu sıkıştırmaya çalıştılar. Libya güya İslâm ülkesi; oranın delegeleri daha münkirce konuştular. O mü'mince müdafaa yaptı. Maurice Bucaille...

Kur'ân-ı Kerîm eskiye ait bilgileri düzeltiyor, eski ümmetlerin hatalarına işaret ediyor. "Siz şurada hata ettiniz, öyle olmayacaktı, o işin aslı öyle değildi, şu şöyle değildi." Bazılarına da diyor ki; "Siz 'İbrahim AS şöyle dedi.' diyorsunuz; gösterin delilinizi! Yok öyle bir şey, öyle değildir; böyledir." diyor, değiştiriyor. İddia ile ortaya çıkıyor.

"—Siz Hz. İsa'ya 'Allah'ın oğlu' diyorsunuz. Hayır, yoktur öyle şey!" Detay veyahut ana fikri söylüyor. "Zekeriya AS için şöyle dediniz, böyle dediniz... Onun yanında mıydınız kura çekildiği zaman?" Bütün olayları bilen âlemlerin Rabbi eskiyi tashih ediyor, ileriye ait bilgi veriyor.

İleriye ait bilgiler ne?

İranlılar Rumları, Romalıları, Bizanslıları yenmiş. Müşrikler sevinmiş; "Tamam, ehli kitabı ateşperestler, müşrikler yendi. Biz Arabistan'ın müşrikleri de sizi tepeleriz, bak işte!" gibilerden bir psikolojik durum. Sevinmişler. Kur'ân-ı Kerîm diyor ki:

(*Gulibeti'r-rûm*) “Romalılar mağlup oldu ama bir zaman sonra galip gelecekler. İstikbalde İranlılar yenilecek, Bizanslılar galip gelecek.”

Müşriklerle konuşurken Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz Rûm Sûresi'ni okudu. Diyor ki:

“—Boşuna sevinmeyin, Bizanslılar İran'ı yenecek.”

İddialaşıyorlar. Peygamber Efendimiz'e geliyor:

“—Müşriklerle iddialaştık, yâ Rasûlallah.” diyor.

“—Kaç devesine?”

“—Üç sene için, on devesine…”

“—Seneyi artır, develeri arttır.” diyor.

On sene için, yüz devesine iddiaya giriyorlar.

Neden? Tereddüt yok.

Hudeybiye antlaşmasının yapıldığı günlerde Bizanslıların galip geldiği haberi geliyor. Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz iddiayı kazanıyor.

Kur'an istikbale ait bilgiyi veriyor. Geçmişe ait hatayı

düzeltiyor. Hayata nizam veriyor. İstikbale ait bilgiyi veriyor. Maddî bilgileri de veriyor. Sonra âhiret hakkında bilgi veriyor. "Âhirette şöyle olacak, cennet var, cehennem var, ayağınızı denk alın." diyor, ayrı; ama maddî şeyler hakkında da bilgi veriyor. Bu kadar delili gören bir gözü olan insan müslüman olur, muhterem kardeşlerim!

Dünya üzerinde müslüman olmayacak insan yoktur, aklı varsa... Müslüman olmuyorsa mutlaka bir menfaati vardır. Mutlaka bir kuyruk acısı vardır. Ama kuyruk acısı olanlar bile müslüman oluyor. Kur'ân-ı Kerîm'in öyle bir gücü var ki, İslâm'ın öyle bir gücü var ki...

Demin söyledim ya, yalancı peygamberler türemiş. O yalancı peygamberlerden bir tanesi sahabenin bazı kıymetlilerini harplerde darplerde şehid edip hıristiyan ülkelere kaçmış. Savaşta yenilmiş, kaçmış. Öldürememişler, yakalayamamışlar, kaçmış. Yıllar sonra kendisi müslüman oluyor. Hacı olarak, ihramlanmış olarak Mekke'ye geliyor. Aklına başına devşirmiş. Ondan sonra da "Ben bu yaptığım eski kötülükleri ancak cihatla, cihat ederek, şehit olarak temizleyebilirim." diye öyle bir cihada sarılmış ki, öyle kahraman bir adam olmuş ki... Bir deniz savaşına katılmış...

Medine-i Münevvere'de *Kitâbü't-tevvâbîn*'de okudum da arkadaşlar dediler ki:

"—Hocam bunu bir senaryo hâline getirelim, bu filmi çekilecek bir şey."

Deniz savaşına katılıyor. Eski sahte peygamber, sonradan hatasını anlayıp tevbe etmiş, müslüman olmuş, ondan sonra haccetmiş. Hz. Ömer zamanında savaşa gitmiş. Düşman gemisi karşıdan geliyor, müslüman gemisi de ona doğru gidiyor, diyor ki;

"—Beni sallayın, oraya atın..."

Kitapta detay yok ama tahmin ediyorum ki direklere yukarıdan halat bağlıyorlar. Yukarıdan savuracak gibi sallıyorlar. Halat uzun olduğu için öbür tarafa gemiye atlıyor. İki gemi biraz mesafeli olduğu halde [atlıyor.] "Tek başına düşman gemisine beni sallayın, atın." diyor. Onlar da kim bilir nereden tutuyorlar, nasıl yapıyorlar, savurup düşman gemisine atıyorlar.

Muhterem kardeşlerim!

Mü'min ölümden korkmaz. Mü'minin hâlini kâfir anlayamaz.

Mü'min ölüme seve seve gider. Orhan Şaik ne diyor; "Bir gül bahçesine girercesine..." Gül bahçesine, parka, bahçeye, havuzlu bir yere gitmek insanın nasıl hoşuna gider... Bir gül bahçesine girercesine gider. Şehit olmadığı zaman ağlar, üzülür. "Kaç sefer savaşa girdim de şehitlik hâlâ nasip olmadı!" diye ağlayanları biliyoruz.

Tek başına savuruyorlar!

Neden? Adam mü'min de ondan. Radıyallahu anh. İmana gelmiş.

"—Sallayın beni düşman gemisine." diyor. Bir sallıyorlar, gemidekilerin önüne gelenini kesmiş. Ötekiler de denize atlamışlar. Önünden kaçmaktan başka çare bulamamışlar, ya denize atlamış boğulmuşlar, ya kılıcın altında can vermişler. Tek başına ölmemiş, gemiyi de haklamış. İman kuvveti!

Mü'minin karşısında kimse duramaz! Biz sağlam müslüman olsak karşımızda Rusya, Çin, Amerika filan duramaz!

Çürük olduğumuzdan Allah bu cezaları başımıza getirdi. Çürüdük, ahlâkımız çürüdü, rüşvet aldık. Osmanlılar zamanında haksızlık yaptık. Parası çok olanın parasını gasp etmek için adamın kafasını kestiler, konaklarına, mallarına el koydular. Zaten o da o malları haramdan rüşvetten almış... İşler bozuldu.

Homoseksüellik yayıldı. Allah'ın en kızdığı şeylerden birisidir; homoseksüelite. Allah'ın en kızdığı; amel-i kavmi Lût, Lut kavminin ameli... Onlar yayıldı, kötülükler yayıldı, içkiler yayıldı... "Osmanlı Edebiyatı" diye bize liselerde yutturuyorlar; şarap, meyhane, meyhaneci, meyhanecinin çırağı tüysüz delikanlı, onu methediyor. Daha sakalı yüzüne yürümemiş, akça pakça... Baştan aşağı edepsizlik!

Lisede bu kitap okutulur mu? Bu şiir okutulur mu? Aklınız mı yok ya sizin? İnsafınız mı yok ya? Şu nesli mahvetmek mi istiyorsun? Şarap şiiri okutulur mu? Homoseksüellik şiiri okutulur mu? Açıkça söyleyelim, bilinsin. Günahlar da bilinsin de işlenmesin. Oğlancılık teşvik edilir mi?

Kıs kıs gülüp, fıs fıs uğraşıp, mahsustan yaparsan çökersin!

"—Bu rüşvetin önünü alamıyoruz."

Alamazsın tabii... İslâm'a çelme takarsan rüşvetin önü alınır

mı? O hastalıkların ilacı İslâm. Zinanın ilacı İslâm. Oğlancılığın ilacı İslâm. Sarhoşluğun ilacı İslâm. Hırsızlığın ilacı İslâm. Tembelliğin ilacı İslâm.

Has müslüman oldu mu cihanı fetheder, bir gemiyi fetheder, bir orduyu yener, tek başına! Bütün mesele hakiki müslüman olmak.

Biz de çürüğüz. Neden? Çürük elmanın yanında bulunanlar çürük olur da ondan. Kenardan kıyıdan bulaşıyor.

Camiye geliyoruz, aldırma... Camiye geliyorsun ama kızının düğününü nasıl yapıyorsun? Gel bakalım. Erkekçe konuşalım. Kızının düğününü nasıl yaptın?

"—Hocam sorma. Hocam ortalığı karıştırma. Karıştırırsan olmaz."

Ne düğünümüz İslâm'a benziyor, ne masamız, soframız İslâm'a benziyor, ne ticarethanemiz İslâm'a benziyor, ne konuşmamız İslâm'a benziyor...

Çuvalın dibi yine delinir, bakarsın gitmiş, yine gider. İstediğin kadar vergi topla... Keşke toplamasa da gitmese, keşke vergiyi hayra vermek mümkün olsa. Çünkü toplandığı zaman fareler yiyor. Devlet büyük olduğu zaman, ambar büyük olduğu zaman parazit de çok oluyor. Devleti küçültecekler parazit az olacak, yedikleri milleti yıkmayacak.

Özel teşebbüs sahipleri ambarları korumasını biliyorlar; basıyorlar ilacı, ne fare kalıyor ne haşerat kalıyor, bir şey oluyor. Müessesesini yürütmek için... Ama devletin malı oldu mu, "Devlet malı deniz, yemeyen domuz." Yemeyene hakaret ediyor. Yiyene hakaret etmiyor. Yiyene "ahlâksız, edepsiz" demiyor. "Devlet malı deniz, yemeyen domuz." diyor. Öyle şey olur mu? Ne biçim söz bu?

Buna "kinâyeli söz" derler. Yani ters söz.

"—Gel gel, yap da gör! Hadi hadi, kırmızı ışıkta geç de göreyim!" Polis dışarıda, geçilmez çizgisinde, dönemecin diğer tarafında bekliyor; "Hadi geçilmez çizgiyi geç de göreyim!" Ceza yazacak. Keklik gibi polisin eline düşecek. "Ver bakalım!" cezayı yazacak.

Kinâyeli söz:

"—Devlet malı deniz, yemeyen domuz." Ne demek?

Herkes böyle düşünüyor. Biz "Domuz gibi yemek lazım." deriz. Öyle değil. Yemeyene "domuz" diyor, yani namusluya hakaret gibi

görünüyor; ama kinâyeli bir söz. Aslında bizim ahlâkımıza uygun değil. Biz devletin malını yemiyoruz, müslümanların hiçbirisi yemiyor. Hakiki müslüman yemez.

Domuz mu? Hayır, Müslümanlık'ta domuz necistir. Biz öyle şey yapmayız, öyle bir işimiz yok.

Şeyh Şamil, Kafkas mücahidi, Ruslar muhasara etmişler, neticede çarpışmış çarpışmış, esir düşmüş. Tabii bunu Moskova'ya götürmüşler. Büyük Nakşbendî şeyhi, Şeyh Şamil... Bizim tarikatimizden, büyüklerimizden, koca sakallı, heybetli mübarek zât... Baloya filan götürmüşler. Baloda ne işi var Şeyh Şamil Efendimiz Hazretlerinin, ne yapsın... Kuyruklu fraglar, kadınlar, göğüsler açık, tuvaletler... Belki de hakaret olsun diye Şeyh Şamil esnemiş.

Oradan birisi;

"—Ayı ağzını açtı, yiyecek bizi!" demiş.

Korkuyorlar da... Esnemesinden böyle bir hakaret edince, Şeyh Şamil sormuş:

"—Ne dedi?"

"—Yok efendim, hık efendim, mık efendim..." demişler.

"—Ne dedi?" demiş, anlamış.

"—Onlara söyle, müslüman domuz eti yemez." demiş.

Domuz olan kâfirler... Ama işte öyle döndürüyorlar. İman olmayınca işler karmakarış olur, muhterem kardeşlerim.

e. Kur'ân-ı Kerîm'i Öğrenin!

Kur'ân-ı Kerîm'in hakkında bu sözleri niye söyledim?

Müslümanlarda Kur'ân-ı Kerîm'e gereken bağlılık ve saygı yok.

Kur'ân-ı Kerîm okumasını biliyor musun?

Kaç defa hatmettin? Günde kaç sayfa okuyorsun?

Ver bakalım cevabı!

Kur'ân-ı Kerîm'in tefsirini okudun mu? Mânasına âşinâlığın var mı?

"—Allah bu Kur'an'ı benim için indirmiş, şunu bir okuyayım da emirlerini tutayım." dedin mi?

"—Demedim, demedim, demedim... Bilmiyorum, etmiyorum, okumadım..."

Cevaplar hep böyle olacak.

Millet besmeleyi çekmesini bilmiyor, Fâtiha’yı doğru okuyamıyor. Camilerdeki insanları imtihana sok, Fâtiha’yı okut bakalım... Yüzünü gözünü parça parça ede ede, kafasını gözünü kıra çıkara millet kırık dökük bir Fâtiha okuyor.

Bir *Sübhâneke* öğrenmiş, bir *Tahiyyât* öğrenmiş, (*Es-selâmu aleyküm ve rahmetu’llah… Es-selâmu aleyküm ve rahmetu’llah…*) Dört rekât namaz kılınca iş bitti sanıyor.

İslâm böyle seremoni dini değil. İslâm çok yüksek bir din. Çok şuurlu insanların anlayabileceği hayata bir bakış tarzı, bir örnek hayat sürüş tarzı İslâm... Bir müslümanın sözü başka, ticareti başka, vefası başka...

“—Kur’ân-ı Kerîm’i öğrenin!”

A’ribû, îrab edin demek; “Mânasının inceliklerini üzerinde tefekkür ederek düşünün, doğru düzgün okuyun!” mânasına... (*Ve’ttebiù garâibehû*) “Bilmediğiniz kelimelerin peşine düşün, sorun, öğrenin!”

Meselâ, Hz. Ömer RA Abese Sûresi’nde:

وَفَاكِهَةً وَأَبًّا (عبس:٣١)

(*Ve fâkiheten ve ebben*) [Meyveler ve çayırlar bitirdik.] (Abese, 80/31) âyet-i kerimesinde *fâkihe* meyve demek. İşte Allah yeryüzünde insanlara neler neler yaratmış. Karpuzlar yollarda dizili, kavunlar altında, kilosu 8 bin lira... Kesmiş, kıpkırmızı, sıcakta insanın ağzının suyu akıyor... Üzümler dallardan sarkıyor... Elmalar, erikler, şeftaliler kırmızı...

Somunlar Trabzon ekmeği; beş tane ekmeği bir araya getirmişler tepsi gibi... Nimetler, nimetler... *Fâkiheten*; meyveler, hububat ve saire...

Hz. Ömer Arap, Arabistan’da yetişmiş, biliyor; ama gidiyor, soruyor: (*Ebben*) ne demek? Sağa sola, biraz edebiyatı ileri olan, eskiyi yeniyi bilen insanlara soruyor.

Bak, burada ne diyor Peygamber Efendimiz?

(*Ve’ttebiù garâibehû*) “Kelimelerinin peşine düşün, ne mânaya geldiğini anlayın, inceliğini, farkı sezin. Mânasının o inceliğini iyice öğrenin. Çünkü onun mânasının o incelikleri Kur’an’ın farâizidir,

farzlarıdır, önemli şeylerdir, ahkâmıdır, hudududur.” diyor.

Kur’ân-ı Kerîm’i nasıl okuyacağız?

Muhterem kardeşlerim! Elimize kağıdı kalemi alacağız, bir alim kimse karşımıza geçecek, bir âyet-i kerîmeyi okuyacak, uzun uzun izah edecek, not alacağız. İyice talebe gibi anlamaya çalışacağız, öğreneceğiz.

Eskiler üç ayet, beş ayet, yedi ayet, on ayet, bir aşir öğrenirlermiş. Arap olan, Arapça’yı bilen eski müslümanlar, ilk müslümanlar on ayet okurlarmış, mânasını anlarlarmış, ahkâmı öğrenirlermiş, iyice hazmederlermiş, akıllarına şuurlarına yerleştirirlermiş, hayatlarında uygulamaya geçirirlermiş, ondan sonra öteki on âyet-i kerîmeye geçerlermiş, öteki aşr-ı şerîfe, arkasındaki ayetlere geçerlermiş.

Türkiye’nin yüzde 90 küsuru müslümanmış. Nasıl Kur’an okuyorlar? Nasıl namaz kılıyorlar?

Namaz kılışımız da kusurlu, kıraatimiz de kusurlu, Kur’ân-ı Kerîm’i okuyuşumuz da kusurlu, hatmimiz de kusurlu, meseleyi tutuş, ele alış tarzımız da kusurlu. Kusurluyuz.

Gençler kusurları bilsinler, şimdiden kendilerini düzeltsinler. Yaşlılar da ayaklarını denk alsınlar. Kur’ân-ı Kerîm’e Allah’ın kelâmı olarak gerekli saygıyı göstersinler, gerekli bağlılığı göstersinler, bu işi iyi öğrensinler diye bu meselenin üstünde bu kadar duruyorum.

Evet, bir hadis okuyoruz, fazla gitmiyorum.

Neden? Can damarına geldik de ondan.

Millet Kur’ân-ı Kerîm’i bilmiyor.

“—Bizim falanca ağabey şöyle dedi, filanca büyüğümüz böyle dedi...”

Bırak onları yahu! Sen Kur’ân-ı Kerîm’in aslına bak.

Alevî vatandaşlardan birisi, şoför; arabayı sürüyor, otobüs tenha, ön taraftaki iki kişi ile kavga ediyor:

“—Biz Alevîler siz Sünnîlerden daha üstünüz, daha iyi müslümanız.” diyor.

Ben de duyuyorum, üçüncü dördüncü sıradayım, bunların münâkaşalarını duyuyorum. Yanlarına gittim. Araba bir taraftan gidiyor. Öğle üstü olduğu için araba tenha...

“—Yüksek sesle konuştuğunuz için konuşmalarınızı ister istemez duydum, ben de oturup size katılabilir miyim?” dedim.

Baktılar;

“—Otur, katıl.” dediler.

Senelerce önce... Yanlarına oturdum. Kapısı ortadan ve arkadan olan otobüslerden... Yan tarafta ikili masa var, şoför önde, ben de ikinci koltuğa oturdum. Şoför Alevî olduğunu övünerek söylüyor. “Ben Alevîyim.” diyor.

“—Şimdi ben de söze katılacağım. Ben de İlâhiyat fakültesinde hocayım. Arapça biliyorum, Farsça biliyorum.” dedim. Orada biraz övünmek gibi olmasın, övünmek mânasına gelmez diye düşünerek kendimi biraz böyle övdüm: “Arapça bilirim, Farsça bilirim, İlâhiyat Fakültesi’nde hocayım, doktora yaptım, doçent oldum...” dedim.

“—Sana bir şeyler soracağım, doğru cevap ver, yanlış cevap verme. Doğruyu söyle.” dedim.

Sordum:

“—Siz namaz kılar mısınız?”

“—Ne yalan söyleyeyim ağabey, kılmam.” dedi.
“—Oruç tutar mısınız?”
“—Tutmam.”
“—İçki içer misiniz?”
“—İçeriz.”
İtiraf, aynen söyledi.
“—Allah Kur’ân-ı Kerîm’de beş vakit namaz kılmayı emrediyor.”
“—Camiye gidince camiye girenin pabucunu çalıyorlar.”

Caminin kabahati yok. Adamcağız hem camiye geliyor, hem pabucu çalınıyor, hem de karalanıyor. Benim de pabucum çalındı. Aydın’dan bir misafirim gelmişti, onun da botu çalınmış. Olur böyle şeyler, ne yapalım... Türk polisi yakalar.

Camiye nasıl geliyorsa tedbir al, bir tanesini nöbetçi bırak. Biz en sonunda öyle yaptık. Nöbetçi bıraktık, hırsızı yakaladık. Millet burada yatsı namazında, namaz kılıyoruz. *Es-selâmu aleyküm ve rahmetu’llah,* namaz bitti, arkada bir karışıklık oldu. Ben “Ne oluyor?” diye baktım. Bizim arkadaşlar dışarıya fırlamışlar, hırsızı suçüstü elinde pabuçlarla yakalamışlar, güm güm ensesine vuruyorlar. O da bir şeyler söylüyor.

Bizim burada caminin etrafına arkadaşlar vaaza gelir; camını kırarlar, teybini alırlar... “Caminin dört köşesine nöbetçi koyun!” dedim. Ne yapalım, bu cami kusurlu değil ki; hırsızın kusurunu camiye ne yıkıyorsun?

Sonra dedim ki;
“—Hz. Ali Efendimiz namaz kılar mıydı?”
Kılardı. Camide öldürüldü. Camide öldürüldü diye camiye mi gelmeyeceksiniz? Öldüren kim, belli.
“—Bu yanlış.” dedim.
“—Oruç tutmamanız yanlış. İçki içmeyin. Allah haram kılmış bunu, siz niye içiyorsunuz?”
“—Efendim bizim dedelerimiz, büyüklerimiz...”
“—Dede” dediği anası babası değil de onların hocaları mânasına geliyor.
“—Allah herkese şahsî sorumluluk vermiştir. Allah senden soracak. Sen kabahati birisine atsan kurtulamayacaksın. ‘Dede böyle dedi de ben içkiyi içtim.’ desen Allah dedeyi cezalandırıp seni

affetmeyecek, seni de cezalandıracak.” dedim.

Onun için, işin aslını öğren. İşin aslı Kur’ân-ı Kerîm. Açarsın Kur’ân-ı Kerîm’i, okursun, sorarsın: “Kur’ân-ı Kerîm’de içki yasağı var mı?”

“—Akşamları birer kadehçik alıyorum.” diyor.

Fakültede bir profesör var, o da Alevîydi, diyor ki;

“—Ramazan Bayramı’nda ben arkadaşımın evine gitmiştim. Bayram günü, mutlu gün; çıkarmış bir kadeh likör ikram etmiş. Onu da mı içmeyeceğim yani?”

“—Tabii içmeyeceksin.” dedim. Bir kadeh likör içmek için bizden icazet almaya çalışıyor. Tabii içmeyeceksin.

“—Bir kadehten insan sarhoş olur mu?”

Sarhoş olmasan bile içmeyeceksin. Çoğu sarhoş eden şeyin azı da haram. İslâm’da bu kadar. Aç, Allah’ın kelâmını oku, ne söylüyorsa kabul et.

f. Kur’an-ı Kerim ve Hadis-i Şerif

Birileri de çıkıyor, diyor ki;

“—Ben Kur’ân-ı Kerîm’i kabul ederim, hadis tanımam!”

A dangalak! Sen Kur’ân-ı Kerîm’i okusan, Kur’ân-ı Kerîm seni hadise götürecek, gönderecek. İkinci adres hadîs-i şerîf. Çünkü orada, “Benim Rasûlüm’e tâbi olun!” diyor. Kur’ân-ı Kerîm’i açacak, okuyacak:

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ

(النساء:٥٩)

(*Yâ eyyühe’llezîne âmenû*) “Ey iman edenler! (*Etîu’llàhe ve etîu’r-rasûle ve üli’l-emri minküm*) Allah’a itaat edin, Peygamber’e itaat edin! Rasûlüllah’a tâbi olun! Sözünü dinleyin, buyruğunu tutun!” (Nisâ, 4/59)

وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا (الحشر:٧)

(*Ve mâ âtâkümü'r-rasûlü fehuzûhü ve mâ nehâküm anhu fe'ntehû*) "Peygamber SAS size ne verdiyse, onu alın, size ne emretmişse sımsıkı ona sarılın; size ne yasakladıysa, ondan da sakının!" (Haşr, 59/7)

İşte Kur'ân-ı Kerîm... Sen şimdi Rasûlüllah'ın hadisini kabul etmem dersen olur mu? O zaman Kur'an'ı tam dinlememiş oluyorsun.

Ama ben o işin oraya gideceğini bildiğim için diyorum ki:

"—Tamam, sen Kur'ân-ı Kerîm'i dikkatli oku, kâfi. Çünkü Kur'ân-ı Kerîm'i kim dikkatli okursa, eğer art niyeti yoksa, edepsizliği yoksa, Allah onun önüne gerçekleri serer, o imana gelir."

Kaç sefer söyledim. Kaç kişiye sordum. Müslüman olmuş. Adam dev gibi, Amerikalı, boylu poslu; müslüman olmuş.

"—Adın ne?"

"—Yahya."

"—Anan müslüman mıydı?"

"—Değil."

"—Baban müslüman mıydı?"

"—Değil."

"—Deden müslüman mıydı?"

"—Değil."

"—Nenen müslüman mıydı?"

"—Değil."

Ailede müslüman yok.

"—E niye müslüman oldun?"

"—Kur'ân-ı Kerîm'i okudum, müslüman oldum."

Kur'ân-ı Kerîm'i okudu diye elin Amerikalısı müslüman oluyor. Kur'ân-ı Kerîm'i millet okumuyor, bilmiyor. İngilizce'yi öğreniyor; *How are you? Wellcome...* Turistlere Kapalıçarşı'da mal satacağız diye, herkes tercüman. Laleli'de de öyle... Laleli'de başka diller de başladı; Sırpça, Polonya dili, Rusça, her şey var.

Neden? Para, alışveriş...

Suud'a giriyoruz. Biz Arapça soruyoruz:

(*Yâ ahî, kem hâzâ?*) "Bu mal kaça, ey kardeş?"

"—Uç riyal." diyor.

"Üç" diyemiyor; "Uç riyal." Bakıyor bizim tipimize, anlıyor. Ticarette herkes dili öğreniyor.

Neden? Para kazanacak.

Be mübarek, cenneti kazanacaksın, Arapça'yı da öğrensene!

Peygamber Efendimiz'in hanımları müslümanların nesi? Teyzesi mi, halası mı?

وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ (الأحزاب:٦)

(*Ve ezvâcühû ümmehâtühüm*) "O Rasûlüllah'ın zevceleri onların anneleridir." (Ahzâb, 33/6)

Kur'ân-ı Kerîm böyle buyuruyor.

Hz. Âişe bizim neyimiz? Anamız.

Hz. Hatice bizim neyimiz? Annemiz, büyük annemiz.

Peygamber Efendimiz'in hanımı annemiz var, babannemiz var el-hamdü lillah… Müslümanların annesi, Ümmü'l-Mü'minîn Hz. Aişe RA…

"—O hangi dili konuşurdu? İngilizce mi, Türkçe mi, Fransızca mı, Farsça mı?"

"—Arapça konuşuyordu.

Ana dilin Arapça. O zaman Arapça öğren. Bir kardeşimiz:

"—Ana dilini öğren!" diyor.

Güzel bir mâna yakalamış, hoşuma gitti. Ana dili bir öğrenin. Türkçe de öğren, İngilizce de öğren, 40 tane dil öğren!

Bizim Bigalı mühendis İsmail Turan Hoca var Ankara'da, bir harika insan... Geçen gün arkadaş söylüyordu, unuttum; otuzaltıncı dili öğrenmeye başlamış. Derya... Lise'deyken Fransızca lugatı yutmuş, ezberlemiş. Ondan sonra bilmem kime Almanca mektup yazar, İspanyol radyosunu dinler, Rum dergilerini takip eder, Farsça Mesnevî'den okur... 30 küsur dili tamamlamış. Hadi o harika, sen de olağan bir insansın, olağanüstü değilsin; sen de bir Arapça öğren, ananın dilini, Türkçe öğren, bir de İngilizce öğren, tamam.

Kur'ân-ı Kerîm'in içinde tabii çok çeşitli bilgiler vardır. O bilgileri takip etmek lazım. Bazı bilgiler de ince bilgilerdir.

Bir şehirden bir ukalâ öğretmen, öldü. Âhirette cezasını çekiyordur, tahmin ediyorum. Ukalâ mı ukalâ, bilgiç mi bilgiç,

mütecâviz mi mütecâviz... Müftüye gidiyor çatıyor, vaize gidiyor çatıyor, hocaya, müezzine gidiyor çatıyor; "Siz dini bilmiyorsunuz!" Oradan bana bir yazı geldi;

"—Hocam, burada bir adam var; illallah! Emekli öğretmen, herkesi taciz ediyor."

"—E neymiş?" dedim.

Kitap da yazmış. Halkın bildiği bütün dinî bilgiler yanlışmış da bu doğru biliyormuş. Bir kitap yazmış, bir parmak kalınlığında... Açtım birinci sayfasını, 40 tane yanlış buldum. Fesübhanallah! Baktım ipe sapa gelen tarafı yok...

Ayet olmayan şeye "âyet" diyor. Zır cahil... Ondan sonra da bir yerde; "Kur'ân-ı Kerîm'in cümlelerine âyet denmez." diyor. Hoppala... Halbuki Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ

وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ (آل عمران:٧)

(*Hüve'llezî enzele aleyke'l-kitâbe*) "Ey Rasûlüm! Senin üzerine Kur'an'ı, o Kitab-ı Hakîm'i nâzil eyleyen o Allah'tır. (*Minhü âyâtün muhkemâtün*) Bu Kur'an'ın ayetlerinin bir kısmı muhkem ayetlerdir, kale gibi sağlam, mânası aşikâr, okuyan hiç başka bir yere kaçamaz, besbellidir; onu tutacak! (*Hünne ümmü'l-kitâbi*) Onlar kitabın anasıdır, özüdür, aslıdır.

(*Ve üharu müteşâbihât*) "Bir kısmı da böyle herkesin kafasının anlayamayacağı, esrârengiz, mânâsı kapalı, örtülü, şifreli müteşâbih ayetlerdir." (Al-i İmran, 3/7)

Âyât, âyet diye Allah kendisi söylüyor. Hiçbir şeyden haberi yok. Böyle tipler çıkıyor.

İnceliklerini bileceksin. Kur'ân-ı Kerîm'i okumamış, bir yerden bir mânayı, bir âyet-i kerîmeyi almış. Bir âyetin detayını öteki âyet açıklar, o başka yerdedir. Kur'ân-ı Kerîm'i bütünüyle bilmeyen insan bir ayetten bir şey anlayamaz. Kur'ân-ı Kerîm Peygamber Efendimiz'e kaç yılda indi?

Onun için, o Kur'an bilgisi ciddi bir bilgi, önemli bir bilgi.

Kur'ân-ı Kerîm'in inceliklerini takip etmek lazım. Helâl dediği şeyleri yapmak lazım, haram dediği şeylerden kaçınmak lazım. Mânası açık olan, 'şıp' diye anlaşılan şeyleri tutup dinlemek, ifâ etmek lazım. Mânası gizli, örtülü, esrarlı olan şeyleri kabul etmek lazım.

İçinde anlatılan Lut kavminin kıssası, Firavun'un hikâyesi, Nemrud'un mel'unluğu ve saire, onlardan da ibret almak lazım. Eski kavimlere neler olmuş, Allah neler yapmış, öğrenmek, ayağını denk almak lazım." demek istiyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri içimize Kur'ân-ı Kerîm'in sevgisini yerleştirsin… Kalbimiz Kur'an aşkıyla dolsun… Hepimiz ehli Kur'an olabilelim... Kur'ân-ı Kerîm'i öğrenen, bilen, okuyan, anlayan, ayetlerinin mânasını anlayan ve onları uygulayan insanlar eylesin…

Kur'ân-ı Kerîm insana şefaat edecek. Peygamber Efendimiz'in de şefaati var, Kur'ân-ı Kerîm'in de şefaati var. Allah bizi Peygamber Efendimiz'in ve Kur'ân-ı Kerîm'in şefaatine erenlerden eylesin…

Kur'ân-ı Kerîm kabirde insana nur olacak, yoldaş olacak, pırıl pırıl, ışıl ışıl ışıklar yanıyoruz, mutluyuz, okuyoruz, görüyoruz.

Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'i bize kabirde yoldaş eylesin... Ahirette, kıyamette şefaatçi eylesin... Sıratta nur eylesin... Cennete girmeye delil eylesin...

Allah hepinizden razı olsun… Hatm-i hâcegânımızı yapalım!

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

26.06.1994 – İskederpaşa Camii

11. EN HAYIRLI ÜMMET

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidil evvelîne vel âhirîn... Muhammedini'l-mustafâ ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

أَعْطَ السَّائِلَ وَلَوْ جَاءَكَ عَلٰى فَرَسٍ ، وَأَعْطِ الْأَجِيرَ حَقَّهُ قَبْلَ أَنْ يَجِفَّ عَرَقُهُ (كر. عن جابر)

RE. 74/5 (*A'ti's-sâile velev câeke alâ feresin, ve a'ti'l-ecîre hakkahû kable en yeciffe arakuhû.*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz, sevgili, değerli ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, ihsanı, ikramı dünyada, ahirette üzerinize olsun… Allah-u Teàlâ Hazretleri iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin...

Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri'nin o kıymetli hadîs-i şerîflerinden, o güzel gül bahçesinden bir müstesna buketi; her gün, her cuma, her dersimizde ve her pazar gününde Allah fırsat verdikçe el-hamdü lillâh okuyoruz. Bugün de bir miktar okuyacağız.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına başlamadan önce, evvela Peygamber-i Zîşânımız Hazretleri'nin rûh-i pâkine hediye olsun

diye; sonra onun cümle âlinin, ashabının, etbâının, ahbabının ve hâsseten verese-i nebî, ulemâ-i muhakkıkîn, sâdât-ı meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ruhlarına;

Bu beldeleri fetheden Fatih Sultan Muhammed Han'ın ve diğer fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; bu beldede medfun bulunan enbiyâullah, evliyâullah, sàlihler, velîler, şehidler, gaziler, hayrât u hasenât sahiplerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Uzaktan yakından bu dersi dinlemeye gelen siz değerli kardeşlerimizin âhirete göçmüş olan bütün yakınlarının, sevdiklerinin, müslüman geçmişlerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu hadîs-i şerîfleri bize nakil ve rivayet eden alimlerin, bu kitapta ismi geçen râvîlerin, kitabı tasnif eden Gümüşhaneli Ahmed Ziyaeddin Efendimiz Hazretleri'nin ve kendisinden feyz alıp bu güzel yola bağlandığımız üstadımız, şeyhimiz Muhammed Zâhid-i Bursevî Hazretleri'nin ruhlarına hediye olsun diye;

Biz hâl-i hayatta bulunan mü'minler de Rabbimizin rızasına uygun ömür sürelim, hüsn-ü hâtimeler ile âhirete göçelim, Rabbimiz'in huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varalım, cennetiyle cemaliyle müşerref olalım diye bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyalım, öyle başlayalım!

....

a. Dilenciyi Boş Çevirmeyin!

Arapça metnini az önce okumuş olduğumuz ilk hadîs-i şerîf, *Râmûzü'l-Ehâdîs* kitabımızın 74. sayfasının 5. hadîs-i şerîfidir. Ebû Hüreyre RA'dan rivayet olunmuştur.

Peygamber SAS Hazretleri şöyle buyuruyor:[50]

أَعْطَ السَّائِلَ وَلَوْ جَاءَكَ عَلٰى فَرَسٍ ، وَأَعْطِ الْأَجِيرَ حَقَّهُ ، قَبْلَ

---

[50] İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.238; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.907, no:9132. *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.55, no:3728.

أَنْ يَجِفَّ عَرَقُهُ (كر. عن جابر)

RE. 74/5 (*A'ti's-sâile velev câeke alâ feresin, ve a'ti'l-ecîre hakkahû, kable en yeciffe arakuhû*)

(*A'ti's-sâile velev câeke alâ feresin*) "Sizin yanınıza at üstünde bile gelse yine de dilenciye bir şey verin; mahrum bırakmayın, reddetmeyin, boş çevirmeyin."

Tabi at üstünde gelmek insanın hatırına;

"—Demek atın varmış be adam! Satsaydın da ihtiyacını görseydin!" gibi bir fikir getirir. "Madem atın var, ne diye gelip benden bir şey istiyorsun?" gibi bir şey hatıra getirir ama öyle bir mantık yürütmeyi Peygamber Efendimiz uygun görmüyor. "Atı üzerinde süvari olarak gelse bile yine bir şey verin; belki sözü doğrudur." Yalansa kendi aleyhine, siz sevabı yine alırsınız.

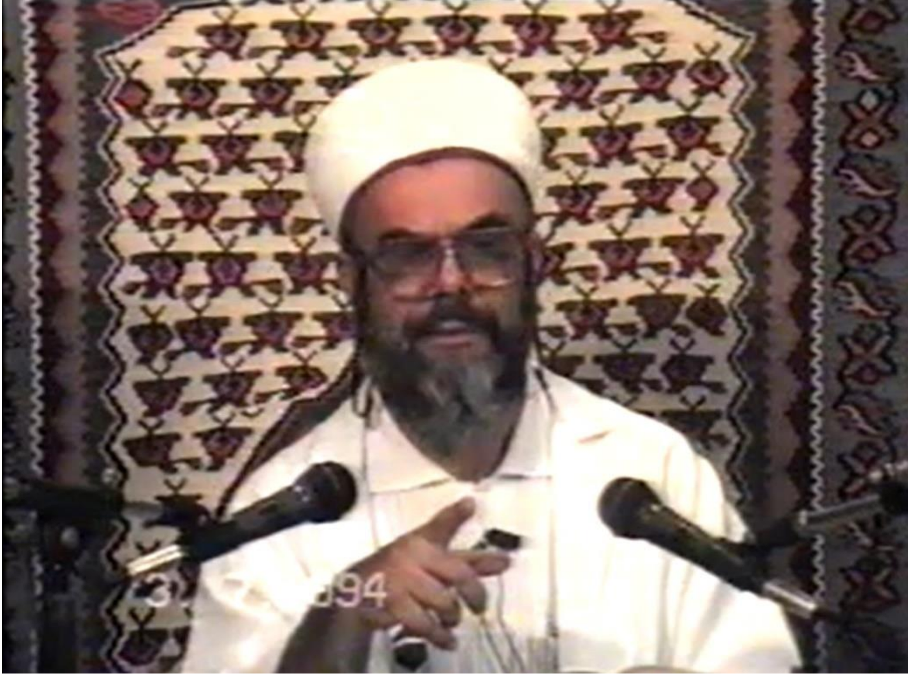
(*Ve a'ti'l-ecîre hakkahû*) "Ve ücretle çalıştırdığınız kimseye hakkını verin; ücretini, çalışmasının bedelini verin; (*kable en yeciffe arakuhû.*) alnında çalışmasından hâsıl olan terler daha kurumadan parayı avucuna sayın!"

Muhterem kardeşlerim!

Bizim dinimiz zuhura geldiği zaman, Peygamber SAS Efendimiz peygamberlikle vazifelendirildiği zaman, dünyanın hali şimdiki gibi değildi. Büyük mahrumiyetler vardı. Bir hurmaya muhtaç durumdalardı. Sofraları bizimkisi gibi kalabalık değildi, ekmekleri yoktu. Tıka basa yemek çok görülen bir şey değildi. Belki çok zenginler, çok oburlar vardı ama çok görülen bir şey değildi.

Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri'nin ocağında, mübarek hâne-i saadetinde, o mütevazı ama eşsiz şerefli hanede aylarca duman tütmezdi. Ocak yakarak aş pişirmek bahis konusu olmazdı. Demek ki hurmayla ve saire ile idare ediyorlarmış, yemek yokmuş.

Bizim tencerede tavada pişirdiğimiz yemek cinsinden; ocakta kaynatıp kebap ettiğimiz, kızarttığımız cinsten bir şeyleri yokmuş. Günlerce aç kalırlarmış. Karınları içe göçer, âdetâ sırtlarına yapışırmış. Şimdiki göbekli insanların aksine karınları içe doğru çukurlaşırmış. Optikte aynaları ve mercekleri ayırırken "dış bükey, iç bükey" diyoruz ya onun gibi; arada çok büyük fark var.

Giyim kuşam da çok bol değildi. Bir hayvan keserlerse o hayvanın postundan istifade ederlerdi. Onu sağından solundan dikenlerle tutturup bürünürlerdi. Mağara devri gibi. Evleri de öyle çok ahım şahım evler değildi; hurma dallarından çatılmış, duvarları çamurla sıvanmış barınaklar şeklindeydi. Çamurla iyi sıvanmamış olduğu zaman delikleri olurdu. Hatta baktığın zaman içi görünebilirdi; Pencereler de yoktu, cam da yoktu. “Paşabahçe Cam Sanayii” yoktu o zaman. Kapılarına perde gererlerdi. Kapı da yoktu.

Onun için Peygamber Efendimiz;

“—Bir evin içine bakmak, içine girmek gibi günahtır.” buyuruyor.

Kişinin sağa sola da pek bakmaması gerekiyordu. Pencereden bakıyorsunuz; içeride ışıkları yakmışlar, avizeler pırıl pırıl parlıyor, masa donatılmış, herkesin önünde çatal, kaşık. Zaten görsünler diye perdeleri açıyorlar. Adamların niyetleri bu;

“—Bizi görün, bak nasıl yemek yiyoruz.” demek istiyorlar.

Biz Erenköy’de otururken öyle olurdu; trenle geçerken

önümüzden sahneler geçerdi, köşklerin odaları, her şeyi görünürdü.

Hâsılı, eski zamanlar tarif edilemeyecek kadar mahrumiyetli idi. Tuvalet yoktu. Ev doğru düzgün değil ki tuvaleti olsun. Helâ, Arapça'da "boşluk" demek. "Helâya gidiyorum" demek, "tuvalete gidiyorum" demek değil. "Boş bir yere gidiyorum. Dışarı çıkacağım, bir işim var, geleceğim."

Ona ne deniyordu? Def-i hâcet, kazâ-i hâcet deniliyordu. "İşini görmek, ihtiyacını gidermek" deniliyordu. Mahrumiyetten, dışarıda bir yerde ihtiyaç gideriliyordu.

Peygamber Efendimiz isteseydi başka türlü teşvikler verebilirdi çünkü bize başka teşvikler de vermiş.

"—İlim öğrenin!" deniliyor, bu hususta muazzam bir teşvik var. "Ya alim olun ya öğrenen olun ya dinleyen olun, dördüncü olmayın; helâk olursunuz." buyruluyor.

Alnının teriyle kazanmaya muazzam teşvik var. Ama hane yapmaya teşvik yok. Duvarını çamurla sıvamaya iltifat yok.

Evini bir kat çıkmışsa, Peygamber Efendimiz o kişinin selâmını almadı. Bir gün mescidde oturuyorlardı. Bir ev biraz yükselmiş.

"—Kimin evi bu?"

"—Falancanın…"

Biraz sonra adam mescide geldi;

"—*Es-selâmü aleyke yâ Rasûlallah*!" dedi.

Efendimiz;

"—*Ve aleyküm selâm*…" demedi.

Adam beyninden vurulmuşa döndü, Rasûlüllah selâmını almıyor. Bir müslüman için ne demek? Tabii müthiş işaret.

Sağa sola sordu;

"—-Acaba Rasûlüllah'ı kıracak bir şey mi yaptım, niye Rasûlüllah benim selâmımı almıyor?"

Dediler ki:

"—Sen gelmeden evvel, 'Şu inşaat kimin, bir kat daha çıkan kim?' diye sordu. Senin inşaatın olduğunu söyledik. Belki ondandır." dediler.

Adamcağız hemen mescidden çıktı, gitti, evin o katını yıktı. Geldi, tekrar Rasûlüllah'a kuşkulu kuşkulu bir selâm verdi ve Efendimiz bu kez selâmını aldı.

Rasûlüllah Efendimiz teşvik etmiyor. Hatta açıkça sözleri var.

"—Evinizi yedi zirâdan fazla yükseltip de komşunuzun havasına, ışığına mani olmayın." diye teşviki var.

"—Bir insan evini fazla yükselttiği zaman kendisine; 'Ey zalim! Ne tarafa doğru gidiyorsun?' denilir." diye hadîs-i şerîfler var.

Bina işini, tantanayı, saltanatı, köşkü, sarayı teşvik etmemiş.

Sahabe-i kirâmın o mübarekleri, fütuhat olup da her birisi bir şehre vali oldukları zaman vali konağına gitmediler; "Ben şuracıkta otururum, kalkarım." dediler. Sarayları, konakları gönüllerine sığdırmadılar, gönülleriyle onlara bağlanmadılar, ısınmadılar.

Fakirlik işinde çok muhtaç insanlar olabilirdi, fakir olmadığı halde isteyen açgözlü insanlar da olabilirdi. Peygamber SAS Efendimiz kendisinden gelip bir şey isteyen hiçbir kimseyi reddetmemiş; varsa vermiş. Önüne dağ gibi malzeme yığılmış olsa, hepsini vermiş. Ondan sonra gelen olmuşsa, sırtındakini vermiş. "Yok" demek bahis konusu değil.

Birisi özenmiş bezenmiş Rasûlüllah Efendimiz'e bir elbise yapmış, sırtına giydirmiş. Güzel, tamam.

Birisi geliyor:

"—Yâ Rasûlallah! Çok güzelmiş, bunu bana versene…" diyor.

"—Al!" diyor, çıkarıp veriyor.

Yanına yanaşıyorlar:

"—Sen ne yaptın? Rasûlüllah onu daha yeni sırtına büründü, hemen istedin."

Onun da maksadı dünya saltanatı değil.

"—Ölürsem Rasûlüllah'ın elbisesini üzerime örtsünler diye düşündüm." diyor.

Böyle bir hayat vardı. Ayaklarını örtseler belleri açılırdı, bellerini örtseler ayakları çıplak kalırdı. Bu yoksulluk içinde gerçek fakirler çoktu. Sahte fakirler de olabilirdi ama Peygamber Efendimiz öyle bir gönül zenginliği içinde hepsine verirdi. Çünkü veren kazanıyor, alan kazanmıyor.

Birisi istiyor mu? Atının üstünde gelmiş;

"—Karnım aç, bir lokma" diyor mu?

"—Al." demiş, vermiş.

Bu, bizim ülkemizde çok istismar ediliyor. İhtiyaç sahibi

olmadığı halde, cebi para dolu olduğu halde, belki apartmanı hanları olduğu halde isteyenleri duyuyoruz. Tabi aldatılmak, aptal yerine konulmak da insanın hoşuna gitmiyor. En iyisi fakiri insanın kendisinin arayıp bulması, fakirlerle temas halinde olması, fakir semtlerle ilgiyi kesmemesi, gecekondulardan dostlar edinmesi. İstemeye lüzum kalmadan git sen ara; fakiri bul, yoksulu bul. Gerçekten fakir olup da, verem olup kan tükürüp senden bir şey istemeyen insanlar var. Dışarıdan bakan insanın kendisini zengin sandığı ama akşam evde yiyecek lokması olmayan insanlar var. En iyisi onları bulmak.

Hele hele böyle bir muhabbetli grup teşkil etmişsek —biz birbirimize "ihvan" diyoruz— kardeşsek birbirimizi mutlaka bilmeliyiz.

Benim öyle arzum var ki; imkânım olsa her birinizin evine bir geleceğim gideceğim, bir halinizi anlayacağım. Tabi bunu benim yapmam mümkün olmuyor. Çünkü bizim milyonlarca ihvanımız var, el-hamdü lillâh. Bu da güzel bir şey. Bunu fiilen istediğimiz halde yapamıyoruz. Ama siz birbirinizi bilin, birbirinizi sevin, birbirinizi ziyaret edin. Çünkü "Allah için birbirini ziyaret edene Cenâb-ı Mevlâ'nın sevgisi vacip olur, hak olur." diye hadîs-i şerîf var. Allah'ın sevgisini kazanacaksınız.

Özellikle fakirleri kollayın. Özellikle fakirleri ziyaret edin. Yağmurlu havada bir teneke kulübelerine gidin de yukarıdan başınıza yağmur damlasın. Bir görün içerisinin nasıl pis koktuğunu, eşyaların nasıl perişan olduğunu, nasıl yaşadıklarını bir görün. Bir de kendi yaşantınıza bakın, insafa gelin, insafa gelelim.

Peygamber Efendimiz'in vasıflarından birisi de böyle kölelerle, dilencilerle, fukara ile muhabbetinin çok olmasıydı, onlarla oturup kalkmasıydı. Dünyanın gelmiş gelecek en yüksek şahsiyeti olduğu halde. Fakirleri severdi, fakirlerle oturur kalkardı.

Fakirleri sevmemek akıl kârı değildir. Eğer gidip de gecekondu mahallesiyle irtibat kurmayacaksa zengin mahallesinde oturmak, tehlikeli bir şeydir. "Şehrin en lüks semti neresiyse varayım orada ev alayım." Al ama gecekonduları unutma. Haftanın bir iki günü de gecekondularda dolaş. Biraz da oralarda kal. Bir evin de gecekondulardan birisinde olsun da bir gör bakalım Hanya'yı

Konya'yı, dünyayı uhrâyı bir anla!

Onun için, Efendimiz herhalde bu genel fakr u zaruretten dolayı; "Atıyla bile gelse verin!" buyuruyor. Adam muhtaçtır, olabilir. İnsan bazen zengin de olsa muhtaç duruma düşebilir. Hacda yanına gelirler, ağlarlar. Rol tabi!

"—İşte bak; buradan çantamı kestiler, parayı aldılar, bana yardım edin."

Bayat bir numara... Çoğu kimse böyle yaparak hacılardan para istiyor.

Gerçekten bizim hacılardan birisinin de başına gelmiş. Çantasını kesmişler. Usta yankesiciler var. Hani adamlara ameliyat yaptırsan mükemmel kesme biçme yaparlar. Deriye dokundurmadan, hissettirmeden çantayı kesip içindeki Suud riyallerine, marklara, dolarlara ulaşıp alıp gidiyorlar. Çok oluyor. Hatta "Ben aldanmam, ben kendimi çarptırmam." diyen insanları bile kandırıyorlar. "Üç bin markım gitti, iki bin dolarım gitti." diyenleri duyuyoruz.

Bir arkadaş geldi; "Bütün paralarım gitti." dedi. Bizim arkadaşlardan, tanıdığımız bir kimse, İstanbul'dan. Hemen bir miktar para topladık, verdik. Olayın gerçekten olduğu nereden belli? Arkadaşımız, kısa bir zaman sonra aldığı parayı getirdi, tıkır tıkır verdi. İşini halletmiş. Belli ki o anda ihtiyacı vardı ama sonra halletti. Kimsenin parasını kullanmak istemediği için getirdi, verdi.

Böyle olabilir. Atıyla geliyordur ama kesesini düşürmüştür, beş parasızdır, istiyordur. Olabilir. Onun için Efendimiz;

"—Dilenci atıyla bile gelse at üzerinde bile gelse sen ona bir şey ver, mahrum bırakma." diyor.

Efendimiz'in cömertlik şiarı.

b. İşçiye Ücretini Zamanında Verin!

Hadis-i şerifin devamında buyruluyor ki:

وَأَعْطِ الْأَجِيرَ حَقَّهُ، قَبْلَ أَنْ يَجِفَّ عَرَقُهُ .

(*Ve a'ti'l-ecîre hakkahû, kable en yeciffe arakuhû*) "Ve ücretliye ücretini teri kuramadan öde!"

Çalıştın mı akşama kadar? Çalıştım.

Al paranı. 450 lira, 500 lira, 750 lira. Parasını ver.

Çok insafsız, gaddar insanlar biliyorum. Suudi Arabistan'da da var. Suudi Arabistan'a işçi olarak gitmiş kardeşlerimiz var, oralarda çalışmışlar, hâlâ paralarını alamamışlar. Libya'ya gitmişler, iş yapmışlar, hâlâ paralarını alamamışlar. Türkiye'de de öyle. Çalışmış çalışmış, patron buna borçlanmış, vermemiş.

Sen işçinin parasını yemeye, kullanmaya utanmıyor musun?

Böyle durumlar var. Efendimiz'in tavsiyesi bu değil.

Akşama kadar çalıştı mı? Çalıştı. Ver parasını!

(*Kable en yeciffe arakuhû*) "Teri kurumadan eline parasını tutuştur."

Hani "*ceffe'l-kalem*" diye bir şey vardır, "cetvel kalem" diye yanlış telaffuz ediliyor. Ceffe'l-kalem, "kalem kurudu" demek. Yani "iş tamam oldu, kesin olarak böyle yapılacak" mânasına. (*Kable en yeciffe arakuhû*) Prensibini unutmayın: "Teri kurumadan…"

Şöyle bir şey de olabiliyor; bir ustaya; "Şunu şöyle yap." diyorsun, yarım bırakıp kaçıyor. Anlaşmışsın ayarlamışsın ama birisi biraz daha fazla verirse, senin işini yarım bırakıp kaçıyor. Peygamber SAS akşamüstü ücretinin verilmesini istiyor, iş bitsin, borca kalmasın; almama, kesme durumları olmasın.

Tanıdığım arkadaşlar var. Adam Suud'da çok güzel bir cami yaptırmış:

"—Aman ne kadar güzel cami! Bize de nasip olsa, biz de böyle bir cami yaptırabilsek." diyorum.

"—İyi ama bu şahıs, beraber çalıştığı, kendisiyle iş yaptığı insanlara karşı çok gaddar bir patrondur. Ben kendisine iş yaptım, alacağım var, hâlâ vermedi." diyor.

Olmaz. Bir taraftan cami yaptırıyorsun; milyonlar, milyarlar harcıyorsun bu taraftan bir işçi sana kırgın; çalıştırmışsın, söz verdiğin parayı vermemişsin.

Müslümanlığın bir yönü de o; onun da ücretini hakkıyla vermek. Cami yapmak sevap ama ücretlinin amelenin hakkını, çalıştığı gün hemen vermek de çok önemli; o da Müslümanlık. Bir tarafta Müslümanlık, öbür tarafta yamuk iş olmaz.

“—Karakolda doğru söyler, mahkemede şaşırır.”

“—Bizim bacı haram yemez; hamama gider, bohça çalar.” tekerlemeleri gibi;

“—Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu?..” sözü gibi.

Hacı efendi cami yaptırıyor, güzel ama öbür tarafta işçiler kendisinden yaka silkiyor.

Olmaz! Müslüman, dört başı mamur kimse olacak.

Hele hele kul hakkı daha önemli... Sen o camiyi yaptırmadan evvel kul haklarını bir öde bakalım. İşçiler yarın senin yakana yapışacak; “Ver bakalım paramı!” diyecek. Onun hesabını veremeyeceksin. “Cami yaptırdım.” diye onların hesabını ödeyemezsin. Onlar senin yakanı bırakmazlar. Cami yaptırman ayrı ama “Niye bunun hakkını vermedin?” diye Allah onun sorgusunu, sualini sorar.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Kul hakkı yememeye çok dikkat edin. Üzerinize kul hakkı geçmesin, herkesin hakkını bol bol verin. Bu hadîs-i şerîfi unutmayın.

c. Allah'ın Emrine Önem Ver!

Altıncı hadîs-i şerîf:
Ebû Ümâme Hazretleri'nden İmam Deylemî nakletmiş.
Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyuruyor:

أَعِزَّ أَمْرَ اللّٰهِ يُعِزَّكَ اللّٰهُ (الديلمى عن أبى أمامة)

RE. 74/6 (*Eizze emra'llàhi yüizzeke'llàh*) "Allah'ın emrini aziz tut ki, Allah da seni aziz kılsın!"

Ne kadar kısa. Beş kelime. (*Eizze emra'llàhi yüizzüke'llàh*) veya (*yüizzeke'llàh*) olabilir. Gayet kolay...

"Allah'ın emri" sözü iki mânaya gelebilir. Bir; "Allah'ın buyruğunu aziz tut, Allah'ın emrini dinle!"

"—İçki içme!" dedi, içme.

"—Kumar oynama!" dedi, oynama.

"—Zina etme!" dedi, etme.

"—Yalan söyleme!" dedi, söyleme.

"—Gıybet etme!" dedi, etme.

Allah'ın emri neyse, o. "Allah'ın emri" denilince akan sular durur, dağlar taşlar erir. "Allah böyle buyurmuş." Bitti.

"—Kafamı kesseniz Allah'ın emrinden dönmem, buyruğundan başka şey yapmam."

Emir bir de Arapça'da *umûr* kelimesinin müfredi olarak "iş, herhangi bir husus" mânasına gelir. "Allah ile ilgili bir konuyu bir işi önemse, izzetli tut ki Allah da seni aziz kılsın." demek mânasına gelebilir. İkisi de olabilir. "Emir" iki mânaya gelen bir kelime.

Bir; çoğulu *evâmir* olan, "buyruk" mânasına.

İki, çoğulu *umûr* olan "işler" mânasına.

"—O vezir umur görmüş bir adamdır." denilince "Başından çok işler geçmiş" olması kasdedilir.

Allah ile ilgili konular oyuncak değildir; ciddi konulardır, şakaya gelmez. Bu işin şakası yoktur.

Elektrikle ilgili konular, kimya ile ilgili konular, hastalıkla ilgili konular, anayasa ile ilgili konular ve saire mühim de Allah ile ilgili

bir konu önemli değil mi?

Elbette çok önemlidir. Çünkü Allah ile ilgilidir; hafife alınmaz, dalga geçilmez, kulak tıkanmaz.

Allah'ın işine, Allah'ın buyruğuna gereken önemi vermek lazım. Bu, her hususa şamildir. Allah'ın emirlerine yasaklarına, haramlara helallere, dini konuların her çeşidine, hayatınızdaki her hususa şamildir. Bu mühim bir prensip olarak hafızanızda yerleşsin:

(*Eızze emra'llàhi yüızzüke'llàh*) "Sen Allah'ın işini kıymetli ve önemli gör, önemli tut ki Allah da seni kıymetli, önemli, izzetli eylesin."

Zaten Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:

"—Senin Allah yanında ne biçim bir kul olduğunu, -makbul müsün değil misin, iyi misin kötü müsün, Allah seni seviyor mu sevmiyor mu, cennetine mi sokacak azap mı edecek?" anlamak istiyorsan 'Senin yanında Allah'ın durumu ne?' onu bir düşün!" diyor. Senin yanında Allah'ın durumu ne, Allah ile ilişkin ne?

Adamın hayatına bakıyorsun; sabahtan akşama düşüncelerine, hareketlerine, davranışlarına bakıyorsun; dinle, imanla, Allah ile Kur'an'la, peygamberle hiç mi hiç alakası yok. Yemesi içmesi, gezmesi eğlenmesi, kazanması harcaması. Hiç mi hiç Allah ile ilişkisi yok. Sanki "din" diye bir şey yok, sanki "peygamber" diye bir insan yaşamamış, sanki "Kur'an" diye bir kitap inmemiş, sanki haram helal diye bir kavram yok. Adam böyle yaşıyor.

"—Allah'ın yanında o adamın zerre kadar bir kadr ü kıymeti yok, âhirette belasını bulacak, hapı yutacak." demektir.

Çünkü Allah'ın onun yanında, kafasında, zihninde, gönlünde bir yeri yok, bahsi yok; onun için.

Bir başka insana da bakıyorsun; bazılarına göre fırsatlar kaçırıyor, "aptallık ediyor, ahmaklık ediyor, enayilik ediyor" diyorlar. Çünkü harama bulaşmıyor, rüşvet almıyor.

Bizim müfettiş arkadaşlardan birisi teftiş için bir ticarethâneye girmiş. Masanın üstündeki bütün evraka el koymuş. Bir de küçük defter var. Adam;

"O defteri bana ver, dükkânın defteri değil, özel defterim." demiş.

“—Bizim görevimiz; ticarethânede masada bulunan şeyleri ayırmadan incelemek. Açar bakarım; özelse geri iade ederim.” diyor. Ama inceleyecek.

“—Sen onu hiç inceleme, açma, sana şu kadar para vereyim.” demiş. Müfettiş arkadaş;

“—Hayır.” demiş.

“—Şu kadar vereyim.”

“—Hayır.” demiş.

Rakam gittikçe yükseliyor, muazzam rakamlara doğru çıkıyor. Belli ki ticaretinin bütün sırları orada. Yani kayıt dışı, gerçek durum o.

Tanıdıklarımdan birisi diyor ki;

“—Biz görevimiz icabı bazı firmalara gidiyorduk, hesaplara bakıyorduk. Firma kâr etmiyor ama bizden kredi istiyor. Biz de onun ticarî durumunu incelemek, teftiş etmek için gitmişiz. ‘Kardeşim biz sana kredi veremeyiz çünkü senin durumun berbat. Hesapların ortada, hiçbir şey kazanmıyorsun.’ diyoruz. Cebinden bir defter çıkarıyor, gösteriyor. Bakıyorsun dünya kadar kâr etmiş. Vergi kaçırmak için ‘yok’ diyor.”

Tabii o şahıs paraya tenezzül etmemiş. Defteri açmış. Hakikaten ticarethâne bir sürü kayda geçmemiş işlemler yapmış; vergi kaçırıyor, kâr göstermiyor ve saire. Muazzam bir suistimal var. Raporunu tutmuş. Firma büyük cezalar alacak. Almanya’da olsa iflahını keserler. O firma bir daha belini doğrultamaz. Öyle bir ceza verirler ki kendisini satsa ödeyemez. O hale getirirler. Bir daha yapamaz, bir şey kaçıramaz. Çok sıkı takip ederler.

Bizim arkadaşımız müslüman, dürüst; raporunu tutmuş, vermiş. Aradan zaman geçmiş. Sonra amiri onu çağırmış:

“—Sen orada o defteri yakaladığın zaman müessesenin sahibi olan herif-i nâşerif kaç para rüşvet teklif etti?”

“—Şu kadar büyük rakam.”

“—Almadığınla kal, enayi!” demiş, “Şimdi o işi bakanlıktan halletti, ceza bile yemiyor.”

Dürüstleri enayi sayıyorlar.

Sen böyle bir insanı al, öp de başına koy, teftiş kurulunun başına getir, devletin en yüksek mercilerinde görev ver. Böyle temiz sicilli

insanları idareye hâkim et. Bak Amerikan yardımına ihtiyaç var mı yok mu, o zaman gör! Memleketin yönetimini böyle dürüst insanlara ver, bakalım bütçemiz yeter mi yetmez mi; denk gelir mi gelmez mi; işler yürür mü yürümez mi, gör!

Yetimin malını her yerde domuz gibi yiyorlar. Okuyoruz, dinliyoruz dehşet içinde kalıyoruz. Takip de edilemiyorlar. Hele bu banka denilen şeylerle paralar toplanıyor toplanıyor, deveyi hamutuyla yutan yutana.

Hamut ne demek?

Devenin üstündeki semeri, ıvırı zıvırı. Devenin boyu posu ortada; bir de üstünde hamudu. Deveyi hamuduyla yutuyor. Bir deve olsa bir daha yutacak, bir deve olsa bir daha yutacak. Yine de ortada. Yine de izzetli, itibarlı. Hem İslâm'a çatar; bağırır, çağırır hem de ilericidir hem de devrimbazdır hem de düzenbazdır.

Kendisini onlarla koruyacak. Koruyacak başka malzemesi yok.

İnsanlar laik olur mu? Devlet, inançlılara eşit muamele etme bakımından laik olabilir. İnsan laik olur mu? İnsanın bir inancı vardır; mü'mindir ya da kâfirdir. İnsanın laiki olur mu?

"—Başkasının inancına saygı yok mu?"

Başkasının inancına saygı; benim dinimin içinde, kendisinde, inancımın gereği olarak var.

Ben isteseydim, yedi asır Anadolu'da hâkim olduğum devre içinde bu hıristiyanların tozunu attırmaz mıydım?

Ne Fener Patrikhanesi kalırdı ne Bulgar kilisesi kalırdı ne de Ermeni kilisesi. Ne Ermeni kalırdı ne Rum ne yahudi. Yeryüzünden soyunu sopunu kazırdık. Adı müzelerde kalırdı.

Böyle yapabilirdik. Osmanlı Devlet-i Aliyyesi her sene Viyana'ya sefer yapıyordu; gidiyordu geliyordu, gidiyordu geliyordu. Adamların ödleri patlıyordu. Buradan kışaladığımız için Amerika'ya gittiler; Amerika'yı öyle buldular. İsteseydik yapardık ama yapmadık. Benim inancımın içinde o saygı, o sevgi, o müsamaha, o anlayış zaten var.

İnsan laik olur mu?

İnsan dindar olur, müslüman olur veya müslüman olmaz, kâfir olur. Çık erkekçe, mertçe; "Ben kâfirim!" de. Ben de sana meseleyi açıklayayım.

“—Kâfir olman mümkün değil. Kâfirlik, gayr-i ilmî bir şeydir. İşin doğrusu mü’min olmaktır. İlim, irfan, tarih, kültür, deliller, inanmış olmanı gerektiriyor.” diye ispat edeyim.

Zerrin Akgün diye bir hâkim hanımefendi, *İlim Bakımından İslâmiyet* diye güzel bir kitap yazmış. Diyanet İşleri Başkanlığı yayınları arasında da yayınlanmış. Ne kadar güzel ispat ediyor. Sonra Rahmi Balaban’ın ilim ve din üzerine makaleleri topladığı bir kitap var. “Bir ilim adamının Allah’a inanmasını gerekli kılan deliller” diye makaleler var.

Yeryüzünde akıl diye, mantık diye, ilim diye bir şey varsa kâfir olamazsın. Kâfir olursan ilme karşı olarak, ilmi kabul etmeyerek kâfir olabilirsin. Münkir isen ilmi reddederek münkir olabilirsin. Müşrik isen kafan bulanık olduğu için aptal olduğun için müşrik olabilirsin. Akıllı olsan mü’min olursun. İsbat edeyim. Ama erkekçe öyle de. Söylemiyor, itiraf etmiyor ve kafası da muntazam değil.

Niye değil?

Muhterem kardeşlerim!

Bir insanın kafasında, mantığın gereği olan birtakım işlemler yapılır. Bir bilgi vardır, o bilgiden bir sonuç çıkar. “Tüme varım, tümden gelim” diye isimlendiriyorlardı. “Endüksiyon, dedüksiyon; mantık yürütme, akıl yürütme” Bir insan;

“—Ben mü’minim, İslâm’a inandım.” diyorsa bu büyük önermedir.

“—Ben İslâm’a, Kur’an’a, Allah’a inandım.” diyorsa bu büyük önermedir. Bu büyük önermenin sonucunu bilgisayara sorsan da böyledir, hangi akıllı insana sorsan böyledir. Bunun tabii sonucu;

“—Ben şeriati kabul ediyorum.” demektir.

Ama bir insan; “Ben mü’minim.” deyip de; “Şeriati kabul etmiyorum.” diyorsa, o zaman bu tezattır, mantık dışıdır, mantığa aykırıdır. Eğer hakikaten şeriati kabul etmiyorsan, sevmiyorsan;

“—Şeriati sevmiyorum, istemiyorum.” dersin.

O zaman sen mü’min değilsin, kâfirsin kardeşim; senin kendinden haberin yok. Çünkü bizim dinimizde bunları inkâr edene kâfir deniliyor. Sen de inkâr ediyorsun.

Millet bunu bilmiyor. Hem Müslümanlığı bırakmıyor:

“—Ver ya, Müslümanlık benim malım!” diyor, bırakmıyor,

ucundan çekiştiriyor. "Hayır, benim de malım!" diyor, hem de şeriate ağzını açmış, gözünü yummuş küfrediyor, çatıyor, karşısında duruyor.

Hem demokrasiye inanıyor hem zulüm yapıyor. Hem güya adaletin başında hem katili kaçırıyor; hem kanun yapma mevkiinde hem anarşiyi destekliyor.

Nush ile uslanmayanı etmeli tekdir,
Tekdir ile uslanmayanın hakkı kötektir.

Avrupa'da bir öğrenciyi mantıklı yetiştiriyorlar, bilimsel araştırma yapacak şekilde yetiştiriyorlar. Onun için Avrupalı bir kimseye bir şey söylediğin zaman; "doğru" dedi mi tamam.

"—O doğruysa binâen aleyh şöyle yapman lazım." dediğin zaman,

"—Tamam." diyor, doğru sonucu buluyor.

Bizimkine:

"—Sen müslüman mısın?" diyorsun;

"—Evet, müslümanım." diyor.

"—Müslüman olduğuna göre ey kızım, örtünmen lazım."

"—Hayır."

Ne oldu? Müslümansan örtünmen lazım çünkü Allah, Kur'ân-ı Kerîm'de "Örtünün." diyor.

Bizim memleketin acayip münevverleri mantık dışı bir kafa içinde yaşamaya alışmışlar.

Acayip bir münevverlik; mantık dışı.

Kafasındaki bazı bilgiler bazı bilgilerin karşısında; kafasını düzene sokamamış.

Kafası düzensiz insanlardan her şey beklenir. Gündüz cuma namazına gelir; akşamüstü Boğaz'a, Emirgan'a içki içmeye gider. Bir taraftan faiz yer, bir taraftan hayır yapar. Her işi böyle tezatlı olur. Çünkü kafası düzensiz, bozuk, yamuk.

İslâm düzen getiriyor; akıl, tefekkür, felsefe ve doğruluk getiriyor.

d. Peygamber Efendimiz'in Üstünlüğü

Diğer hadîs-i şerîf:

Hz. Ali Efendimiz RA'dan rivayet edilmiş. Übey ibn-i Ka'b'dan da rivayet var. Ahmed ibn-i Hanbel; Hanbelî mezhebinin kurucusu, hadis alimi. O, kitabına yazmış.

Peygamber SAS bu hadîs-i şerîfinde şöyle buyuruyor:[51]

أُعْطِيتُ مَا لَمْ يُعْطَ أَحَدٌ مِنَ الأَنْبِيَاءِ قَبْلِي: نُصِرْتُ بِالرُّعْبِ ، وَأُعْطِيتُ مَفَاتِيحَ الأَرْضِ ، وَسُمِّيتُ أَحْمَدَ ، وَجُعِلَ لِيَ التُّرَابُ طَهُوراً ، وَجُعِلَتْ أُمَّتِي خَيْرَ الأُمَمِ (حم. عن علي)

RE. 74/7 (*U'tîtü mâ lem yu'ta ehadün mine'l-enbiyâi kablî: Nüsırtü bi'r-ru'bi, ve u'tîtü mefâtîha'l-ardi, ve sümmîtü ahmede, ve*

---

[51] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.98, no:763; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XI, s.434, no:32304; Ziyâü'l-Makdîsî, el-*Ehàdîsü'l-Muhtâre*, c.I, s.384, no:729; Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.III, s.179, no:1177; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.588, no:1406; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.213, no:965; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.411, no:31928; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.82, no:3777.

cüile lî et-türâbü tahûran, ve cüilet ümmetî hayra'l-ümemi.)

(*U'tîtü*) "Bana verildi. (*Mâ lem yu'ta ehadün mine'l-enbiyâi kablî*) "Benden önceki peygamberlerin hiçbirisine verilmemiş olan bazı şeyler Allah tarafından bana verildi."

(*Nüsırtü bi'r-ru'bi*) "Heybet ve korku ile yardım olundum." Benim heybetim, korkum, azametim düşmanın kalbini titretiyor. Daha bir şey yapmadan, ağzımı açıp bir şey demeden, karşı tarafın ödü patlıyor."

Hatta bir başka rivayette geçtiğine göre;

"—Bir aylık mesafedeki düşman korkudan tir tir titrerdi."

Peygamber Efendimiz'in heybeti öyleydi. Heybet-i mâneviyesi o kadar muazzamdı ki daha düşmanı görmeden, düşmanla karşılaşmadan, düşmanla arasında bir aylık mesafe varken düşmanın yüreği ağzına gelirdi; Peygamber Efendimiz'in korkusundan kalbi küt küt atmaya başlardı. Bu bir heybet... Allah'ın peygamberine, sevgili kulu Muhammed-i Mustafâ'sına verdiği bir meziyet, mânevî bir hal.

Şimdi de öyle çünkü bu güzel vasıf ümmetinde devam ediyor. Ümmet-i Muhammed'den Amerika korkar, ödü patlar, yüreği ağzına gelir. Rusya, Çin, İngiltere, Fransa, İtalya korkar; Yunanistan korkar, Ermenistan korkar; hepsi korkar. Bu korkuyu Allah bize bir vasıf olarak vermiş. Bir manyetik alan gibi etrafımızda olanlar bizden korkuyor. Gerçek İslâm'dan korkuyorlar.

"Benden önceki peygamberlerin hiçbirisine verilmemiş olan bazı şeyler Allah tarafından bana verildi: Heybet ve korku ile yardım olundum. Yerin anahtarları bana verildi. Ve bir vasfım da ben 'Ahmed' diye isimlendirildim. Yeryüzü, toprak bana temizleme malzemesi olarak kabul olundu. Ve benim ümmetim, ümmetlerin en hayırlısı kılınmıştır."

Kim korkar?

(*El-hâinü hâifün*) deniliyor ya; hain korkar. Mü'min korkmaz, mü'min sever. Peygamber SAS Efendimiz'in korkusu kâfire, haine, zalime, müşrike; sevgisi mü'mine... Efendimiz'in aynı zamanda bir sevgi çekiciliği vardır. Yüzünü gören âşık olur.

Ben bazen Avrupalılar'dan, Amerikalılar'dan müslüman olanları görüyorum. Feleğini şaşırmış, gözleri sevdalı sevdalı

bakıyor.

"—Nasıl müslüman oldun?" diyorum;

"—Rasûlüllah Efendimiz'i rüyamda gördüm." diyor.

Cemalini bir görmüş; feleğini şaşırmış, mest olmuş. O tarafı da var. Mü'mine böyle, kâfire öyle. Mü'mine sevgisi yayılıyor, kâfire korkusu. Bu bir.

İkincisi: (*Ve u'tîtü mefâtîhe'l-ard*) "Yerin anahtarları bana verildi." Miftah, "anahtar" demek. "Yerin anahtarları bana verildi."

Bunun mânası ne olabilir?

"—Ey kulum, ey Muhammed-i Mustafam! Al sana Anadolu'nun anahtarı, al sana Balkanlar'ın anahtarı, al sana Orta Asya'nın anahtarı, Afrika'nın anahtarı…"

O ülkeleri alan kimselere ne deniliyor? Fatih, "açan" demek. Anahtar da miftah demek, "açıcı" demek.

"—Yeryüzü sana ihsan olunuyor; senin mülkündür, ev senindir, odaları senindir, al Rasûlüm anahtarlarını, buyur. Konağın anahtarları deste deste senin elinde..." demek istiyor.

İslâm yeryüzünün her tarafına yayıldı. Şu anda yeryüzünün her tarafında İslâm var. Rusya'da da var, Çin'de de var, Amerika'da da var… Ama küfür de var. Elbette olacak. Tabii olacak. Ortadaki insan kâfiri görecek, mü'mini görecek; tercihini yapacak. Mü'min olursa sevap kazanacak, kâfir olursa cehenneme gidecek ama kimseye gık diyemeyecek, kimseye ayıp bulamayacak, hiçbir şekilde mazeret söyleyemeyecek.

Allah-u Teàlâ Hazretleri ona diyecek ki:

"—Sen İslâm'ı duymadın mı?"

"—Duydum."

"—Senin komşun müslüman değil miydi?"

"—Müslümandı."

"—Sana İslâm'ı tebliğ etmediler mi?"

"—Ettiler."

"—Niye müslüman olmadın? Hadi bakalım, gir cehenneme!" diyecek.

"—Şu zamanda İslâm'ı duymayan, bilmeyen kaldı mı?"

Kalmadı. Güney Amerika'da da var, Afrika'da da var, Avrupa'da da var. Rusya'yı gezdik. Türkiye'den pek çok insan Rusya'nın pek

çok yerine gitti. Moskova'da bile cami var. Roma'da bile cami var. Fransa'da, Almanya'da camiler var. Her yerde *Allahu ekber* deniliyor, *Lâ ilâhe illallah* deniliyor.

"—Allah'tan başka ilah yok. Muhammed Allah'ın kuludur. Beşere tapınmayın. Şaşırıp sapıtıp da Allah'ın gönderdiği peygamberleri rab edinmeyin." deniliyor.

Bunu bilmeyen kaldı mı? Hepsi biliyor.

Niye bırakamıyor? Menfaati bırakmadığı için bırakamıyor. "Kurulu düzeni bozulacak, parası pulu azalacak, huzuru kaçacak." diye bırakamıyor. Şeytan böyle korkutuyor; ondan müslüman olamıyor. Yoksa İslâm'ı duymayan kaldı mı?

Kaldıysa da bu onun kusuru; biraz incelesin, araştırsın. Evet, İslâm'ı hiç duymamış olabilir, bizde bile var.

Ankara'da, fakülteden talebem olan bir profesör:

"—Türkiye'nin münevverleri, İslâm'ın yüzde onunu bile bilmiyorlar." diyor.

"—Aydınım, okumuşum, diplomam var." diye ortada efe efe dolaşan adamlar İslâm'ın yüzde onunu bile bilmiyor, yüzde doksanından haberi yok.

Amerika'da okumuş çocuk; gusül abdestinden haberi yok. Düğün yapacaklar, nikâhı kıyılacak, hoca geliyor:

"—Kelime-i şehadet getir." diyor; dili dolaşıyor, söyleyemiyor.

Hiç söylememiş ki ömründe…

"*—Eşhedü en lâ ilâhe illallah, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû*" diyemiyor.

Gusül abdesti almayı bilmiyor.

"—Peygamberi kim?" haberi yok.

Einstein'dan, Dekart'tan, Kant'tan, Pascal'dan haberi var; her şeyi biliyor ama İslâm'dan haberi yok.

Mâşaallah oğlunu yetiştirmiş, baba zengin; parayı dayamış, Amerika'da okutmuş. Çocuk da okumuş, öğrenmiş. Çok güzel İngilizce biliyor, telaffuzu harika, iş hayatını da öğrenmiş ama İslâm'ı bilmiyor.

O da onun kusuru; öğrenseydi! Camileri görmüyor mu? Ezanları duymuyor mu? Şu Fatih Camii'ndeki, şu minaredeki ezanları duymayan var mı? Yerler gökler çınlıyor. "Bu sözlerin mânası nedir?" diye hiç mi düşünmüyor?

Ortalıkta o kadar kavga gürültü, münakaşa var. Bir Hıristiyanlık var, bir Yahudilik var, bir Müslümanlık var. Tarihte birçok yerde din savaşları olmuş. Şimdi de perdelerin arkasında yine aynı duygular insanları birbirleriyle çarpıştırıyor. Hiç mi merak etmemiş? Bu kadar ilgisizlik olmaz! O da ondan cezayı çekecek.

Peygamber Efendimiz bir hadîs-i şerifinde;

"—Allah cahili iki misli azaplandıracak." buyuruyor.

Araştırsana be adam!

Bu ekmek, bu sıhhat, bu hayat sana nereden geliyor? Öldükten sonra nereye gideceksin? Bir araştırsana! Hiç mi kafan çalışmıyor? Kalbinde gönlünde merak diye bir şey yok mu? Kafanda bir soru yok mu?

Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:[52]

---

[52] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.25, no:6744; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.254, no:6568; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.55, no:33; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.453, no:936; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.141, no:2716; Heysemî,

حُسْنُ السُّؤَالِ نِصْفُ الْعِلْمِ (الأزدى فى الضعفاء ، وابن السنى عن ابن عمر)

(*Hüsnü's-süâli nısfü'l-ilmi*) "Güzel soru sormak ilmin yarısıdır."

Soru sorsana be adam! Soru sor, cevabını araştır. Biraz kendi kendine soru sor, çevreye soru sor. Biraz merak et! Bu nasıl bir uyuşukluk, bu nasıl bir ilgisizlik!

Etrafla ilgilenmemek ölülerin halidir. Canlılar etrafla ilgilenir. Bir böceğin yanına yaklaştığın zaman kaçar; etrafına bakar, hareketleri takip eder. "Bir sivrisineği yakalayacağım." diye akla karayı seçersin. Kulağının dibinde uçmuştur; ışığı yakarsın, yakalayacağım diye uğraşırsın. Çünkü tedbir alıyor, etrafla ilgisi var. Senin gölgenden kaçar, göremeyeceğin şeyi hesaplar. Bir sivrisinekle baş edemezsin.

Biraz araştırma lazım. O araştırma, o aşk, o şevk olmayınca olmaz! Onun da cezası var.

Muhterem kardeşlerim!

Garantili bir şekilde ben size şunu söyleyebilirim: Allah-u Teàlâ Hazretleri mâsum bir cahile de; yani kasd-ı mahsusu yok, özel bir inadı yok, mâsum, hiç düşünmemiş bir insana da bir delil gösterir, rüya gösterir; birisini karşısına getirtir, konuşturur, kulağına o mesajı duyurur.

Ringde Muhammed Ali'yi; "Hak din İslâm'dır!" diye bağırttırır, uzaydan gelen astronota; "İslâm dini hak dindir." dedirtir, Amerikan dolarının üzerinde (In God we trust) "Biz Allah'a tevekkül ediyoruz." yazısını yazdırtır. "Düşünsün." diye bin bir vesile çıkar da o vesilelere kulak tıkadığı için insan ahirette cezasını, belâsını bulur.

Ben şahsen kendi hayatımdan biliyorum. Daha ortaokulda iken,

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.395, no:727; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LXI, s.360; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXIX, s.220; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.VI, s.11, no:35; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.238, no:29262; *Keşfü'l-Hafâ,* c.I, s.359, no:1142; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XII, s.122, no:11589.

“Kıyamet kopmuş da hesaba çekiliyorum.” diye kan ter içinde rüyalar görürdüm. Muhakkak herkes görür. Allah herkese bir ikaz gönderir, bir işaret gösterir. Bana gelen kâğıtları bir bilseniz. Bunları çuvallara dolduruyorum, biriktiriyorum. Neler var; rüyalarla ve çeşitli yollarla Allah’tan insanoğluna ne mesajlar geliyor. Ama kulak tıkıyor, araştırmıyor, dinlemiyor.

(*Ve sümmîtü ahmede*) “Ve bir vasfım da ben Ahmed diye isimlendirildim.”

Ahmed “En çok methedilen, en yüksek şahsiyet.” demek. Peygamber Efendimiz SAS’in geleceğini İncil ayetleri bildirmişti, hıristiyanlar bekliyorlardı; Tevrat ayetleri belirtmişti, yahudiler bekliyorlardı. Peygamber Efendimiz zuhura gelmeden önce; “Bir âhir zaman peygamberi gelecek.” diye bilgileri vardı. Onun isminin Ahmed olacağı kendi kitaplarının asıllarında yazılıydı. Tercümelerinde Ahmed mânasına yakın kelimeler var, *Paraklitus* ifadesi var; kesin.

Bugünkü İncil’de bile var. En son, o bozuk tercümelerde; “hakikat ruhu” diye tercüme etmişler. “Âhir zamanda bir hakikat ruhu gelecek.” diye papazlar konuşmuşlar, alimler kitaplara yazmışlar.

Hakikat ruhu kimdir? Gerçek alimler bunun Hz. Muhammed-i Mustafâ olduğunu söylüyorlar. Papazlardan bazıları da böyle söylüyor. Bu hususta kâfi miktarda malzeme var.

Efendimiz, Ahmed diye isimlendirilmişti. O da onun vasfı. “En çok övülen kul” olma vasfına layık, o sıfata yükselmiş başka bir kimse yok. El-hamdü lillâh öyle bir Peygamberin ümmetiyiz.

(*Ve cüıle lî et-türâbü tahûrâ*) “Yeryüzü, toprak Allah tarafından bana temizleme malzemesi kılındı.” Toprakla abdest alırım, namaz kılarım.

Bir insan çölde gidiyor. Uyudu, rüya gördü, gusül abdesti alması gerekti. Su yok. Al başına derdi. Çölde su yok ama cünüp oldu. Şimdi bu insan ne yapar? Teyemmüm abdesti alır. Toprağa elini vurur, yüzünü sıvazlar; toprağa elini vurur kollarını sıvazlar. Teyemmüm Kur’an’da vardır, Allah’ın emridir, müsaadedir. Böylelikle abdestli olur, namazlarını kılar. Susuzluk ibadetine engel olmuyor. Veyahut cünüp olmadı da tuvalete gitti geldi,

abdesti bozuldu. Abdest alacak ama su yok. Yine aynı şekilde toprakla teyemmüm abdesti alır.

Ameliyat masasından hastayı getirdiler, yatağına yatırdılar. Tuvalete gitmesi mümkün değil. Zaten idrar yolunda sonda var, kolunda serum var; kıpırdayacak hali yok. Namaz kılacak ama abdest alması lazım. Kalkması mümkün değil. O zaman toprak cinsinden bir şey önüne getirilir, teyemmüm abdesti aldırılır. O da orada gözüyle imâen namazını kılar. Bu da bir kolaylıktır.

Peygamber Efendimiz; "Yeryüzü bana temizleme malzemesi olarak kabul olundu, temizlik malzemesi kılındı." buyuruyor. Bizim dinimiz kolaylık dinidir. İbadetlerde zorluk yoktur ama devamlılık vardır, kesinti yoktur.

Haydarpaşa Numune Hastanesi'nde ameliyat olacaktık. Ameliyat olmadan önce gezebiliyorsunuz, konuşuyorsunuz. Falanca ameliyat olacak, filanca ameliyat olmuş; üç gün, beş gün yatmış. O da dolaşıyor. "Nerelisin? Nasılsın? İyi misin?" Konuşuyoruz. Namaz vakti geliyor,

"—Hadi namaz kılalım." diyoruz.

"—Yok, ben kılamam. Ameliyat oldum, üstüm başım kirli, paslı." diyor.

"—Olsun, sen özel durumdasın, mazeretlisin." diyoruz.

"—Suya dokunamam, sargılar var." diyor.

Hepsinin çaresi var. Sargının üzerine mesh yapılabilir; abdest yerine teyemmüm abdesti alınır ama namazı geçirmek yok. Harpte bile namazı geçirmek yok. Adam hacı, uzun sakallı ama hastanede bulunduğu müddetçe hiç namaz kılmıyor.

Titrer insan! Allah sana günde beş vakit namaz kılmayı farz kılmış:

إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا (النساء:١٠٣)

(*İnne's-salâte kânet ale'l-mü'minîne kitâben mevkùtâ*) [Muhakkak ki namaz, müminler üzerine belli vakitlerde farz kılınmıştır.] (Nisâ, 4/103)

Allah'ın emrini nasıl küçümsersin, nasıl kılmazsın?

Hacı baba olmuş da namazın devamlılığı şuurunu içine

yerleştirememiş; “Üstüm temiz değil, abdestim iyi değil.” diye namazı terk ediyor. Öyle şey olmaz!

Dinde kolaylık vardır. Bunun bir çaresi mevcuttur. Söylüyorum ama yine de aklı yatmıyor. Sana ayrı hüküm mü inecek? Yoksa sen dinin ahkâmından beğenmediğini kendi kafana göre mi değiştireceksin? Öyle şey olur mu?

Toprağın temizlik malzemesi kılınması bir müslüman için kolaylıktır. Çölü var, dağı var, susuz yeri var, cihad var, yolculuk durumu var; hayatın bin bir türlü hali var. Onun için bu büyük bir nimettir.

(*Ve cüılet ümmetî hayre’l-ümemi*) “Ve benim ümmetim, ümmetlerin en hayırlısı kılınmıştır. Bu da bana verilen bir imtiyazdır.” buyuruyor.

Ümmet-i Muhammed ümmetlerin en hayırlısıdır; hayru’l-ümem’dir. El-hamdü lillah ki biz de o ümmetteniz. Allah’a hamd u senâlar olsun. O ümmetten oluşumuzun kadrini, kıymetini bilelim.

Ümmetin olduğumuz devlet yeter.
Hizmetin kıldığımız izzet yeter.

“Yâ Rasûlallah! Biz senin ümmetin olmuşuz ya, bu bize mutluluk olarak yeter.”

“Hani dîn-i mübîn-i İslâm’a karınca kararınca, elimize kılıcı kalkanı almışız, ‘ya Allah!’ deyip cihad ediyoruz, şu veya bu şekilde, sulhta veya harpte senin dinine hizmet ediyoruz ya; yâ Rasûlallah! İşte bu hizmetin izzeti bize şeref olarak yeter.”

Ne güzel söylemiş! Bazen; “Hadisleri açıkladığımız gibi şu *Mevlid-i Şerîf*’i de açıklasak.” diye aklıma geliyor. Böyle bir seri vaaz yapsak da *Mevlid*’i açıklasak. Çok güzel bir şey olur. *Mevlid* çok güzel bir manzume, harika bir manzume. Bir edebiyatçı olarak her beytine âşığım.

Almanya’dan Türkiye’ye bir elçi gelmiş. Bursa’da bizim Kâzım Amca diye bir tanıdığımız var; o da hükümet tarafından ona Bursa’yı gezdirmekle görevlendirilmiş. Adam elçi, Türkçe biliyor; Türk kültürünü, edebiyatını öğrenmiş. Ama Alman, Alman elçisi... Konuşuyorlar, görüşüyorlar. Bizim Kazım Efendi rahmetli;

ihvanımızın yaşlılarından, mekteb-i ziraat muallimlerinden. Tabir öyle; yani şimdiki tabiriyle tarım okulu öğretmenlerinden. Kazım Efendi, "Almanca'sı güzel" diye bu elçiye mihmandar olmuş. Çelik Palas'ta mükellef bir odada misafir ediliyor. Bursa'yı geziyorlar.

Elçi bir gün;

"—Kâzım Efendi! Yarın da Süleyman Çelebi Hazretlerini ziyarete gidelim." demiş.

"Şaşırdım." diyor. Alman elçisi, Alman ama Süleyman Çelebi'yi ziyaret edecek.

"—Olur." demiş. Tabi biraz da sevinmiş.

"Ertesi gün kahvaltı vaktinde gittik. Alman elçisi bir protokol ziyaretine gidecekmiş gibi resmi elbiselerini giymiş, frak giymiş." diyor. Demiş ki;

"—Efendim ne oldu? Hani Süleyman Çelebi'yi ziyarete gidecektik? Mezarlığın içinde, otların arasında bir kabir; onu ziyaret edeceğiz. Bu ne kıyafet böyle? Yoksa program mı değişti? Valilikte bir toplantı mı olacak? Bakan mı gelecek, reis-i cumhur mu gelecek? Bu kıyafet ne böyle?" Alman elçisi;

"—Yok" demiş, "Süleyman Çelebi için giyindim."

Oraya öyle gidecek. Yani Süleyman Çelebi'ye reis-i cumhur kadar itibar ediyor.

Hey gafiller! Şu memleketin nasıl insanlar yetiştirdiğini Alman biliyor da şu memleketin evladı bilmiyor! Adam reis-i cumhurun yanına çıkacakmış gibi giyimine dikkat ediyor, Süleyman Çelebi'nin karşısına çıkmaya hazırlanıyor. Alman'daki edebe bak!

"—Mezarın karşısında bir çakıldı. Hazır ol vaziyetinde dakikalarca durdu." diyor.

Onun sevgi ve saygı gösterme tarzı öyle.

Sonra dönmüş;

"—Kâzım Bey! Siz dünyada Süleyman Çelebi'nin şiirleri kadar kuvvetli şiir söyleyen başka bir şair biliyor musunuz? Hangi şairin sözü şu beyit kadar kuvvetlidir?" demiş:

Dedi gördüm ol Habîb'in ânesi,
Bir acep nur kim güneş pervanesi.

Berk urup çıktı evimden nâgehân,
Göklere dek nur ile doldu cihan.

Ne diyor burada? Süleyman Çelebi ne anlatıyor? Bizimkiler dili unuttular, edebiyatı unuttular. Bilmezler. Ne demek istiyor:

Dedi gördüm ol Habîb'in ânesi,
Bir acep nur kim güneş pervanesi.

"O Rasûlullah'ın annesi Amine Hatun dedi ki: Bir muhteşem şâyân-ı taaccub nur gördüm ki, Güneş pervane kelebeği gibi onun etrafında sönük kalırdı."

Pervane kelebeğinin gelip de elektriğin, mumun, şamdanın etrafında döndüğü gibi güneşin onun etrafında dönesi gelir, dönecekmiş gibi olur; öyle muhteşem! "Güneşten kat kat daha muhteşem bir nur gördüm." demiş oluyor.

"Öyle bir nur gördüm ki güneş onun pervanesi mesabesinde idi."

Berk urup çıktı evimden nâgehân.
Göklere dek nur ile doldu cihan.

“O nur birdenbire evimden parıldayarak çıktı; cihan göklere dek nur ile doldu.”

İnsan kelimeleri bildi mi tüyleri diken diken oluyor.

Annesi Rasûlullah SAS’in doğumu zamanında ne görmüş? İşte böyle bir nur görmüş. Süleyman Çelebi nasıl anlatıyor?

Dedi gördüm ol Habîbin ânesi,
Bir acep nur kim güneş pervanesi.

Berk urup çıktı evimden nâgehân,
Göklere dek nur ile doldu cihan.

Rasûlullah böyle doğmuş. Rasûlullah’ın doğumu olağanüstü bir şey. Rasûlullah’ın geldiği yere râyiha-i tayyibe yayılıyor. Onu görenlerin gözleri kamaşıyor. Öyle bir şey.

Alman onu hissediyor, Alman onu biliyor. Bu sözlerin mânasının derinliğini anlıyor, bizimkinin bir şeyden haberi yok.

Bizim paşalardan bir tanesi ilâhiyattaki profesör bir arkadaşa;

“—Vallahi üstadım! ‘Baba Allah’ diyorlar diye biz hıristiyanları

ayıplıyoruz ama biz de Mevlid'de 'Allah ana' diyoruz." demiş.
Tüh, yazıklar olsun! Mevlid'i hiç anlamamış!
O "Allah ana" orada "Allah ona" demek.

Allah adın zikredelim evvela,
Vacip oldur cümle işte her kula.

Allah adın her kim ol evvel ana,
Her işi âsân ede Allah ana.

"İnsan bir işin evvelinde 'bismillah' derse 'Allah ona her işi âsân eder.'" demek. Oradaki "ana" "ona" demek. "Ona" kelimesinin Eski Türkçe'de o zamanki telaffuzu. Hıristiyanların, "Allah baba" dedikleri gibi "Allah anne" dendiğini sanıyor.

Tüh, yazıklar olsun ya! Bu kadar mı kültürüne âşinâ değilsin?

Ondan sonra da ahkâm kesmeye kalkarlar. Bu yarım, çarık çürük bilgilerle Hıristiyanlığı beğenirler:

"—Bak Hıristiyanlık ne güzel! Dans var, içki var, kumar var; papazlar şortlu kızlarla dolaşıyor, kilisede erkek erkeğe nikâh kıyılıyor. Ne hoşgörü var!" diyor, Hıristiyanlığı beğeniyor da İslâm'ı beğenmiyor.

"—İslâm'da taassup var. Koca sakallı hacılar, mutaassıp insanlar." diyor.

Dininden haberi yok. İslâm'ın güzelliğini Alman anlıyor; kültüründen kopmuş bizim zavallı insanımız anlamıyor. Yüksek mevkilere çıkmış ama kafası yalan yanlış şeylerle dolu. İslâm deyince aklına çok kötü şeyler geliyor.

Bunda ortaokullardaki, liselerdeki hocaların, İslâm'ın aleyhinde yazı yazanların, karikatüristlerin; dergilerin, gazetelerin, televizyonların, herkesin sorumluluğu var.

Şerif Mardin; gidiyor Amerika'da profesörlük yapıyor, geliyor Boğaziçi'nde profesörlük yapıyor. Televizyonda bir programda şöyle diyor;

"—İnkılâplar sonradan anlayışsız, bilgisiz, kültürsüz lise öğretmenlerinin eline kaldı, kalın kafalı insanların eline kaldı da böyle oldu." diyor.

Devrimcileri, Kemalistleri mahvetti; rezil rüsva etti. Gayet ciddi

bir şekilde böyle söyledi.

Evet, aziz ve muhterem kardeşlerim!

İslâm'ı bilmeyenler de böyle komik duruma düşüyorlar.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi Efendimiz'in ümmeti oluşumuzun ne kadar kıymetli olduğunu anlama noktasında sağlam eylesin… Rasûlullah'a hizmeti, dine hizmeti güzel yapmayı nasib eylesin... Has, halis, hakiki müslüman olmayı nasib eylesin...

Çok utanıyorum, aziz kardeşlerim!

Japonya kayıtsız şartsız Amerika'ya teslim olmuşken tam bir mağlubiyete uğramışken belini doğrulttu da şimdi Amerika'nın canına okuyor, Amerikan şirketlerinin hisselerini alıyor, Amerika'yı içinden kurt gibi kemiriyor.

Almanya beş tane devletin; Amerika, İngiltere, Fransa ve Rusya'nın istilasına uğradı, belini doğrulttu da Türkiye hâlâ belini doğrultamadı, süper devlet olamadı; onların karşısında dediğini yaptıramıyor.

Yazıklar olsun bize! Yazıklar olsun bugüne kadar Türkiye'den gelmiş geçmiş sorumlu olan insanların topuna! Biz dâhil.

Neden?

Alman kendi milletini kurtardı, Japon kendi milletini kurtardı, biz hâlâ bocalayıp duruyoruz da onun için. Çünkü kötülüklerle mücadele edemedik, hakkı göremedik, çalışamadık. Allah bize uyanıklık versin…

Fâtiha-ı şerîfe mea'l-besmele!

03. 07. 1994 – İskenderpaşa Camii

12. İLİM ÖĞRENMENİN ÖNEMİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn.,, Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn… Seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ muhammedini'l-mustafâ ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ…

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

اغْدُ عَالِمًا ، أَوْ مُتَعَلِّمًا ، أَوْ مُسْتَمِعًا ، أَوْ مُحِبًّا ، وَلاَ تَكُنِ الْخَامِسَةَ ، فَتَهْلَكَ (البزار ، طس. هب. عن أبي بكرة)

RE.75/9 (*Uğdu àlimen, ev müteallimen, ev müstemian, ev muhibben, velâ teküni'l-hàmisete, fetehlek.*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve sevgili kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri dünyanın ve ahiretin her türlü hayırlarına, sizleri sevdiklerinizle beraber nâil eylesin… Peygamber-i Zişanımız Muhammed-i Mustafa (*salla'llahu aleyhi ve alihi ve selleme teslimen kesirâ*) Hazretleri'nin mübarek hadis-i şeriflerini okuyarak ders yapacağız. İstifade ve istifaza eyleyeceğiz. Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi Peygamber Efendimiz'in sevgisine, şefaatine, iltifatına, teveccühüne, rızasına nail eylesin…

Bu hadis-i şerifleri okumaya ve izah etmeye başlamadan önce, başta Peygamber SAS Efendimizin ruh-u pakine hediye olsun diye, sonra onun cümle âlinin, ezvacının, ashabının, etbâının, evladının,

zürriyet-i tayyibesinin, hulefasının, sâdât ve meşayih-ı turuk-u aliyyemizin, evliyaullah büyüklerimizin, Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyy-i Murtaza RA'dan silsilelerimiz tarikıyla Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevi Hazretleri'ne kadar gelmiş geçmiş, yaşamış göçmüş bütün sâdât ve meşâyih-ı turuk-u aliyyelerimizin ruhları için;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, şehidlerin, mücahidlerin, gazilerin, başta Fatih Sultan Muhammed Han (*Aleyhi'r-rahmeti ve'l-gufrân*) Hazretleri olmak üzere cümlesinin ruhları için;

Uzaktan yakından, bu dersleri, bu hadis-i şerifleri dinlemek üzere tatillerini feda ederek, uzun mesafeler kat ederek gelmiş olan siz sevgili, değerli, kıymetli kardeşlerimizin de ahirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin, yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye;

Bu hadis-i şerifleri bize yazan Gümüşhaneli Hocamızın, nakil ve rivayet eden ravilerin, alimlerin ruhlarına hediye olsun diye ve bizim de saadet ve selâmet üzere hayırlı bir ömür sürüp, Rabbimizin huzuruna sevdiği, razı olduğu bir kul olarak varmamıza vesile olsun diye bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerif* okuyalım, onlara hediye edelim, öyle başlayalım. Buyurun!

………………………

a. İlimden Uzak Olma!

Okuyacağımız hadis-i şerifler *Râmûzü'l-Ehàdis* isimli hadis kitabımızın 75. sayfasının 9. hadisi ve okuyabildiğimiz kadar devamı olacak. Kaynak orası. Hadis-i şerifin nereden alındığını, sıhhatini, ravilerini merak edenler oradan bakarlarsa teferruatlı mâlumata oradan ulaşabilirler.

Ayrıca bu *Râmûzü'l-Ehàdis* kitabımızın şöyle beş ciltlik şerhi de var, *Levâmiü'l-Ukùl*… Gümüşhaneli Hocamız tarafından yazılmış açıklaması... Oralara da bakılabilir. Başka kaynaklara da bakılabilir. Kaynakları incelemek iyi şeydir, insan dininin nereden geldiğini, bilgilerin sıhhat derecesinin ne olduğunu iyi bilmeli. O bakımda sayfasını da söylüyoruz.

Ebû Bekre RA'dan İmam Tayalisi, İbn-i Abdilber ve Beyhakî Şuabü'l-İman'ında zikretmişler. Bu manayı teyid eden yığınla hadis-i şerif de vardır ayrıca. Efendimiz bu hadis-i şerifte, bu rivayette buyuruyor ki:

اُغْدُ عَالِمًا ، أَوْ مُتَعَلِّمًا ، أَوْ مُسْتَمِعًا ، أَوْ مُحِبًّا ، وَلاَ تَكُنِ الْخَامِسَةَ ، فَتَهْلَكَ (البزار ، طس. هب. عن أبي بكرة)

RE.75/9 (*Uğdu àlimen, ev müteallimen, ev müstemian, ev muhibben, velâ teküni'l-hàmisete, fetehlek.*)

(*Uğdu àlimen*) "Alim ol!" E, alim olamadı? (*Ev müteallimen*) "Veya talebe ol!" Ya öğreten ol, ya öğrenen bir kimse ol!

"—Hocam ne talebelik yapacak halim var ne alim olacak kabiliyetim var."

(*Ev müstemian*) "O zaman dinleyici ol!"

Hiç olmazsa dinle! İlim sohbetinde sohbete katıl, dinle. Yani ne kadar girerse gönlüne, aklına, hafızana; o kadar girsin. Hiç olmazsa o mecliste bulun, dinle. Dinleyici ol.

(*Ev muhibben*) "Yahut da bunları seven bir kimse ol!"

Muhib, seven demek, aşık demek. Bunun aşıklısı ol. Bunun demiyor ama bunları sırayla saydığı için alim ol ya da talebe ol ya da dinleyici ol ya da aşık ol demesi, yani git de başka bir yere aşık ol demek değil, ilme aşık ol demek, talebeliğe aşık ol demek, ilim yoluna aşık ol demek tabii.

(*Ve lâ teküni'l-hàmisete*) "Sakın, bu sayılan dört tane ediyor, alim, talebe, dinleyici ve onları seven, onlara muhabbet eden, o yolu seven. Hiçbir şey yapamıyor ama seviyor. Tamam, bu dört. Bunların beşincisi olma!" Yâni bu değil, bu değil, bu değil, bu değil; beşinci. Sakın beşincisi olma, (*fetehlek*) mahvolursun! Helâk olursun sonra. Helak olmak istemiyorsan beşincisi olma. Bu dörtten birisi ol.

Evvela neyi sıralıyor? Alim ol diyor. Bilgin insan olacak Müslüman, bilecek. Neyi bilecek? Önce Allah'ın varlığını, birliğini, kudretini, hikmetini, esmasını, sıfatını şöyle Kur'an-ı Kerim'in anlattığı şekilde bilecek. Akaid kitaplarımızın yazdığı şekilde önce onu bilecek. Önce Allah'ı bilecek. Sonra başka neyi bilecek? Dinimizin malumatını…

Peygamber Efendimiz ne diye geldi yani bu dünyaya? Peygamber Efendimiz 63 yıl yaşadı, 23 yıl peygamberlik yaptı, ne öğretti insanlara 23 yılda? Onları öğrenmek lazım. Rasûlüllah ne söylemiş, ne öğretmiş onu öğrenmek lazım!

Sonra? Sonra neyi öğrenirsen öğren ama dindar bir insan olarak, mümin bir insan olarak öğren ki, temelin iman olsun ki, İslâm olsun ki bilgin fayda versin. Çünkü haydutun birisine bilgi öğretirsen, eşkıyanın birisine bilgi öğretirsen, anarşistin birisine bilgi öğretirsen, hırsızın, mafya mensubu bir şahsın birisine ilim öğretirsen ne yapar? O bilgiyi şerde kullanır, kötülükte kullanır. Bunun için hadis-i şerifler vardır ehil olmayana ilim öğretmeyin. İlme yazık etmiş olursunuz. Gider kötü yolda kullanır.

Onun için, neden şeyh efendi gelen her şahsı mürid kabul etmezmiş eskiden? Bak benim akrabamla dedem gitmiş Gümüşhaneli Hocamız'a… Çanakkale'den İstanbul'a gelmişler, ziyaret etmişler:

"—Efendim tarikata intisab etmek istiyoruz, ders almak

istiyoruz." demişler.

Birisine vermiş, ötekisine vermemiş. Dedeme vermiş, ötekisine vermemiş. Neden? Bu bir emanettir, ilim bir emanettir. Çocuğun eline tabancayı verir misin? Vermezsin. Neden? Çocuktur, aklı ermez, bir patlatır olmadık yerde, ya kendisini yaralar, ya anne-babasını yaralar ya bir şey kırar.

Bıçak verir misin, jilet verir misin, ustura verir misin? Aman, ah, çocuk eline jilet geçirmiş, bilmem telaşından tüm ev halkı ayağa kalkar. Aman şunu telaşa düşürmeden elinden şu jileti alalım, bir yerini kesmesin filan derler. Yani tehlikeli bir şey verilmez.

İlmi de kötü yolda kullanacak insana ilim verilmez, çünkü şerre kullanır. Konfüçyüs demiş ki:

"—İyi ki kaplanın kanatları yok. Bir de kanatları olsaydı kurtuluş olmazdı elinden hayvanın. Koşarak yakalayamadığını uçarak yakalardı, yerdi. Parçalardı."

Nereye kaçacaksın? Balkona uçsan balkona geliyor uçarak. Evin içine girsen kapıyı, pencereyi zorlayıp geliyor, gene parçalıyor. Senden hızlı uçuyor, senden hızlı geliyor, zararı büyük olur. Onun için tabii hayırlı ilimler hayırlı kimselere öğretilir. Ama şerli kimselere ilim öğretilmez. Şerre kullanacak kimselere ilim öğretilmez.

Evliyaullahtan birisine, gelmiş birisi, bir sene, iki sene hizmet etmiş Mısır'da, Zünnûn-i Mısrî Hazretleri'ne. Demiş ki:

"—Aman efendim, ne olur efendim, elinizi öperim efendim, ayağınızı öperim efendim, lütfedin efendim, himmet eyleyin efendim. Bana İsm-i A'zam'ı öğretin efendim." demiş.

Ne yapacak İsm-i A'zam'ı öğrenip? İsm-i A'zam ne? İsm-i A'zam, onu söyleyip de dua ettiğin zaman, Allah'ın duanı kabul ettiği ismi Allah'ın… Önemli bir şey.

Neden öğrenecek İsm-i A'zam'ı? İsm-i A'zam'ı öğrenecek, öğrendikten sonra dua edecek, duası kabul olacak. Uçayım efendim, uçacak. Koşayım efendim, koşacak filan… Yani eline bir imkân almak istiyor.

"—Pekiyi, olur. Ben sana bir kutu vereceğim Kahire'den. Küçük bir kutu, ağır değil. Küçük bir kutu vereceğim, sen bunu İskenderiye'de falanca tanıdığım şeyh efendi var, ona götür. Ama sakın açma içini demiş. Sakın açmayasın ha! Paketi açma,

kutusunun içine bakma, içini açmak yok. Tamam mı?”

“—Tamam efendim.” demiş.

Kutuyu almış, yola çıkmış. Uzak değil Kahire’yle İskenderiye arası, İstanbul’la İzmit veya Adapazarı arası gibi diyelim mesela. Veya daha az… Yolda içinden bir merak:

“—Acaba bu kutunun içinde ne var da, niye açma dedi şeyh efendi?”

Bir merak, bir telaş. Biraz ta kulağını dayamış, içeriden tıkır tıkır sesler de gelmiş. Dayanamamış, açmış kutuyu. Kutuyu açar açmaz içinden bir fare —delikli bir kutuymuş, sarılı bir kutuymuş— zıplamış, kaçmış gitmiş. Fare…

Kızmış bu sefer:

“—Ya ben buradan, Kahire’den kalkacağım, İskenderiye’ye gideceğim sıcakta o kadar uzak yolculuğu, fare taşıyıcılığı mı yapacağım?” demiş.

Gelmiş:

“—Efendim, fare mi taşıttıracaktınız bana?” demiş. “Fare koymuşsun kutunun içine, İskenderiye’ye Kahire’den fare gönderiyorsun?”

“—Sen onu açtın mı?” demiş.

“—Açtım tabii…”

“—Bak evladım, demiş sen bir kutunun sırrını saklayamadın. Bir kutu hakkında sana verdiğim tavsiyeyi tutamadın sen daha. Açma dedim, açma götür. Belki başka bir şeyi var bu işin. Fare ama farenin bir özelliği var belki? Senin bilmediğin bir tarafı var? Ama sen ne yaptın? Açma denilen şeyi açtın. Tavsiyemi tutamadın. Nasihati tutamadın. İmtihanı kaybettin.

Ben sana şimdi İsm-i A’zam’ı öğretsem, diyeceğim ki İsm-i A’zam şerre kullanılmaz. Kendi menfaatine kullanılmaz. Bunun sırrı vardır, sonra Allah’ın kahrına uğrarsın, azabına uğrarsın, bir şamar gelir, bir sille yersin diyeceğim ama, sen bir farenin sırrını saklayamadın, o konuda bir nasihate riayet edemedin. Ben sana bu sırrı veremem!” demiş.

İşte böyle mâneviyatın esrarını menfaatine kullanacak insanlara vermemek için herkese vermezler. İlmi nâehil insana vermek ilme zulmetmek gibidir.

Nazlı nazenin güzeller güzeli, terbiyeliler terbiyelisi bir kızı

hayduta verir mi anası babası? Bir eşkıyaya verir mi? Kızına zulmedecek birine verir mi? Vermez. Ehline verir.

Ehlinden de ilim esirgenmez. İstiyor, hakikaten iyi insan, tamam, ona da ilmi öğretecek. Yok öğretmeyim de o da bana rakip çıkmasın. Öyle şey yok. Bildiği bilgiyi istekli, sàlih, iyi talebelere öğretmeyen bilgili insanları ne yapacak Allah CC? Kıyamet gününde nasıl cezalandıracak? Ağızlarına ateşten gem takacak. Atın ağzına gem takılıyor ya? Ama ateşten gem takacak, öyle cezalandıracak. Sen bu ağzınla mı ilmi kapattın, öğretmedin diye ağzına gem takacak.

Yani ilim önemlidir. Önce neyi öğreneceğimiz önemlidir. Kime öğreteceğimiz de önemlidir, kimden öğreneceğimiz de önemlidir. Herkes çıkıyor, herkes bir şeyler söylüyor. Herkesin sözüne kulak verilir mi? Alimini aramaz mı insan, bilgilisini aramaz mı, mütehassısını aramaz mı?

Hasta olduğu zaman doktorun iyisini aramıyor mu? Çarşıdan, pazardan bir mal alacağı zaman sağlamını aramıyor musun? Çürük elmaları mı alıyorsun parayı verip, çok çok parayı verip? Kötüsünü mü alıyorsun malın? İyisini alıyorsun. O halde kimden öğrendiğine de dikkat edecek Müslüman… Hangi ilmi öncelikle öğreneceğine de dikkat edecek. Kendisi bilgiliyse kime öğreteceğine de dikkat edecek.

b. En Şerefli İlim

İlimlerin sıralanması yapılması gerekirse en başta gelen en şerefli ilim hangisidir? Allah CC hakkındaki ilim, bilgi en önemlidir. Nedir o ilimin adı? Ma'rifetullah'tır. İrfan diyoruz, Ma'rifetullah diyoruz. Ne demek yani? Allah'ı bilme ilmi, Allah'ı tanıma ilmi.

Sen Allah'ı biliyor, tanıyor musun? Allah'ın neye kızdığını biliyor musun? Neye gazap ettiğini, niye kuluna ceza verdiğini, neyi sevdiğini biliyor musun? Allah'ın senin nasıl bir kul olmanı istediğini biliyor musun? Senden ne istediğini, sana ne emrettiğini, senden kulluk olarak nelerin yapılmasını istediğini biliyor musun? Neleri yaptığın zaman cezaya uğrayacağını biliyor musun? Bilmiyorsun.

Demek ki sen Ma'rifetullah ehli değilsin. E senin halin harap.

Neden? Bilmediğin için Allah'ın sevmediği bir işi yaparsın, belânı bulursun veyahut Allah'ın yapmanı istediği bir şeyi ihmal eder, yapmazsın, cezanı çekersin.

Önce Allah'ı bilecek, tanıyacak ve sevecek insan. Allah aşığı diyoruz. Allah'ı sevmek… Neden? Çünkü her güzel, en güzel sıfat Allah'ındır. Sen neyi seversin mesela? Kuvvetli olmayı seversin. Tamam, en kuvvetli Allah'tır. Neyi seversin? En muazzam olmayı seversin, bir tane… En muazzam olan, en büyük olan Allah'tır. Neyi seversin? En bilgili olanı seversin. En bilgili olan Allah'tır.

E neyi seversin? Her yaptığı şeyi en dengeli, en güzel, en hikmetli yapan kimseyi seversin. En hikmetli işi yapan Allah'tır. Her türlü güzelliği yaratan Allah'tır. Her türlü güzeli yaratan Allah'tır. Şu gülü yaratan Allah'tır, sümbülü yaratan Allah'tır; Güneş'i, Ay'ı, yıldızı, rüzgârı, suyu, havayı yaratan Allah'tır. Güzel insanları yaratan Allah'tır. O güzel insanların o güzel ahlâklarını onlara öğreten Allah'tır. Yani her türlü güzelliğin sahibi, maliki ve halikı Allah'tır.

O zaman Allah'ı seveceksin. Nasıl seveceğim yani, sev demekle olmuyor bu? Gözünü açarsan, etrafına dikkatle bakarsan seversin. Ne diyor Yunus Emre:

"—Sordum sarı çiçeğe, neden benzin sarıdır? Neden boynun eğridir? Size ölüm var mıdır?"

E çiçekle konuşur mu bir insan? İbret gözüyle bakıyor, konuşurmuş gibi sorular soruyor, cevaplar buluyor kendi kendine. Oradan bir pay çıkartıyor.

Dolap dönüyor, beygir dolabın koluna bağlanmış, çeviriyor, gıcır gıcır ses çıkıyor. "Dertli dolap niçin inlersin?" diye soruyor mesela. Dağlar ile, taşlar ile, seherlerde kuşlar ile çağırayım Mevlam seni diyor. Yani etrafındaki kuşun cıvıldamasında Allah'a bir tesbit ve ibadet seziyor. Dağlarda, rüzgarlarda…

c. Dünyadaki Başarılar İlme Bağlı

İnsan etrafına dikkatli baktı mı, bunların hepsi kendiliğinden mi oluyor? Hayır, bunları olduran var. Bunları yapan var. Hiçbir şey kendi kendine olmuyor. Yani sen şöyle duydun mu ki, hani böyle rüzgâr esmiş, taşlar üst üste yığılmış, kumlar arasına

sıkışmış, yağmur yağmış, kumları çimento haline getirmiş. Ondan sonra evin içinde odalar olmuş, ağaçlar savrulmuş, yerlerde sürtülmüş, düzleşmiş, gelmiş kapı olmuş, demirler menteşe olmuş…

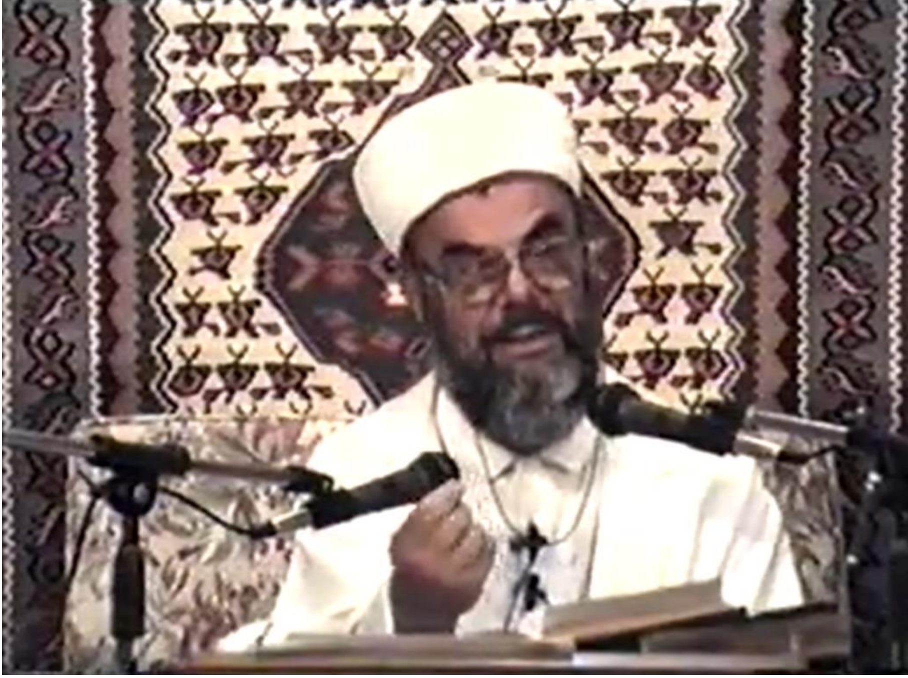
Mümkün mü öyle bir şey? Olmaz. Bir evi mutlaka birisi yaptı, ev ondan oldu, köşk bundan oldu. Peki ev, köşk ondan oldu da şu çiçek kendi kendine mi oldu? Şu Ay, şu Güneş, şu kâinat, şu Dünya, şu ağaç, şu nizam, şu maddeler; şu Fizik'teki, Kimya'daki, Coğrafya'daki, Tarih'teki okuduğun şeyler… Mümkün mü? Aklın yok mu senin? Kendi kendine olur mu? Düzenli şey, muntazam şey kendin kendine olur mu? Mutlaka o intizamı ona veren yaratıcı var, onu bileceksin ve onun kudretini sezeceksin, hikmetini anlayacaksın.

Şimdi bir profesörle konuştuk buraya gelmeden önce, profesör. Güzel sanatlar konusunda üniversitede profesör. E diyor ki yani bizim ecdadımız her şeyi gayet güzel ölçmüş, biçmiş; her şeyi güzel. Evin şekli de güzel, cumbası da güzel, kafesi de güzel, malzemesi de güzel, bölümü de güzel filan… İnceledi mi insan görüyor ve seviyor ve ecdadına hayran oluyor. Aferin ya, bu kadar asırlar önce demek bu gerçekleri bulmuşlar, bilmişler ve uygulamışlar. "Bak sen, ne kadar da bilgiliymiş!" filan diye insan bir de hayret de ediyor.

Güzelliği, toprağın altında da olsa millet anlıyor, kazıyor, kazmayla çıkartıyor, senin bir tekme vurduğun çömlek parçasına Avrupalı milyonlar veriyor. Neden? Arkeolojik eser diye. Arkeolojik eser diye milyonlar veriyor.

Senin kapının önüne çamurlu pabuçlarını silmek için koyduğun kilimi Avrupalı gördüğü zaman milyonlar veriyor. Ay, bu tarihi bir kilim, bu kök boyayla boyanmış, şunun desenine bak. Bu yegâne, eşsiz, emsalsiz bir şey diye senin kıymet vermediğin şeylere o kıymet veriyor.

Sen pantolon meraklısısın, o şalvar meraklısı. Avrupalı şalvar giyiyor, sen onun daracık pantolonunu giyiyorsun, patates gibi her tarafın meydana çıkıyor. Avrupalı diyor ki şalvar daha iyi çünkü içinde rahat hareket ediyorum, daha sıhhi, damarları bastırmıyor, varis yapmıyor, bilmem şöyle yapmıyor, böyle yapmıyor, neyse yani sebebini söyleyerek güzel olan şeyi buluyor.

Sen de güzel olanı bulacaksın, bileceksin, o zaman seveceksin. Güzelleri takip etmeye başla, anlamaya çalış, o güzeli kimin yaptığını kendine sor. Bu gülün bu güzel pembe rengini kim yaptı? Araştır bakalım. Toprağı kaz bakalım, altından kim yapmış çıkar bakalım. O güzel kokuyu o güle kim verdi?

O yaprağa bu karpuzdaki, bu kavundaki bu şekeri yapma kabiliyetini kim verdi? Nereden geliyor? Burdur şeker fabrikasından mı geliyor karpuzun şekeri? Hayır.

Nereden geliyor? Kara topraktan bu şekeri kim yaptı? Üç karış boyunda üç yapraklı, beş yapraklı bir ot yerde sürünüyor, o tarafa bu tarafa dal vermiş bir ot, içinde şeker yapmış. Bak sen bacaksıza. Bacağı bile yok. Bacaksız gördün mü bak nasıl şeker yapmış? Bir de tohum var içinde. Onu da ektiğin zaman bir dahaki sene gene oluyor.

Deli olur insan ya. Hayran olur. Mecnun olur, yani deli olur dediğim aşık olur, Mecnun'un Leyla'ya aşık olduğu gibi. Aman ya Rab, kara topraktan şeker yaptırtıyorsun şu basit bitkiye. Ya rabbi, bir yapraktan ya Rabbi bir ağaç çıkartıyorsun. İncirin çekirdeği ne

kadar? Toplu iğne başı kadar. Boyu ne kadar? On beş metre, yirmi metre. Her sene meyve veriyor.

Bizim Sapanca'daki eve bu sefer gittik, bir küfe üzüm çıkacak. Yav ben buna hiçbir şey yapmadım, hiç bakmadım, hiçbir zahmetim yok, hiçbir masrafım yok… Kendisi çıkmış balkonlara, tırmanmış teraslara, oralara sarkmış, buralara yayılmış, üstünde böyle kiloluk kiloluk çekirdeksiz üzümler. Kehribar gibi…

E bu güzel değil mi? Hiç emek sarf etmeden böyle tonlarca üzümler. Güzel bir şey değil mi? Kim yaptı bunu? Kaz bakalım şeyin altında ne var? Esrarengiz bir laboratuvar mı var bakalım asmanın kökünde? Yok. Bunları bir tanzim eden, yaratan var. Bunlara kudreti veren, onu yaratan…

Onu yaratanın büyüklüğüne bak. Nelere neler yaptırtıyor. Toplu iğne başı kadar bir şeyi ağaç haline getirtiyor. Şu kudrete bak. Hepsini inceliyoruz. Moleküller, atomlar, hücreler mücreler… Tamam, onlar manzarayı görmek demek ama bunları bulmak ve yapmak kimin şeyi? On beş metreden, yirmi metreden yukarıya suyu çekemiyorsun. Neden? Tulumba buradan fazlasını çekmez diyor değil mi? Çekmiyor. Kademeli tulumba falan kullanmak gerekiyor. Yukarıya su basmak kolay bir şey değil.

Bizim köyde su yok, derede su var, deredeki suyu köye basamıyorlar. Kolay değil ama Avustralya'da 180 metre, Amerika'da 220 metre boyunda, altındaki delikten otomobillerin geçtiği ağaçlar var, buradan duvar kadar böyle büyük ağaçlar, 220 metre yüksekliğine. 220 metre kaç kat eder? Üçe böl, yetmiş küsür kat eder. 220 metre yüksekliğe suyu nereden çıkartıyor ağaç? Oradaki yaprağa su nereden gidiyor, nasıl gidiyor? Tulumbası mı var, elektriği mi var, jeneratörü mü var, kademeli teşkilatı mı var? Nedir bu? Şimdi bak, düşündün mü? Hah, şimdi kafan çalışmaya başladı. Düşünmeye başladın mı?

Bak şöyle düşün: Ben bu işi kendim yapmak istiyorum, cebimde param var, kesemde; kendim yapmak istiyorum de, yap bakalım, yapmak iste bir şeyi. Gör bakalım bir işin zorluğunu. En basit bir şeyi yapamıyoruz. Ağaçtan bir dal kopartıp da onu düzeltmeyi beceremiyoruz. Muntazam olmuyor, kazmanın sapı eğri, küreğin sapı bozuk, bilmem ne. Ama Allah-u Teàlâ Hazretleri her şeyi ne

kadar dakik, ne kadar muntazam, ne kadar güzel yapmış.

İşte onların güzelliklerini gördüğün zaman o güzellikleri yaratan Allah'ın ne kadar güzel olduğunu anlarsın, yavaş yavaş içinde bir sevgi meydana gelir. Sevmeyi öğrenirsin. Sevmeyi bilmiyor millet. Neyi seveceğini bilmiyor. Sevmeyi bilmiyor. Onları öğrenirsin.

Bütün bunların hepsi ve dünyadaki başarılar, muvaffakiyetler, üstünlükler, ilerilikler, gelişmeler, süper devlet olmak neye bağlıdır? İlme bağlıdır. Alim olmaya bağlıdır. Senin temelinde iman olursa, Allah korkusu olursa, çalışma aşkı, şevki olursa, kimseye haksızlık etmemek fikri olursa, herkese iyilik etme, hizmet etme duygusu olursa, o zaman çok güzel işler yaparsın. O zaman sen ileri gidersin. O zaman Amerika'yı, Avrupa'yı, Fransa'yı sen geçersin. Onların yaptığı alet edevat, cihazı sen yaparsın. Boş yere masraf yapmazsın. İlmi sahalarda güzel çalışmalar yaparsın. Şöyle yaparsın, böyle yaparsın.

Gelişmenin, yükselmenin nedeni nedir? İlimdir. Önce ilimdir, ondan sonra o ilme göre hareket etmektir. İlme göre hareket etmezse olmaz. Onun için bakın Peygamber Efendimiz'in bir hadis-i şerifine biz Müslümanlar olarak adam gibi sarılsaydık ilimde böyle geri kalmazdık, üniversitelerimiz geri kalmazdı, alimlerimiz geri kalmazdı. Avrupalılardan, o bizden biraz ileri geçer geçmez niye ileri geçti diye düşünür, çaresini bulur, bu kadar geri duruma düşmezdik.

Japonya da geriydi Avrupa'nın karşısında. Avrupa'da bir sanayi inkılabı oldu, bir bilimsel gelişme oldu, teknolojik ilerleme oldu. Japonya da geriydi, arayı kapattı. Şimdi kendisi buluşlar yapıyor ve Avrupa'yı geçmiş durumda, Amerika'yı terletiyor Japonya. Biz niye geri kaldık? Kusurumuz nerede? Neyin nesi? E bu da bir bilgi işte, bu da bir ilim. Demek ki İslâm'ı tam uygulasaydık, tam iyi Müslümanlar olsaydık kim bilir ne iyi olacaktı halimiz.

Japonya'nın 19. Yüzyıl'ın sonunda sanayinin %90'ı yabancıların elindeymiş, bizdeki gibi. Sanayinin %90'ı yabancıların eline geçmiş, Japonya hapı yutmuş. Sanayi başkasının elinde, fabrikalar başkasının elinde. Japonlar bir kızmışlar bu işe, kırk sene çalışmışlar biz bu işi yeneceğiz diye. Yüzde bir kâra razı olmuşlar.

Seminerler yapıyoruz, toplantılar yapıyoruz, oralarda öğreniyorum bunları. Ben de profesörüm ama ben de yeni şeyler öğreniyorum. Her gün yeni bir şey öğreniyorum. Kırk sene çalışmış. Sen bir dükkânda yüzde kaç kâra razı olursun? Yüzde on kâr, kâr mı deriz. Yüzde on beş kâr mı deriz. Yüzde yüz kazanıyor, yüzde iki yüz kazanıyor. Yüzde bire razı olmuşlar yani zararın bir adımcık ilerisinde, senelerce yani boğaz tokluğuna çalışmışlar, sanayiyi yabancıların elinden almışlar.

Nasıl almışlar? Yabancı dayanamamış. O kadar az kârla, burada kâr yok, bilmem ne… Tası tarağı toplayıp gitmiş veya fabrikayı satmış, gitmiş. Yüzde doksan sanayi Japonların eline geçmiş. Bak inada, bak azme, bak gayrete! Buna ne derler? Gayret derler. Bak himmete! Bu da bir çeşit himmet işte. Memleketini yabancının elinden kurtarmak için nasıl himmet sarf ediyor.

Ya biz ne yapıyoruz? Ben şimdi buraya karşı taraftan, Çamlıca'dan geldim. Yollar tenha, in cin top atıyor. Nerede millet? Yazlıkta... Yani çok tatil yapacak, keyif sürecek kadar da kışın çok çalıştık da ondan mı yazlık yapıyoruz? Yok. Tembel bir milletiz. Keyfine düşkün bir milletiz. Zevke düşkün bir milletiz. Zevk ve keyif deyince alimallah en basit işçi bile kesenin ağzını açıyor, dünyanın parasını harcıyor.

Ben Hacı Bektaş kasabasında bir ay çalışma yaptım. Orada lokantasına indim. Yemek yedim bir defa. O basit köylü dayılar masasının üstüne votka koyuyor, rakı koyuyor, şarap koyuyor, kırmızı şarap, beyaz şarap, meze, kebap bilmem ne… Üniversitede hocayım, oraya girdim, ya şöyle onun masasını bir hesapladım, bir sofrada yediği benim bir aylık maaşım. İşçi… Çünkü zıkkımlanacak, keyif alacak. İçki içecek, yanına meze lazım demişler, tamam… Kuş sütü, bıldırcın eti, bilmem şunu bunu her şey… Millet keyfine düşkün ama hizmete gelince yok.

Bu ormanların hepsini kasden yakıyorlar. Haberiniz olsun, söylüyorum. İsbatını da yapacağım sonra. Vesika bekliyorum, ilan edeceğim. Kasden yakıyorlar bizi. Bizi ekonomik yönden çökertmek için yapıyorlar. Düşmanlar yapıyor. Kırk tane. Bir ormanın on yerinden birden orman çıkar mı? Kazaen bir tarafından çıkar, söndürürüz. Hepsi kasıt. Neden? Bizi batırmak istiyorlar.

Biz de batmaya hazırız zaten. Yan yatmış bir gemi gibiyiz. Ne

çalışmaktan yana, ne ilimden yana, ne öteki milletleri geçmekten yana bir büyük gayretimiz var.

"—Hocam, herkes senin dediğin gibi değil. Biz evelallah Allah'ın izniyle bak cami dolusu mümin insanlarız, Allah'a inanmış insanlarız."

Sizde de iş yok. Dost acı söyler. Biz türlü türlü müesseseler kurmuşuz, çırpınıyoruz, şirketler kurmuşuz, tesisler kurmuşuz, bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Zırnık desteğiniz yok. Sizin menfaatinize, sizin kârınıza şartlar da koyuyoruz ortaya, yav buraya para yatırın, kâr da edersiniz diyoruz, aldıran yok. Yani reçeteyi kabul edip de uygulayan yok.

Onun için bu hadis-i şerifi bile uygulama durumunda değiliz. Cami cemaati olarak bile. Alim ol! Alim miyiz? Değiliz. Müteallim miyiz? Değiliz. Düzenli bir tahsilimiz, düzenli bir okumamız, ilim öğrenmemiz yok. Her gün takvimin sayfasını ezberlesek evdeki çoluk çocukla bir sene içinde alim oluruz. Takvimin yaprağını ezberlesek, o kadar iddialı söylüyorum.

Her gün on sayfa kitap okuyamaz mıyız yani çoluk çocuğumuzla? Okumuyoruz. E hani nerede alim olmak, talebe olmak, dinleyici olmak? Bak, karın ve çocuğun alim mi? Değil. Talebe mi? Değil. Dinleyici mi? Değil. Seviyor mu bu işi? Sevmiyor. Bucak bucak kaçıyor. Çocuğa otur diyorsun, bir bahane buluyor, gidiyor. Hanıma otur diyorsun, bir bahane buluyor, gidiyor. Ötekisine otur diyorsun, bir bahane… Yani iş sevaplı bir şey yapmaya gelince herkesin dünya kadar işi çıkıyor, uykusu geliyor.

İmam hutbeye çıktı mı, bir şeyler, ayetler, hadisler okuyacak ya, millet horlamaya başlıyor aşağıda. Şöyle bir rahat oturuyor, ondan sonra yanındaki dirsek vurmasa horultusundan cemaat rahatsız olacak. Kusurumuz bunlar bizim. Hepimiz böyleyiz. Hepimiz birbirimize benziyoruz ya, aynı marka, made in Turkey. Onun için bu bir dertleşmedir yani kimseye bir şeyimiz yok, tencere ve kapak gibiyiz, birbirimizi bulmuşuz, uygunuz, aynı tipteniz, böyle gidiyoruz. Böyle olmaması lazım.

Peygamber Efendimiz emrediyor:

"—Alim ol!"

"—Olamıyorum hocam, aklıma girmiyor."

“—Tamam, talebe ol!”

“—Yapamıyorum hocam, işim var, gücüm var.”

“—Dinleyici ol!”

“—Hocam vaktim yok!”

Olmaz. Vaktin var. Ben onu biliyorum. Televizyona vaktin var, gazeteye vaktin var, futbola vaktin var, eğlenceye vaktin var, gezmeye vaktin var, pikniğe vaktin var, volta atmaya vaktin var, kaldırım arşınlamaya vaktin var, kahvede oturmaya vaktin var, bacak bacak üstüne atmaya vaktin var, baston sallamaya vaktin var; bilimsel bir şeye gelince vaktin yok. İnanmam. Bin tane şahit getirsen inanmam.

Vaktimiz çok. Tonla vakit var. Öyle sabahtan akşama yirmi dört saat vaktimiz var, bir saatinde düzenli ilim okusak bir şeyler olur. Yapmıyoruz. Söylüyorum, diyorum ki, gittiğimiz kasabalarda, ey cemaat, vaaz istiyorlar benden, tamam, Esad Hoca güzel konuşur, çıkıyor, vaaz veriyor, tamam hocam, güzel söyledin. Ahdediyorum, söz alıyorum, anlaşma yapıyorum, diyorum ki bak sizinle anlaşmam var, her gün üç sayfa bir şey öğrenin, üç ayet öğrenin, bir hadis öğrenin. Tamam mı diyorum, tamam diyorlar. Git bakalım imtihan et, tamam değil.

Üç sene önce bir semtine gittim İstanbul’un, oradaki arkadaşlara dedim ki:

“—Bakın buraya ikinci gelişimde sizi *İnnâ fetahnâ leke Sûresi’*nden imtihan edeceğim, ezberleyin!” dedim.

Aradan üç sene geçti. Şimdi onlara gitsem daha çoğu ezberlememiştir. Çok mu zor *İnna fetahnâ leke Sûresi*? Değil. Ezberleyen Kur’an-ı Kerim’in tamamını ezberliyor. Çalışmıyoruz. Metotlu çalışmıyoruz, prensipli çalışmıyoruz. Tuttuğumuz prensibi götürmüyoruz.

Peygamber Efendimiz’in sözünü bir daha hatırlatıyorum:

“—Ya alim ol, ya talebe ol, ya dinleyici ol ya da bunları sev! İlmi sev, alimi sev, talebeyi sev, destekle! Kesenin ağzını aç hiç olmazsa, yardımcı ol. Bir talebe okut, bir kitap bastır.

Şimdi büyük kitaplar var… Bizim mesela şu Râmuz kitabının şu beş ciltlik şerhini, kırk defa bize sağdan soldan mektup gelmiştir, hocam bunu bastıralım. Bastıralım ama çuvalla para

ister bu. Nasıl bastıracaksın? Bastır.

"—Süleymaniye Camii gibi bir cami yapabilir misiniz?" demiş turistin birisine.

Turist gelmiş Süleymaniye Camisi'nde sırt üstü yatmış, kubbeyi inceliyormuş. Herkes etrafında toplanmış, bu turist buraya niye yattı, yukarıya niye bakıyor filan, bir tanesi yarım yamalak İngilizceyle demiş:

"—Nasıl, güzel mi? Güzel. Siz böyle bir cami yapabilir misiniz? Biz bunu bin beş yüz ellili, atmışlı senelerde yapmışız. Siz böyle bir cami yapabilir misiniz?"

Turist demiş ki:

"—Şu kubbe var ya, Süleymaniye'nin kubbesi. Onu ters çevir, içine altın lira doldur, silme… İşte o kadar para olursa yaparız." demiş.

Her şey paraya dayanıyor. Süleymaniye Camii'ni yapamaz mıyız şimdi? Yaparız şimdi. Paraya dayanıyor. Kocatepe Camii'ne başladık, Pakistan yardım etti, Suud yardım etti, filanca yardım etti. İlk kurucuları biziz orada derneğin, ilk şeylerinde bizim de payımız var Ankara'da. Kaç sene sonra bitti? Benim ne dernek üyeliğim kaldı, ne hizmetim kaldı oralarda. Neden sonra yeni yeni bitiyor daha. Kolay değil bu şey, para istiyor.

Her şey paraya dayanıyor ama parasız yapılacak şeyler de var, onları da yapmıyoruz. Kesenin ağzını aç; ilmi seviyorsan, alimi seviyorsan, talebeyi seviyorsan sen de parasal yönden destekle. Para ver, mali bakımdan yardımcı ol sen de hiç olmazsa. Sev onları. Ben talebeyi seviyorum, ben hocaları seviyorum. İlmi seviyorum. Din ilimlerinin yayılmasını seviyorum, istiyorum. Tamam, müessese kur.

Bir müessese kurduk burada. E çalıştırmak için insanın canı çıkıyor. İlim müessesesi kuruyorsun, böyle kocaman ağzını açmış, para para para yutuyor boyuna müessese. İçine boyuna para dökeceksin ki çalışsın müessese. Talebe para ister, hoca para ister, bina para ister, kalorifer para ister, kitap para ister, basmak para ister, şunu para ister, bunu para ister. O zaman bunları seven bir insan olacak da kesenin ağzını açacak, yardımcı olacak. O da bir hizmet, tabii, bir insanın alim olarak yetişmesine gayret etmek de, hayra delalet etmek de sevaplı bir şeydir.

Sizden de söz alalım: Her gün birkaç ayet öğrenmeye söz veriyor musunuz? İnşallah. Allah yardım ederse… Her gün birkaç ayet öğrenin, birkaç hadis öğrenin, bir takvim yaprağını mutlaka evde çoluk çocuğunuzla okuyun, şöyle dini bir takvimin yaprağını, hiç olmazsa bir ayet, birkaç şey orada vardır.

(*Velâ teküni'l-hàmisete, fetehlek*) "Beşinci olma, helâk olursun!" diyor. Alim olmayan, talebe olmayan, dinleyici olmayan, bunlarla ilgilenmeyen insan hem dünyada helak olur, neden? Geri kalır.

Geri kalmış ülkeler sıralamasına bak, süper ülkeler, ileri ülkeler, geri kalmış ülkeler. Bak bakalım kimler süper, ileri; kimler geri. Maalesef İslam ülkeleri geri kalmış.

Gezdim diyar-ı küfrü, beldeler, kâşâneler gördüm.
Dolaştım mülki islamı, bütün viraneler gördüm.

Ziya Paşa söylüyor işte bundan, bir asırdan fazla önce yaşamış insan. Dolaşmış Avrupa'yı, hani o zaman Osmanlı vardı, padişah vardı, para vardı, pul vardı ama tabii Osmanlıya saldıran

düşmanlar vardı, masraflar vardı filan. İslâm diyarını dolaşmış, ne görmüş? Viraneler görmüş, yıkık, dökük, harap… Avrupa'yı dolaşmış, küfür diyarını dolaşmış, neler görmüş? Beldeler, kâşâneler, mâmur yerler görmüş.

E onlar da insan, onlar da yiyorlar, içiyorlar. Niye?

Çok çalışıyorlar, metodlu çalışıyorlar, ilme sarılıyorlar. Bilimsel yönden bir şeyi iyi hesaplıyorlar, kâr-zarar hesabı yapıyorlar, kârlı olan şeye yürüyorlar, kârsız olan işten geri duruyorlar, her şeyin ölçüsünü ilim gösteriyor, yolunu ilim gösteriyor.

Bizde? Bizde öyle değil. Bizde her şey keyfe kalmış oluyor.

Onun için ilme sarılın! Şahsen ilme sarılın, yükselirsiniz. Ailece ilme sarılın, yükselirsiniz. Dini bakımdan ilme sarılırsınız, Allah'ın sevgili kulu olursunuz, evliya olursunuz, dünyevi bakımdan ilme sarılın, meşhur bir insan olursunuz, yüksek bir insan olursunuz, zengin bir insan olursunuz. Hem dünyada hem ahirette yükselmenin, ilerlemenin şartı ilimdir aziz ve kıymetli kardeşlerim.

d. Gazaya Allah'ın Adıyla Çıkın!

İkinci hadis-i şerife geçelim.

Ahmed ibn-i Hanbel'den gelen bir hadis-i şerif. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[53]

اُغْزُوا بِسْمِ اللّٰهِ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ ، لاَ تَغُلُّوا ، وَلاَ تَغْدِرُوا ، وَلاَ تُمَثِّلُوا ، وَلاَ تَقْتُلُوا وَلِيداً ؛ وَ لِلْمُسَافِرِ ثَلاَثٌ مَسْحٌ عَلَى الْخُفَّيْنِ ، وَ لِلْمُقِيمِ يَوْمٌ وَلَيْلَةٌ (حم. عن صفوان بن عسال)

RE. 75/10 (*Üğzû bi'smi'llâhi fî sebîli'llâh, lâ teğullû, ve lâ*

---

[53] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.240, no:18122; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.70, no:7397; İbn-i Amr eş-Şeybânî, *el-Âhàd ve'l-Mesânî*, c.IV, s.416, no:2467; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VI, s.377, no:3411; Safvân ibn-i Assâl RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.752, no:11282; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.145, no:3887.

tağdirû, ve lâ tümessilû, ve lâ taktülû velîden. Ve li'l-müsâfiri selâsün meshun ale'l-huffeyni, ve li'l-mukîmi yevmün ve leyleh.)

(*Üğzû*) "Gazâya gidiniz, cihada gidiniz, gaza ediniz; (*bi'smi'llâh*) Allah'ın namına, Allah adına, Allah'ın adıyla..."

Ey ordu mensupları, herhalde orduyu uğurluyordu şöyle Medine'nin dışına kadar uğurlarmış, "Hadi bakalım, selametle gidin!" diye. *Uğzû*, ze ile, gazâ fiilinden.

(*Üğzû bi'smi'llâhi*) "Allah'ın adıyla başlayın şu gaza etmeye! (*Fî sebîli'llâh*) Allah yolunda cihad edin! Nefis için değil, kazanç için değil, dünya için değil, keyif için değil, zevk için değil, cihangirlik için değil, Allah yolunda, Allah için cihada besmeleyle başlayın bakalım!" diye uğurlamış.

E niye Müslüman savaşıyor? Müslüman merhametlidir, Allah merhametlilerin en merhametlisidir, Peygamber Efendimiz ayet-i kerimede tarif edilmiş:

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ، عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ
عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ (التوبة:١٢٨)

(*Lekad câeküm rasûlün min enfüsiküm azîz, aleyhi mâ anittüm harîsun aleyküm bi'l-mü'minîne raûfün rahîm*) [And olsun size kendinizden öyle bir Peygamber gelmiştir ki, sizin sıkıntıya uğramanız ona çok ağır gelir. O, size çok düşkün, müminlere karşı çok şefkatlidir, merhametlidir.] (Tevbe, 9/128)

Peygamber Efendimiz de merhametli, re'fetli, rauf ve rahim bir insan... Allah-u Teàlâ Hazretleri de merhametli. Niçin savaş oluyor? Savaş olmasın!

Tamam, tarihi belki bilemezsin, ben sana günümüzden misal söyleyeyim: Yugoslavya'daki savaşı biz mi istedik? Yugoslavya'daki savaşı Müslümanlar mı istedi? Hayır. Sırplar saldırdı. Komşularına saldırdılar. Beraber oturup kalktıkları aynı mahalledeki komşularına saldırdılar. Neden? Hainlik, plan, çeşitli şeyler var, düşünceler var, hesaplar var, kâfirlikler var, hınzırlıklar var, domuzluklar var ondan saldırdı işte.

Ha, o zaman ne yapacaksın? Mecburen silaha sarılacaksın. Ne yaptılar Boşnaklar? İki yüz elli bin tanesi öldü, belki daha fazlası

öldü, e silaha sarıldılar, kendileri atölyelerde biraz silahlar yapmaya çalıştılar, ambargodan etkilenmemeye çalıştılar, çoluk çocuğunu korumaya çalıştılar.

Ha, insanın sadece merhametli olması, iyi niyetli, tatlı dilli, güleç yüzlü, iyi ahlâklı olması ile hayat sürmüyor. Ne gerekiyor? Bir de tehlikelere ve düşmanlara karşı kuvvetli olmak gerekiyor. Onun için peygamber SAS emretmiş, tavsiye etmiş, buyurmuş, işaret eylemiş ki:[54]

الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ ، وَفِي كُلٍّ خَيْرٌ (حم. م. ن. عن ابي هريرة)

RE. 230/11 (*El-mü'minü'l-kaviyyü hayrun ve ehabbu ila'llahi mine'l-mü'mini'd-daîfi, ve fî küllin hayr*) "Hepsinde hayır var ama, kuvvetli müslüman zayıf müslümandan daha hayırlıdır ve Allah indinde daha sevgilidir. Allah onu daha çok sever."

Buyur... Görüyor musun? Hem Allah daha çok seviyor hem de daha hayırlı. E nasıl olacağız? Kuvvetli Müslüman olacağız. Nasıl kuvvetli Müslüman olunur?

Dün ben biraz hareket ettim, koşturdum, boğazım tıkanacaktı, neredeyse ciğerim sökülüp ağzıma gelecekti. Otura otura, harekete etmeye etmeye, idman yapmaya yapmaya ciğerimiz çalışmaz olmuş. Hani böyle oturuyoruz, mesleğimiz de biraz öyle. Postacı olsak yürürüz, tarımda çalışsak çabalarız filan, işte böyle oturma mesleğinde olduğumuzdan öyle hamlamışız ki, küflenmişiz ki iki

---

[54] Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.142, no:4816; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.87, no:76; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.366, no:8777; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIII, s.29, no:5722; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.159, no:10457; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.216, no:194; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.89, no:20668; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.230, no:6346; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.474, no:1114; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.I, s.266, no:221; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.222, no:443; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.187, no:6580; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.115, no:540; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.298, no:2713; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.95, no:24408.

hareket ettim, sanki kalbim çatlayacak, ciğerim yırtılacak.

Sevr dağına çıkalım dedik hani Mekke-i Mükerreme'de Peygamber Efendimiz hicret ederken orada bir mağarada saklanmış, görelim bakalım efendimizin şu saklandığı mağarayı diye Sevr dağına çıkalım dedik, böyle çadır gibi bir dağ, yüksek, sivri… Kaya, sırf kaya, çatır çatır kaya… Sevr dağına çıktık ama korktum, ciğerim parçalanıp da parça parça ağzıma böyle kırmızı kırmızı ciğer parçaları gelecek diye korktum. O kadar hamlamışız, bir dağa tırmanmak…

E ben Osmanlı devrinde yaşasaydım Avusturya'ya kadar nasıl yürüyecektim, Viyana önünde nasıl çarpışacaktım? Dedelerimiz ne yapmış? İdman yapmışlar, çalışmışlar. Cirit oyunu var, atın üstüne cirit oyunu var. Hâlâ Malazgirt'de, Doğu Anadolu'da filan oynuyorlar. Atın üstünde dıgıdık dıgıdık çeşitli oyunlar… Atın üstünde durmak bir hüner zaten. Atın zaten üzerinde böyle hop hop hop yaptıkça insanın oturduğu yerler yara oluyor. Bir defa ata bindin mi bir hafta hasta yatıyorsun. Ama o ona alıştırmış kendisini. Hem atını sürüyor, hem mızrağı, tahtadan bir mızrak ama, mızrağı hazırlıyor, düşmanı kovalıyor, mızrağı da savuruyor, öbür tarafı vurursa kazanacak, oyun böyle. Ötekisi de hem kaçıyor, hem o mızrağı takip ediyor, havada yakalarsa puan alıyor. Kaçıp kurtulursa puan alıyor. Nedir bu oyun? Bu, savaş oyunudur işte. İdmanını yapıyor.

E ne olması lazım Müslüman'ın? Kuvvetli olması lazım. Nerede şimdi kuvvetli Müslüman? En kuvvetli Müslüman merdivenlerden çıkamıyor. Bir kat merdivenden çıkamıyor. Neden? Sigarayla kurum doldu ciğerleri, nefes alacak yerleri kalmadı. Herkesin şurasında bir Marlboro sigarası vardır. Bir lüks çakmağı vardır, yak bir sigara, yak bir çakmak. Herkesin bir sigarası vardır ciğeri mahvetmek için.

Halbuki kuvvetli Müslüman daha sevgili ve daha iyi. Bunları anlatmaya çalışıyoruz, kardeşlerimizi kahvehaneden, pis havalı yerlerden çekmeye çalışıyoruz, temiz havayı öğretmeye çalışıyoruz.

Çok yıldızlı kamp dedik. Hani en lüks otel ne oluyor? Beş yıldızlı oluyor. Beş yıldızlıdan daha güzeli çok yıldızlı kamp dedik. Ne demek istedik? Yani yaylaya çıkalım, çayıra, bayıra çıkalım; gökyüzünde sayılamayacak kadar çok yıldız var, tamam o beş

yıldızlıdan daha güzel orası, çok yıldızlı yerde kamp yapalım dedik. Hasta oldu bizimkiler, ben de hasta oldum. Alışmamışız, ne çadıra, ne kampa, ne dışarda yatmaya, ne havanın serinliğine, ne yaylanın havasına. Hiçbir şeye alışmamışız. Küflenmişiz. Olmaz.

Çocuklarımız kuvvetli yetişecek. Bak Avrupa'lı yüzme dersi veriyor çocuklarına ve mecburi, keyfi filan değil. 19 Mayıs mecburi değil ama yüzme mecburi. Neden? Denize düştü mü kurtulması lazım da ondan. Denize düşebilir insan, gemi batabilir. Yüzecek. Bilmem dereyi geçmesi gerekebilir, düşmandan kaçması gerekebilir.

"—Ben yüzme bilmem."

Karadenizli kardeşimiz yüzme bilmiyor. Balıkçı kardeşimiz yüzme bilmiyor. Hiç duydunuz mu? Ben duydum. Balıkçı, ömrü denizde geçiyor, yüzme bilmiyor. Peygamber Efendimiz söylemişti, çocuklarınıza yazı yazmayı, ok atmayı, yüzmeyi öğretin. Arabistan'da deniz mi var ki Efendimiz yüzmeyi bu kadar ısrarla vurgulamış? Sebebi var. Bizi iyi yetiştirmek istiyor da ondan.

Biz de peygamber efendimiz yolunca yürüyen insanlar olarak size sıhhat kazandırmak istiyoruz. Çocuklarınızı sıhhatli yetiştirmek istiyoruz, temiz havaya alıştırmak istiyoruz. İdmanlı olsun, kuvvetli olsun, bilgili olsun, iyi yetişsin istiyoruz. Gerekiyor çünkü.

Sen uslu duruyorsun, düşman uslu durmuyor.

Su uyur, düşman uyumaz!

Ne demek? Millet suyu bizim lıkır lıkır içtiğimiz su sanıyor. Su da uyumaz. Suyun da dalgası vardır, fırtınası vardır, gemileri batırır filan. Su uyur düşman uyumaz ne demek? Bilmiyor millet, siz de bilmiyorsunuz. Hadi sakinlik kastediliyor filan diyelim, değil. Eski Türkçede *su* veya *sü* asker demek. *Subaşı* ne demek? Askerbaşı demek, komutan demek yoksa pınarbaşı demek değil.

Ha, "*Su uyur, düşman uyumaz!*" sözünün manası ne? Senin askerin uyur ama düşman uyumaz. Senin askerinin uyuduğu sırada o etrafı çevirir, kampa bir baskın yapar, darmadağın eder ortalığı. Düşman uyumaz. Senin askerin uyur, su, asker uyur ama düşman uyumaz. Ey komutan onun için sen de uyuma. Hiç olmazsa

uyumayan nöbetçiler koy, vs. filan yani kendini koru demek. E, dedemiz "*Su uyur, düşman uyumaz!*" demiş, torun "*Su uyur, düşman uyumaz!*" sözünün manasını unutmuş. Ne demek bu? Tedbirli ol demek.

Almanya'da bir arkadaşı ziyaret ettik, bir şehirde çiftlik tutmuşlar. İşte on beş – yirmi kişi orada yaşıyor. Kapısında silahlı nöbetçi var. Neden? Sünnettir diyor. Silahlı nöbetçi olması sünnettir demiş, oraya silahlı bir nöbetçi koymuş. Neden? Düşman gelebilir, şey yapabilir. Bizim de hakikaten hazırlıklı olmamız lazım.

Gaza ve cihad onun için kıyamete kadar vardır. Biz ne kadar merhametli olursak olalım, karınca bile ezmemeye çalışırsak çalışalım bizi yok etmek isteyen insanlar var. Balkanlardan gitsin diyor, peki gidelim, gittik Balkanlardan. Anadolu'dan da gitsin diyor. Tamam oradan da… Nereye gideceğiz? Orta Asya'ya.

Orta Asya'dan da Ruslar siz buradan gidin diyor. Nereye gideceksin. Yani siz gidin. Cehenneme gidin siz, biz niye gidelim, siz cehenneme gidin dememiz lazım, bunun için de fiilen hazırlanmak gerekiyor, cihad da gerekli.

(*Uğzu bi'smi'llah*) "Gaza edin Allah'ın adıyla, (*fî sebili'llah*) keyif için değil, Allah rızası için; hak hakim olsun, adalet hakim olsun; iyilik, hoşluk olsun; dirlik, düzenlik olsun; rahatlık, mutluluk olsun; kadınlarımız rahat etsin, çocuklarımız rahat etsin, beldelerimiz şen ve esen olsun diye, tabii Allah rızası için bu yapılacak.

(*Lâ teğullû*) "Hırsızlık yapmayın, ganimet malını çalmayın!"

Gaziler bir beldeyi fethederlerse mallar, ganimetler toplanılır. Şahsen kimse alamaz, devletin başkanı dağıtır, devletin payını alır. Eğer dağıtımdan önce bir ayakkabı bağcığı bile almış olsa gazilerden birisi, evet Allah yolunda cihad etmişti filan ama bir ayakkabı bağcığı bile almış olsa, Peygamber Efendimiz diyor ki:

"—Ccehennemden ateşten bir bağ almıştır!"

Alamaz. Millet Kıbrıs'a gitti, cihad etti, evlere girdi çıktı; altınlar, yüzükler, bilezikler, ganimetler, bilmem öldürdükleri askerin silahı, bilmem nesi, İslam'da böyle değil. Her şey bir düzen içinde.

Gulül yok. *Gulül* ne demek? Ganimeti taksimden önce cebine indirmek. Böyle şey yok. Teslim edecek ne varsa. İşte ayakkabı bağı, işte kasatura, işte el bombası, işte zırh, işte bilmem şunu bunu filan, ganimet. Ganimetin beşte biri devletindir. Beşte dördü de canını ortaya koymuş olan gaziler arasında taksim edilir. İslam'ın emri bu. *Gulül* yapmayın, yani ganimeti cebinize indirmeyin keyfi olarak demektir, bir.

(*Ve lâ tağdirû*) "Zulüm de yapmayın, gadir de yapmayın. Harp ediyorsun ama harbin de bir usulü var. Zulüm yok. Seninle çarpışanla çarpışırsın, gadretmek, zulmetmek yoktur. İslam'ın harbi bile asildir.

Sonra? (*Ve lâ tümessilû)* "Yakaladığınız esirin kolunu, burnunu, bacağını, bilmem nesini kesmeyin!"

Müsle derler buna, mim, peltek se, lam, yani yaparlarmış düşmanlar bunu. Kulağını kesiyor. Affedersiniz, tenasül uzvunu kesiyor, affedersiniz burnunun ucunu kesiyor, derisini yüzüyor, işkence yapıyor. İslâm'da var mı? Yok. Müsle yapmak, bak

Efendimiz yasaklamış. Eza, cefa vermek yok...

Sonra? (*Ve lâ taktülû velîden*) "Çocukları öldürmeyin!"

Zavallı çocuk, bir şeyden haberi yok ki. İslam'ın yayılmasında İslâm'a en büyük hizmeti kimler yapmışlardır? Oradan buradan gelen esirler, anlaşmalılar, köleler ve saireler. Almıştır Müslümanlar onları, adam etmiştir, terbiye etmiştir. Her birisi ya alim olmuştur, ya sanatkar olmuştur, ya bir hizmete koşmuştur. İnsan öldürmek hüner değil, insanı kazanmak hüner. İslâm bu anlayışta... Öldürme çocuğu diyor.

Kimi öldürecek? Silah çekeni öldür. Çocuğu koru, al bir kenara, geç evladım, senin bir suçun yok. Ayır onu, kolla. Çocukları öldürmeyin.

Bu nasihatleri yapmış, sonra bir bilgiyi daha vermiş oradaki kimselere:

وَلِلْمُسَافِرِ ثَلَاثٌ مَسْحٌ عَلَى الْخُفَّيْنِ ، وَلِلْمُقِيمِ يَوْمٌ وَلَيْلَةٌ .

(*Ve li'l-müsâfiri selâsün meshun ale'l-huffeyni*) "Seferde olan kimsenin, üç gün ayaklarındaki mestlere meshetme hakkı vardır." buyurmuş.

Ayağına giydiği mestlere böyle yola çıkmış, gazaya çıkmış olan bir insan üç gün pabucunu, mestini çıkarmadan mest üzerine mesh yapabilir. O meste Araplar *huf* diyorlar. *Huffeyn* iki *huf* yani, ayağa giyilen iki şey. Onun üstüne üç gün çıkarmadan mesh yapabilir.

Askerin şimdi postalı var, dizine kadar bağcıklı. Neden? Öyle ufak tefek ayakkabılarla bu işler yürümüyor. Askerlik bu. Dağa çıkıyorsun, taşa basıyorsun, suya giriyorsun bilmem ne. Pabucun sağlam olması lazım. Dize kadar bağcıklı postal. Giymesi bir dert, çıkarması bir dert. Biz de askerlik yaptık, biliyoruz, zor. Hatta kenarına kaçak olarak fermuar yapmıştık biz. Önde bağcık var. Fermuaru cırt çektin mi postal kolay çıkıyor, cart çektin mi postal çabuk giyiliyor ama komutan görürse onu alıyordu, cezalandırıyordu, iptal ettiriyordu yani şey yok, sağlam olacak. Fermuara filan bırakmıyor işi yani.

Ne olacak şimdi? Bu asker giyemiyor, çıkartamıyor. Temizse,

altında bir şey yoksa, üstüne şöyle mest verir, üstüne onu çıkarmadan, ayaklarını yıkamaya lüzum olmadan olabilir. Müsafirin, yani seferi durumda olan bir insanın, asker de seferidir, seferi olan bir insanın ayağındaki böyle mesh durumunda olan şeye üç gün çıkarmadan şöyle eliyle işaret ederek, hafifçe dokunarak mesh etmesi vardır ama, (*veli'l-mukîmi yevmün ve leyletün*) mukim olan, seferi olmayan insan için bir gün, bir gecedir.

Yani bu sabah hava soğuk, şimdi yazdayız ama kış olduğunu düşünelim, hava soğuk. Sabahleyin kalktın evde, ayaklarını yıkadın, abdestini aldın güzelce, mestini giydin ayağına. Camiye geldin, işine gittin, öğlene geldin. Abdest alacağın zaman ne yapacaksın ayağında? Elini yüzünü yıkayacaksın, ayağına mesh vereceksin, tamam çünkü şey var, abdestle giydiğin şey var. Sonra ikindi oldu, akşam oldu, yatsı oldu; kalktın, misafirliğe gittin, vs. filan. Hani diyelim ki yolda geçti vaktin, şöyle oldu, böyle oldu, pabucu çıkartamadın, ayağındaki mesti çıkartamadın. Sabah namazı vaktine kadar ayağında durdu diyelim yani.

Kaçta bozulmuştu sabahleyin aldığın abdest, mesti giydikten sonra? Sabahleyin altıda abdest almıştım, onda yüz numaraya gitmiştim, saat 10'da bozuldu hocam aldığım abdest. Ha, tamam, ona kadar namaz kılabilirsin o mestle ama onu bir gece daha kılamazsın, bitti. Bir gün, bir gece, mestin müddeti bitti. Seferiysen, askersen, yolcuysan üç gündür bu mesafe.

Erzurum'a gidiyorsun, trenin içindesin, şöyle şeyde tamam orada yatılmıyor değil mi, altı kişi ayaklarını uzatıyor. Tamam, yolculuk halinde üç gün ayakkabını çıkarmadan mesh ederek işi idare edersin. Büyük kolaylıktır. Misafir için, misafir burada yolcu demek, yolcu için üç gün üç gecedir, mukim için yani seferi olmayan insan için bir gün bir gecedir diye onu da söylüyor. Niye söylüyor? Asker pabucunu çıkartmakla uğraşmasın, üç gün onu çıkarmadan ayağına mesh ederek abdestli olabilir, bunu bilsin diye yolcuya onu da hatırlatmış Peygamber Efendimiz.

e. Cenazenin Yıkanması

Üçüncü hadis-i şerifi de okuyalım, bitirelim işi. Bu da bir kadınların cenaze yıkamasıyla ilgiliymiş. Buhari'de, Müslim'de olan bir hadis-i şerif.

Erkek öldüğü zaman cenazeyi erkek, kadın öldüğü zaman cenazeyi kadın yıkar.

Şimdi biz Münih'teyiz, kapı çaldı, Hürriyet gazetesinin oradaki muhabiriyle tanışmıştık. Hocam, buyur, benim tanıdığım bir kadın vefat etti, gel yıka. Dedim ki kadını kadın yıkar, erkek yıkamaz. Adamın bir şeyden haberi yok. Kadını kadının yıkayacağından haberi yok.

Bu hadis-i şerifte Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor, onlara talimat veriyor:[55]

اغْسِلْنَهَا وِتْرًا ، ثَلاثًا ، أَوْ خَمْسًا ، أَوْ سَبْعًا ، أَوْ أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ ؛ إِنْ رَأَيْتُنَّ ذَلِكَ بِمَاءٍ وَسِدْرٍ ، وَاجْعَلْنَ فِى الْآخِرَةِ كَافُورًا ، أَوْ شَيْئًا مِنْ كَافُورٍ (خ. م . د. ت. ن. ه. عن أم عطية)

RE. 75/11 (*İğsilnehâ vitren, selâsen ev hamsen, ev seb'an, ev ekser min zâlike; in raeytünne zâlike bi-mâin ve sidrin, ve'c'alne fi'l-âhireti kâfûren, ev şey'en min kâfûr*.)

(*İğsilnehâ vitren*) "Ey kadınlar, bu cenazeyi tek sayıda yıkayın, (*selâsen ev hamsen*) üç veya beş defa yıkayın, (*ev seb'an*) veya yedi defa yıkayın; (*ev ekser min zâlike*) gerekirse daha fazla yıkayın!"

Pisliği gitmedi, akıntısı geçmedi, temiz olmadı, üç defa veya beş defa veya yedi defa veya daha fazla yıkayabilirsiniz. Neyle? (*Bi-main ve sidrin*) Suyla ve sedir ağacının sidr denilen malzemesiyle, biraz kokulu, güzel bir şey. Onunla şöyle yıkayın, temiz olsun cenaze, suyla ve sidirle yıkayın.

(*Ve'c'alne fi'l-âhireti kâfûren*) "Sonra, en son yıkayışınızda *kâfûr* koyun suya..." O da güzel kokulu bir malzeme. Kimyevi bakımdan

---

[55] Müslim, *Sahîh*, c.V, s.19, no:1559; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.103, no:911; Neseî, *Sünen*, c.VI, s.444, no:1862; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.85, no:20814; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXV, s.64, no:154; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.III, s.242, no:11010; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.371, no:757; İbn-i Sa'd, *Tabakat*, c.VIII, s.34; Ümm-ü Atıyye RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.574, no:42231; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.151, no:3894.

terkibinin ne olduğunu bilemiyorum ama böyle keskin ve güzel kokar, hem de antiseptik galiba. Viks gibi boğaz şeyleri var, onların içinde de olan bir maddedir bu. Cenazeye filan da koyuluyor, en son suyuna. Yani tamamı varsa ondan koyarsınız, yoksa, (*ev şey'en min kâfûr*) Kâfûrdan bir miktar koyarsınız." O da antiseptik ve güzel kokulu bir şey.

Yani biz ne yapıyoruz cenazemizi, Müslümanlar, biz cenazemizi yıkarız, tertemiz… Üç defa, beş defa, yedi defa, sidr ile, böyle güzel kokularla… En sonunda suyun içine kâfûr koyarak güzelce yıkarız, güzelce kefenleriz. Güzelce tabuta koyarız, güzelce kabrini kazarız, oraya güzelce yerleştiririz, dualar edip üstünü örteriz.

Bizim doğumumuz da güzeldir, cenazeyi gömüşümüz de güzeldir, yaşayışımız da güzeldir, tertemizdir, ölümüz de temizdir, dirimiz de temizdir el-hamdü lillâh. Ne mutlu ki Allah bizi Müslüman eylemiş.

Allah bizi İslam'dan ayırmasın… Müslüman olarak yaşatsın… Ama has Müslüman eylesin… Yarım yamalak değil tam Müslüman olmayı Allah cümlemize nasib eylesin… Evlatlarımızı da iyi Müslüman yetiştirmeyi nasib eylesin…

Fatiha-i şerife mea'l-besmele!

14. 08. 1994 – İskenderpaşa Camii

13. NEFİS TERBİYESİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn.,, Ve's-salâtü ve's-selâmu alâ seyyidi'l evvelîne ve'l âhirîn… Seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebi'ahû ilâ yevmi'd-dîn…

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

أَفْضَلُ الْجِهَادِ أَنْ يُجَاهِدَ الرَّجُلُ نفسهُ وهواهُ (ابن النَّجار عن أبي ذر)

RE. 76/12 (*Efdalü'l-cihâdi en yücâhide'r-racülü nefsehû ve hevâhü*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Çok aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah_u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı dünyada ahirette üzerinize olsun…

Peygamber-i Zîşânımız Muhammed-i Mustafâ (aleyhi efdalu's-salâvât, ekmelu't-tahiyyât ve't-teslimât ve alâ âlihi ve sahbihî ve men tebi'ahû bi-ihsân hazretlerinin mübarek hadîs-i şerîflerinden bir miktar okuyup anlatmak, dinlemek, taallüm ve tefeyyüz eylemek üzere toplanıyoruz.

Bu hadîs-i şerîflerimizin okunmasına başlamadan önce evvela Peygamber Efendimiz'in rûh-i pâki için; sonra onun mübarek âlinin, ashabının, etbâının, ahbabının, sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin; Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliy-yi Murtazâ'dan, Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddîn Hocamız'dan, Hocamız

Muhammed Zahid-i Bursevî'ye kadar turuk-u aliyyemiz silsilelerinden güzeran eylemiş olan cümle evliyâullah büyüklerimizin, sâdâtımızın ruhları için;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, şehidlerin, gazilerin ve hâsseten Fatih Sultan Muhammed Han Hazretleri'nin ve ordusu mensuplarının ruhları için; bu beldede medfun bulunan enbiyâullah, evliyâullah ve sâlihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin;

Cümle hayır ve hasenât sahiplerinin ve hâsseten İskender Paşa Hazretlerinin ruhu için; ve şu camiin ve çevresinin en güzel hale gelmesi için elinden gelen gayreti gösteren, himmet ve emek sarf eden, masraf eden, yardım edenlerin;

Uzaktan yakından bu dersleri dinlemek üzere bu güzel mekâna, bu güzel, mübarek makama gelen siz kardeşlerimizin âhirete göçmüş bütün sevdiklerinin, yakınlarının ruhları için, ruhları şâd olsun, kabirleri nur dolsun, makamları yüksek olsun, nurları ve sürurları ziyade olsun diye;

Biz yaşayan müslümanlar da Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin yardımıyla iyi bir müslüman olarak yaşayalım, Rabbimiz'in sevdiği bir kul olalım, sevdiği âmâl-i sâlihâyı işleyelim, ömrümüzü hayırlı, verimli, uğurlu, faydalı şekilde geçirelim, Rabbimiz'in huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varalım diye bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyalım; o büyüklerimizin ruhlarına bağışlayalım, öyle başlayalım!

…………………………..

a. Cihadın En Faziletlisi

Mukaddimede Arapça metnini okuduğum hadis-i şerif, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 76. sayfasındaki 12. hadis-i şeriftir.

Ebû Zerr-i Gıfârî RA Hazretleri'nden rivayet olunduğuna göre Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[56]

---

[56]Münâvî, *Feyzü'l-Kàdir*, c.II, s.31, no:1247, Ebû Zer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.744, no:11262; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.196, no:3977; RE:76/12.

أَفْضَلُ الْجِهَادِ أَنْ يُجَاهِدَ الرَّجُلُ نَفْسَهُ وَهَوَاهُ (ابن النَّجار عن أبي ذر)

RE. 76/12 (*Efdalü'l-cihâdi en yücâhide'r-racülü nefsehû ve hevâhü*)

(*Efdalü'l-cihâdi*) "Cihadın en üstünü, en faziletlisi, en değerlisi, en kıymetlisi, (*en yücâhide'r-racülü nefsehû ve hevâhü*) insanın, adamın, kişinin nefsiyle, heva ve hevesâtıyla cihad etmesidir."

Muhterem kardeşlerim!

Biz ehl-i tasavvufuz; nefsi, nefsin mücadele edilecek bir varlık olduğunu biliyoruz. Az çok bu mücadelenin usûllerine de riayet etmeye gayret ediyoruz. Ama pek çok insan bilmez; insanın içinde bir nefis vardır ki, insanın en büyük düşmanı odur.

Her insanın nefsi vardır. İnsanın nefsi egosudur, kendisidir. Elbette onun yaratılmasında hikmet vardır. Hiçbir şey abes değildir. Her şeyin sebebi, hikmeti, faydası, görevi vardır. İnsanın nefsinin de faydası vardır.

İnsanın nefsi, insanın yaşamını sürdürmesi, hayatî faaliyetlerini icrâ etmesi için Allah tarafından görevlendirilmiş bir yaratıktır, bir varlıktır. İnsanın bedenine hizmet eder. İnsanın bedenine faydalı olacak şeyleri temine çalışır. İnsan yorulduğu zaman dinlenmesi lazım. Acıktığı zaman yemek yemesi lazım. Uyuması lazım. Kendini tehlikelerden koruması lazım. Kendisine verilmiş olan kuvveleri, kabiliyetleri normal ölçüler içinde kullanması, suiistimal etmemesi, aşırı kullanıp tahrip etmemesi lazım. Nefis, bunları korumakla, yapmakla vazifeli bir varlık olarak; içimize Allah tarafından yerleştirilmiştir. Kendimizi koruyup kolluyor.

Bu bakımdan ben diyorum ki, nefis vücudumuzun idare müdürüdür. Vücut yaşayacak, sağlıklı kalacak. Bakıma ihtiyacı vardır; arabanın bakıma ihtiyacı olduğu gibi… Bağın, bahçenin bakıma ihtiyacı olduğu gibi… Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur.

Makinenin bakıma ihtiyacı olduğu gibi; bakarsan şıkır şıkır çalışır bakmazsan küflenir, paslanır, bozulur. Evin bakıma ihtiyacı olduğu gibi; bakmazsan damı akar, içine rutubet dolar, boruları patlar, rutubetlenir, duvarları dökülür, camları kırılır, içine hırsız,

arsız girer, ayyaş, hippi girer. Bakmak lazım.

İnsanın, her varlığın bakıma ihtiyacı vardır. Dişlere bakmazsanız dişler çürür, sararır, solar. Çoluk çocuğunuza, ailenize bakmazsanız çeşitli sıkıntılara uğrarlar. Vücudun da bakıma ihtiyacı var; bir şey, bir varlık, birisi bu işi yapacak.

Kim yapacak? Nefis yapacak. Vücudun varlığının devam etmesi için ve sağlıklı, sıhhatli hayatın sürmesi için bir şeylerin yapılması lazım.

Eğer bir insanın acıktığını bildiren mekanizması olmazsa ölür. Mesela ishal oluyor insan. "Tamam, ishal oldum." diyor. Herkes ishal olabilir. Yüznumaraya gidiyor geliyor, gidiyor geliyor, ondan sonra pat yatağa düşüyor. Neden?

Vücudu susuz kaldı, hücreleri susuz kaldı. Biraz daha ishal devam ederse ölüyor. İshalden bebek ölüyor, insanlar ölüyor. Hemen doktorlar geliyorlar, serum takıyorlar.

"—Bunun hücrelerinde su kalmamış." diyorlar.

"—Ya iyi görünüyor işte dış görünüşü."

"—Hayır, suyu kalmamış bunun..."

Damarına serum veriyorlar bir şişe, iki şişe aldıktan sonra kendine gelebiliyor, gözünü açıyor.

Neden? Su kaybı oldu, o su kaybı telafi edilmeseydi adam komaya girecekti, ölecekti. Her şey böyle...

İnsanın acıktığını bilmediğini düşünelim;

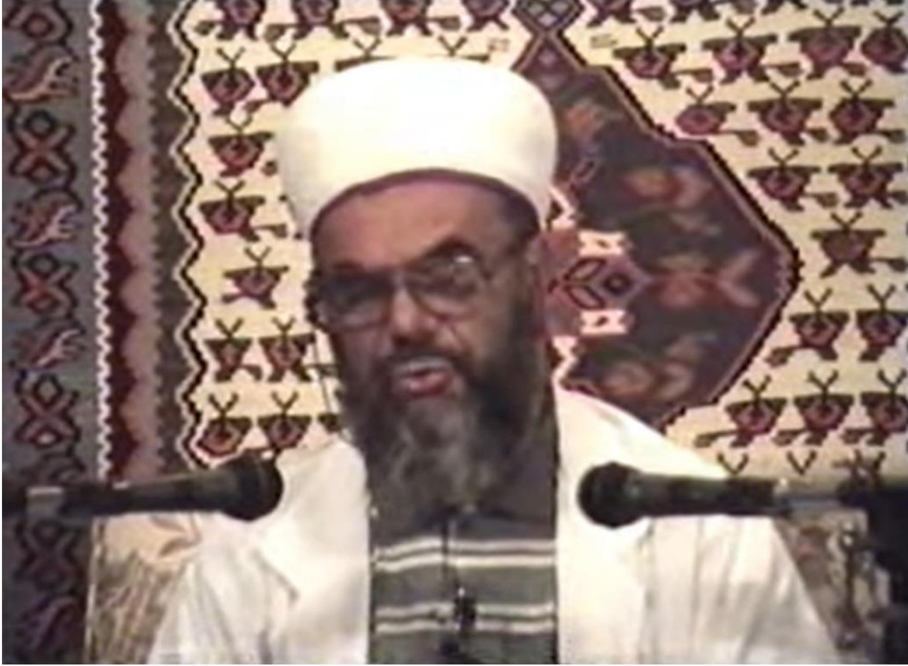
"—Ben korkmam, ben acıkmam, ben yaşarım..."

Tamam, bir gün yaşarsın, iki gün yaşarsın, üç gün yaşarsın, gittikçe çökersin, zayıflarsın, ondan sonra *İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn*, ölürsün.

İyi ki, içimizde acıktığımız zaman böyle ziller çalıyor. "Karnım zil çalıyor" diyoruz. İyi ki, "Aman hanım yiyecek bir şey getir, yoksa öleceğim, yetiş, aman şuradan bir şeyler atıştırayım, aman çok susadım." filan diyoruz.

İnsan yüznumara ihtiyacını bilmese altını kirletir, etrafını kirletir. İşte bu gibi şeyleri insanın içinde bir varlık takip edecek. Nefsi takip ediyor. "Acıktın ye; yoruldun uyu!" diye.

İşte o halde nefsi insana faydalı bir varlıktır. Onun için Peygamber SAS bir hadîs-i şerîfinde buyurmuş ki:

نَفْسُكَ مَطِيَّتُكَ ، فَارْفَقْ بِهَا !

Nefsüke matiyyetüke fe'rfak bihâ. "Nefsin senin bineğin gibidir, ona yumuşak davran."

Atına insan hor muamele ederse at ölür.

"—Tam açlığa, samansızlığa alışacaktı bizim eşek, öldü." dediği gibi Nasreddin Hocanın…

"—Tam alıştırmıştım perhize..."

Arpasını biraz daha azaltmış, biraz daha azaltmış, biraz daha azaltmış; hayvan zayıflamış, zayıflamış, zayıflamış… Hoca da memnun, arpa, saman parası gitmiyor. Ondan sonra yokuşun başında eşek ölmüş, nallarını havaya dikmiş.

"—Hay Allah! Tam açlığa alışıyordu, öldü." demiş.

Yok, sen açlıktan öldürdün onu, öyle alışması olmaz. Yemek bir ihtiyaç.

Evlenmek bir ihtiyaç. Evlilik şart, lazım. Ne demek evlenmemek, bekâr yaşamak?

Bütün insanlar bekâr yaşasa yüzyılda dünyada insanoğlu kalmaz. Yaşayanlar ölür, yeryüzünde insan nesli kalmaz. Ormanlar, hayvanlar çoğalır; insan nesli yok olur, gider.

İyi ki evlilik var; nesil devam ediyor, evlat oluyor. İnsan nesli devam ediyor. Nikâh var. İlgi var, iki taraf arasında, kadınla erkek arasında Allah bir sevgi, meveddet ve muhabbet yaratmış; o ona ilgi duyuyor, o ona ilgi duyuyor, yuva kuruyorlar, evleniyorlar, çoluk çocuğu oluyor, çoluk çocuğun kahrını çekiyorlar. Kolay da değil.

Çocuğun, hamilelik devresinde anneye verdiği sıkıntılar çok; midesi bulanır, zorluk çeker, albümini artar, elleri ayakları şişer, doktora gider, perhizler ve saireler, binbir sıkıntılar... O anne, o çocuğu ne zahmetlerle doğurur. Doğum müthiş bir olay. Kocaman bir varlık, insanın böyle canı yana yana içinden dışarıya çıkıyor; çok büyük ızdıraptır.

Ondan sonra da artık büyüyecek de o çocuk, tahsil görecek de, adam olacak da anasına, babasına, Ümmet-i Muhammed'e faydalı olacak filan diye de binbir türlü başka sıkıntı vardır. Bu sıkıntıları insanlar çekiyor, seve seve çekiyor ve seve seve evlenmeye koşuyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri her şeyi hikmetli yarattığı için, insanın nefsinin de faydası var vücuda. Acıktığını bildiriyor, yemek yedirtiyor, iştiha oluyor. İştiha "şehvet" demek. Şehvet; midede şehvet olur, tenasül uzvunda şehvet olur, başka şeylerde şehvet, yani iştiha, istek, arzu olur. İyi ki bu arzular var.

Ama İslâm'da her şey dengelidir, her şey ölçülüdür. Kadının hakları var, erkeğin de hakları var; dengeli. Bütün haklar erkeklere verilip kadınlar ihmal edilmemiş. Bütün dünyada kadınların ihmal edildiği zamanda kadınların hakları verilmiş.

Kadınlar, İslâm'ın kendilerine ne haklar kazandırdığını, Avrupalıların 19-20. Yüzyıl'a kadar kadınları ne kadar hor hakir gördüklerini bilse, dünya üzerindeki bütün kadınlar İslâm'a buketler gönderirler, methiyeler yazarlar, İslâm'ın kadın haklarına neler kazandırdığını bilse.

Hocalık, talebelik arasında denge vardır; hoca talebesini

sevecek, sayacak, izzet, itibar edecek. Talebe hocasına hürmet edecek, elini öpecek, vefa duygusu taşıyacak. Evlatla ana baba arasında denge vardır. Konu komşu arasında denge vardır: Tamam.

Nefisle, nefsin arzularıyla, vücudun istekleriyle normal şeyler içinde, normal çizgide devam etmek şartıyla bu da güzeldir. Ama bunun da bir dengesi vardır, bu denge aşıldığı zaman, o zaman iş tersine gider.

Misal: Yemek yemek lazım, çok aşırı yediği zaman ne oluyor insan? Hastalanıyor, ishal oluyor, şişman oluyor, bilmem kalp krizi geçiriyor, hastanelik oluyor. 600 kilo, 620, 630 kiloya çıkmış insan var; yürüdüğü zaman bir bu tarafa çalkanıyor, bir bu tarafa çalkanıyor göbeği. Bir hastalık. Doktorlar; "Onu zayıflatacağız!" diye hastaneye alıyorlar, uğraşıyorlar... Kimisi dayanamıyor, ölüyor.

Geçen de gazetelerin birinde vardı; "Samsunlu tosun bilmem ne, kalbi dayanamadı bu şişmanlığa" diyor. Dayanamaz tabii, aşırı oldu mu olmaz! Yemenin, içmenin bir ölçüsü var.

Cinsel arzular? Onların da ölçüsü var. Onlar da aşırı oldu mu insan çok kötü yollara düşer, çok kötü işler yapar. Allah'ın çok sevmediği bir mahluk haline gelir.

"—Niye Allah bu duyguyu vermiş?"

Allah bunu normal ölçüler içinde nesil devam etsin diye vermiş. Çığırından çıkartmamak lazım işi. Haddi aşmamak lazım. Normal ölçüler içinde yapmak lazım.

Evet, işte bu normal ölçüleri kim koyacak? Nefse kim dinlettirecek? Mesele burada. Nefis diye bir varlık var, insana bir şeyler yaptırtıyor, telkin ediyor, istiyor ve inat ediyor; "İlle de isterim!" diye. Pekiyi, bunun karşısında inat edip de onun aşırı isteklerine "dur" diyecek bir şey lazım. O nedir?

O da insanın aklıdır. İnsanın ruhudur. İnsanın vicdanıdır. İnsanın aklı, insanın kendi arzularına fren koyar, engel koyar, mânia çıkartır. Bazı şeyleri yapmaması gerektiğini düşünür, nefsi ne kadar istese de yaptırtmaz.

"—Oraya bakmamam lazım, haram; şuraya elimi uzatmamam lazım, haram; şu işi yapmamam lazım, haram; şimdi yatmamam lazım, yarın imtihan var, çalışmalıyım!" ve saire. İçinden gelen

arzuların karşısına çıkan bir varlığı vardır insanın. Bu; aklıdır, vicdanıdır.

Akıl da nereden kuvveti alıyor?

Dinden, imandan kuvvetini alıyor. Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki;

“—İnsanın en büyük cihadı nefsiyle çarpışmasıdır, nefsiyle cihad yapmasıdır, kendisinin arzularıyla, şehevâtıyla mücadele etmesidir.”

Bu bir cihaddır. Çünkü zorluk çekiyorsun, ter döküyorsun. Yapmaman lazım ama öteki arkadaş dayanamıyor yapıyor; okuldan kaçıyor, futbol oynuyor, sinemaya gidiyor, kumara gidiyor, sigara içiyor, bilmem daha kötü işler yapıyor, hırsızlık yapıyor, çalıyor, çırpıyor…

E neden yapıyor bunları? Kanun aleyhinde, din aleyhinde, akıl mantık aleyhinde. Niye yapıyor?

Nefsine dinletemiyor, kendisini engelleyemiyor;

“—Dayanamadım, ondan yapıyorum.” diyor.

İşte nefsin bu arzularıyla mücadele etmek İslâm’da çok önemlidir. Tasavvufun da en önemli faaliyetidir bu. Eğer sizin içinizde birtakım arzular varsa ve siz onları yenemiyorsanız; olmaz. Yenmeyi öğreneceksiniz.

“—Nasıl öğreneceğim?”

Ramazan’da eğitim yaptın bir ay. Ramazan’da sabahtan akşama kadar canın istediği halde oruç tutmadın mı?

Yemedin, içmedin. Evli olduğun halde hanımının yanına yanaşmadın vesaire. Tamam, işte o bir deneydi, bir eğitimdi.

O eğitimi biz Ramazan’ın dışında da devam ettiriyoruz tasavvuf erbabı olarak. Daima dikkat ediyoruz:

“—Bu nefis bana bir oyun edebilir, bunun karşısında uyanık bulunmalıyım, bunun her dediğini vermek doğru değildir, bunu fazla şımartmaya gelmez, şımartırsan azar, şaşırır, sapıtır, insanı kötü işlere bulaştırır, günahlara bulaştırır, Allah’ın sevmediği bir kul yapar.” diye bunu dinimiz bize öğretiyor.

Bu dünya hayatında imtihan dediğimiz şey de budur işte. Allah bizi dünyaya göndermiş:

لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلاً (الملك:٢)

(*Li-yeblüveküm eyyüküm ahsenü amelâ.*) "İmtihanı hanginiz başaracak, hanginiz daha güzel işler yapacak?" (Mülk, 67/2) diye sizi denemek için gönderdik buyuruyor Allah.

Neden dünyaya gelmişiz biz? Neden doğuyoruz, yaşıyoruz? Nedir bu hayatın böyle icat edilmesinin, bizim bu dünya sahnesine gelip gidişimizin sebebi?

Bu dâr-ı dünyâ, bir dâr-ı imtihandır, biz burada imtihan oluyoruz. Hayatımız imtihan.

"—Yarın imtihan olacağız, hocam dua edin!"

Her gün imtihandasın sen. Allah'ın imtihanını unutuyorsun da, "Yarın üniversite imtihanı var, bilmem ne imtihanı var..." diyorsun. Her gün, hayatın boyunca imtihandasın.

Ölünce nereye gideceğiz? Allah'ın huzuruna gideceğiz.

Yunus Emre ne güzel söylüyor:

İnsanın haram yemediği,
Haramı görünce imiş.[57]

"—Ben haram yemiyorum."

Evet şimdi yemiyorsun, haram karşında yok ama karşında olduğu zaman da yemeyecek misin bakalım? Mühim olan o…

Haram yokken yememek herkesin işidir. Hiç kimse haram yemez, yok çünkü. Ama karşısına gelse salına salına, selvi boylu, haram önüne pat diye düşse, elini uzatsa alacak yerde olsa; acaba o zaman da yemeyecek mi?

Elma sarkıyor, sallanıyor burnuna çarpıyor tıp tıp, komşunun elması, kendisinin değil, çok da güzel kızarmış, hava da sıcak, canı da istiyor. Haram karşısında; kopardığı zaman haram olacak…

Koparıyor millet. Tarlana, bahçene gidiyorsun;

"—Aa! Bizim elmalar ne oldu?"

Gitmiş.

"—Üzümler nerede?"

---

[57] *"Haramı görünce",* eski Türkçe'de "*Haramı görünceye kadar*" mânâsına…

Koparılmış.

"—Allah Allah, camiin muslukları ne oldu?"

Gitmiş.

"—Halı ne oldu?"

Halılar çalınmış bilmem ne. Camiden halı çalıyor millet. Musluk çalıyor. İnsanlar istifade etsin diye, sen bir musluk takıyorsun, geliyor birisi onu hurdacıya satacak şu kadara, çalıyor. Haram yememek, haram karşısına geldiği zaman belli olur.

Yusuf AS'ın hikâyesini, Allah-u Teàlâ Hazretleri Sûre-i Yusuf'ta bize niye anlatıyor Kur'ân-ı Kerîm'de?

Yusuf AS ne? Sarayda bir köle...

Sarayda bir bakanın kölesi. Sarayda, en güzel yerde. Ama dünya güzeli bir erkek. Kadınların hoşuna gidiyor baktıkları zaman; yakışıklı, boylu, poslu, akça, pakça, edepli, akıllı, uslu. Allah peygamberlik vermiş.

Zeliha ne yapıyor? Kapıyı kapatıyor, kilitliyor:

"—Tamam, salonda yalnız kaldık, haydi bakalım, gel bakalım yanıma." diyor.

Yusuf AS ne yapıyor? Hapse girmeye razı oluyor, eline geçen bu fırsattan istifade etmeyi düşünmüyor.

"—Tamam, ben bir köleyim, saraydaki en soylu kadın beni istiyor." demiyor.

Ne yapıyor? "Yapmamam lazım!" diyor, kendisini tutuyor.

İşte insanın dâr-ı dünyâda imtihanları buna benzer, hepimizin karşısındadır.

Harama bakıyor musun bakmıyor musun?

Haram karşına geldiği zaman belli olur bu. Şimdi bakmıyorsun, burada haram yok. Şimdi tamam. Ama haramla karşılaştığın zaman bakmayacaksın. Haram önüne geldiği zaman almayacaksın. Fırsat ele geçtiği zaman yapmayacaksın. İşte bu hayatın bir imtihan olduğunu bilip kendisini tutmayı insanın öğrenmesiyle mümkündür.

Çocuklara kendisini tutmayı öğretmemiz lazım.

"—Elma isterim, kağıt helva isterim, keten helva isterim, şunu isterim, bunu isterim, şeker isterim, çikolata isterim, lolipop isterim..."

Bilmem ne. Çocuk boyuna bir şeyler istiyor, annesi de;

"—Al evladım, buyur evladım, al evladım, buyur evladım…"

Parasını veriyor cebine; "Ne istersen al". Çocuklar fırt kayboluyor, bakkaldan, süpermarketten şunu alıyor, bunu alıyor. Öteki çocuklar böyle uzaktan bakıyorlar, yutkunuyorlar, onun aldığı şey onlarda yok, para yok; o dondurmasını yalıyor, ötekiler öbür taraftan yutkunuyor filan.

Zengin de çocuğuna bazı şeyleri bazen vermemeli. Bazı şeyleri bazen almayacağını, onun karşısında sabretmesi gerektiğini öğretmeli. Gayet ciddi bir şekilde;

"—Oğlum, şimdi bunu almamamız gerekiyor, alma, sabret." demeli, sabrı öğretmeli.

"—Alman doğru değil, bunu yersen hasta olursun, sabretmen lazım, canın istiyor ama yapmamalısın." filan diye çocukla gayet ciddi konuşup öğretmek lazım.

Bu küçükten olursa, çocuk bazı arzularını frenlemeyi öğrenir. Anasından öğrenir, babasından öğrenir, zorlanır öğrenir, ağlar

öğrenir.

"—İstediğin kadar ağla evladım, ağlamaktan gözlerinden pınarlar gibi sular aksa, bayılsan, ben bunu almayacağım, ümidini kes, ağlayarak bana bir şey yaptırmaya kalkma; bu da ayrı kötü bir huydur böyle yapma evladım, bunu almamamız gerekiyor." diyebilmeli insan.

Çocuk yavaş yavaş öyle yetişmeli.

Kendimizi de böyle yetiştirmeliyiz. Bazı meşru şeyleri kendimiz de zaman zaman yapmamalıyız, kendimizi tutmaya, kendimize hakim olmaya, nefsimizi frenlemeye alışmalıyız. Bu bir eğitimdir. Kolay şeyleri yapa yapa zorları da yapmaya insan alışır. Labut çevire çevire, jimnastik yapa yapa sonra ağır bir şeyi kaldırmayı öğrenir, yarışı kazanmayı öğrenir. Hani kolay idmanlarla, zor işler sonra yapılabilir hâle gelir.

Bu hadîs-i şerîfi hiç unutmayın, bu bizim önemli bir işimizdir. Zaten bizim ekolümüz, bizim yolumuz, tasavvuf yolumuz bunu öğretiyor. En faziletli cihad; kişinin, adamın kendi nefsiyle yaptığı cihaddır. Adam diyor ama yani kadın da böyledir çocuk da böyledir, âkil ve baliğ olmuş herkes için aynı durum vardır. Kendi nefsiyle uğraşacak insan, mücadele verecek. Kendisinin arzularını da tutmasını, engellemesini öğrenecek.

"—Canım bugün hiç ders çalışmak istemiyor."

"—Hayır, çalışacaksın!"

"—Canım bugün futbol oynamak istiyor, sinemaya gitmek istiyor."

"—Hayır, sinemaya gitmeyeceksin, futbol oynamayacaksın, yüzmeye gitmeyeceksin, şu imtihanı kazanacaksın!" diye böyle kendisiyle insanın devamlı bir uğraşma içinde olması lazım.

Cihad; cehd sarfetmek.

Musa AS'ın karşısına birisi gelmiş, konuşmuşlar, demiş ki:

"—Bak müslüman ol, imana gel, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin varlığını, birliğini kabul et, bana tâbi ol." demiş;

"—Bana bir gün müsaade et yarın cevap vereyim sana." demiş.

Ertesi gün Musa AS'ın yanına gitmiş, demiş ki:

"—Yâ Musa, kabul ettim, senin dinine giriyorum, Allah'ın yoluna giriyorum, mü'minim, mü'min oluyorum, kabul ediyorum."

Sormuş:

"—Niye dün kabul etmedin?"

"—Ben eskiden beri içime danışırım nefsime, nefsimin istediğinin aksini yaparım daima, nefsimle mücadele ederim. Baktım ki bu akşam benim nefsim hiç istemiyor sana tâbi olmayı, keyfi kaçacak, zevki kaçacak filan; anladım ki bu işte bir hayır var, nefsimin istemediği işte hayır var, nefsim istemediği için ben de geldim, sana tabii oluyorum, iman ediyorum." demiş. Bu bir menkabedir, eski kitaplarda yazıyor. Biz de aşağı yukarı böyle düşünürsek zarar etmeyiz.

İnsanın nefsi genellikle normalin üstünde arzuları insana telkin eder, açar, ister, genellikle. Mümkün olduğu kadar yemeyi azaltmalıyız. Mümkün olduğu kadar içmeyi azaltmalıyız. Mümkün olduğu kadar zevki, eğlenceyi, safayı azaltmalıyız.

Neyi çoğaltmalıyız?

Sevaplı, faydalı, hayırlı olan işleri çoğaltmalıyız. Çalışmayı çoğaltmalıyız. Üretimi çoğaltmalıyız. Öğrenmeyi çoğaltmalıyız. Başkalarına faydalı olmayı çoğaltmalıyız. Hizmet etmeyi çoğaltmalıyız. Onlardan zevk almaya başlamalıyız. İnsan çalıştığı zaman çalışmaktan zevk alan hale geliyor.

Ben tahsil hayatımda biliyorum, çalışmak zor gibi gelir insana ama çalışmaya alıştı mı da tiryaki gibi olur, o çok hoşuna gider ve sınıfın çalışkanı olur gider artık, yarış eder öteki çocuklarla... Çalışmak da zevk verebilir insana.

Sonra, birisine iyilik yapmak çok büyük zevk verir insana. Terlersin, uğraşırsın, adamın yükünü taşırsın onun yanında, yorulursun ama mânevî bir zevk alırsın. Bir ihtiyara hizmet etmek, yardım etmek, bir dula, bir yetime hizmet etmek, İslâm için önemli bir işi yapmak; ha, masraf etmek, zahmet çekmek, yorulmak, eli ayağı çizilmek vesaire; olsun, hoşuna gider insanın.

Hizmette, sevaplı işte zevk vardır, ilim öğrenmekte zevk vardır, çalışmakta, çalışkanlıkta, hayırlı şeylerde zevk vardır. O zevklere alışmak lazım.

Kumarda da zevk vardır. Kumar zevki yerine bu zevke alışmalı insan. Eğlencede de zevk vardır. Ama bu zevklerin sonu kötüdür. Bu zevklerin sonu kısırdır, bu zevkler cemiyeti yok edici, toplumu mahvedici, dejenere edici zevklerdir. Bu zevklerin yerine insan

kendisine müspet zevkleri, zevk haline getirmeli, alıştırmalı.

Alıştırabilirse olur, alışılabiliyor. Çalışmayı şevkle zevkle yapan, uyku uyumayan, iki saat, bir saat uyku uyuyup bütün gece harıl harıl çalışan insanlar vardır. Ömrü kitap okumakla, öğrenmekle, öğretmekle geçen âşık öğretmenler vardır. Âşık olmuştur bu çalışmaya, bunu zevkle yapar…

Geçenlerde okumuştum, dünyanın en başarılı şirketlerini anlatan bir kitap. Bir şirket, çok kötü durumdaymış, batmak üzereymiş ve saire… O şirketi revize edecek olan şahıs gitmiş, iki şahısla konuşmuş. Birisi demiş ki;

"—Ya işte burada ömrümüzü geçiriyoruz, Allah kahretsin, sabahtan akşama kahır çekiyoruz, akşamı zor ediyoruz...".

Öbür tarafta bir başkasıyla konuşmuş:

"—İşimi çok seviyorum, zevkle çalışıyorum, sabah geliyorum, akşam bırakmak istemiyorum..."

İki tip insan, işyerinde...

Oradan aklına bir fikir gelmiş, demiş ki;

"—Ben işyerimdeki bütün karamsar insanları tasfiye edeceğim."

Hepsini atmış işten. Kim karamsar, tembel tembel, istemeden iş yapıyor; hepsini atmış. Kim aşk ile, şevk ile, enerjik, güleç yüzle isteyerek çalışıyor, onlara salahiyet vermiş. Şirketin başarı ibresi sonuna dayanmış ve dünyanın en başarılı şirketlerinden birisi olmuş. Bu bir görüş meselesidir.

Tamam, severek iş yapmıyorsan o işi bırak. Sevdiğin işe geç. Ama bütün işleri de severek yapmıyorsan kendini değiştir, sen de bir kusur, hastalık var. Bir şeyleri sevmeyi öğren.

Evliyâullahtan birisinin yanına birisi gelmiş, mürid olmak istiyor.

"—Evlâdım, sen yemeklerden hangisini seversin?"

"—Fark etmez efendim."

"—Ya evladım hani insan bazen kızartma, kebap, baklava, börek, kaymaklı kadayıf bir şey ister…"

"—Fark etmez efendim."

"—Çiçeklerden hangisini seversin?"

"—Önemli değil, fark etmez efendim."

"—Evladım sümbül var, gül var, salkım salkım hanımeli var,

lale var...”

“—Önemli değil efendim.”

“—Evladım şundan hangisini, bundan hangisini?”

Hiçbir şeyde adamın ibresi kıpırdamıyor.

“—Def ol! Git, def ol, yıkıl karşımdan, git! Bir şeyi sevmeyi öğren de öyle gel!” demiş. “Ya bir kedi, bir köpek, bir kuş, bir çiçek sev; bir sevmeyi öğren de ben sana oradan Allah sevgisini anlatayım!” demiş.

Sevme damarı gelişmiyor adamın. Hiç çalışma damarı gelişmemiş, hiçbir şeyi sevmiyor. Basarsın sopayı; bak nasıl öğreniyor. Yatırırsın falakaya, bak nasıl öğreniyor. İlaç gibi fayda eder. Aç bırakırsın, açık bırakırsın, alışır.

Adam çalışmaya alıştı mı bırakamıyor. Ben bakıyorum, bazı meslekler var, mesela: Orduda asker; belli saatte gidecek oraya, sekizde gidecek, şu vakitte dönecek, işi muntazam yapmaya alışmış. Emekli oluyor adam güya ama civa gibi, duramıyor yerinde. Neden?

Bir çalışma disiplini kazanmış, bir çalışma âdeti, itiyadı kazanmış.

Öyle olması lazım! Peygamber Efendimiz, oturduğu yerde hiçbir iş yapmayana selâm vermemiş. Oturmayacak, çalışacak. Hiç olmazsa dili kıpırdasın; “Allah” desin, hiç olmazsa eli tesbih çeksin. Hani bir iş yapacak.

İşte nefsin hevasıyla, arzularıyla, negatif arzuları, pozitif arzuları, tembellikleri, istekleri, nefsin bir sürü böyle huyları vardır, onlarla mücadele etmesi lazım bir insanın; iyi insan, iyi derviş, iyi kul, Allah’ın sevgili kulu, evliyâ olması için...

Evliyâullahın hepsi çalışkan insanlardı; öyle tembellikle evliyâ olunmaz. Kötü huylarla, tembellikle, yan gelip yatmakla, keyifle olunmaz. Çalışacak.

“—Kim çalışmadan cenneti elde ederim derse hata eder.” diyor evliyâullahtan birisi.

Ama kim de “Çalışırsam muhakkak elde ederim.” derse, o da hata. Allah verecek. “Çalışırsam mutlak alırım” diye bir şey yok ama çalışmadan da bu iş olmaz. Çalışacak.

Gece uykusuz kalacaksın, sabah namaza kalkacaksın, teheccüd

namazı kılacaksın, tesbihlerini çekeceksin, vazifelerini yapacaksın, İslâmî hizmetlere koşturacaksın, kesenin ağzını açacaksın, yorulacaksın, terleyeceksin…

Şurada hayırlı hizmetler yapmak için gece gündüz çalışıyor kardeşlerimiz, ekibimiz, grubumuz; bazıları da onları çelmelemek için çalışıyor. "Okul açacağız" diye uğraşıyoruz, kimileri okulu kapatmak için çalışıyor. "Müessese açacağız" diyoruz, kimileri öbür taraftan bozgunculuk yapıyor. Bir başka çalışma yapıyoruz, kimisi geliyor onun yanına rekabet yapıp, bizi söndürmeye çalışıyor.

Allah şeytana da bir vazife vermiş, o da şeytanlığını yapacak. Olsun, güçlüklerden de yılmamak lazım. Güçlüklere yenile yenile yenmeyi öğrenmek lazım.

Bizim cumhurbaşkanlığı başdanışmanı, geçen bir konferansta anlattı, Macaristan'da bir heykel görmüş.

"—Bu kimin heykeli?" demiş.

"—Bu, bizim hükümdarlarımızdan birisinin heykeli."

"—Ne yapmış, başarısı ne?"

"—Çok savaşmış bu adam."

"—Eee? Zafer kazanmış mı?"

"—Hayır, girdiği bütün savaşlarda yenilmiş. Bütün savaşlarda yenilmiş."

Ama yine heykelini dikmişler. Savaşmış ya, bütün savaşlarda yenilmiş ama yenmek için gayret sarf etmiş, bir defa yenildim diye yılmamış ya; o da bir şey.

Bu çok önemli bir hadîs-i şerîftir. Mühim olan on tane, yirmi tane hadis okumak değildir. İnsan bir tek fikri kafasına sağlam yerleştirirse, o hayatı boyunca kendisini kurtarır, fayda verir kendisine. Bu çok önemli bir hadîs-i şerîftir. Cihadın en üstünü Sırbistan'a, Ermenistan'a, Yunanistan'a gidip çarpışmak değil.

Ne diyor?

"—İnsanın kendi nefsiyle mücadele etmesidir."

Çünkü bizim bize verdiğimiz zararı kimse veremez.

"—Ormanlarımızı kim yakıyor?"

"—İçimizden densizler, yanlış bilgi almış, yanlış duygularla yetişmiş insanlar."

"—Onları kim yetiştirdi?" diye arayıp sormuyorlar.

“—Nasıl çıktı Millî Eğitim’in içinden bu negatif adamlar?” diye hiç işin takibini yapmıyorlar. Var mı müslümanlardan bir tane böyle yapan?

Ağaç dikmek için uğraşıyoruz, koru yapmak, korular, ormanlar tesis etmek için uğraşıyoruz biz: Onlar da yakmak için. İkisi arasında ne kadar fark var! Biz yapmak için uğraşıyoruz, o yakmak için uğraşıyor. Millet söndürüyor, yeniden yakıyor; millet söndürüyor, yeniden yakıyor…

Bizim bize yaptığımız kötülüğü kimse yapamaz. İçimizdeki negatif, pis, pasaklı, yanlış duygularla yetişmiş, ayyaş, serseri, zampara, kumarbaz, hırsız, beleşçi, kaytarıcı, zalim, fâsık, fâcir…

E bunların hepsi dinin yasakladığı şeyler. Sen niye dine karşı çıkıyorsun?

Ben bunları engellemek, bunları tedavi etmek için çalışan bir insanım. Niye sen bunların karşısına çıkıyorsun?

“—Dindarlık kötü, Müslümanlık kötü, gericilik...”

Müslümanlık kötüyse gör bakalım, müslüman olmayanlar nasılmış!?

Çok önemli bir hadîs-i şerîftir. Buna göre kendinizi yetiştirin, nefsinizin ıslahına, hevâ-i nefsinizle mücadeleye kendinizi alıştırın!

b. Üç Faziletli İş

Muâz ibn-i Enes’ten rivayet edilmiş bir hadîs-i şerîf. Ahmed ibn-i Hanbel’in Müsned’inde var.

Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:[58]

أَفْضَلُ الْفَضَائِلِ: أَنْ تَصِلَ مَنْ قَطَعَكَ ، وَتُعْطِيَ مَنْ حَرَمَكَ ، وَتَصْفَحَ عَمَّنْ ظَلَمَكَ (حم. طب. والخرائطى عن معاذ بن أنس)

[58] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.438, no:15656; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XX, s.188, no:413; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.II, s.248, no:1289; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.I, s.356, no:1435; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.VIII, s.345, no:13693; Muaz ibn-i Enes RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XV, s.823, no:43270; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.V, s.237, no:4053.

RE. 76/13 (*Efdalü'l-fadàili: En tasile men kataake, ve tu'tiye men harameke, ve tasfeha ammen şetemeke.*)

(*Efdalü'l-fadàili*) "Faziletli işlerin en üstünü şunlardır:

1. (*En tasile men kataake*) "Senden alâkasını kesen kimseye, senin ilgini kesmeyip devam ettirmen."

2. (*Ve tu'tiye men harameke*) "Sana bir şey lazım olduğu zaman vermeyip esirgeyen kimseye senin vermen."

3. (*Ve tasfeha ammen şetemeke*) "Sana sövüp sayan, kötülük yapan insanı hoş görmen, ona uymaman, ona küfürle karşılık vermemen."

Faziletin en üstünü bu. Niye bunlar faziletlerin en üstünleri oluyor? Zor da onun için. Zor ama yapıldığı zaman da toplumun düzeni için en gerekli şeyler de onun için.

Adam küsüyor size, konuşmuyor, darılıyor. Senin bir kabahatin var mı? Yok! Küsüyor. Kabahatin olsa bile küsmemesi lazım. Haksız, kabahat kendisinde, küsüyor. E sen de küssen... Küsmek haram İslâm'da, ilgiyi kesmek, konuşmamak haram…

Müslüman müslümanın kardeşidir, her zaman yardımcısı olacak. Zulüm ettiği zaman, günah işlediği zaman bile yardım edecek. Nasıl yardım edecek?

Günahı işlememesine çalışacak, engellemeye çalışacak. İlgi devam edecek, onu kurtarmaya çalışacak. Kötü yoldan iyi yola çekmeye çalışacak, elinden tutmaya çalışacak. Onun için darılmak haram olduğundan, darılmayacak; ilgiyi kesene gidecek, kurtarmaya çalışacak.

Senden ilgiyi kesen, sen iyi bir insan olduğuna göre, demek ki kötü yola gidiyor. Sen ne yapacaksın? Sen onun yanına gideceksin yavaş yavaş, yumuşak yumuşak;

"—Bu hastalandı, kafayı bozmak üzere, en iyisi ben buna şöyle usûlüyle muamele edeyim, yavaş yavaş doğruları anlatmaya çalışayım, biraz gönlünü almaya çalışayım, aman sapıtmasın, şaşırmasın, namazı bırakmasın, ibadeti, hayr ü hasenâtı bırakmasın." diyeceksin.

Bazıları öyle oluyor. Bakıyorsun… Geçen senelerde tüccar tanıdığımız anlattı. Hanlarında bir kimse varmış; sakallı, şalvarlı, cübbeli, sarıklı, beş vakit namazı camide kılan, handaki

tezgâhtarlara gidip;

“—Gel kardeşim namaza beraber gidelim.” filan diye onları da doğru yola çekmeye çalışan bir insan. Aa! Bir değişmiş; sakalı kesmiş, namazı bırakmış, camiyi bırakmış, bütün kötü şeyleri işlemeye başlamış.

Neden? İnsanoğlu bir karar üzere durmaz, çok sağlam bir mahlûk değildir insanoğlu.

وَخُلِقَ الإِنسَانُ ضَعِيفًا (النساء:٢٨)

(*Ve hulika'l-insânü daîfen*) “İnsanoğlu zayıf yaratılmıştır.” (Nisâ, 4/28)

Ufacık bir şeyden harap olur, küçücük bir şeyden morali bozulur, rûhen hasta olur, gelir bizim karşımıza dua ister bizden. Bir şey yok ya, turp gibi sapasağlam. Yok, şöyle olmuş da böyle olmuş da, incir çekirdeğini doldurmayan şeyden hasta olur. Çok zayıftır bu insanoğlu. Ruhunun dengesi bir sarsıldı mı, bir bozuldu mu pehlivan gibi insan sinek kadar kıymeti kalmaz.

Onun için çok ihtiyatlı davranmak lazım. Hem insanın kendisine de çok güvenmemesi lazım. Daima Allah'a sığınması lazım.

“—Yâ Rabbi, beni şaşırtma yâ Rabbi! Beni doğru yoldan ayırma yâ Rabbi! Beni nefsime uydurma yâ Rabbi! Beni şeytana kananlardan etme yâ Rabbi! Hidayetten sonra dalalete ayağımı saptırma yâ Rabbi, günahlara bulaştırma!..” diye daima Allah'a sığınmak lazım. Zordur, kolay değildir.

Onun için, senden birisi ilgiyi kesti mi, sen; “Hastalandı bu adam?” diyeceksin, tedavi etmek için yumuşak davranacaksın. İpi gerdirtmeyeceksin, koparttırmayacaksın, gideceksin.

Balıkçılar diyorlar ki:

“—Büyük bir balığı yakaladığın zaman birden çekersen balık bir çeker oltayı, kopartır.”

“—Ne yapacaksın?”

“—Salacaksın salacaksın, çekeceksin. Biraz zorlandığı zaman yine salacaksın salacaksın, yine çekeceksin. Biraz zorladığı zaman yine salacaksın, yine çekeceksin.”

Maksat ne? Oltayı kopartmamak. Yakaladı ya. Sonra iyice yorulduktan sonra balığı alırsın belli bir usûlle. Hızlı çeksen o zaman da ağzı yırtılır, yine kaçar. Yavaş yavaş alacaksın; kocaman bir balık, bir milyon lira, bir buçuk milyon lira, tamam. Ama usûlü var işte. Fazla gerdirdiği zaman salıvereceksin.

Beşerî münasebetlerde de böyle. İpi koparttırmayacaksın adama. Mühim olan onları yakalamak, doğru yola getirmek.

İkincisi: (*Ve tu'tiye men harameke*) "Sana vermemiş zamanında, kötülük yapmış, istediğini yapmamış, sıkışık olduğun zamanda yardım etmemiş; sen ona vereceksin."

Ne yapalım; o sana vermedi, o sevabı kaçırdı, sen sevabı kaçırma!

Sen sevabı kimin için yapıyorsun? Allah için yapıyorsun!

Kardeşlerimiz var şimdi, her gün haber alıyoruz, rapor alıyoruz sağdan soldan. Bin bir türlü problem başımızda; onunla uğraş, bununla uğraş, bin bir türlü dert... Hayır, yapmak istiyorsun, şahsın için değil, toplum için faydalı bir şey yapmak istiyorsun; o

kadar çok müşküller, o kadar çok problemler çıkıyor ki…

Öyle negatif, öyle çelmeleyici insanlar var ki… Sen gangstersin, mafya çetesi reisisin de ortalığı kasıp kavuruyormuşsun gibi muamele ediyor, vatan haini muamelesi yapıyor. Okul kurmak istiyorsun, hayır yapmak istiyorsun; hayır yapmanı engelliyor, hayır yaptırtmak istemiyor, hayrı başlatmak istemiyor, hayrı çalışır hale getirmek istemiyor.

Niçin yapıyoruz biz? Bırakacak mıyız, darılacak mıyız?

Hayır! Cümle cihan halkı aleyhimize dönse, hakkı işlemekte, yapmakta devam edeceğiz.

Neden? Allah için yapıyoruz da ondan!

İnsanlar beğensin diye yapmıyoruz. İnsanlar alkışlasın diye yapmıyoruz da onun için.

Beğenmezse beğenmesin!

Kötülüğünü düşünür, suizanda bulunur…

Ödüm patlıyor benim; şu camiin orasını, burasını yaptırdık, pırıl pırıl, ışıl ışıl her tarafı oldu; parayı elime almaktan ödüm patlıyor. Gidin oraya verin, şöyle yapın. Ameleyi çalıştırın, yevmiyesini siz verin; demiri siz alın, buraya getirin, siz koyun. Mühim olan insanın suizan altında kalmaması; çok önemli…

Hayır işine giren herkese, herkes böyle ters bakıyor. Adam işini gücünü bırakıyor, cami yaptıracağım, hayır yapacağım diye koşturuyor, çeşit çeşit iftiralara uğrayabiliyor. Allah korusun. Zor.

Kadir kıymet bilmediler, ne yapacağız? Biz hayrı bırakacak mıyız? Hayır, bırakmayacağız! Allah biliyor. Biz Allah'ın sevdiği işi yapmaya devam edeceğiz.

O adam bana vermedi, ben ne yapacağım?

Benim elime fırsat geçerse ben kötüye iyilikle muamele ederim, o utanır. Ben sevabı kaçırmam, o sevabı kaçırdı. Ben tam borçlu olduğum sırada borç istedim vermedi, tamam, o şimdi borç istiyor; ben veririm.

Neden? Borç vermek sevap. Sevabı ben kaçırmadım, o kaçırdı. Böyle düşünürüz. Yaptığımız işi Allah rızası için yaptığımız müddetçe vazgeçmeyiz. O zaman da o adam mahcup olur ve yola gelir.

Peygamber SAS Efendimiz'in dünya kadar düşmanı vardı.

Yığınla düşmanı vardı Mekke'de. Mekke'nin, Kureyş'in eşrafından nice insanlar vardı. Hepsinin gönlünü kazandı.

Neden? Çok halim selim muamele etti, kötülere hep iyilikle mukabele, muamele etti.

Kendisine, bakın âyet-i kerîme iniyor, Hz. Hamza'yı öldürdükleri, şehid ettikleri zaman Uhud'da; kulağını kestiler, burnunu kestiler, göğsünü açtılar, ciğerini çiğnediler. Peygamber Efendimiz de bir sinirlendi. Çok üzüldü. Amcasını çok seviyordu. Bir insan ölür savaşta ama böyle gözünü oy, kulağını kes, burnunu, dudağını kes, ciğerini aç. Çok sinirlendi.

"—Ben de yetmiş tanesini onların yakalayıp intikamımı almazsam..." filan diye böyle yemin etti. Onun üzerine âyet-i kerîme indi Peygamber SAS'e:

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ ، وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ (النحل:١٢٦)

(*Ve in àkabtüm feàkıbû bi-misli mâ ùkıbtüm bihî, ve lein sabertüm lehüve hayrun li's-sàbirîn.*) "Eğer ceza vermek isterseniz, size yapılanın aynıyla mukabele edin! Sabrederseniz, and olsun ki, bu sabredenler için daha iyidir." (Nahl, 16/126) diye bildirdi Peygamber Efendimiz'e Allah celle celâlüh.

Efendimiz sabretti. Yemin etmişti, intikam almak için;

"—Vallahi, yetmiş tanesini şöyle yapacağım." diye.

Yemininin kefaretini ödedi, Allah sabretmeyi tavsiye ettiği için âyet-i kerimede kötülere iyilikle mukabele etti. Kàtilleri affetti. Müslüman olunca ceza vermedi, Mekke'ye girdiği zaman katliam yaptırmadı. Katliam yapmak isteyen hızlı komutanlar vardı;

"—Şimdi müşriklerin karşısında biz galip durumdayız, Mekke'ye bir girelim, o bize eskiden kan kusturan herifleri bir yakaladık mı neler yapacağız." diyenleri vazifeden aldı. Sen gel bakalım, pasif hizmete, şuraya git. Katliam yaptırtmadı.

"—Kâbe'ye sığınanlar emniyettedir, sığınanlar kurtulacaktır, Ebû Süfyân'ın evine girenler kurtulacaktır." dedi, sığınma yeri gösterdi…

Koca İslâm mücadele tarihinde Peygamber SAS'in Arabistan'a İslâm'ı yerleştirme savaşları oldu; Bedir, Uhud, Hendek, Huneyn harbi ve saire… Kaç tane müşrik öldü?

Yüz küsur. Hamidullah Bey tarihinde saymış; bu kadar az.

Kan dökmedi Peygamber Efendimiz. Sulhen, gönlünü alarak, sabrederek, kötülere iyilikle mukabele ederek gönül kazandı. Bir zamanın en azılı kâfirleri, müşrikleri müslüman oldular, sonra İslâm'a hizmet ettiler.

Hz. Ömer RA'ı ziyarete geldiler Kureyş'in rüesâsı, başkanları, itibarlı insanlar, eşraftan insanlar. Hz. Ömer, emîrü'l-mü'minîn, odalarına almadı onları.

Biz olsak;

"—Efendim hoş geldin, —bakan, müsteşar bilmem ne filan— buyurun efendim, hoş geldiniz efendim." deriz. Hz. Ömer hiç yüz vermedi onlara.

Bilâl-i Habeşî ile Süheyb-i Rûmî'yi almış odasına, onlarla konuşuyor, ötekiler dışarıda bekliyor. Bilal ile Süheyb köleleriydi

onların. Mekke'de köleydi onlar, işkence görüyorlardı. Bilal'i, Süheyb'i RA yanına almış, onlarla sohbet ediyor, ötekiler de kapıda bekliyorlar.

Dayanamadılar, nefislerine ağır geldi, izzet-i nefislerine dokundu. Bir tanesi dedi ki;

"—Ya bu ne biçim iş, böyle bir acayip gün görmedim; Kureyş'in eşrafı kapıda bekletiliyor, el pençe divan, köleler içeride halifeyle beraber oturuyor, ne biçim gün?" dediler.

İçlerinden bir tanesi kalktı, o da asaletli bir insan ama akıllı insanlar bunlar. Dedi ki;

"—Ey kavmim, kabahat, kusur bizdedir; Allah'ın emri hepimize umumî geldi, biz reddettik, onlar kabul etti. Onlar Allah'ın Rasûlü'ne yardımcı oldular, biz düşman olduk. Onlar bizi geçtiler sevapta, mânevî mertebe bakımından, Müslümanlıkta daha ileri gittiler, biz geride kaldık. Bizim bugün bu dünyada bunların mertebesine yetişmemiz mümkün değildir. Ancak gelin cihad diyarlarına gidelim, savaş yerlerine gidelim, savaşalım, Allah yolunda şehid olursak belki âhirette bunlardan derece bakımından geri kalmayız."

Bir zamanın müşrikleri, azılıları, Peygamber Efendimiz'e asker gönderen, savaşan, nice nice müslümanları asmış, kesmiş, öldürmüş olan insanlar sonradan iyi insan olup bakın Allah yoluna cihada gidiyorlar, aileleriyle Mekke'yi terk edip… Koca aile gitmiş de bir kişi dönmüş, öbür bir koca aile gitmiş bir kişi de oradan dönmüş. Toplamda iki tanesi dönmüş geriye, Hz. Ömer de ikisini evlendirmiş, birisi kız birisi erkekmiş. Aileler cihad yolunda canlarını vermişler. O hale gelmişler.

Onun için ne yapacaksın?

Sana vermeyene sen vereceksin. Senden alâkayı kesene sen alâkanı devam ettireceksin.

(*Ve tasfaha ammen şetemeke*) "Sana zulmeden, sana ağır söz söyleyen, hakaret edene sen halim selim muamele edeceksin, hoş göreceksin, uymayacaksın."

Güzel ahlâk bu işte!

Böyle olunca insan yükselir, yücelir, toplum düzelir. Böyle olmadığı zaman;

"—O bana böyle yaptı, ben ona öyle yaparım; o bana böyle yaptı,

ben ona bin katını yaparım; o bir tane yaptı, ben yetmiş tane yaparım.” dedin mi, toplumda kan davası, çalkantılar ve saire bitmez.

c. Duanın En Kıymetlisi

Üçüncü hadîs-i şerîfi de okuyalım, keselim dersimizi. Çok önemli bu hadîs-i şerîfler. Talha Hazretleri’nden mürsel olarak rivayet edilmiş bir hadîs-i şerîf. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[59]

أَفْضَلُ الدُّعَاءِ يَوْمَ عَرَفَةَ ، وَأَفْضَلُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِى: لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ ، لاَ شَرِيكَ لَهُ (مالك ، ق . عن طلحة بن عبيد الله بن كريز مرسلاً)

RE. 77/1 (*Efdalü’d-duài yevme arafate, ve efdalü mâ kultü ene ve’n-nebiyyûne min kablî: Lâ ilâhe illa’llàhu vahdehû lâ şerîke lehû.*)

(*Efdalü’d-duài*) “Duanın en faziletlisi, en kıymetlisi, (*yevme arafate*) Arafat’ta hacıların toplandığı Arafe günündeki duadır.”

Çok kıymetlidir. O Arafat’ta, vakfeye durduğun zaman, o hacıların, o günü, o saatleri, o vakitte yaptığı duaları muazzamdır, Allah’ın çok rahmet ettiği, duaları kabul ettiği, kullarını affettiği yerdir.

Hacılık çok önemli bir iştir. Arafat çok önemli bir yerdir. Arafat’ta vakfeye durmak çok önemlidir. Çok mühim bir gündür orası. Hac zaten çok mühimdir. Mekke, Medine zaten çok

---

[59] İmam Mâlik, *Muvatta’* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.214, no:500; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.IV, s.284, no:8174; Abdü’r-Rezzâk, *Musannef*, c.IV, s.378, no:8125; Begavî, *Şerhü’s-Sünneh*, c.III, s.381; Talha ibn-i Ubeydu’llah ibn-i Küreyz RA’dan.

Beyhakî, *Fadàilü’l-Evkat*, c.I, s.367, no:191

Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.I, s.352, no:1413; Ebû Hüreyre RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.V, s.66, no:12079; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.V, s.205, no:3993.

mühimdir. Ama Arafe gününde yapılan dua da yapılan duaların en kıymetlisidir. Saatlerce dua imkânı vardır orada; çadırın içinde hiç vakti boşa geçirmeyip boyuna güzel güzel dualar etmek lazım, vakfeyi cân u gönülden gözyaşlarıyla yapmak lazım.

Hadisin devamında Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[60]

أَفْضَلُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي: لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ

لاَ شَرِيكَ لَهُ (مالك، ق. عن طلحة)

---

60 İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.214, no:500; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.284, no:8174; Abdü'r-Rezzâk, *Musannef*, c.IV, s.378, no:8125; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.381; Talha ibn-i Ubeydu'llah ibn-i Küreyz RA'dan;

Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.572, no:3585; Amr ibn-i Şuayb Rh.A'ten.

Taberânî, *Dua*, c.I,s.273, no:874; Hz. Ali RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dımaşk*, c.IX, s.274; Süfyan ibn-i Uyeyne Rh.A'ten.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.352, no:1413; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.113, no:12079; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.172, no: 456; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.V, s.205, no:3993.

(*Efdalü mâ kultü ene ve'n-nebiyyûne min kablî: Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh*) “Benim ve benden önce gelen bütün peygamberlerin söylediği sözlerin en üstünü, en faziletlisi: (*Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh*) sözüdür.”

(*Lâ ilâhe illa'llàhu*) “Allah'tan başka ilâh yoktur, (*vahdehû*) o tektir, bir tanedir; (*lâ şerîke lehû*); onun şerîki, nazîri yoktur.”

Eşi, benzeri, misli, dengi, şerîki, nazîri, ortağı yoktur Allah'ın. Oğlu, kızı yoktur. Allah-u Teàlâ Hazretleri tektir, alemlerden müstağnidir. Her şeyi görür, bilir; gözler onu göremez.

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ (الشورى:١١)

(*Leyse kemislihî şey'ün*) “Onun gibi hiçbir şey yoktur.” (Şûrâ, 42/11)

Bütün peygamberler Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin varlığını, birliğini söylemişlerdir bütün eski peygamberler de; Mûsa AS da, İsâ AS da, İbrâhim AS da; hepsi Firavun'un karşısında, Nemrud'un karşısında, cebbarların karşısında (*Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh*) demişlerdir. En önemli şey budur. Sağlam bir inanç, doğru bir inanç.

Şimdi, Amerikalılar doların üstüne yazmışlar:

(*In God We Trust*) Ne demek? “Biz tanrıya dayanıyoruz. Allah'a tevekkül ediyoruz.” demek yani.

Geçen gün mühendisin birisi Amerika'da okumuş, böyle söylüyor, doların üstünde bu yazı var diye Amerikalıları övüyor. Kıymeti yoktur. *In God We Trust* sözünün kıymeti yoktur.

Neden? Onların *God* dedikleri zaman aklına gelen, bizim aklımıza gelen değildir de ondan. Biz buna kavram diyoruz.

Şimdi Amerika'dan gelmiş kardeşimiz de var, doktora yapıyormuş bir konuda.

God dediği zaman bir Amerikalı neyi tasavvur ediyor?

Hz. İsa'nın çarmıha çivilenmiş, mum gibi sararmış cesedini göz önüne getiriyor.

Olmadı ki... O, Allah'ın kulu ya. Allah çivilenir mi ya? Aklın yok mu senin? Yirminci Yüzyıl'da mısın, Afrika'da mısın, ilk çağda mısın, medeniyetten bu kadar uzak mısın; akıldan, mantıktan,

ilimden irfandan bu kadar yoksun musun ya?

Hz. İsa'dan önceki insanların Rabbi kimdi ya?

Ondan önce, (*kable'l-isâ*) yani İsa'dan önce, (*before Christ*) Christ'ten önce, milattan önce insanlar yok muydu, dinleri yok muydu? Hz. İsa'yı bilmiyorlar, hangi dine gireceklerdi onlar?

Öyle saçma şey mi olur? Hz. İsa'ya tapılır mı? Hz. İsa Allah'ın oğlu olabilir mi? Allah'ın oğlu olması için hanımı olması lazım, hanımı olması için izdivaç olması lazım, gerdek olması lazım, münasebet-i cinsiyye olması lazım.

Allah'a bundan büyük iftira olur mu? Utanmıyor musunuz ya?

Yirminci Yüzyıl'da, ey Amerikalılar utanmıyor musunuz ya? Yüzünüz kızarmıyor mu bu lafı söylerken? Allah'tan korkmuyor musunuz?

Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor:

إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ (لقمٰن:١٣)

(*İnne'ş-şirke lezulmün azîm.*) "Şirk koşmak çok büyük bir zulümdür." (Lokman, 31/13)

Ha, öyle oyuncak bir şey değildir.

In God We Trust. "Hz. İsa'ya dayanıyoruz." demek istiyorlar. Hz. İsa Allah'ın bir kulu… Dayanacaksan Allah'a dayan.

Ama nasıl Allah? (*Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh)* Kendisinden başka ilah olmayan, şerîki, nazîri olmayan tek Allah… Bizim anladığımız mânada…

Yoksa öyle haç, put ve saire değil. Laflara, kelimelere, herkes başka türlü, başka mâna verir. Kıymeti yok.

(*In Allah we trust*) yaz bakayım oraya. "Biz Allah'a tevekkül ediyoruz." de bakalım!

God deyince herkesin bir god'ı var. Vahşilerin de bir totemi, putperestlerin de bir putu var, Hinduların da var. Kimisi ineğe tapıyor. İnek karşısında "möö!" diyor, bu da onun karşısına geçmiş tapınıyor ona.Biz kesiyoruz, derisinden, köselesinden ayakkabı yapıyoruz, tepe tepe kullanıyoruz; o ona tapınıyor. Etini yiyoruz, sucuk yapıyoruz.

Ya aklın mı yok? Türkiye'de sucuk yapılan bir şeye, Hindistan'da tapınılır mı?

أَفْضَلُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي: لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ

لاَ شَرِيكَ لَهُ .

(*Efdalü ma kultü ene ve'n-nebiyyûne min kablî: Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh*) "Benim ve benden önce gelen bütün peygamberlerin söylediği sözlerin en üstünü, en faziletlisi: (*Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh*) sözüdür."

İnancın doğru, incın sağlam olması lazım!

Bizim memlekette de bozuk inançlar yok mu? Var. Benim buradaki dinleyicilerimden, talebelerimden bazısı söylüyordu:

"—Benim babam kâfir, hocam. Benim babam müşrik. Benim babam Hz. Ali'ye 'tanrı' diye inanıyor." diyordu.

Olur mu?!

Hz. Ali de Allah'ın bir kulu işte, Peygamber Efendimiz'in damadı, sahabelerden biri, benim dedem. Ama kul, Allah'ın bir kulu. Öyle tapınmak olur mu?

Allah-u Teàlâ Hazretleri ezelîdir, ebedîdir, sermedîdir, varlığının evveli yoktur, kadîmdir, bâkîdir.

İlk önce bunları öğreniyoruz biz. Amerikalı, Avrupalı, Japon, Hintli bunu öğrenmezse adam olmaz. Bu inancı yakalayamadıktan sonra Allah'ın huzurunda kıymeti yoktur, âhiretleri mahvolmuş demektir. Dünyalarının da kıymeti yoktur, âhiretleri de mahvolmuş demektir. *Lâ ilâhe illallâh* diyecek, *(vahdehû lâ şerîke leh*) diyecek, Allah'ı Kur'ân-ı Kerîm'de anlatılan sıfatlarıyla, aşkın, transandantal varlık olarak bilecek, inanacak. Yoksa haç, put, heykel diye bilmeyecek…

Singapur'da biz taksiye bindik, yağmurlu, şakır şakır yağmur yağıyor, uçağa yetişeceğiz Avustralya'ya uçacağız. Taksinin şoförü sordu:

"—Siz kimsiniz?"

"—Biz, müslümanız, Türk'üz. Türkiye'den Avustralya'ya gidiyoruz." dedik.

Bizim arkadaş da sordu:

"—Siz hangi dindensiniz?"

"—Ben Budistim."

Gördük zaten; oraya şişman göbekli, göbeğinin böyle çukur yeri görülen, göbeği taşmış şişman bir heykel koymuş, Buda'nın heykeli. Şöyle göbeği görünüyor, göbekli, karpuz gibi bir şey. Oraya koymuş. O da onun putu; Buda…

Arkadaş dedi ki;

"—Bunu nereden aldın?"

"—Çarşıdan…"

"—Kim yaptı bunu?"

"—Döktüler madenden veya tahtadan oydular. Bundan önce bir tahtaydı, madendi."

"—Sen buna nasıl tapınıyorsun?" dedi.

Havaalanına gidinceye kadar adamı benzettik. Dininin din olmadığını anlattık ona. Doğru yola gelmesi gerektiğini anlattık.

(*Efdalü ma kultü ene ve'n-nebiyyûne min kablî: Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh*) "Benim ve benden önce gelen bütün peygamberlerin söylediği sözlerin en üstünü, en faziletlisi: (*Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh*) sözüdür."

(*Lâ ilâhe illa'llah*) "Allah var; şerîki, nazîri yok. Kâinatın sahibi, hâkimi, Hâlıkımız, Râzıkımız, Gaffâr-ı zünûb, Settar-ı uyûb, Esmâü'l-Hüsnâ'nın sahibi Rabbimiz. Âlemlerin Rabbi, Rabbü'l-âlemîn. (*Vahdehû la şerike leh*) "Tektir, şerîki, nazîri yoktur, ortağı, eşi benzeri yoktur."

Bu Arafat'ta da çok söylenen bir söz olacak. Hacı, hacca gittiği zaman hem Arafat'ta dua çok sevaptır, hem de (*Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke* leh)'i orada çok söylemek çok kıymetlidir. Orada en çok bunu söyleyip öyle dua etmek lazım!

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi sevdiği kul eylesin…

Kâinatın sahibi, Hâlıkı bizi severse cümle cihan halkı düşman olsa bir şey yapamaz. İbrâhim AS'ı, Mûsa AS'ı koruduğu gibi korur Allah. Allah bizi sevmezse, biz Allah'ın sevmediği bir kul olursak, cümle cihan halkı yardımımıza gelse bize fayda sağlayamaz. Allah'ın sevdiği kul olmaya çalışmamız lazım.

Allah bizi sağlam inançlı, sağlam akideli, sağlam müslümanlar eylesin... Hayırlı kul eylesin, ömrümüzü hayırlı geçirmeyi, imtihanı başarmayı nasib eylesin…

Bir gün gelip biz de göçüp gideceğiz; herkes gidiyor, kimse kalmıyor, peygamberler de gidiyor, Allah'ın sevgili kulları, hükümdarlar da gidiyor, zengin insanlar, komutanlar da, başkanlar da, zenginler de, sağlıklı afiyetli pehlivanlar da, herkes gidiyor, bir gün biz de gideceğiz.

Allah'ın huzuruna sevdiği, razı olduğu bir kul olarak varmayı Allah cümlemize nasib eylesin… Cennetiyle Cemâli'yle cümlemizi müşerref eylesin…

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

11. 09. 1994 – İskenderpaşa Camii

14. EN HAYIRLI İLİM

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn… Ve's-sâlatu ve's-selâmu alâ seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ ve üsvetine'l-haseneti ve tâcı ruûsinâ ve tabîbi kulûbinâ muhammedini'l-mustafâ… Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ…

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

أَفْضَلُ الْعِيَادَةِ أَجْراً ، سُرْعَةُ الْقِيَامِ مِنْ عِنْدِ الْمَرِيضِ (الديلمي عن جابر ؛ ابن أبى الدنيا ، هب. عن سعيد بن المسيب مرسلاً)

RE. 77/9 (*Efdalü'l-iyâdeti ecran, sür'atü'l-kıyâmi min indi'l-marîz*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem ve sevgili kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanâtı, ikramâtı dünyada, ahirette üzerinize olsun… Allah sizi iki cihanın bahtiyarlarından eylesin… Cennetiyle, cemâliyle müşerref eylesin…

Peygamber-i Zişânımız Muhammed-i Mustafâ SAS Efendimiz'in mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet okumak, dinlemek, teallüm eylemek, tefeyyüz eylemek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izahına geçmeden önce, Peygamber SAS Efendimiz'e bağlılığımızı, sevgimizi, saygımızı ifade eden bir nişâne olsun diye, onun mübarek âlinin, ashâbının,

etbâının, ahbâbının, ezvâcının, hulefâsının ve verese-i nebî olan evliyâullah u mukarrabîn, ulemâ-i muhakkıkîn, sâdât-ı meşâyih-i turuk-u aliyyemizin cümlesinin; Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyy-i Mürtezâ'dan şeyhimiz, hocamız, üstâdımız Muhammed Zâhid-i Bursevî Hazretlerine kadar tarikatlerimizin silsilelerinden güzerân eylemiş olan bütün din ve tarikat büyüklerimizin ruhları için;

Bu beldeleri fethedip bize miras ve yâdigâr ve emanet bırakmış olan fatihlerin, şehidlerin, gâzilerin, mücahidlerin, alimlerin, fâzılların ruhları için;

Cümle hayır hasenât sahiplerinin ve hâsseten şu camiyi bina etmiş olan İskender Paşa Hazretlerinin ruhu için; bu camiyi zaman zaman tamir etmiş, genişletmiş, yenilemiş, düzene sokmuş olanların, emeği gayreti geçmiş olanların kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Uzaktan yakından bu dersi dinlemeye gelen siz kıymetli, değerli, vefakâr, fedakâr kardeşlerimizin de ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin, yakınlarının ruhlarına hediye olsun, ruhları şâd olsun, kabirleri nur dolsun, makamları âlâ, dereceleri yüksek olsun diye;

Biz yaşayan, şu dâr-ı imtihan olan dâr-ı dünyada hayat süren mü'minler de Rabbimizin rızasına uygun ömür sürelim, âmâl-i sâliha, hayrât u hasenât, ibadet ü taat ile ömrümüzü geçirelim, Rabbimiz'in huzuruna hülâsaten, netice-i meâl olarak sevdiği razı olduğu kullar olarak varalım, cennetiyle cemâliyle müşerref olalım diye bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyup öyle başlayalım. Buyurun!

……………………………………

a. Hasta Ziyaretinin Faziletlisi

Mukaddimede Arapça metnini okuduğum hadis-i şerif, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 77. sayfasındaki 9. hadis-i şeriftir.

İbn-i Ebi'd-Dünya'da, Beyhakî'nin *Şuabü'l-İman*'ında Said ibn-i Müseyyeb Rh.A'ten mürsel olarak; Deylemî'nin *Müsnedü'l-Firdevs*'inde Câbir RA'dan rivayet edildiğine göre, Peygamber SAS

Hazretleri buyurmuş ki:[61]

أَفْضَلُ الْعِيَادَةِ أَجْراً ، سُرْعَةُ الْقِيَامِ مِنْ عِنْدِ الْمَرِيضِ (الديلمي عن جابر ؛ ابن أبى الدنيا ، هب. عن سعيد بن المسيب مرسلاً)

RE. 77/9 (*Efdalü'l-iyâdeti ecran, sür'atü'l-kıyâmi min indi'l-marîz*)

(*Efdalü'l-iyâdeti ecran*) "Hasta ziyaretinin sevap bakımından en faziletlisi, en üstünü, en sevaplısı, en güzeli, en yerinde olanı, (*sür'atü'l-kıyâmi min indi'l-marîz*) hastanın yanından çabuk kalkıp gitmektir."

İyâde, iyâdetü'l-marîd; hastayı ziyaret etmek demektir. Arapça'da hasta ziyaretinin özel adı var; *iyâde* deniliyor. Ayn, ye, elif, dal, te…

Hasta ziyaretinin en faziletlisi, hastanın yanından çabuk kalkıp gitmektir. Allah o zaman çok sevap veriyor. Hasta ziyaretine hep sevap veriyor da, en çok sevap verdiği, sevap bakımından en üstün olan ziyaret şekli...

Yani hastanın yanında çok durmak iyi değil. Sevabın çok olması isteniyorsa; "Nasılsın, iyi misin? Allah'a ısmarladık..." İşi biraz kısa tutmalı.

Tabii hasta da ne olduğunu anlamayacak kadar da kısa olursa nasıl olur, bilmiyorum. O da istemeyebilir;

"—Ya birazcık kal." diyebilir.

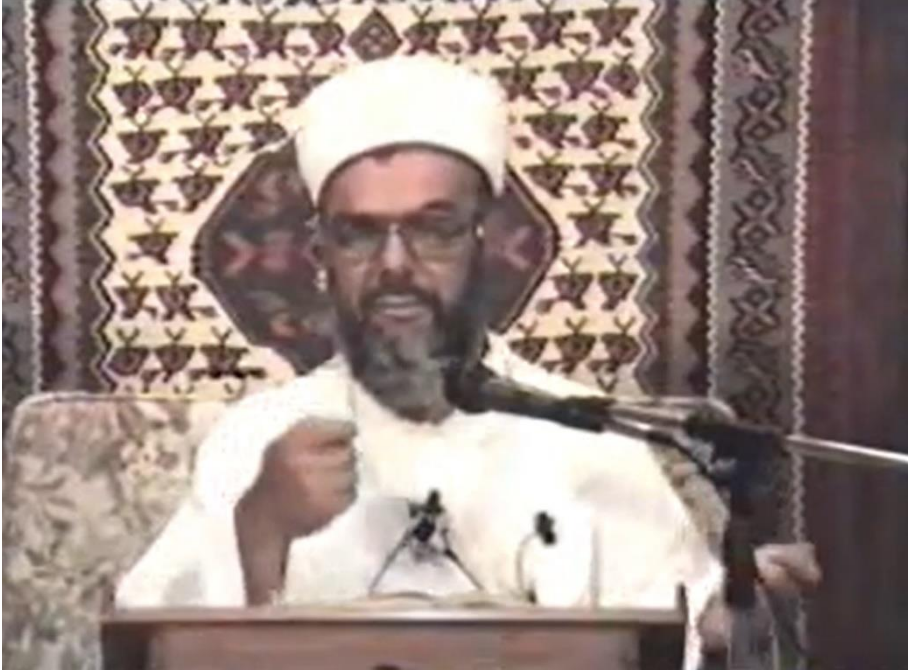
Ama sanıyorum burada asıl bahis konusu olan sebep şudur: Hasta nezaketen sizin karşınızda gözlerini açıyordur ama içi acıyordur, ağrıyordur, başı zonkluyordur, yarası sızlıyordur, gözlerini zor açıyordur, yerinde zor duruyordur, belki abdesti sıkışıyordur, belki bir ihtiyacı vardır, söyleyemiyordur. Bu gibi ihtiyaçlar olabilir.

---

[61] Sehàvî, *Mekàsîdü'l-Hasene*, c.I, s.131; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.542, no:9221; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *el-Marîd ve'l-Keffarât*, c.I, s.131; Said ibn-i Müseyyeb Rh.A'ten mürsel olarak.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.97, no:25153; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.155, no:459; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.230, no:4037.

Uykusu gelebilir, gözleri açılamaz, zor durur veyahut bir ihtiyacı olur. Onun için, hastanın yanında uzun boylu mekân tutmamalı, oturup;

"—Gelsin kahveler..." vs. vs.

Hasta artık gözünün içine bakıyor:

"—Gitse de yüznumaraya kalksam. Gitse de sağ tarafıma dönsem, uyusam..." gibi böyle bir durum olmaması lazım!

Muhterem kardeşlerim! Müslüman zeki, akıllı, uslu bir insan olacak. Duruma göre hareket edecek.

Peygamber SAS Efendimiz bir keresinde ne buyurdu?

"—Bugün oruç tutmayanlar sevabı daha çok aldı, sevapları aldı götürdü." dedi.

Allah Allah... Oruç tutmak oruç tutmamaktan daha sevaptır aslında... Niye o gün oruç tutmamak oruç tutmaktan daha sevaplı oldu?

Bu iş, yerine göre, onun için.

Ordu sefer halindeydi. Peygamber Efendimiz; "Oruç tutmayın!"

demişti. Çünkü hava güneşliydi, çölde yolculuk kolay değil zaten, bir de oruç, bir de sıcak, bir de hareket, bir de yük taşımak, yol yürümek... "Oruç tutmayın!" dedi. Elbet bir bildiği var. Allah'ın kulun ibadetine ihtiyacı yok. Peygamber Efendimiz öyle söylemiş.

Kimisi; "Ben dayanabilirim, ben metin bir insanım." dedi, oruç tuttu. Rasûlüllah'a isyan etmek istemedi de;

"—Herhalde Rasûlüllah Efendimiz bizi sevdiğinden, bize acıdığından böyle yaptı. Ama ben kuvvetliyim, hem tutarım hem işimi yaparım, sevap kazanırım." diye düşündü.

Ama o zaman öyle olmadı. Güneşten baygın düştüler, yorgun düştüler, serildiler, perişan oldular, ötekilere yük oldular. Ötekiler onların hastalığıyla meşgul oldu, suları getirdi, yemekleri yaptı... O zaman akşamüstü de Peygamber Efendimiz dedi ki;

"—Bugün oruç tutmayanlar ecirleri aldı götürdü, gitti."

Yerine göre... Demek ki müslüman zekâsını kullanacak, ibadetin yerini bilecek.

Hiç unutmuyorum, Hocamız'la bir zâtı ziyarete gitmiştik, beraberce namaza gittik. Aslında ziyaret edilen kimse Hocamız'ın müridi, yani Hocamız onun şeyhi. Akşam namazını kıldık, bir yere davetliyiz, gideceğiz, arabanın içinde bekliyoruz.

Efendi namaza durdu, 12 rekât Evvabîn namazı kıldı. Fesübhanallah! Ya bu iki rekât da olur... Peygamber Efendimiz bazen iki rekât da kılmış; iki kılmış, dört kılmış, altı kılmış... 12 rekât kıldı. Şeyhini, hocasını 45 dakika orada arabanın içinde bekletti. İyi mi oldu, kötü mü oldu? Doğru mu oldu, yanlış mı oldu? Yanlış oldu.

"—Namaz kıldım, sevap aldım. Her zaman ben bu kadar namaz kılıyordum da şimdi kılmasam..."

Şimdi kılma, şeyhini bekletme; yaşlı, ak sakallı, mübarek insan... Sonra bir yere davetlisin...

Buna ne diyoruz biz?

Bir insanın zevki... "Herkes kaşık yontarmış ama..." dedelerimiz öyle diyor, "sapını ortaya denk düşüremez." Yontar yontar, yamuk olur. Yontar yontar, çarpık olur. Sapını ortaya getirmek herkesin becerdiği bir şey değil. Bu sapını ortaya getirmekten kastımız, dedelerimizin kastı; bir şeyi doğru düzgün yapmak.

Buna biz hikmet diyoruz. Arapça bunun aslı; bir şeyi hikmetle yapmak, yani "Hakîmâne yapmak, düşüne taşına, aslına, esasına, edebine uygun yapmak" demek. Bu çok önemli. Bunu güzel yapan iyi derviş olur, iyi müslüman olur, çok sevap alır; hayatta da başarı kazanır, ilerler, yükselir, üstün olur gider.

Kimisi tekkeye gelirmiş, 40 yıl uğraşırmış, 60 yıl uğraşırmış, bir adım atamazmış, ilerleyemezmiş. Neden?

Hikmetli hareket etmesini, hakimâne hareket etmesini bilemiyor.

Kimisi de gelirmiş, hemen makamları hızlıca geçer gidermiş, şeyhin iltifatına mazhar olurmuş, himmetine nâil olurmuş, derecesi yükselirmiş, maksuda erermiş, gidermiş.

Hasta ziyareti de iyi. Hastayı niçin ziyaret ediyoruz?

Gönlü hoş olsun diye. Daha doğrusu; hem mânevî teselli, hem de "Acaba benim yapabileceğim bir şey var mı? Şu hastaya ne yapabilirim?" diye.

"—*Selâmün aleyküm!* Nasılsın, iyi misin? Benim yapabileceğim bir hizmet var mı?" diye gidiyoruz aslında.

Binâen aleyh, o maksadı ana maksat olarak gönlümüzde tutup vaziyeti ona göre ayarlamamız lazım.

Normal ziyaretlerde de ben bunu hissediyorum. Mesela ben kendim bir bakanı, bir müdürü, bir müsteşarı, bir valiyi ziyarete gidiyorum. Düşünüyorum; bu adamın dışarıda bekleyen 40 tane ziyaretçisi var, işi var, gücü var, kalkıp bir yere gidecek... Diyorum ki;

"—Vaktiniz kıymetlidir, müsaadenizle kalkayım."

"—Yok hocam, biraz daha oturun."

Çok ısrar ederse bir kere daha, biraz daha oturuyorum. Ama ondan sonra yine "Kalkayım!" diyorum, yine kalkıp gidiyorum. Bir kere Diyanet İşleri Başkanı'nı ziyarete gitmiştik. Üç defa beni oturttu. Ben bir çay içmeye razı değildim... Dışarıda biliyorum, özel kalem odası ziyaretçiden kaynıyor. Kendisi kaldırmazsa başka... Ama biraz fırsat tanımak lazım.

Ziyaretleri ölçülü yapmak lazım.

Bazen bir büyük zât bir kimseye beş dakika randevu veriyor, diyor ki;

“—Tamam, beş dakika, 10’u 5 geçe geleceksin, 10’u 10 geçe çıkacaksın, randevu beş dakika.”

Ama içeride öyle bir hoş durumlar oluyor ki 10 buçuğu geçiyor, 11’e geliyor, 12’ye geliyor. O ayrı. Onun isteğiyle olursa ayrı. Ama ziyaretleri basiretli yapmalı, zamanında yapmalı, yerinde yapmalı, münasip miktarda yapmalı.

Hele hele ziyaret ettiğimiz kimse hasta ise, onun daha başka problemleri de olabilir, onun biraz daha gönlünü hoş tutmaya çalışmalı.

Şimdi bir âdet çıkartmışlar, o eskiden bizde yoktu. Hastanın odasının önüne defter koyuyorlarmış; gelen “Geçmiş olsun...” ve saire… Bir imza, adını yazıyormuş, gidiyormuş. Eğer hasta konuşacak tâkatte değilse ziyaretini öyle yapmış oluyor. O da bir tedbir.

Bazen doktorlar diyorlar ki:

“—Konuşması hastaya zarar verir.”

“—Olsun, ben çok yakınıyım, bir konuşayım.”

Tamam, sen çok yakınısın, bir konuş bakalım. Ötekisi de çok yakını, bir de o konuşsun. Öteki de çok yakını, bir de o konuşsun, bir de o konuşsun, bir de o konuşsun...

Bir arkadaşımız diyor ki; “Bir gün telefonları böyle cevaplandırırken...” diyor... Kendisi hasta, yatakta, bayılmış. Telefon sallanmış kalmış masanın kenarında, kendisi de başı yataktan sarkmış kalmış, bayılmış.

Sabaha gelmiş bakmışlar ki hasta o vaziyette, telefon bir tarafta sallanıyor, hasta bir tarafta sallanıyor. Tamam, işte çok yakının olduğu için buyur, hastaya “Geçmiş olsun!” deyiverdin, buyur... Yani sağlamı daha hasta etmek...

Basiret, hikmet, feraset ile her şeyimizi öyle yapmamız lazım. Müslümanlık zekâ işidir. Allah’ın rızasını kazanmak çok büyük zekâ işidir. Patavatsız insanlar, edebe riâyet edemeyen insanlar, zamanın ve zeminin gerektirdiği davranışı, o atikliği gösteremeyen insanlar yüksek makamlara çıkamıyor, yerinde sayıyor. Ötekiler, zeki olanlar, ferasetli olanlar yükseliyor.

b. Allah’ı Tanıma İlmi

Deylemî Hazretleri'nden bir diğer hadîs-i şerîf. Enes RA'dan rivayet etmiş.

Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:[62]

أَفْضَلُ الْعَمَلِ الْعِلْمُ بِاللهِ ، قَلِيلَ الْعَمَلِ يَنْفَعُ مَعَ الْعِلْمِ وَ كَثِيرَ الْعَمَلِ لاَ يَنْفَعُ مَعَ الْجَهْلِ (الديلمى عن أنس)

RE. 77/10 (*Efdalü'l-ameli el-ilmü bi'llâhi; kalîlü'l-ameli yenfeu mea'l-ilmi, ve kesîrü'l-ameli lâ yenfeu mea'l-cehli.*)

(*Efdalü'l-ameli*) "İşin, fiilin, ibadetin, taatin, sevaplı hareketin en üstün olanı, en kıymetli olanı..."

Hepimiz tabii sevap kazanmak için bir şeyler yapıyoruz ya; camiye geliyoruz, namaz kılıyoruz, vaaz dinliyoruz, vaaz ediyoruz, sadaka veriyoruz, hacca gidiyoruz, çeşme yaptırıyoruz, sevaplı bildiğimiz işlere koşturuyoruz. Peygamber Efendimiz;

"—Küçük büyük demeyin, bu hayırlı işleri yapın." buyurmuş.

Yani sakın mâruftan, hayırdan, sevaplı işten herhangi birisini hakir görme, küçücük bir şey bile olsa hakir görme, yap.

Yapıyoruz da, "Acaba bunların en sevaplısı, en faziletlisi, en kıymetlisi hangisidir?" diye de insanın aklında olması lazım. Daha sevaplı olanını yapmaya çalışması lazım. "Şu da iyi, şu da iyi. Şu daha sevap." O zaman onu yapması lazım.

(*Efdalü'l-amel*) "Yapılan işlerin, ibadet ve taatlerin en faziletlisi…"

Kendi kendinize düşünün diye ben biraz susuyorum, "En faziletli amel nedir?" diye aklınızdan bir tutun bakalım, tahmin edebilecek misin; namaz mı, oruç mu, hac mı, zekât mı, cihad mı?

Şimdi ben size söyleyeyim:

(*El-ilmü bi'llâhi*) "Allah'ı bilmektir. Allah'ı tanımaktır."

Biz buna *ma'rifetullah* diyoruz. Halkımızın arasında irfan denilen, ma'rifetullah denilen Allah'ı bilmek, tanımak. Allah vardır da kul Allah'tan fersah fersah uzaktır. Allah kulun her zaman, her

---

[62] *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.180, no:28940; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.236, no:4050.

mekânda yanında da kulun hiç gönlünde, aklında, dilinde Allah'ın adı yok.

En kıymetli iş Allah'ı bilmek, ma'rifetullah.

Nereden öğrenilir ma'rifetullah?

Fizikten mi öğreneceğiz? Hayır.

Kimyadan mı? Hayır.

Tarihten mi? Hayır.

Coğrafyadan mı? Hayır.

Coğrafya başka şeyden bahsediyor, fizik başka şeyden bahsediyor.

Allah ilmini öğreten ilim, tasavvuf.

İslâmî ilimler var, her birinin konusu var, her ilmin kendine göre sahası var. Her ilmin bir konusu vardır. "Meteoroloji ilmi hava durumları inceler." deriz. "Tarih ilmi geçmiş olayları inceler." deriz. "Coğrafya yeryüzünü inceler." deriz...

Allah'ı bilme ilmi tasavvuftadır. Hem nazarî olarak hem amelî, tatbikî ve sonuca götürücü olarak...

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin esması ve sıfatı ilm-i kelamda da bahis konusu ediliyor. İlm-i kelâm dediğimiz ilimde, akaid ilminde bir bölüm vardır, o bölümde;

"—Allah-u Teâlâ hazretleri sıfat-ı subûtiyesi vardır, sıfat-ı selbiyesi vardır; vardır, birdir, şerîki naziri yoktur, mahlukâtından hiçbir varlığa benzemez..." bir şeyler anlatılıyor. Doğrudur, Kur'ân-ı Kerîm'den alınmıştır.

Ama bir de o Allah bilgisini satırlardan çıkartıp da insanın sadrına, göğsüne, gönlüne yerleştirmesi, gözünün perdelerinin kalkması, Allah'ı bilmesi, yakîn ile bilmesi, ma'rifetullaha ermesi var. İşte o tasavvufî çalışmayla oluyor. O tasavvufî çalışmaların bir başlangıcı var, bir götürdüğü nokta var, "Bu işi nereden tutturmak lazım, nasıl götürmek lazım?" diye bir felsefesi var. Tabii ana düşüncesi, ana felsefesi nedir?

Allah, kendisini bilmek en şerefli ilim olduğundan, herkese kendisini bilmeyi nasib etmiyor, ikram etmiyor, vermiyor. Kâfir, varlığını bile bir anlayamıyor. Var, var ama, kâfir Allah'ın en sevmediği mahluk olduğundan Allah ona imanı bile nasib etmiyor. Bir de yakın kulu olmayı, evliyâsı olmayı sevmediği kula nasib

etmez.

Onun için, tasavvufta Allah'ın sevdiği kul olmaya çalışmak, sevdiği işleri yapmak yolundan yürüyerek, Allah'ın bilgisine erişmek metodu vardır. Kısaca söylemek gerekirse ana metodu, felsefesi budur. Sevdiği kul olmaya çalışacaksın, günahlardan kesileceksin, takvâ ehli olacaksın.

Sevdiği kul olmak için güzel huylara da sahip olacaksın; tatlı dilli, güleç yüzlü, cömert ve saire... Lokum gibi bir insan olacaksın. Günahları da işlemeyeceksin. Ondan sonra, Allah'ın çok sevdiği bazı ibadetler var, onları da yapacaksın, yapacaksın, yapacaksın... İşte tasavvuf ilmi onları biliyor, onları yaptırtıyor. Çünkü Allah bilgisini kimse kimseye veremez; Allah bilgisini Allah istediği kullara kendisi verir. İstemezse vermez.

Ben İlâhiyat Fakültesi'nde odamda oturuyordum, birisi geldi. Sinop'ta askerlik yapıyormuş. Kapıyı çaldı, izin istedi, içeri girdi, oturdu.

"—Ben transandantal meditasyon yapıyorum." dedi.

En son moda, Avrupalılar'ın ve sairelerin yaptığı; gözlerini kapatarak, kendisini konsantre ederek birtakım aşkın şeyleri hissetmeye çalışma egzersizleri... Transandantal meditasyon... *Meditation*, İngilizce yazılışı. Bunu yapıyormuş. E yap, pekâlâ... Şöyle yukarıdan aşağı bir tavrına baktım.

"—Dindarlığın nasıl senin, inancın nasıl?" dedim.

"—Benim İslâm'la, imanla, inançla pek ilişkim yok." dedi.

"—Ne istiyorsun benden?"

"—Siz mutasavvıfmışsınız. Bu transandantal meditasyonla Allah'ı bulmak istiyorum."

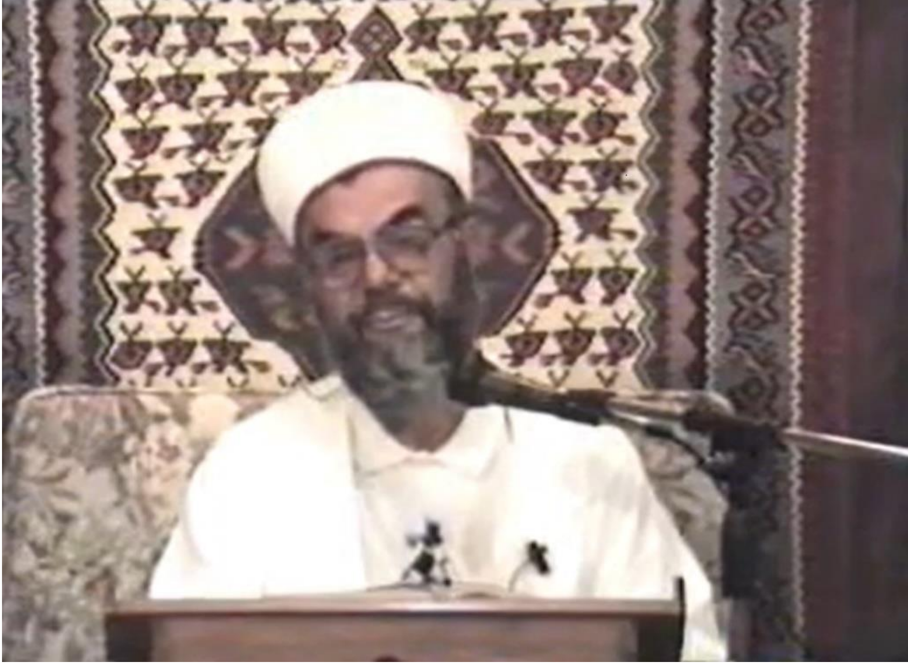
Yani o hususta benden yardım istiyor. Dedim ki:

"—Ben bu konuda sana yardımcı olamam."

Neden?

Sen Allah'ın yolunda gitmedikten sonra Allah sana, cümle cihan halkı sana yardımcı olsa ma'rifetullahı vermez ki... Sen Allah'ın yolunda gitmedikten sonra, günahlardan kesilmedikten sonra, sevdiği yola gelmedikten sonra cümle cihan halkı yardım edemez...

"—Yardım edemem. İmana gelmen lazım, Allah'ın yoluna girmen lazım. Allah'ın sevdiği bir başlangıçla başlaman lazım. Tersten başlayıp da olmaz." dedim.

En hayırlı iş, en hayırlı faaliyet, en çok Allah'ın sevdiği şey neymiş? Allah'ı bilmekmiş.

Bir müslümanın bunu elde etmesi lazım.

"—Allah böyle yaparsam kahreder, aman öyle yapmayayım! Allah şöyle yaparsam sever. Yoo, Allah benim şöyle bir şey yaptığım takdirde öyle şey yapmama razı gelmez; ben onu yapamam! Hayır, harama elimi uzatamam!"

Neyse yani. Allah'ı işte böyle bilmek, neyi sevdiğini, neyi sevmediğini bilmek. Bunu öğrendi mi ne mutlu!

(*Kalîlü'l-ameli yenfeu mea'l-ilmi*) "Böyle bir ilimle ölçülü, az bir ibadet insana yeter." Az bir amel yeter. Böyle bir ilme sahip olan bir insanın hâlisâne yaptığı ibadet kıymetlidir. Az yeter.

Ama bunun aksi:

(*Ve kesîrü'l-ameli lâ yenfeu mea'l-cehli*) "Cahillikle yapılan pek çok işler, ameller fayda vermez." Çok amel işliyor ama cahil; yalan, yanlış, eksik, kusurlu, ters, Allah'ın rızasına aykırı... O zaman fayda vermez.

İbadetlerin fayda vermesi neyle olacak?

Ma'rifetullahla olacak, irfan ile olacak. İrfanlı olursa, ma'rifetullahlı olursa, ârifâne olursa o zaman fayda verir. Aksi takdirde çoğu bile fayda vermez. Ötekisinin azı bile çok daha fazla sevap kazandırır, berikisinin çoğu bile fayda vermez.

Bu çok doğru bir konudur. Buna hepimizin çok dikkat etmemiz gerekiyor. Allah'ı bilmek, ma'rifetullahı elde etmek çalışmasına öncelik vermek ve burada gerçekten hiç ikmale kalmamaya çalışmak, sınıfta kalmamaya çalışmak lazım! Sınıfın en çalışkanı olmaya gayret etmek gerekiyor.

c. En Faziletli Sûre

Bu da Hasan-ı Basrî Hazretleri'nden mürsel olarak rivayet edilmiş. Daha başka râviler de var.

Peygamber Efendimiz SAS buyurmuş ki:[63]

أفضلُ القُرْآنِ سُورَةُ البَقَرَةِ ، وأعْظَمُ آيةٍ فِيهِ آيةُ الكُرْسِيِّ ، وَاِنَّ الشَّيْطَانَ لَيَخْرُجُ مِنَ البَيْتِ ، أَنْ يَسْمَعَ تُقْرَأُ فِيهِ سُورَةُ الْبَقَرَةِ (الحارث وابن الضريس ومحمد بن نصر عن الحسن مرسلاً)

RE. 77/11 (*Efdalü'l-kur'âni sûretü'l-bakarati, ve a'zamuhâ âyetü'l-kürsiyyi, ve inne'ş-şeytâne leyahrucu mine'l-beyti izâ yesmeu tukrau fîhi sûretü'l-bakarati.*)

(*Efdalü'l-kur'âni sûretü'l-bakarati*) "Kur'ân-ı Kerîm'in en kıymetlisi, en üstün parçası, bölümü Bakara Sûresi'dir."

Yani Fâtiha'dan sonra, (*Elif lâm mîm. Zâlike'l-kitâbu lâ raybe fîh...)* diye başlayan (*Âmene'r-rasûlü*) âyetleriyle biten, 286 âyetlik, iki buçuk cüzlük büyük sûre. Kur'ân-ı Kerîm'in en büyük sûresidir ve çok faziletli bir sûredir.

(*Ve a'zamuhâ âyetü'l-kürsiyyi*) "Bu sûrenin içinde en muazzam,

---

[63] *Müsnedü'l-Hâris*, c.III, s.189, no:718; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten. *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.561, no:2524; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.238, no:4054.

en ulu, en heybetli âyet de Âyete'l-Kürsî'dir. (*Allahu lâ ilâhe illâ hüve'l-hayyü'l-kayyûm...*) âyetidir.

Peygamber Efendimiz:

"—Bir insan her namazdan sonra Âyete'l-Kürsî'yi okusa..." diyor...

Hani tesbihleri çekmeden önce hepimiz okuyoruz ya el-hamdü lillah... (*Sübhana'llahi ve'l-hamdü li'llâhi ve lâ ilâhe illa'llàhu vallâhu ekber ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâhi'l-âliyyi'l-azîm*) diyor müezzin, biz de eûzü besmeleyi çekiyoruz, Âyete'l-Kürsî'yi okuyoruz. Bunu bize kim öğretmiş?

Aferin, ne kadar güzel... Dedelerimiz öğretmiş, Allah razı olsun.

Ne olurmuş?

"—Namazı kıldıktan sonra bir insan Âyete'l-Kürsî'yi okursa..."

Okuyoruz el-hamdü lillah, dedelerimiz bizi alıştırmışlar, okuyorduk zaten...

"—E ne olurmuş hocam?"

"—Bir *Âyete'l-Kürsî* okursa, o kulun cennete girmesiyle kendisi arasında sadece yaşaması mâni olurmuş." Cennete girecek ama yaşıyor da ondan giremiyor. Sadece o mâni var, yoksa cennete girecek.

Ne kadar güzel şey öğretmiş dedelerimiz, hay Allah razı olsun, nur içinde yatsınlar! Ne güzel şeyleri bize öğretmişler!

Millet kızıyor:

"—Müezzin niye müezzinlik yapıyor bize?"

İşte bak, yapıyor ki öğrenmişiz bunları... Yoksa sen bu yaşa gelinceye kadar bunları yapacak mıydın? Sen bu âyet, hadisleri okuyup da bunları kendin bulup da yapacak mıydın?

Geçmiş ola, ömrün geçerdi de bunların bir tanesinden haberin olmadan ölür giderdin. İyi ki bize öyle küçükten, biz farkına varmadan öğretmişler. İyi ki öğretmişler. İyi ki müezzinlik yapıyor da 33 tesbih çekiyoruz, 33 hamd ediyoruz, 33 tekbir getiriyoruz. O neden?

Onun da sevabı çok, onu da Peygamber Efendimiz hadîs-i şerîfte buyurmuş.

İlle bir yerden itiraz edecekler ya, birtakım itirazcı insanlar var, ille bir yerden tutturacak... Eskiden bazıları, yarım bilgililer diyorlardı ki:

“—Bid’at efendim, yapmam efendim, etmem efendim!”

Fesübhanallah! Bid’at değil, sünnet, hadîs-i şerîfte var, büyük sahih hadis kitaplarında var!

“—Evet efendim, tamam, hadîs-i şerîfte var... Ama herkes kendi kendine yapacakmış, niye müezzin karışıyor?”

E canım fena mı yapmış; o kadar insana yol gösteriyor. Zaten herkes kendi kendine yapıyor, kendisi çekiyor. İlle bir yerden itiraz…

“—Topluca yapılması bid’atmiş.”

Fesübhanallah! Sen Peygamber Efendimiz’in zamanında bulundun mu? Belki onlar da birçok şeyleri topluca yapıyorlardı, *Allahu ekber* diyorlardı, beraber zikir yapıyorlardı. İlle bir yerden bir pişmiş aşa su katacak, insanın keyfini ille kaçıracak.

Bir arkadaş diyor ki:

“—Hocam, falanca kitabı okumaya başladım; ama bizim hürmet ettiğimiz birçok şeye soğuk bakışla bakıyor. Onu okumaya devam edeyim mi, etmeyeyim mi?”

Okuma! Doğru düzgün, bizim alimlerimizin yazdığı kitapları oku. Çünkü başka adamların kafası başka türlü çalışır, başka şey söyleyince bu sefer insanın bütün inancı altüst oluyor. En sevdiği kimse hakkında dahi bir laf duyunca gönlüne bir “Acaba?” diye bir soru işareti, bir nida işareti girse keyfi kaçıyor.

İmâm-ı Âzam Efendimiz’in aleyhinde konuşanlar var. İmam Mâturidî Hazretleri hakkında, aleyhinde konuşanlar var. Ehli sünnet aleyhinde konuşanlar var. Kur’ân-ı Kerîm aleyhinde konuşanlar var. Peygamber Efendimiz aleyhinde konuşanlar var. Fıkıh ilmi, tefsir ilmi, hadis ilmi aleyhinde konuşanlar var. Büyük hadis alimleri aleyhinde konuşanlar var. Milletin fitnesi, fesadı, gevezeliği, laklakası bitmiyor ki; her şeye dil uzatıyorlar! Allah aleyhine konuşanlar var, celle celâlühû...

Sen ne yapacaksın?

Senin kulağın, gönlün aleyhte konuşanları süzebilecek mi?

“—Tamam, bu tarafgirâne bir söz, bu ukalâca bir söz, bu cahilce bir söz, bu tatsız bir söz, bu nursuz bir söz, bu katı bir kalpten çıkan, gafil bir insanın sözü...”

Bunları süzebilmesi lazım!

Süzemiyor. O zaman süzgeci olan alimlerin kitabını okursun, onlar zaten süzeceğini süzmüş, hâlis berrak su içersin.

Bir arkadaşımız diyor ki:

"—Alim lağımdan bir kepçe su alıyor. Eyvah, lağım suyu... Onun içine şu ilacı katıyor, bu ilacı katıyor, şunu katıyor, bunu katıyor, şunu çökertiyor, bunu öldürüyor, mikropları öldürüyor... Şu taraftan içilebilir evsafta su hâline getiriyor ve senin gözünün önünde bunu içiyor."

Niye yapıyor? Başka su mu bulamadı, niye lağım suyunu sâfîleştirip içiyor?

Bu bir ilim çalışması. İlim her sorunun cevabını bulmak ister. Harp olur, darp olur, askerin bir düşman arazisine gider, içecek bir şeyi olmaz, sular zehirlenmiş olabilir, iyi su bulamaz; o zaman yanındaki hapları, ilaçları aldığı kovaya dökecek, boşaltacak, kendisinin sıhhatine zarar verici mikropları öldürecek, zararlı maddeleri çökertecek, bilmem neleri bilmem ne yapacak, bilmem ne yapacak; ondan sonra içecek. Hayat bu. Savaş bu. Onlar için gerekli oluyor, yapılıyor.

Madem bu dünya ehli suyun içindeki pislikleri süzebiliyor, bizim kulaklarımız da, gönlümüzün süzgeçleri de pis sözleri süzebilmeli.

Öyle bir murdar çevre var ki, öyle nursuz insanlar, öyle iğrenç mahlûklar var ki... Allah'ın nimetlerini yiyip Allah'a âsi olan, ilimden nasibi olmadığı halde en doğru hakikatlere kuduz köpek gibi saldıran, kervanların gittiği esnada köpeklerin havladığı gibi hak yolun kervanına havlayan bir sürü insan var... Bunları hiç duymamış olan bir insan ilk duyduğu zaman bir bocalıyor, bir yumruk yemiş gibi oluyor:

"—Hay Allah! İmâm-ı Âzam'ın aleyhinde falanca söz söyledi!"

İyi ama ne yapalım, dünya böyle; havası kirli, fezası kirli, suyu kirli, denizi kirli, çevresi kirli...

Bunlara karşı en iyi çare:

"—Yâ Rabbi! Sana sığınıyorum." demek. "Yâ Rabbi! Sen beni sana imandan, sana güzel kulluk etmekten ayırma. Şaşırtma, nefse şeytana uydurma. Şerli insanların fitne fesatlarına beni mâruz tutup da beni perişan etme yâ Rabbi!" diye önce Allah'a sığınmak lazım.

Ondan sonra sağlam ilimlere yapışmak lazım; Kur'an ilimlerine, hadis ilimlerine, fıkıh ilmine, akide ilmine sımsıkı sarılmak lazım. Sarılmadığı zaman; çok geveze insanlar var, çok lafazan insanlar var, laf ebesi insanlar var, aldatma kabiliyeti yüksek insanlar var.

Bir arkadaş; -bir memuriyette çalışıyordu-

"—Biraz daha fazla dursam kendimi kaybetmekten korktum. İslâmî şuurumu, zevkimi, keyfimi kaybetmekten korktum." diyor, istifa ediyor.

Bazı muhitler var, insanı çileden çıkartır. Bazı insanlar var, insanı günaha çeker. Bazı muhitler var, insanı günaha çeker. Kapalıçarşı'ya gidersin, bir güzel dükkân açarsın, para oluk gibi geliyorken, bir taraftan da tabii gelen turist şortla geliyor, şöyle oluyor, böyle oluyor derken insanın mâneviyâtı erir, erozyona uğrar, yok olur gider.

Onun için, Allah'a sığınacağız, sağlam ilim öğreneceğiz. Bozuk muhitlerden de mümkün olduğu kadar uzağa gideceğiz. Kötü muhitlerden de iyi muhitlere nakletmemiz lazım. Kendimiz zarara uğramayalım. "Ben bir şey olmam." de, yangının karşısında, yangının içinde, cayır cayır yanan bir ortamda otur bakalım... Yanarsın. Sen de yanarsın. Yangından sâlim bir kenara çıkmak lazım. Yangını dışardan söndürmeye çalış yine; su sıkmaya çalış, köpük sıkmaya çalış, birtakım yangın söndürücü gazları fışkırtmaya çalış. Ama içinde olarak olmaz.

Kur'ân-ı Kerîm'in en kıymetli sûresi Sûre-i Bakara'dır. Sûre-i Bakara'yı çok okuyalım, anlamaya, ezberlemeye çalışalım.

Suud üniversitelerinin bir uygulaması hoşuma gitti. Bizim orada doktora yapan öğrenciler var. Sûre-i Bakara'yı ezberlediğini isbat edip ezbere okumadan "doktor" unvanını vermiyorlar. Çok hoşuma gitti.

Neden?

İşte bu gibi hadîs-i şerîfleri uygulattırıyor.

"—Sûre-i Bakara'yı ezberle, doktora diplomanı vereyim."

Doktorayı yapmış, imtihanlardan geçmiş;

"—Ezberleyemedim."

Bekle, ezberleyinceye kadar uğraş, ezberlediğini isbat et, gel.

Güzel...

Âyete'l-Kürsî, o da çok güzel.

(*Ve inne'ş-şeytâne leyahrucu mine'l-beyti izâ yesmeu tukrau fîhi sûretü'l-bakarati*) "Şeytan bir evde Bakara Sûresi'nin okunduğunu görünce, oradan çıkar gider." Gece okunursa sabaha kadar, sabah okunursa akşama kadar oraya uğramaz. Bakara Sûresi'nin şeytanı defeden bir özelliği vardır.

Muhterem kardeşlerim! Şeytanı mânevî bakımdan etrafımızdan defetmek mühim bir iştir, çok önemli bir şeydir. Çünkü şeytan senin yanındayken ille ayağından, elinden, ensenden, kulağından, bir yerden sana sataşır.

Bir yerden bir fırsat bulur. En iyisi defolup gitmesi, uzakta olması.

"—Şeytan ne zaman defolur?"

Bak, Bakara Sûresi okunduğu zaman defoluyormuş.

"—Başka ne zaman defolur?"

Ezan okunduğu zaman defoluyor. Ezan okunan yerden ezanın duyulmadığı yere kadar defolup gidiyor.

Onun için, bir yerin beş tane evi varsa, yani beş insan beş müslüman bir yerde yerleşmişse; yayla, yazlık, tenha bir yer, bir köyün bir mezrası... Peygamber Efendimiz; "Beş tane ev bir araya geldi mi orada ezan okunmalı, kamet getirilmeli." diyor. Yani cemaatle namaz kılınmalı. Eğer ezan okunmaz, kamet getirilmezse o beş evin teşekkül ettiği mekânda ezan okunulmazsa, kamet getirilmezse ne olurmuş? (*İstahveze aleyhimü'ş-şeytânu*) Şeytan oraya galip olur, hâkim olur, hükmü altına alırmış.

Şeytanın bir kere saltanatının altına girdin mi, sen uğraş ki oradan kurtulmak mümkün olsun! Hadi bakalım, kurtulabilirsen kurtul! Sırplar gelsin de, senin beş tane köyüne, hâkim olsun da, beş tane evine hâkim olsun da, sen orada istediğini yapabilir misin?

Bu Sırp'tan, Ermeni'den berbat! Şeytan bir yere hâkim oldu mu ondan yakayı kurtarmak zordur. En iyisi uzak tutmak, defetmektir. Nasıl defoluyormuş, onların da çarelerini arayıp bulmak lazım. Bakara Sûresi'ni okuyunca gidiyormuş, ezan okuyunca gidiyormuş, kamet getirince gidiyormuş. Bunlar birer bilgi.

d. Sadık Niyetin Önemi

İbn-i Abbas RA'dan.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[64]

أَفْضَلُ الْعَمَلِ النِّيَّةُ الصَّادِقَةُ (الحكيم عن ابن عباس)

RE. 77/12 (*Efdalü'l-ameli en-niyyetü's-sàdıkatü.*)

(*Efdalü'l-ameli*) "Amelin en üstünü, (*en-niyyetü's-sàdıkatü*) doğru dürüst niyettir."

Namaz kılıyorsun, niyet lazım; oruç tutuyorsun, niyet lazım; hacca gidiyorsun, iyi bir niyet lazım; her şeyde niyet lazım.

Evleniyorsun. Neden evleniyorsun, söyle bakalım?

"—Evlenmekten maksat, günahlardan dinini diyânetini korumak, hayırlı evlat yetiştirmektir."

---

[64] *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.419, no:7238; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.237, no:4051.

Tamam, iyi, aferin, güzel.
Hacca gidiyorsun, niye gidiyorsun?
"—Allah emretmiş, ondan gidiyorum."
Namaz kılıyorsun, niye?
"—Allah emrettiği için."
Niye bu parayı pulu çıkartıp cebinden veriyorsun?
"—Hayır yapmış olmak için, Allah rızası için."
Tamam, güzel!

Sàdık, iyi bir niyet amelin en önemli tarafıdır. Niyet sàdık olmazsa amelin kıymeti olmuyor. Niyet bozuk olursa amel boşa gidiyor. Niyet fâsit olursa, bozuk olursa yapılan işin kıymeti de kalmıyor.

Onun için, her işin evvelinde niyetimizin ne olduğunu kendi kendimize soralım. İyi niyetle o işi yapalım. Ve iyi niyetlerin bizi sevk ettiği işleri yapmaya girişelim. Kötü işleri yapmaktan kendimizi tutalım, alıkoyalım.

Sabahleyin "Bugün hangi hayırlı işleri yapabilirim?" diye evden çıkmadan önce düşünelim. Hatta bazı kitaplar der ki:

"—Talebenin akşamdan planı yapması lazım. Yarın ne yapacağını akşamdan tesbit etmesi lazım. Çünkü sabahleyin; 'Tren kaçıyor, servis geldi, aman şuydu buydu...' derken telaşta düşünemez. Akşamleyin yatmadan evvel; 'Yarın şunu yapacağım, şunu yapacağım, şunu yapacağım...' diye iyice planını yapması lazım." diyorlar.

Mü'min de öyle yapmalı. Akşamdan ertesi gün ne hayırlı işler yapacaksa defterine yazmalı.

Mü'minin defteri olacak şurada; yapacağı şeyleri yazdığı bir defteri olması lazım, duyduğu güzel sözleri yazdığı, yazacağı bir defteri olması lazım.

Öyle bir hâle geldik ki kalem taşımıyoruz, kağıt taşımıyoruz, defter taşımıyoruz, kitap okumuyoruz, vaaz dinlemiyoruz, camiye gelmiyoruz; bir acayip millet olduk! Halbuki kalemle, kağıtla hiç ayrı durmamamız lazım!

Kağıt, kalemin şurada durması lazım. Ona biz "akıl defteri, hafıza defteri" deriz. Akıl, hafıza defteri şurada bulunmalı, hemen güzel şeyleri yazmalı, güzel yapacağı şeyleri de yazmalı. Sonra;

“—Hay Allah, aklımda dün akşam bir şey vardı, neydi ya o?..”

Hatırlayamazsın tabii... O zaman yazmayınca, akıldan bir kaçtı mı, kaçan şeyi yakalamak zor olur. Aklındayken yaz, orada işte duruyor, defteri açarsın bakarsın. Hepiniz bir defter edinin, akşamdan da ertesi gün ne yapacağınızı yazın.

Bir de yazdığınız şeylerde bir incir çekirdeğini dolduracak hayırlı bir şey yoksa kendi kendinize sorun:

“—Ya ben niye böyleyim? Hayırlı bir şeyler yapmaya yöneleyim, vaktimi boş geçirmeyeyim, değerli geçireyim!” diye hayırsız şeyleri çizersiniz, elimine edersiniz, iptal edersiniz. Hayırlı şeyleri ifâ edersiniz.

e. Ölümün En Hayırlısı

Bu da mürsel olarak rivayet edilmiş bir hadîs-i şerîf.

Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:[65]

أَفْضَلُ الْمَوْتِ الْقَتْلُ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ ، ثُمَّ أَنْ تَمُوتَ مُرَابِطًا ، ثُمَّ أَنْ تَمُوتَ حَاجًّا أَوْ مُعْتَمِرًا ؛ وَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ لاَ تَمُوتَ بَادِيًا ، وَلاَ تَاجِرًا (حل. عن أبى يزيد الغوثى مرسلا)

RE. 77/13 (*Efdalü’l-mevti el-katlü fî sebîli’llâhi, sümme en temûte murâbıtan, sümme en temûte hâccen ev mu’temiran; ve ini’steta’te en lâ temûte bâdiyen, ve lâ tâciren.*)

(*Efdalü’l-mevti*) “Ölümün en hayırlısı, en üstünü, en faziletlisi. (*el-katlü fî sebîli’llâhi*) Allah yolunda şehid olmaktır, öldürülmektir. Allah yolunda insanın canının feda olmasıdır, öldürülmesidir. En faziletli ölüm budur.”

Allah yolu nedir?

O sorunun da cevabı mühimdir. Allah yolu; Allah’ın rızasını insana kazandıracak yoldur. Hacca gitmek Allah yoludur, çünkü Allah’ın emridir. Savaşa gitmek Allah yoludur, çünkü Allah’ın

---

[65] *Kenzü’l-Ummâl*, c.IV, s403, no:11126; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.V, s.244, no:4067.

emridir. İlim öğrenmeye gitmek Allah yoludur, çünkü ilim öğrenmek Allah'ın yoludur. Dini yaymaya gitmek Allah'ın yoludur, çünkü Allah'ın emridir.

Avrupalılar, Amerikalılar bir misyoner Afrika'ya, Avustralya'ya, kutuplara, Eskimolar'ın arasına, Güney Amerika'ya, Amazon yerlilerin içine gönderdikleri misyonerlerin merasimlerini yaparken valiler uğurlama merasimine geliyormuş. Valiler misyonerin elini öpüyormuş, gittiği yere öyle uğurluyorlarmış.

Neden? Misyonerlik yapacak, Hıristiyanlığı orada yayacak diye... Hıristiyanlığı yaymaya gidiyor diye vali bile hürmet ediyor, onların inancına göre.

Demek ki bir müslüman da Allah'ın dinini yaymak için, tebliğ etmek için, insanlara öğretmek için, *Lâ ilâhe illa'llah*'ı belletmek için bir yere giderse, o da tabii Allah yolunda olur.

Allah yolu, Allah'ın razı olacağı her faaliyet için çıkılan yol. İnsan orada ölürse...

Meselâ, Peygamber Efendimiz zamanında dediler ki:

"—Dinimizi öğrenmek istiyoruz, bize dinimizi öğretecek muallim gönder."

70 tane seçme hafız seçildi. O kabilelere gönderilirken yolda baskın yaptılar, yetmişini de şehid ettiler. Ne oldu şimdi bunlar?

Allah yolunda şehid oldular. Neden?

İlim öğretmeye gidiyorlardı, dini öğretmeye gidiyorlardı.

Büyük bir facia... Tabii ölenler cennete gitti, öldürenler hesabını vermekle uğraşsınlar...

(*Sümme*) "Sonra..." Sıralamada bundan sonra ne gelir?

(*En temûte murâbıtan*) "Hudutlarda bekçi olarak beklerken ölmek."

O ikincidir. Birisi; Allah yolunda savaşta, ilimde, dini yaymak çalışmalarında, cihadda ölmek. İkincisi; hudutta bekçiyken ölmek. Savaş olmamış, ama hudut kalesinde bekliyormuş, Kars kalesinde, Estergon kalesinde bekliyormuş, (*İnnâ li'llâhi ve innâ ileyhi râciûn*) sabahleyin bakmışsın, adam ölmüş. Hudutta beklemeye ne derler?

Rıbat, *murabata* derler.

Hudut kalelerine de rıbat adı verilir. İçinde Allah'ın rızasını

kazanmak isteyen insanlar giderlerdi, oralarda yaşarlardı, düşman gelirse karşı koyarlardı, -çünkü bekçilik yapıyor- savaşırlardı. Düşman gelmezse zikrederlerdi, ilim öğrenirlerdi. Onun için, rıbat sonradan sonraya "kale" mânasından "medrese" mânasına doğru kaymıştır. "Medine'de rıbat var." Medine'de rıbat ne olacak, orada düşman yok ki... Ama o mâna artık "medrese" mânasına gelmeye başlamış; çünkü savaş olmadığı zaman ne yapacak oradaki insanlar?

Oturacak, ilim öğrenecek, zikir yapacak, ilim irfan öğrenecek. "Medrese" mânasına oradan gelmeye başlamış.

Üçüncüsü; sümme en temûte hâccen ev mu'temiren. "Hacca veyahut umreye giderken -veya gelirken- ölmek."

Hacı olarak veya umreci olarak ölmek. Tabii giderken hacca niyet ettiği için haccı yapamasa bile hacı sayılır. Dönerken haccı yapıp geldiği için yine hacı sayılır. Umreye giderken de öyle gelirken de öyle. Yapmamış olması bir noksanlık değildir. Yapmamış olması da fark etmez. Hacca gidiyordu ya, hacca gidemedi, yolda öldü. Tamam.

Biz bir sene karadan hacca gitmiştik. Şam'da arkadaşlarla görüştük. Dört tane âşık bir araya gelmişler, arkadaşlarından birisinin bir külüstür otomobile binmişler...

"—Hayrola, ne yapıyorsunuz?"

"—Hacca gidiyoruz." dediler.

O sene biz de hacca gidiyoruz. Yollar -hac yolu- da yeni açılıyor... İşte Tebük'ü geçtik, Medine'ye doğru giderken... Aa! Yolda baktık ki bir şeyler olmuş, kaza olmuş. İndik, bir de baktık ki bizim bu arkadaşların arabası... İnnâ lillâh ve innâ ileyhi râciûn. Kaza yapmışlar, içlerinden bazısı ölmüş, bazısını da hastaneye kaldırmışlar.

Suudlular'ın bir güzel tarafı var; onları da sedyelerle yine Arafat'a çıkartıyorlar. Hastayı, hacca gelmiş insanı sedyeyle Arafat'a çıkartıyorlar, hasta hasta Arafat vakfesini yaptırtıyorlar. Yani haccını zâyi ettirtmiyorlar.

Bu arkadaş ölmedi, kurtuldu, Suudlular da helikoptere bindirdiler, sedyeyle getirdiler. Bu hacı oldu, ya ötekisi?

Ötekisi de hacı… Daha gelmeden öldü.

Olsun. Hac yapmak niyetiyle gelmişti ya, o da o sevabı alır.

Hacı olarak veya umreci olarak ölürsen öl.

Önce Allah yolunda ölmek, sonra hudut kalelerinde bekçiyken ölmek, sonra hac ve umreci iken ölmek. Sonra?

Sonrasını söylemiyor, buyuruyor ki Efendimiz:

(*Ve ini'steta'te en lâ temûte bâdiyen, ve lâ tâciren*) "Eğer gücün yetiyorsa sakın bedevî olarak ve tüccar olarak ölme!"

Şimdi bunu biraz açıklayalım: *Bâdiyen* dediği, yani bir insan bâdiye denilen çöle gitmişken.

İnsan çöle neden gider?

Şimdiki Suudlular'da da var. Biz şehirlerarası yolculuk yaparken bakıyorduk, dümdüz çöl, hiçbir şey yok, yeşillik yok, bir şey yok; dümdüz çöl; oraya çadır kurmuşlar. Yanımızdaki izahat veriyor:

"—Hocam, çölde yaşamak bu Araplar'ın damarında var. Zenginler köyden, şehirden gelirler, böyle çölün ortasına çadırlarını kurarlar, işte bu zamanlarda böyle çadır hayatına bunlar bayılır."

Hani şehirde yaşadığımız halde bizim yazın köye gidip de köyde,

yaylada, “Oh ne güzel! Çayır, çimen, süt, kaymak...” diye memnun olduğumuz gibi onlar da öyle çadır hayatını severlermiş. Yani çöle çıkıyor, çadır kuruyor... Eski özlemleri, bunlara “nostalji” deniliyor. İnsanda eskiye ait şeylere karşı böyle bir arzu oluyor. “Ah, anamın yanık böreği...” dediği gibi... Daha Karaköy börekçisi var, bu kadar güzel meşhur börekçiler var; ama anasının yanık böreği insana daha tatlı geliyor.

Bâdiyen dediği, yani bâdiyeye, çöle giderek, gitmişken ölmemeye gücün yeterse öyle yap.

Neden? Çöle niçin gidiyor?

Yaylacılık için gidiyor, keyif için gidiyor.

E ne oluyor, kârı ne, zararı ne?

Şehirdeki ilimden, irfandan uzak kalıyor, bir.

İbadetten, taatten uzak kalıyor, iki.

Camiden, cemaatten, Cuma’dan uzak kalıyor, üç.

Zaten bir insana camiden, Cuma’dan uzak kalmak bela olarak, ceza olarak yeter. Başka bir şeye lüzum yok, o yeter.

Onun için, çöle çıkmış bir insan olarak ölmemeye gücün yeterse öyle yap. Yani, “Çıkmamak istersen çıkma!” demek istiyor.

Başka hadîs-i şerîfler de var, diyor ki;

“—Benim ümmetimin helâki çeşitli şekillerde olur. Bir tanesi de; sütü, kaymağı seversiniz, ‘Devenin sütünü alacağız, kaymağını yiyeceğiz... Oh çölde yaz gecesi, aman yıldızlar ne kadar güzel, hava nasıl püfür püfür esiyor... Keyif çatacağız...’ diye çöllere gidersiniz, yaylalara gidersiniz; camileri, cemaatleri, cumaları terk edersiniz, oradan helâk olursunuz.” diyor Peygamber Efendimiz.

Peygamber Efendimiz öyle şeyi sevmiyor; çöle ve saireye, uzlete ve kenara gidip de insanın büyük şehirlerin ilim ve irfanından, ibadet ve taatinden, cumasından, cemaatinden uzak kalmasını tasvip etmiyor.

Bir hadîs-i şerîf daha var, söz açılmışken onu da söyleyeyim:

“—Şehirdeki müslümanlar köylerdeki müslümanlardan yarım gün daha önce cennete girecekler.” buyuruyor. “O da 500 yıl eder.” diyor.

Âhiretin bir yılı bin sene olduğu için, şehirdeki müslüman 500 yıl evvel girecek. Neden?

Şehirde ilim var, irfan var, cuma var, vaaz var, hoca var, müderris var, kadı var, tabip var… Şehir çok büyük bir nimet. İnsanın dağ başlarında olmaması, şehirde olması çok büyük bir nimet. Şehirler hele bozulmamışsa veya bozulmayan kenarları kalmışsa veya öyle birtakım şeyler yapabiliyorsa çok önemli.

(*Ve lâ tâciren*) "Tacir olarak ölmemeye gücün yeterse bir de tacir olarak ölme!"

"—Çölcü, yaylacı olarak ölmemeye gücün yeterse bir öyle ölme; bir de tüccar olarak ölmemeye gücün yeterse öyle ölme."

Tüccar ne yapar? Niye yani, tüccarlık fena mı?

Başka bir hadîs-i şerifte Peygamber Efendimiz buyurmamış mıydı:[66]

---

[66] Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.471, no:1130; Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.7, no:2143; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.IV, s.29, no:1344; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.III, s.7, no:18; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.322, no:2539; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.449; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.299, no:966; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.VI, s.16, no:1387; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

التَّاجِرُ الصَّدُوقُ الأَمِينُ مَعَ النَّبِيِّينَ والصِّدِّيقِينَ والشُّهَدَاءِ (عبد بن حميد ، والدارمى ، ت. حسن ، قط. ك. عن أبي سعيد)

RE. 197/4 (*Et-tâciru's-sadûku'l-emînü*) "Doğru sözlü ve güvenilir olan tüccar, (*mea'n-nebiyyîne ve's-sıddîkîne ve'ş-şühedâ'*) peygamberlerle, sıddıklarla, şehidlerle beraber olacak. Allah-u Teàlâ Hazretleri öyle bir tüccarı, Arş-ı A'lâ'nın gölgesinde gölgelendirecek. Mahşer gününün sıkıntılarını duyurmayacak." buyurmamış mıydı? Şimdi burada "Tacir olarak ölme!" demesi ne oluyor?

Peygamber Efendimiz'in bu sözünün mânası şu:

Tüccar da evini barkını bırakıyor, develerini alıyor, "Mal getireceğim, mal götüreceğim, ticaret yapacağım, satacağım, alacağım!" derken o da ticaret sebebiyle ilimden, irfandan kopuyor. O da onun için... O da yaylacı gibi, bedevî gibi ana toplumdan koptuğundan dolayı. Yoksa şehirde ticaretini yapıyorsa... Ticaret doğrudan doğruya kötü değil.

Buradan anlıyoruz ki; insanın müslüman toplumunun içinde olması lazım. Toplumda yerini alması lazım. Camiyi sevmesi lazım. Topluluğu sevmesi lazım. Cemaati sevmesi lazım. Toplulukların büyük nimetleri vardır, o nimetler küçümsenecek nimetler değildir. Bir yere gidersin, iyi güzel, manzarası güzeldir ama…

Bir arkadaş tek başına bir ev yaptırmış bir yerde; iki katlı, manzaralı, deniz bile görüyor, püfür püfür esiyor. "E niye buraya taşınmadın?" diyorum. "Tek başına olmuyor hocam." diyor. Doğru, tek başına olmuyor. Oraların havası, suyu, manzarası güzel ama şehrin de başka güzellikleri var.

En büyük güzellik nedir?

İnsanın ibadetini yapabilmesi.

İbn-i Hibbân, Mecrûhîn, c.II, s.230; Zehebî, *Mîzânü'l-İ'tidâl*, c.III, s.413, no:6968; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.7, no:9217; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.294, no:941; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XI, s.394, no:11046.

Bir kandil günü olur, şu camimiz tıklım tıklım dolar el-hamdü lillah; oh şöyle bir kulağımız bayram eder, güzel sözler duyarız, gözyaşları dökeriz. Hadi bakalım yaylada, köyde bulamazsın; bir konuşacak insan bulamazsın, hoca bulamazsın, bazen Cuma namazını kıldıracak insan olmaz. İnsan doğru düzgün bir Kur'ân-ı Kerîm dinleyemez ve saire...

El-hamdü lillah, şimdi tabii bunları böyle söylerken aklıma geldi: Bizim radyo televizyon çalışmalarımız var, Allah'a hamd ü senâlar olsun. Bir insanın FM radyosu varsa, el-hamdü lillah vaazları dinleme imkânı da oluyor. Bizim radyomuz İstanbul'da birinci; 50 tane FM yayını yapan yayınlar içinde birinciyiz, el-hamdü lillah! Hem çok dinleyicisi olmak bakımından, hem de kültür yayınları en yoğun olması bakımından. AK Radyomuz var ya, AKRA, bizim yani, İskenderpaşa'nın radyosu o... Sizin radyonuz ama farkında değilsiniz.

"—Ya, vay! Demek bizim radyomuz mu varmış?!"

Radyonuz var ya, haberiniz yok...

f. Hicretin Faziletlisi

Bu da son derece önemli bir konu. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[67]

أَفْضَلُ الْهِجْرَةِ انْ تَهْجُرَ مَا كَرِهَ اللهُ (حم. ن. عن ابن عمرو)

RE. 77/14 (*Efdalü'l-hicreti en tehcüre mâ keriha'llàhu*)

(*Efdalü'l-hicreti*) *Hicret*, göç etmek demek. "Hicretin en faziletlisi, en üstünü, en kıymetlisi, (*en tehcüre mâ keriha'llàh*) kulun Allah'ın sevmediği şeylerden vazgeçmesi, oradan hicret etmesidir."

Allah CC Peygamber Efendimiz'e emretti, Mekke'yi bıraktı, Medine'ye hicret etti, Allah'ın emriyle... Sonra "Hicret edeceksiniz." diye müslümanlara emroldu. Hepsi Peygamber Efendimiz'in

---

[67] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.195, no:6837; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.426, no:7788; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.657, no:46263; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.248, no:4078.

etrafında toplandılar, arıların beylerinin etrafında toplandıkları gibi... Toplanmasalardı olmazdı. Toplanmayanlar günaha girdiler. Söz dinleyenler sevap kazandılar. Söz dinlemeyenler, hicret etmeyenler günahkâr oldular. Fırsatı kaçırdılar. Çünkü Rasûlüllah'ın etrafında kenetlenmeleri gerekiyordu, bu işin temellendirilmesi meselesiydi. Onun için çok önemliydi.

Sonra Mekke fetholdu. Peygamber Efendimiz dedi ki:

"—Şimdi artık hicret bitti."

Geçmiş ola. Mekke fetholmadan evvel hicret edecektin, o zaman İslâm'a destek olacaktın. Bitti.

"—Ama şimdi hicretin en faziletlisi Allah'ın sevmediği şeyleri bırakmak, sevdiği şeyleri yapmaya yönelmektir." dedi.

Bu hadîs-i şerîf de o mânaya:

"—Hicretin en faziletlisi Allah'ın sevmediği şeyleri terk etmek, onlardan hicret etmektir."

Allah neyi sevmiyor? Günahı sevmiyor, haramı sevmiyor. Haramı, günahı bırakmaktır. Keyfi sevmiyor, mükeyyefâtı sevmiyor, mekruhâtı sevmiyor. Onları bırakacaksın. Allah'ın sevdiği çizgiye, sevdiği hâle, sevdiği yere, sevdiği işlere, sevdiği huylara geleceksin. Bu çok önemli.

Yine bir çeşit hicret hepimizde gerekli, hepimizin boynuna borç. Nedir o?

Sevmediği şeyleri bırakıp sevdiği şeyleri yapmak.

g. Cennet Kadınlarının Faziletlileri

Ve nihayet sayfanın sonuncu hadîs-i şerîfine geldik ve zaman da tamam oldu. Bununla bitiriyoruz.

Bu Ahmed ibn-i Hanbel'de ve Taberanî'de ve diğer kaynaklarda var. İbn-i Abbas RA rivayet etmiş.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[68]

---

[68] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.316, no:2903; Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.539, no:3836; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.93, no:8355; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.336, no:11928; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XV, s.470, no:7010; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V, s.110, no:2722; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.205, no:597; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.I, s.152, no:128; Heyselî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IX, s.357, no:15268; İbn-i Abdi'lber, *el-İstiab*, c.I, s.588; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LXX, s.109; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

أَفْضَلُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ خَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ ، وَفَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ ، وَمَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ ، وَآسِيَةُ بِنْتُ مُزَاحِمٍ امْرَأَةُ فِرْعَوْنَ (حم. طب. ك. عن ابن عباس)

RE. 77/15 (*Efdalü nisâi ehli'l-cenneti hadîcetü bintü hüveylidin, ve fâtımatü bintü muhammedin, ve meryemü bintü imrâne, ve âsiyetü bintü müzâhimin imraetü fir'avne.*)

(*Efdalü nisâi ehli'l-cenneti*) "Cennet kadınlarının en faziletlileri..."

Cennetlik olan kadınların en üstünleri kimlerdir? Bazı hanımlar cennetlik olacak, cennete girecekler; bunların en üstünleri, en kıymetlileri kimler?

1. (*Hadîcetü bintü hüveylidin*) "Hüveylid kızı Hatice Anamız."

Peygamber Efendimiz'in ilk zevcesi Hatice Validemiz. Cennetlik ve cennetlik kadınların da mertebesi en üstün olanı...

2. (*Ve fâtımatü bintü muhammedin*) "Peygamber Efendimiz'in mübarek kızı Fâtıma Anamız."

Fâtımatü'z-Zehra Hz. Ali Efendimiz'le evlendi, ondan da seyyidler cihana yayıldı; Hz. Hasan'dan, Hz. Hüseyin'den; *rıdvânu'llàhi aleyhim ecmaîn*... El-hamdü lillah, biz Hz. Ali Efendimiz'i de istisnasız hepimiz seviyoruz; Hz. Hasan'ı, Hz. Hüseyin'i de istisnasız hepimiz seviyoruz; canımız kurban, yoluna başımız canımız feda...

Tabii, bir kimseyi sevmenin en güzel tezâhür şekli nedir?

"—Ben Peygamber Efendimiz'i seviyorum. Ben Allah'ı seviyorum. Ben Kur'an'ı seviyorum."

Yolunda yürümektir.

"—Ben Hz. Ali'yi seviyorum."

Hz. Ali'yi seviyorsan Hz. Ali'nin hayatını oku, onun gibi yaşa!

Hz. Hüseyin'i seviyorsan Hz. Hüseyin'in hayatını oku, onun gibi yaşa. Hz. Fatıma'yı seviyorsan, "Fâtıma Anamız" diye yüreğin hop

---

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.143, no:34402; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.253, no:4093.

hop ağzına geliyorsa Hz. Fâtıma Anamızın hayatını oku, onun gibi yaşa. Hz. Hüseyin'i seviyorsan Hz. Hüseyin gibi yaşa. Yoksa onun gibi yaşamayıp da onların sevgisini iddia etmek insanları kurtarmaz.

"—Hz. İsa'yı seviyorum." diyen hıristiyanlar cehennemden kurtulacak mı? Puta tapanlar?

Kurtulmayacak. Neden?

İnançları bozuk olduğundan Hz. İsa'yı sevmeleri onları kurtarmayacak. Allah'a şirk koştuklarından, "Allah'ın oğlu var, karısı var." dediklerinden, "Baba Allah, oğul Allah" dediklerinden, "Ruhu'l-kudüs" dediklerinden kâfir olduklarından...

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللهَ ثَالِثُ ثَلاَثَةٍ (المائدة:٧٣)

(*Lekad kefere'llezîne kàlû inna'llàhe sâlisü selâseh*) "Allah üçün üçüncüsüdür diyenler kâfir oldular." (Mâide, 5/73) diye Kur'an-ı Kerim bildiriyor.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ (المائدة:٧٢)

(*Lekad kefere'llezîne kàlû inna'llàhe hüve'l-mesîhü'bnü meryem*) "Meryem'in oğlu İsâ tanrıdır diyenler, kâfir oldu." (Mâide, 5/72) diye Kur'an-ı Kerim bildiriyor.

Kâfir olduklarını bu âyetler bildiriyor; cehenneme girecekler.

"—Hz. İsa'yı seviyorlar."

Sevmesi parası etmez. Sevmek uymakla beraber olur.

Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ (آل عمران:٣١)

(*Kul in küntüm tuhibbûna'llàhe*) "Rasûlüm, de ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız, (*fettebiùnî*) bana tâbi olun, bana uyun ki,

(*yuhbibkümü'llàhu ve yağfirleküm zünûbeküm*) Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın, afv u mağfiret eylesin." (Âl-i İmrân, 3/31)

Peygamber Efendimiz'in karşısında ukalâlık etmişler; "Biz Allah'ı seviyoruz." demişler. Seviyorsanız Allah'ın yoluna tâbi olun. Seviyorsanız Allah'ın yoluna gelin.

"—Biz hümanistiz, biz insancılız, biz doğruyuz, biz dürüstüz..."

Hadi oradan, yalancı, palavracı! Kızını ehli sünnetle evlendirmiyor. İki gönül bir olunca samanlık seyran olur, ikisi birbirleriyle evlendiği zaman peşine adam takıyor, öldürüyor. Nerede bunun hümanizmi? Hani nerede kaldı hümanizm? Cana kıyıyorsun. Karşı tarafa bir şey tanımıyor, hak tanımıyor, hukuk tanımıyor. Öyle şey olur mu?

Hz. Hatice anamız, bir, Fatıma anamız, iki…

Allah cümlemizi şefaatine erdirsin. Karılarımızı, kızlarımızı da onlar gibi eylesin.

3. (*Ve meryemü bintü imrân*) "İmran'ın kızı Meryem Validemiz, Meryem Anamız." O da bizim... Meryem diye çocuklarımıza isim koyuyoruz. O da bizim sevgili büyüklerimizden biridir. Hazreti Îsa Efendimiz'in annesidir. Bak biz el-hamdü lillâh, çok şükür hristiyanlardan da daha iyi durumdayız.

Elbet müslüman olduğumuz için daha üstünüz, yeter. İşte bak, Hazreti Meryem'i, Hazreti Îsa'yı onlardan daha çok seviyoruz. Hem de Hazreti Meryem'in Hazreti Îsa'nın memnun olacağı şekilde seviyoruz. Üzüleceği, ağlayacağı, kırılacağı, darılacağı şekilde, pozisyonda değiliz el-hamdü lillah.

Hristiyanlar gece gündüz ağlasınlar. Hem Hazreti Îsa'yı seviyoruz diyorlar, hem Meryem, Meryem diyorlar. Onların Mary dedikleri işte o Meryem'dir. Hem de Hazreti Îsa'nın, Hazreti Meryem'in razı olmayacağı durumdalar. Ne kadar ağlasalar yeridir. Ne kadar yanlış yoldalar.

4. (*Ve âsiyetü bintü müzâhimin imraetü fir'avne*) "Firavun'un karısı, Müzâhim kızı Âsiye Validemiz." Firavun'un hanımı ama imanı kale gibi sağlam müslüman. Firavun tanrılık davasında;

"—Ben Mısırlıların tanrısıyım, bana tapınacaksınız Tapınmayanın kollarını bacaklarını keserim, hurma dallarına

asarım, yakarım yıkarım.” diyor.

“—Ben Allah’a inanmışım, Allah yolunda yürürüm.”

Sübhanallah! Bir ailede birisi cehennemin kütüğü, birisi cennetin hatunu. Ne mutlu cennetlik yolda yürüyenlere. Ne yazık cehenneme düşecek durumda olanlara. İşte aynı çatının altında olabilir.

Hazret-i Nuh AS Allah’ın peygamberi, cennetlik; karısı cehennemlik. Oğlunu çağırmış:

“—Gel evladım, gel şu gemiye beraber bin!”

“—Hayır.” demiş, dinlememiş. “Bir dağa tırmanırım bu tufandan kurtulurum.”

“—Evladım bugün tufandan kurtuluş yok, bu Allah’ın gazabı herkesi helak edecek, gel bana iman et şu gemiye bin!

Girmiyor. Oğlu kâfir, karısı kâfir, Nuh AS Allah’ın peygamberi. Sübhanallah!

Muhterem kardeşlerim!

Öyle ibretli şeyler var ki; ne yapmak lazım? Gözümüzü dört açmak lazım, cenneti elden kaçırmamaya çalışmak lazım, şu dünyanın boş işleriyle boş münakaşalarıyla kafamızı bozup yalan yanlış yollara ayaklarımızı kaydırmamamız lazım. Dikkat ediyorsanız kimsenin gözünün yaşına bakılmıyor. Şeytan insanları kandırabiliyor. Bir çatının altında olmak, belli bir aileden olmak da yetmiyor. Koca kâfir oluyor, kadın cennetlik oluyor. Koca peygamber oluyor, kadın cehennemlik olabiliyor. Baba müslüman oluyor, evlat kâfir olabiliyor.

Aksine İbrahim AS gibi baba veya amca kâfir oluyor, evlat müslüman oluyor. O da; “Niye ellerinizle yaptığınız putlara tapıyorsunuz!” diye amcası veya babası olduğu rivayet edilen Âzer’e karşı çıktı. “Yapma böyle şey, elinle yaptığın şeye tapma.” diye hakkı söyledi. Ateşe attılar, yanmadı.

Muhterem kardeşlerim!

Bu hayat herkese bir defa veriliyor. Sana da bir defa verildi, bana da bir defa verildi, herkese bir defa veriliyor. Bir insan bu hayatın imtihanını kazanırsa ne mutlu, bu imtihanı kaybederse bunu tekrarı yok, ikmali yok, ikinci sefer okuması yok. İnsan kaybetti mi cehenneme gidiyor. Bu hayatı kaybetti mi cehenneme

gidiyor, bu hayatta aklını başına derleyip toparladı mı cennete kazanıyor.

Onun için çok ciddi, çok dikkatli olmamız lazım. Aldanmamamız lazım, ma'rifetullahı mutlaka elde etmemiz lazım. Allah'ı doğru tanımamız ve Allah'a güzel kulluk etmeye çalışmamız lazım. Onun için bugünkü derslerimiz çok önemli. Başta ma'rifetullahı öğrendik. Aşağıda da cennetlikleri cehennemlikleri Allah bizim kulağımıza, gözümüzün önüne serdi.

Allah bizi aldanmayanlardan, yanılmayan, şaşırmayan, sapıtmayanlardan eylesin… (*Gayri'l-mağdûbi aleyhim vele'd-dàllîn*) Kendisine gazap edilenlerden, dalâlete uğrayanlardan etmesin… Cümlemizi sevdiği kullarından eylesin… Cennetiyle cemâliyle müşerref eylesin…

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

02. 10. 1994 – İskenderpaşa Camii

15. HAK İLE BERABER OL!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn.,, Kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayra halkıhî seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn…
Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

اِقْبَلِ الْحَقَّ مِمَّنْ أَتَاكَ بِهِ صَغِيراً أَوْ كَبِيراً ، وإِنْ كانَ بَغِيضًا اَوْ بَعِيداً ؛ وَارْدُدِ الْبَاطِلَ عَلَى مَنْ جَاءَ بِهِ مِنْ صَغِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ ، وَإِنْ كَانَ حَبِيبًا قَرِيبًا (الديلمى ، كر. عن ابن مسعود)

RE. 78/4 (*İkbeli'l-hakka mimmen etâke sağîren ev kebîren, ve in kâne bağîdan ev beîden; ve'rdüdi'l-bâtıle alâ men câe bihî min sağîrin ev kebirin, ve in kâne habîben karîbâ.*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!
Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun… Allah-u Teàlâ Hazretleri dünyada da ahirette de sizleri bahtiyar eylesin… Sevdiklerinizle beraber cennetiyle, cemaliyle müşerref eylesin…
Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafa SAS Hazretleri'nin mübârek hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyup, dinleyip; tefeyyüz etmek, dinimizi iyi öğrenmek, inceliklerine âşina

olmak, Peygamber Efendimiz'in âdâbı ile edeplenmek niyeti ile hadîs-i şerîfleri okuyoruz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izah edilmesine başlamazdan önce, Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ Hazretleri'ne bağlılığımızın, sevgimizin, saygımızın, bir nişanesi olmak ve rûh-ı pâkine takdim kılınmak üzere; ve onun cümle âlinin, ashabının, etbaının, ahbabının ruhlarına hediye olmak üzere; sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrabînin ruhlarına ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan ulemâ-i muhakkıkîn verese-i nebî sâdât ve meşâyih-i turuk-ı âliyyemizin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu hadîs-i şerifleri bize kadar nakil ve rivayet eylemiş bulunan bütün hadis alimlerinin ve râvilerin ruhlarına; ve eseri te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hocamız'ın ve kendisinden feyiz aldığımız Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'nin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, Fâtih Sultan Mehmed Hanın, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; bu beldeyi düşmanlardan korumuş ve temizlemiş olan mübareklerin ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayır ve hasenât sahiplerinin ve bilhassa içinde toplanıp, ibadet edip hadis-i şerifleri okuduğumuz şu caminin bânîsi İskender Paşa Hazretleri'nin ve tekrar tekrar tamir ve tevsi eyleyenlerin kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere gelmiş olan siz mübarek kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhları için;

Biz yaşayan müslümanların da Rabbimizin rızasına uygun ömür sürüp, sünnet-i seniyye-yi Nebevî'ye temessük eyleyip, Kur'ân-ı Kerîm'in yolunda yürüyüp, Rabbimizin rızasına vâsıl olup, cennetiyle ve cemâliyle müşerref olmamız için bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyalım, öyle başlayalım, buyurun!

……………………………

a. Hakkı Kabul Et, Söyleyene Bakma!

Mukaddimede Arapça metnini okuduğum hadis-i şerif, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 78. sayfasındaki 4. hadis-i şeriftir.

İbn-i Abbas RA'dan rivayet olunduğuna göre, Peygamber Efendimiz'in kıymetli ve sevgili amcası Abbas'ın oğlu alim, fâzıl, genç bir sahabe olan Abdullah'ın rivayet ettiğine göre, Deylemî isimli alimin *Müsnedü'l-Firdevs* isimli kitabında geçtiğine göre Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[69]

اِقْبَلِ الْحَقَّ مِمَّنْ أَتَاكَ بِهِ صَغِيراً أَوْ كَبِيراً ، وإِنْ كانَ بَغِيضًا اَوْ بَعِيداً ؛ وَارْدُدِ الْبَاطِلَ عَلَى مَنْ جَاءَ بِهِ مِنْ صَغِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ ، وَإِنْ كَانَ حَبِيبًا قَرِيبًا (الديلمى ، كر. عن ابن مسعود)

RE. 78/4 (*İkbeli'l-hakka mimmen etâke sağîren ev kebîren, ve in kâne bağîdan ev beîden; ve'rdüdi'l-bâtıle alâ men câe bihî min sağîrin ev kebirin, ve in kâne habîben karîbâ.*)

(*İkbeli'l-hakka*) "Hakkı kabul et, (*mimmen etâke*) sana gelen kim olursa olsun." Gelen kimsenin söylediği, getirdiği bilgiyi, söylediği sözü hak ise kabul et!

(Sagîrün ev kebîrün) "Gelen isterse küçük olsun isterse büyük olsun." Yaşça küçük olabilir, mevki makam, rütbe bakımından küçük olabilir. "İster küçük olsun ister büyük olsun, hakkı söylemişse, hakkı tebliğ etmişse, sana gelen kimseden onu kabul et."

Bir te'kit daha var: (*Ve in kâne bağîdan*) "Kızdığın bir insan bile olsa..."

Bağîd, *mebğûd* mânasına; kendisine buğz edilen bir kimse, sevmediğin bir kimse demek.

---

[69] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.433. no:1762; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXVI, s.269, no:4092; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.
Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IX, s.121; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.794, no:43152; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XV, s.794, no:43152.

Beîd, uzak demek. (*Ev baîdâ*) "Sana çok uzak olan, senin kızdığın, sevmediğin bir kimse bile olsa, küçük de olsa, büyük de olsa, hakkı söyledi mi kabul et."

(*Verdidi'l-bâtıle*) "Bâtılı da reddet, kabul etme! (*Alâ men câe bihî min sagîrin ev kebîr*) Büyükten, küçükten kim o bâtılı karşına getirmişse, (*ve in kâne habîben*) senin sevdiğin habîb, mahbup bir kimse bile olsa..." Bu da mahbub mânasına. (*Karîbâ*) "Yakın bir kimse bile olsa…"

Neseben karabet olur, fikren karabet olur, daha başka şeyler olabilir.

Bu hadîs-i şerîfi hepimizin çok iyi hatırında tutması lazım. Etrafımızdaki olaylar, bize söylenen sözler, nasihatler, konuşmalar, okuduğumuz yazılar, makaleler, kitaplar, ikiye ayrılır: Ya haktır, gerçektir, doğrudur...

Hani ne diyoruz?

(*Ve'l-ba'sü ba'de'l-mevti hakkun*) "Öldükten sonra dirilmek haktır, gerçektir, olacaktır."

Bâtıl da “boş” demek, “asılsız” demek. “Bir şey bâtıl oldu.” demek, “Boşa çıktı.” demek. “Namazı bâtıl oldu, boşa çıktı.” mânasına.

Ya haktır, ya bâtıldır. Mü’min ne yapacak?

Daima hakkı hürmetle karşılayacak, hakkı tutacak, haktan yana olacak, hakkı kabul edecek. Acı da olsa, tatlı da olsa, sevdiği insan da söylese, sevmediği insan da söylese, küçük de söylese, büyük de söylese; hakkı kabul edecek, hakikati kabul edecek, doğruyu kabul edecek.

Bâtılı da; sevdiği, yakını, anası babası, kardeşi, dostu, karısı kocası, evlâdı, akrabası, taraftar olduğu kişi ve saire söylese bile reddedecek.

“—Olmaz öyle şey, yapmam o işi!” diyecek.

Yapılmayacak bir şey teklif ediyorsa, “Yapmam.” diyecek. Söz olarak söylüyorsa, “Hayır.” diyecek, kabul etmeyecek.

Başka bir hadîs-i şerîf vardı, ben onu dergimizin bir makalesine yazmıştım. Orada da Peygamber Efendimiz aynı mânada buyuruyor ki: [70]

زُلْ مَعَ الحَقِّ حَيْثُ زَالَ (حب. طب. ع. مخول السلمي)

(*Zül mea’l-hakkı haysü zâle*) “Hak nereye giderse hakla beraber ol! Hakkın yanında ol! Hak nereye doğru hareket ederse, nerede pozisyon alırsa orada, onun yanında ol.” buyuruyor.

Haktan ayrılma! O tarafa gitti, peşinden git; bu tarafa geldi, peşinden gel; şuraya çıktı, oraya çık; buraya indi, oraya git. Haktan ayrılma. Hak nereye giderse, nereye zâil olursa, ne tarafa doğru kayar giderse sen de haktan ayrılma, onun yanında ol.

“—Yok ben buradaydım, değişmem.”

---

[70] İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIII, s.196, no:5882; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XX, s.322, no:763; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.III, s.137, no:1568; İbn-i Esîr, *Üsdü’l-Gàbe*, c.I, s.998; İbn-i Hacer, *el-İsâbe,* c.VI, s.56, no:7854; Buhàrî, *Târih-i Kebîr*, c.VIII, s.29, no:2045; Mahvel el-Behzî es-Sülemî, babasından.

Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.176, no:7276; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XV, s.1363, no:43578, 43580; *Mecmaü’z-Zevâid*, c.VII, s.593, no:12342; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.V, s.331. no:4236 ve c. XLI, s.231, no:44741; RE. 13/6.

Niye değişmeyeceksin? Hak o tarafa gitti, o tarafta olursun.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Öyle yüksek, öyle güzel, o kadar kıymetli bir prensip ki Türkiye'deki insanlar sırf bu prensibe uysa, Türkiye dünyanın bir numaralı, en kuvvetli, en ileri devleti olurdu.

Osmanlı'dan beri çektiğimiz nedir?

Haksızın haksızlığını kabul etmeyip hakkın karşısına dikilmesi ve uğraştırmasıdır. Hak sahibini de bıktırıyor, hak için çalışan insanı da bezdiriyor.

Hocamız Mehmed Zâhid Kotku cennetmekânı hatırlıyorum:

"—Şurayı bırakıp köyüme gitmek istiyorum." demişti.

Akıllısı geliyor, delisi geliyor; eza ediyor, zulmediyor, tabi iftira eden oluyor, şöylesi oluyor, böylesi oluyor, kıskananı oluyor, haset edeni oluyor ve saire. İnsanın canına da tak diyor.

Hakkı tutmak büyük sevaptır; bâtılı desteklemek, bâtıldan yana olmak da çok büyük vebaldir.

Kur'ân-ı Kerîm'de ne diyor. İbrahim AS babası Âzer'e ne dedi?

Tabii müfessirler, buradaki baba iki mânaya gelir diyor. Bir, kendi babası Âzer'di; ikinci rivayet; babası Âzer değildi ama baba makamında amcasıydı, onun için "baba" diye hitap ediyor.

Türkiye'de bu moda vardır, mesela bazı kimseler bazı kimselere "baba" diye hitap ediyor. Onun gibi galiba.

Ne dedi?

"—Elinizle yaptığınız sanemleri, putları kendinize tanrılar mı ediniyorsunuz? Olur mu böyle şey? Bunlar bâtıl; bunları tanrı edinmek olur mu? Olmaz böyle şey!" diyor.

Babası veya amcası. Gerçekten öz babasıysa öz babasına bile hakkı söylemiş oluyor. Amcasıysa yakını, sevdiği.

(*Ve in kâne habîben karîben*) diyor; "Sevgili ve yakın bir kimse bile olsa..." Bu hadîs-i şerîfte böyle buyuruluyor.

Hakkı söyledi.

Hakkı söylemeyen insan mesul olur.

"—Hakkın söylenileceği yerde susan dilsiz şeytandır." diyor, şeytan-ı ahras buyuruyor Peygamber Efendimiz.

Hakkın söyleneceği yerde durmayacaksın, söyleyeceksin.

"—Yok, öyle olmaz, bu yanlış; doğruyu söylemiyorsun, işin doğrusu şudur!" diyeceksin.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[71]

إِذَا وُقِعَ فِي الرَّجُلِ وَأَنْتَ فِي مَلاٍ ، فَكُنْ لِلرَّجُلِ نَاصِرًا ، وَلِلْقَوْمِ زَاجِرًا

أَوْ قُمْ عَنْهُمْ (ابن أبي الدنيا في ذم الغيبة عن أنس)

ME. 132 (*İzâ vukıa fi'r-racüli ve ente fî melein, fekün li'r-racüli nâsıran, ve li'l-kavmi zâciren ev kum anhüm.*)

(*İzâ vukıa fi'r-racüli ve ente fî melein*) "Sen bir cemaat içinde bulunurken, bir kimse hakkında gıybet edildiğini görürsen, (*fekün li'r-racüli nâsıran*) o kimse için yardımcı ol! (*Ve li'l-kavmi zâciren*) Cemaatı da ondan men etmeye çalış! Gıybet edenlerin karşısına çık, onları sustur! (*Ev kum anhüm*) Eğer onları engelleyemiyorsan, oradan kalk git! O toplantının tadı bereketi kalmadı."

Tabii insan sevdiği toplantıya gider. Toplantıya gitti. Birisi kalktı, onu bunu çekiştirmeye, gıybetini yapmaya girişti. Fakat toplantının tadı kalmadı, diyecek ki;

"—Böyle yapmayın, günahtır, ayıptır."

Ve o gıybeti yapılan kimseyi müdafaa edecek, savunacak ve oradan kalkacak, gidecek. Tadı kalmadı. Böyle hareket edilse, hak böyle tutulsa, bu mânâda insanlar hakka gönül vermiş insanlar olsa; hak hakikat gelişir, böyle rüşvetler olmaz, böyle haksızlıklar olmaz, böyle dolandırıcılar olmaz, böyle yetimin malı, milletin malı sömürülmez, domuz gibi yenilmez, böyle rezaletler olmaz.

Herkes birbirini destekliyor. Koca bir şebeke; bir kişi değil, iki kişi değil, üç kişi değil, beş kişi değil, küçük değil, büyük değil, tepeden tırnağa, baştan ayağa...

Neden oluyor?

Hakkı tutan insan yok. Hakkı tutan insanlar az. Söylediği zaman kötü oluyor, itiliyor, kakılıyor, dışlanıyor. Doğru söyleyeni dokuz köyden kovuyorlar. Atasözü olmuş. Büyükler bunu söylemiş.

---

[71] İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Zemmü'l-Gıybeh*, c.I, s.112, no:103; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.٥٨٦, no:٨٠٢٨; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.141, no:2956.

Bu atasözünü duyunca bizim ağlamamız lazım.

"—Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar!"

Ya burası İslâm diyarı, İslâm diyarında böyle bir şey âdet olur mu? Böyle bir atasözü çıkmalı mıydı?

Peygamber SAS Efendimiz ne diyor:[72]

أَفْضَلُ الْجِهَادِ ، كَلِمَةُ حَقٍّ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ (د. ه. عن أبي سعيد ؛ حم. ه. طب. عن أبي أمامة ؛ ن. عن سمرة ؛ حم. ن. هب. ض. عن طارق مرسلا)

RE. 76/11 (*Efdalü'l-cihâdi kelimetü hakkın inde sultànin câir*) "En faziletli, en üstün, en sevaplı cihad, zalim hükümdarın karşısında hakkı söylemektir. En büyük cihad odur."

"—Öldürür, hapse atar!"

Hakkı söyleyecek, dobra dobra söyleyecek.

Allah-u Teàlâ Hazretleri Yasin Sûresi'nde ne buyuruyor?

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

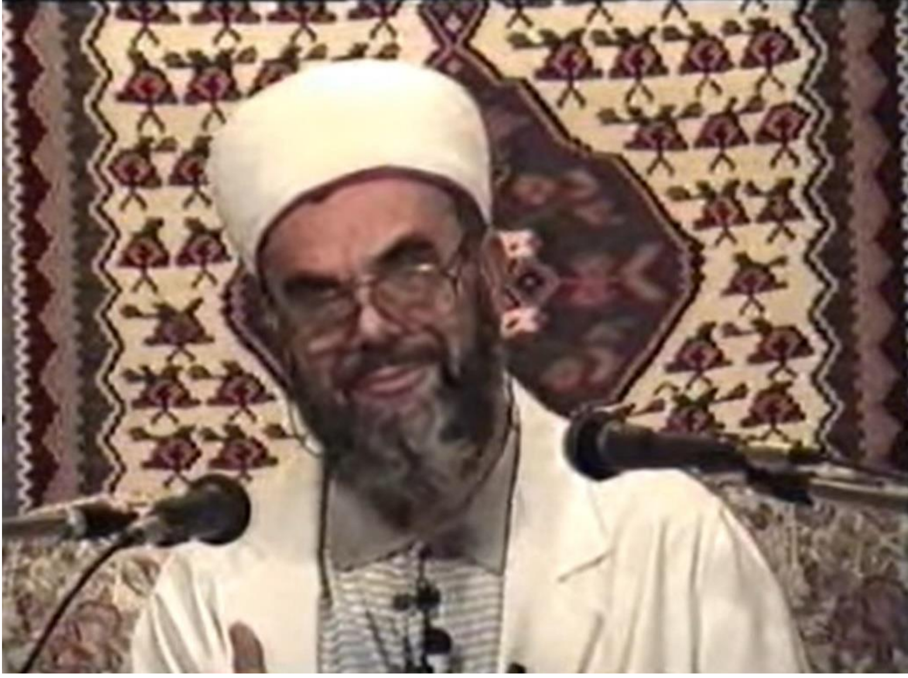
---

[72] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.527, no:4344; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.471, no:2174; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1329, no:4011; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.19, no:11159; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.551, no:8543; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.352, no:1101; Hàmidî, *Müsned*, c.2, s.331, no:752; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.247, no:1286; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.358, no:1448; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXIII, s.305; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1330, no:4012; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.282, no:8081; Taberânî, *Mu'cemü'l*-Evsat, c.II, s.166, no:1596; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.93, no:7581; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.248, no:1288; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.480, no:3326; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.176; Rûyânî, *Müsned*, c.III, s.337, no:1161; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.370; Ebû Ümâme RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.VII, s.161, no:4209; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.314, no:18850; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.435, no:7834; Ziyâü'l-Makdîsî, *el-Ehàdîsü'l-Muhtâre*, c.III, s.230, no:123; ed-Dûlâbî, *el-Künâ ve'l-Esmâ'*, c.I, s.238, no:427; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIV, s.421, no:2939; Tàrık ibn-i Şihab Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.64, no:5511 ve c.XV, s.923, no:43588; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.172, no:457; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.198, no:3981.

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَاقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ

(يس: ٢٠)

(*Ve câe min aksa'l-medîneti racülün yes'à*) "Derken şehrin öbür ucundan bir zât-ı muhterem (Habîb-i Neccâr) koşarak geldi. (*Kàle yâ kavmi'ttebiu'l-mürselîn*) 'Ey kavmim, yanlış iş yapıyorsunuz! Bakın bunlar iyi insanlar, mübarek insanlar, bunların sözünü dinleyin! Bunların buyruklarını tutun! Bunlar ilâhî vazifeli insanlar, bunları dinleyin!' dedi." (Yâsin, 36/20)

Adamları yakalamışlar, kendilerine Allah'ın haberlerini getiren mübarek insanları yakalamışlar, öldürmeye kasdetmişler. Meydanda toplanmışlar, canlarına kasd edecekler. Gönderilenler, mürsel.

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلاً أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ (يس:١٣)

(*Va'drib lehüm meselen ashàbe'l-karyeti*) "Onlara, şu şehir halkını misâl getir: (*İz câehe'l-mürselûn.*) Hani onlara elçiler gelmişti." (Yâsin, 36/13)

Kavim onları; "Bizim dinimize karışıyorsun, dinimizi devirmeye çalışıyorsun, düzenimizi bozmaya çalışıyorsun." diye öldürmeye kalkmış. Adamlar darağacının yanında.

O uzaktan, hem de yes'a, say ederek, koşarak, ihtiyar hâliyle koştura koştura geliyor, diyor ki:

(*Yâ kavmi't-tebiu'l-mürselîn*) "Ey kavmim, ne yapıyorsunuz; bu mübareklere tâbi olun, Allah'ın emirlerini getiren bu insanların sözlerini dinleyin!"

اتَّبِعُوا مَن لاَّ يَسْأَلُكُمْ أَجْراً وَهُم مُّهْتَدُونَ (يس:٢١)

(*İttebiû men lâ yes'elüküm ecren ve hüm mühtedûn*) "Sizden bir ecir mi istiyor bunlar, para mı almak istiyor, ücret mi istiyor? Sizden ücret istemeyen, hidayet üzere olan, hakkı doğruyu söyleyen bu insanlara tâbi olun." (Yâsin, 36/21)

Dedi ama dinlemediler. Onu da şehid ettiler. Şehid olmak pahasına, canı pahasına hakkı söyledi.

Muhterem kardeşlerim! Biz Yâsîn Sûresi'ni nasıl okuyoruz? Bu millet Yâsîn Sûresi'ni nasıl okuyor? Yâsîn Sûresi'ni çoğu bilir. Nasıl Kur'an okumak bu? Nasıl ibret almak?

Kur'ân-ı Kerîm'deki kıssalar niçin söylendi? "İbret alınsın." diye değil mi?

(*Va'drib lehüm meselen ashâbe'l-karyeh*) "O kavmin, o köyün ahalisini onlara bir misal olarak zikreyle ey Rasûlüm!" diye niye Allah-u Teàlâ Hazretleri Yasin Sûresi'nde bu olayı anlattı?

Düşünmek lazım değil mi?

Veyahut "Her sabah Yasin Sûresi'ni okuyoruz. Acaba bu sûre neden bahsediyor?" diye merak etmek lazım değil mi? Okumak lazım değil mi?

Söz, Allah'ın kelâmı. Sıradan söz değil, Allah'ın Kur'ân-ı

Kerîm'i. Ve müslümanlar Allah'ın kelamını bilmiyorlar, öğrenmiyorlar, okumuyorlar. Hepsi İngilizce öğreniyor, hepsi çocuklarını koleje gönderiyor, hepsi kurslara gidiyor, mesleğini geliştirmek, mesleğinde yükselmek için Amerika'ya gidiyor, İngiltere'ye gidiyor, dünya için böyle çalışıyor. Allah'ın dinini, Kur'an'ını, kitabını öğrenmek için Arapça öğrenmeye heves etmiyor, çalışmıyor, gayret etmiyor.

Bundan sonra Hakla beraber olmaya dikkat edelim, haktan yana olmaya, doğruyu takip etmeye, doğruyu söyleyeni sevmeye, sevmesek bile doğruyu kim söylerse söylesin kabul etmeye kendimizi alıştıralım. Prensibi değiştirelim, hayatımızın prensibi değişsin.

"—Ben bundan sonra hakkı tutacağım, söyleyen kim olursa olsun hakkı destekleyeceğim. Söyleyen kim olursa olsun bâtılı reddedeceğim." diyebilmeliyiz.

Biz istiyoruz ki hanımlar da âyetleri, hadisleri öğrensinler, onlar da dindar olsunlar, onlar da Allah'ın emrini tutsunlar, o yolda yürüsünler.

Onun için camimizi tâdil ettik, arkadaşlara rica ettik; "Yan taraftaki evleri alın." dedik, alt taraflarını kadınlara ayırdık, kadınlar tarafına video koyduk, mikrofon koyduk; "Ses gitsin, dinlesinler." diye o kadar uğraşıyoruz.

Bu camide kadınlar için abdest alma yerleri yok. Kadın abdest alacak, dışarıdan gelmiş; "Hadis dersi dinleyeceğim." diye, Gölcük'ten gelmiş, İzmit'ten gelmiş, Bolu'dan gelmiş, Lüleburgaz'dan gelmiş. Burada, İskenderpaşa camiinde kadınlar için yüz numara yok.

"—Bir yüznumara yapalım, kapısını açalım." dedik, komşularla cengi cidal:

"—Bizim tarafa yüznumaranın kapısını açamazsın!"

Ya senin hiç mi insafın yok, hiç mi Allah'tan korkmazsın? Gelen caminin cemaati istifade edecek.

"Efendim, bize koku gelir."

E senin evinde yüznumara yok mu? Komşunun yüznumarası yok mu? Zaten orada pencereler var. Böyle insafsızlık olmaz.

b. Kıyametin Kopma Zamanı Yakınlaştı

İbn-i Mes'ud RA'dan bir ikinci hadîs-i şerîf:
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[73]

إِقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ ، وَلاَ يَزْدَادُ النَّاسُ عَلَى الدُّنْيَا إِلاَّ حِرْصًا ، وَلاَ يَزْدَادُونَ مِنَ اللهِ إِلاَّ بُعْدًا (ك. عن ابن مسعود)

RE. 78/6 (*İkterabeti's-sâ'atü, ve lâ yezdâdü'n-nâsü ale'd-dünyâ illâ hırsan, ve lâ yezdâdûne mina'llâhi illâ bu'dâ.*)

(*İkterabeti's-sâ'ah*) "Saat yakınlaştı."

Ne saati? Hangi saat yakınlaştı? Es-sâatü dediği zaman, hani ismi elif lamlı, mâruf harf-i tarifli es-sâatü demek, "O saat" demek. "Dünyanın kopacağı saat" demek, "Kıyamet" demek.

(*İkterabeti's-sâatü*) "Kıyametin kopma saati yakınlaştı. Neredeyse koptu kopacak." Ne yapmak lazım?

"—Eyvah, kıyamet kopuyor, alâmetleri belirdi." diye insanların tevbe etmesi lazım, hak yola girmesi lazım, dindar olması lazım, günahlardan kesilmesi lazım, sevaplı işlere yönelmesi lazım, yalvarması, yakarması, ağlaması lazım.

"—Aman yâ Rabbi!" demesi lazım, secdelere kapanması lazım,

"—Aman yâ Rabbi, beni kahrına uğratma, gazabına uğratma, helâk etme yâ Rabbi!" demesi lazım.

Öyle değil mi? "Yarın kıyamet kopacak, biraz sonra kıyamet kopacak." deyince, duyunca insan ne yapar veyahut Allah korusun biraz sonra, "Harp patladı." deseler insan ne yapar? Yahut "Biraz sonra seni alacaklar, idam sehpasına götürecekler." deseler, bir insan ne yapar?

Aklı başından gider, heyecanından ne yapacağını şaşırır. "Allah!" der, abdest alır, namaz kılar:

---

[73] Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.359, no:7917; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.349, no:597; İbn-i Ebî Âsım, *Zühd*, c.I, no:279; Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.II, s.40, no:1081; Dûlâbî, *el-Künâ ve'l-Esmâ*, c.III, s.297, no:632: Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.406, no:1642; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.242; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.191, no:38335; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.284, no:4138.

“—Müsaade edin iki rekât namaz kılayım!” der.

“Kıyamet yakınlaştı. (*Ve lâ yezdâdü'n-nâsü ale'd-dünyâ illâ hırsâ*) Ama insanların dünyaya olan hırsı artıyor, daha fazlalaşıyor. İnsanlar dünyaya karşı hırsları bakımından daha da azgınlaştılar, daha da arttılar.

Yahu kıyamet kopuyor, dünyanın ne kıymeti var, hele kıyamet kopacağı zaman ne kıymeti var? Kopacak, başına yıkılacak her şey. Hiçbir kıymeti kalmıyor. Kıyamet yaklaşıyor, insanların da dünyaya olan hırsları, tamahları, bağlılıkları, hevesleri ziyadeleşiyor, azgınlaşıyor.

(*Ve lâ yezdâdûne mina'llâhi illâ bu'den*) “Böyle olunca da Allah ile mesafeleri uzaklaştıkça uzaklaşıyor. Uzaklık artıyor. Onların dünyaya hırsı arttıkça, Allah ile aralarındaki mesafe de uzaklaşıyor. Allah'tan uzaklaşıyorlar, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nden uzaklaşıyorlar.

Her yerde hâzır ve nâzır olan, her şeyi bilen, (*ve hüve meaküm eyne mâ küntüm*) sen nerede olursan ol seninle olan Allah-u Teàlâ Hazretleri'nden uzaklaşıyor. O sana yakın, sen ondan gafil, cahil, fersah fersah uzakta… Neden?

Dünyaya hırsı artıkça, Allah ile mesafesi uzuyor, uzaklaşıyor. İşi tatsız tarafa gidiyor. Ne yapacağız?

Bir ara bizim arkadaşların arasında; “Mehdi çıktı, çıkacak.” sözleri heyecan uyandırdı. Arkadaşlar, ihvânımız iki grup oldu. “Mehdiciler” diye bir grup meydana geldi. Gün vermeye başladılar:

“—Mehdi 289 gün sonra çıkacak, 288 gün kaldı, 286 gün kaldı.” demeye başladılar.

Tabii Mehdi çıkacak; eyvah, kıyamet alâmetlerinin önemlilerinin birisi Mehdi'nin çıkması, bir heyecan, bir telaş, yapacağı inşaatı yapmaktan vazgeçenler oldu. Her şeylerini ona göre düzenlemeye başladılar.

Tabi Allah-u Teâlâ Hazretleri gaybdan haber verenden, gayba ait bilgileri biliyormuş gibi söylemeye kalkışandan hoşlanmaz. Büyüklerimizin nasihati vardır:

“—Gaybı biliyorum, gayptan haber veriyorum diye tavır takınma!” der.

Büyüklerimizin nasihatlerini bastırıyoruz, ihvânımız da evlerinde odalarına koyuyorlar:

"—Keramet-furuşluk yapma, gaybdan bilgi verme pozisyonuna düşme!" diye.

Bir de; "Öyle insanlara da yaklaşma!" diye. Tabii, bunların hepsi imtihan. Yapanlar da samimiyetle yapıyor, arkadaşımız, ihvânımız; bir şey demiyoruz, dostumuz ama hareket yanlış. Böyle bir telaş yaptılar...

Ben de o zaman onlara dedim ki; "Siz böyle Mehdi çıkıyor, kıyamet alâmeti" diye heyecanlanıyorsunuz. Ben size bundan daha heyecan verici bir şey söyleyeyim.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki: ki:[74]

إِذَا مَاتَ الإِنْسَانُ فَقَدْ قَامَتْ قِيَامَتُهُ (الديلمي عن أنس)

(*İzâ mâte'l-insânü*) "İnsan öldüğü zaman, (*fekad kàmet kıyâmetühû*) onun kıyameti kopmuş demektir."

İnsan öldü mü bitti; onun kıyameti kopmuş demektir.

Ölümle mesafen ne kadar? Bir saat sonraya çıkacağına bir senedin var mı? Yarına çıkacağına bir senedin var mı?

İstikbale ait bir şey yapacağımız zaman ne diyoruz?

"—Yarın *inşaallah* saat 10'da buluşalım." diyoruz.

"—*İnşaallah*" ne demek?

"—Allah dilerse, Allah murad ederse..."

"—Benim elimde bir şey yok, ne yapayım, belki yaşatmaz, belki ölürüm, belki gidemem" diye "inşaallah" diyoruz.

Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'de Peygamberimize böyle buyurmuş:

وَلاَ تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذٰلِكَ غَداً. إِلاَّ أَنْ يَشَاءَ اللهُ

---

[74] Lafız farkıyla: Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.285, no:1117; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1072, no:42748; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1615, no:2618; Süyûtî, *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.IV, s.65, no:2781.

(الكهف:٢٣-٢٤)

(*Ve lâ tekùlenne li-şey'in innî fâilün zâlike gadâ. İllâ en yeşâa'llàh*) "Sakın ha, olmaya ki, bundan sonra 'Bir şeyi yarın şöyle yapacağım!' deme; 'İnşaallah, Allah dilerse yapacağım!' de." (Kehf, 18/23-24)

"—*İnşaallah* demeden 'Yarın bir şeyi şöyle yapacağım.' deme. 'Allah dilerse' de, o şart ile söyle." diye Efendimiz'e de böyle emretmiş.

Onun için biz de "inşaallah" diyoruz. "İnşaallah" demek lazım, ne olacağını bilmiyoruz. Hemen ölebiliriz. Bir saniye sonra ölebiliriz. Şu sözleri tamamlayamadan ölebiliriz.

Çok tesir etmiş bir olaydı; Ankara'da mahallemizde bana; "Cuma hutbesini sen oku." dediler. Çıktım cuma hutbesi okuyorum, arkadan bir gürültüler oldu, takırtılar oldu, pat diye birisi düştü. Eh, hutbeyi bozmadık, hutbeyi okuduk, Cuma namazını kıldık, arkadaki insanın yanına vardık ki innâ lillah ve innâ ileyhi râciun adamcağız cuma namazı esnasında, hutbe esnasında düştü, öldü.

Onu ailesi camiye ne gözle gönderdi? Kim bilir neler söyledi. Belki camiden gelirken; "Bakkala uğra, şunu al, bunu al." dedi, belki "Ekmek almayı unutma, evde ekmek yok." dedi. Ama ekmek filan gelmedi işte. Ne olacağı belli olmuyor.

Ölüm insanın başında; nerede, ne zaman belli olmaz. "Ölüm insanın kıyameti" demek olduğuna göre, bizim her zaman titrememiz lazım. Biz dervişiz, tasavvuf erbabıyız, takvâ yolunun yolcularıyız.

Ne demek dervişlik? "Ölüme hazır olmak mesleği" demek.

Derviş, ölüme hazırlıklı olandır. Dervişlikteki emirler; insanı ölüm haline hazırlıklı bir tarzda gezen, hazırlıklı, devamlı müteyakkız bulunan bir insan hâline getirmek tedbirleridir.

Millet dervişliğin farkında değil. Millet derviş olmuş, ahd ü peymanın, ders almanın, el almanın bey'at olduğunun farkında değil. Öyle gafil ki, el almanın bey'at olduğunun farkında değil. Hem el alıyor, ders alıyor, hem hocasını dinlemiyor.

Öyle şey mi olur?

إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولاً (الإسراء:٣٤)

(*İnne'l-ahde kâne mes'ûlâ*) [Çünkü verilen söz, sorumluluğu gerektirir.] (İsrâ, 17/34) İnsan ahdinden sorumludur.

"—Ahdettin, peyman eyledin, söz verdin, niye sözünden döndün?" diye Allah soracak.

Madem ki ölüm bize bu kadar yakındır, o halde bu dünya hırsı neden? Bunu bırakacağız. Ahirete rağbet edeceğiz, ahirete hazırlanacağız, işlerimizi hemen ölecekmiş gibi tanzim edeceğiz. Hazırlıklı bulunacağız. Vasiyetimiz yastığımızın altında olacak. Borçlarımızı ödemiş olacağız. Günahlardan kendimizi çekmiş olacağız. Abdestli gezeceğiz. Dilimiz zikirli olacak, kalbimiz Allah Allah diyecek.

Böyle hazırlıklı devam edene, böyle niyet edene;

تَمُوتُونَ كَمَا تَعِيشُونَ .

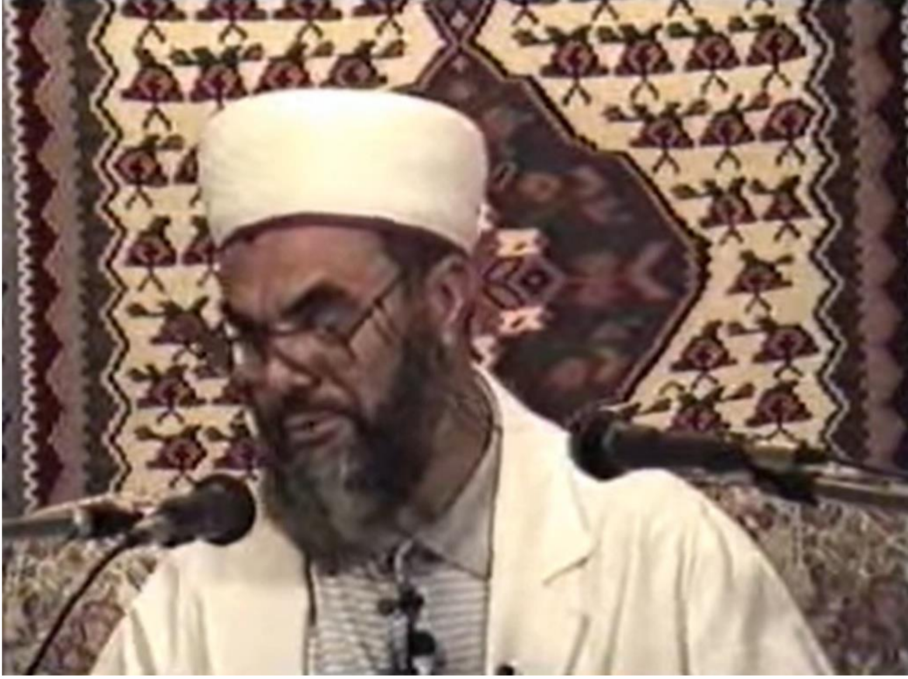
(*Temûtûn, kemâ taîşûn*) "Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz." buyurmuş Peygamber Efendimiz.

Bir gün böyle bir hal üzere ölmek de nasip olur. Abdestliyken, dili Allah Allah diyorken, kalbi pırıl pırılken bir yerde ruhunu teslim ediverir.

Allah bize, cümlemize hüsn-ü hâtimeler nasib eylesin… Dünya hırsını bırakmayı nasib etsin, ahirete rağbet edenlerden eylesin… Dünya hırsıyla günahlara dalanları da onlardan kurtarsın, günahlardan korusun, kurtarsın, şeytanın dizginlerinden, bağlarından kurtulmayı nasib eylesin… Rahman'ın yoluna girmeyi, o yolda çalışmayı Mevlâmız cümlemize nasib eylesin…

c. Zehirli Kertenkeleyi Öldürün!

Altıncı hadîs-i şerîf. Bu da İbn-i Abbas RA'dan.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[75]

اقْتُلوا الوَزَغَ ولوْ فِي جَوْفِ الكَعْبَةِ (طس. عن ابن عباس)

RE. 78/7 (*Uktülü'l-vezeğa velev fî cevfi'l-kâ'beti*)

Vezag denilen bir hayvan var; zararlı, zehirli bir hayvan, Arabistan diyarında olan bir hayvan.

Vezag denilen hayvan nasıl bir hayvandır, zararları nelerdir, neler yapar; ben de bilmiyorum.

Karşılığı nedir, onu bulmak lazım. Keler diyorlar, kertenkeleden iri, yeşil renkli, kayaların arasında dolaşan, zehir taşıyan birtakım mahlûklar... Onlardan birisi demek ki.

---

[75] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.243, no:6301; Mâlik, *Muvatta'*, (*Rivayet-i Muhammed*), c.II, s.277, no:429; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.517, no:5409; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.45, no:40018; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.290, no:4153.

(*Uktülü'l-vezağa*) "Bu cins mahlûku gördüğünüz zaman öldürün; (*velev fî cevfi'l-kâ'beti*) Kâbe'nin içinde bile görseniz."

Cevf iç demek; *cevfi'l-leyl*, gecenin içi, ortası demek. *Cevfi'l-Kâ'be*, Kâbe'nin ortası demek. İnsanın cevfi, karnı demek, ortası demek oluyor.

Kâbe'nin içinde bile olsa ki, Kâbe nedir?

Kâbe mübarek mahaldir. Orada ceng ü cidal olmaz, vuruşma, öldürme olmaz. "Orada bile olsa öldürün!" diyor.

Hadîs-i şerîfleri bilmek, daha doğrusu dinimizin ahkâmını bilmeye biraz hevesli, gayretli ve dikkatli olmak, çok önemli bir şey.

Bizim hacı kardeşlerimiz hacda, Arafat'ta suyun, çeşmenin başına gitmişler. Kocaman bir akrep, fırt diye meydana çıkmış.

"—Öldürün!" demişler birileri…

Ötekiler de:

"—İhramlısınız, öldürmeyin!" demişler.

"—Öldürün, öldürmeyin!" derken, o kıpırtıdan o telaştan, hayvan hızlı da hareket ediyormuş. Hacı efendi anlatıyor:

"—Hocam kaçamadım da, yıldırım gibi geldi, bacağıma bir saldırdı, soktu." diyor. "Küt diye, ağaç gibi yere devrildim." diyor.

Koca, dağ gibi bir insan, şişman, yüz on, yüz yirmi kilo, boylu bir insan. Bir sokuşta küt diye devirmiş. Hemen almışlar hastaneye götürmüşler, serum takmışlar.

Bizim yanımıza geldi; daha Arafat'tayız, vakfe yapacağız, vakfedeyiz, çadırdayız.

"—Hocam, serum taktılar ama şu anda soktuğu yer, ayağım ustura alınmış da derilerim yukarıya doğru cırt cırt kesiliyor gibi, oradan öyle acı geliyor." diyor. "Usturayla doğranıyormuş gibi acı geliyor." diyor.

Eh, zararlı mahlûk. Zararlı mahlûk öldürülür. Dininin ahkâmını insanın iyi bilmesi her yerde lazım oluyor.

Aşağıdaki hadîs-i şerîf de bu mevzuda:

d. Yılanları Öldürün!

Taberanî'den rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[76]

اقْتُلوا الحَيَّاتِ صَغيرَهَا و كَبِيرَهَا ، وَأَسْوَدَهَا وَأَبْيَضَهَا ، فَإِنَّ مَنْ قَتَلَهَا مِنْ أُمَّتِي كَانَتْ لَهُ فِدَاءً مِنَ النَّارِ ، وَمَنْ قَتَلَتْهُ كَانَ شَهِيداً (طب . الحكيم ، عن سراء بنت نبهان الغنوية)

RE. 78/8 (*Uktülü'l-hayyâti sağîrehâ ve kebîrehâ, ve esvedehâ ve ebyedahâ, feinne men katelehâ min ümmetî kânet lehû fidâen mine'n-nâri, ve men katelethü kâne şehîdâ.*)

"Yılanları öldürün, küçüğünü, büyüğünü, karasını beyazını öldürün. (*Feinne men katelehâ min ümmetî*) Benim ümmetimden kim bunları öldürürse, (*kânet lehû fidâen mine'n-nâri*) onun cehennemden kurtulmasına bedel olur, fidâsı olur."

(*Ve men katelethü*) "Kim o sokan yılan tarafından öldürülmüş olursa (*kâne şehîdâ*) şehid olur."

Tabii anlaşılıyor ki zehirli yılan. Zehirli yılanlar sıcak yerde çok olur. Akrep de çok olur, yılan da çok olur. Efendimiz zararlı olduğu için öldürülmesini buyurmuş.

Bir başka hadîs-i şerîf var bu Râmûz'un başında:

"—Evinizde yılan gördüğünüz zaman, yılana deyin ki; 'Süleyman AS'la yaptığın anlaşma gereği çık git.' Eğer çıkmazsa, gitmezse öldür." diyor.

Mehmed Zâhid Kotku Hocamız cennetmekâna sordum:

"—Hadîs-i şerîfte niye böyle buyrulmuş?"

Arif insanların hâli başka, alim olmak yetmiyor. Bir şeyler bilmek için mektep medrese görmek, unvan almak, doktor, doçent, profesör olmak bir şey değil.

Dedi ki;

"—Evladım, yılan görünümünde cinler olur, o söz onlaradır. Yılan görünümündedir, cindir, Süleyman AS'la yaptıkları ahit onlara hatırlatılır, çekilir giderler. O zaman bir cin öldürmüş olmazsın, yılan sanıp da bir cin öldürmüş olup da başını derde

---

[76] Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.I, s.203; Serâ' bint-i Nebhan el-Ganeviyye RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.44, no:40010; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.286, no:4141.

sokmazsın." diye söyledi.

e. Lût Kavminin Amelinin Cezası

Ahmed ibn-i Hanbel, mezhep sahibi, İbn-i Abbas RA'dan rivayet eylemiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[77]

اُقْتُلُوا الْفَاعِلَ وَالْمَفْعُولَ بِهِ ، فِي عَمَلِ قَوْمِ لُوطٍ ؛ وَالْبَهِيمَةَ ، وَالْوَاقِعَ عَلَى الْبَهِيمَةِ ، وَمَنْ وَقَعَ عَلَى ذَاتِ مَحْرَمٍ ، فَاقْتُلُوهُ (حم. عن ابن عباس)

RE. 78/9 (*Uktülü'l-fâile ve'l-mef'ûle bihî, fî ameli kavmi lutin; ve'l-behîmete, ve'l-vâkıa ale'l-behîmeti. ve men vakaa alâ zâti mahremin, fa'ktülûhü.*)

(*Uktülû*) "Öldürünüz; (*el-fâile ve'l-mef'ûle bihî*) yapanı ve yaptırılanı..." Ne bu? (*Fî ameli kavmi lût*) "Lut kavminin amelini kendisi yapan ve üzerinde yapılmasına müsaade eden kişiyi öldürün!"

Tabi bu lûtilik diye de geçiyor; şimdi homoseksüellik diyorlar. Tabi her iki taraf da çok büyük bir günah işlemiş oluyor.

(*Ve'l-behîmete*) Bak, millet ne kadar cahil; bir de bazı hayvanlara karşı böyle tacizler oluyor, o da öyle.

(*Ve'l-vâkıa ala'l-behîmeti*) "Bir hayvana tasallut eden kimse; (*ve men vakaa alâ zâti mahremin*) evli olup mahremi olan kimseyle de gayri meşru ilişki yapanı da öldürün!" diye bu hadîs-i şerîfte geçiyor.

Biliyorsunuz İslâm'da, İslâm ceza hukukunda zânînin cezası, zina eden kimse eğer evliyse, recmedilmektir. Şartları vardır, ahkâmı vardır, fıkıh kitaplarında geniş olarak yazılmıştır.

---

[77] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.300, no:2727; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.226, no:11569; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.232, no:16799; Abdürrezzak, *Musannef*, c.VII, s.364, no:13492; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.I, s.222; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.339, no:13125; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.288, no:4149.

Şimdi biz onu bir tarafa bırakalım; dinin bu kadar büyük bir cezayla cezalandırdığı, böyle korkunç bir günah, böyle müthiş bir günahın dünyada ve Türkiye'de ne kadar yaygın olduğunu düşünelim. Maalesef %99'u "müslüman" denilen Türkiye'de…

Dünyada öyle rezil insanlar var ki gazeteler yazmıştı, İngiltere'de iki erkek papazın karşısına geliyorlar, diyorlar ki;

"—Bizim nikâhımızı kıy!"

Bre ahlâksız, edepsiz, utanmaz, arlanmaz! Senin dinle imanla ne ilişkin var ki papazın karşısına geliyorsun, bir de ondan bu işin resmen nikâhın tescil edilmesini istiyorsun?

O da ayrı bir rezalet! Belki mevzuatları bakımından, kendisini evli saydırmak için, belki devletten hani evlilere bir zam, bir yardım olduğundan da yapmış olabilirler. Çünkü şarlatan, alçak! O durumda olup o kötü fiili işleyenlerden dernek kuranlar var.

Bizim memlekette de bunun şubesini açanlar var. Bizim memlekette de bunları dergilerde ballandıra ballandıra anlatan, resimlerini çeken, onlarla röportaj yapanlar var. Gitmiş bilmem hangi artist, falanca çirkin eve, oradaki kadınla röportaj yapmış, gazete onu neşrediyor. Aman yâ Rabbi!

Tabii aslında böyle şeyler müslümanın işi değil.

Ayet-i kerimede buyruluyor ki:

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ (النور: ٣٠)

(*Kul li'l-mü'minîne yeğuddù min ebsàrihim ve yahfezù furûcehüm*) "Mü'min erkeklere söyle ey Rasû'l-i Zîşânım, gözlerine sahip olsunlar, namuslarını korusunlar, harama kuşak açmasınlar!" (Nur, 24/30)

Ondan sonraki ayette de:

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ (النور: ٣١)

(*Ve kul li'l-mü'minâti yağdudne ebsàrihinne ve yahfazne furûcehünne*) buyruluyor. Yâni, "Hanımlara da söyle, onlar da gözlerine sahip olsunlar, haram olan yerlere, kişilere bakmasınlar;

namuslarını korusunlar, namuslarını pâyümâl etmesinler!” (Nur, 24/31) diye tavsiye, iki tarafa birden veriliyor.

İslâm bakmayı bile yasaklıyor. İslâm’ın ne kadar güzel olduğunu buradan görün. İslâm namahreme bakmayı bile yasaklıyor. Peygamber Efendimiz SAS buyurmuş ki:

“—Gözler de zina eder!”

Aman yâ Rabbi!

“—Eller de zina eder!”

Aman yâ Rabbi!

“—Gözün zinası nedir?”

Gözün zinası kendisine helal olmayan harama bakmaktır.

“—Elin zinası nedir?”

Helal olmayan kimseye el uzatıp dokunmasıdır. İslâm, bakışı bile uygun görmüyor.

Ama bakışı uygun görmediği gibi bunun tedbirlerini de alıyor, kadına diyor ki:

“—Ey hanım, örtün, ziynetlerini sakla!”

Ziynetler nedir?

Kadının Allah tarafından verilmiş, cezbedici olan güzel tarafları. Tepeden tırnağa örtecek, göstermeyecek, belli etmeyecek.

Ne deniliyor Ona?

“—Blucin.”

Kalın kumaş, ince değil, baktığın zaman öbür tarafı görünmez. Benim cübbeden öbür taraf görünüyor, ince, keten bu, bundan dışı görünüyor. Evet, blucin görünmez ama kendisine öyle bir elbise yapıyor ki sımsıkı, giyinmemiş gibi.

Belli etmemek esas. Hem göstermeyecek hem de uzvunun şeklini belli etmeyecek. İslâmî giyim bu.

Muhterem kardeşlerim!

Erkekler de kusurlu. Şu anda pantolon giyen kardeşlerimizin hepsi kusurlu.

Neden? Vücutlarının şekli belli oluyor.

“—Ne yapacağız hocam?”

Niye hoca camide cübbe giyiyor, hiç düşünmediniz mi?

“—Şekli belli olmasın.” diye.

Niye cübbe bol?

“—Şekli belli olmasın.” diye, “Tesettür olsun.” diye.

Pantolon giyiliyor. Bu pantolona ne diyorlar?

“—Frenk pantolonu” diyorlar. Bu bizim ecdadımızın âdeti değil. Bizim ecdadımızın âdeti, bol bir şey giymekti, hiçbir şeyi belli olmazdı. Şalvardı; hem çok rahattı hem de çok sıhhî idi.

Alman söylüyor:

“—Şalvar, pantolondan çok daha sıhhîdir, yirmi küsur faydası vardır.” diyor. Alman, bizim arkadaşımıza söylüyor.

Tabii üzengiye ayağını koyar benim ecdadım; *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm* dediği zaman, ayağını yüz seksen derece hop atın üzerinden kaldırır, öbür tarafa atar.

Neden? Şalvarı var, cübbesi var. Topkapı Sarayı'nda Fatih Sultan Mehmed Han'ın kaftanını gördüm; dört yerden yırtmaçlı. Hani arkadan yırtmacı biliyoruz biz, pardösülerde arkadan yırtmaç var. Bu yandan da yırtmaçlı, bir iki üç, bir de ön taraf, dört tarafı yırtmaçlı.

Neden?

Ata biniyor mübarek. “Hareketine mâni olmasın.” diye. Cihad edecek, kılıcı alacak, Allah yolunda buradan Avusturya'ya kadar gidecek, Viyana'yı muhasara edecek, Almanya içlerine akın yapacak. Bu pantolonlarla olur mu?

Olmaz. Daha Sofya'ya gelmeden dizi delinir, poposu yırtılır, arası ayrılır. Bir namaz kılarken sökülür.

Ecdadımız böyle değildi. Biz şimdi kıyafetimizin hepsini değiştirdik. Frenk gömleği, kulaklı gömlek, Frenk pantolonu, Frenk kıyafeti, Frenk blucini, streç…

Streç mi diyorlar, o daracık pantolonlara? Terziye gidiyor, sanki “öyle bir sıkı olsun ki araya kâğıt koymak istesen bile sığmayacak. İnce bir şey bile sığmayacak kadar sımsıkı” diyor. Bunlar bizim âdetimiz değil.

“—Âdeti bırakalım da hiç olmazsa dinimizi kurtaralım, tesettürü sağlayalım.” diye ne yapacağız?

Örtüneceğiz, örtecek kadar uzun giyeceğiz. Ceketimizi uzun yapacağız, ceket olmayacak pardösü olacak. Gidersin pardösü giyersin, ceket giymeyi bırakırsın, ceket yerine pardösü olur.

İş yerinde ne yapacağım?

İş yerinde de önlük kullanırsın, olur biter. Ben üniversitede önlük kullanırdım. Önlük modasını çıkardım. Doktorlar gibi önlüğümü giyerdim, derse öyle giderdim.

Öyle yanlış kıyafetler yok! Her şeyi düşünmemiz lazım. Akıllı insan yaptığı işi düşünür, sebebini düşünür, öyle iş yapar.

Bu kravatın mânası ne? Boğazına sıkıştırıyorsun. Birisi gelse aşağıdan tutsa, yukarıyı biraz daha sıkıştırsa adam boğulacak. Hazır, "Gel beni boğ!" der gibi. Alt tarafından tut, üst tarafındaki düğümü çek; adam boğulsun.

Bunun ne mantığı var?

Bu Frenk gömleklerinin kulaklarının ne mantığı var?

Mantığı yok… Bir de eskiden kola vardı, kolalanırdı, trafik kazası geçirmiş gibi adam başını sağa sola kıpırdatamazdı; mantıksız. Bir İspanyol paça çıktı, paçalar kocaman, bir o tarafa sallanırdı, bir o tarafa sallanırdı; herkesin paçası çamurluydu.

Değil miydi? Arka taraftan, topuktan yere sürünürdü. Olmaz!

Hocamız Mehmed Zahid Kotku cennetmekân, bir gün benim pantolonuma baktı, biraz ona benziyor, tabi ben dikkat etmeye çalışıyorum ama tenkit etmişti Rh.A, cennetmekân, nur içinde yatsın, Allah himmetlerine, teveccühlerine erdirsin.

Tabi ben ne yapmış oluyorum?

Hakkı söylemiş oluyorum.

Sizin de birinci hadîs-i şerîfe göre ne yapmanız gerekiyor?

Sevmediğiniz bir insan bile söylese haktan yana olmanız gerekiyor. Bir de sevdiğiniz insan söylerse tabi haydi haydi kabul edilir.

Evet, İslâm bir kere kılık kıyafeti düzenlemekle işe başlamış. Bir, bol kıyafet giyilecek; erkek de öyle kadın da öyle... İki, birbirleriyle ihtilaf olmayacak, karışım olmayacak. Haremlik selamlık olacak, ayrılık olacak.

Eskiden tramvaylarda ayrıymış. Ben İstanbul'un o hâline yetişmedim. Belki yaşlı dedelerimiz yetişmiştir. Kadın binerse arka taraftan, orta yerdeki perde bir öteye kadınlar kısmından ön tarafa doğru gidermiş. Kadına öncelik tanınırmış.

Şimdi düşünün kadın erkek aynı kalabalıkta, aynı otobüse, tramvaya biniyor. Hızlı tramvay, yavaş tramvay, neyse...

Ne oluyor? Mahvoluyor. Erkek de mahvoluyor, kadın da mahvoluyor, İslâm da mahvoluyor, Müslümanlık da ayaklar altında kalıyor. Çünkü kadının her tarafından öteki insanlar sarmış oluyor, sarılmış oluyor. Temas oluyor, değme oluyor, hissetme oluyor. Çok kötü şeyler oluyor.

Onun için her şeyi düşünerek yapmamız lazım.

İslâm böyle ayırmış. Tesettürle ayırmış, mekân olarak ayırmış. Bir de mesela bizim köyde kahvenin, çarşının olduğu sokaktan kadınlar geçemezdi. Böyle bir şey yoktu.

Çarşıdan, pazardan alışveriş ne olacak?

Erkekler yapardı. Şimdi kadınlar çarşıya çıkıyor, pazara çıkıyor, sutyeni alıyor:

“—Acaba bana gelir mi gelmez mi?” diyor.

Tezgahtar da bakıyor:

“—Küçük gelir, büyük gelir.” diyor.

Aman yâ Rabbi! Olmaz ki!

“—-Bu kumaş bana yakışır mı yakışmaz mı?”

Kuyumcuya gidiyor, yüzükleri takıyor:

“—Yakıştı mı, güzel oldu mu? Şunu çıkarır mısın?” bilmem ne...

Olmaz ki! İslâm’da böyle şeyler yok. İslâm bunları derece derece engellemiş; namusu korumuş, nesli korumuş, aileyi korumuş, ahlâkı korumuş.

Şimdi ne olmuş?

Şimdi gazeteler, mecmualar, dergiler, televizyonlar felaket. Müstehcenliği o kadar alışkanlık hâline getirdiler ki şimdi müstehcenlik hakkında millette reaksiyon bile kalmadı.

“—Olmaz böyle şey, bu kadarı da fazla!” diyecek bir itiraz da kalmadı. Bu da büyük bir felaket.

Neden büyük felaket?

Peygamber Efendimiz bir hadîs-i şerîfinde buyuruyor ki;

“Benî İsrail’in alimleri günah işleyenlerin yanından geçerken; ‘Bu günahtır, yapmayın.’ dediler. Onlar dinlemedi. Ertesi gün oradan geçerken, alim, onların o günahı yine işlediğini görünce geçti, gitti. ‘Dün söyledim.’ dedi, geçti gitti.”

Bu doğru değil. Madem o, günahı tekrar ediyor, alim de hatanın hata olduğunu söylemeye devam edecek. “Bu yaptığınız günahtır, dün söylemiştim, bugün niye yapıyorsunuz, şöyledir böyledir…” diye yine söyleyecek.

Gücü yeterse yaptırmayacak, gücü yetmezse söyleyecek.

Gücü yeterse yaptırmayacak. Niye “gücü yeterse” diye söylüyorum? Sen baba mısın, dede misin; çocuğuna, torununa gücün yeter mi?

Yeter. O zaman sen onlara yaptırmama durumundasın, söyleme durumunda değilsin. Yaptırmayacaksın.

Gücü yetince yaptırmayacak. Gücü yetmezse nasihat edecek, söyleyecek. Ona da gücü yetmezse içinden;

“—Aman yâ Rabbi! Sen beni bunların şerrinden koru, ben buna razı değilim.” diyecek.

Biliyorsunuz hadîs-i şerîfe göre bu da imanın en aşağı derecesidir.

İslâm böyle. Reaksiyon kabiliyetini kaybedince ne oluyor?

“—Allah onların kalplerini birbirlerine vurdu, benzetti.”

Benî İsrail’in aliminin, abidinin kalbi de günahkârının kalbine benzedi. Neden?

Günaha reaksiyon kalmadı. Günaha karşı aksülamel kalmadı. Onun için kalpleri birbirine benzedi, hepsi birden helâk oldular.

Nasıl olacak?

Günaha hiçbir yerde, hiçbir zaman rıza gösterilmeyecek. Günahın çokluğu, iyi insanın onun günah olduğunu söylemesine bir mâni teşkil etmeyecek; onu alıkoymayacak. Söyleyecek:

"—Bu yanlıştır, yapmamak lazım, yapmamanız lazım." diyecek. Lisan-ı münasip ile...

Ben etrafımdaki kardeşlere işin kolayını buldum, ceza yazıyorum;

"—Sana elli lira ceza, beş yüz lira, beş bin lira ceza." diyorum.

"—Niye hocam?"

"—Sol elinle yedin, beş bin lira ceza."

"—Sana on bin lira ceza."

"—Niye hocam?"

"—Takkesiz namaz kıldın."

"—Sana şu kadar ceza, bu kadar ceza…"

Biraz şaka gibi oluyor ama öbür taraf da hiç olmazsa yaptığı şeyin yanlış olduğunu anlamış oluyor; ben de söylemiş oluyorum, rahatlıyorum.

"—El-hamdü lillâh, yarı şaka yarı ciddi hiç olmazsa o işin yanlışlığını söyledim." diyorum.

Söylemediğim zaman;

"—Niye ben bunu söyleyemedim?" diye, gece akşam yatıncaya kadar içimde bir üzüntü, bir dert oluyor.

"—Ben hoca olduğum halde niye söyleyemedim? Niye orada onun günah olduğunu söyleyemedim?" diye çok mahcup oluyorum, çok korkuyorum. Allah; "'Niye söylemedin?' diye bana sorar." diye korkuyorum.

İslâm böyle engellemiş ama işte dünyanın hâli bu. Dünyanın hâli fena. Kıyamet yakın, aklınızı başınıza toplayın.

f. Kur'an-ı Kerim'i Hatmetme Süresi

Bu rivayet Abdullah ibn-i Amr'den. Ebû Dâvud, Müslim ve Buhârî'de var.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[78]

اقْرَأْ الْقُرْآنَ فِي كُلِّ شَهْرٍ ، قَالَ: إِنِّي أَجِدُ قُوَّةً ، قَالَ: فَاقْرَأْهُ فِي عِشْرِينَ لَيْلَةً ، قَالَ: إِنِّي أَجِدُ قُوَّةً ، قَالَ: فَاقْرَأْهُ فِي عَشْرٍ ، قَالَ : إِنِّي أَجِدُ قُوَّةً ، قَالَ: فَاقْرَأْهُ فِي سَبْعٍ ، وَلاَ تَزِدْ عَلَى ذَلِكَ (خ. م. د عن ابن عمرو)

RE.78/10 (*İkrai'l-kur'âne fî külli şehrin, kàle: İnnî ecidü kuvveten, kàle: Fa'kra'hü fî işrîne leyleten, kàle: İnnî ecidü kuvveten, kàle: Fa'kra'hü fî aşrin, kàle: İnnî ecidü kuvveten, kàle: Fakra'hu fî seb'in, ve lâ tezid alâ zâlike.*)

Altındaki bir rivayet de Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Kim bu zât-ı muhterem?

Mısırı fetheden Amr ibnü'l-As var, onun oğlu; alim, fâzıl Abdullah ibn-i Amr. O da Kahire'de. Kahire'de bir Amr camii var; o da oranın köşesinde medfun… Allah şefaatine erdirsin. Sahabe. Bir beldede bir sahabe, o beldenin önderidir, lideridir, âhirette o beldenin müslümanları onun arkasından cennete gidecek. El-hamdü lillâh ziyaret etmek nasib oldu.

Bu Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-Âs rivayet etmiş. Rivayetlerin ikisini de okuyalım.

Peygamber Efendimiz birincisinde diyor ki:

(*İkrai'l-kur'âne fî külli şehrin*) "Kur'ân-ı Kerîm'i her ayda oku!"

Ne demek?

"—Bir ayda oku, oku, oku, bitir. Ayda bir hatim indir." demek.

Sonra ne demiş?

(*Kàle innî ecidü kuvveten*) "Yâ Rasûlallah! Ben kendimde daha fazla kuvvet hissediyorum, daha çabuk okuyabilirim. İçimde bir kuvvet görüyorum."

(*Kàle: Fa'kra'hü fî işrîne leyleh*) "O zaman yirmi günde oku!"

(*Kàle innî ecidü kuvveten*) "Ben içimde daha hızlı okuma kuvveti hissediyorum. Daha hızlı okuyabilirim."

---

[78] Müslim, *Sahîh*, c.VI, s.42, no:1964; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.IV, s.159, no:1180; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.158, no:6477; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.612, no:2815; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.293, no:4163.

(*Kàle: Fa'kra'hü fî aşrin*) "On günde oku! Hatmini on günde tamamla."

(*Kàle innî ecidü kuvveten*) "Yâ Rasûlallah! Ben daha hızlı okumaya kuvvet hissediyorum; içimde bir kuvvet seziyorum, buluyorum."

(*Kàle: Fa'kra'hü fî seb'in*) "Yedi günde oku, bir haftada oku! (*Ve lâ tezid alâ zâlike*) Bundan da daha hızlı okumaya, süratini daha fazlalaştırmaya kalkışma!" dedi.

Yedi günde, haftada bir.

Onun için Pakistanlı kardeşlerimiz bizden çok daha alim insanlar. Onların alimleri çok yüksek alimler. Çok kıymetli kitaplar basmışlar. Kur'ân-ı Kerîm'in çok güzel çeşitleri var orada… Hadis kitaplarının çok güzel neşriyatları var; kuvvetli. Oradaki Kur'ân-ı Kerîm'leri aldım da, bazıları kütüphanemde hatıra olarak var, Kur'ân-ı Kerîm çeşitleri...

Kur'ân-ı Kerîm'i yediye bölmüş, kenarına yazmış. Onlar her bölüme "menzil" diyorlar:

Birinci menzil; Fâtiha'dan başlayacak;

İkinci menzil, şu sureden başlayacak.

Oraya geldiği zaman birinci menzil tamam.

Üçüncü menzil… Yedinci menzil. Yedi menzil.

Biz yirmi sayfaya ne diyoruz? *Cüz* diyoruz. Otuz tane cüz var.

O ne diyor? Yedide birine *menzil* diyor.

Bu neye göre? İşte bak bu hadîs-i şerîfe göre. Yedi günde hatmetmeye göre…

Hatırınızda olsun, daha fazla hızlı okursanız; Peygamber Efendimiz, Abdullah ibn-i Amr'a; "Artık bundan da hızlı yapma." demiş

Ben hadisin şerhinden hatırlıyorum ki Abdullah İbn Amr sonradan pişman olmuş. İhtiyarladığı zaman bu kadar hızlı okumakta zorlanmış.

(*İnnî ecidü kuvveten*) "Ben kendimde kuvvet hissediyorum, daha hızlı yapabilirim." dedi ya, sonradan o kuvvet kalmayınca, ihtiyarlayınca;

"—Keşke Rasûlüllah'ın ilk dediğini tutsaydım." demiş.

İbadetlerde devamlılık önemlidir, işin önünü sonunu, evvelini ahirini düşünüp, ölçülü bir tarzda ibadetleri öyle yapmak lazım.

Fazla fazla yapıp da sonra bıraktığı zaman iyi olmaz.

Onun için hiç olmazsa ayda bir ne yapmamız lazım? Hatmetmemiz lazım.

Bu ne demektir? "Günde bir cüzü bitirmek" demektir.

Bu ne demektir? "Kur'ân-ı Kerîm'i hızlı okuyabilecek hale gelmek" demektir.

Şimdi Kur'ân-ı Kerîm'i hiç bilmeyenler:

"—Vay benim başıma gelenler! Ben zaten kekeleyerek yarım sayfa okuyamıyorum, ömrümde bir tane hatim indirmedim." diyecek.

Kur'an Allah'ın kelâmıdır, öğrenecek.

g. Üç Günden Az Zamanda Hatmetme!

Aşağıdaki rivayet yine Abdullah ibn-i Amr'dan ama, Ahmed ibn-i Hanbel Rh.A rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[79]

اقْرَأ القُرْآنَ في كلِّ شَهْرٍ ، اِقْرَأْهُ فِي خَمْسٍ وعِشْرِينَ ، اِقْرَأْهُ فِي خَمْسَ عَشْرَةَ ، اِقْرَأْه في عَشْرٍ ، اِقْرَأْهُ فِي سَبْعٍ ؛ لاَ يفْقَهُهُ من يَقْرَؤُهُ فِي أَقَلَّ مِنْ ثَلاَثٍ (حم. عن ابن عمرو)

RE. 78/11 (*İkrai'l-kur'âne fî külli şehrin, ikra'hü fî hamsin ve işrîne, ikra'hü fî hamse aşrete, ikra'hü fî aşrin, ikra'hü fî seb'in; lâ yefkahühû men yekraühû fî ekalle min selâs*.)

(*İkrai'l-kur'âne fî külli şehrin*) "Kur'an'ı bir ayda, her ayda hatmedin, okuyun! (*İkra'hü fî hamsin ve işrîne*) Yirmi beş günde hatmedin! (*İkra'hü fî hamse aşrete*) On beş günde okuyun! (*İkra'hü fî aşrin*) On günde okuyun! (*İkra'hü fî seb'in*) Yedi günde okuyun!" demiş.

Bu rivayette arkasında şu ilave var:

---

79 Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.165, no:6546; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

(*Lâ yefkahühû*) "Anlayamaz, derinliğine âyetin mânasını takip edemez, (*men yakraühû fî ekalle min selâsin*) üç günden az zamanda okuyan kimse…"

"—Vır vır vır…"

"—E ne oldu, ne dedi?"

Anlayamaz. Çok hızlı gitti.

Maksat nedir? Anlamaktır. Onun için üç günü zikrediyor ama, "Üç günden az okuyan da bundan bir şey anlayamaz!" diyor.

Demek ki buna bakarak, "En aşağı üç günde oku!" demişler. Ortası yedi gün… Normali de Kur'ân-ı Kerîm'i bir ayda hatmetmek lazım. Daha da geçe bırakmamak lazım. Kur'ân-ı Kerîm'le meşgul olmak lazım.

Millet Kur'ân-ı Kerîm'le ünsiyet etmiyor. Kur'ân-ı Kerîm'e böyle bağlı değil. Böyle okuyamıyoruz, Allah bizleri affetsin.

Hacı baba caminin dışında oturuyor, bir kavak kütüğünü deviriyorlar, tık oraya koyuyorlar, güneşli havada, Yeni caminin önündeki kumrular gibi oraya diziliyorlar. Sen yolcusun meselâ, gelmişsin, gidiyorsun. Oh güneşlen... Hacı babaların hepsi sakallı, elinde baston ve saire…

"—*Es-selâmu aleyküm!*"

"—*Ve aleyküm selâm…*"

Namaza yarım saat var, gelmişler oraya oturmuşlar, dışarıda duruyorlar:

"—Sarı öküz ne yaptı?"

"—Efendim tarlanın mahsulü ne oldu?" bilmem ne…

Yâhu gir içeri, Kur'ân oku! Yarım saatte insan bir cüzü bitirir, o günkü vazifeyi bitirir. Biraz ezberini ilerlet! Kur'ân-ı Kerîm'in ne kadar çok ayetini bilirse, cennette mü'minin derecesi o kadar yüksek olacak. Ona çalışmak lazım değil mi?

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi Kur'ân-ı Kerîm'i sevenlerden, ona güzel bağlananlardan, sarılanlardan, onu çok okuyanlardan, içindeki ahkâmı hayatına tatbik edenlerden, uygulayanlardan, böylece Kur'ân-ı Kerîm'in şefaatine erenlerden eylesin…

Fâtiha-ı şerîfe mea'l-besmele!

16. 10. 1994 – İskenderpaşa Camii

16. KUR’AN OKUMANIN ÂDÂBI

Eùzü bi’llâhi mine’ş-şeytâni’r-racîm.
Bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm.

El-hamdü li’llâhi rabbi’l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh… Alâ külli hàlin ve fî külli hîn… Ve’s-salâtu ve’s-selâmu alâ seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ ve üsvetine’l haseneti ve tâc-ı ruûsinâ ve tabîb-i kulûbinâ muhammedini’l mustafa… Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi’l-ceza.

Emmâ ba’dü, fa’lemû eyyühe’l-ihvân... Feinne efdale’l-hadîsi kitâbu’llàh... Ve efdale’l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla’llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre’l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid’ah... Ve külle bid’atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi’n-nâr... Ve bi’s-senedi’s-sahîhi’l-muttasıli ile’n-nebiyyi salla’llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

اِقْرَأْ قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ عِنْدَ مَنَامِكَ، فَإِنَّهَا بَرَاءَةٌ مِنَ الشِّرْكِ

(هب. عن أنس)

RE. 78/12 (*İkra’ kul yâ eyyühe’l-kâfirûne inde menâmike, feinnehâ berâetün mine’ş-şirk.*)
Sadaka rasûlü’llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Çok aziz ve muhterem cemaat-i müslimîn!

Allah-u Teàlâ Hazretleri’nin selâmı, rahmeti, bereketi, dünya ve ahiretin hayırları cümlenizin üzerine olsun… Allah-u Teàlâ Hazretleri iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin...

Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafa SAS Hazretleri’nin mübârek hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyup, dinleyip; tefeyyüz etmek, dinimizi iyi öğrenmek, inceliklerine âşina olmak, Peygamber Efendimiz’in âdâbı ile edeplenmek niyeti ile hadîs-i şerîfleri okuyoruz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izah edilmesine başlamazdan önce, Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ

Hazretleri'ne bağlılığımızın, sevgimizin, saygımızın, bir nişanesi olmak ve rûh-ı pâkine takdim kılınmak üzere; ve onun cümle âlinin, ashabının, etbaının, ahbabının ruhlarına hediye olmak üzere; sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrabînin ruhlarına ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan ulemâ-i muhakkıkîn verese-i nebî sâdât ve meşâyih-i turuk-ı âliyyemizin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu hadîs-i şerifleri bize kadar nakil ve rivayet eylemiş bulunan bütün hadis alimlerinin ve râvilerin ruhlarına; ve eseri te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hocamız'ın ve kendisinden feyiz aldığımız Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'nin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, Fâtih Sultan Mehmed Hanın, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; bu beldeyi düşmanlardan korumuş ve temizlemiş olan mübareklerin ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayır ve hasenât sahiplerinin ve bilhassa içinde toplanıp, ibadet edip hadis-i şerifleri okuduğumuz şu caminin bânîsi İskender Paşa Hazretleri'nin ve tekrar tekrar tamir ve tevsi eyleyenlerin kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere gelmiş olan siz mübarek kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhları için;

Biz yaşayan müslümanların da Rabbimizin rızasına uygun ömür sürüp, sünnet-i seniyye-yi Nebevî'ye temessük eyleyip, Kur'ân-ı Kerîm'in yolunda yürüyüp, Rabbimizin rızasına vâsıl olup, cennetiyle ve cemâliyle müşerref olmamız için bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyalım, öyle başlayalım, buyurun!

……………………………

a. Yatarken Kâfirûn Sûresi'ni Okuyun!

Bugün okuyacağım hadîs-i şerîfler *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli kitabımızın 78. sayfasının 12. hadîs-i şerîfi ve devamı olacak Allah'ın izniyle. Hadîs-i şerîfte Enes RA'ın bize rivayet ettiğine

göre, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[80]

اِقْرَأْ قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ عِنْدَ مَنَامِكَ، فَإِنَّهَا بَرَاءَةٌ مِنَ الشِّرْكِ

(هب. عن أنس)

RE. 78/12 (*İkra' kul yâ eyyühe'l-kâfirûne inde menâmike, feinnehâ berâetün mine'ş-şirk.*)

"Uyuyacağın zaman, uyumak üzere olduğun, yattığın sırada, uyumazdan önce *Kul yâ eyyuhe'l-kâfirûn* sûresini oku! (*Feinnehâ berâetün mine'ş-şirk*) Çünkü o şirkten berî olduğunu gösteren bir alâmettir." Şirkten insanı uzak eden, temizleyen berî eyleyen bir suredir. Onun için onu oku buyuruyor.

Kul huva'llàhu ehad, Kul eûzu bi-rabbi'l-felak, Kul eùzü bi-rabbi'n-nâs; bunlar *muavvizât* diye adlandırılıyor. Kur'ân-ı Kerîm'in son sayfasının son üç sûresi…

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

(*Kul yâ eyyühe'l-kâfirûn*) "Ey Rasûlüm, kâfirlere şöyle söyle! (*Lâ a'budu mâ ta'büdûn*) Ben sizin tapındıklarınıza ibadet eden bir kimse değilim!"

"—Siz taşlara, ağaçlara, putlara, Lat'a, Menat'a, Uzza'ya, elinizle yaptığınız, çekicinizle, kamanızla yonttuğunuz putlara tapınıyorsunuz; ben onlara ibadet eden, edecek olan bir kimse değilim." diye bildiren bir sûre olduğu için bu, müşrik olmamayı, müşriklikten berî olmayı belirten bir sûre olduğundan, Peygamber SAS Efendimiz, uykudan evvel bunun böylece okunmasını bu hadîs-i şerîfte bizlere emrediyor.

Sonunda da nasıl bitiyor:

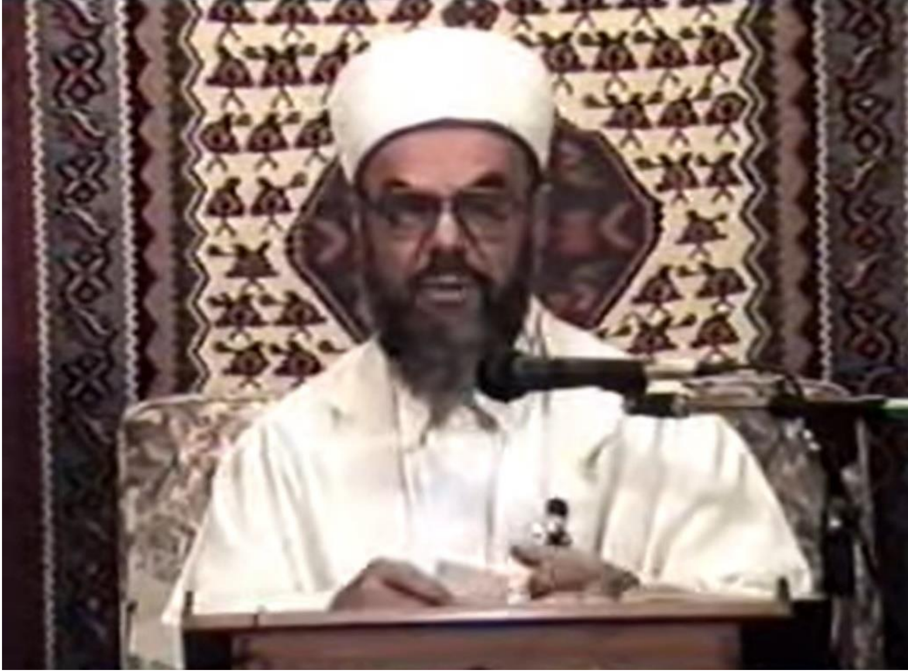
(*Ve lâ entüm abidûne mâ a'büd*) "Sizin de aklınız başınızda değil, saplanmışsınız şirke, küfre, sizin de benim ibadet ettiğim,

---

[80] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.499, no:2522; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.456, no:23858; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.200, no:10640; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.754, no:2077; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.498, no:2519; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.495, no:1028; Ferve el-Eşcaî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.331, no:41265; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.298, no:4172.

âlemlerin Rabbi Mevlâ'ya dönüp, gelip de ibadet edecek bir kafanız yok! (*Ve lâ ene àbidün mâ mâ a'bedtüm*) İleride ben bu yolumu değiştirecek de değilim. Sonuna kadar sizin taptığınız putlarla mücadelemi vereceğim ve sizin tapındığınız o putlara boyun eğmeyeceğim! (*Ve lâ entüm àbidûne mâ a'bud*) Siz de bu inadınızla müşrik olarak devam edeceksiniz, bu iş öyle gidecek. (*Leküm dînüküm ve liye dîn*) Sizin dininiz, inancınız size; benim dinim, inancım bana..."

Tabii *din* kelimesinin Arapça'da bazı ince mânaları var. Bir, bizim bugün din dediğimiz zaman anladığımız; bir inanç sistemi mânası. Bir de, ceza, mukabele veya mükâfat demek, yani insanın yaptığının karşılığı, karşılık demek. İyilik yapmışsa iyiliğinin karşılığı, kötülük yapmışsa kötülüğün karşılığı demek, o mânaya da geliyor.

Hatta, (*Mâliki yevmi'd-dîn*) demek, "Din gününün sahibi." demek değildir. Böyle tercüme edilirse okuyanlar yanlış bir mâna çıkartırlar. "İnsanların ettiklerinin karşılığının kendilerine verileceği gün" demek. Yani kâfire cezasının, mü'mine mükâfatının

verileceği, karşılığın verilme günü demek.

(*Mâliki yevmi'd-dîn*) "Karşılıkların, bu dünyada ettiklerinin insanlara karşılığının verileceği gün." demek. Burada da o mânaya olması mümkündür, muhtemeldir. Yani;

(*Leküm dînüküm*) "Sizin karşılığınız, bu dünyada ettiğiniz küfürden, saptığınız sapıklıklardan, yaptığınız yanlışlıklardan dolayı sizin ahirette göreceğiniz karşılık size; ettiğinizi bulacaksınız, belânızı bulacaksınız, cezanızı çekeceksiniz; (*ve liye dîn*) benim mükâfatım, benim karşılığım da bana… Ben de Allah yolunda sebat etmenin, hak, iman üzere, tevhid akidesi üzere olmanın, Allah indinde mükâfatını göreceğim!

Ben cennete gireceğim, *Makàm-ı Mahmûd*'a Mevlâm beni yüceltecek, oturtacak en yüksek makama; Allah'ın ikramına, ihsanına, lütfuna, nimetlerine, cennetine, cemâline mazhar olacağım, nâil olacağım; siz de ettiğinizin cezasını, belasını bulacaksınız." denmiş oluyor.

İşte bu mânaya sûre neyi ifade etmiş oluyor?

"—Yâ Rabbi! Ben yatıyorum şu anda yatağıma, ya uykudan uyanırım ya uyanamam; ya sen benim canımı alırsın, sabaha (*İnnâ li'llâhi ve innâ ileyhi râciûn*) öldü diye salâ verilir; ya da uykudan uyanırım, dönerim yine bir gün daha yaşarım, devam eder hayatım.

Amma yâ Rabbi! Ben senin yolundayım, ben sana inanmışım, ben seni seviyorum, ben senin dinine bağlıyım, ben şirkten, küfürden, nifaktan uzak bir kulum. Sana imanımı arz ediyorum yatarken yâ Rabbi! Bak, ben senin dinine vefalı, sadakatli bir kimseyim]" demiş oluyor müslüman bunu okumakla.

Bu hadîs-i şerîften, bugünkü dersten sonra ne olacak?

Âdetimiz olacak, yatarken inşaallah bunu okuyarak, imanımızı ifade ederek yatacağız.

b. İman Etmenin Önemi

Peygamber Efendimiz'in şu sözü hatırınızdan hiç çıkmasın. Buyurdu ki:[81]

---

[81] Buhàrî, *Sahîh*, c.VI, s.2681; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.52, no:21; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.50, no:2640; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.3, no:2606; Neseî, *Sünen*, c.VII,

أُمِرْتُ أن أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ ، وَأَنِّي رَسُولُ اللهِ ؛ فَإِذَا قَالُوهَا ، عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُمْ ، وَأَمْوَالَهُمْ ، إِلاَّ بِحَقِّهَا ، وَ حِسَابُهُمْ عَلَى اللهِ (ق. عن أبي هريرة)

(*Ümirtü en ukàtile'n-nâse hattâ yeşhedû lâ ilâhe illa'llàh*) "Ben insanlarla, onlar (*Lâ ilâhe illa'llàh*) Allah'ın varlığını, birliğini, Allah'tan başka tanrı olmadığını kabul edip, (*ve ennî rasûlü'llah*) benim de Allah'ın gönderdiği hak peygamber olduğumu tasdik edinceye kadar çarpışmakla emrolundum."

(*Feizâ kàlûhâ*, *asamû minnî dimâehüm, ve emvâlehüm, illâ bi-hakkıhâ*) "Eğer bunu söylerlerse, '*Lâ ilâhe illa'llàh, muhammeden rasûlü'llah'* derlerse; benden canlarını, mallarını korumuş olurlar. Yâni, ben onlara savaş açmam, onları müslüman sayarım. Ancak ortaya çıkan durumlarda İslâm'ın ahkâmı neyi gerektiriyorsa, İslâm hukukuna göre onlara haklarını veririm, haklarında takibat

---

s.77, no:3971; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1295, no:3927; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.11, no:67; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.399, no:174; İmam Şâfiî, *Müsned*, c.I, s.169, no:813; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.II,s.89, no:2; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.288, no:941; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.516, no:6134; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.556, no:28934; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.38, no:4; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.104, no:7116; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.8, no:2223; Tahàvî, *Şerhü'l-Maànî*, c.III,s.213, no:4731; Ebû Hüreyre RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.I, s.52, no:21; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.439, no:3341; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.394, no:15278; Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.568, no:3926; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.183, no:1746; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IV, s.189, no:2282; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.VI, s.67, no:10021; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.556, no:28936; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.196, no:16605; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ,* c.VI, s.514, no:11670; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Dârimî, Sünen, c.II, s.287, no:2446; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.I, s.217, no:582; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.348; Evs ibn-i Ebî Evs es-Sakafî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.200, no:11487; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.84; no:6923; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.307, no:2276; Cerîr RA'dan. Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.300, no:3221; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.299, no:6465; Semüretü'bnü Cündeb RA'dan.

yaparım. (*Ve hisâbühüm alel'llàh*) Hesaplarını da Allah'a bırakırım. Yâni, kalplerindeki niyetlerin iyi mi, kötü mü olduğuna ben hüküm vermem. O Cenâb-ı Hakk'ın hesab edeceği bir şeydir. Niyetleri iyiyse, ecir alırlar. Değilse, Allah-u Teàlâ Hazretleri ona göre cezalandırır." buyuruyor.

Bizim de en çok dikkat etmemiz gereken husus, imanın işte bu noktasıdır. O hakikî imana, tahkîki imana, zaten insanı en sağlam şekilde ulaştıran tasavvuftur, zikir yoludur, ma'rifetullah yoludur, takvâ yoludur. O inançta sapasağlam olacağız.

Yunus Emre'nin dediği gibi:

Eğer beni öldüreler,
Külüm göğe savuralar;
Toprağım anda çağıra:
Bana seni gerek seni!

Öldürseler, assalar, kesseler, hapsetseler, vursalar, kırsalar, itseler, ne yapsalar, ne diyeceğiz? *Lâ ilâhe illa'llah* diyeceğiz.

Bilâl-i Habeşi ne diyordu?

Köleydi, sahibi zulmediyordu, baskı, işkence yapıyordu, ateş yakıyor dağlıyordu ve saire... Ne diyordu?

"—*Ehad, ehad, ehad...*"

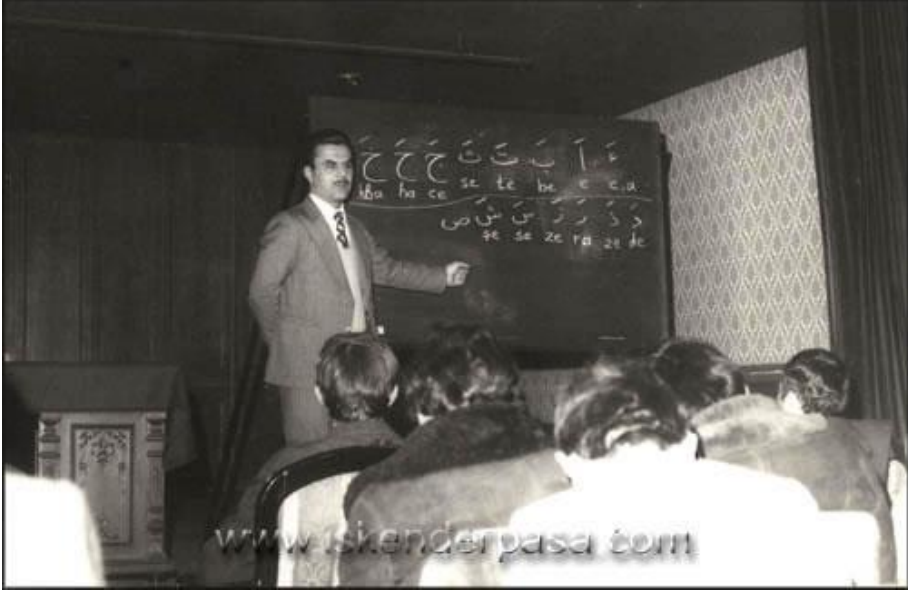
Yani, "Dininden dön, bırak şu İslâm'ı!" diyorlardı baskı ederek. O da diyordu ki:

"—*Ehad, ehad, ehad*… Mevlam bir tane, şerîki, nazîri yok, bir tek..." diye söylüyordu.

Biz de o iman ve o bağlılık ve o vefâ ve o sadâkat üzere olmalıyız. İmanımızı hiçbir şeye feda, kurban etmemeliyiz. tâviz vermemeliyiz. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin yolundan dönmemeliyiz.

Allah razı olsun, ben Ankara'ya, ilâhiyat fakültesinin asistanı olarak imtihanı kazanıp da gideceğim zaman, babam dedi ki:

"—Evladım, git, tamam, İlâhiyat Fakültesi'nde başla hocalık vazifesine ama, dinine bir yerden bir baskı olursa tâviz verme, dön gel, biz sana bakarız. Yani maaş için, mevki için, makam için, rütbe için, doçent olacağım, profesör olacağım, bilmem ne diye kimseye boyun eğme!" dedi.

Boyun eğmememiz lazım! Çünkü rızkı Allah veriyor. Rızkı Ali, Veli, şu daire bu daire vermiyor. İlle bir yerde durmak mecburiyeti de yok! İnsanın imanını en iyi yaşayabileceği, İslâm'ı en iyi uygulayabileceği, dinini selâmette tutabileceği, çoluk çocuğunun imanını koruyabileceği yere hicret etmesi de farzdır. Baktın ki dünyanın bir yerinde İslâm mümkün olmuyor, mümkün değil; namaz kıldırtmıyorlar, oruç tutturtmuyorlar, ibadet ettirtmiyorlar; her şeyi bırakıp, kalkıp gider insan…

"—Nereye gider?"

İmanını yaşayabileceği yere gider. Sâlimen, ibadetlerini yapabileceği yere gider.

"—Hocam şimdi nereye gidelim? Baba, dede diyarı, benim yurdum, şimdi burada ben ne yapayım?"

Ha, burada da ben imanımı sonuna kadar korurum, çiğnetmem, kimseye yan baktırtmam ve başıma birtakım püsküllü belaları takmam diyebilmemiz ve haklarımızı koruyabilmemiz lazım.

Türkiye'de ve dünyada en mazlum ve en mağdur insanlar müslümanlardır. Ne işçiler, ne fakirler, ne bilmem şurası burası…

Dünyanın en mağdur insanları bugün müslümanlardır.

“—Neden?”

Kâfirler Müslümanlığı boğmak istiyorlar.

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

(الصف:٨)

(*Yürîdûne li-yutfiù nûra’llàhi bi-efvâhihim*) “Ah, o kâfirler Allah’ın nurunu ağızlarıyla ‘Puf’ diye üfleyip söndürmeğe çalışıyorlar.” Yâni mum nasıl söner, kandil nasıl söner? “Puf” yaparsın, söner. Ağızlarıyla Allah’ın nuru olan kelâmını, dinini söndürmeğe çalışıyorlar. (*Va’llàhu mütimmü nûrihî velev kerihe’l-kâfirûn*) “O kâfir hınzırlar istemese de, hoşlanmasalar da Allah nurunu tamamlayacaktır; kimse engelleyemez!” (Saf, 61/8)

Allah’ın nurunu, yaktığı iman nurunu söndürmek istiyorlar. Onun için müslümana saldırıyorlar. Müslümana İslâm diyarında bile rahat vermek istemiyorlar. Fener Patrikhanesi ayrı bir devlet olmak için oraya buraya gidiyor ve öbür taraf da onu bir devlet başkanıymış gibi karşılıyor. Ama biz de ne hocaya, ne hacıya, ne diyanete, ne Diyanet İşleri Başkanlığı’na, ne Kur’ân-ı Kerîm’e, ne imana böyle bir hürmet gösterilmiyor. Onlar bizim memleketimizde azınlık, biz bu memleketin sahibiyiz, tam aksi olması lazım işlerin; öyle olmuyor!

Başörtüsüne müdahale, saldırma, sataşma... Hastaneye gidiyorsun, başhekim “çıkart başını” diyor. Müslümansın, sakallısın, şalvarlısın, bilmem nesin, mütedeyyinsin, namaz kılıyorsun diye itilmek, kakılmak isteniyorsun. Öyle bir şey yapmaya kimsenin hakkı yok. Ve öyle yapıyorlar diye de bizim dinimizi imanımızı bırakacağımız yok!

Biz bu dünyaya bir imtihan vermek için gönderilmişiz, bu imtihanın en can alıcı sorusunun cevabı:

(*Lâ ilâhe illa’llah. muhammedün rasûlü’llah.*)

(*Eşhedü en lâ ilâhe illa’llah. ve eşhedü enne muhammeden abduhû ve rasûluhû.*)

Hem bunu söyleyeceğiz: hem bu kelimeyi yücelteceğiz.

yükselteceğiz, hor bırakmayacağız, ayak altında bırakmayacağız, lâ ilâhe illallah bayrağını çamura düşürtmeyeceğiz, surdan aşağı indirtmeyeceğiz. İndirmemek için çalışacağız; asıl vazifemiz o. Dedelerimizin de asıl vazifesi oydu, bizim de asıl vazifemiz o.

Neymiş; doktorluk, mühendislik, veterinerlik, vesaire ve saire... Hayır, ben her şeyden önce Allah'ın dinine hizmet eden bir hizmetçiyim. Allah'ın dininin yardımcısı bir Allah'ın kuluyum diyeceğiz ve öyle ona var gücümüzle ağırlık vereceğiz, çalışacağız. Çocuklarımızı böyle yetiştirmeye gayret edeceğiz. Evimizi buna göre düzenlemeye çalışacağız.

Müslüman gençlerin kaldığı yurtları var. Yurtlarında televizyon var; film seyrederler, futbol seyrederler, program seyrederler. Olmaz! Nerede günah var; kaçacağız, kapatacağız. Nerede sevap var; oraya gideceğiz. Günah olan bir şeyi bırakacağız. Şeytana da nefsimize de tâviz vermeyeceğiz.

c. Nefsin Terbiyesi

En büyük düşmanımız kimmiş, Peygamber SAS Efendimiz bildiriyor:[82]

أَعْدٰى عَدُوِّكَ نَفْسُكَ الَّتِي بَيْنَ جَنْبَيْكَ .

(*A'dâ adüvvüke nefsüke'lletî beyne cenbeyke*) "Senin en büyük düşmanın iki yanın arasındaki, içindeki nefsindir."

O halde ne yapacağız? Kendi nefsimize tâviz, yüz vermeyeceğiz:

"—Kalk bakalım, kıl namazı!"

Evrad okumak zor geliyor. *Evrad* okumak çok sevap. Bir hac ve umre sevabı var sabah namazından sonra oturup da İşrak vaktine kadar ihyâ ederse vakti.

"—Canım istemiyor, uykum var." bilmem ne.

---

[82] Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.359, no:355; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.408, no:5248; Harâitî, *İ'tilâlü'l-Kulûb*, c.I, s.35, no:32; Ebû Mâlik el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.431, no:11263; *Keşfü'l-Hafâ,* c.I, s.143, no:412, 2144; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVIII, s.270, no:19379.

Ez nefsin başını, çal kalb-i nefse seyf-i celâli... *Lâ ilâhe illa'llàh* kılıcını indir kafasına. Vur, *Lâ ilâhe illa'llah, Lâ ilâhe illa'llah* de, müslüman olsun nefsin.

Mü'min insanın içinde kâfir nefis, azgın nefis yakışır mı?

En mühim işimiz nefsi ıslah etmek. Onun için İslâmî ekollerin, yolların en doğrusu nefsi ıslah yolu olan tasavvuftur. Önüne gelen tasavvufa sataşıyor. Vehhabisi tasavvufa sataşıyor, radikali tasavvufa sataşıyor, bilmem kimi... Nedir bu alıp veremediğiniz İslâm'dan, takvadan, nefis terbiyesinden, tasavvuftan, güzel ahlâka sahip olmaktan?

Efendim, "Tasavvufsuz insan cennete girermiş ama, imansız giremezmiş."

Doğru bir söz değil.

Tasavvuf niçin? Nefsi terbiye etmek için.

Allah, "Nefsi terbiye eden felah bulacak, nefsi terbiye edemeyen helâk olacak." demiyor mu?

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا . وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا (الشمس:٩-١٠)

(*Kad efleha men zekkâhâ. Ve kad hàbe men dessâhâ.*) [Nefsini kötülüklerden arındıran kurtuluşa ermiştir. Onu kötülüklere gömen de ziyan etmiştir.] (Şems, 91/9-10)

Buyur, işte senin sözünün yanlışlığına âyet-i kerîmeden delil.

Nefsi ıslah edeceksin, nefsin müslüman olmayınca olmaz. Bütün âlimler bunu söylemiş.

Şişenin içine pisliği, içkiyi koysan, dışını yıkasan şişe temiz olur mu? Olmaz.

Bir kuyunun içine bir murdar damlasa suyunu pisletmez mi? Pisletir.

Ahlâkı güzelleştireceksin, nefsini müslüman edeceksin, nefsi terbiye edeceksin. Sonra, ma'rifetullaha ermeden olmaz.

Tahkîk-i iman ne demek?

Ma'rifetullaha ermek demektir.

Ma'rifetullaha ermenin yolu nedir?

Takvâ yoludur, takvâdır. Hem sen takvâ yolunu reddet, tasavvufu reddet, hem de tahkikî imana ulaşacağım de... Hava

alırsın, hiçbir şey yapamazsın. Sapıtmış olursun. Onun için aklımızı başımıza toplayacağız.

Bizim işimiz Allah'ın rızâsını kazanmaktır. Ne güzel söylemişiz, ne güzel baş tacı etmişiz:

إِلٰهِي أَنْتَ مَقْصُودِي ، وَرِضَاكَ مَطْلُوبِي !

(*İlâhî ente maksûdî, ve rıdàke matlûbî*) "Yâ Rabbi, benim maksudum sensin, ben seni istiyorum yâ Rabbi, rızanı istiyorum yâ Rabbi, rızanı kazanmak istiyorum!"

Ne güzel söylemiş Yunus:

Eğer beni öldüreler
Külüm göğe savuralar
Toprağım anda çağıra
Bana seni gerek seni

"İsterse beni öldürsünler, isterse tenimi yaksınlar, kül etsinler, kavursunlar, küllerini havada savursunlar, yine ben seni istiyorum." diyor.

Bu yol yanlış yol mu? Kim diyebilir bu yol yanlış yol diye? Ne hakla diyebilir? Hele İslâm namına nasıl der?

Adam radikal müslümanmış, konferans veriyor, tasavvufa çatıyor. Allah akıl fikir versin, Allah ıslah eylesin.

Yani İmam Gazâliler İslâm'ı anlamamış da bu anlamış. Hadisçiler anlamamış da bu anlamış. Sen hadisçilerin tırnağı olamazsın, sen dinini hadisçilerden öğreneceksin. Bak, hadis okuyoruz. Hadisi, tasavvufu, nefis terbiyesini reddet, ondan sonra müslümanım diye ortada gez dolaş.

Bundan sonra okuyacağımız sayfanın 13. hadîs-i şerîfi.

Niye söylüyoruz?

Kaynağına bakın, metnini öğrenin, ezberleyin, hatırınızda kalsın, söyleyin başkasına... Dininizi bilin, anlatın, yumuşak yumuşak, tatlı tatlı anlatın, insanları doğru yola çekin!

Bu kadar sahabe olsaydı Türkiye'de, ne olurdu Türkiye?

Tepeden tırnağa müslüman olurdu.

İslâm için niye sahabe gibi çalışmıyoruz?

Çünkü Müslümanlığımız sahabe Müslümanlığı değil, zamane Müslümanlığı, tâviz Müslümanlığı; oradan tâviz, buradan tâviz, kıyafetten tâviz, tıraştan tâviz, yemekten tâviz, selamlaşmadan tâviz, evde tâviz, çarşıda tâviz, ticarette tâviz, tâviz, tâviz... Yani fedakârlık, yani dininden harcama, dininden vazgeçme, küçük küçük küçük... E birikince büyük oluyor, büyük bir tâviz oluyor. Çıkıyor ortaya bir acayip Müslümanlık!

Nasıl Müslüman?

Fötr şapkalı müslüman, kravatlı müslüman, bankadan fâiz alıp yiyen müslüman, birayı höpürdetip de yine kendini müslüman sanan müslüman, öyle saçma şey mi olur ya! İçki haram, bitti... Cumayı kılmayan müslüman!

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِي لِلصَّلاَةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا

إِلَى ذِكْرِ اللهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ، ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ

(الجمعة: ٩)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû izâ nûdiye li's-salâti min yevmi'l-cumuati fes'av ilâ zikri'llâhi ve zerü'l-bey'*) [Ey iman edenler! Cuma günü namaza çağrıldığınız zaman, ezan okunduğu zaman, hemen Allah'ı anmaya koşun ve alışverişi bırakın! (*Zâliküm hayrun leküm in küntüm ta'lemûn*) Eğer bilmiş olsanız, elbette bu, sizin için daha hayırlıdır.] (Cuma, 62/9) buyruluyor.

Ya bu kadarcık, karıncanın kafası kadar bir kafan yok mu, şu kadarcık, bir toplu iğne başı kadar aklın yok mu? Allah emrediyor:

"—Cuma namazına nidâ olunduğu zaman gel namaza!"

Niye kılmıyorsun?

Hık da mık da, bilmem ne…

Bırak tâvizleri yâ…

Çok hoşuma gidiyor. "Yâ" deyince aklıma geldi de. Eskiden bir adam vardı burada yaşamış; on parmağında on tane yüzük, saçları bukleli, yanağı dolgun, bilmem ne... Ama İslâm'a bağlılığı zayıf. İslâmî inançlarında kusur olan bir kimse. Cuma günü konuşma yapıyormuş, öğlen vaktinden ikindi vaktine, ikindi geçiyormuş bilmem nereye, bilmem nereye.

E ne oldu namaz? Ne oldu bilmem ne?

"—Geçerse geçsin."

Öyle şey olur mu? Namaz "geçerse geçsin" olur mu? Hem vaaz için namaz geçirmek olur mu? Öyle şey, öyle saçma şey mi var!

d. Haram Belli, Helâl Belli

Birisi böyle oturmuş vaaza, gözümün önüne geliyor adamcağız. Çok hoşuma gidiyor. Çağırmışlar, demişler ki, işte çok güzel vaaz veriyor bir insan…

Muhterem kardeşlerim!

Vaazın güzel olması da mühim değil. Doğruyu söylemek mühim. Bazen bir hacı nine sana bir vâizden, bir bilmem kimden çok daha

güzel, doğru sözü söyler. Bazen bir arkadaşın acı acı, çok daha güzel konuşur. Sen doğru sözü anla, uy. Mühim olan o. Sözün tatlılığı, edebiyatı mühim değil. Efendimiz edebiyatı sevmemiş. Laf edebiyatı yapanları, edebiyat yapacağım diye lafı uzatanları sevmemiş. Efendimiz'in ana prensibi lafı dobra dobra söylemek, açıkça söylemek.

Vaaz dinlemeye gelen kişi bakmış namaz vakti geçiyor, konuşma devam ediyor. Böyle kalabalığın içinde:

"—Yahu, namaz vakti geçiyor." demiş. Hemen eteğinden tutmuşlar.

"—Sus, otur! Namazın kazası var ama sohbetin kazası yok…"

"—Çekilin yâ!" demiş, "Açıl önümden biraz!" demiş.

Allahu ekber, durmuş namaza. Öyle hoşuma gidiyor ki. Olur mu öyle, köylü dayı ama kandıramazsın işte. Tamam, öyle lafla edebiyatla kanmaz. Namaz farz, namazın vakti geçmeyecek. "Bırak yâ!" demiş, "çekil önümden!" demiş, Allahu ekber, namaza durmuş.

Nice laflar söylüyorlar;

"—Bizim abdestimiz alındı, bizim namazımız kılındı…"

Her koyun kendi bacağından asılacak. Hz. Ali'nin, onun bunun namazı kılması mümkün olur mu? Hz. Ali Efendimiz namazlarını kılmış, onun için bunlar namaz kılmıyorlarmış. Niye kılsın senin namazını yâ! Herkesin ibadeti kendisine! Sonra bu kadar milyon, milyar insan, hangi namazda onların namazını kılacak Hz. Ali Efendimiz?

Sonra, seni seviyor, senin namazını kıldı da, kendi çocuklarının sevmiyordu da namazını kılmadı da onun için mi İmam Câfer-i Sâdık Efendimiz namaz kılıyordu, Peygamber Efendimiz'in evlatları namaz kılıyordu? Demek ki yolun yanlış. Yolun yanlışlığını şıp diye anlayacaksın.

Nereden anlayacaksın?

Ha, Kur'an'a uymuyor. Ha, benim öğrendiğim] şeylere uymuyor. "Çekil yâ!" diyeceksin, öyle şey olur mu? Açık...

Efendim, işte bilmem "İslâm'da örtü yok."

Çekil yâ! Önümde durma, örtü yokmuş! Çekil!

Yok efendim, şu helalmiş, bu helalmiş..."

Çekil yâ! Yolumda durma yâ, yolumu ne engelliyorsun, cennete giden yoluma niye engel oluyorsun? Tekerime niye taş koyuyorsun?

Çekil kenara, nereye gidersen devril git.

Allah'ın dini aşikârdır, gizli kapaklı bir şey yok. Hepimiz biliyoruz, Allah'ın dininin bilinmeyen tarafı yok ki, farzlar belli.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[83]

الْحَلاَلُ بَيِّنٌ ، وَالْحَرَامُ بَيِّنٌ ؛ وَبَيْنَهُمَا أُمُورٌ مُشْتَبِهَاتٌ ، لاَ يَعْلَمُهَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ (حم. خ. م. د. ت. ن. ه. عن النعمان بن بشير)

RE.204/6 (*El-halâlü beyyinün, ve'l-harâmü beyyinün*) "Helâl bellidir, haram da bellidir. (*Ve beynehümâ umûrün müştebihâtün*) Bu ikisi arasında şüpheli şeyler vardır ki, (*lâ ya'lemühâ kesîrun mine'n-nâs*) insanların çoğu bunları bilmez."

Haram da belli, helal de belli... Ne var yani! Şüpheliden de kaçacaksın. Güncel bir mesele olur da aklın biraz karıştı da haram mı helâl mi anlayamadın mı, kaç, şüpheliye girme!

Haram belli, helâl belli ama millet haramları yaptırtmaya çalışıyor...

"—Namazı bırakmak haram değil mi?"

Namazı bıraktırıyor.

"—Örtünmek farz değil mi?"

Farzı bıraktırıyor.

"—İçki haram değil mi?"

İçki içiyor, içeriz diyor. İçki içermiş aşkullah açılsın diye gönlünde... Bir tek atacak, aşkullah muhabbetullah...

Öyle şey olur mu yâ! Çekil yâ, yolumdan çekilin be! Ne biçim

---

[83] Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.28, no:52; Müslim, *Sahîh*, c.III, s.1219, no:1599; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.III, s.243, no:3329, 3330; Tirmizî, *Sünen*, c.III, s.511, no:1205; Neseî, *Sünen*, c.VII, s.241, no:4453; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1318, no:3984; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.270, no:18398; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.319, no:2531; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.IV, s.448, no:22003; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.264, no:10180; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.336; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.293, no:511; Nu'mân ibn-i Beşîr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.773, no:7291; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.146, no:1167; RE.204/6.

adamlarsınız yâ, ne kadar sakat kafanız var!

"—Efendim medeniyet, kültür, hoşgörü, moşgörü…"

Doldur çuvala, at çöplüğe. Siyah poşete doldur, at. Öyle hoşgörü mü olur? Allah'a isyanla hoşgörü mü olur?

Allah'ın emrini bileceğiz. Biz yeniden din koymaya salâhiyetli miyiz? Allah ne emrettiyse onu tatbik edeceğiz; helalleri işleyeceğiz, haramları terk edeceğiz; farzları tutacağız, Allah'ın yolunca yürüyeceğiz. Bu kadar basit!

"—E canım, Allah'ın farzları nerede?"

Oku Kur'ân-ı Kerîm'i, Allah'ın Rasûlünü, hadîs-i şerifini dinle. Bu kadar basit. Allah'ın Rasûlünü kabul etmiyorsan zaten müslüman değilsin. Rasûlüllah'ı kabul etmiyorsan zaten müslüman değilsin. Kur'an'ı kabul etmiyorsan, be adam zaten müslüman değilsin.

Evet, sana da verilecek cevabımız var; Kur'an'ın gerçek Allah kelâmı olduğunu sana isbat ederiz biz, Rasûlüllah'ın Allah'ın hak Rasûlü olduğunu sana isbat ederiz. Ama şu anda sen kâfirsin, bu hakikati şu anda anlayabilmiş bir idrakin olmadığı için, ister Amerikalı ol, ister Avrupalı ol, ister papaz ol, ister aydın ol, ister devrimbaz ol, ister düzenbaz ol, ne olursan ol… Yani anlayamamışsın...

e. Kur'an-ı Kerim'i Hüzünle Okumak

Sayfanın 13. hadisi, dersimizin ikinci hadîs-i şerîfi.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[84]

اِقْرَأ القُرْآنَ بالحُزْنِ ، فإِنَّه نَزَلَ بِالْحُزْنِ (طس. ع. وأبو النصر
في الأبانة عن عبد الله بن بريدة عن أبيه)

---

[84] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.193, no:2902; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.196; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzan*, c.I, s.409, no:1284; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.96, no:313; Zehebî, *Mîzânü'l-İ'tidal*, c.I, s.233, no:893; Büreyde el-Eslemî RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.VII, s.351, no:11694; *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.978, no:2777; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.V, s.301, no:4179.

RE. 78/13 (*İkrau'l-kur'âne bi'l-huzni, feinnehû nezele bi'l-huzn*)

(*İkrau'l-kur'âne bi'l-huzni*) "Kur'an-ı Kerim'i hüzün ile okuyun, mahzun mahzun okuyun! (*Feinnehû nezele bi'l-huzn.*) Çünkü o mahzun indi."

"Kur'ân-ı Kerîm'i hüzünle okuyun çünkü o hüzünle indi." buyuruyor, Peygamber Efendimiz.

Kàrun, öyle zengin, parası var, hazineleri var, bilmem neleri var, kavminin karşısına çıkmış, debdebe, saltanat, zenginlik, ziynet, süs, ihtişam ve saire... Kavmi ona dedi ki:

لاَ تَفْرَحْ إِنَّ اللّٰهَ لاَ يُحِبُّ الْفَرِحِينَ (القصص: ٧٦)

(*Lâ tefrah, inna'llahe lâ yuhibbu'l-ferihîn*) "Öyle bu kadar ferahlanma, Allah böyle ferahlananları sevmez!" (Kasas, 28/76

Ya, nasıl olacak?

Nasıl olacak, Yunus söyledi sana. İlahisini dinliyorsun,

anlamıyorsun.

Derviş bağrı baş gerek;
Gözü dolu yaş gerek!

Ne demek *baş*? Yara demek.

"Derviş bağrı baş gerek." demek ne demek?

Dervişin gönlü yaralı, yani mahzun olacak demek. Hele bu kadar kıkır kıkır gülecek çok ahım şahım bir halimiz mi var ki gülüyorsun? Sıratı geçtin de mi gülüyorsun be adam, ne var yani.

Bütün müslümanlar şâd, mesut, bahtiyar da ondan mı gülüyorsun, müslümanların kanları akmıyor da, mutlu, bahtiyar da ondan mı gülüyorsun? Biraz ağla bakalım. İslâm'ın haline ağla, kendi haline ağla, memleketin haline ağla!

Rüşvet, hırsızlık, edepsizlik var, aldatmaca, yalan dolan var, açıklık müstehcenlik, namussuzluk, namus satmak var, yuva yıkmak var, kumar var… Ağla ya!.. Bu senin memleketin, başka bir yer değil ki!.. Nerede ecdadının yaşamı, hayatı, takvası, ahlâkı?

Avrupalıyı hayran bırakan... Yani Avrupalılar kitaplarına yazmasalar, ecdadımızın doğru düzgün insanlar olduğunu biz kabul etmeyeceğiz, anlayamayacağız. Bak, bir seyyah göndermiş, seyyah hatıralarını yazmış da, eh ondan anlıyorsun ki, vay be bizim dedelerimiz meğerse neymiş diyorsun, hay Allah rahmet eylesin diyorsun. Yoksa anlamayacağız.

"—Osmanlılar mı? Aman, aman, aman, aman!.. Bilememişler, yapamamışlar, edememişler."

Bilememişler, yapamamışlar, edememişler de sen niye hâlâ İstanbul'dasın? Bak İstanbul'u fethetmiş, daha nereleri fethetmiş de koruyamamışız. Koruyamayanlar, bozulanlar, İslâm'dan, imandan ayrılanlar, ahlâkı bozulanlar, Allah'ın yoluna hizmet vermeyenler, keyfine zevkine dalanlar eldekileri kaçırmış, eldekini koruyamamış.

On iki adayı koruyamamışız, yendiğimiz Yunanlı'nın karşısında... Öyle saçma şey mi olur? Bunun hesabı var. On iki ada, bizim köyün karşısında Midilli adası, koca bir vilayet kadar, Yunanistan'ın zeytininin üçte bir mahsulünü veren ada…

Nasıl verdin onu yâ? Nasıl razı oldun verilmesine?

Yunanistan'ın değildi ki!..

Ağlanacak çok şeyler var...

Ha, "Kur'ân-ı Kerîm'i hüzünlü oku." diyor.

Kur'ân-ı Kerîm şarkı mı? Değil.

Türkü mü? Değil.

Eğlence kaynağı mı? Değil.

Ne? Allah'ın emirleri. Ciddi bir şey bu, oyuncak değil. Allah'ın emri. Bir emrini inkâr edersen ebedî cehennemde yanarsın, mahvolursun, bitersin. Allah'ın emri bu yâ. Titre biraz!

Kıza görücü geliyor da benim kusurumu görecekler diye kahveyi, tepsiyi getirirken ayağı birbirine dolaşıyor kızcağızın, beğenmeyecekler diye.

Ya Allah beğenmezse ne yapacağız?

Ben buyurdum, buyruğumu tutmadın!
Derse Mevlâm ben ne cevap vereyim?

"—Ben sana akıl verdim, peygamber gönderdim, kitap indirdim be adam; niye tutmadın, niye dinlemedin?" derse ne cevap verecek?

Düşün bakalım, ağla, çok mu güzel yürüyorsun Allah'ın yolunda? Çok mu Allah'ın sevdiği işleri yapıyorsun? Keseni Allah yolunda açtın mı? Hayatını Allah yolunda vakfettin mi? Sahabe gibi yaşıyor musun? İbadet ediyor musun? İslâm'a faydan var mı? Müslümanların sırtından mı geçiniyorsun? Bir ölç, biç bakalım.

Kur'ân-ı Kerîm'i anlamaz, Arapça, fıkıh bilmez, dinin esaslarından haberi yok, kerâmeti tasavvufu inkâr eder, sapık mezheplerin fikirlerini savunur, müdafaa eder, Mutezile'yi bilmem neyi ihyâ etmeye çalışır.

Ağla be! Kur'ân-ı Kerîm'i doğru düzgün oku biraz, kork biraz, titre!..

Peygamber SAS Efendimiz kendisi Kur'ân-ı Kerîm'i tedebbürle okurdu. Kendisine inmiş olduğu halde başkası okurken dinlerken ağlardı Peygamber Efendimiz.

"—Haydi bakalım Kur'ân-ı Kerîm oku." derdi.

"—Yâ Rasûlallah! Kur'ân-ı Kerîm sana inmişken, ben onu sana nasıl okurum?"

"—Olsun, oku, ben bana indirilmiş de olsa Kur'ân-ı Kerîm'i başkasından dinlemeyi de seviyorum, oku."

Okurdu, dinlerken ağlardı Peygamber Efendimiz. Gül yanaklarından inci gibi yaşlar dökülürdü. Sen hiç ağladın mı Kur'ân-ı Kerîm dinlerken? Hiç ağladın mı? Bir düşün.

O zaman ağla, "Ne katı kalpliymişim ben!" diye şimdi ağla!

"—Vay be, mihrapta hoca efendi Kur'an'ı okurken ben hiç ağlamadım ya, hiç de aklıma gelmedi."

Eh, ağla şimdi işte bak, ne kadar katı kalpliymişsin ki imandan kalbin titrememiş de, bir gözünden bir yaş damlası bile gelmemiş yâ. Allah korkusundan ağlayan göze cehennem ateşi değmeyecek. Daha ağlayamamış.

Kur'ân-ı Kerîm'i okuyacaksın, mahzun mahzun okuyacaksın. Şarkı, türkü gibi değil; hüzünlü hüzünlü, kırık kalpli, kırık kalpli okuyacaksın. Allah kalbi kırıkların, mahzunların yanındadır.

"—Derviş bağrı baş gerek." diyor.

Baş ne demek? Eski yazıda, eski Türkçe'de "yara" demektir.

"—Bağrı başlı, gözü yaşlı ne demek?

Bağrı yaralı, gözü ağlamalı yani ağlamaklı demek. Dervişin

bağrı baş gerek.

Biraz mahzun ol, düşün bakalım:

“—Mahkeme-i Kübrâ’da halimiz nice olacak? mahşer yerinde durumumuz ne olacak, sırattan nasıl geçecek insanlar, cehenneme düşüp de yanmak olacak mı, olmayacak mı?..

وَإِن مِّنكُمْ إِلاَّ وَارِدُهَا (مريم:٧١)

(*Ve in minküm illâ vâriduhâ*) “Ey insanoğulları sizden hiçbiriniz yoktur ki cehenneme girip çıkmasın!” (Meryem, 19/71)

Cehennemin bir ucundan girmeyen insan olmayacak.

Eski evliyâullahtan birisi ağlıyormuş, sararıp soluyormuş. Demişler;

“—Niye ağlıyorsun?”

“—Kur’ân-ı Kerîm’de, (*Ve in minküm illâ vâridühâ*) buyruluyor. “Cehenneme girmeyen hiçbir insan olmayacak.” Girecek geçecek oradan. Cehennemin üzerinde çünkü sırat köprüsü. “Herkesin gireceğini söylüyor da, gireceğiz; acaba çıkacak mıyız, ona üzülüyorum, ona ağlıyorum.” demiş.

f. Kur’an-ı Kerîm’i Gönülden Okuyun!

İkinci, Kur’ân-ı Kerîm’le ilgili başka bir hadîs-i şerîfe geçtik. Sayfanın 14. hadîs-i şerîfi.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[85]

اِقْرَؤُوا الْقُرْآنَ مَا ائْتَلَفَتْ عَلَيهِ قُلُوبُكُمْ ، فَإِذَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ فَقُومُوا

(حم. ق. ن. عن جندب)

RE. 78/14 (*İkrau’l-kur’âne me’telefet aleyhi kulûbüküm,*

---

85 Ahmed ibn-i Henbel, *Müsned*, c.IV, s.313, no:18836; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.X, s.528, no:30793; Ebû Ya’lâ, Müsned, c.XI, s.12, no:3203; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.228, no:1932; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.V, s.33, no:8092; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.534, no:3360; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.5, no:732; Cündeb RA’dan.

feiza'hteleftüm fîhi fekùmû.)

(*İkrau'l-kur'ân*) "Kur'ân-ı Kerîm'i okuyunuz. (*Me'telefet aleyhi kulûbüküm*) Gönülleriniz ona yattığı, ısındığı, onun karşısında eridiği müddetçe okuyunuz. O duygular içinde iken okuyunuz. (*Feiza'hteleftüm fîhi fekùmû*) Baktınız bir ihtilaf, gönlün bir takatsizliği, yorgunluğu bahis konusu oldu. O zaman bırakın!"

Gönlünüz toparlanmış ve gönlünüz Kur'ân-ı Kerîm'e ısınmış, sıcacık, ılıcık iken okumaya devam edin." Baktınız biraz gevşedi mi, o zaman bırakın; çünkü Kur'ân-ı Kerîm gevşek okunacak kitap değildir. Oyuncak değildir, Allah'ın kelâmıdır. Yani bir mâna bu.

Ya da akla gelen öteki mâna şu:

Kur'ân-ı Kerîm'i imam okuyor cemaat dinliyor. Peygamber Efendimiz'in zamanını düşünelim; birisi okuyor, ötekiler dinliyorlar, hepsi birden tamam... E müzâkere ediyorlar, şu âyet ne mânaya, bu âyet ne mânaya filan. Tamam. "Ama ihtilaf başladı mı, acaba şu şöyle mi, bu böyle mi… Haa, şeytan şimdi aklınızı karıştırıp da olmadık bir laf söylettirmesin, kapatın, kalkın! O mâna da olabilir.

Çünkü Kur'ân-ı Kerîm'i kendi reyiyle tefsir eden cehenneme gider. Kendi kafasına göre tefsire gelmez. Nedir murâd-ı ilahî, onu araştıracaksın, Rasûlullah ne buyurmuş, onu araştıracaksın.

Âyet-i kerîme var:

وَلاَ تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ (البقرة:١٩٥)

(*Ve lâ tülkù bi-eydîküm ile't-tehlükeh*) "Kendi elinizle kendinizi tehlikeye atmayın!" (Bakara, 2/195)

Sahâbe-i kirâm zamanında dahi mânayı tam anlamayanlar çıkmış. Bu İstanbul'u muhasaraya gelmiş olan sahabe ordusunda, Emevî ordusunda sahabeler de vardı… [Onlardan birisi de] Halid ibn-i Zeyd Efendimiz, yani burada gömüldü, işte kabri var. Bir tanesi çekmiş kılıcı, bir dalmış kâfirlerin arasına;

"—Yâ Allah!" Şangur şungur, paldır küldür…

Arkadakiler demişler ki:

"—Bak, Kur'ân-ı Kerîm'de Allah, 'Kendinizi kendi elinizle tehlikeye atmayın!' buyuruyor, bu kendisini tehlikeye attı, yanlış iş yapıyor."

Hemen Ebû Eyyûb el-Ensarî, Hâlid ibn-i Zeyd Efendimiz kalkmış:

"—Ey cemaat, ey insanlar! Bu ayetten yanlış mâna çıkartıyorsunuz. Biz bunu Rasûlüllah SAS Efendimiz zamanında böyle anlamıyorduk. Bizim Rasûlüllah zamanında anladığımız mana; 'Parayı depo etmeyin Allah yolunda sarf edin, sarf etmezseniz kendinizi tehlikeye atmış olursunuz. Allah yolunda infakta bulunmadığınız için cezaya uğrarsınız!' mânasındadır bu." demiş.

Bak, ne kadar farklı.

Eğer harpte düşmana saldırmak, kendisini tehlikeye atmaksa ve Allah böyle yapmayın diyorsa, o zaman hiç savaş yapamaz müslümanlar. Elbette gözü pek olacak, elbette kılıcını çekecek, elbette arslanlar gibi saldıracak, elbette dinin, imanın, ırzın, namusun, müslümanların aleyhine kasdetmiş olan insanları bertaraf edecek, savunacak, memleketini elbette koruyacak. Yani o tehlikeye atmak değil.

Demek ki mânayı Resûlullah'ın anladığı gibi, gerçek ehl-i Kur'ân'ın anladığı şekilde öğrenmek lazım! Öyle kendi bildiğine herkes bir laf söylemeye kalktı mı, öyle bir toplantıdan hayır da gelmez.

Bizim gençlerden filan öyle tipler çıkmıştı Ankara'da, biz bulunduğumuz sırada, mealciler deniliyordu onlara, mealciler.

Ne yapacaklar?

Kur'ân-ı Kerîm'i okuyacaklar beyler, ondan sonra kendileri meali üzerinde düşünecekler, öteki âyetlerden bununla ilgili var mıdır, bilmem ne mi filan diye akıl yürütecekler, tefsire filan bakmayacaklar.

Neden?

Müfessirler tesir edermiş beylere, ufuklarını daraltırmış.

Ne oldu sonra?

Bir kısmı namazı filan bıraktı.

Öyle kendi kendine Kur'ân-ı Kerîm deryasına dalar mı insan?

"—Ben yüzme biliyorum."

Yâ yüzme bilsen on dakika, yirmi dakika yüzersin, yarım saat yüzersin, bir saat yüzersin. Ummanın orta yerine atsalar seni,

kıyıya çıkabilecek misin bakalım?
Yüzersin yüzersin, takatin kesilir, boğulursun.
Ummanların ummanı Kur'ân-ı Kerîm. Ne oluyorsun?
Mealle Kur'an'ı anlayacak. Müfessirlere de "eyvallah" etmiyor, onları da dışlıyor, onları da eliyle itiyor. O zaman sapıtır insan.
Büyüklerin, üstadların kadrini, kıymetini bilecek küçükler.
Yâ bu adam ömrünü vermiş. Kolay mı ömrü vermek, bir konuda mütehassıs olmak, usta olmak kolay mı? Çırak, kalfa, usta... Kolay mı usta olmak?

Dün bir arkadaş anlattı, çok hoşuma gitti: Fransa'dan Türkiye'ye çok büyük usta bir mimar gelecekmiş. Bizim Türkiye'den de bir mimar, o da meşhur, kıymetli bir mimar, kardeşimize demişler k
"—Bu adamı ancak sen ağırlayabilirsin ha! Sen bunu karşıla havaalanında, meşgul ol, bu kıymetli misafir."
Herif dünya çapında meşhur bir mimar, çok büyük, Fransızların en büyük mimarlarından birisiymiş.
Adam gelmiş havaalanında, hoş geldin bilmem ne, Demiş ki Fransız;
"—Bak, ben işi gücü çok olan bir adamım, konferansı vereceğim, —konferans için gelmiş buraya— ondan sonra üç saatlik vaktim var, sonra kalkıp gideceğim. Üç saatte bana Türk mimarisiyle ilgili nereyi göstereceksen, gösterirsen işte gösterirsin. Tamam mı?"
Ne yapsın, bu ev sahibi:
"—Olur." demiş.
Konferans bittikten sonra, bizim mimar almış bunu Sultanahmed Camii'ne götürmüş. Sultanahmed Camii'nin içine girmiş, kapısından adımını atmış adam, diz çökmüş. Çökmüş, ayakta durmamış, diz çökmüş, trans hâline geçmiş. Yani vecd, kendinden geçme hali. On dakika durmuş, on beş dakika durmuş.
Bizim arkadaş, "Mösyö..." bilmem ne diyecek olmuş.
Adam:
"—Sus!" demiş.
On beş dakika daha geçmiş, yine öyle trans halinde.
"—Mösyö..."
"—Dur."
On beş dakika daha geçmiş, 45 dakika böyle. Adam gaşyolmuş,

mest olmuş, vecd içinde, diz üzere Sultanahmed Camii'nin girişinde, kubbenin altında böyle mimari şahesere bakıyor, mest olmuş. Kırk beş dakika sonra bir daha;

"—Mösyö..." filan deyince;

"—Bana bak! İşin varsa sen git. Ben burada havalananına gidinceye kadar kalıyorum." demiş.

Haa! Ustalık bak! Kolay mı?

Ama mücevherin kıymetini kim bilir?

Kuyumcu bilir. Sokaktaki çocuk bilmez, köylü dayı bilmez.

Bu cam mıdır, kırmızı yakut mudur? Bu elmas mıdır, uyduruk bir şey midir? Kim bilir onu?

Bu altın suyuna batırma, boyama, uyduruk bir şey midir, hakiki altın mıdır? Kim bilir bunu?

Mücevherci bilir.

Onun için üstatları inkâr eden çırak adam olmaz. Üstatlara hizmet etmeyen, onların yanında yetişmeyen çırak adam olmaz. Üstadın kıymetini bilmek lazım.

Herif azıcık mürekkep yaladı, mürekkep bile yalamak yok şimdi, biraz böyle sayfalara gözünü gezdirdi; İmâm-ı Âzam'ı beğenmiyor:

"—İmâm-ı Âzam da kimmiş?"

Kim olacak, mezhebimizin imamı. Dört hak mezhebin bir tanesinin sahibi. Asırlar boyu milyarlarca müslümanın mezhebine bağlandığı büyük fakih. Daha ne istiyorsun?

Halen dünya üzerindeki müslümanların en büyük çoğunluğunun tâbi olduğu insan…

Utanmıyor musun sen küçük görmeye?

Haddini bil yâ, ne oluyorsun!

İmâm-ı Maturidî'yi beğenmez. Ehlisünneti beğenmez.

Kendisi mezhep çıkartacak. İmal edecek.

Bekle ki imal etsin, çıksın.

g. Kur'an-ı Kerim'i Arapların Edasıyla Okuyun!

Evet, bundan sonraki hadîs-i şerîf, sayfanın on beşinci hadîs-i şerîfi.

Kur'ân-ı Kerîm'le ile ilgili bağlantılarımız çok zayıf muhterem kardeşlerim. Ben bir kardeş olarak size bunu söylüyorum. Kur'ân-ı Kerîm'le bağlantılarımızı kuvvetlendirmeliyiz. Huzeyfe RA'ın rivayet ettiğine göre buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:[86]

اِقْرَؤُوا الْقُرْآنَ بِلُحُونِ الْعَرَبِ و أَصْوَاتِهَا ! وَ إِيَّا كُمْ وَ لُحُونَ أَهْلِ الْفِسقِ وأَهْلِ الْكِتَابَيْنِ ! وَسَيَجِيءُ قَوْمٌ مِنْ بَعْدِي يُرَجِّعُونَ الْقُرْآنَ تَرْجِيعَ الْغِنَاءِ وَالرَّهْبَانِيَةِ وَالنَّوْحِ ، لاَ يُجَاوِزُ حَنَاجِرَهُمْ ، مَفْتُونَةٌ قُلُوبُهُمْ وَقُلُوبُ الَّذِينَ يُعْجِبُهُمْ شَأْنُهُمْ (هب. عد. محمَّد بن نصر في الصَّلاة ، وأبو النصر السِّجزي في الأبانة ، عن حذيفة)

RE. 78/15 (*İkrau'l-kur'âne bi-lühùni'l-arabi ve asvâtihâ! Ve iyyâküm ve lühùne ehli'l-fıskı ve ehli kitâbeyn! Ve seyecîü kavmün min ba'dî yürecciùne'l-kur'âne tercîa'l-gınâi ve'r-rahbâniyyete ve'n-nevhi, lâ yücâvizü hanâcirahüm, meftûnetün kulûbühüm ve kulûbü'llezîne yu'cibühüm şe'nehüm*)

(*İkrau'l-kur'âne bi-lühùni'l-arabi ve asvâtihâ*) "Kur'an-ı Kerim'i Araplar'ın edâsıyla, sesleriyle okuyun! (*Ve iyyâküm ve lühùne ehli'l-fısk*) Ehl-i fıskın, yâni şarkıcıların, türkücülerin, defçilerin, çalgıcıların mûsikîsi şeklinde okumayın! (*Ve ehli kitâbeyn*) Ehl-i kitabın kendi kitaplarını okuyuş tarzları var, öyle okumayın!"

Ehl-i kitâbeyn, yani nasranîler ve yahudiler demektir. Yahudilerin kendi Tevratlarını, papazların, ehl-i kitabın, hıristiyanların kendi İncillerini okuyuş tarzı gibi okumayın. Ehl-i fıskın şarkı, türkü, gazel okuduğu gibi de okumayın Kur'ân-ı Kerîm'i… Arabın edasıyla ve telaffuz şekliyle okuyun."

---

[86] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.183, no:7223; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.540, no:2649; İbn-i Adiy, *el-Kâmil*, c.II, s.78; Huzeyfe ibn-i Yemân RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.979, no:2779; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VII, s.350, no:11693; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.V, s.302, no:4180.

(*Ve seyecîü kavmün min ba'dî*) "Benden sonra, asırlar geçtikten sonra, ümmetimin içinden bazı insanlar çıkacak; (*yürecciùne'l-kur'âne tercîa'l-gınâi ve'r-rahbâniyyete ve'n-nevhi*) Kur'an-ı Kerim'i şarkı okur gibi okuyacaklar; ruhbanların kendi kutsal kitaplarını okudukları gibi monoton, yâni yeknesak, tatsız bir tarzda okuyacaklar; ve bir de ölü ağlayıcılarının feryad u figanları gibi okuyacaklar."

Ben bir kere radyoyu karıştırırken, onların böyle bir okuyuşuna tesadüf ettim, öyle monoton, öyle şey ki... Efendimiz öyle okumayın diyor.

(*Ve'n-nevhi*) Bir de ölülerin öldüğü zaman feryatçıları var ya, cenazenin yanına giden; "Ah, sen ne güzeldin, kömür gözlüydün, arslan gibiydin, kaplan gibiydin, levent gibiydin, şöyle iyiydin, böyle iyiydin, deniz gibi cömerttin, bulut gibi yağardın, güneş gibi parlardın ve saire..." Ah, yakalar part yırtılıyor, yüzler tırnaklanıyor, kanlar akıtılıyor bilmem ne. Bayılmalar, ayılmalar... Bayılmıyor hakikaten. Ama vazifesi bayılıyormuş gibi ağıtçılık, ağıt düzenlemek, düzmek olduğu için öyle yapıyor. "Öyle de olmayacak."

(*Lâ yücâvizü hanâcirahüm meftûnetün kulûbühüm*) "Kur'an-ı Kerim onların gırtlaklarından daha aşağıya, gönüllerine, kalblerine geçmez. Yâni sırf ağızdan okuyorlar, içten okumuyorlar. Kalpleri fitnelidir. (*Ve kulûbü'llezîne yu'cibühüm şe'nehüm*) Ve onların bu okuyuşlarını beğenenlerin de kalpleri fitnelidir, onlar da fitneye uğramış olacaklardır."

"Ağıtçıların ağıtı gibi olmayacak. Hıristiyanların İncillerini okuduğu gibi olmayacak. Eski ehl-i fısk-ı fücurun şarkı, türkü, gazel okuduğu gibi olmayacak."

Nasıl olacak? Ağır başlı, ciddi olacak, hüzünlü bir okuyuşla, Arap'ın edasıyla ve ciddiyetle okunacak Kur'ân-ı Kerîm. Bunun belli bir anâne ile gelmiş olan güzel bir şekli vardır.

Burada hafız Haydar Hoca Efendi, cennetmekân, rahmetli, Hocamız onu severdi de, "Geç mihraba!" derdi, okurdu.

Hafız, Trabzonlu Haydar Efendi, rahmetli, şöyle bir otururdu mihrabda heykel gibi; ne başını ne gözünü ne kaşını kıpırdatırdı. Böyle sanki çelikten dökülmüş bir heykel gibi dururdu. Kur'ân-ı Kerîm'e bir eûzu besmele çekerdi; ciddi, ne şarkıya benziyor, ne türküye benziyor. Harfleri harika, harflerin telaffuzu harika. Bir Kur'ân-ı Kerîm okurdu.

Kim vardı başka?

Karaköy'de Yerebatan Camii'nde Ali Hoca okurdu. Rahmetli Ali Hoca. Nasıl okurlardı, nasıl ciddi okurlardı. Kur'ân-ı Kerîm'in bir ciddiyeti vardır.

Ali Haydar Hoca, hiç unutmuyorum, bir gün namazı kıldırdı, dışarı çıkıyoruz, müezzine kaşlarını çattı, dedi ki:

"—Niye bu kadar uzattın?" dedi.

(*Ve lem yekün lehû küfüven ehad*)'da *lehû*'yü kısaca geçecekken, (*Ve lem yekün lehûûûûûûû küfüven ehad*) diye okumuştu.

"—Niye bu kadar uzattın? O kadar uzatacak bir şey yok orada!" dedi.

O da:

"—Hocam hık da, mık da..." biraz böyle ezilerek büzülerek tebessümle anlatmaya çalıştı.

"—Bana bak! Sana bir tokat aşk ederim…" dedi.

Şaşırdı, ben de şaşırdım. Yani hocaya bak, yani *lehû*'yu uzattı

diye dövecek, çocuğu ayağının altına alacak. Ciddiyeti var bu işin…

Rahmetli Hüseyin Efendi, imam… Orada birisi bir âyeti üç defa okudu:

(*Selâmün kavlen min rabbi'r-rahîm… Selâmün kavlen min rabbi'r-rahîm... Selâmün kavlen min rabbi'r-rahîm…*)

"—Niye onu üç defa okuyorsun da ötekileri tek okuyorsun?" diye gitti, yakasına yapıştı. Terletti onu, uzuuun nasihat etti ona.

Neden? Ehl-i Kur'ân...

Ehl-i Kur'ân Kur'ân-ı Kerîm'in ciddiyetine sahip insanlardır. Oyuncak değil bu, Allah'ın kelamı. Böyle sallanılmaz, baş oynatılmaz, kaş göz… Her şeyde bir ciddiyet var, böyle gayet güzel bir tarzda olması lazım diye büyükler öyleydi. Yani yetiştiğimiz, yetiştiğimiz üstadlardan gördüğümüz…

İnsan Kur'ân-ı Kerîm'in heybetini onların ciddiyetinden sezinlerdi, anlardı, ağlardı. Bilen bilmeyen, Abdurrahman Hoca Efendi bir aşır okuduğu zaman Beyazıt'ta, ağlardı. Ben biliyorum, gözlerimle görürdüm; hüngür hüngür ağlarlardı. Okuyan öyle okuyunca dinleyen de ağlar.

"Benden sonra birtakım insanlar Kur'ân-ı Kerîm'i türkü şarkı okur gibi, rahiplerin İncil okuduğu gibi, ağıtçıların ağıt düzdükleri gibi okuyacaklar. (*Lâ yücâvizu hanâcirahüm*) Kur'ân-ı Kerîm onların hançerelerinden, boğazlarından aşağı inmemiştir." Gönüllerinde, içlerinde değildir. Gırtlaktadır, gırtlaktan aşağı inmemiştir, daha aşağı gitmemiştir Kur'ân-ı Kerîm.

(*Meftûnetün kulûbühüm*) "Gayri ciddi Kur'an okuyanların, öyle okuyanların kalpleri fitnelidir. (*Ve kulûbü'llezîne yu'cibühüm şe'nehüm*) Onların okuyuşunu beğenenlerin kalpleri, gönülleri de fitnelidir.

Onun için, Suud'da alimallah müezzini azlediverirler. Hoşuma gidiyor o şeyleri; fazla musikiye, edâya, sadâya kaçtı mı imamı, müezzini fırt ayağını kaydırıverirler Suud'da...

Neden? Biliyorlar; yani bu şarkı değil, ciddi olması lazım diye biliyorlar.

h. Kur'ân-ı Kerim'i Okurken Ağlayın!

Sa'd ibn-i Ebî Vakkas RA Efendimiz rivayet etmiş, Aşere-i Mübeşşere'den bu mübarek. Böyle on kişi var ya cennetle müjdelenmiş. Sa'd ibn-i Ebî Vakkas Efendimiz'den rivayet olunmuş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[87]

اقْرَءُوا الْقُرْآنَ وَابْكُوا ، فَإِنْ لَمْ تَبْكُوا فَتَبَاكَوْا ، لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَتَغَنَّ بِالْقُرْآنِ (ابن نصر عن سعد بن أبي وقّاص)

RE. 78/16 (*İkrau'l-kur'âne ve'bkû, fein lem tebkû fetebâkev, leyse minnâ men lem yeteğanne bi'l-kur'âni*)

(*İkrau'l-kur'âne*) "Kur'an-ı Kerim'i okuyun! (*Ve'bkû*) Okurken de ağlayın! (*Fein lem tebkû*) Ağlayamıyorsanız, ağlamak gelmiyorsa bile içinizden, (*fetebâkev*) ağlıyormuş gibi yapın! Yani hüzünlü okuyun, mahzun okuyun!"

(*Leyse minnâ men lem yeteğanne bi'l-kur'âni*) "Kur'ân-ı Kerim'i şarkı gibi okuyanlar bizden değildir."

Kur'ân-ı Kerîm'le ilgili birkaç hadîs-i şerîf daha var. Onları da bitirelim de Kur'ân-ı Kerîm hakkında sağlam bilgimiz olsun.

i. Kur'an'ı Okuyun ve Amel Edin!

Ahmed ibn-i Hanbel ve diğer kaynaklardan rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[88]

---

[87] Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.208, no:1198; Bezzâr, *Müsned,* c.IV, s.69, no:1235; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.97, no:314; Muhammed ibn-i Nasr el-Mervezî, *Muhtasar-ı Kıyâmü'l-Leyl*, c.I, s.200, no:156; Sa'd ibn-i Ebî Vakkas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.984, no:2794; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.V, s.308, no:4190.

[88] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.2, no:10998; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.86, no:2574; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.III, s.614, no:2116; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.17, mo:2103; Tahâvî, *Şerhü'l-Maânî*, c.III, s.18, no:3975; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.III, s.88, no:1518; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.400; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXIV, s.426; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.700; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IV, s.128, no:6303; Abdurrahman ibn-i Şibl RA'dan.

إِقْرَؤُوا الْقُرْآنَ وَاعْمَلُوا بِهِ ، وَلاَ تَجْفُوا عَنْهُ ، وَلاَ تَغْلُوا فِيهِ ، وَلاَ تَأْكُلُوا بِهِ ،

وَلاَ تَسْتَكْثِرُوا بِهِ (حم. طب. ع. هب. عن عبد الرَّحْمن بن شبل)

RE. 79/1 (*İkrau'l-kur'âne va'melû bihî, ve lâ tecfû 'anhu, ve lâ tağlû fîhi, ve lâ te'külü bihî, ve lâ testeksiru bihî.*)

(*İkrau'l-kur'âne*) "Kur'ân-ı Kerîm'i okuyun, (*va'melû bihî*) okuyun ama okuduğunuzla da amel edin, Kur'ân-ı Kerîm'in ahkâmına da uyun!"

"—Hocam hafızları topladım, hatim indirttim."

Hayatının hatimle ne ilgisi var be adam, be kadın! Saçın açık, başın açık, eteğin açık, yırtmaçlı, boyalı, edâlı… Senin Kur'an hatmiyle ne ilişkin var?

Ama ne diyor:

(*İkrau'l-kur'âne va'melû bihî*) "İçindekiyle amel edeceksin, ne dediyse yapacaksın."

"—Örtün!" diyor, örtüneceksin.

"—Ziynetlerini sakla!" diyor, saklayacaksın.

"—Namusunu koru!" diyor, koruyacaksın.

"—Yalan söyleme!" diyor, söylemeyeceksin.

"—İçki içme!" diyor, içmeyeceksin.

"—Haram yeme!" diyor, yemeyeceksin.

"—Gıybet etme!" diyor, etmeyeceksin.

Gıybet var mı?

Var, hepimizde var. Allah bizi ıslah etsin.

Yalan var mı?

Kuyruklusu, edâlısı, sadâlısı, açığı, gizlisi, her çeşit, hepimizde var mı? Var.

Telefon çaldığı zaman, "Evde kimse yok." dedirtiyor.

Çocuğa diyor ki:

"'—Evde kimse yok de!"

"—Yalan olur."

"—Olsun, de!"

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.512, no:2270; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.309, no:4192.

Malı satacağı zaman diyor ki:

"—Valla idare etmez!"

Ne idare etmez yâ. Sen deniz kenarında yalı almak istediğinden böyle fazla fiyat söylüyorsun. Bal gibi idare eder.

Valla idare etmezmiş. Yalan.

"—Maliyeti bundan daha fazla!" Yalan.

Bir sürü yalana millet alışmış. Ticaretin, geçimin, hayatın, devrimbazlığın, hoş yaşamanın, başının rahat etmesinin şartı sayıyor. Dobra dobra doğru söyle de bakalım dokuz köyden kovsunlar, anlayalım senin Müslümanlığını. Bir kovul bakalım. Bir yerde biraz bir şey gör.

(*Va'melû bihî*) "İçindekilerle amel edeceksin!"

(*Ve lâ tecfû anhu*) "Ona karşı kalbiniz katılaşmasın, hissizleşmeyin!" Duygulu olun, sevin Kur'ân-ı Kerîm'i, bağrınıza basın. Kur'ân-ı Kerîm'in ahkâmına, emrine, nehyine âşık olun.

(*Ve lâ tağlû fîhi*) "İçindeki ahkâmdan bazıları konusunda abuk sabuk sözler söyleyip sapmayın."

Kur'ân-ı Kerîm'in ahkâmı incedir. Öyle şu şöyledir, bu böyledir, bilmem ne filan… Birçok kimse çok hatalı şeyler söylüyorlar. Öyle yapmayın.

(*Ve lâ te'külû bihî*) "Onunla geçiminizi, yiyiminizi sağlamayın! (*Ve lâ testeksirû bihî*) Onunla mal çoğaltmaya kalkışmayın! Kur'ân'ı geçim vasıtası yapmayın!"

"—Yâ falanca hafız, filanca mevlithan, filanca gazelhan, filanca bilmem ne… Hatim, 500 bine olur mu?"

"—Vallahi idare etmez."

"—Yedi yüz elli bin olsun, bilmem ne... Bir milyon meselâ..."

Olur mu?

"—Olmaz…"

j. Kuran'ı Yedi Şive Üzere Okuyabilirsiniz

Ve sonuncu, Kur'ân-ı Kerîm'le ilgili hadislerin en arkasındaki Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[89]

---

[89] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.419, no:2266; Amr ibnü'l-As RA'dan. *Kenzü'l-Ummal*, c.II, s.50, no:3072.

اِقْرَؤُا الْقُرْآنَ عَلَى سَبْعَةِ أَحْرُفٍ، فَأَيَّمَا قَرَأْتُمْ، أَصَبْتُمْ ؛ وَلاَ تُمَارُوا

فِيهِ، فَإِنَّ الْمِرَاءَ فِيهِ كُفْرٌ (هب. عن عمرو بن العاص)

RE.79/2 (*İkrau'l-kur'âne alâ seb'ati ahrufin, feeyyümâ kara'tüm esabtüm, ve lâ tümârû fîhi, feinne'l-mirâe fîhi küfrün.*)

(*İkrau'l-kur'âne alâ seb'ati ahrufin*) "Kur'ân-ı Kerîm'i yedi şive üzere okuyabilirsiniz."

Kıraatin rivâyetleri, okunuş şekilleri, usulleri vardır. Sonra kelimelerin çeşitli Arap kabilelerine göre telaffuz şekilleri vardır. Tamam. Bunları onlara göre okuyabilirsiniz. "Bu yedi edâ, şive üzere okuyabilirsiniz, okuyun!"

(*Feeyyümâ kara'tüm esabtüm*) "Hangisini okursanız, hangi edâ, üslup, tecvid üzere okursanız, olur. (*Ve lâ tümârû fîhi*) Kur'ân-ı Kerîm'in içindeki konularda münakaşaya girişmeyin! Âyetin îzahında münakaşaya girişmeyin! (*Feinne'l-mirâe fîhi küfrün*) Çünkü Kur'ân-ı Kerîm'in ayetleri üzerindeki münakaşalar küfür olur, küfre götürür insanı…"

Ya isabet etmezsen? İsabet edersen ettin, edemezsen nedir? Küfürdür. Çünkü Kur'ân-ı Kerîm'i, Allah'ın kelamını yanlış söylemiş oluyorsun. Münakaşaya hiç gelmez.

"—İnceleyelim." dersin, "Soralım büyüklere…" dersin, çekiliverirsin. Münakaşa etmeyeceksin.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi Kur'an aşığı eylesin… Kur'an ehli eylesin… Kur'ân'la amel eden insan eylesin… Kur'ân-ı Kerîm'in ahkâmını hayatında baş tacı edip uygulayan insan eylesin… Sevdiği kul eylesin… Peygamber Efendimiz'e has ümmet eylesin… Cümlemizi rızasına uygun ömür sürüp huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmaya muvaffak eylesin… Cennetiyle, cemaliyle müşerref eylesin…

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

23. 10. 1994 – İskenderpaşa Camii

17. SECDE VE GECE NAMAZI

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn.,, Kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn muhammedini'l-mustafâ ve âlihî ve sahbihî ecmaîn… Ve men tebiahû bi-ihsânin zevi's-sıdkı ve'l-vefâ…

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

أَقْرَبُ ما يَكُونُ العَبْدُ مِنَ اللّٰهِ تَعَالَى إِذَا كَانَ سَاجِدًا

(البزار عن ابن مسعود)

RE. 79/6 (*Akrabu mâ yekûnü'l-abdü mina'llàhi teàlâ izâ kâne sâcidâ.*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, ihsanı, ikramı; dünyada, ahirette üzerinize olsun… Rabbim Teàlâ ve Tekaddes Hazretleri cümlemizi, cümlenizi cennetiyle, cemaliyle müşerref eylesin… Peygamber-i zîşânımız, gözümüzün nuru, efendimiz, serverimiz, önderimiz Muhammed-i Mustafa (*Salla'llàhu aleyhi ve alihî ve selleme teslîmen kesîrâ*) Hazretleri'nin mübarek hadis-i şeriflerinden bir demet okumak üzere, böyle pazar günleri toplanıyoruz.

Bugün buraya çıkmamızın sebebi, orada tavan basık olduğu için

hava yetmiyor, çok hararet oluyor. Camları açınca da üşüyor içeridekiler, boyunları tutuluyor, hasta oluyorlar diye sıhhî sebeplerle bu tarafa gelmiş olduk. Yoksa durumu aynen muhafaza edebilirdik.

Bu hadis-i şeriflerin okunmasına başlamazdan önce, evvela Peygamber SAS Efendimiz'in ruh-u pâkine bizlerden bir hürmet, sevgi, saygı, bağlılık nişanesi olsun, hediye edelim diye… Sonra onun mübarek âlinin, ashabının, etbaının, ahbabının, ihvanının ve verese-i nebî olan mürşidin-i kâmilîn ve ulemâ-i muhakkıkîn, sadât u meşâyih-i turùk-u aliyyemizin cümlesinin ruhları için;

Uzaktan, yakından otobüslere binerek, zahmetler çekerek, dağları dereleri tepeleri aşarak buralara bu dersi dinlemeye gelen siz kıymetli kardeşlerimizin ahirete göçmüş olan bütün müslüman geçmişlerinin, sevdiklerinin, yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye… Bir *Fatiha*, üç *İhlâs-ı Şerif* okuyalım öyle başlayalım, buyurun!

………………………………

a. Kulun Allah'a En Yakın Olduğu Hal

Metnini az önce okumuş olduğumuz hadis-i şerif, *Râmùzü'l-Ehâdis* kitabımızın 79. sayfasının 6. hadis-i şerifi. Taberânî tarafından ibn-i Mes'ud RA'dan, İbnü'n-Neccar tarafından da Hz. Aişe-i Sıddıka Validemiz'den rivayet edilmiş. Buyuruyor ki Peygamber SAS Efendimiz:[90]

أَقْرَبُ ما يَكُونُ العَبْدُ مِنَ اللهِّٰ تَعَالَى إِذَا كَانَ سَاجِدًا

(البزار عن ابن مسعود)

---

[90] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.79, no:10014; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.385; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.IV, s.335, no:1125; Taberânî, *Dua*, c.I, s.196, no:611; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.456, no:1288; Ebû Hüreyre RA'dan.

İbn-i Sa'd, *Tabakàt*, c.II, s.255; Hz. Aişe RA'dan.

Keşfü'l-Hafâ, c.I, s.160, no:479; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.316, no:4205.

RE. 79/6 (*Akrabu mâ yekûnü'l-abdü mina'llàhi teàlâ izâ kâne sâcidâ.*)

(*Akrabu mâ yekûnu'l-abdü mina'llahi teàlâ*) "Kulun Allah'a en yakın olduğu vaziyet, durum, (*izâ kâne sâcidâ*) secdede olduğu zamandır."

Yâni kul Mevlâsına yönelmiş, divanına durmuş, secdeye varmış, secdeye kapanmış; Allah'a en yakın olduğu vaziyet budur. Kulun Allah'a en yakın olduğu vaziyet, secde halidir.

Secde tabii çok büyük bir kulluk alametidir. Çok güzel bir kulluk nişanesidir. Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne olan saygımızın, bağlılığımızın, kulluğumuzun ifadesi için alabileceğimiz en güzel durumdur. Allah bizi başı dik, eşref-i mahlûkat olarak yaratmış. Eşref-i mahlûkat ne demek? Yaratılmışların en şereflisi demek. İnsanoğlu eşref-i mahlûkattır. Nesiyle? İmanıyla, Allah'a bağlılığıyla, kulluğuyla en şerefli mahlûktur.

Kâfir olursa, esfel-i safilîne düşer, en aşağıya düşer.

أُولٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ (الأعراف: ١٧٩)

(*Ülâike ke'l-en'âmü belhüm edal*) "İşte onlar hayvanlar gibidir; hayvanlardan da aşağıdır." (A'raf, 7/179)

Mümin olduğu zaman eşref-i mahlûkattır, başı diktir.

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِى اٰدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلٰى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلاً (الإسرا: ٧٠)

(*Ve lekad kerremnâ benî âdeme ve hamelnâhüm fi'l-berri ve'l-bahr*) [Andolsun, biz insanoğlunu şerefli kıldık. Onları karada ve denizde taşıdık. (*Ve razaknâhüm mine't-tayyibâti*) Kendilerini en güzel ve temiz şeylerden rızıklandırdık. (*Ve faddalnâhüm alâ kesîrin mimmen haleknâ tafdîlâ*) Onları yarattıklarımızın birçoğundan üstün kıldık.] (İsrâ, 17/70) ayeti ve diğer birçok ayet-i kerîmelerden, bunu net olarak biliyoruz.

Şimdi bu şerefli kul, yaratık, başı dik mahluk, bütün mahlukların efendisi olan ve bütün mahluklar emrine verilmiş olan… Develer, atlar, kuzular, kuşlar… Her şey insanoğlunun hizmetindedir. Onun için İbrahim Hakkı Erzurûmî Hazretleri cennet mekan Rh.A buyuruyor ki:

"—Hak teàlâ dû cihanı Benî Adem için, Benî Adem'i de kendi ma'rifeti içün yaratmıştır."

Allah-u Teàlâ Hazretleri iki cihanı, hem bu dünyayı hem ahireti Benî Adem için, şu Adem AS'ın evlatları olan biz insan cinsi için yaratmıştır. Bu dünya da bizim emrimizdedir ahiret de bize mükafattır. Yaptıklarımızın karşılığını bulacağımız yerdir. İkisi de bizim içindir. İki cihanı bizim için yaratmış, bizi de kendisi için yaratmış. Ve Benî Ademi de kendi ma'rifeti için yaratmıştır.

Yani niçin yaratılmışız? Allah'ı bulalım, bilelim, Allah'a güzel kulluk yapabilelim diye yaratılmışız. Yaratılışımızın hikmeti bu,

gayesi bu… O bakımdan kendi kıymetimizi bilmeliyiz. Bizden istenen şeyin ne olduğunu kavramalı, anlamalıyız. Yaradamıza karşı kulluk vazifemizi mükemmel yapmaya çalışmalıyız. Bizim bu kadar sadedir, bu kadar aşikardır, bu kadar nettir bizim dünya ve ahiret üzerindeki düşüncelerimiz. Görüşlerimiz bu kadar apaçıktır. Herkes anlar bunu. Anlamamak mümkün değil.

"—Şu vücut senin eserin mi?"

"—Hayır, Allah'ın eseri..."

"—Yaşam, sağlık, afiyet senin eserin mi?"

"—Hayır, Allah'ın nimeti…"

"—Şu ağaçlar, çiçekler, nimetler, yiyecekler, hava, su senin eserin mi? Sen mi çalıştın yaptın bunları?"

"—Hayır ben istifade ediyorum, faydalanıyorum. Ben bunları hazır buldum. Benden evvel Allah yaratmış. Yeryüzünde bunların hepsini ben hazır buldum."

O halde en küçük bir iyilik yapan insana bile centilmenlik, nezaket icabı, "Teşekkür ederim!" diyorsun da, kibarlık gösteriyorsun da seni yaratan, yaşatan, sayısız nimetlerine gark eden Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne teşekkürün yok mu, kulluğun yok mu?

Senin olmayan şeyi sana verene minnettarlığın yok mu? Senin zahmet çekmeden, senin eline verilmiş olan çok güzel şeyler, sonsuz derecede güzellikler…. Bunların vereni olan, bunları sana gönderen, nasib eden Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne karşı bir jestin olmayacak mı? Tabii olması lazım.

Akıllı hiçbir insan şu benim söylediğim sözlerin karşısında duramaz. Hiçbir filozof şu sözlerin karşısında bir başka kaçamak noktası söyleyemez, ağzından çıkmaz. Böyle bir şey.

Biz her şeyi hazır bulmuşuz. Her şeyimiz yaradanımızdan, Allah-u Teàlâ Hazretleri'den. Tabii ona karşı da jestimiz, bir borcumuz var. Allah-u Teàlâ Hazretleri bize muhtaç değil ama bizim bir jestimiz var. Biz ona karşı güzel kulluk yapmamız lazım, yapmalıyız. Ona itaatkâr olmalıyız. Ona karşı gelmemeliyiz.

Babamıza karşı gelsek, herkes ayıplar bizi:

"—Ne kadar edepsiz evlat ya, babasına karşı geliyor."

Hocamıza karşı gelsek, herkes bizi ayıplar:

"—Utanmıyor mu ya hu, kendisine çeşitli bilgileri öğreten öğretmenine, muallimine karşı geliyor. Ne biçim küstah talebe bu!" derler.

Patronumuza karşı gelsek, bütün iş aleminde herkes der ki:

"—Şu çırağa bak, daha yeni işe girdi, patronuna karşı çıkıyor!"

Yani bunlara karşı çıkmak ayıp oluyor da, herkes bunu anlıyor da, niye Allah'a asi olan insanların herkes karşısına çıkmıyor?

"—Yâhu utanmıyor musun?" demiyor.

"—Ayıp değil mi yaptığın?" demiyor.

Niye yakasına yapışmıyor. Niye onu doğru yola çekmeye çalışmıyor yakasından. Tabii işin doğrusu budur amma insanlar küfür veya inkâr veya gaflet adet haline gelmiş. O adeti yaşıyor, düşünmüyor bile.

Düşünen herkes Allah'ın varlığını buluyor. Düşünenin bulmaması mümkün değil. İster batıda olsun ister doğuda olsun. Amerika'da, Japonya'da, Hindistan'da, Avrupa'da, Almanya'da, Fransa'da, dünyanın neresinde olursa olsun filozofların hepsinin vardığı nokta bizim söylediğimiz noktadır. Bizim imanımızın, kuranımızın, Rasûlüllah Efendimizin bize gösterdiği noktadır.

"—E onlar niye bu kadar çalışıp, çabalayıp da zar zor bulmuşlar bu şeyi?"

Bozuk, toplumları bozuk, kafaları bozuk, imanları bozuk. Sen farkında değilsin, müslüman bir toplumun içinde yaşadığın için, öyle doğduğun için bazı şeyler senin için tabii. Allah birdir demek son derece tabii. Ama bir Avrupalıyı Amerikalıyı düşünebiliyor musun? Kollarından, bacaklarından alnından tahtaya çivilenmiş bir ölüye tapınıyor. Yani böyle kollarından, ayaklarından, alnından mıhlanmış. Çarmıh ne demek? Dört tane mıh demek. Dört tane çivi ile alnından, iki kolundan, ayaklarından çivilenmiş bir ölü sembolüne tapıyor. Yok böyle bir şey. Böyle bir şey mantıklı değil.

Filozoflar deli divane oluyorlar, kızıyorlar. Münkir oluyor, inkâr

ediyor. Avrupalı filozofun inkârı bile normal. Çünkü karşısına sunulan inanç, doğru inanç değil. Doğru inanç olmayınca, aklı mantığı kabul etmiyor, olmaz böyle şey diyor…

Avrupa'nın münkiri başka türlü, bir yanaştığın zaman hakkı kabul ediyor, müslüman bile oluyor.

Çağın en büyük filozofu diyorsun, Roger Garaudy bakıyorsun müslüman olmuş. Bakıyorsun Yahudiliği tanımış, Hristiyanlığı tanımış, felsefeyi tanımış, dinsizliği tanımış bir Meryem Cemile kalkıyor müslüman oluyor.

Neden? Dinimiz el-hamdü lillah akıl ve mantığın hayran kaldığı bir din. Çünkü dinimiz hak peygamber olan Peygamber-i Zîşânımız Muhammed-i Mustafa'dan bozulmadan bize kadar gelmiş. Herhangi bir şeyi yok. Ama hıristiyanların akideleri biliyoruz ki doğru tespit edilmemiş. Bir takım yalan yanlış akideler Hz. İsa'dan nice zaman sonra hıristiyanlığa girmiş. Ayıklamaya çalışıyorlar şimdi, uğraşıyorlar. İnciller bir sürü İncil. Tasfiye etmeye çalışıyorlar. Bazı ayetleri çıkarıyorlar, bazılarını ekliyorlar falan.

Olmaz. Doğrusu varken eğrisiyle tatmin olmaya çalışmak, yanlışla yalanla tatmin olmaya çalışmak olmaz. El-hamdü lillah sözümü, özümüz, inancımız, itikadımız, dinimiz son derece güzel. Bunu nasıl anlıyoruz? Anadan, babadan İslâm'ı öğrendiğimiz için anlamıyoruz muhterem kardeşlerim.

Bunu Yirminci Yüzyıl'ın ilimlerini okuduktan sonra, Avrupa'yı Amerika'yı gördükten sonra, o adamları tanıdıktan sonra, onların palavraları, efsaneleri, balonları söndükten sonra, onların hiçliğini gördükten sonra anlıyoruz. Tahkiki olarak anlıyoruz. Yani araştırıp araştırıp da hakiki bir imana ondan sonra gelmiş olarak. Yani an'anevi olarak, böyle tevatür etmiş olarak değil.

Onun için Türkiye'de en dindar insanlar, profesörler, münevverler, doktorlar, mühendisler. Bir anket yapın, üniversite talebeleri, Anadolu'da gidin bir yerde, bir toplantı yapın. En aklı başında insanlar, hepsi gayet güzel meslek erbabı. Hayret ediyorsunuz. İstanbul'da öyle. Başka şehirlerde öyle. Bir ciddi

konferans, bir şey yapın İslâm'la ilgili bir toplantı yapın, bakıyorsunuz son derece aydın, münevver, okumuş, kaliteli, vasıflı, ünvanlı insanlar.

Neden? En döküntü insanlar, cahiller, İslâm'dan uzak insanlar. Meyhaneleri dolduran, cahillikleri yapan. Hırsızlıkları, yüzsüzlükleri ve saireleri yapan onlar.

Şimdi bir insanın tabii Allah'ı tanıması lazım. Bilmesi, bulması lazım. Var ama onu idrak etmesi lazım. Ve ona itaat etmesi lazım. Çünkü insanlığa her şeyi veren Allah olduğu gibi CC, insanlığın yükselmesi için gerekli her çeşit güzel fikri öğreten de Allah'tır:

اَلرَّحْمٰنُ. عَلَّمَ الْقُرْآنَ. خَلَقَ الاِنْسَانَ. عَلَّمَهُ الْبَيَانَ (الرحمن:١-٤)

(*Er-rahmân. Alleme'l-kur'ân. Haleka'l-insân. Allemehü'l-beyân.*) [Rahmân olan Allah Kur'an'ı öğretti.] "İnsanı yarattı, ona konuşmayı öğretti." (Rahman, 55/1-4)

Bak beyanı, konuşmayı insana öğreten, o şartları hazırlayan ve öğreten, o sistemi kuran Allah-u Teàlâ Hazretleri. Her şeyi insanlığa veren Allah. İnsanlığın dünya ve ahiret mutluluğunun yollarını da peygamber gönderip insanlara öğreten Allah.

Onun için, kulun her şeyi bilen Yaradanına itaat etmesi lazım. Yaratılışa karşı gelmemesi lazım. Akıntıya kürek çekmemesi lazım. İnat etmemesi lazım. Edepsizliği bırakması lazım. İtaat etmesi lazım. Allah'ın büyüklüğünü kavraması lazım, karşısında el pençe divan durması, ibadet etmesi lazım! Tabii ibadetin de el pençe divan durmak güzel bir jesttir. Ellerini bağlıyorsun:

"—Sen benim Rabbimsin, ben senin kulunum ya Rabbi!" diye karşısında el pençe divan duruyorsun, güzel. Ondan sonra rüku ediyorsun. Yarım eğiliyorsun. Reverans diyorlar ya batılılar. Yarım eğiliyorsun.

O rükû olmasa dünyada eğilmez başlar.

Mü'min başka kimsenin karşısında eğilmez. Bizim selamımız

es-selâmu aleyküm ve rahmetullah demektir, öyle reverans meverans yoktur bizde. Elle işaret yoktur. Diyor ki Peygamber Efendimiz: elle işaret yapmayın. O şeyin işaretidir böyle avuçla işaret etmek falan batılıların işaretidir yahut yahudilerin selamıdır. Öyle yapmayın diyor. Bizde *es-selâmu aleyküm* dersin. Yani bir duyguyu ifade ediyorsun. Allah'ın selamı, huzuru, saadeti, esenliği senin üzerine olsun demiş oluyor. Güzel.

Şimdi rüku güzel. Allah'a el pençe divan durmak güzel. Onun karşısında, onun kulu olduğumuzu sembolize ediyor. Ama secde en güzeli. O eğilmez baş, o tertemiz alın Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin karşısında, azameti, celali, cemali karşısında yerlere koyuyoruz başımızı.

"—Ya rabbi sen öyle büyüksün ki ben sana sevgimi, saygımı böyle ifade ederim."

Ne kadar tatlı bir durum, ne kadar güzel bir jest. Kul için Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne sevgisini, saygısını, bağlılığını, aşkını, şevkini gösteren başka ne olabilir?

Onun için secde sadece Allah'a olur, başka hiçbir şeye secde olmaz. Sadece ve sadece Allah'a olur. Secde başka hiçbir şeye olmaz. Var mı yapanlar? Var. batıda, doğuda, Japonlarda... Japonları filmlerden falan tanımaya başladık, Japonya'ya gitmedik ama görüyoruz. Birbirlerine sevgi saygı, secde ediyor.

Olur mu öyle şey ya? Bu baş öyle başkasının önünde eğilmez. Sadece Allah'ın karşısında eğilir. Başka türlü secde yok, rüku yok. *Es-selâmu aleyküm* dersin.

Halifenin huzuruna girmiş alimin birisi. Emevi halifelerinden birisi:

"—Es-selâmü aleyke yâ filanca!" diye ismiyle hitap etmiş.

Adam kıpkırmızı kesilmiş. Halife ya... Devletin başkanı. İsmiyle hitap ediyor karşısındaki. Kıpkırmızı kesilmiş hakaret gibi yani. Ondan sonra da alim geçmiş oturmuş karşısına. Daha beter kızarmış. Demiş ki:

"—Ya sen bana ne hakla ismimle hitap ediyorsun? Niye bana *yâ*

emire'l-mü'minin, yâ halîfe-i müslimîn demedin de ismimle hitap ediyorsun?"

"—Efendim!" demiş, "Çünkü müslümanların senden memnun olmadığını gördüm, o yüzden isminle hitap ettim." demiş. "Müslümanlar seni halife kabul etmiyor ki. Geçtin başlarına, onun için isminle hitap ettim!"

"—E niye ben emir vermeden, müsaade etmeden oturdun?"

"—Peygamber efendimiz buyurdu ki: 'Cehennemlik birisi görmek istiyorsanız, kendisi oturduğu halde karşısındakini ayakta tutana baksın. Bak kendisi oturmuş, onu ayakta tutuyor. Cehennemlik kimse görmek isteyen gitsin onun yüzüne baksın dediği için, seni cehennemlik görmek istemediğim için, Rasûlüllah'ın tarif ettiği durum sende olmasın diye ondan oturdum." demiş.

Ondan sonra açmış ağzını, bir güzel nasihat etmiş ona ve ağlatmış. Adam başlamış hüngür hüngür ağlamaya. Bizim büyüklerimiz diyorlar ki: Alimin sultanın huzuruna gitmesi caiz olmaz, ancak bu alim gibi giderse olur. Ancak böyle giderse tamam, gitsin. Böylesine geç aslanım denir, dur denmez böylesine. Geç aslanım denir, ne diyeceksin. Çünkü sultana bile hak sözü söylüyor.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[91]

---

[91] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.527, no:4344; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.471, no:2174; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1329, no:4011; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.19, no:11159; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.551, no:8543; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.352, no:1101; Hàmidî, *Müsned*, c.2, s.331, no:752; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.247, no:1286; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.358, no:1448; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXIII, s.305; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1330, no:4012; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.282, no:8081; Taberânî, *Mu'cemü'l-*Evsat, c.II, s.166, no:1596; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.93, no:7581; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.248, no:1288; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.480, no:3326; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.176; Rûyânî, *Müsned*, c.III, s.337, no:1161; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.370; Ebû Ümâme RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.VII, s.161, no:4209; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.314, no:18850; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.435, no:7834; Ziyâü'l-Makdîsî, *el-Ehàdîsü'l-Muhtâre*, c.III, s.230, no:123; ed-Dûlâbî, *el-Künâ ve'l-Esmâ'*, c.I, s.238, no:427; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIV, s.421, no:2939; Tàrık ibn-i Şihab Rh.A'ten.

أَفْضَلُ الْجِهَادِ ، كَلِمَةُ حَقٍّ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ (د. ه. عن أبي سعيد ؛ حم. ه. طب. عن أبي أمامة ؛ ن. عن سمرة ؛ حم. ن. هب. ض. عن طارق مرسلا)

RE. 76/11 (*Efdalü'l-cihâdi kelimetü hakkın inde sultànin câir*) "En faziletli, en üstün, en sevaplı cihad, zalim hükümdarın karşısında takır takır hakkı söylemektir."

Gidersin karşısına, söylersin:

"—Bak bu yaptığın, şu şu bakımdan doğru olmuyor. Haramdır, günahtır. Hesabı vardır."

Adamın birisi bir kadını dövüyormuş. Kimse de kurtaramıyormuş, büyük bir zorba. Evliyâullahtan bir zat, ihtiyar, zayıf, naif… Oruçtan, ibadetten, uykusuzluktan dal gibi ama… Gitmiş o zata bir omuz atmış. O kadını dövüp de kimsenin ayıramadığı zorbaya bir omuz atmış. Adam feleğini şaşırmış, küt yere düşmüş.

"—Ya ne oldu sana?" demişler.

"—Vallahi bilmiyorum!" demiş. "O ak sakallı ihtiyar yanıma geldi, 'Allah senin yaptığını görüyor!' dedi. Feleğimi şaşırdım. Dizimin dermanı kesildi, küt yere düştüm!" demiş.

Allah bizim her yaptığımızı görmüyor mu? O zulmün hesabını sormayacak mı? O kadıncağızı evire çevire pataklıyorsun meydan dayağı atıyorsun ama Allah bunun hesabını sormayacak mı? Bir hafta sonra ölmüş. O döven… Hayat elinde mi insanın? İşte böyle ölüp gidiverirsin.

Nice yüce, nice saltanatlı, nice debdebeli insanı ölüm nasıl böyle hor, zelil ediyor. Kara toprağın altına geçiriyor. Binâenaleyh ölmeden evvel ölmek lazım. Ölmeden evvel ölümü bilmek lazım ve ona hazırlanmak lazım. Böyle kibri, ücubu bırakmak lazım.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.64, no:5511 ve c.XV, s.923, no:43588; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.172, no:457; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.198, no:3981.

Tamam, alim böyle gidebilirse büyük heriflerin yanına gitsin. Aksi takdirde gitmesin, dalkavukluk yapacaksa gitmesin günaha girer. Çünkü zalimi dalkavuklukla desteklemek çok günah.

“—Bir fasık insana bir müslüman kalkıp da, ‘Ey efendim!’ dese, Arş-ı A’lâ zangır zangır titrer!” diyor Peygamber Efendimiz.

Niye fasıka efendim dedi. *Yâ seyyidî* dedi, efendi dedi diye. Öyle şey yok. Lafla bile şey yapmak yok.

Onun için secde sadece Allah’a yapılır ve secde hali kulun Allah’a en yakın olduğu andır.

“—Tamam hocam, anladık. Sonuç?”

Sen de çok secde et. Allah’a yakın olmak istiyorsan, sen de secde ehli ol. Secdeden uzak kalma, namazdan uzak kalma!

Millet namazı küçümsüyor veya ihmal ediyor. Tamam, bir kısmı var tembellikten. Bir kısmı var diyor ki: “Pantolonu yeni ütülettirdim, namaz kılarsam ütüsü bozulacak. Pantolonum soba borusu gibi olacak.” Olsun be ne olacak ya? Yani bir pantolonun

ütüsünden vazgeçemiyorsun. Allah sana bunca nimet vermiş. Bir pantolonun ütüsünden vazgeçemiyor millet.

Bir de ukelâ tipler var: Namaz zahirmiş. O kendisi aşkullahtan, muhabbetullahtan bahsediyormuş, namaz mühim değilmiş filan… Haa! Sana da bir meydan dayağı çekip de seni de eşek sudan gelinceye kadar ananı ağlatmak lazım.

Namaz önemsiz bir şey olsaydı, Kur'ân-ı Kerîm bu kadar ayette namazı emreder miydi?.. Peygamber SAS Efendimiz bu kadar namazın üzerinde durur muydu? Kendisi beş vakit namazı o kadar ihtimamla kılar mıydı? Hasta halinde iki koluna iki sahabî girerek hasta halinde bile camiye gelmeye bu kadar gayret gösterir miydi senin dediğin gibi olsaydı?.. Sen Rasûlullah'ın ayağının tozunun şeyi olamazsın. Sen kim oluyorsun?.. Aşkullahtan, muhabbetullahtan bahsediyormuş. Namaz önemli değilmiş. O sofuların işiymiş, şeriatçilerin işiymiş, bu güya daha yüksekmiş. Sen küstahlıkta en yükseksin! Sen cehennemin odunusun!.. Sen namazı inkar edince, namazın önemini küçümseyince sen en kötü insansın. Allah'ın ayetine karşı geliyorsun. Allah'ın tavsiyesine karşı geliyorsun.

Namaz bir insanı beş vakit doğru yola çeken, beş vakit yıkayan, temizleyen bir ibadet. Namaz dinin direği diyor Peygamber Efendimiz, beyefendi namazı küçümsüyor. Bir de mürşid geçiniyor. Var böyle rafızî, batınî sapık yolların bir takım adamları var, millet de kanıyor. İşine de geliyor milletin. Tembel millet var ya namaz kılmayan, oruç tutmayan. "Mühim değil efendim diyor bu adam!" diye seviyor.

Kadınlara yağ çekiyor, diyor ki:

"—Efendim, mühim değil kalbin temiz olsun kâfi! Saçını örtme, eteğini uzatma!"

"—Oh, tamam, bu adam ne kadar iyiymiş. Nedir bu sakallı hocalardan çektiğimiz, işte bak bu müsaade ediyor!" diyor, millet onun peşine toplanıyor.

Toplanıyor ama şeytani söz söylüyor. Allah'ın emrini söylemiyor.

Onun için bu da bir imtihan tabii. Akıllı insan, sahtesini hakikisinden ayırması lazım. Sahte mürşidle hakiki mürşidi ayırt edemiyorsa, dalâlete düşüp de cehennemde yanmak hakkı olur o zaman. Madem ayırt edemedi, yan bakalım kütük gibi o zaman cayır cayır, gör. Namazı bırak, orucu bırak, içkiyi iç, başını aç… Ondan sonra;

"—Kalbim temiz!" de…

Senin kalbin temiz olsa, Allah'ın dinine sımsıkı sarılırsın. Böyle palavralar var yani. Kalp temizliğini öne süren, hoşgörüyü öne süren, günahlara müsamaha isteyen, haramları işlemeye fetva isteyen zihniyet var. Kimin Allah'ın haram kıldığı şeyi helal kılmaya hakkı var? Kimin Allah'ın emrettiği bir şeyi ortadan kaldırmaya hakkı var? Hem de bunu bir de inanç namına, dindarlık namına yapıyorlar.

Ha bunlar nasıl insan? İsviçre'de şu kadar bağlısını, iki üç tane villaya tıkıp da cayır cayır yakan adam gibi işte. Hem dünyalarını yaktı, hem ahiretlerini yaktı. Öyle insana tabii olursa, böyle sonuca müstehak olur. Aklını başına…. Allah insana aklı niçin vermiş? Karşısına çıkan müşkil problemleri çözsün, doğruyu anlasın diye.

Evet muhterem kardeşlerim, secde ehli olacağız, namaz ehli olacağız, itaat, ibadet ehli olacağız, Allah'ın yolunda yürüyen insan olacağız. Bu bir.

b. Rabbinin Kula En Yakın Olduğu Zaman

İkinci hadis-i şerif:

Bunu Tirmizî hasen, sahih hadis diye rivayet etmiş. *Müstedrek*'te var, Ebû Ümâme'den ve Amr ibn-i Abese'den rivayet edilmiş bir hadisi şerif.

Demin okuduğumuz hadis-i şerifle bunun yanı yana olması da çok uygun düştü. Ne buyuruyor Peygamber Efendimiz bu ikinci hadis-i şerifte:[92]

---

[92] Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.569, no:3579; Neseî, *Sünen*, c.I, s.279, no:572; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.182, no:1147; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.453, no:1162; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.4, no:4439; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.482,

أقْرَبُ مَا يَكُونُ الرَّبُّ مِنَ العَبْدِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ الآخِرِ ، فإن

اسْتَطعْتَ ، أَنْ تَكُونَ مِمَّنْ يَذْكُرُ اللهَ ، فِي تِلْكَ السَّاعَةِ ، فَكُنْ

(ت. ن. ك. عن عمرو بن عبسة)

RE. 79/7 (*Akrabu mâ yekûnü'r-rabbu mine'l-abdi, fî cevfi'l-leyli'l-ahiri, feinisteta'te en tekûne mimme'n yezkûru'llâhe fî tilke's-saati, fekün.*)

(*Akrabu mâ yekûnü'r-rabbu mine'l-abdi*) "Rab Teàlâ Hazretleri'nin, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin kuluna en yakın olduğu zaman, Rabbin kula en yakın olduğu zaman, (*fî cevfi'l-leyli'l-âhiri*) gecenin ortasının en son kısımları… Yani gece yarısından sonraki kısımlar."

Cevf bir şeyin içi demek. Gecenin içinin son tarafları. Yani gece yarısından sonra, sabaha yaklaşan kısımlar. Bunun adı nedir? Türkçemiz'de bildiğimiz adı *seher vakti*dir. Seher vakti ne demek? Gecenin yarısından sonraki zaman demek.

Ama halkımız bazen seher vakti deyince… Ben de öyle anlıyordum küçükken. Seher vakti deyince, sanıyordum ki daha güneşin doğmadığı aydınlık zaman sanıyordum. Hayır!.. O sabah zamanı. Sabah zamanı başka… Seher vakti, daha sabah girmeden önceki zaman. Kısaca hatırınızda kalacak gibi söylemek gerekirse, sahur zamanı…

Sahur zamanı ne demek? Kişinin uykusunu bölüp, kalkıp, yemek hazırlayıp, oruç için yemek yediği zaman. Ondan sonra;

"—Niyet ettim yarın oruç tutmaya ya Rabbi!" diyor, suyunu içiyor, niyet ediyor.

---

no:1544; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.349, no:305; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LXV, s.135, Amr ibn-i Abese RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.618, no:1766; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.316, no:4204.

Ondan sonra tamam oruç başlıyor. İşte o sahura kalktığı zaman demek yani. Sahurla seher zaten birbirine benzeyen kelimelerdir. Aynı kökten çıkmadır. *Sahur*, seher vaktinde yenilen yemek demektir zaten. Faul vezninde. Seher vaktinde yenilen yemeğe sahur denilir.

Sabah vaktinde, içilen içkiye *sabuh* dedikleri gibi. *Sabuh* ne demek? Ayyaşlar akşam içerlermiş. Sabahleyin kalktılar, mideleri bulanıyor, ağızları zehir gibi acı, kafaları sallanıyor. Bir de sabuh içerlermiş. Sabahleyin bir içki. O zaman kafa çivi çiviyi söker dedikleri gibi, o zaman kafaları yeniden sarhoş olduğu için, hisleri dumura uğradığından hissetmezlermiş.

Bir *sabuh* var işte. O da *faul* vezninde. Yani sabahleyin içilen demek. *Sahur* da seher vaktinde yenilen yemek demek. Onun gibi… Yani dil izahı, kelime izahı yapıyoruz. Herkes bilsin diye.

Demek ki takvime bakacağız, imsak ne zaman kesiliyor, oruç ne

zaman tutulacak diye… diyelim ki mesela bugünlerde nedir, beşe şu kadar kala, beş civarında oluyor. Tamam. işte o zamandan evvelki zaman… Kimin ne olduğu zaman? Rab Teàlâ'nın Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin kula en yakın olduğu zaman.

Deminki hadis-i şerifte ne deniliyordu? Kulun Allah'a en yakın olduğu vaziyet. Kulun Allah'a en yakın olduğu vaziyet secde zamanı, Allah'ın kula en yakın olduğu zaman seher zamanı muhterem kardeşlerim! Seher vakti…

Diyor ki Efendimiz (*Feinisteta'te en tekûne mimme'n yezkûru'llahe fi tilke's-saati fekün*) "Eğer güç yetirebilirsen, takat getirebilirsen, yapabilirsen, başarabilirsen; bu saatte Allah'ı zikredenlerden olmayı başarabilirsen başar, yap!" diyor.

Demek istiyor ki karşısındakine: "Bu vakit çok kıymetlidir, bu vakitte uykunu böl de kalk, namazı kıl, zikrini yap!" demek yani kısacası. Ne tavsiye ediyor Peygamber Efendimiz? Saati kurup, sahur vakitlerinde Ramazan olmasa bile kalkıp o vakitte namaz kılıp, zikir yapmayı tavsiye ediyor.

Şimdi gelsinler bakalım karşıma, zikri inkâr edenler. Bak kaç tane, kaç tane, kaç tane ayet var, kaç tane hadis-i şerif var zikri tavsiye ediyor. Gelsinler karşıma zikre yan bakanlar. Gelsinler karşıma zikir erbabını tenkid edenler. Gelsinler karşıma o gazeteciler ki zikredenlere sanki vatan hainiymiş gibi, sanki hırsızmış, arsızmış, yüzsüzmüş gibi;

"—Yakalandılar hu çekenler!" diye gazeteye yazanlar.

Gelsinler bakalım… Sen kafir misin, mü'min misin?

Müslümanlığı kimseye bırakmazlar. Ramazan geldi mi Ramazan sayfaları tıklım tıklım dolar. Biraz sen ne biçim Müslümansın desen, biz de müslüman değil miyiz derler. Benim de dedem şöyleydi, babam böyleydi, anam böyleydi falan derler. Gelsinler bakalım.

Muhterem kardeşlerim! Bizim için dinimizi doğru öğrenmek kaynağı, iki tane mühim kaynak var. Bir Kur'ân-ı Kerîm. Oku Kur'ân-ı Kerîm'i ne emrediyorsa yap. Ben hiçbir şey demiyorum. Kur'ân-ı Kerîm oku diyorum. İki Peygamber Efendimiz'in sünneti,

hadis-i şerifleri. Oku hadis-i şerifleri ne diyorsa onu yap. Göreceksin bak benim dediklerimin doğru olduğunu o zaman anlayacaksın.

Ankara'da münakaşa ettik çok kimselerle… Yani münakaşa dediğim, ben duydum onların yalan yanlış fikirlerini, onların yanlışlığını söyledim. Diyor ki:

"—Ben aleviyim, biz sizden daha iyi Müslümanız!"

Otobüste şoför, müşteriye diyor. İyi güzel, daha iyi müslüman olmak bizim memnun olacağımız bir şey. Keşke daha iyi müslüman olabilsen. Gittim yanına, dedim ki:

"—Siz Kur'an-ı Kerîm okur musunuz? Doğru söyle!" dedim.

"—Okuruz!" dedi.

Pekâla belki okuyorlardır ayda yılda bir… Pek okuduklarını sanmıyorum ama belki ölülerine falan okuyorlardır. Neyse.

"—Pekiyi, namaz kılar mısınız?" dedim

"—Ne yalan söyleyeyim ağabey, kılmayız!" dedi.

Hele bir kılarım deseydin zaten ben sana gösterecektim. Namaz kılmıyor.

"—Peki, içki içer misiniz?"

"—Ne yalan söyleyeyim ağabey, içeriz!"

Tamam… Haa! Daha başka bir şey demedim. Daha başka şeyler de var, kendileri biliyorlar. Dedim ki:

"—Aziz kardeşim! Ben burada bir yolcuyum, sen şoförsün. Ben otobüsten inince aramızda bir şey kalmayacak. Benim senden bir menfaatim yok. Ama ben İlâhiyat Fakültesi'nde hocayım. Eğer Kur'an'a inanıyorsanız…

"—İnanıyor musunuz Kur'an'a?"

"—İnanıyoruz!" diyor.

Tamam. Eğer Kur'an-ı Kerîm'e inanıyorsanız, Kur'an-ı Kerîm'i okuyun, emirlerini tutun!

"—Kim söyledi size içki içmeyi?"

"—Efendim, bizim dedelerimiz söyledi."

Dede dediği, Alevî dedesi demek istiyor. Babasının babası manasına değil. Onların hocası makamında olan. Alevi dedesi.

Dedim:

“—Sizi ne dede kurtarır, ne baba kurtarır. Kur’an-ı Kerîm’i oku, Kur’an-ı Kerîm’de içki yasaksa, içkiyi içmeyeceksin.”

“—Niye namaz kılmıyorsunuz? Hz. Ali kılmadı mı, Hz. Hüseyin kılmadı mı namaz? On iki imam namaz kılmadı mı? Hepsi kıldılar. Siz niye kılmıyorsunuz? Kılacaksın. Kim söyledi sana namaz kılma diye?..”

O söyledi, bu söyledi… Kim söylediyse, onun kıymeti yok. Kur’an-ı Kerîm ne söylüyor? Önemli olan o. Peygamber Efendimiz ne söylüyor? Önemli olan o…

Bir de diyorlar ki:

“—Hz. Ali bizim namazımızı kıldı.”

Hz. Ali’nin ömrü şu kadarcık. Bu kadar ömürde, bu kadar alevinin namazını kılması mümkün mü? Sonra önce kendi çocuklarının namazını kılmaz mı? Eğer namaz kılması gerektiyse, Hz. Hasan’ın, Hz. Hüseyin’in namazını kılardı. Hz. Hasan, Hz. Hüseyin, on iki imam namaz kılmazdı, “Dedemiz, Hz. Ali bizim namazımızı kıldı…” diye. Onlar namaz kıldıklarına göre demek ki Hz. Ali çocuklarının namazını kılmamış. Sizin namazınızı mı kılacak yani? Çocuklarından üstün mü tutacak sizi? Böyle mantık mı olur? Böyle aptalca düşünce mi olur?

Ne yapacaksın? Kur’an’ı okuyacaksın kardeşim! Ahiretin mahvoluyor. Mühim olan ahiret. Dünya hayatında evet, tamam seni dışarıdan desteklerler, içeriden desteklerler, para alırsın, pul alırsın… Köylerine gidiyorum ben, pırıl pırıl köyleri. Sıvalı, badanalı. Yardım gelmiş. Öteki bizim sünni köylerine gidiyorsun perişan, orası güzel. Tamam, iyi güzel, olsun, tertemiz, pırıl pırıl, bakımlı, para var, tamam.

Dünyada kafirler, müşrikler senden de rahat. Fezada geziyorlar. Miami’de oturuyorlar. Haiti adalarında, Honolulu’da bilmem nerede… Yerli kızları oynatıp, keyif ediyorlar, zevk ediyorlar. Güneşin altında, kotralarda senden çok daha rahatları var.

Dünya mühim değil, ahiretin mahvoluyor. Dünyada bir insanın

zevk safa sürmesi önemli değil. Ahiretin elden gidiyor. Kur'an'ı oku, Kur'an-ı Kerîm'e inanıyorsan, Kur'an'ı dinle. Hz. Ali'yi seviyorsan Hz. Ali'yi dinle. On iki imamı dinle. Başkası onlara aykırı söz söylüyorsa de ki:

"—Bu söz doğru değil! Sen bunu nereden çıkarttın? Bu sözü söylemeye ne hakkın var?"

Bir de birisi demiş ki… Ben tabii seyredemiyorum, seyahatim falan çok oluyor. Televizyonda konuşmalar olmuş, filan… Bir de demiş ki birisi:

"—Bana bakın! Bizi —alevileri yani— çok zorlamayın. Hıristiyanlığa geçeriz ha!" demiş.

E geçersen geç. Yani dünya üzerinde kâfir az mı? Sayısına biraz daha sayı katılır. Allah'ın senin dinine ihtiyacı mı var? Geçersen kendin mahvolursun. Hıristiyanlık matah bir din mi? Hıristiyanlar müslüman olup dururken, sen gidip Hıristiyanlığa geçiyorsun? Yani dini esas olarak senin bâtıl fikirlerin, akiden, içkin, kumarın, bilmem neyin esas olacak. Onları değiştirmeyeceksin. Doğru olan yolu bırakıp eğri olan yolu, Hz. Ali'nin yolunu bırakacaksın, dinini bırakacaksın, başka dine geçeceksin. Böyle bir insan nasıl barınabiliyor aralarında. Böyle saçma şey mi olur. Yani bizden evvel kendi aralarında birileri bunlara:

"—Ya hu bu böyle şey olur mu?" niye demez bilmiyorum.

Evet Rabbin kula en yakın olduğu zaman gece zamanıdır. Gecenin son taraflarıdır, yani sahur zamanıdır. Saati kuracaksın, o saatte kalkacaksın, bir… Uyumayacaksın, kalkacaksın.

(*Feinisteta'te*) "Güç yetirebilirsen! Er kişiysen, yapabilirsen yap!" diyor.

"—Yapamıyorum!"

Tamam çocuklar uyur, sen de uyu. Hastalar uyur, sen de uyu. Hasta mısın sen, çocuk musun? Değilsin. O zaman güç yetirebiliyorsan, er kişiysen, mert kişiysen, müslüman, mütedeyyin kişiysen, Efendimiz tavsiye ediyor işte:

"—Güç yetirebilirsen kalk!" diyor.

Saati kuracaksın, kalkacaksın, uykunu yeneceksin, nefsini yeneceksin. Sonra ne yapacaksın? Şu gazetecilerin aleyhte yazdıkları, çizdikleri zikirle meşgul olacaksın işte.

Hem de Tirmizi hasen, sahih hadis demiş. Şimdi bir de bizim ukala takımı vardır böyle bir takım radikal Müslümanım falan diyen tipler vardır. Lise tahsilli, dini tahsili yok. Hemen sorar:

"—Bu hadis sahih mi?"

Sahih işte buyur, sayfası yetmiş dokuzuncu sayfa, yedinci hadis. Tirmizi'nin hasen, sahih hadisi. Yedin mi ayvayı! Bak ne diyor: zikret diyor. Gücün yetebilirse kalk, o vakitte zikret.

"—Eyvah! Şimdi biz de tarikat erbabı mı olduk? Biz de dervişlik mi yapacağız?"

Yapacaksın tabii. Dervişler niye dervişlik yapıyor? Allah'ın rızasını kazanmak için yapıyor. Sen de Allah'ın rızasını kazanmak istiyorsan, Efendimiz tavsiye ediyor. Güç yetirebilirsen kalk o vakitte, Allah'ın kula en yakın olduğu seher vaktinde kalk da Allah de.

Yunus Emre'yi herkes seviyor. Tatlı söylemiş, benim gibi böyle sert değil. Savaşır gibi söylemiyor, Yunus Emre tatlı söylemiş. Herkes dinliyor ama anlamıyor.

Dağlar ile taşlar ile
Çağırayım Mevlâm seni
Seherlerde kuşlar ile
Çağırayım Mevlâm seni.

Söze bak. Seherlerde kuşlar ile çağırayım Mevlâm seni. Hiç seher vaktinde uyanık oldunuz mu? Köyde, yaylada, tarlada, bahçede. Kuşlar hepsi cıvıl cıvıl, cıvıl cıvıl, cıvıl cıvıl bir şamata, bir tatlı, bir güzel koro vardır ki. Onlar kalkmıştır, kuştur onlar kalkmıştır ama insanoğlu derin uykuda… Yunus Emre ne diyor? Seherlerde kuşlar ile çağırayım Mevlâm seni. Çağırmak ne demek? Dua etmek demek, zikretmek demek.

Deryalarda mâhi ile,
Sahralarda âhu ile,
Derviş olup yâ hû ile
Çağırayım Mevlâm seni.

Deryalarda mahi ile… Mâhi balık demek. *Sahralarda* yani çöllerde *ahu ile. Ahu* ceylan demek. Yani denizlerde balıkla, çöllerde ceylanlarla.

Hadi, buyur şimdi. Yunus da çıktı ellerinden. Bir Yunus'a sarılıyorlardı, Yunus da oldu derviş, o da çıktı. O da oldu hûcu. Hû çekici. Bak açıkça ne diyor?

Derviş olup yâ hû ile
Çağırayım Mevlâm seni.

Gitti Yunusları da ellerinden. Bize geldi yani. Onun için aziz ve muhterem kardeşlerim. Her şeyin aleyhinde konuşan insanlar var.

Ben anlıyorum, sapıtanların halet-i ruhiyelerini düşünüyorum, tahlil ediyorum, anlıyorum onların mantıklarının nasıl çalıştığını…

Kolay değil, doğru yolu bulmak kolay değil. Allah'ın varlığı hakkında ileri geri konuşan, inkâr eden, müşrik olan, kâfir olan insanlar var mı dünya üzerinde? Var, çok. Tamam. Yani bir şeyin aleyhinde konuşmak bizi yıldırmasın. Biz inanıyoruz. Biz Allah'ın varlığını biliyoruz. Biz bulmuşuz, onlar bulamamış.

Peygamber SAS Efendimiz'i sevmeyen, aleyhinde olan var mı? Var. E aptallıklarından, cahilliklerinde, gafilliklerinden, hırslarından, kinlerinden, menfaatlerini bırakamadıklarından. Biz biliyoruz ki o Allah'ın hak Rasûlüdür. Hayatı pırıl pırıl. Avrupalı filozoflar hayran kendisine. Volter'in, Fransız filozoflarından filancanın, falancanın medhiyeleri var. Alman şairi Von Goethe'nin şiirleri var. Müslüman olduğu söyleniyor. Biz onun doğruluğunu biliyoruz.

Kur'an-ı Kerîm'in aleyhinde bulunanlar var mı? Var… Müsteşriklerden, misyonerlerden, şunlardan, bunlardan… Olsun. Kur'an-ı Kerîm'in hak kitap olduğunu biliyoruz.

Zikrin aleyhinde bulunanlar var mı? Var… Var ama biz zikrin Kur'an-ı Kerîm'de, Peygamber Efendimiz'in sünnet-i seniyyesinde tavsiye edilmiş bir ibadet şekli olduğunu biliyoruz. Kuru gürültüye pabuç bırakmayalım, ahiretimizi mahvetmeyelim. Hakkı batıldan ayırt edecek zekayı gösterelim. Aklımızı kullanalım, mantığımızı kullanalım. Osmanlı şairlerinden birisinin bir sözü var, diyor ki:

Âb-ı pâke ne zarar;
Vakvaka-i kurbağadan!

Yani temiz suya kurbağanın vak vak demesi zarar vermez, pisletmez. Onlar vak vak desin, bize zararı dokunmaz. Bir de şu söz var: *İt ürür, kervan yürür.*

Kervan yürür, köpek de uzaktan hav hav hav… Bağırsın, kervan gidiyor. Yanına da yanaşamaz. Uzaktan bağırır. Tamam, kervan yürür. Aklınızı başınıza toplayın ve başınıza topladığınız

aklınızı da kullanın. Millet Yunus'u seviyor, ilahilerini okuyor, zikre gelince bucak bucak kaçıyor.

"—E ne oluyorsun? Hani Yunus'u seviyordun? Hani Yunus arifti…"

Aleviler de seviyor, biliyor. Aleviler Yunus bizim diyor. Onlar da seviyor. Gel o zaman Yunus sizinse bak "Derviş olup ya hu ile çağırayım mevlam seni." Hadi seher vaktinde kalkalım, ya hu diyelim. Gel. O zaman bucak bucak kaçıyor. O zaman sen tutarsız bir insansın kardeşim ya hu! Kimi sevdiğin, niçin sevdiğin belli değil. Sevdiğin insana uymuyorsun. Hz. Ali'nin yolunda gitmiyorsun. Yunus Emre'nin yolunda gitmiyorsun. Hacı Bektaş-ı Velî'nin yolunda gitmiyorsun. Ben gidiyorum. O zaman benim doğru yolda olduğumu anla da o zaman gel yanıma. Bir de beni tenkid ediyor. Ben biraz bu sözleri fazla söylediğim için, bizim doçentlik tezimiz televizyonlarda, toplantılarda vs.lerde bahis konusu ediliyor falan.

Alevinin birisi bizim aleyhimizde konuşmuş. Ben kimseye düşmanlık yapmıyorum. Ben dinimizin gerçeklerini okuyorum. Bak okuduğum kitabın ismi belli. *Ramuzu'l-Ehadis.* Sayfası belli, yetmiş dokuzuncu sayfa. Bu sözleri nereden aldığı belli. Meşhur alim, büyük alim İmam Tirmizi'nin rivayeti.. Söylenen sözün de vasfı belli. Hasen, sahih hadis-i şerif. Ravisi belli.

Daha ne istiyorsun kardeşim yani. İlimden hiç nasibin yok mu? Yani bir gerçek nasıl bulunur, bir polis cinayeti nasıl aydınlatır, yani bir ilim adamı, bir doktora yapan insan, bir profesör bir araştırmayı yapıp da sonucu nasıl çıkartır? İşte böyle çıkar bu sonuç, daha ne istiyorsun? Ne kızıyorsun? Delil gösteriyoruz.

Bunları niçin okuyoruz? Allah'ın rızasını bulalım, yolunda gidelim, sevdiği kul olalım, ahireti kazanalım diye okuyoruz. Neden okuyoruz bunları? Yani hoşça bir vakit geçsin diye mi okuyoruz? Pazar günleri bizim de eğlencemiz İskenderpaşa'da… Biraz da orada eğlenelim diye mi yapıyoruz?

Hayır, bu konuşmaları yapmamızın sebebi, hakkı bulmak. Sonra, hakkı buldun ne oldu? Bulduktan sonra da uygulamak.

Hakkı bilip, bulduktan sonra yapmamak o da ayrı bir suç. Bilip de yapmamak, o da ayrı bir suç değil mi?

Bildiğini yapacak insan. Eğrilerle ömür geçireceğine, eğrileri doğrultup, doğrularla ömür geçirmesi lazım herkesin. Demek ki gazetecilerin hu çekenlere kızması, cahilliğindenmiş. Dini bilmiyorlar, hu çekmenin dindeki bir gerçek ibadet olduğunu bilmiyorlar. Allah bize gayret versin onları uyarmak, uyandırmak babında,,. Onlara da duydukları sözleri anlayıp da insafa gelmek nasib etsin… Allah hidayete erdirsin, ne diyelim.

c. Güzel Ahlâkın Karşılığı

Ve üçüncü hadis-i şerif.

İbnü'n-Neccar Hz. Ali RA'den rivayet etmiş. Hz. Ali Efendimiz söylüyor. Ne buyurmuş Peygamber Efendimiz Hz. Ali'nin rivayet ettiğine göre:[93]

أَقْرَبُكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَحْسَنُكُمْ خُلُقًا

(ابن النجار عن علي)

RE. 79/8 (*Akrabüküm minnî meclisen yevme'l-kıyameti ahsenühüm hulükan.*)

Bu üç hadis-i şerifi ezberlediniz mi, uyguladınız mı kurtuldunuz. Bak bu üçüncü hadis-i şerifi de kim rivayet etmiş Peygamber Efendimiz'den? Sürpriz: Hz. Ali Efendimiz.

---

[93] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.217, no:7035; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.235, no:485; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.47, no:12666; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.VII, s.309, no:1941; Taberânî, *Mekârim-i Ahlâk*, c.I, s.9, no:6; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.62, no:1680; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.185, no:6735; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.233, no:7986; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.104, no:272; Amr ibn-i Şuayb babasından.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.10, no:5178; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.160, no:480.

(*Akrabüküm minnî meclisen yevme'l-kıyâmeti*) "Kıyamet gününde bana oturma yeri bakımından en yakın olanınız..."

En yakınıma oturacak kimse demek yani. Kıyamet gününde Rasûlüllah'ın yakınına oturmak istemez misin? Sağ yanını sana ayırsalar, mest olmaz mısın? Cemalini görecek yakın bir yerde olmak istemez misin?

Şu dışarıda olan arkadaşlar, içeride değilim diye üzülüyorlar. Keşke içeride olsak da doğrudan doğruya konuşmayı dinlesek diye. Rasûlüllah'ın yanında olmak istemez misin?

"—Can veririm hocam, istemek ne demek, sorulur mu hocam? Hele bir yolunu göster de canımızı verelim!" der insan, değil mi?

İşte yolu: (*Akrabukum minnî meclisen yevme'l-kıyameh*) "Kıyamet günü oturma yeri bakımından, koltuk bakımından en yakın olanlarınız, (*ahsenühüm hulükan*) ahlâkı en güzel olanlarınızdır."

Rasûlüllah Efendimiz ahlâkı en güzel olanları yanına toplayacak, toplayacak... Ahlâkı fena olanlar, eksik olanlar, kusurlu olanlar uzaklarda, taa ötelerde kalacak. Belki cennete giremeyecek.

İnsanları ekseriyetle cennete sokan sebep nedir?

Peygamber SAS, bir hadis-i şerifinde buyuruyor ki:[94]

أَكْثَرُ مَا يُدْخِلُ النَّاسَ الْجَنَّةَ تَقْوَى اللهِ وَحُسْنُ الْخُلُقِ (حم. خ .
في الأدب، ت. ه. ك. حب. هب. عن أبي هريرة)

---

94 Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.363, no:2004; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.442, no:9694; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.224, no:476; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.108, no:289, 294; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.360, no:7919; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.324, no:2474; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.235, no:4914; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.137, no:1050; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.IX, s.470, no:3787; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *el-Vera'*, c.I, s.93, no:135; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.379, no:1073; Ramhürmüzî, *Emsâlü'l-Hadîs*, c.I, s.159, no:132; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.VIII, s.470; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.60, no:2340; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.311; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.141, no:44071; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.357, no:4283.

RE. 80/3 (*Ekseru mâ yüdhilü'n-nâse'l-cennete takva'llàhi ve hüsnü'l-huluk.*) "İnsanları ekseriyetle cennete sokacak şey, güzel huydur ve takvâdır."

İnsanları ekseriyetle cehenneme sokan nedir?

Diyor ki Peygamber Efendimiz: [95]

أَكْثَرُ مَا يُدْخِلُ النَّاسَ النَّارَ الْأَجْوَفَانِ: اَلْفَمُ، وَالْفَرْجُ (حم. خ. في الأدب، ت. ه. ك. حب. هب. عن أبي هريرة)

(*Ekseru mâ yüdhilü'n-nâse'n-nâre el-ecvefân*) "Ekseriyetle insanları iki boşluk cehenneme sokar: (*El-femü*) "Ağzı..." Haram lokma yer, oradan cehenneme gider.

(*Ve'l-fercü*) "Bir de iki bacağı arası..." İki bacağı arası sözünden maksat da namusunu koruyamadığı, Allah'ın istediği temiz bir hayatı süremediği için... Yani zina, vs. yaptığından dolayı girer diye bildiriyor.

Güzel huyluluk çok önemlidir. Bizim bu tasavvuf dediğimiz müessese, tarikat dediğimiz müessese nedir? Bir eğitim müessesesidir. Bu yedi asır Osmanlıların hayatının ortasındaydı. Yedi asır vardı. Son zamanda herkes dışladı, tekkeleri yıktı, medreseleri yıktı.

Köye gidiyoruz Düzce'de... Muhammed Zâhid-i Kevserî

---

[95] Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.363, no:2004; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.442, no:9694; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.224, no:476; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.108, no:289, 294; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.360, no:7919; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.324, no:2474; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.235, no:4914; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.137, no:1050; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.IX, s.470, no:3787; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *el-Vera'*, c.I, s.93, no:135; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.379, no:1073; Ramhürmüzî, *Emsâlü'l-Hadîs*, c.I, s.159, no:132; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.VIII, s.470; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.60, no:2340; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.311; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.141, no:44071; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.357, no:4283; RE. 80/3.

Hazretleri'nin köyünü bulduk. Çok seviyoruz adamcağızı. Mısır'da yaşamış, büyük alim. Hicret etmiş buradan Mısır'a, Mısır'da almış eline kalemi, öyle eserler yazmış ki… Mısır ahalisi, Arap alemi, bizim memleketten gitme şahsın ilmine, irfanına hayran kalmış. Çok büyük zat. Bizim Nakşî tarikatından.

Şimdi gidelim dedik, Düzce'de Zâhid-i Kevserî'nin köyünü bulalım! Bulduk. Camisi? Camisini de bulduk, tamam. Bir de medresesi varmış, köy dememiş, dağ dememiş mübarek, köyünde bir de medrese yaptırmış, talebe yetiştiriyormuş.

Medrese nerede? Yerle bir etmişler. Nedir bu sizdeki medrese düşmanlığı, ilim düşmanlığı? Utanmıyor musunuz? Kültür düşmanlığı olur mu ya? Yıkanlara söylüyorum. Size söylemiyorum yani. Utanmıyor musunuz bir eğitim müessesesi yıkmaya utanmıyor musunuz? Medreseler çingenelerin istilasına uğramış, yıkılmış. Kitapların üstünde çocuklar hoplamış, zıplamış. Gözlerimle gördüm.

Nevşehir'in, Gülşehir kasabasında dediler ki:

"—Bir kütüphane var, yazma eserler var içinde…"

Aman ben de yazma eser aşıklısıyım, atladım gittim. Orada bir hafta kadar çalıştım, yazma eserleri bir bir inceledim. Altın yaldızlı, meşin kapaklı, şaheser eserler. Neden? Oradan bir sadrazam yetişmiş, oraya hizmet etmiş, cami yaptırmış, çeşme yaptırmış, hamam yaptırmış, kütüphane yaptırmış, kütüphanesinin içini güzel kitaplarda doldurmuş filan… Ama torunlarda hayır yok, yapılan hayrı devam ettirememişler.

"—Hocam!" dedi orada bana bir ahaliden bir şahıs. "Hocam, sizin bu kıymet verdiğiniz, öpüp başınıza koyduğunuz bu altın yaldızlı kıymetli kitaplar var ya… Bu kitapların üstünde bizim çocukluğumuzda çocuklar hoplayıp, zıplayıp oynardı!" dedi.

Yahu çocuk oynatacak başka yer bulamadınız mı? Bir tane akıllı çıkıp da:

"—Heyt! Çık oradan bakayım!" diyemedi mi çocuklara… "Kitap o, günahtır!" diyemedi mi?

Dememiş. Yani tarihin içindeki dedeye bak, oraya kütüphane

yapıyor, kitaplar vakfediyor. Tarihin şimdiki zamanındaki toruna bak, kitapların üstündeki çocukları zıplarken görüyor, bir şey yapmıyor.

"—Hocam senin bu çok sevdiğin kitapların sayfalarını, leblebiciler külah yapıyordu!" dediler.

Cart kıvırıyor, yüz lira sarı leblebi içine. Ayçiçek… Çıt çıt yapacak, püf diye üfleyecek. Yâhu bu kitaplar antika, insaf…

Camiye girdim, tarihi eserler var, yaldızlı çok büyük hattatların eseri. Aptal bir vali gelmiş, hain bir vali…

"—Bu Arap yazılarını indirin!" demiş.

Yâhu bu Arap yazısı değil ki, Arabın Gülşehir'de ne işi var? Bunlar senin dedelerinin eseri, aptal adam! Arap değil ki onu yazanlar, en büyük hattatlar. Sadrazama en güzel eserini sunmuş. Nerede bu duvarlardaki kıymetli, el yazısı hat eserleri, nerede?

Demiş ki Nevşehir'in valisi:

"—Bu Arap yazılarını duvarlardan sökeceksin!" demiş müezzine.

Müezzin de çıkmış, sökecek ama nasıl söksün, ecdad onu kurşun dökerek o zamanın çivileriyle duvara dondurmuş, kurşunla dondurmuş. Sökememiş tabii. Ay başında maaş almaya Nevşehir'e gitmiş, vali sormuş:

"—O Arap levhalarını indirdin mi duvardan?"

İsmini bilsem, ismini de teşhir edecektim o alçak valinin ama ismini unuttum. Müezzin demiş ki:

"—Efendim, merdiven dayadım, sökmek istedim, ecdad onu öyle bir sağlam şey yapmış ki sökmeye güç yetiremedim."

Muhasebe müdürüne demiş ki:

"—Bu müezzinin maaşını verme, benim emrimi tutmadı."

O ay maaş alamamış müezzin.

Ne yapayım hocam, maaşım kesilince gittim demir testeresi buldum, o levhaların arkasındaki demirleri garç gurç, garç gurç, ellerim yara oldu, söktüm oradan nihayet maaşı almak aşkına!" diyor. Onu yapmış.

"—Nerede levhalar?" dedim.

"—Bilmem, merdiven altında olabilir…" filan diyor.

"—Getir bakayım!" dedim.

Bir tane levha getirdi şöyle elli altmış cm ebadında bir levha, üstünde bir şey görünmüyor. Bakıyorsun, taba rengi, deve tüyü rengi, üstü böyle kapalı. Yani toz yapışmış, rutubet yapışmış, toz yapışmış, rutubet yapışmış… Deve tüyü renginde, açık kahverengimsi bir şey. Bir şey görünmüyor. Tabii ben ortasını ellesem biliyorum bozarım diye kenarını şöyle parmağımla yavaş yavaş, yavaş yavaş ayıkladım. Altında altın yaldızlı muhterem kardeşlerim, yani milyonlarca lira değerinde… Milyonlarca lira değerinde levha. Hem de o zamanki hattatın kendi imzasıyla olduğu için antika. Yani ben deyim elli milyon, siz deyin yüz milyon, öteki desin iki yüz milyon değerinde. Aptal vali onları duvardan söktürmüş, o merdiven altına attırmış.

Bunları nereden açtık bilmiyorum, kimseye çatmak maksadım değildi ama Allah söylettiriyor. Çünkü suçlar cezasız kalmamalı.

Ben bir devlet başkanı olsam onların hesabının hepsini sorarım. Çanakkale'deki Fatih Sultan Mehmed'in yaptırdığı kalenin kapısındaki kitabeyi kazımış alçak! Eski yazı diye… Senin şimdi kullandığın yazı Latin yazısı, o hiç olmazsa Kur'an yazısı. Utanmıyor musun?

Sultanahmet'te Cevrikalfa İlkokulu var, Çanakkale'ye gitmenize lüzum yok. Cevrikalfa İlkokulu'nun, Sultanahmet'e bakan tarafındaki çeşmenin üstündeki kitabeye bakın ne olmuş. Harf devrimi yaptık diye birisi oradaki tarihi kitabeyi kazımaya kalkmış. Öyle şey olur mu? İngiliz yapmazdı, vallahi yapmazdı. Yapmıyor zaten. Mezar taşlarını İngiltere'de satıyorlarmış şimdi. Eyüp Sultan'dan topluyormuş açıkgözler, İngiltere'de haraç-mezat pahalı pahalı satılıyormuş.

Bizim yazma eserleri turistler topluyor götürüyor, onlar kıymetini biliyor. Eğer onlar kıymetini bilmeseydi bizim herif-i nâşeriflerin bunun kıymetini anlayacak kafası yoktu. Avrupalılar bilince, "Ha bu işin içinde bir bit yeniği var!" diye o zaman akılları başlarına geldi. Yoksa anlamayacaklardı.

Evet muhterem kardeşlerim, ne dedik? Yani ahlâkın güzel olması için, tarikat bir mekteptir dedik. Eskilerin de yedi asır Osmanlı terbiyesi, medreseden ilim almışlar, tekkeden de ahlak öğrenmişler. Bunların hepsine düşman olunmuş dedik. Medreseler yıkılmış dedik.

Gittik Zâhid-i Kevserî'nin köyüne, cami duruyor, medreseyi yıkmış. Ya hu be adam medrese dursun da sen başka bir işte kullan, ilkokul yap hiç olmazsa yani. Taştan topraktan ne istiyorsun? Ne kadar… Ama bunda sizin de kusurunuz var. Yani sizin değil de babanızın kusuru var, bilmem kimin kusuru var. niye? "Böyle yapmayın!" demesi lâzımdı. Tüm münevverlerin kusuru var. "Yâhu kültürümüz mahvoluyor!" demesi lazımdı. "Bu bizim kültürümüz!" demesi lazımdı.

"—Efendim, dilimizden yabancı kelimeleri atacağız!"

Ne yabancı kelimesi ya senin kullandığın kelimeleri Arap o manaya kullanmıyor ki. Senin dedenin dili. Osmanlıcasını da

seveceksin, ağdalı kelimesini de seveceksin, hepsini seveceksin. Deden, tarihin senin, mazin.

Levhayı da seveceksin, camiyi de seveceksin, çeşmeyi de seveceksin, medreseyi de seveceksin; ebruyu da seveceksin, çiniyi de seveceksin. Mazin, kültürün senin. İşte böyle müesseseleri tahrip etmişler.

Şimdi ahlâkı öğreten bir müessese biliyor musunuz siz? Stenografi öğretiyorlar, bilgisayar öğretiyorlar, radyo tamir şeyi öğretiyorlar, bilmem dersaneler var, şunlar var, bunlar var. Ahlak öğreten bir müessese var mı? Yok… Ahlâk öğretilmeden bir millet yükselir mi, ahlaksız bir millet… Yükselemez. Bari yıktın, yerine yenisini yap.

Tarikat, düşman. Kissinger Amerika'dan geliyor da tekkeyi açınca kimsenin gık demeye hakkı olmuyor. Kissinger'e bir şey diyemiyorlar. Biz açmaya kalksaydık, bak şeyh efendi tekke açıyor diye kıyamet kopardı ilerici gazetelerde. Kissinger geliyor, Amerikalı Yahudi. O zaman bakanlar da gidiyor, herkes gidiyor… Kissinger tekkenin açılışına geliyor, tekke üzerine konuşmalar yapılıyor orada. Ama bir İslam devletleri toplantısına bizim temsilcimiz Kur'an okunduktan sonra gidiyor, laikliğe aykırı diye.

Yazıklar olsun, senin kafan hiç yok, sen hiç münevver değilsin. Yâhu o kadar devleti çağırmışsın, kültür sarayında toplantı yapıyorsun, Kur'an'da da hazır bulun ne olacak yani? Babası din adamı, oraya gelmeyen adamın. Laiklik elden gidecek diye korkuyor. Laiklik elden gidecek diye eski reis-i cumhurlardan bir tanesi babasının cenaze namazını kılmamış Adapazarı'nda.

Birisinin de babası gene din adamı, Kur'an okunduktan sonra toplantıya gelmiş, korkuyor. Ya hu sen paşasın be! Hiç mi yüreğin yok? Kuş kadar da yüreğin yok mu? Kur'an okunurken gir… Bak Çiller nasıl başını örtüyor, Kudüs'e gittiği zaman. İki rekât Mescid-i Ömer'de namaz kılmış, iki rekât Mescid-i Aksa'da namaz kılmış. Kadın kadar olmadı mı senin yüreğin?

Evet muhterem kardeşlerim. İnsan aklını başına toplarsa

toplar; toplamazsa, şeytanın maskarası olur, ele rezil rüsva olur. Aklımıza başımıza toplayacağız, şahsiyet sahibi olacağız. Dünya üzerinde bizim kadar kültürü yüksek, bizim kadar dini temiz başka bir millet yok. En yüksek milletiz, kıymetimizi bilelim! Allah bize vermiş bu payeyi, kimsenin bir şeyden haberi yok.

Peygamber Efendimiz'e en yakın olacak, en yakınına oturacak kimse, kimlermiş? Ahlâkı en güzel olanlarmış. Yâhu bizim bugün okuduklarımız yeter bize ya! Üç şeyi öğrendik: Kulun Allah'a en yakın olduğu vaziyet, Allah'ın kuluna en yakın olduğu zaman ve müslümanın kıyamet gününde Rasûlüllah'ın en yakınında olmasının şartı. Yetmez mi bu üç güzel şey? El-hamdü lillâh, çok şükür bugünkü bu hadis-i şeriflere, bu derse, bu dinleyenlere, bu söyleyenlere. Allah'ın büyük nimeti bu, el-hamdü lillah.

Kul ne zaman Allah'a en yakın oluyormuş, hangi vaziyette? Secde halindeyken. O halde secdeyi, namazı, niyazı kıymetini bilin, bırakmayın, geçirmeyin. Namazı seremoni olarak, jimnastik, idman hareketi gibi kılmaktan kurtarın yakayı, paçayı. Biraz namazın zevkine varın. Allah deyince tüyleriniz diken diken olsun. Sübhànallah deyince gözlerinizden yaşlar aksın.

Sübhànallah hayranlık kelimesidir. "Hayranım sana!" demek ya, anlamıyor musun? (*Sübhàne rabbiye'l-azîm… Sübhàne rabbiye'l-a'lâ…)* derken, ne dediğinin farkında değilsin. Ayıp değil mi bu kadar cahillik?.. Namazın, niyazın kıymetini bilin, bir…

Gecenin kıymetini bil ve zikrin kıymetini bil, sahur vaktinde kalk da sen de dağlar ile, taşlar ile, kuşlar ile Allah de! Hepsi Allah diyor çünkü. Niye dağlar ile taşlar ile Allah deyim diyor Yunus Emre?

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لاَ تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ

(الاسراء: ٤٤)

(*Ve in min şey'in illâ yüsebbihu bi-hamdihi*) "Allah'ı

zikretmeyen hiçbir mahluk yok. Hiçbir yaratık yok; (*ve lâkin ha tefkahûne tesbihahüm*) yalnız siz anlayamıyorsunuz tesbihini!" (İsrâ, 17/44) buyuruyor Allah...

Sen taşı taş mı sanıyorsun, ağacı ağaç mı sanıyorsun? Hissiz mi sanıyorsun, duygusuz mu sanıyorsun? Evet materyalist mantıkta bize öyle öğretildi ama değil. Onun da kendine göre bir varlığı, bir şahsiyeti var. Dinimiz de böyle söylüyor, hepsi tesbih ediyor diyor. Dağlar tesbih ediyor, taşlar tesbih ediyor, kuşlar tesbih ediyor, ağaçlar, yağmur, bulut, ay, güneş, yıldız, dünya hepsi tesbih ediyor.

Sen çok akıllısın, sen korkuyorsun, tesbih etmiyorsun, zikretmiyorsun. Öyle akıl mı olur? Allah'ın verdiği aklı böyle mi kullanır insan. Seher vakitlerinde kalk da biraz dergâh-ı izzete yönel de Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne yalvar da bu hali senden alsın, kurtarsın seni.

Üçüncüsü: Ahirette Peygamber SAS Efendimiz'e yakın olmak istiyorsan, yanına oturmak istiyorsan, iltifatına ermek istiyorsan, ahlâkını güzelleştir. Ahlâk nerede güzelleşir? Tekkede güzelleşir. Tekkede güzelleşir, tekke adabı öğrenir insan.

Çok yaşlı köylü kadınlar tanıdım. Hocamızla muhtelif yerleri gezerken. Vallahi, billahi öyle profesör gibi arif, tatlı dilli, güleç yüzlü insanlar. Neden? Tekke terbiyesi görmüş.

Çok profesörler, ünvanlı insanlar gördüm. Dervişin ayağının pabucunun altındaki çamur bile olamaz. İnsan paşa olabilir ama insan olmak zordur. İnsan müdür olabilir, bilmem ne olabilir ama kâmil insan olmak başka şeydir muhterem kardeşlerim. Onun için ahlakınızı güzelleştirmeye gayret edin, kötü huylarınızı atmaya çalışın, güzel huyları almaya çalışın ki Rasûlüllah'ın sevdiği ümmet olasınız.

Fatiha-i şerife, mea'l-besmele!

06. 11. 1994 – İskenderpaşa Camii

18. ALLAH'I ÇOK ZİKREDİN!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn.,, Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn muhammedini'l-mustafâ ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn…

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

أَ كْثَرُ مَا أَتَخَوَّفُ عَلَى أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي ، رَجُلٌ يَتَنَاوَلُ الْقُرْآنَ يَضَعُهُ

عَلَى غَيْرِ مَوَاضِعِهِ ، وَرَجُلٌ يَرَى أَنَّهُ أَحَقُّ بِهَذَا الأَمْرِ مِنْ غَيْرِهِ

(طس. عن عمر)

RE. 80/6 (*Ekserü mâ etehavvefu alâ ümmetî min ba'dî, raculün yetenâvelü'l-kur'âne yedauhû alâ gayri mevâdıihî, ve raculün yerâ ennehû ehakku bi-hâze'l-emri min gayrihî.*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazreleri'nin rahmeti, ihsanı, ikramı dünyada ahirette üzerinize olsun…

Peygamberimiz Muhammed-i Mustafa (*aleyhi efdalü's-salavât ekmelü'l-tahiyyât ve't-teslîmât*) Hazretleri'nin mübarek hadîs-i şerîflerini aziz ve mübarek Hocamız Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddîn Efendi Hazretleri'nin te'lif eylemiş olduğu Râmûzü'l-Ehâdîs kitabından takip ediyoruz, okuyoruz, teallüm ediyoruz, tefeyyüz eyliyoruz. Bu hadîs-i şerîfleri bugün 80. sayfanın 6. hadîs-

i şerîfi ve mütebâkîsi, devamı olmak üzere okuyacağız.

Hadîs-i şerîflerin okunmasına, izahına başlamadan önce, evvelâ Peygamber SAS Efendimiz'in ruh-i pâkine biz âciz nâçiz ümmetlerinden birer hediye-i Kur'aniye olsun diye, sonra onun mübarek âlinin, ezvâcının, evlâdının, ashâbının, etbâının, ahbâbının, ihvânının, verese-i nebî ulemâ-i muhakkıkîn, mürşidîn-i kâmilîn, sâdât-ı turuk-u aliyyemizin ruhları için, Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyy-i Mürtezâ'dan Hocamız Muhammed Zahid-i Bursevî'ye kadar ve bu eseri te'lif eden Gümüşhaneli Efendimiz dahil bütün sâdât-ı meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ruhları için;

Bu beldelerde yaşamış bulunan enbiyâullah ve evliyâullahın ruhları için; bu beldeleri fetheden fatihlerin, şehidlerin, gâzilerin, mücahidlerin, başta Fatih Sultan Muhammed Han Hazretleri olmak üzere cümlesinin ruhları için;

Cümle hayır hasenât sahiplerinin ve içinde bu dersi yaptığımız İskenderpaşa Camiini bina etmiş olan o mübarek paşanın ruhu için ve bu camiyi şu ana kadar daima hizmette tutmuş olan, tamir ve tecdit ve tevsî eylemiş olan bütün hayır hasenât sahiplerinin ruhları için;

Uzaktan yakından bu dersimizi dinlemeye lütfedip ferâgat ve fedakârlık gösterip gelen siz kıymetli kardeşlerimizin bütün geçmişlerinin ruhları için;

Yaşamakta olan biz mü'minler de Rabbimizin rızasına uygun ömür sürelim, sevdiği hayırlı amelleri işleyelim, Rabbimiz'in huzuruna netice-i meâl olarak sevdiği razı olduğu kullar olarak varabilelim diye, Rabbimiz'den niyaz ederek bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyup ruhlarına bağışlayalım, öyle başlayalım. Buyurun!

………………………………

a. Kur'an'ı Yanlış Yorumlamak

Demin metnini okumuş olduğum hadîs-i şerîf Hz. Ömer RA'dan. Tayâlisî tarafından nakledilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz bu hadîs-i şerîfinde Kur'ân-ı Kerîm'in tevil ve tefsiri üzerine buyuruyor ki:[96]

---

[96] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.242, no:1865; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.446, no:888; Hz. Ömer RA'dan.

أَكْثَرُ مَا أَتَخَوَّفُ عَلَى أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي ، رَجُلٌ يَتَنَاوَلُ الْقُرْآنَ يَضَعُهُ عَلَى غَيْرِ مَوَاضِعِهِ ، وَرَجُلٌ يَرَى أَنَّهُ أَحَقُّ بِهَذَا الأَمْرِ مِنْ غَيْرِهِ

(طس. عن عمر)

RE. 80/6 (*Ekserü mâ etehavvefu alâ ümmetî min ba'dî, raculün yetenâvelü'l-kur'âne yedauhû alâ gayri mevâdıihî, ve raculün yerâ ennehû ehakku bi-hâze'l-emri min gayrihî.*)

(*Ekserü mâ etehavvefu alâ ümmetî*) "Benim ümmetim üzerinde en çok korktuğum." Min ba'dî. "Benden sonra, ben vefat ettikten sonra... Âhirete göçtükten sonra, geriye kalan ümmetim üzerine en çok korktuğum şey; (*racülün*) bir adam ki, (*yetenâvelü'l-kur'âne*) Kur'ân-ı Kerîm'in mânasını söylemeye çalışıyor, te'vil ediyor, ayetleri açıklamaya çalışıyor. (*Yedauhû alâ gayri mevâdıihî*) "Ama âyetlerin mânalarını, kelimelerin delillerini, medlüllerini, olması gereken yerden başka yere koyarak, isabetsiz yerlere yerleştirip koyarak, mânayı gerçek olmayan bir mâna olarak ortaya koyan kimsedir."

(*Ve racülün*) "Bir adamdır ki, (*yerâ ennehû ehakku bi-hâze'l-emri min gayrihî*) bu işe kendisini başkalarından daha liyakatli gören kimsedir."

"Bunlardan korkarım. Ümmetimi bunlar karıştırabilirler, şaşırtabilirler, birtakım fitnelere sebep olabilirler." diye bunları zikretmiş.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Kur'ân-ı Kerîm hakkında Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki, *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:*

لَوْ أَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْآنَ عَلٰى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ ، وَتِلْكَ الأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (الحشر: ٢١)

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.187, no:28978; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.356, no:4282.

(*Lev enzelnâ hâze'l-kur'âne alâ cebelin*) "Eğer biz bu Kur'an'ı bir dağa indirseydik, (*leraaytehû hàşian mütesaddian min haşyeti'llâh*) muhakkak ki onu, Allah korkusundan baş eğerek, parça parça olmuş görürdün." Allah'ın haşyetinden böyle büzülür, eğilir, tirtir titrer, parça parça parçalanırdı. Dağ sağlam olduğu halde, taştan yapılmış olduğu halde öyle olurdu. (*Ve tilke'l-emsâlü nadribühâ li'n-nâsi leallehüm yetefekkerûn*." [Bu misalleri insanlara, düşünsünler diye veriyoruz.] (Haşr, 59/21) buyruluyor.

"Kur'ân-ı Kerîm'in azametinden, büyüklüğünden, Kur'ân-ı Kerîm'in mânasının Allah kelâmı olmasının verdiği heybet ve dehşetten dağları parça parça, huşû içinde eğilmiş görürdün." diye Kur'ân-ı Kerîm'in önemini, Kur'ân-ı Kerîm'in ne kadar ciddiye alınması gerektiğini bu âyet-i kerîme gösteriyor.

Dağlara inse o sağlam çatır çatır kayalık dağlar bile parça parça olurlardı. Ama bu insanoğlu kendisine indirilmiş olan Allah'ın kelâmının kıymetini, heybetini, hürmetini tam idrak edemiyor da Kur'ân-ı Kerîm'e gereken bağlılığı, saygıyı gösteremiyor.

Kur'ân-ı Kerîm mü'minlerin gönlünde en yüksek yeri tuttuğu için, Allah'ın kelâmıdır, (*Sadaka'llàhü'l-azîm*) diye öpüp başına koyduğu için, mânasını kabul ettiği için, sevdiği için ve gönlünden;

"—Allah'ın emrine tam uyacağım, öyle yaşayacağım, ne buyurursa tutacağım." diye düşündüğü için, ümmeti bozmak isteyen insanlar da hep Kur'ân-ı Kerîm'i kullanarak, "Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyuruyor." diyerek insanları kendi taraflarına çekmeye çalışmışlardır. Yani Kur'ân-ı Kerîm'den kendilerine bir mesned bulmaya çalışmışlardır. Fırak-ı dâlle, sapık fırka, yalan yanlış yol, kendisinin kafası yamuk, niyeti bozuk, ama ne yapsın ki kandırmak istediği insanlar Kur'an'a hürmet eden insanlar; onun için Kur'ân-ı Kerîm'den delil göstermeye çalışmıştır.

"—Şu âyet-i kerîme şöyle söylüyor, bu âyet-i kerîme böyle söylüyor... Bunun mânası şudur, bunun mânası şudur..." diyor; ama mâna öyle değil, te'vil ediyor. Kur'ân-ı Kerîm'in mânasını anlatmaya kalkışıyor ama mâna öyle değil.

Bu tabii ince ince bir iş. Bizim beldemizin medâr-ı iftihârı Ebû Eyyûb el-Ensârî Hazretleri savaşa gelmiş. Muhtelif savaşlara girmiş çıkmış. Bir keresinde müslümanlardan bir mücahid kılıcını çekiyor, "Yâ Allah!" deyip düşmana saldırıyor, çarpışıyor çarpışıyor çarpışıyor, vuruyor vuruyor vuruyor... Tek başına bir hücum... Yani aşka geliyor, şevke geliyor, kâfire tek başına saldırıyor ve çarpışa çarpışa düşmanın arasına giriyor. Tabii şehid oluyor. Arkasındakiler demişler ki;

"—Ya bak, bu adam şimdi doğru yapmadı işte..."

"—Niye?"

"Kur'ân-ı Kerîm'de Allah-u Teàlâ Hazretleri:

وَلاَ تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ (البقرة:١٩٥)

(*Ve lâ tülkù bi-eydîküm ile't-tehlükeh*) "Kendi elinizle kendinizi tehlikeye atmayın!" (Bakara, 2/195) buyurmuş. Bu şimdi tehlikeye attı." deyince, Ebû Eyyûb el-Ensârî, Hâlid ibn-i Zeyd Efendimiz RA diyor ki:

"—Ey cemaat! Siz Kur'ân-ı Kerîm'in bu âyetine bir mâna veriyorsunuz şimdi ama, biz bu âyet-i kerimeyi Rasûlullah

zamanında böyle anlamıyorduk. Siz buna başka bir mâna veriyorsunuz. İnsanın canını tehlikeye atmaması bahis konusu olsaydı, o zaman cihada niye gitsin? Canı tehlikeye atılmasın, o zaman evinde dursun. Halbuki Allah cihadı emrediyor, savaşı emrediyor. Bu mânaya değil bu.

Kazandığınız malları, kazançlarınızı zekâtı vermemek sûretiyle, malları depo ederek, Allah yolunda sarf etmediğiniz için, farzları ihmal ettiğiniz için ve vazifeler yapılmamış olduğundan dolayı günaha girersiniz, Allah sizi sorumlu tutar. Böylece zekâtı vermediğinizden, Allah yoluna malları harcamadığınız için kendinizi ahirette tehlikeye atmış olursunuz, cehenneme girme durumu olur diye, biz bunu bu mânaya anlıyorduk. Siz de şimdi tutmuş böyle bir mâna söylüyorsunuz." diyor.

Demek ki daha sahâbe-i kirâmın sağlığında âyet-i kerîmelerin mânası üzerinde, (s*ebeb-i nüzûlü âyeh*) âyetin hangi sebeple nâzil olduğunu bilmeyen, kelimelerin medlülünü bilmeyen, âyetin evvelini sonrasını bilmeyen insanların yanlış değerlendirmeleri olabilmiş. Bu bir masum değerlendirme… Kelimelerden öyle anlıyor.

Hani iki insan karşılıklı gelir, konuşur, birbirlerinin sözlerini bazen doğru anlamazlar. Bu masum bir yanlış anlayış. Bir de kasden yanlış anlamak ve anlatmak sûretiyle insanları şaşırtmak ve sapıtmak durumu var.

Bir de cesur insanlar oluyor; hakkı, haddi, salâhiyeti ve ihtisası olmadığı halde boyundan büyük işleri anlatmaya, konuşmaya kalkıyorlar.

Bizim memleketimizde böyle kimseler var.

Soruyoruz:

"—Sen kimsin? Tahsilin ne?"

Dinî tahsili yok…

"—Arapça biliyor musun?"

Bilmiyor.

"—Yüksek tahsil yaptın mı?"

"—Hayır, yüksek tahsil de yapmadım."

"—Pekiyi, sen kim oluyorsun da Kur'ân-ı Kerîm hakkında, hadîs-i şerîfler üzerinde, dinin çok mühim meseleleri üzerinde, büyük alimlerin ancak konuşması gereken meseleler üzerinde

almışsın eline kalemi, makaleleri döktürüyorsun? Sen kim oluyorsun? Hangi hakla, hangi salâhiyetle, hangi yüzle? Bu ne cesaret! Nasıl yaparsın bunu?"

Yapıyor.

"—Efendim ben askerlikte başarılı bir adamdım, komutanım bana mükâfat vermişti."

Yahu bu askerlik değil ki! Bu ilim bu... Askerliğe benzer mi bu?

"—İşte ben kalem tuttum, elim kalem tutuyor, makale yazarım, şiir yazarım, mecmua neşrederim, kitap neşrederim, küpür keserim, şöyle yaparım, böyle yaparım..."

İyi ama bu dinin emri. Bak, senin söylediğin alimlerin söylediğine aykırı. Koca alimler ordusu, asırlar boyu müslüman alimleri, büyük, kâmil, Arapça'yı çok iyi bilen, Kur'ân-ı Kerîm'i çok iyi bilen, tefsiri, fıkhı çok iyi bilen insanlardan başka söz söylüyorsun. Sen kim oluyorsun da böyle bir aykırı söz söylemeye kalkıyorsun?

Millet de öz Türkçe kullanıyor, yani yeni neslin anladığı dili kullanıyor diye makalelerini okuyor.

"—Tamam, bu ağabey iyi bir ağabey. Bu mücahid..." diyor.

Mücahid ama... Hani evde yürürken insan sobayı, dolabı, masayı devirirse, tabakları kırarsa olur mu? Doğru düzgün yürüsene! Sağa sola zarar vermeden yürüsene!

Kimisi Cuma'yı kılmaz. Kimisi şu farzı inkâr eder. Kimisi kerâmeti inkâr eder. Kimisi İslâmî bir ilim olan tasavvufu inkâr eder. Kimisi tasavvuf büyüklerine çatar. Kimisi büyük fıkıh alimlerine çatar. Kimisi İmâm-ı Âzam'ı beğenmez. Kimisi İmam Mâturidî'yi beğenmez.

Yahu kim oluyorsun sen? Nesin yani? Ne kadarsın? Ateş olsan cirmin kadar yer yakarsın. Terazi ile tartılsan, para ile satılmak istensen beş para etmezsin. Niye dinî konular üzerinde bu kadar biliyor gibi konuşuyorsun?

Cesur. Konunun genişliğini bilmediği için azıcık aklıyla, gördüğü kadarıyla dünyayı o kadar sanıyor. Koca kitap yazmış, bir de basmış. Bir de kasabasındaki alimlerle, müftüyle, vaizle konuşmuş, onlar cevap verememişler. Efe gibi ortada dolaşıyor;

"—Bana müftü cevap veremedi, bana vaiz cevap veremedi..."

"—Verin bakalım kitabı, neymiş..." dedim.

Bir sayfada 30 tane yanlış var! Âyet olmayan şeye âyet diyor. Âyeti hadisten, kibâr-ı kelâmı âyetten ayıracak bilgisi yok. Arapçası yok. Yalan söylüyor, yanlış söylüyor. Kitap yazmış; "Dinin aslı sizin bildiğiniz gibi değildir. Bütün din alimleri ve şu ana kadarki müslümanlar yanılmıştır, ben doğruyum." diyor.

Vah zavallı vah! Vay cahil vay! Vay küstah vay! Vay edepsiz vay! Ne oluyorsun? Haddini bil!

Haddini bilmiyor. Bilmediğini de bilmiyor. Kur'ân-ı Kerîm'den delil getirmiş. Kendisinin dediğine Kur'ân-ı Kerîm'den 14 tane âyet getirmiş; "şöyle şöyle şöyle..." Ama öbür tarafta da başka âyetler var, kendi dediğinin yanlışlığını gösteriyor, onlardan haberi yok. Kur'ân-ı Kerîm'in bütününü okusana. Senin bu gösterdiğin deliller, bu âyet-i kerîmeler senin dediğin mânaya değil ki! Haberi yok.

Kimisi kaderi inkâr eder...

Tabii bunların cahiliyle uğraşmak kolay. Cahili ile uğraşırsın; "Sus cahil!" dersin, "Edepsiz! Bir şey bilmiyorsun!" dersin, "Bak, daha diploman yok. Arapçan yok." dersin, "Şunu biliyor musun? Bunu biliyor musun?.." dersin.

Bir de ulemâ bâbından, ulemâ zümresinden olan, doktora yapmış, doçent olmuş, profesör olmuş, dekan olmuş kimseler de oluyor. Onlar da kalkıyorlar; "Şöyledir, böyledir... Ben doktora yaptım, şu şöyledir. Ben doçentlik yaptım, böyledir..." Ama yanlış. Tabii onun yanlışlığını da büyük alimler, mesela Kuveyt'te yazıyorlar:

"—Sen bir makale yazmışsın, 40 tane yanlışı var."

Yazıyor, cevap veriyor. "Nedir bu yaptığın? Çok yanlış. Söylediğin şeyler tamamen yanlış." diye söylüyor.

Söylüyor ama onları anlayacak halk yok burada. Kuveyt'teki ilmî makalede bu profesörün yanlışlarını ortaya döken bir makale yazıldığını nereden bilecek. Takip edemiyor. Millet Arapça bilmiyor. Bu da burada unvanlı, unvan kazanmış, "falanca yerde filan" diye. Onun için, çok yanılma oluyor.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

"—Kur'ân-ı Kerîm'i tevil ediyor ama kelimeleri yerli yerince kullanmıyor, mânayı yerli yerine oturtmuyor."

Ne oluyor o zaman?

Allah'ın ahkâmı doğru söylenmemiş oluyor, kullara doğru öğretilmemiş oluyor. O zaman kullar sapıtıyor.

"—Bira içmenin mahzuru yokmuş."

Nereden bildin? Kim söyledi?

"—Mısırlı bir alim öyle söylemiş."

Boynu devrilsin o Mısırlı alimin! Biranın içinde içki var mı? Alkol var mı? Var.

İçen kafayı buluyor, sarhoş oluyor mu?

Bal gibi sarhoş oluyor. Almanya'ya gittiğim zaman ben görüyorum. Bira içmişler içmişler, sokaklara, kenara, oraya buraya kesilmiş ağaç kütüğü gibi devrilmişler. Bal gibi sarhoş ediyor.

Biranın helalliğini nereden çıkarttın sen?

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[97]

كُلُّ مُسْكِرٍ خَمْرٌ، وَكُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ (م. حم. عن ابن عمر ؛ طب. عن قيس بن سعد ؛ كر. عن أنس)

---

[97] Müslim, *Sahîh*, c.III, s.1587, no:2003; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.352, no:3679; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.290, no:1861; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.297, no:5585; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.16, no:4645; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.188, no:5366; İmam Şâfiî, *Müsned*, c.I, s.284, no:1362; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.IV, s.248, no:11-17; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.260, no:1916; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.294, no:13157; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.195, no:3954; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.329, no:546; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IX, s.470, no:5621; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ,* c.VIII, s.288, no:17118; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ,* c.III, s.212, no:5095; Tahàvî, *Şerhü'l-Maànî*, c.IV, s.215, no:5957; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.II, s.38, no:876; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Zemmü'l-Müskir*, c.I, s.57, no:14; Ahmed ibn-i Hanbel*, el-Eşribe*, c.I, s.6, no:7; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.654; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XVIII, s.427, no:3569; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.5, no:1584; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VII, s.211, no:2111; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXVII, s.5; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.352, no:898; Kays ibn-i Sa'd ibn-i Ubâde Rh.A'ten.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LV, s.128; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.V, s.83, no:8106; *Kenzü'l-Ummâl*, c.V, s.555, no:13277; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.987, no:1992.

(*Küllü müskirin hamrun*) "İnsana sarhoşluk veren her şey içkidir, (*ve küllü müskirin harâmün*) ve sarhoşluk veren şeylerin hepsi haramdır."

"—Alkol miktarı az varmış da, 'hık'mış da, 'mık'mış da..."

Hadi oradan yalancı, terbiyesiz, alçak, edepsiz, hain, aldatıcı! Sen âhiret yoluna çıkmışsın, âhiret yolunda müslümanın yolunu kesip saptırmaya çalışıyorsun. Sen âhiret yolunun harâmisisin!

Hocamız öylelerine öyle derdi. O kılıkla halkın karşısına çıkanlara "Ahiret yolunun harâmisi" derdi.

Ali baba ve kırk harâmiler masallarda yol keserlermiş, kervan soyarlarmış, bir şey değil. İnsanın malı gider, ne yapalım... "Üç deve yükü malım harâmilerin eline geçti." Ne yapalım, hayat üç deve yüküyle bitmez ki, bir şey değil. Ama âhiret yolunun harâmisi insana yanlış şey öğretip de imanını bozarsa dünyasını âhiretini mahveder.

Öyle "mürşidim" diye ortaya çıkmış adam var ki namaz kılmıyor. Namaz kılmayı hamlık sayıyor, abdest almayı lüzumsuz görüyor. "Din adamıyım" diye ortaya çıkmış. Öyle insan var ki

karısına “Namaz kılma!” diyor. “Kılarsan seni asarım, keserim!” diyor. Öyle baba var ki çocuğunu kamçı ile dövüyor, “Yobaz mı olacaksın?” diyor. Sensin yobaz! Bak, birisini namaz kılıyor diye dövüyorsun; yobaz sensin! O inancına göre bir şey yapıyor, sen onu çat pat kamçılıyorsun, dövüyorsun. Sonra dövmek var mı? İnsanlar konuşa konuşa anlaşır. Bu eşek mi, kamçılıyorsun, dövüyorsun...

Peygamber Efendimiz, “En çok bunlardan korkuyorum!” diyor ya, gerçekten böyleleri insanları sapıtabilir, şaşırtabilir.

Neden? Herkes sahteyi hakikisinden ayırt edemiyor.

Senin önüne bahçeyi kazarken bulunmuş kırmızı taşlı bir yüzük getirseler:

“—Hocam bu camdan bir yüzük mü? Hani çocuklardan birisi almış da, sonra toprağın arasına karışmış da, 20 sene öncenin şeyi... Toprak arasında kalmış böyle bir uyduruk, basit, değersiz bir yüzük mü? Yoksa Hititliler’den, Frigyalılar’dan, Lidyalılar’dan kalma tarihî bir şey mi buldum ben? Bu yakut mu, kıymetli mi? Bak bakalım hocam şuna.” deseler, anlar mı herkes?

Anlayamaz. Kuyumcuya gidince kuyumcu gözlüğünü takıyor, büyüteciyle bakıyor, inceliyor, ölçüyor, biçiyor, hakikisini sahtesini ayırt ediyor, anlıyor. Yani erbâbı anlıyor.

Şimdi millet anlamadığı için unvana bakıyor. Bu adam unvanlı, unvanı var. Prof. falanca filan... Ne diyor?

“—Müslümanlık yobazlık dini değildir. Günde beş vakit namaz kılmaya lüzum yoktur.”

Bu adamın dediği ‘dır’ değil ‘dırdır... Bu adam hiçbir şey değil! İster profesör olsun, ister ordinaryüs profesör olsun, ne olursa olsun... Söylediği söz yanlış, yalan.

Sonra ne iş yaparmış bu adam?

Tıp profesörüymüş. Kur’ân-ı Kerîm tercüme ediyor. Nereden tercüme ediyorsun sen? Tıp kitaplarının içinde mi yazıyor?

“—Hayır.”

Arapça bilir misin?

“—Bilmem.”

Nasıl tercüme ettin Kur’ân-ı Kerîm’i?

“—Lügat-ı Nâcî’yi açtım, kelimelere baktım, tercümeyi öyle yaptım.”

Yahu Lügat-ı Nâcî Osmanlıca lügatı, Arapça lügatı değil. Osmanlıca başka, Arapça başka. Bir kelimenin Arapça'da mânası başka, Osmanlıca'daki mânası başka. Tamamen değişebilir. Farsça'da gümrah, "yolunu kaybetmiş, sapık" demek; Türkçe gümrah, "bol, bereketli" demek. Bizim bahçede mahsül ektik, aman gümrah öyle büyüdü... Yani "çok bol" demek. Farsça'da öyle değil. Arapça'da şehir kelimesi "ay" mânasına geliyor, Türkçe'de şehir kelimesi "kasaba" mânasına geliyor. Öyle şey olur mu? Lügat-ı Nâci ile Kur'ân-ı Kerîm tercüme edecek... Vay zavallı vah! Ondan sonra da "Ordinaryüs profesör falancanın Kur'ân-ı Kerîm meâlinde böyle yazıyor." İyi ama o adam o işin selâhiyetlisi değil, bilgilisi değil, bilmiyor.

"—Karım yahudi. Oğlum var. Adalet olsun diye Cuma günü çocuğumu benimle beraber Cuma namazına götürüyorum. Cumartesi günü de annesi yahudi olduğundan çocuğumu havraya götürüyorum." diyor.

Hoppala! Bu adamdan hayır gelir mi? Bu adamın yazdığından hayır gelir mi?

Hâsılı, millet ayırt edemiyor. O zaman çeşit çeşit sapıklıklar ortaya çıkıyor. Dinin saffeti, asliyeti devam ediyor ama o saffetine, asliyetine uymayan zümreler, gruplar ortaya çıkıyor. Çeşit çeşit gruplar... Bu adam ne yaparmış?

Bunların ana fikirleri şuymuş da, buymuş da, bilmem neymiş de... İyi ama İslâm'da böyle yok ki.

Alevî kardeşlerimizin bazı adamları var ön planda:

"—Biz daha iyi müslümanız. Sizden daha müslümanız." diyorlar. İyi maşaallah, bizden daha iyi müslümansan pekâlâ, Allah sevap versin. Ama namaz kılar mısın?

"—Yok, kılmayız."

"—Niye kılmazsın?"

"—Camiye gidince pabucumuzu çalıyorlar."

"—Bizim de çalıyorlar kardeşim... Çalıyorlar diye biz camiyi mi bırakacağız? Camiye mi gitmeyeceğiz?

"—Biz çok dürüstüz, çok müsamahalıyız."

Çok müsahamalısın da şu katliamı niye yaptın, bu katliamı niye yaptın? Niye hazım göstermiyorsun? Niye taraftarlık yapıyorsun?

"—Biz eline, beline, diline çok sâdık insanlarız."

Eline, diline, beline sâdık ve namuslu insansın da niye rüşvet alıyorsun? Niye hazinenin parasını çar çur ediyorsun? Niye milyonları milyarları yutuyorsun?

Palavrayı bırak. "Şahsın görünür rütbe-i aklı eserinde" derler. "Âyinesi iştir kişinin lâfa bakılmaz" diye başlıyor birinci mısra... Özüne bakıyorsun başka, sözü başka. O fena işte.

"—En çok korktuğum, Kur'ân-ı Kerîm'i konuşuyor ama kelimeleri mânasının dışında kullanıyor, başka mânaya te'vil ediliyor."

Bazı insanlar Hz. Ali'ye tapınıyormuş. Yahu niye tapınıyorsun Hz. Ali'ye? Niye Hz. İsa'ya tapınıyorsun? Niye Buda'ya tapınıyorsun? Niye imparator güneşin oğlu diye güneşe tapınıyorsun? Yahu ne biçim adamsın sen; ey Japon, ey Hintli, ey Alevî, ey hıristiyan? Hiç mi aklın yok senin? Karıncanın kafası kadar kafan yok mu? Kuş beyni kadar beynin yok mu? İnsana niye tapıyorsun? Bu insandan evvelki insanların hâli ne olacak? Bu insan ölüyor, öldükten sonra durum ne olacak?

Buda kalmış mı? Ölmüş.

Hz. İsâ kalmış mı?

بَلْ رَفَعَهُ اللّٰهُ إِلَيْهِ (النساء:١٥٨)

(*Bel refeahu'llàhu ileyhi*) "Onu da Allah-u Teàlâ Hazretleri ref' eylemiş, yükseltmiş." (Nisa, 4/158)

Japon imparatoru 40 – 50 sene imparatorluk yaptı, öldü gitti işte, arkasından ağladılar...

Buna tapınılır mı? Fâni, senin gibi insan, beşer; kaşı var, gözü var...

وَلاَ يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ (آل عمران:٦٤)

(*Ve lâ yettahize ba'dunâ ba'dan erbâben min dûni'llàh.*) [Allah'ı bırakıp da kimimiz kimimizi ilâhlaştırmasın.] (Âl-i İmran, 3/64)

Allah'ı bırakıp da Allah'ın yaratığı olan insanlar birbirlerine tapmalı mı? Tapmamalı…

Böyle yapılmıyor. İnsanlar böylece büyük büyük kalabalıklar... Hem de bir de çıkıyor Amerikalı, salına salına, efe efe;

"—Biz uzaya füze göndermişiz. Aya astronotlarımız ayak basmış. Bizim dinimize gel." diyor.

Pekiyi ama senin dinin sapık. Sen teknoloji ile oraya gelmişsin. Daha önce asırlar boyu Hıristiyanlık neler yapmış Avrupa'da, ne yanlışlıklar yapmış... Hâlâ da yapmakta... Buyur işte Bosna-Hersek, başka yerler... İşte hıristiyan taassubu, işte katliamlar, işte adaletsizlikler, işte çifte standartlar...

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Onun için, güzel söz söyleyip de, sözü allayıp pullayıp da yanlışı yutturmaya kalkışan insanlardan korkulur. Hele bu insan Kur'ân-ı Kerîm üzerine konuşan bir insan olursa, daha çok korkulur. Efendimiz ondan korkmuş.

Tabii bundan bize ne ders çıkıyor?

Kur'ân-ı Kerîm'i sağlam ağızlardan, sağlam kaynaklardan çok dikkatli bir şekilde öğrenin! Aman salâhiyetsiz insanlara, mesnetsiz tevillere kapılmayın. Çünkü Allah'ın kelâmıdır, şakaya gelmez.

Elektrik şakaya geliyor mu?

"—Buyur, aç bakalım kapağını... Açtın. Buyur, telleri yakala bakalım. Çek şunu, al bunu..."

"—Aman hocam! Delirdin mi? Burada şu kadar voltaj var, bunlardan bir tanesini ben tuttum mu kömür olurum, elektrik çarpar."

"—Şakası yok, değil mi?"

"—Elektriğin şakası yok!"

Kur'ân-ı Kerîm'in hiç şakası yoktur! Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin kelâmı oyun, yalan, hata, aldatma ve kandırma kabul etmez.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Onun için, karşımızdaki insanın kim olduğuna, ne derecede salâhiyetli olduğuna çok dikkat etmemiz lazım. Din nâmına konuşan insanların salâhiyet derecesine bakmak lazım, bir. Bu, işin şahsını kontrol etmek. Olabilir, kaçak olabilir. Unvanı olur da kafası bozuk olur. Bir de söylediği söze bakmak lazım. Söylediği

sözün dinin hakikatlerine uyup uymadığına bakmak lazım.

Büyük alimlerimizin asırlar boyu herkesin baş tâcı ettiği, hürmet ettiği, Fâtihalar okuduğu büyük alimlerin söylediklerine aykırı şeyler söylüyor. Tamam, unvanı ne olursa olsun, bu sapık, bu reformist, bu aldatıcı, bu şöyle böyle... O zaman sözünün yanlışlığına da bir kontrol koymak lazım, onu da yutmamak lazım. Şahsiyetinin salâhiyetli olup olmadığını kontrol edeceğiz, bir. Söylediği sözün doğru olup olmadığını kontrol edeceğiz, iki.

Kur'ân-ı Kerîm konusunda çok ciddi olmalıyız. Çok iyi öğrenmeye çalışmalıyız. Çok sağlam ağızlardan, çok salâhiyetli insanlardan, hâfız-ı kelâm, o sahada iyi yetişmiş, o sahanın en meşhur, en büyük kitaplarını okumuş, biliyor, ondan sonra takvâsı yerinde, "Allah'ın rızasına aykırı bir söz söylerim!" diye ödü patlayan, kılı kırka yaran büyük alimler var. Tamam, onlardan öğrenmek lazım. Yoksa;

"—Ulemâ yanılmış. O öyle değildir, ben bunu biliyorum, bu böyledir."

"—Sen çok cahil bir adamsın. Ulemânın yanında kendinin hiç olduğunu bile anlamamışsın da böbürleniyorsun." demek lazım öylelerine, haddini bildirmek lazım. Ve hiç yüz vermemek lazım.

Hadîs-i şerîfin ikinci kısmına gelince:

(*Ve raculün yerâ ennehû ehakku bi-hâze'l-emri min gayrihî*) "Bu işe kendisini başkasından daha layık sanan insandan da korkuyorum." diyor Peygamber Efendimiz.

(*Hâze'l-emr*) "Bu iş" dediği, Kur'ân-ı Kerîm'in açıklanması da olabilir; çünkü o cümlenin arkasından geliyor. Bir de, "Bu ümmetin başına reis olarak benim geçmem lazım, buna en çok ben lâyıkım. Herkesin bana tâbi olması lazım gelir." diye halifeliğin kendisine en layık olduğunu düşünmek, düşünen insan. "Ondan da korkarım." diyor.

Neden?

Bilgili değildir, salâhiyetli değildir, dindar değildir, dinin emirlerini iyi bilmiyordur, hakkı değildir. İddia ile ortaya atılır, ondan sonra ümmeti birbirine düşürür, fitne ve fesat olur. Fitne ve fesadın olması bakımından o da çok önemli bir nokta olmuş oluyor.

b. Korkunca Okunacak Bir Dua

İkinci hadîs-i şerîfe geçiyoruz. Sayfanın yedinci hadisi.

Bu hadîs-i şerîf, el-Berâ' ibn-i Âzib RA'dan İbn-i Asâkir tarafından rivayet edilmiş. Harâitî'nin *Mekârimü'l-Ahlâk*'ında, İbn-i Sünnî'de var.

Peygamber SAS Efendimiz bir duayı tavsiye ediyor:[98]

أَكْثِرْ مِنْ أَنْ تَقُولَ: سُبْحانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ ، رَبِّ الْمَلاَئِكَةِ والرُّوحِ ، جُلِّلَتِ السَّمواتِ وَالأَرْضَ بِالْعِزَّةِ وَالْجَبَرُوتِ (ابن السنى ، والخرائطى فى مكارم الأخلاق ، وابن شاهين ، كر. عن البراء)

(*Eksir min en tekùle: Sübhàne'l-meliki'l-kuddûs, rabbü'l-melâiketi ve'r-rûh, cülleleti's-semâvâtu ve'l-ardu, bi'l-izzeti ve'l-ceberût.*)

"Allah'a sığınma ihtiyacı duyduğun zaman, öyle bir korkulu durum olduğu zaman şöyle demeyi çoğalt, şu sözü çok söyle." diye Efendimiz tavsiye etmiş:

(*Sübhâne'l-meliki'l-kuddûs, rabbü'l-melâiketi ve'r-rûh. Cülleleti's-semâvâtu ve'l-ardu bi'l-izzeti ve'l-ceberût.*)

Mânasını söyleyelim:

(*Sübhâne'l-meliki'l-kuddûs*) "Melik olan, Kuddûs olan Allah-u Teàlâ Hazretleri her türlü noksandan münezzehtir. Onu tenzih ederim, onu tesbih eylerim." demek.

Melik, "mâlik" mânasına. Allah-u Teàlâ Hazretleri her şeyin mâlikidir. Onun için, esmâ-i hüsnâsından birisi budur.

Kuddûs da, "Her türlü noksandan pak ve münezzeh" demektir. Allah-u Teàlâ Hazretleri her türlü noksanlıktan münezzehtir, her türlü kemâlin sahibidir, hâlikıdır.

"Kuddûs ve Melîk olan Allah-u Teàlâ Hazretleri'ni tesbih eylerim. (*Rabbü'l-melâiketi ve'r-rûh*) O meleklerin ve ruhun

---

98 İbnü's-Sünnî, *Amelü'l-Yevm ve'l-Leyleh*, c.III, s.230, no:638; Beyhakî, *Deavâtü'l-Kebîr*, c.I, s.129, no:172; Ruyânî, *Müsned*, c.I, s.343, no:290; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XLIII, s.532; Berâ ibn-i Âzib RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.461, no:1996; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.357, no:4284.

rabbidir."

Ruh da büyük, ulu bir meleğin ismidir. Kadir Sûresi'nde de geçiyor:

تَنَزَّلُ الْمَلاَئِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ (القدر:٤)

(*Tenezzelü'l-melâiketü ve'r-rûhu fîhâ bi-izni rabbihim*) [O gecede, Rablerinin izniyle melekler ve Ruh (Cebrail), her iş için iner dururlar.] (Kadir, 97/4)

"Melâikenin, meleklerin ve ruhun Rabbini tenzih ederim."

(*Cüllileti's-semâvâtu ve'l-ardu bi'l-izzeti ve'l-ceberût*) "Gökler ve yerler Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin izzeti ve ceberûtuyla, kudretiyle halk olundu."

"Kudret, kuvvet sahibi Allah-u Teâlâ Hazretleri'ni her türlü noksandan tenzih ederim." diye bunlar muazzam sözler tabii... Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne saygımızı ve onun şânını ifade eden kelimeler.

İnsan bu sözleri söylediği zaman, bu tesbihleri yaptığı zaman, bunlardan hâsıl olan bereketten Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin rızasından, lütfundan, kereminden insanın gamı, kederi, sıkıntısı, üzüntüsü dağılır, başındaki belâ def olur, Allah-u Teàlâ Hazretleri onu selâmete çıkartır; çünkü her şeye kàdirdir, her şey onunla oluyor, onun sayesinde oluyor.

(*Sübhâne'l-meliki'l-kuddûs, rabbü'l-melâiketi ve'r-rûh, cüllileti's-semâvâtu ve'l-ardu, bi'l-izzeti ve'l-ceberût.*)

Bu tesbih hatırınızda kalsın.

c. Allah'ı En Çok Zikreden

Sekizinci hadîs-i şerîfe geliyoruz.

Muaz ibn-i Enes RA'dan rivayet edilmiş. Ahmed ibn-i Hanbel'de, Taberani'de ve bazı başka kaynaklarda var.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[99]

---

[99] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.438, no:15652; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.186, no:407; Muaz ibn-i Enes RA'dan.

Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.501, no:1429, Ebû Saîd el-Makberî RA'dan.

أَكْثَرُهُمْ لِلّٰهِ ذِكْرًا (حم. طب. عن معاذ بن أنس. قَالَ: سُئِلَ رَسُولُ الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَيُّ المُجَاهِدِينَ أَعْظَمُ أَجْرًا ؟ وَأَيُّ الصَّائِمِينَ أَعْظَمُ أَجْرًا ؟ وَكَذَا الصَّلَاة، وَالزَّكَاة، وَالْحَجّ، وَالصَّدَقَة ؟ قَالَ فَذَكَرَهُ)

RE. 80/8 (*Ekserühüm li'llâhi zikren*)

Hadîs-i şerîf bu kadar.

(*Suile rasulü'llah SAS*) "Peygamber Efendimiz'e sorulmuş ki: (*Eyyü'l-mücâhidîne a'zamu ecren*) "Mücahidlerin hangisi sevabı en çok kazanıyor? Hangisi sevabı en çok olandır? Sevabı en çok kazanan mücahid hangisidir? Ne yaparsa daha çok sevap kazanır?" diye sormuşlar.

Sonra sormuşlar, devam etmişler... Cevap verildikçe devam etmiş sorular:

(*Eyyü's-sàimîne a'zamu ecren*) "Hangi oruçlular en çok sevabı alır, ötekilerden daha fazla ecir alır? Ne yaparsa oruçlu öteki oruçlulardan daha fazla sevap alır?"

Sonra yine sormuşlar:

(*Kezâ es-salah, ve'z-zekâh, ve'l-hac, ve's-sadakah*) "Hangi namaz kılanlar en çok sevap alır, ötekilerden daha fazla alır? Zekâtı verenler içinde en çok sevabı alanlar nasıl hareket edenlerdir? Haccı yapanlar içinde hangileri en çok sevabı alır? Sadaka verenlerin en çok sevap kazananı hangi tipleridir?"

Bunları hep Peygamber Efendimiz'e sormuşlar. İşte o zaman böyle buyurmuş:

(*Ekserühüm li'llâhi zikren*) "Allah'ı zikretmesi en çok olan... Hangisi Allah'ı en çok zikrediyorsa sevap en çok ona, sevabı en büyük olan odur."

Şimdi soruyu ve cevabı beraber düşünelim:

(*Eyyü'l-mücâhidîne a'zamu ecren*) "Yâ Rasûlallah, mücahidlerin

---

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.428, no:1846; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.71, no:16748; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.362, no:4290;*Münzirî, Tergîb ve Terhib*, c.II, s.257, Zikir ve Dua, no:2309; RE. 80/8.

en çok sevap kazananı hangisidir?"

(*Ekserühüm li'llâhi zikren*) "Allah'ı en çok zikredeni..."

Dedelerimiz harbe gittiği zaman, kılıcı çektiği zaman düşmana saldırırken ne derler?

"—Allah… Allah… Allah… Allah… Allah… Allah..." diye, öyle gidiyorlar.

Anladık ki Nedenmiş? Bu hadîs-i şerîftenmiş demek ki... Bunu okumuşlar, bunu biliyorlar, Allah'ı zikretmenin sevabını bildiklerinden, cihadı yaparken zikrederek yapıyorlar, sevabı çok oluyor.

Tabii bu işin ilk görünen, ilk hatıra gelen tarafı. Oruç tutanların da yine Allah'ı çok zikredeni en çok sevabı alıyor. Oruç tutarken dili zikirli, elinde tesbih, boyuna sabahtan akşama hem orucu tutmuş hem de zikretmiş; aferin, sevabı çok alıyor. Sonra namaz kılan, sonra zekât veren, sonra hacceden... Hacda da her yerde zikredecek.

فَاذْكُرُوا اللّٰهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ ، وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَاكُمْ

(البقرة:١٩٨)

(*Fezküru'llàhe inde'l-meş'ari'l-harâm*) "Müzdelife'ye geldiğiniz zaman, *Meş'ari'l-Haram* denilen caminin yanında, o civarda bir yere konduğunuz zaman, Allah-u Teâlâ Hazretleri'ni zikredin!"

(*Vezkürûhü kemâ hedâküm*) "Nasıl size nasîb etti, buralara getirdi, işte bu hidâyeti verdi de bu yüzden burada bulunuyorsunuz. Onun için Allah'ı zikredin!" (Bakara, 2/198) buyuruluyor

Hac fiilerinin yapıldığı yerleri âyet-i kerîmeler anlatırken çok zikretmeyi hatırlatıyor. Sadaka ve saire öyle...

Fakat derinlemesine bir tahlil yapalım:

Zikretmek ne demek? Hatırlamak, hatırında tutmak, unutmamak demek.

Bir insan hatırında Allah'ı tutuyorsa, Allah'ı unutmuyorsa... Çünkü Haşr Sûresi'nde de Allah-u Teàâ Hazretleri bize emretmiyor mu:

وَلاَ تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللّٰهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

(الحشر:١٩)

(*Ve lâ tekûnû ke'llezîne nesu'llàhe feensâhüm enfüsehüm, ülâike hümü-l-fâsikûn*) [Allah'ı unutan ve bu yüzden Allah'ın da onlara kendilerini unutturduğu kimseler gibi olmayın. Onlar yoldan çıkan kimselerdir.]

Allah'ı unutmayacağız. Onun için, bizim Nakşî tarikatimizin birinci prensibi nedir?

Nakşî tarikatindeniz, tamam, tesbihleri çekiyoruz, iyi güzel, maşaallah da birinci prensip ne?

Hûş der dem. "Her nefes alışverişte şuurlu olmak, aklı başında olmak, ayık olmak, hatırında olmak. Yani zikir hâlinde olmak."

Pekiyi bu zikirleri neden yapıyoruz?

Hocası zikir vermiş, derviş günde 5 bin defa *Allah Allah Allah Allah...* diyor, şu kadar *Lâ ilâhe illallah*, *Sübhânallah*, *Estağfirullah* çekiyor, salât u selâm getiriyor.

Zikirden murad nedir?

Bu hatırlama hâlinin devamlılığını kazanmaktır.

İnsan sözle zikrede ede, devamlı Allah hatırında olmak hâline ulaşacak. Zikr-i müdâm, dâimî zikir hâline ulaşacak. Yoksa zikir ederken Allah'ı hatırlıyor, ondan sonra unutuyor; iyi değil.

Hatta bir hadîs-i şerîf var, bu zikrin mânasını anlamak, anlatmak bakımından çok önemli. "Eğer sen" buyuruyor Peygamber Efendimiz, "Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne itaat ediyorsan, yani emirlerini tutmaktaysan, emirlerini yapmaktaysan, yapmakta bulunuyorsan, Allah'ı zikrediyorsun demektir."

"Eğer Allah'a itaat hâlinde değilsen, âsi isen, günah işliyorsan, günah işlemekte isen... İçki içiyor, yalan söylüyor, kumar oynuyor, faiz yiyor, eğlence yerinde kahvede oturuyor, iskambil oynuyor ve saire... İtaat hâlinde değil. Zikretsen bile, dilinde Allah lafzı olsa bile Allah'ı zikretmiyorsun demektir." diyor.

Demek ki asl olan Allah hatırında olacak, Allah'ın istediği gibi kul olacak.

Allah hatırında olmaktan maksat ne?

O anda Allah'ın istediği hal üzere olmak, Allah'ın istediği işi yapmak, istemediği işi yapmamak demek. Hem Allah hatırında hem de Allah'ın istemediği işi yapıyor, demek ki Allah hatırında değil. O zaman "hatırında değil" demek olur.

Cihad ediyor, zikrediyor, Allah hatırında, hem diliyle Allah Allah diyor, hem de yaptığı işi Allah rızası için yaptığını biliyor, savaşı ne maksatla yaptığının şuurunda, şuuru yerli yerinde; tamam, bunun sevabı en çok.

Sonra, namaz kılarken... Namaz kılarken zaten namazın dualarını okuruz, başka bir şey yapmayız. Burada benim dediğim mânanın esas olduğu zaten anlaşıldı. Namazda hangisi daha çok sevap alıyor?

Allah hatırında en çok olan.

Adam namaz kılıyor: (*Allahu ekber… Sübhâneke allàhümme ve bi-hamdike...*)

"—Haa, ben bakkala parayı vermiş miydim yahu? Hay Allah,

hanım bana ne söylemişti sabahleyin? Beş şey alacaktım, birisi 10 tane yumurta alacaktım, iki kilo domates alacaktım. Üçüncüsü neydi, dördüncüsü neydi? Hay Allah! Ondan sonra, bugün öğleden sonra falancaya söz vermiştim de hastaneye gidecektim, falancayla buluşacaktım...”

“—Bana bak, gel bakayım buraya; sen namazda mısın, değil misin? Sen ne yapıyorsun? *Allahu ekber* dedin, Allah’ın huzurundasın, aklın nerede senin?”

Çarşıda, pazarda, işte, alışverişte, sözde... Olmadı!

Namazda en çok sevabı kim alıyor?

(*Ekserühüm li’llâhi zikren*) “Allah hatırında en çok olan.”

Allahu ekber dediği zaman, “Ben şimdi Rabbü’l-âlemîn’in, şu koca kâinâtı yaratan Mevlâmın huzurundayım.” *El-hamdü li’llâhi Rabbi’l-âlemîn*. “Şimdi ben Allah’a hamd ediyorum.”

Allahu ekber deyip rükûya vardığım zaman; “Şimdi ben Mevlâmın huzurunda saygımdan, sevgimden, Mevlâmın heybetinden rükûya vardım, onu tesbih ediyorum.” Sübhâne rabbiye’l-azîm, sübhâne rabbiye’l-azîm.

Ne demiş?

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (الواقعة: ٧٤)

(*Fesebbih bi’smi rabbike’l-azîm*) [Öyleyse ulu Rabbinin adını tesbih et!] (Vâkıa, 56/74) buyurmuş Kur’ân-ı Kerîm’de, ondan öyle tesbih ediyorum.”

(*Semia’llàhu li-men hamideh. Rabbenâ ve leke’l-hamd*) “ Şimdi Rabbime secdedeyim, melekler gibi Allah’ın en sevdiği şekil olan secde hâlindeyim; alnımı Allah’ın huzurunda yerlere koymuşum, en şerefli âzâmı yerlere koymuşum, Allah’a sevgimi, saygımı ifade ediyorum...”

Hep Allah aklında. Tamam, bu adamın namazı en sevaplı olur.

Aklı öküzde, tarlada, bahçede, bakkalda, kasapta, vaadde, defterde ve sairede olanın namazı olmaz.

Hani ne yapmış; evliyâullahtan birisinin bir meczup kardeşi varmış. İki kardeş, birisi meczupmuş, evliyâ imiş. Kardeşinin

arkasında namaz kılmazmış. İmam anasına gitmiş, şikâyet etmiş:

“—Bizim birader arkamda namaz kılmıyor, cemaat de ‘Bu namaz kılmıyor.’ diye çeşitli kötü şeyler düşünüyor, durum fena oluyor. Niye benim arkamda namaz kılmıyor?”

Anası çağırmış:

“—Evlâdım, bak kardeşin imam, bunun arkasında namaz kılsana.”

“—Pekiyi anacığım, sen emrediyorsun, kılayım.”

Ananın hatırını kollamak lazım. Namaza durmuşlar. Arkasında, *Allahu ekber*, namaz kılarken, meczup ya, “Möö!” demiş, ayrılmış gitmiş. Tabii cemaat şaşırmış, imam üzülmüş. Anasına gelmiş demiş ki:

“—Gördün mü bizim biraderin yaptığını?”

“—Ne yaptı?”

“—Namaza durduk, arkadan inek gibi bağırdı, ‘Möö!’ dedi, ayrıldı. Cemaat de bozuldu, çok fena oldu. Tabii kendisi için de fena oldu. Hiç namazda öyle denir mi? Namazı da bozuldu.”

Anası çağırmış;

“—Evlâdım, ben ‘Kardeşinin arkasında namaz kıl.’ dedim, sen de ‘pekiyi’ dedin. Niye namazı bozdun, ‘möö!’ dedin?”

“—Anne, sor bakalım ona, *Allahu ekber* dediği zaman aklından neler geçiyordu?”

Sormuş;

“—Evlâdım, gel bakalım. Sen *Allahu ekber* diye imamlığa geçtiğin zaman aklına neler geldi?”

“—Anneciğim, *Allahu ekber* deyince bizim bahçedeki öküzler, inekler geldi, onların meseleleri aklıma geldi. Kendimi de alamadım, onları düşünüyordum.”

Arkadan “möö!” diye ondan bağırıyor. Meczup ama keşfi var, onun namaza uygun olmayan şeylerle kafası meşgul olduğundan öyle yapıyor.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Onun için, namazda Allah hatırınızda olacak. Hatırınız, aklınız, hafızanız Allah’la dolu olacak. Zekât verirken Allah hatırınızda olacak. Haccederken daima Allah hatırınızda olacak. Sadaka verirken öyle olacak. O zaman sevabı çok oluyor. Allah hatırında

olmadan olmuyor.
İnsan dua ediyor;
"—Yâ Rabbi! Sen bana şunu ver, bunu ver..."
Ezberlemiş duaları, söylüyor. Ne söyledin?
Söylediğinin farkında değil. Elini yüzüne sürüyor. Neler istedin?
"—Bilmem, dualar ettim."
Olmaz! Allah böyle lâhi bir kalp ile, yani gevşek bir kalp ile, başka şeylerle meşgul bir kalp ile yapılan duayı sevmez ve kabul etmez. Candan isteyecek. "Yâ Rabbi! Ben şunu istiyorum! Şöyle yap yâ Rabbi! Şunu ihsan et yâ Rabbi! Bunu ver!" İstediğini bilecek, şuurlu olacak.
Akıl ve şuurunu ibadete bağladığı zaman, ibadeti öyle şuurlu yaptığı zaman zikir tamam olmuş oluyor, hatırlama işi tamam olmuş oluyor, hatırdan çıkmamış oluyor. Sevap o zaman çok oluyor. İşte zikrin esrârı, hakikati, mahiyeti budur.

Eline tesbih alıyorsun;
"—Hocaefendi beş bin tane zikir verdi, ben beş bin defa Allah diyorum."
Ama kaç tanesini şuurla söyledin?
Elinde tesbih, gözü manzarada, kuşları seyrediyor, vapurları seyrediyor, etrafındakilerin konuşmaları dinliyor, ondan sonra Allah… Allah… Allah… Allah... Olmadı ki... Sen Allah sözünü söylerken Allah hatırında değil ki, etraftaki şeylerle meşgulsün. Kendini vereceksin ki, (*hûş der dem*) her nefeste Allah-u Teàlâ Hazretleri yâdında olacak, hatırında olacak, unutmamış olacaksın, heybeti ile, sevgisi ile, saygısı ile meşgul bulunacaksın.
Evet, bu çok mühim bir hadîs-i şerîftir. Bu hadîs-i şerîfi unutmayın. Bu hadîs-i şerîfin mûcibince amel eylemeye çalışın!

d. Allah'ın Zikrini Çok Yapın!

Dokuzuncu hadîs-i şerîf:
Ahmed b. Hanbel'de, Abd b. Humeyd'de, İbn Abdilberr'de, İbn Sinnî'de, İbn Şâhin'de, İbn Hibban'da, el-Hâkim'in Müstedrek'inde ve diğer kaynaklarda, Ebû Said el-Hudrî hazretlerinden rivayet edilmiş bir hadîs-i şerîftir bu. Belki duymuşsunuzdur.

Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:[100]

أَكْثِرُوا ذِكْرَ اللهِ ، حَتَّى يَقُولُوا : مَجْنُونٌ (حم. ع. حب. ك. هب. عن أبي سعيد)

RE. 80/9 (*Eksirû zikra'llàhi hattâ yekùlû: Mecnûn*)

(*Eksirû zikra'llàhi*) "Allah'ı zikretmeyi öyle çok yapın ki, (*hattâ yekùlü: Mecnûn*) 'Bu adam mecnun!' desinler."

"—Size 'Bu adam mecnun!' diyecekleri kadar zikri çok yapın!"

Muhterem kardeşlerim!

Kur'ân-ı Kerîm'de âyet-i kerîmeler var:

اُذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثِيرًا (الأحزاب:٤١)

(*Üzküru'llàhe zikran kesîrâ*) "Allah'ı çok çok zikredin!" (Ahzâb, 33/41)

وَالذَّاكِرِينَ اللهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا (الأحزاب:٣٥)

(*Ve'z-zâkirîna'llàhe kesîran ve'z-zâkirât*) "Allah'ı çok zikreden o erkekler ve Allah'ı çok zikreden o hanımlar var ya; (*eadda'llàhu lehüm mağfireten ve ecran azîmâ*) işte Allah, öteki sayılan vasıflara sahip insanlarla beraber bunlara da— ecr-i azîm ihsan etmiştir, büyük mükâfatlar hazırlamıştır, âhirette onları ihsan edecek." (Ahzâb, 33/35) diye çok zikretmek âyet-i kerîmelerde var.

Hadîs-i şerîflerde de var.

---

[100] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.68, no:11671; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.397, no:526; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.521, no:1376; İbn-i Şahin, *et-Tergîb fî Fadàili'l-A'mâl*, c.I, s.178, no:156; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVII, s.220; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.74, no:16761; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.72, no:212; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.677, no:1839; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.414, no:1753; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.366, no:4302.

"—Niye insan çok zikrediyor? Bir defa etse olmaz mı?"

Çok zikretmek, perçinlemek demek. Çekici çivinin üstüne çok vuruyorsun, tak tak tak, tak tak tak... Ondan sonra yerleşiyor. Bakırcı küt küt, küt küt... Çok çok vuruyor, sanat eseri ortaya çıkıyor. Sen de zikri çok çok yapacaksın, senin kalbine, aklına, şuuruna, hafızana zikrullah tesir edecek.

Çok yapılınca tekrarda fayda var. Tekrarda yerleşme faydası var. Hem de zikrullahla meşgul olmadığın zaman, bil ki aklın başka şeyle meşgul olacak. Aklının fitne ile, fesatla yahut da malayani ile meşgul olması mı iyi, Allah'la meşgul olması mı? Hangisi daha iyi?

Tabii Allah'la meşgul olmak daha iyi olduğu için zikri çok yapmak lazım.

Tesbihe çatanlar da çıkıyor tabii... Bu her şeye çatan tipler var ya, kaşları çatık, her şeye çatan tipler; işleri çatmak...

"—Bu tesbih ne oluyor böyle?"

Bu tesbih çok zikretmenin vasıtası oluyor efendim. Ne olacak, beğenemedin mi?

"—Bid'at!"

Tesbih bid'at değil. Tesbihi sahâbe-i kirâm da kullanmışlar; kimisi hurma çekirdeğinden, kimisi çakıl taşından tesbih kullanmış, kimisi de ipi düğüm düğüm yapmış, her düğümü bir tane gibi oluyor, öyle kullanmış.

Mesela Ebû Hüreyre RA'ın bir tesbihi varmış, iki bin düğümlü, o tesbihi devretmeden gece uyumazmış. Demek ki en aşağı iki bin zikir yapıyor. Kaç defa çevirdiğini de artık kendisi bilir...

Allah kabul etsin, Allah şefaatine erdirsin…

Sahâbe-i kirâm böyle yapmış. O zaman sen ukalâlık etme! Sünneti, bid'ati sen onlardan daha mı iyi bileceksin?

Onun için ukalâlık etme. Ukalâ insanlara söyleyin, ukalâlık etmesinler. Ya İslâm'ı tam öğrensinler, yarım yamalak öğrenmesinler, doğru bilsinler, doğru söylesinler; ya da bilmedikleri şeylere burunları sokmasınlar. Cahilliklerini biliyorlarsa kenarda dursunlar, bilene sorsunlar.

Niye bu kadar bugünkü konuşmamda çok çattım?

Çünkü Peygamber Efendimiz; "Bu tiplerden korkuyorum." dedi, "Tehlikeli bu tipler." dedi de bu tiplerin tehlikesini cemaatin bilmesi lazım.

Ramazan gelecek şimdi, işte Receb ayındayız, mübarek olsun, Şaban mübarek olsun, Ramazan'a Allah bize sıhhat âfiyetle eriştirsin. Bak sen şimdi o müstehcen neşriyat yapan gazetelere, mecmualara, ne güzel renkli Ramazan sayfaları tanzim edecekler! Boy boy şimdi kasaplık et gibi çıplak kadın resmi neşredenler, müstehcen resimler neşredenler, cinsî birleşme resmi neşreden hainler Ramazan gelince bak şimdi ne güzel Ramazan sayfaları hazırlayacaklar... Nasıl hazırlayacaklar?

Gidecekler, profesörlerle anlaşacaklar, diyecekler ki;

"—Bizim gazetenin Ramazan sayfasını hazırlar mısın?"

O da;

"—Elbette hazırlarım." diyecek.

Güzel Ramazan sayfaları hazırlanacak. Güzel güzel şeyler yazacaklar.

Çok hoşuma gidiyor, her şey güzel de Kur'ân-ı Kerîm'de, Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ

لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ (المنافقون:١)

(*İzâ câeke'l-münafikûne kàlû*) "Münafıklar sana geldikleri zaman ey Rasûlüm, dediler ki: (*Neşhedü inneke lerasûlü'llàh*) 'Biz şehadet ederiz ki sen Allah'ın Rasûlüsün yâ Muhammed! Seni tasdik ediyoruz, sen Allah'ın Rasûlüsün!'"

Ne demişler?

Doğru söylemişler. Peygamber Efendimiz'in Rasûlüllah olduğuna şehadet etmişler.

(*Va'llàhu ya'lemü inneke lerasûlühû*) "Allah biliyor ki sen Allah'ın gönderdiği hak peygambersin!.. Tamam, doğru, senin hak peygamber olduğun kesin ama; (*va'llàhu yeşhedü inne'l-münâfikîne lekâzibûn*) Allah da şehadet eder ki, münafıklar yalan söylüyorlar." (Münâfikùn, 63/1)

Ne güzel... Hani münafıklar ne diyor?

(*Neşhedü inneke lerasûlü'llàh*) "Şehadet ederiz ki, sen Allah'ın Rasûlüsün muhakkak!" diyorlar.

Allah da buyuruyor ki, onlara cevabı da yani üslûbu çok anlamlı: (*Va'llàhu yeşhedü inne'l-münâfikîne lekâzibûn*) "Allah da şehadet eder ki, münafıklar yalan söylüyorlar."

Sözü doğru, Rasûlüllah'ın peygamber olduğunu söylüyorlar. Kalbi inanmıyor da ondan... Yalan, inanmadan söylüyor. Münafık, içi kâfir dışı mü'min; dünyada böyle insanlar çok. Müslümandan korktu mu, doğrudan kâfirlik yapamadı mı münafıklık yapıyor. "Kâfirim" diyemiyor, "inançsızım" diyemiyor.

"—Benim de dedem müftüydü, sülâlemde şu vardı, biz de müslümanız, ilkokuldayken Amme cüzünü okuduk, camiye gittik..."

Geçmiş olsun, şimdi ne haldesin, sen onu söyle bakalım. Onu söylemiyor. İçki içer, zina eder, kumar oynar, İslâm'a çatar; sıkıştırdığın zaman "Biz de Müslümanız!" der. Kimseye de bırakmıyor. Bir de; "Ben senden daha iyi Müslümanım!" diyor.

Nereden ölçüyorsa... Bir de bazısına soruyorsun:

"—Yahu sende hiçbir Müslümanlık alâmeti yok, sen nereden müslümansın?"

"—Sen benim kalbime bak, kalbim temiz!" diyor.

Nereden temizse kalbi... Görünmediği için, elbisesinin altında kaldığından, göğsünün içinde olduğundan "Kalbim temiz!" diyor.

Senin kalbin katran gibi! Senin kalbin zifir gibi! Ne temizi?

Gitmiş Eyüp Sultan Camiinin avlusuna, dekolte kıyafetle, eğildiği zaman giydiği külot görünüyor.

"—Niye böyle giyindin, buraya geldin?" diye söylediğin zaman;

"—Benim kalbim temiz!" diyor.

Senin kalbin temiz ama buraya böyle gelinir mi? Senin kalbin temiz ama başkalarının kalbini bozmaya hakkın var mı?

Böyle çeşit çeşit insanlar var. Onun için, bunları böyle söylemek gerekiyor.

Zikrullaha da çatanlar var. Gelsinler bakalım, şu hadîs-i şerîfin karşısında cevaplarını versinler. Zikrullaha çatıyor. Oğluna:

"—Çok zikretme, deli olursun!" diyor.

Karısına:

"—Tarikata girme, hakkımı helâl etmem!" diyor.

Senin böyle bir şey söylemeye hakkın yok ki! Rasûlüllah'ın söylediğinin aksini söylemeye hakkın yok ki! Allah'ın söylediğinin aksini istemeye hakkın yok ki senin be adam! Sen çok yanlış bir yoldasın, yanlış iş yapıyorsun!

(*Eksirû zikra'llâhi hattâ yekùlü: Mecnûn.*) "Mecnun diyecek kadar zikri çok yap." diyor.

Mecnun ne yapmış?

Mecnun, aklı başından gitmiş, bir şeye kafasını takmış, hep onu istiyor. Öyle olunca, Allah sevgisi gönlünü yerleşti mi bir insanın, Allah'ı seven bir insan oldu mu kale gibi olur, altın gibi olur, elmas gibi olur. Bütün faydalar öyle insanlardan gelir.

Bütün zararlar da kalbi kara insanlardan gelir. Kalbi kara, niyeti kötü, ahlâkı fena, içi fesat; bütün memleketleri batıran onlardır, dünyayı karıştıran onlardır, fitneyi, terörü çıkartan onlardır, milletleri birbirine düşüren onlardır, astıran, kestiren, öldüren hep onlar, kalbi karalardır, kalbi taşlaşmış olanlardır, ahlâkı bozuk olanlardır.

e. Evinizde Kur'an Okumayı Çoğaltın!

Sonuncu hadîs-i şerîfi okuyalım, bitirelim. Sayfadaki onuncu hadîs-i şerîf:

Câbir ibn-i Abdullah ve Enes ibn-i Mâlik RA'dan Dâra **k**utnî rivayet etmiş.

Efendimiz SAS Kur'ân-ı Kerîm'i evlerimizde çok okumayı tavsiye ediyor:[101]

أَكْثِرُوا مِنْ تِلاَوَةِ الْقُرْآنِ فِي بُيُوتِكُمْ ، فَإِنَّ الْبَيْتَ الَّذِي لاَ يُقْرَأُ فِيهِ الْقُرْآنُ ، يَقِلُّ خَيْرُهُ ، وَيَكْثُرُ شَرُّهُ ، وَ يَضِيقُ عَلَى أَهْلِهِ (قط. في الأفراد عن أنس وجابر)

RE.80 (*Eksirû min tilâveti'l-kur'âni fî büyûtiküm, feinne'l-beyte'llezî lâ yukrau fîhi'l-kur'ânu, yakıllu hayruhû, ve yeksürü şerruhû, ve yadîku alâ ehlihî.*)

(*Eksirû min tilâveti'l-kur'âni fî büyûtiküm*) "Evlerinizde Kur'an okumayı çoğaltınız, çok yapınız!"

Evde çok Kur'an okuyor musunuz? Hanım okuyor mu? Sen okuyor musun? Çocuklar okuyor mu? Açıyor musunuz, dinliyor musunuz?

Bir cüz mü okuyorsunuz? Ne kadar okuyorsunuz? Bir hizb mi okuyorsunuz, bir sayfa mı okuyorsunuz? Ne oluyor? Haftada bir mi hatim ediyorsunuz, ayda bir mi hatim ediyorsunuz, yılda bir mi hatim ediyorsunuz, ömürde bir mi hatim etmeye niyet ettiniz? Yoksa Fâtiha'da mı kaldınız? Bakara'ya geçtiniz mi, geçmediniz mi? Ne oluyor?

(*Eksirû min tilâveti'l-kur'âni fî büyûtiküm*) "Camide dinliyorsunuz, okuyorsunuz ayrı, bir de evinizde Kur'ân-ı Kerîm'i çok okuyun!

---

[101] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.81, no:246; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VII, s.355, no: 11710; Câbir ibn-i Abdullah ve Enes ibn-i Mâlik RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.388, no:41496; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.376, no:4322.

(*Feinne'l-beyte'llezî lâ yukrau fîhi'l-kur'ânu, yakıllu hayruhû*)

"Çünkü içinde Kur'ân-ı Kerîm okunmayan evin hayrı az olur, (*ve yeksürü şerruhû*) şerri çok olur. Evde fitne, fesat, kavga gürültü, dırıltı, geçimsizlik, bereketsizlik, uğursuzluk, hayırsızlık ondan olur."

"—Hocam bize büyü mü yaptılar acaba?"

Soruyor, bana kâğıt gönderiyor: "Başımıza şunlar şunlar şunlar geliyor, bunlar bunlar bunlar geliyor. Bazıları size büyü yapmışlar diyorlar."

Sen evde Kur'ân-ı Kerîm okuyor musun? Rasûlüllah'ın tavsiyelerini tutuyor musun?

Yok, tutmuyor. Sen kendine kendin ediyorsun, başka sebep aramana lüzum yok.

(*Ve yadîku alâ ehlihî*) "Ev, sahiplerine dar gelir. Kur'an okunmayan ev başlarına dar gelir."

Kur'ân-ı Kerîm'i çok okuyacak.

Umreye gittik geldik. Orada güzel âdetler var. Suudi Arabistan bizden çok ileri. Hani biz dünyanın en müslüman ülkesiymişiz ya, öyle diyorlar, biz de koltuklarımız kabarıyor, beğeniyoruz... Hiç de öyle değil! Yalanı, dolanı, palavrayı bir tarafa bırakalım.

Ezan okundu mu herkes camiye gidiyor. Ezan okunduktan sonra hemen farza durulmuyor, 20 dakika bekleniyor. Ezanı duyan evinde uykudaysa uyanıyor, gusül abdesti alacaksa alıyor, normal abdest alacaksa alıyor, camiye yürüyerek geliyor, sünnetini kılıyor, vakit artıyor, çekiyor oradan Kur'ân-ı Kerîm'i, açıyor, Kur'ân-ı Kerîm okuyor. Mecburen okuyor, vakit var. İmamın namaz kıldırmasına zaman var, mecburen okuyor.

Bizde?

Minareden müezzin inerken içeriden millet daha müezzini bile beklemiyor:

"—*Allàhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âli muhammed*"

Hadi bakalım sünnete... Dört rekât sünneti kıldılar mı, birbirlerine bakıyorlar; kalk! Hemen:

"—*Allahu ekber… Allahu ekber… Allahu ekber… Allahu ekber…*"

Hemen kamet… Ondan sonra, imam da:

“—*Allahu ekber… Semia’llàhu li-men hâmideh… Rabbenâ ve leke’l-hamd… Allahu ekber… Allahu ekber...*”

Ne oluyor, hayrola? Birisi mi kovalıyor arkanızdan? Trene mi yetişeceksiniz, uçak mı kaçıyor? Ne oluyor?

Bilmiyor musunuz ki:[102]

اَلْعَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ (ت. طب. عد. عن سهل بن سعد ؛

[102] Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.VII, s.247, no:4256; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.IV, s.89, no:4367; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.X, s.104, no:20057; Hàris, *Müsned*, c.III, s.387, no:857; Hatîb-i Bağdâdî, *el-Fakîh ve’l-Mütefakkıh*, c.III, s.287, no:1159; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.II, s.78, no:2440; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.IV, s.151; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.310, no:2358; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.428, no:494; Ebû Hüreyre RA’dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.367, no:2012; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.VI, s.122, no:5702; Begavî, *Şerhü’s-Sünneh*, c.VI, s.374; Rûyânî, *Müsned*, c.III, s.241, no:1076; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.V, s.343; Sehl ibn-i Sa’d RA’dan.
Kenzü’l-Ummâl, c.III, s.98, no:5674, 5675; *Keşfü’l-Hafâ*, c.II, s.56, no:1713; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.XI, s.42, no:10212 ve s.390, no:11041; RE. 197/7.

(ع. هب. ق. عد. عن أنس)

(*El-aceletü mine'ş-şeytàn*) [Acele şeytandandır.] buyrulmuştur.

Acelenin şeytandan olduğunu bilmiyor musun? Şeytanın oyunlarından bir tanesi güzel işleri aceleye getirtmektir, gargaraya getirtmektir; bilmiyor musun bu şeytanın oyununu?

Namazı tatlı tatlı kılsana! Bekleye bekleye, tadını çıkarta çıkarta, süze süze, bal gibi, kaymak gibi, güzel bir namaz kılsana! Ne oluyorsun?

"—Efendim işim var, gücüm var."

Şeytan o işi acele, telaş içinde yaptırtıyor. İşin namaz vaktinde yok. 20 dakika, yarım saat namaz kılacaksın, o kadar. Öğle namazı kılınacak, bu işe yarım saat harcanacak, bitti. Şeytana yüz vermeyeceksin.

İkindi namazı, yarım saat harcanacak. Günde bir saat, hem dinlenme olur sana, hem huzur olur, hem sevap olur. Ondan sonra hangi işi yapacaksan yap. Randevunu ona göre ver, işini ona göre yap. Her şeyi aceleye getiriyoruz.

Sapanca'da 3-5 ev ötede oturuyordum. Ezan okunduğu zaman evden çıkarsam, farzın bir iki rekatını kaçırıyordum. Jet maşaallah... Jet imam, jet cemaat ve jet namaz! Ne oluyor?

Ondan sonra ne yapıyorlar?

Dışarı çıkıyorlar, kumrular gibi oturuyorlar, güneşte güneşleniyorlar, bacaklarını bacaklarının üstüne atıp sallıyorlar, bastonla yeri dürtüyorlar. Akşama kadar... Bir şey de konuşmuyorlar. Zikir de yapmıyorlar. Orada kukumau kuşları gibi, puhu kuşu gibi oturuyorlar. Niye namazı acele kıldın? Dışarıda böyle beklemek çok mu önemliydi? İçeride biraz daha çok kalsaydın?

İnsan namazı beklerken namazdaymış gibi sevap alıyor.

Suud'da camide imam namazı kıldırıncaya kadar camide Kur'an okuma vakti oluyor. Bizde öyle bir vakit yok. Zaten camide cemaate yetecek kadar da Kur'ân-ı Kerîm yoktur.

Neden?

Rağbet yok da ondan. Vakit de yok, rağbet de yok.

Şimdi bütün cemaat; "Tamam, Es'ad hocam 'Kur'an okuyun.'

dedi, ben bundan sonra Kur'an okuyayım." dese, camide Kur'an yetmez. Neden?

Alışılmamış. Kur'an'a ihtiyaç yok da onun için adet az. Olsaydı dolardı. Bütün bu duvarlar Kur'ân-ı Kerîm rafı dolardı. Çünkü her gelen, "Namaz kılınıncaya kadar Kur'an okuyacağım." derdi. Bak, kötü alışkanlık...

Kur'an'ı okuyacağız. Tamam, camide okuyoruz, o güzel. Başka?

Evde de okuyacaksın. Evin de şenlenecek. Evin de güzelleşecek. Evinde de namaz kılacaksın. Evinde de Kur'an okuyacaksın. Sünneti evinde kılacaksın, farzı camide kılacaksın. Farzı camide kılacaksın, nafile namazı evinde kılacaksın. Çünkü evin içinde namaz kılınması da sevap. Evler namazdan mahrum edilmeyecek.

Amma velâkin, sünneti evde kılmak istersen bizim Türkiyemiz'de, hiçbir camide cemaate yetişemezsin, mümkün değil! Sünneti evde kıldın mı, camiye geldiğin zaman cemaat tesbihleri de bitirmiştir, dua ediyorlardır, ancak ona yetişirsin. "Vah! Namaz kaçmış!" dersin.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Evimizde Kur'ân-ı Kerîm'i okuyacağız; bir... Kur'ân-ı Kerîm'i anlayacağız, mânasını bileceğiz; iki... Ondan sonra da mânasını tatbik edeceğiz, Kur'an ehli olacağız. Kur'ân-ı Kerîm müslümanı olacağız. Asr-ı saadet müslümanı olacağız. Sahabe Müslümanlığını yaşayacağız. Öyle zamâne Müslümanlığı, uyduruk Müslümanlık yok.

Bizim Müslümanlığımızı al, bir de sahabe Müslümanlığını al, yan yana koy;

اين الثَّرى من الثُّريا

(*Eyne's-serâ mine's-süreyyâ*) [Nerede yer, nerede gökteki Süreyya yıldızı?] Hiçbir alâkası yok! Bizim Müslümanlığımız bir acaip Müslümanlık! Kıravatlı, fötr şapkalı, sinekkaydı tıraşlı, pantolonlu, biralı, faizli, cebinde banka cüzdanlı ve saireli, acaip bir Müslümanlık, Yirminci Yüzyıl'ın Müslümanlığı... Olmaz. Tam müslüman olacak. Yamuk Müslümanlık olmaz; doğru düzgün

müslüman olacak.

Kur'ân-ı Kerîm bizim en büyük rehberimizdir, ona sarılırsak bu böyle olur. Peygamber Efendimiz'in sünnet-i seniyyesine sarılırsak olur. Sarılmazsak olmaz. Dervişlik de olmaz. Zaten dervişlere de bakıyorsun; çoğunun dervişlikle ilgisi yok. Tarikat erbâbına bakıyorsun; tarikat âdâbına uymayan işler...Ahlâkları tarikatin ahlâkına uygun değil, tasavvufun söylediği güzelliklere uygun değil.

Neden?

Cahillikten kaynaklanıyor.

Bu cahilliği izâle etmeye Kur'ân-ı Kerîm'den başlayalım. Kur'ân-ı Kerîm'i öğrenerek başlayalım.

Allah cümlemizin gönlüne Kur'ân-ı Kerîm sevgisi versin. Kur'ân-ı Kerîm'i öğrenelim. Kur'ân-ı Kerîm'in ahkâmına uyalım. Peygamber Efendimiz'in sünnetine hüsnü ittibâ eyleyip sünnet-i seniyye-i nebeviyyeyi ihyâ eyleyelim de Allah bize şehid sevapları ihsan eylesin…

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

11. 12. 1994 – İskenderpaşa Camii

19. ULÜL-EMR ALİMLERDİR

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hàlin ve fî külli hîn... Kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn... Senedînâ ve mededînâ ve üsvetine'l-hasenetü muhammedini'l-mustafâ... Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

اكرموا العلماء فانّهم ورثة الانبيآء ، فمن اكرمهم فقد
اكرم الله ورسوله (الحطيب والديلمى عن جابر)

RE. 81/7 (*Ekrimü'l-ulemâ', feinnehüm veresetü'l-enbiyâ', femen ekremehüm fekad ekrama'llàhu ve rasûlehû*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem mü'min ve muhlis kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsânı, ikrâmı dünyada, ahirette sizin ve sevdiklerinizin üzerinize olsun... Allah-u Teàlâ Hazretleri iki cihan saadetine cümlenizi nâil eylesin... Cennetiyle cemâliyle müşerref eylesin... Habîb-i Edîbine komşu eylesin...

Peygamberimiz SAS Hazretleri'nin mübarek hadis-i şeriflerini okumak üzere bir araya gelmiş bulunuyoruz. Bu hadis-i şeriflerin okunması ve izahı yapılmadan önce, başta sevgili Peygamberimiz

Muhammed-i Mustafâ SAS Hazretleri'nin rûh-u pâkine bizlerden acizâne, nâçizâne bir sevgi, bağlılık nişânesi olsun, bir ihsan, bir ikramcık olsun diye;

Sonra onun mübârek âlinin, ashâbının, etbâının, ahbâbının, sâdât ve meşâyih-ı turûk-u aliyyemizin cümlesinin; tekkemizin ders kitabı olan bu *Râmûzül-Ehâdis* kitabını tertib eylemiş olan Gümüşhaneli Hocamız Ahmed Ziyâüddin-i Gümüşhanevî Hazretleri'nin, kendisinden feyz aldığımız şeyhimiz, üstadımız, başımızın tâcı Muhammed Zâhid ibn-i İbrâhim el-Bursevî Hocamız'ın rûh-u pâki için;

Bu beldeleri fethetmiş olan Fâtih Sultan Mehmed Han'ın ve diğer fâtihlerin, şehidlerin, gàzilerin, mücâhidlerin ruhları için; bilhassa beldemizin medâr-ı iftihârı enbiyâullahtan Yûşâ AS'ın, sahabeden Halid ibn-i Zeyd Hazretleri'nin ve diğer medfun bulunan sahâbe-i kirâmın ruhları için;

Cümle hayrât ü hasenât sahiplerinin ve hassâten içinde toplanıp ibadet ettiğimiz şu camiyi yapan İskender Paşa Hazretleri'nin ve bu camiyi zaman zaman tecdid ve tâmir ve tevsî eyleyip ibadette tutmuş olan kimselerin, bunlara katkıda bulunan, yardımda bulunanların ruhları için;

Uzaktan, yakından bu dersi dinlemeye teşrif etmiş, gelmiş olan siz kıymetli, sevgili, yakın kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün mü'min geçmişlerinin ruhları için, camimizin çevresinde medfun bulunan mü'minlerin ruhları için ve bu camiden güzerân eylemiş olan eimme ve hutabâ, müezzinîn, kayyûmîn ve cemaatin ruhları için, ihvânımızdan ahirete intikal edenlerin ruhları için; bizim de sıhhat ve afiyetimiz, saadet ve selâmet-i dâreyne nâil olmamız için, bir Fâtiha üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, öyle başlayalım, buyurun!

....

a. Alimlere Hürmet Edin!

Az önce Arapça mübarek kelimelerini okuduğum hadis-i şerifi, Hâtib-i Bağdâdi ve Deylemî Câbir RA'dan rivâyet eylemiş.

Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri buyuruyor ki:[103]

أَكْرِمُوا العُلَمَاءَ ، فَإِنَّهُمْ وَرَثَةُ الأَنْبِيَاءِ ، فَمَنْ أَكْرَمَهُمْ فَقَدْ أَكْرَمَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ (خط. والديلمى عن جابر)

(*Ekrimü'l-ulemâ', feinnehüm veresetü'l-enbiyâ', femen ekremehüm fekad ekrama'llàhe ve rasûlehû.*)

(*Ekrimü'l-ulemâ'*) "Alimlere hürmet ediniz, saygı gösteriniz, saygılı muamele ediniz, asâletli muamele ediniz, ikramlı muamele ediniz!"

Buradaki ikram, "Maddeten bağışta bulununuz!" mânâsına değil de hürmet mânâsına, izzet ve itibar etmek mânâsına... "İzzet ve itibar eyleyiniz âlimlere..." diyor Peygamber SAS Efendimiz.

(*Feinnehüm veresetü'l-enbiyâ'*) "Çünkü onlar, alimler, peygamberlerin varisleridir. (*Femen ekremehüm*) Kim onlara izzet ve hürmet ve itibar eyler ise, (*fekad ekrama'llàhe ve rasûlehû*) Allah'a ve Rasûlüllah'a izzet ve itibar ve hürmet göstermiş olur."

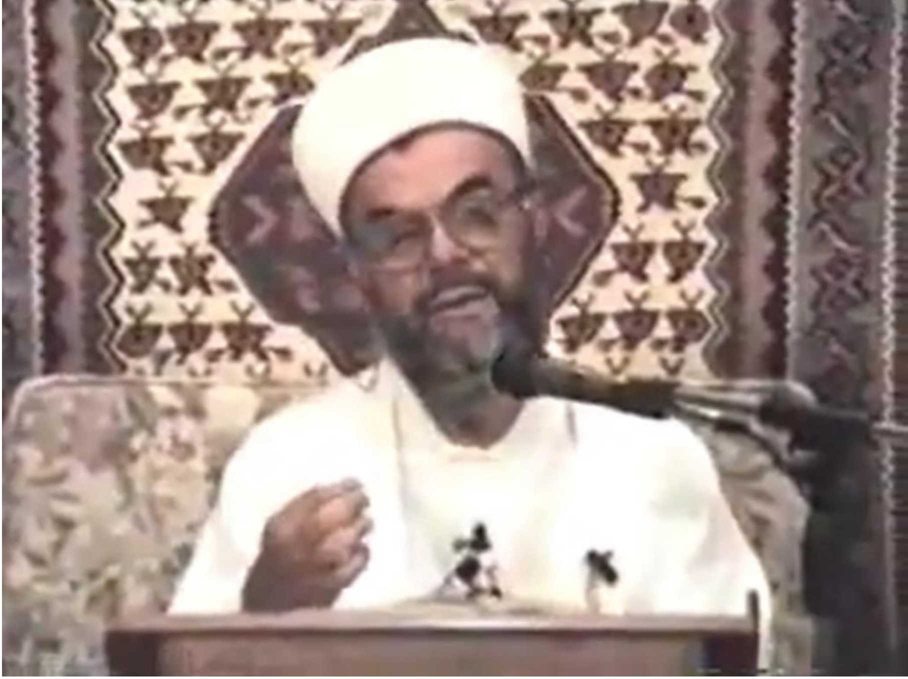
Aziz ve muhterem kardeşlerim! Allah-u Teàlâ Hazretleri insanları yarattığı zaman, dünya yüzüne gönderdiği zaman, bu âlemde yaşamalarını başlattığı zaman onlara her türlü nimetleri verdiği gibi; onların yanlış yollara sapmaması için tâ ilk insandan itibaren, hemen ilk insan neslinin var olduğu zamandan itibaren peygamber göndermiştir. İlk insan, ilk peygamber... Yâni hiç peygambersiz bırakmamıştır insanları. Kur'an-ı Kerim'de de buyruluyor ki:

وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلاَّ خَلاَ فِيهَا نَذِيرٌ (فاطر:٢٤)

---

[103] Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.437, no:2341; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.150, no:28764; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.172, no:512; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.391, no:4353.

(*Ve in min ümmetin illâ halâ fîhâ nezîr*.) “Hiç peygamber gönderilmedik; ahiretin tehlikelerini ihbar ve ihtar edecek, yanlış işler yaparlarsa, gazaba uğrayacaklarını söyleyerek insanları korkutacak bir mübarek vazifeli, görevli Allah elçisi gönderilmedik hiçbir ümmet yoktur.” (Fâtır, 35/24)

(*Ve in min karyetin illâ halâ fîhâ nezîr*) Her bir karyeye, her bir yere de böyle bir tarih boyunca vazifeli gönderilmiştir. Onların sayısını Allah bilir. Kimisinin ümmeti geniştir, kimisinin ümmeti azdır. Hattâ ümmeti tek bir kişi olanlar dahi varmış diye kitaplar yazıyor. Yâni ille ümmetinin sayısı çok olacak diye bir şey yok...

Bu peygamberlerin evveli Hazret-i Adem Atamız AS, ahiri de bizim peygamberimiz, başımızın tâcı Muhammed-i Mustafâ SAS Efendimiz Hazretleri’dir. Ahir zaman peygamberi Muhammed-i Mustafâ SAS Efendimiz Kur’an-ı Kerim’in şehâdetiyle aynı zamanda Hàtemü’n-nebiyyîn’dir:

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ

(الأحزاب:٤٠)

(*Mâ kâne muhammedün ebâ ehadin min ricâliküm ve lâkin rasûla'llàhi ve hàteme'n-nebiyyîn.*) "Muhammed sizin erkeklerinizden hiçbirisinin babası değildir. Fakat o Allah'ın elçisidir ve peygamberlerin sonuncusudur, hâtemidir, mührüdür." (Ahzab, 33/40)

Artık peygamberlik onunla hitam buluyor, ondan sonra peygamber yok. (*Men lâ nebiyye ba'deh*) "Kendisinden sonra başka peygamber gelmeyecek olan, ahir zaman peygamberidir Peygamber Efendimiz.

Pekiyi ilk insanlara Allah peygamber göndermiş de, her karyeye, her beldeye, her ümmete peygamber göndermiş de; Peygamber SAS Efendimiz'den sonra asırlar geçmiş, insanlar cihana yayılmış, onlar ne olacak?.. Yâni bu Peygamber Efendimiz'den sonraki ülkelere, karyelere, beldelere, gruplara, insan topluluklarına ne olacak?..

Onlara, Peygamber Efendimiz'e bağlı alimler aynı vazifeyi devam ettirip, doğru yolu göstermişlerdir.

Peygamber Efendimiz'in varisi demek, onun yapmış olduğu vazifeyi devam ettirmek demek. Peygamber Efendimiz'in ilmine varis olup, ilmini alıp, insanlara Peygamber Efendimiz'in hayatında anlattığı şeyleri anlatan kimseler demek...

Bakın biz burada ne okuyoruz? Şu kürsüye çıktık, kendi sözümüzü mü söylüyoruz?.. Hayır! Peygamber Efendimiz'in hadislerini okuyoruz. Size Peygamber Efendimiz'in sözlerini anlatıyoruz, açıklıyoruz, naklediyoruz. Biz ne yapıyoruz?.. Peygamber Efendimiz'in vazifesini yapıyoruz.

Alimlerin vazifesi budur. Peygamberlerin varisleri olarak, Peygamber Efendimiz'in de varisi olarak, aynı şekilde insanları Allah'ın yoluna çağırmaktır ve Allah'ın sevgili kulu olmaları için ne yapmaları gerektiğini öğretmektir.

Alimler bunlardır. Bunlara hürmet etmek, onların Allah ehli olmasından dolayıdır, Allah yolunun görevlileri olmasından dolayıdır. Kur'an'a niçin hürmet ediyoruz?.. Allah'ın kelâmı olduğu için... Peygamber Efendimiz'e niye hürmet ediyoruz?.. Allah'ın peygamberi olduğu için... Allah'ın olan her şeye, Allah'ın sevdiği her şeye sevgi ve hürmetimiz vardır; Allah'ın olduğu için... Yol Allah'ın yoludur, din Allah'ın dinidir; onun için de bu dini öğreten, vazifeli kimselere de aynı şekilde hürmet, Allah'ın sevdiği, razı olduğu bir iştir.

O bakımdan, Allah için, Allah'ın rızasını kazanmak için, doğru yolda yürümek için, doğruları öğrenmek için, peygamberlerin tebliğlerine âşinâ olmak için, dinin inceliklerini öğrenmek için, insanların alimleri sevmesi lâzım; alimlere izzet ve itibar ve hürmet göstermesi lâzım! Çünkü öğrettikleri şey önemli, yaptıkları vazife önemli... Peygamber vazifesi yapıyorlar.

Peygamber SAS Efendimiz'e sahabe-i kiram nasıl hürmet ederlerdi? Öyle hürmet ederlerdi ki, hürmetlerinden yüzüne bakamazlardı. Sahabeden birisi diyor ki:

"—Rasûlüllah'a hürmetimden, saygımdan, izzet ve itibarımdan, şöyle başımı kaldırıp da yüzüne doya doya bakamadım! Ömrümde yüzüne doya doya bakamadım!" diyor.

Peygamber Efendimiz SAS mescidine namaz kıldırmaya geldiği zaman, herkes böyle başı önünde, hürmetinden tüyleri diken diken, öyle beklerlerdi. Herkes bakamazdı yüzüne Peygamber SAS Efendimiz'in.

Ebû Bekr-i Sıddık Efendimiz bakarmış, Ömerül-Fâruk Efendimiz bakarmış, mütebessim; o da onlara tebessüm buyururmuş. Öyle anlatılıyor.

Sahâbe-i Kiram, Peygamber SAS Efendimiz'in mübarek sözlerini dinlerken kıpırdamazlardı, ses çıkartmazlardı. Öyle dururlardı ki, şöyle anlatılıyor:

"—Sanki başlarının üstüne bir kuş konmuş, kıpırdarlarsa

kaçacak... Öyle kıpırdamadan, öyle hürmetle, öyle dikkatle dinlerlerdi.”

Tıraş olduğu zaman saçlarını kapışırlardı, hatıra olarak. Abdest suyunun artığını kapışırlardı.

Hitâb ederken, (*Fidâke ebî ve ümmî yâ rasûla’llah!*) derlerdi. “Annem, babam, canım, varım, malım, mülküm sana fedâ olsun ey Allah’ın rasûlü!” diye düşünürlerdi ve öyle söylerlerdi ve öyle yapmışlardı. Neden?.. Allah için, Allah’ın rızasını kazanmak için... Allah’ın emri böyle olduğundan...

Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur’an-ı Kerim’inde;

أَطِيعُوا اللّٰهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الأَمْرِ مِنْكُمْ (النساء:٥٩)

(*Etîullàhe ve etîür-rasûle ve ülil-emri minküm*) “Allah’a itaat edin, peygambere ve sizden olan ulül-emre de itaat edin!” (Nisâ, 4/59) buyurduğundan.

Ulül-emr; Abdullah ibn-i Abbas RA’ın bildirdiğine göre, *ulül-emr*, yâni işin başında olan kimse, alimler demek...

Allah’a itaat edin! Rasûlüllah’a itaat edin! Niçin?.. Allah’ın rasûlü olduğu için. Ulül-emr’e itaat edin! Niçin?.. İş elinde olduğu için. Ümmetin işi kime havale edilmiştir?.. Alimlere havale edilmiştir.

Peygamber Efendimiz buyurmuşlar ki:[104]

اَلْعُلَمَاءُ أُمَنَاءُ أُمَّتِي (الديلمى عن عثمان)

(*El-ulemâü ümenâü ümmetî*) “Alimler, ümmetin kendisine emanet edildiği, koruyun ümmetimi, diye ümmetin teslim edildiği kimselerdir.” diyor Ümmetin teslim edildiği kimse, ümmetin işi elinde olan kimse.

---

[104] Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.III, s.76, no:4211; Hz. Osman RA’dan. *Kenzü’l-Ummâl*, c.X, s.134, no:28676; *Keşfü’l-Hafâ*, c.II, s.65, no:1750; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.XIV, s.365, no:14503.

Onun için ulü'l-emr, alimlerdir. Bunu tefsir kitapları da yazmışlardır. Tefsir kitaplarında da bu bilgi vardır, bu âyetlerin izahlarında vardır. Binâen aleyh, bütün Ümmet-i Muhammed'in alimlere ikram etmesi, izzet etmesi, itibar etmesi, sözünü dinlemesi, emrinde yürümesi lâzım. İşin aslı, özü, esası budur.

Kim alimlere izzet itibar eder, saygı sevgi gösterir, bağlılık gösterir, sözünü tutar, yolunda giderse; Allah'a ve Rasûlüllah'a izzet, itibar etmiş olur. Çünkü alimler, Allah'ın ve Rasûlüllah'ın emrettiği vazifeyi yapmaya devam ediyorlar.

Alimleri İslâm ümmeti eskiden beri sevmiştir. En büyük saygıyı göstermiş, en büyük sevgiyi göstermiştir. Düşünün İmam-ı A'zam Efendimiz'in sevgisini, düşünün mürşid-i kâmillerimizin sevgisini, Abdülkàdir-i Geylânî Efendimiz'in, Bâhaeddin-i Nakşibend Efendimiz'in sevgisini...

Meselâ Şehâbeddin-i Sühreverdî şeyhimiz, efendimiz, —kitabını neşrettik, dergilerde hediye olarak verdik— öyle mübarek, öyle itibarlı kimseymiş ki, Abbasî halifeleri elini öperlermiş,

kendisine hürmet gösterirlermiş. Öyle kimse...

b. Cihadın En Faziletlisi

Şimdi tabii yine aynı şekilde, alimlere hürmet edilmesi lâzım! Fakat acı bir durum vardır ki, çok kere alimler, zalimler tarafından mazlum duruma düşürülmüşlerdir, cevr ü cefâya uğratılmışlardır. Allah'ın imtihanı diyelim, kaderi diyelim, ne diyelim? Bir şey diyemeyiz. İmam-ı Azam Efendimiz'in hapislerde süründüğünü biliyorsunuz; duymuşsunuzdur, menâkıbını okumuşsunuzdur. İmam-ı Rabbânî Efendimiz'in hapislerde ne kadar ezâ cefâ çektiğini, senelerce kaldığını biliyorsunuz.

Neden?.. Hakkı söylediği için, zâlime yüz vermediği için. Zalimin karşısında hak sözü söylediği için.

Onun için Peygamber SAS'in şu hadis-i şerifini hatırlayalım, buyurmuşlar ki:[105]

أَفْضَلُ الْجِهَادِ ، كَلِمَةُ حَقٍّ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ (د. ه. عن أبي سعيد ؛

[105] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.527, no:4344; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.471, no:2174; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1329, no:4011; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.19, no:11159; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.551, no:8543; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.352, no:1101; Hàmidî, *Müsned*, c.2, s.331, no:752; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.247, no:1286; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.358, no:1448; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXIII, s.305; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1330, no:4012; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.282, no:8081; Taberânî, *Mu'cemü'l*-Evsat, c.II, s.166, no:1596; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.93, no:7581; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.248, no:1288; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.480, no:3326; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.176; Rûyânî, *Müsned*, c.III, s.337, no:1161; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.370; Ebû Ümâme RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.VII, s.161, no:4209; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.314, no:18850; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.435, no:7834; Ziyâü'l-Makdîsî, *el-Ehàdîsü'l-Muhtâre*, c.III, s.230, no:123; ed-Dûlâbî, *el-Künâ ve'l-Esmâ'*, c.I, s.238, no:427; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIV, s.421, no:2939; Tàrık ibn-i Şihab Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.64, no:5511 ve c.XV, s.923, no:43588; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.172, no:457; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.198, no:3981.

حم. ه. طب. عن أي أمامة ؛ ن. عن سمرة ؛ حم. ن. هب. ض. عن
طارق مرسلا)

RE. 76/11 (*Efdalü'l-cihâdi kelimetü hakkın inde sultànin câir*) "En faziletli, en üstün, en sevaplı cihad, zalim hükümdarın karşısında hakkı söylemektir. En büyük cihad odur."

Savaşa gidiyorsun, düşmanla beraberce çarpışıyorsun. Ama hükümdarın karşısına hiç kimse çıkamıyor, hakkı söyleyemiyor, gerçeği söyleyemiyor. Çıkacaksın, çatır çatır:

"—Haksızlık yapıyorsun, yanlışlık yapıyorsun, israf yapıyorsun, yaptığın doğru değildir, bu işi düzelt!.." diyeceksin.

Çünkü söylenmezse olmaz. En büyük cihad budur. Onu söylediği için alimler mağdur edilmiştir, alimler horlanmıştır, alimler takip edilmiştir, alimler hapsedilmiştir, alimlere darb edilmiştir, kırbaç vurulmuştur... vs. Bu da tabii zalimlerin bir büyük yaygın hatâsıdır.

Tarih boyunca böyle olmuştur. İnsanların aslında alimlere tâbi olması gerekirken, hayret edilecek bir şeydir, insanlar alimleri bırakmışlar, zalimlere tâbi olmuşlardır. Hayret edilecek şey!.. Yâ niye zalime tâbi oluyorsun?..

Neden tâbi olmuşlar?.. Zalimin mafiasını yenemiyor, zincirini kıramıyor. Alim organize olmadığından, tek başına olduğundan; zalimin kavmi, kabilesi, avanesi, haşemesi olduğundan, etrafında gürûhu olduğundan, baş edemiyor.

Hükümdarın komutanları var, askerleri var, kılıçları var, silahları var, orduları var... E alimin?.. Alimin boynu bükük, Allah'ı var; o kadar... Hükümdar alime zulmetmiştir, döğmüştür. Alimlerimizin bir kısmı hapislerde ölmüştür. Yediği darbelerin tesirinden hayatını kaybetmiştir. Şehid olmuştur yâni...

Ama bu da Ümmet-i Muhammed'in ayıbıdır. Alimi zalimin eline bırakmak, Ümmet-i Muhammed'in ayıbıdır. Alimi bırakıp da zalime tâbi olmak, Ümmet-i Muhammed'i ayıbıdır. Zalime bir şey

yapmayıp mazlumu korumamak, mertliğe sığmaz. Mazlum da Allah'ın sevgili kuluysa, makbul kuluysa; o da çok yanlış bir şey olur.

Onun için zalime destek veren, büyük tehlike içindedir. Zalime tebessüm eden, fâsıka tebessüm eden insan bile büyük tehlike içindedir. Tebessüm bile edilmeyecek, "Efendim!" bile denilmeyecek. Bir fasık, facir, yalan yanlış yolda olan kimseye, bir kimse kalkıp da, (*Yâ seyyidî!*) derse..." *Yâ seyyidi* ne demek; efendim demek, soylu, asâletli, kıymetli efendim demek. "*Yâ seyyidî* derse, Arş-ı A'zam zangır zangır titrer." diyor Peygamber Efendimiz.

Allah hoşlanmaz bu işten, kimse hoşlanmaz. Doğru bir şey değil. Onun için zalime yüz vermemek lâzım, zalime pirim vermemek lâzım, zalime teslim olmamak lâzım!..

Peygamber SAS Efendimiz her zaman buyuruyor ki:[106]

زُلْ مَعَ الْحَقِّ حَيْثُ زَالَ (حب. ك. ع. طب. عن مخول السلمي)

(*Zül mea'l-hakkı haysü zâle*) "Her zaman hak nerdeyse, hakla beraber ol!" Azınlıkta da olsa, az da olsa, yalnız da olsa, kenarda boynu bükük de olsa, çamurlar içine düşmüş cevher gibi de olsa, haktan yana olacak müslüman, hakkı tutacak!

Bakın, Yâsin Sûresi'ni hepiniz okuyorsunuz, ikinci sayfasındaki kıssadan ne hisse çıkarttınız? Mürselleri, gönderilmiş, vazifeli, mübarek insanları devrin hükümdarı öldürmeye karar veriyor; öldürecek. Niye öldürüyor?.. Kendisi putlara tapıyor. Bunlar da onlara:

"—Putlara tapmayın, Allah'a tapın!" diyorlar.

Ondan öldürüyorlar. Şimdi bunlar öldürülecek. Mahkeme kurulmuş, şehir, asker, hükümdar, hepsi aleyhinde... Sûreleri

---

[106] İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIII, s.196, no:5882; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.176, no:7276; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.322, no:763, Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.III, s.137, no:1568; İbnü'l-Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.998; Buhàrî, *Târih-i Kebîr*, c.VIII, s.29, no:2045; İbn-i Hâcer, *el-İsâbe*, c.VI, s.56, no:7854; Mahvel es-Sülemî RA'dan.

okumuyor musunuz? Tefsirleri okumuyor musunuz? Okuyup ibret almıyor musunuz?.. *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:*

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَاقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ
(يس: ٢٠)

(*Ve câe min aksa'l-medîneti racülün yes'à*) "Derken şehrin öbür ucundan bir zât-ı muhterem (Habîb-i Neccâr) koşarak geldi. (*Kàle yâ kavmi'ttebiu'l-mürselîn*) 'Ey kavmim, yanlış iş yapıyorsunuz! Bakın bunlar iyi insanlar, mübarek insanlar, bunların sözünü dinleyin! Bunların buyruklarını tutun! Bunlar ilâhî vazifeli insanlar, bunları dinleyin!' dedi." (Yâsin, 36/20)

اتَّبِعُوا مَن لاَّ يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُم مُّهْتَدُونَ (يس: ٢١)

(*İttebiù men lâ yes'elüküm ecren ve hüm mühtedûn*) "Kendileri hidayet üzre olan, doğru yolda olan, sizden de bir para pul istemeyen, menfaat beklemeyen bu insanlara tâbi olun!" dedi. Sonra mantık yürüttü onlara, kendisini öne atarak:

وَمَا لِيَ لاَ أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ . (يس: ٢٢)

(*Ve mâ liye lâ a'büdü'llezî fetaranî ve ileyhi türceùn*) "Niye ben beni yaradan Rabbime ibâdet etmeyeyim? Öldükten sonra ona dönüp gideceğim, huzuruna varacağım. O Rabbime niye ben ibadet etmeyeyim?" Niye siz ibadet etmeyesiniz? Böyle düşünsenize! Putlara niye tapıyorsunuz? Mermerden, tahtadan, ağaçtan, şundan bundan yapılmış putlara niye tapıyorsunuz?" dedi. (Yâsin, 36/22)

أَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمنُ بِضُرٍّ لاَ تُغْنِ عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ

شَيْئًا وَلَا يُنقِذُونِ . إِنِّي إِذًا لَّفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (يس:٢٣-٢٤)

(*E ettehizü min dûnihî âliheten*) "Ben o Allah'ı, o âlemleri yaratan Rabbü'l-âlemîn'i, beni halkeden Mevlâmı bırakıp da onun dışında putlar, ilâhlar edinir miyim? Yapmam böyle şey!.. (*İn yüridni'r-rahmânü bi-durrin lâ tuğnî annî şefaâtühüm şey'en ve lâ yunkızûn.*) Allah bana bir gazab etse, belâ, cezâ, musibet gönderse, bunların bir faydası olmaz ki bana... Bu tapınılan putların bir şefaati, bir faydası, bir hizmeti, bir kurtarması olmaz ki!.." (Yâsin, 36/23)

(*İnnî izen lefî dalâlin mübîn*) "Eğer ben Allah'ı bırakıp da bu putlara tâbi olursam, açıkça bir dalâlete düşmüş olurum, yanlış bir iş yapmış olurum. Ben böyle şey yapmam, siz de yapmayın!" mânâsına konuştu orada. (Yâsin, 36/24)

Kızgın kalabalığa karşı, hükümdara karşı, askerlere karşı, orduya karşı, devlete karşı konuştu. Ama hakkı söyledi, doğruyu söyledi. Doğru olan şeyi söyledi. Ne yaptılar?.. Onu da öldürdüler.

Yapar mıydınız siz böyle bir şey? Yapıyor musunuz? Ölümü göze alıp da hakkı söyleyebiliyor musunuz?..

Bak, hakkı söyleyen bir tane insan yok orda... Üç tane mürsel var, vazifeli insan var. Onlar vazifelerini yaptılar, kavim kabul etmedi, öldürmeye kalktı onları: "Bizim dinimize karşı geliyor, putlarımıza hakaret ediyor!" filân diye. Kimse ses çıkartamıyor, halk susuyor. Belki anlıyor bunların haksızlığını ama susuyor. Zalimden korkuyor, mafyalardan korkuyor.

Bu ne yaptı?.. (*Ve câe racülün min aksa'l-medîneti yes'â*) Koşarak geldi oraya! O zulüm meydanına koşarak geldi. Dedi ki:

"—Ey kavmim! Yanlış yapıyorsunuz, yapmayın! Hatalısınız, fikriniz yanlış!.."

Söyledi, hakkı söyledi. Ne pahasına? Ölüm pahasına, hayatı pahasına hakkı söyledi.

Müslümanın işi budur muhterem kardeşlerim! Müslümanın işi hakla beraber, haklıyla beraber, haktan yana olmaktır. Hakkın

çiğnendiği yerde müslüman susarsa müslümanlığa sığmaz. Hakkı müslüman desteklemezse, onun İslâmlığına yakışmaz! Ulemâyı desteklemezse, yakışmaz!

Ben kendim âlim olduğum için söylemiyorum; Allah'ın emri böyle olduğu için söylüyorum. Karşımıza bu hadis geldiği için söylüyorum. Bana dediler ki:

"—Seksen birinci sayfanın, yedinci hadisine gelmiş sıra."

Yedinci hadisi açtım, karşıma bu geldiği için söylüyorum. Yoksa kendimi savunmak için söylemiyorum, bir şey sağlamak için söylemiyorum. Sizden bir şey istemiyorum. Size malımla, canımla hizmet etmek benim için en büyük şereftir. Sizden bir şey istemiyorum.

Ama, Allah'ın emirlerini tutun, Allah'ın yolunun kıymetini bilin. Allah'ın size gönderdiği bilgiler garnitür olsun diye değildir; ittibâ edilsin diyedir. Kur'an-ı Kerim ölülere okunsun diye değildir; diriler hayatını tanzim etsin diyedir. Peygamber SAS Efendimiz'in hadis-i şerifleri masal değildir; ihbardır, ihtardır, tavsiyedir. "Bunu yapmazsanız sonunuz iyi olmaz!" mânâsına önceden haber vermedir, muhterem kardeşlerim!

c. Çocuklarınızı Alim Yetiştirin!

İlmi sevin, alim olmaya çalışın. Çocuklarınızı alim yetiştirmeye çalışın. Cahillikten kurtulmaya çalışın, ilmi destekleyin, alimi destekleyin. Zâlimi desteklemeyin. Millet milyonlar, milyarlar zalimleri destekliyor. Seçimler olduğu zaman zalimlere rey veriyor. Seçimler olduğu zaman yer yerinden oynuyor, Amerika'da, Fransa'da, Rusya'da dünyanın her yerinde...

Bak, Rusya Çeçenistan'a zulmediyor, bütün dünya susuyor. "Yapma bu zülmü!" dese, yaptırtmaz. Avrupa, Estonya, Letonya, Litvanya'ya yaptırtmadı. Rusya ona da homurdandı, o ayrılmak isteyince, istiklâl isteyince; istemedi mi? Batı ülkelerinden Estonya, Letonya, Litvanya. Bunların üçü kopmadılar mı Sovyetler Birliğinden? Rusya onlara homurdanmadı mı? Saldırabildi mi?..

Saldıramadı. Neden? “Avrupalılar bu işe razı gelmez. Ben burada zulmedersem, Avrupalılar bunları destekler, ben baş edemem.” dedi.

Yazıklar olsun İslâm âlemine!.. İslâm âleminden kormuyor! Koca İslâm âleminden korkmuyor, müslümanlara saldırıyor. Hem içerde müslümanlar var, onlardan korkmuyor. Bugün Rusya Federasyonu’nda müslüman halk grupları var. Tataristan Cumhuriyeti var, özerk cumhuriyet. Kafkaslar’da daha başka ülkeler var. Abazalar müslüman, Gürcüler’in içinde müslüman var, Orta Asya müslümanları var, daha başka müslümanlar var... Korkmuyor.

Neden? Müslümanların müslümanlığı zayıf, birbirlerini desteklemesi yok! Her birisi bir kuzu gibi, teker teker boğazlanma sırasını bekliyor. Yazıklar olsun Ümmet-i Muhammed’e, yazıklar olsun yaşayan müslümanlara!.. Yaşayan ölülere!.. Hakkı desteklemiyor. Haktan yana bir tavır göstermiyor veya çok zayıf bir reaksiyon gösteriyor, veyahut karşı tarafı caydıracak bir şey göstermiyor.

Bugün bir ayrı Kürdistan kuracağız diye müslüman kardeşlerimizin de bir kısmını kandırarak, yurt içinde, yurt dışında dünyanın kıyameti kopuyor. Eylemlere bakın, çeşitlerine bakın! Görün. Yâni sonuç ne? Netice ne olacak?

İslâm âlemi, Kafkasya’ya silah gönderemese bile Rusya’yı Çeçenistan’a saldırmaktan caydıramaz mı?.. Caydırabilir. Elinde imkân var, ama müslümanlığı zayıf. Çok kusurlu, çok vebal altında müslümanlar! Devlet reisleri vebal altında, milletler vebal altında, ümmetler vebal altında, fertler vebal altında... Hepsi...

Neden? Dinin özüne sahip değiller. Mantığını, mantalitesini, zihniyetini, aslını esâsını, özünü, temelini, ruhunu kavrayamamış. Sanıyor ki İslâm, çok basit şeylerle oyalanıyor. Çok küçük şeylerle... Eyüb Sultan Camiine gidip kurban kesmekle işi bitireceğini sanıyor. Başına tülden, şifondan, altı görünen bir örtü örtüyor. Saçı boyalı, eteği mini etekli sosyetik kadın, oraya tin tin gidiyor; orda

bir kurban kesmekle bütün işleri bitecek sanıyor. Bir Kadir gecesinde Süleymaniye camisinde mevlid dinlemekle iş bitmiyor muhterem kardeşlerim! İslâm hayat boyuncadır. İmtihan ölünceye kadardır. Her anından sorumludur insan. Her yaptığı işten sorumludur. Her gününden sorumludur. Bir yaptıklarından sorumludur, bir de yapması gerektiği halde yapmadıklarından sorumludur.

“—Ben vallà, etliye sütlüye hiç dokunmadım!”

Dokunmadığın için de sorumlusun. Sen ne sanıyorsun, etliye, sütlüye dokunmayan cezasız mı kalır?.. Etliye sütlüye dokunmadığın için de sorumlusun. Yanlışı yaptığın için de sorumlusun, doğruyu yapmadığın için de sorumlusun. İslâm bu...

Allah insanın yakasını bırakmıyor muhterem kardeşlerim! Allah’ın kahrından kurtuluş yoktur. Ya Allah’a samîmî, tam müslüman olacaksın, tam kul olacaksın; ya da Allah’ı kandıramazsın. Başının çaresine bak, belânı bulursun!

Allah-u Teàlâ Hazretleri’ne yarım kulluk olmaz, dörtte bir kulluk olmaz. Allah’la pazarlık olmaz. “Ben senin şu ahkâmını beğendim uygulayacağım da ötekisini yapmıyorum!” diyemezsiniz. Derseniz müslüman olamazsınız. Allah’ın bir emrini içinizden inkâr ederseniz, kabul etmezseniz, kâfir olursunuz bir kere. Yapmadığınız zaman da fâsık olursunuz, münâfık olursunuz, Allah’ın emrini yerine getirmediğiniz için.

“—İnsanın gönlünde cihad arzusu, şevki, isteği, niyeti olmadan ölürse, münafıklıktan bir çeşit üzere ölür.” diyor Peygamber Efendimiz.

Tatlı canınızı korumak gayretiyle, kendinizi münafık durumuna düşürmeyin! Canından, malından vazgeçmeden Allah’ın rızasını kazanmak olmaz muhterem kardeşlerim! Allah yolunda her şeyini vereceksin. Sahabe-i kiram Peygamber SAS Efendimiz’e, (*Fidâke ebî ve ümmî!*) “Anam, babam sana fedâ olsun!” demiyor muydu?.. Öyle olacak. Bu işin kaçamak noktası yoktur, kaçamazsın. Kaçarsanız felâh da bulamazsınız. Kaçtığınız zaman kâr da etmezsiniz. Geldiğiniz zaman, Allah’ın emrini dinlediğiniz zaman,

Allah'ın yolunda yürüdüğünüz zaman, kâr edersiniz.

Dünya tersine dönmüştür. İyi olan şeyler kötü sayılmaya başlamıştır, kötü olan şeyler makbul olmuştur. Kıyamet alâmetidir bu... Yâni fazilet olan şeyler makbul değil, rezalet olan şeyler makbul... Alçak olan insanlar baş tâcı, a'lâ olan insanlar, makbul olan, evliyâ olan insanlar ayaklar altında... Allah'ın kitabı çatır çatır çiğneniyor; küfrün ahkâmı şakır şakır, parıl parıl devam ediyor.

Bir de Türkiye'nin %99'u müslümanmış... Bir de dünyadaki insanların %20'si, beşte biri müslümanmış... Ne biçim müslüman?.. Müslümanlığın biçimini öğrenmediği için böyle müslüman. Nüfus kağıdında müslüman ama, alimle irtibatı yok, ilimle irtibatı yok... Dinini öğrenmemiş, namaz kılmayı bilmez, haramı bilmez, helâli bilmez; bilir de yapmaz. Yapmadığı zaman, kimse kimseyi ikaz etmez.

Öyle şey olur mu?... Herkes herkese yardım edecek, "Yapma kardeşim bunu!" diyecek. "Bu yanlış, böyle yaparsan olmaz!" diyecek. Herkes Allah'ın dinine hizmet etmeye çalışacak. Karısına söyleyecek, çocuğuna söyleyecek, gelinine söyleyecek, kızına söyleyecek: etme diyecek, eyleme diyecek, olmaz diyecek, yanlış diyecek... Bırakmayacak peşini.

"—E Hocam kırk defa söyledim, dinlemedi."

O kırk defa dinlememekte sebat gösteriyor da, sen niye bıkıyorsun. O küfürde durmakta kırk defa inat ediyor da, sen niye bıkıyorsun yâ?.. Sen de kırk defa söyleyeceksin, kırk birinciyi de söyleyeceksin! Neden? O madem ki yanlış yolda bıkmıyor, sen de doğru yolda bıkmayacaksın. Çeşitli şekillerde uğraşacaksın, Allah'ın dinini yükselteceksin.

"*—Çiğnerim, çiğnenirim, hakkı tutar kaldırırım!*" diyor Mehmed Âkif. Öyle aldırmamak yoktur, zulme ses çıkartmamak yoktur; öyle vurdum duymazlık yoktur İslâm'da!..

Müslümanlar bir ceset gibidir, bir vücut gibidir; Ayağına diken batsa insan gece uykusuz kalıyor. Ayağı zonkladığı zaman

uykusuzluğu tüm vücuda sirayet ediyor. Sadece parmakla kalmıyor, parmağın ucundaki küçücük bir şeyden dolayı uykusu kaçıyor insanın... Ateşe düşüyor, ateşler içinde cayır cayır yanıyor. Neden?.. Vücut olduğu için...

Müslümanlar da bir vücut gibidir. Hani ilgisi birbirlerine?.. İlgi yok. Felç olmuş, ayak çalışmıyor, el çalışmıyor, göz çalışmıyor, kulak çalışmıyor, dil çalışmıyor... İslâm âleminin varlığı, vücudu felçlidir, meflüçtür, yatalaktır, bitkisel hayattadır.

Onun için küfür hakimdir, zulüm hakimdir yeryüzüne. Sırplar oradan saldırır, Ermeniler buradan saldırır, Ruslar öbür yandan saldırır... İçeriden birileri saldırır, dışarıdan birileri saldırır, aşağıdan birileri saldırır, yukarıdan birileri saldırır... Neden? Müslümanlar felçli olduğu için... Felçli bir vücuda herkes geliyor, işte bir yerinden koparmaya çalışıyor. Kurtlar, çakallar, köpekler, itler, bir yerinden bir şey ısırıp, koparıp götürmeye çalışıyor. Düşmüştür çünkü yere. Kendisini koruyacak enerjisi yoktur, felçlidir, eli çalışmıyor, ayağı çalışmıyor, kafası çalışmıyor; ondandır.

Bunun yolu alimlere tâbi olmaktır ama, milletin de bu işi anlayacak şeyi yoktur. Heyecan peşindedir, heyecan ticaretindedir millet, olmadık işler peşindedir. Allah bizi nevm-i gafletten ikâz eylesin...

Biliyorsunuz, hadis-i şeriftir: "İnsanlar uykudadır. Öldükleri zaman uyanacaklar." diyor Peygamber Efendimiz. Gerçekleri o zaman görecekler.

Firavun ne diyordu hayatındayken:

أَنَا رَبُّكُمُ الأَعْلَى (النازعات:٢٤)

(*Ene rabbükümü'l-a'lâ*) "Ben sizin en yüce rabbinizim!" (Nâziàt,79/24) diyordu.

مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرِي (قصص:٣٨)

(*Mâ alimtü leküm min ilâhin gayrî*) “Benden başka size bir ilâh tanımıyorum ben!” diyordu. (Kasas, 28/38)

“—Benim sizin ilâhınız!” diyordu, Firavun. Kavmini kendine taptırtıyordu. Tanrıyım, diyordu yâni, tanrılık iddiasındaydı Firavun.

Şimdi, bu adam zulüm yaptı, bebekleri kesti, adamları yok etti, kadınları bıraktı. Mûsâ AS’la mücadele etti, Benî İsrâil’i kovaladı. Kızıldeniz’in, deryanın kenarına geldiler. Sonra kovaladıkları karşıya geçti. O ordusuyla beraber denizin içinde boğulma durumuna geldi. Ne dedi?.. *Bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm:*

حَتَّىٰ إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ آمَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا الَّذِي آمَنَتْ بِهِ
بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ (يونس: ٩٠)

(*Hattâ izâ edrakehü'l-garaku kàle âmentü ennehû lâ ilâhe ille'llezî âmenet bihî benû isrâile ve ene mine'l-müslimîn.*) "Nihayet denizde boğulma haline gelince, Firavun: 'Gerçekten, İsrailoğullarının inandığı Tanrı'dan başka tanrı olmadığına ben de iman ettim. Ben de müslümanlardanım!' dedi." (Yunus, 10/90)

Boğulma anında ne dedi?

"—Ben de Benî İsrâil gibi inandım, Benî İsrâil'in inandığı âlemlerin Rabbine inandım, Mûsâ AS'ın söylediği Rabbine inandım." dedi.

Neden? Ölüm geldiğinden gözden perdeler kalktığı için, iş ciddiyete bindiği için.

İş ciddiyete bindiği zaman herkes gerçekleri anlayacak, gözünden perdeler kalkacak, anlayacak. O zaman uyanacaklar ama, o zaman iş işten geçmiş olacak. Bizim sözümüzü şimdi dinlerseniz faydası var ama, ölüm anında uyanmanın faydası yok.

Biz bu mantıkla hareket ettik diye, biz "*El-ulemâü veresetü'l-enbiyâ*" diye hareket ettik diye ihvânımızdan bir grup bizden koptu, ayrıldı bizden. "Vay efendim, bilmem ne..." diye. Biz ulemânın şânını, şerefini hadis-i şerife göre tarif etmek istedik diye. Onlarla hesabımız mahkeme-i kübrâdadır.

Şurada birisi bir kâğıt göndermiş: Falanca tekkenin filânca adamları, hocaları bizim aleyhimize atmışlar, tutmuşlar. Okumuyorum kimin nesi olduğunu. İftira etmişler, yalan söylemişler, atmışlar, tutmuşlar. Dünya menfaati için ahirette tehlikeli olacak işler yapılmaz muhterem kardeşlerim. Bunlar akıllıca işler değildir, çocukça işlerdir.

Ama görün ki, "Erbâb-ı tarîkim" diyen insanlar bile menfaat kaygısıyla, rekabet kaygısıyla neler yapıyorlar. Mücevherin kıymetini kuyumcu bilir de alimin kıymetini niye öteki alim bilmez, alimse… Bilmiyor da aleyhinde konuşuyorsa, demek ki alim değildir, cahildir, zalimdir. Dünya menfaatine ahiret satılır mı? Rekabet için yalan yanlış iş söylenir mi?..

Gelelim ikinci hadis-i şerife…

Bu hadis-i şerif yeter aslında, kırk dakikadır da konuşuyoruz bunun üzerinde ama çok mühimdir bu hadis-i şerif. İşin özüdür bu aslıdır. İşin aslı özüdür, esasıdır. Konuşuyoruz, önemli olduğu için konuşuyoruz. Çünkü önemli bir sözü kısaca söyler geçersen lâfın arasında boğulur gider.

Millet Cebrail'in kanadında kaç tane tüy var diye merak ediyor da, onun peşine düşüyor da dininin ana direği en mühim meseleleri atlıyor ve kendisi takvâ yolunda da gıybetten, iftiradan utanmıyor korkmuyor. Gûyâ takvâ yolunun yolcusu. Bu ne biçim iş?

Önemli olduğu için bu konunun üzerinde çok durduk. Bunun önemini siz de anlayın, kavrayın. Buna göre dikkat edin, hareketinizi ayarlayın, Allah'ın rızasını kazanmaya gayret edin.

d. Cenneti Kazandıracak Altı Şey

İkinci hadis-i şerife geçiyorum:

Bu hadîs-i şerîf Ebû Hüreyre RA'dan rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[107]

أُكْفُلُوا لِي سِتَّ خِصَالٍ، أَكْفُلُ لَكُمُ بِالْجَنَّةِ: الصَّلاَةَ، وَالزَّكَاةَ، وَالأَمَانَةَ، وَالْفَرْجَ، وَالْبَطْنَ، وَاللِّسَانَ (طس. عن أبي هريرة)

RE. 81/8 (*Ükfülû lî bi-sitti hisâlin, ve ekfülü leküm bi'l-cenneti*: *Es-salâte, ve'z-zekâte, ve'l-emânete, ve'l-ferce, ve'l-batne, ve'l-lisâne*)

(*Ükfülû lî bi-sitti hisâlin*) "Siz bana altı şeyle garanti verin, yapacağınızı garantileyin, söz verin; (*ve ekfülü leküm bi'l-cenneti*) ben de size cenneti garantileyeyim! Cennete girersiniz diye size garanti verebilirim." diyor Peygamber Efendimiz.

Bu altı şey nedir? Peygamber SAS sıralıyor: (*Es-salâte, ve'z-zekâte, ve'l-emânete, ve'l-ferce, ve'l-batne, ve'l-lisâne*)

---

[107] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.268, no:8599; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.541, no:18168; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.893, no:43530; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.400, no:4371.

Efendimiz her şeyi çok kısa söyler. Cenneti kazanmamıza sebep olacak altı şeyi söylüyor. Bir çırpıda söyleniyor. Kısaca altı tane şey: "Namaz, zekât, emanet, namus, mide, dil." diyor. Ne olduğunu açıklayacağım. Altı şeyi sayıyor, kolay, ezberleyebilirsiniz. Namaz, zekât, emanet, namus, karın, lisan.

"—Altı şeyi garantileyin, bu hususta Allah'ın emrine uygun davranacağınızı söyleyin, garanti edin, öyle davranın; ben de sizin cennete gireceğinizi garanti ediyorum." buyuruyor Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri.

Allah şefaatine nâil eylesin…

İlk önce namazı söylemiş. Başka bir zaman da Peygamber Efendimiz'e;

"—Amellerin en faziletlisi hangisidir?" diye sordular.

"—Vaktinde kılınan namazdır." dedi.

Namaz çok önemlidir.

"—Ben müslümanım ama hocam, namazda kusurluyum."

Öyle şey olmaz! Namaz çok önemli. Namaz dinin direğidir. Namaz olmadı mı din yerlere serilir. Namaz dinin direğidir. Çünkü namaz çok önemlidir, çok faydalıdır.

Millet namazı bilmiyor. Çünkü millet namazı jimnastik hareketleri gibi yapıyor; bir, iki, üç, dört, sağ, sol, ön, arka, bir, iki, üç, dört… Sabahleyin aerobik yapıyormuş gibi veya jimnastik meydanında 19 Mayıs'ta jimnastik yapıyormuş gibi namazı öyle kılıyor:

"—*Allàhu ekber… Semia'llàhu li-men hamideh… Rabbenâ ve leke'l-hamd… Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llah… Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llah…*"

Namaz bu değil!

Namaz; kulun Allah'ın divanına, dergâhına kabul olunması olayı, kabul merasimi; ciddi iş. Reisicumhurun huzuruna gitmek ne kadar ciddi iş, bir düşün. Valinin yanına gitmek ne kadar ciddi, bir düşün. Mahkemeye çıkmak... Mahkemede hakim sanığı, suçluyu nasıl azarlar; "Ayakta dur! Ellerini indir!]" Hadi hakimle oturarak konuşsun bakalım. Yapamaz. Allahu ekber diye dergâh-ı ilâhîye dahil oluyor, kabul olunuyor ve hitâb-ı ilâhîye mazhar oluyor, Allah'a hitap etmeye me'zun oluyor. Allah'ı tesbih ediyor:

(*Sübhàneke'llàhümme ve bi-hamdik*) diye başlıyor. (*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn*) diye Allah'a niyazını arz ediyor. Oyuncak değil bu. Namaz çok önemli bir olay!

Ama millet Arapça bilmiyor, namazın ruhunu kavramamış, namazın önemini anlamamış, ne kadar mühim bir iş yaptığının farkında değil. Farkında olmayınca Allah da onlardan yüz çeviriyor. Allah bir kulu divanına geldiği zaman, *Allahu ekber* deyip namaza divana durduğu zaman, ona teveccüh eder. Ama kul namazda gönlünü başka şeylere kaydırırsa:

"—Bakkaldan neler alacaktım? Tüh sabahleyin şunu unuttum, hay Allah, vergiyi yatıracaktım yatırmadım..."

Bütün dünya işleri namazda kafasına hücum ediyor. Zaten Arapça da bilmiyor. *Sübhâneke* ne demek, *Allahu ekber* ne demek, *Fâtiha* ne demek, okuduğu sûrelerin mânasını, Arapça da bilmiyor, bilmediği için iş tekerleme tarzında oluyor.Şuuru da müsait değil; böylece aklına birçok şey hücum ediyor, namazı güzel kılamıyor. Bir kere buradan kaybediyor. Namazı kılmayınca kaybediyor. Namazı gafletle kılınca kaybediyor. Çünkü bir hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz; "Allah, huzuruna girdiği halde gönlünü başka yerlere dağıtan insanlardan yüz çevirir." diyor.

Bir hükümdarın salonuna girmişsin, karşıdan hükümdarın tahtına doğru geliyorsun, hükümdar da sana bakıyor. Ama sen tam yarı yolda durup yandaki askerlerle, eşyalarla, perdelerle, kumaşlarla:

"—Vay be, amma antika kumaşlar var burada ya! Allah Allah, şu askerin kılıcına bak, şekline bak..."

Hükümdar orada sana bakıyor; sen yarı yolda oyalanmışsın, başka şeyle meşgul oluyorsun. O zaman:

"—Atın bunu dışarı!" der.

Allah-u Teàlâ Hazretleri de divanına giren bir kul gönlünü başka şeylere takınca, dağıtınca, o zaman Allah ondan yüz çeviriyor. Teveccüh etmişken, yönelmişken yüz çeviriyor.

Onun için millet namazdan bir tad almıyor. Halbuki

Peygamber Efendimiz:[108]

قُرَّةُ عَيْنِي فِي الصَّلاَةِ

(*Kurretü aynî fi's-salâh*) "Gözümün serinliği namazda..." diyor. "Namaz gözümün bebeği, gözümün şenliği, serinliği." diyor.

Namazı anlayamayan İslâm'ı anlayamamıştır. Namazdan zevk alamayan İslâm'ı tam kavrayamamıştır. Namazı kılmak için can atmayan, namazı kılmak için içinde bir aşk olmayan, namaza aşk ile şevk ile gelmeyen çok geri durumdadır. Belki ileride olur. Allah olgunlaştırsın, ilerletsin. Ama bu bir göstergedir; çok eksik, çok kusurlu demektir. Önce namaz!

Namaz beş vakit insanı yıkar, temizler, pırıl pırıl eder, pak eder. Namaz çok önemli bir ibadet...

Namazı usûlüyle kıldığı zaman bir insan, her gün Allah'ın divanına çıkan Allah'ın yakın kulu olur. Kimin yanına insan günde beş defa gidebiliyor?

Babasının yanına bile gidemez. "Eeh!" der. Kimin yanına gitse; "Çok oldun ya!" der. Peygamber Efendimiz; "Seyrek ziyaret et, sevgin çok olur." buyurmuş. Fazla girip çıkmak herkesin hoşuna da gitmez. Ama Mevlâmız'ın hoşuna gidiyor.

Mevlâmız kendisine dua etmeyi seviyor, istenmesini seviyor; istenmemesine gazap ediyor. Fesübhanallah!

Dünya zenginleri istendikçe kızarlar; bir kere istersin sabreder, ikincide sabreder, üçüncüde sabreder, dördüncüde yüzü

---

[108] Neseî, *Sünen*, c.VII, s.61, no:3939; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.128, no:12315; Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.174, no:2676; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.241, no:5203; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.199, no:3482; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VII, s.78, no:13232; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.280, no:8887; İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.I, s.398; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XII, s.371, no:6812; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.303; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.III, s.135, no:1234; Ukaylî, *Duafâ*, c.II, s.160, no:666; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LX, s.454; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.143, no:2733; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.449, no:18912, 18913; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.73, no:1089; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IX, s.496, no:8916.

kızarmaya başlar, beşincide nefesi değişmeye başlar, altıncıda istediğin zaman nihayet bir yerde bir patlar:

"—Eeh! Yahu benden başka isteyecek adam yok mu? Git biraz da başka yerden iste!" der, kovar.

Allah öyle yapmıyor. İstedikçe veriyor, istedikçe seviyor ve istemeyene gazap ediyor.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[109]

مَنْ لَمْ يَدْعُ اللهَ غَضِبَ اللهُ عَلَيْهِ (حم. ش. عن أبي هريرة)

(*Men lem yed'ullàhe gadıba'llàhu aleyhi*) "Kim Allah'a dua etmezse, Allah ona gazab eder."

Arapça bilenler bilirler, mânası açık: "Allah'a dua etmeyene Allah gazap eder." diyor. Dua etmeyene gazap eder, kızar! "Vay edepsiz vay, bir şey bile istemiyor benden!" O zaman Allah kızıyor.

Allah huzuruna çok geleni seviyor, namaza çok geleni seviyor. Dünya insanları bıkar. Allah çok geleni seviyor.

Namazı sevemeyen İslâm'dan bir şey anlamamıştır, anlayamamıştır. Hâlini düzeltsin. Kırmızı ışıklar yanıyor demektir, bir bozukluk var demektir. Kendini düzeltsin. Namazı sevecek. Namazı zorla kılmak olmaz, iterek kılmak olmaz, baba zoruyla kılmak olmaz, koca zoruyla kılmak olmaz.

Babası evli kızının evine geliyormuş veyahut aynı evde oturuyorlarmış, odaları farklı, sabahleyin kapıyı çalıyormuş. Kapalı ya, karı koca ayrı yatak odasında yattıkları için... Baba abdest alıyormuş, camiye gidecek, kapıyı çalıyormuş, kızına:

"—Kızım namaza kalkın!" diyormuş.

Gülerek anlatıyorlar. Ağlanacak bir şey, gülünecek bir şey değil. Kız yatakta, babası kapıyı 'tık tık' çaldığı için uyanıyor, şeytan şöyle diyormuş:

---

[109] İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XI, s.278, no:3817; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.443, no:9717; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.22, no:29169; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.394; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafà*, c.VII, s.295; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.68, no:3160; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXI, s.404, no:23844.

“—*Es-selâmu aleyküm ve rahmetullah, es-selâmu aleyküm ve rahmetullah!* Tamam tamam babacığım…”

Yalan! Yatakta “*Es-selâmu aleyküm ve rahmetullah!*” diyor. Yalan! Sanki kalkmış da, namazdaymış da, kapıyı çaldığı sırada namazda olduğundan açamamış gibi yapıyor.

Peki babanı kandırdın ama Allah’ı kandırabilir misin? Hâlin ne olacak?

Namazı sevememiş. Demek ki babası ona namazı da aşılayamamış. Bu da babaların talihsizliğidir, belki vebalidir, belki kusurudur.

Çocuğuna namazı sevdirecek.

“—Çocuğunuzu Kur’ân-ı Kerîm sevgisiyle, Rasûlüllah sevgisiyle yetiştirin!” diyor Peygamber Efendimiz.

Yetiştiremedin; sorumluluk senin. Yetiştirmek sorumluluğu sana verilmiş olduğu için, yetiştirmeyince, sonuç almayınca da sorumluluk senin, benim, hepimizin, çocuk sahibi herkesin. Bir insanın çocuğu namaz kılmıyorsa, namazı sevmiyorsa, iyi

müslüman değilse vebali kimindir?

Yetiştirenindir. Yetiştirememiştir, bu işi başaramamıştır.

Onun için çocuklarımızı iyi yetiştirmeye dikkat edelim.

“—Altı şeyi garanti edin, ben de size cenneti garanti edeyim.” demişti.

1. Namaz. Bilmiyorum, bu birinci şarttan kaç kişi geçer?

Tamam, biz namaz ehliyiz, kılıyoruz.

2. Zekât.

Muhterem kardeşlerim!

Allah CC size varlık vermiş, imkân vermiş, mal vermiş, mülk vermiş, hepsini Allah vermiş; kırkta birini istiyor.

“—Benim verdiğimin 39 tanesi sende kalsın, bir tanesini fakir kardeşine ver!” diyor.

Kendisi ona verir, vermeye kàdir; ama seni imtihan ediyor, seni cömertliğe alıştırmak istiyor, seni terbiye etmek istiyor. ”39 tanesi sende kalsın, kırkta birini de şu fakir kardeşine ver. Yazık, perişan, bak ağlıyor, inliyor.” diyor. “Sen rahatsın, sen sıcaktasın, o titriyor.” diyor. ”Sen toksun, o aç.” diyor. “Sen sevinçlisin, o ağlıyor.” diyor. “Ver ona!” diyor. Birçok kimse vermiyor.

Bir insan malının zekâtını vermiyorsa cimridir, pintidir. Cimrilikten, pintilikten, bu kötü sıfattan paçayı yakayı sıyırmanın asgarî seviyesi zekâtı vermektir. Maddî fedakârlık olmadan olmuyor. Çünkü para olmadan hizmetler yürümüyor. Peygamber Efendimiz’in zamanında da öyleydi. Ordu teçhiz edilecek; at, deve, silah, zırh, ok, kılıç alınacak; her şey para. Onun için zengin parasını Allah yoluna verecek.

Kırkta bir de sınır değildir. Evet sınırdır ama alt sınırdır. Kırkta birini verecek, kırkta ikisini verse daha iyi olur, kırkta üçünü verse daha iyi olur, kırkta beşini verse daha iyi olur, kırkta yirmisini verse daha iyi olur, kırkta otuzunu, kırkını verse, kırkta otuz dokuzunu verse de kırkta biri kendisinde kalsa daha iyi olur.

Meselâ, Amerika’da devlet zenginden fabrikatörden vergi alıyormuş, ne kadar alıyormuş? Kazancının yüzde 80 küsurunu alıyormuş. Yüzde 80 bayağı büyük bir miktar. Yani kırkta 30 küsurunu alıyor. Amerika onun için zengin, onun için silah alıyor, silah yapıyor, âleti var, edavâtı var, füze gönderiyor... Devlet

bu kadar alıyor.

Dinimiz ne kadar vermeyi emrediyor? Yüzde 2,5!

Yüzde 80 nerede, yüzde 2,5 nerede? Devletin hangi vergisi böyle bu kadar azdır?

Allah yolunda biraz para vereceksin.

Bir de bizim şimdi vakıflarımız var. Ben bu işin işleme tarzını, şeklini, şemâilini biliyorum muhterem kardeşlerim. Hem zekât vereceksin, bir, "Bu zekâtım." diyeceksin; hem de serbest para vereceksin:

"—Al, bu da serbest hayır. Bunu nerede istersen kullan!" diyeceksin.

Çünkü zekât her yere kullanılmıyor. Açın Büyük İslâm İlmihali'ni, yazar: Zekât camiye verilemez.

Cami Allah yolu?

Olsun.

Zekât ölüye verilemez. Din "Onu başka yerden karşılasınlar." diyor. Zekât fukarânın hakkı; şunların, şunların, şunların hakkı. Ölüye verilemez, camiye verilemez. Türk Hava Kurumu'na olmaz. Türk Hava Kurumu'na hayrını yap. Çünkü müesseseye verilemez. Partiye olmaz. Kişiye verilecek. Fukarânın hakkı. İlmihal kitaplarını açın, okuyun. Bu böyledir.

"—Başka mezhepte böyledir." diye mezhep değiştirmeye de lüzum yoktur. "Falanca mezhepte şöyleymiş." Allah'ın dinini keyfine göre de kullanmak iyi bir şey değildir.

Zekât iki.

Namazı garanti ettik mi? Ettik, kılacağız.

Zekâtı vereceğiz mi? Vereceğiz, iki. Ramazan'da vermek sevapmış, hazırlayın.

Sonra; (*ve'l-emâneti*)

Emanet ne demek? Güvenilirlik demek. İnsan emin, güvenilir olacak. Hain olmayacak. Kendisine güvenen insanı arkasından hançerlemeyecek. Kasasını teslim etmiş insanın kasasından para çalmayacak. Komşusunun malına, canına, ırzına göz dikmeyecek. Her bakımdan güvenilir insan olacak, emanete riayetkâr insan olacak.

Muhterem kardeşlerim!

Emanet sözü çok geniş bir söz. Buna kolayca bir karşılık da bulunamıyor.

Emanet nedir? İnsanın canı insana emanettir.

Emanet nedir? Akıl insana emanettir.

Emanet nedir? Din insana emanettir. Dindeki mükellefiyetler, sorumluluklar emanettir.

Onun için, emanet çok geniş olduğundan âyet-i kerîmede buyuruluyor ki, Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ، إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولاً

(الأحزاب: ٧٢)

(*İnnâ aradne'l-emânete ale's-semâvâti ve'l-ardi ve'l-cibâli feebeyne en yahmilnehâ ve eşfakne minhâ ve hamelehe'l-insân, innehû kâne zalûmen cehûlâ*) "Biz, emaneti dağlara, göklere, yere arz ettik, al yüklen dedik de hepsi korktular emanetten, yüklenmeyi kabul etmediler; insanoğlu emaneti yüklendi. Doğrusu o çok zàlim ve çok cahildir." (Ahzâb, 33/72

İnsan Arapça'yı bilince tüyleri diken diken oluyor!

"—Emaneti al diye semalara, yeryüzüne, dağlara teklif ettik, arz ettik... O emaneti omuzlarına yüklenmekten yan çizdiler, kabul edemediler. (*Ve eşfakne minhâ*) Korktular. Şafak attı, ödleri patladı." Böyle söylersem anlarsınız. İnsan çok korktuğu zaman "Ödü patladı" diyoruz. (*Ve hamelehe'l-insân*) "İnsanoğlu emaneti yüklendi. (*İnnehû kâne zalûmen cehûlâ*) Çünkü insanoğlu öyle zalimdir ki, öyle cahildir ki, ne yüklendiğinin farkında değildir."

Emanet nedir? Dinî mükellefiyetlerdir.

Mevlâmız Âdem AS'a:

"—Emaneti alır mısın?" diye sordu.

O da:

"—Nedir emanet, yâ Rabbi?" demiş.

Tefsir kitaplarında okuyoruz. Demiş ki:

"—Allah'ın emirlerini tutarsan cennete gideceksin; emirleri tutmazsan cehenneme gideceksin."

Bu durum. Emanet bu; dinî mükellefiyetler.

Âdem Atamız AS:

"—Tamam, kabul ettim." demiş.

Arkasından hemen kısa bir zaman sonra yasak ağaca yaklaşıp yasak meyveyi yemiş; ilk hata…

Emanet bu kadar geniş bir şey. Emanet çok geniş bir kavram. Din bir emanet demek. Akıl bir emanet demek. Evlat sana emanet. Can sana emanet. Vatan sana emanet. Bayrak sana emanet. Çocuklar sana emanet. Her şey emanet. Emanete riayet, nasıl yapacağız bilmem? Bu üçüncü şartı kabul ediyoruz da nasıl yürüteceğiz?

Namaz kolay. Zekât kolay; hadi cimriliği ezdik, zekâtı verdik. Nefsi ezdik, namazı kıldık. Emanet çok geniş. Dar mânasıyla, yani sana birisi bir şey emanet ettiği zaman vereceksin. Emanet çok geniş bir şey.

Allah emanete de riayetkâr olmayı, hürmetkâr olmayı nasip etsin. Hain etmesin. Güvenilip de güveni suistimal edenlerden olmamayı nasip etsin. Mert, dürüst insan olmayı Allah cümlemize nasip etsin.

Kasayı teslim ediyorsun, kasayı çalıyor. Tarlayı teslim ediyorsun, malı çalıyor. İşi teslim ediyorsun, sonunda işten seni tasfiye ediyor. Acıyıp ortak olarak alıyorsun, işleri eviriyor çeviriyor, dolapları döndürüyor, ondan sonra bakıyorsun seni işten atıyor.

Üçüncüsü emanet.

Dördüncüsü: (*Ve'l-ferc*)

Ferc, Arapça'da "seks" demek. Kelime mânası olarak *ferc*, "yarık" demek. Mesela "Gökyüzüne bak; hiç orada bir ferc, fürûc görecek misin?" Yani bir yarık var mı; kâinat, her şey gayet mükemmel yaratılmış. Tabii bu söz bir de "tenasül âleti" mânasına kullanılmış, oradan da genel olarak "seks" mânasına kullanılmış.

Burada "*Ferc* konusunda da garanti veriyor musun?" demek, yani "Namusunu koruyacak mısın, korumayacak mısın? Seks bakımından iyi dürüst bir insan olabilecek misin;

yoksa ırz düşmanı, namus düşmanı, ırzı, namusunu korumayan bir edepsiz, fahişe, deyyus mu olacaksın?"

Bunların hepsi dinî bakımdan namus kusurunun ismidir; fahişelik, deyyusluk... Deyyus, "karısını kıskanmayan" demek vs. vs. Zampara; kadına düşkün. Gulampara "çocuğa düşkün, yani çocuğa yan bakan, ona seks bakımından tecavüzkâr" demek. Tacizkâr vs.

Muhterem kardeşlerim! Bu ferc, seks öyle büyük bir belâdır ki... Allah bunu tabii herkese vermiş. Çok az insanlarda bu duygu yok. Onlar da yaratılış itibariyle kusurlu olduğundan böyle bir şeyle ilgisi filan yok. Ötekilerde var.

Allah bu duyguyu neden vermiş? Nesil devam etsin diye.

Her şeyi yaratmasında hikmet var. Bu duygu Peygamber Efendimiz'de de var. Peygamberlerde de var. Peygamberler de evlenmiş. Nuh AS evlenmiş; karısı var, çocuğu var. Lut AS evlenmiş; karısı var, çocuğu var. İbrahim AS evlenmiş; karısı var, çocuğu var. İsmail AS var. Araplar İsmâil AS'ın neslinden. Âdem Atamız Havva Anamız'la evlenmiş. Seks normal; evlilik, izdivaç, nikâh normal.

Zina anormal! Zina günah… Harama bakmak günah. Öteki çeşitli seks manyaklıkları, hastalıkları, onlar günah. Günah bakmaktan başlıyor, en ileri noktalara kadar gidiyor. Bu büyük bir belâdır, büyük bir imtihandır.

Burada dinimiz mü'minlere diyor ki:

"—Evlenin!"

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

"—Evlenin, çoğalın, ben mahşer yerinde ümmetlere sizin çokluğunuzla iftihar edeceğim. 'Bak benim ümmetim ne kadar çok!' diye sevineceğim, mübahat eyleyeceğim." diyor.

Evlenmek meşru.

Hatta size bir şey daha söyleyeyim... Bizim Ali Rıza Demircan kardeşimiz —ihvânımızdandır— *İslâm'da Cinsel Hayat* diye kitap yazdı, kıyamet koptu, Diyanet'ten tâkibâta bile uğradı. Tabii herkes bu konuya alışkın olmadığı için de biraz da şaşırdılar:

"—Bir hoca böyle bir konuyu nasıl yazıyor?" diye.

Ne olacak, yazmayacaksın da herkes bildiğini mi

okuyacak; yoksa yazıp da doğrusunu mu bilecek? Hiçbir şey öğretmeyeceksin, sokaktan öğrendiği çirkinlikleri mi yapacak; yoksa her şeyin doğrusunu mu öğreteceksin?

Doğrusunu öğreteceksin:

"—Evlâdım, evlenmek sevap. Nikâh sevap. Çoluk çocuk sahibi olmak sevap. Muamele-i cinsiyye sevap..."

Diyorlar ki:

"—Yâ Rasûlallah, insan muamele-i cinsiyyeden de sevap alır mı?"

"—Tabii. Haramla olsaydı günah olacaktı ya, helalle olunca sevap oluyor." diyor.

Allah mükâfat veriyor, hayırlı evlat veriyor, sevap veriyor; nikâh yolundan olunca. Çünkü İslâm neslin korunmasını esas almıştır, muhterem kardeşlerim.

İslâm'ın çok büyük hedefleri vardır. İslâm'ı anlayan İslâm'ın güzelliğine hayran olur. İslâm en güzel nizamdır. Bu da boş bir laf değildir. Hangi bakımdan?

Her bakımdan. Ekonomik bakımdan, siyasî bakımdan, kültürel bakımdan... Her bakımdan en güzel nizam İslâm'dır. İslâm gibisi yoktur. İslâm kadar her şeyi etraflı düşünen yoktur. Başka dinlerde de yoktur.

Hıristiyanlar evliliği ayıp saymışlardır. Kadını şeytanın oyuncağı saymışlardır. Dinlerinin özünde yoktu bu; ama kültürleri öyle gelişmiştir. Rahibeler, papazlar evlenmemişlerdir. Olmaz. Katoliklikte boşanmak haramdır. Olmaz. Gerekirse boşanırsın, niye haram olsun? Çığırından çıkartmışlardır.

Bu işin normal, güzel şekli evlenmektir. Namuslu iki insanın yuvayı birleştirmesidir, birbirleriyle mutlu bir yuva kurmasıdır.

Çocuklarınızı erken evlendirin. Çocuklarınız flörte alışmasın. Çocuklarınız gayrimeşru yollarla kendisini seks yönünden tatmine düşmeden, alnının akıyla, yüzünün nuruyla, haysiyetiyle, şerefiyle bir kötülüğe, harama bulaşmadan çocuklarınızı erken evlendirin.

Ben kendi çocuğuma ortaokulda teklif ettim, Allah'tan korktuğum için. Çünkü anne baba çocuğunu evlendirmez de çocuk bir günah işlerse vebali anneye babaya gelir.

“—Evlâdım, ben seni bir kızla evlendireyim, o da benim evlâdım olsun, ikinize de bakarım. Sizi evlendireyim.” dedim, teklif ettim.

Çocuklarınızı erken evlendirin!

“—Hocam, olur mu genç yaşta?”

Niye olmasın?

40 yaşında, 50 yaşına geliyor, hâlâ evlenmiyor; kart lahana gibi, onun tadı tuzu olur mu?

Erkenden evlendirin, bu iş olmasın. Adam 40 yaşına, 50 yaşına gelmiş, hâlâ bekâr. Gel bakalım buraya. Gel bakalım şurada seninle bir mahrem konuşalım. Sen 40 yaşına kadar seks hayatın nasıl senin? Nasıl geçiriyorsun bu ömrünü? Söyle bakalım. Ver bakalım hesabı...

“—Hocam konuşamam, söyleyemem.”

Öyle şey olmaz. Allah sevmez. Bu işin normal yolu nikâhtır; evlenirsin, gayet güzel sevaplı bir şeydir, böyle devam eder.

Ferci korumak çok önemli. Ferci korumanın ilk adımları bakmayı korumaktır, gözünü korumaktır. Ve gözü korumak bu devirde çok zordur.

Biz uçakla Ankara’ya gittik geldik, Allahım yâ Rabbi! Evet eteği duyduk, kısa eteği duyduk, diz üstünde eteği duyduk; şimdi öyle etekler çıkmış ki Allah Allah, etek denecek hâli yok, bir karış herhalde, belden aşağıya doğru ölçersen bir karış; kısacık etek! Ya bari kış gününde uzun örtseler de ayakları üşümese. Hayır, etekler yukarıya kadar. Hosteslerin öyle... Orada havaalanına gidiyor ya insan, ister istemez görüyor, önünden geçiyor, sağından geçiyor. Türkiye’de İslâm var mı, yok mu?

Havaalanlarında yok. Lüks yerlerde yok. El-hamdü lillâh İskenderpaşa Camii’nde var, Fatih’te var, Anadolu’da var. Modern ve lüks yerlerde İslâm, ara da mercekle ara. İki tane de polis dedektifi tut da öyle ara, parmak izlerine bak:

“—İslâm var mı yok mu?” diye ara. Gitmiş... Giyimde İslâm kalmamış, harekette, davranışta, düşüncede vesairede İslâm kalmamış. Birçokları kaymışlar gitmişler...

Allah bizleri şaşırtmasın. Şaşıranları da doğru yola hidâyet eylesin.

Ve her şeyin belkemiği seks duygusu olmuş. Gazeteler, mecmualar, eğlence yerleri, ticaret, giyim, kuşam, moda... Yaz modası, kış modası... Türk Hava Yolları'nın okuyuculara magazini, aylık mecmuası var. Sayfaları çeviriyorum; moda... Eyüp'ten de bahsediyor, tamam güzel. Güzel şeylerden bahsediyor. Moda; uzun kıyafet, uzun kol, uzun etek, göbek açık. Kadının göbeği görünüyor, göğsü görünüyor. Modaymış! Kıyafetler böyle. Kışlık kıyafetler sadrazam kavuğu gibi, Mevlevî külâhı gibi, cübbe vesaire; ama ille bir yerinden bir yırtmaç, ille bir haram yer görünecek. Bu nedir?

Seksin modayı dahi istila etmesi demektir.

Ve buradan insanların çoğu gümbürtüye gidiyor. Ferc, namus duygusu dediğimiz şey çok kuvvetli bir duygu olduğundan birçok kimse buradan İslâmiyet'le, cennetle olan bağlarını koparıyor, kendisini tehlikeye düşürüyor, muhterem kardeşlerim.

Namaz kılacağız, bir. Zekât vereceğiz, iki. Emanete riayet edeceğiz, üç. Namusumuzu korumaya gözle bakmaktan başlayarak dikkat edeceğiz.

İlk bakışta gözüne bir şey takıldı, normal. İkinci bakış şeytandandır.

Bizim tarikatımızda bir prensip vardır: *Nazar ber kadem*.

Birinci prensibi: *Hûş der dem*. Dervişin her zaman aklında Allah olacak, aklı başında olacak.

İkincisi: *Nazar ber kadem*. Gözü pabucunun ucunda olacak, ayağında olacak. Tabii bu prensibin derin mânası var. Başı yere eğik olacak. Etrafa baktı mı insan çok fena... Çünkü birçok yerde İslâm kalmamış, şeytan hâkim olmuş ve her şey şeytanî düzene göre kurulmuş. Her şey insanı İslâm'dan koparıp şeytanın tuzağına, cehenneme çekmek için ayarlanmış. Işıklı reklamlar, gazeteler, mecmualar, sayfalar, giyimler, kuşamlar, hepsi böyle... Bunun bir çaresini bulmak lazım ve şuurlu bir şekilde bunun yok olması, olmaması, yayılmaması, gerilemesi için çalışmak lazım.

(*Ve'l-batn*) *Batn*, Arapça'da "karın" demek. Karnı garanti etmek ne demek?

"—Haram lokma yememek. Haram bir şey yememek, içmemek." demek.

Lokmanın haramlığı bazen lokmanın cinsinden olur. Domuz eti haramdır, yiyemezsin. Şarap haramdır, içemezsin. Bundan olur. Bazen kazanılış şeklinden olur. Faiz haramdır, yiyemezsin. Yalanla, dolanla, aldatmayla aldığın haramdır. Haksız mirastan, gasp ve saire yoluyla aldığın haramdır. Elmadır ama, zeytindir ama, temizdir aslında ama senin kesb ediş tarzın yanlış olduğundan haramdır. Onu yapmaman lazım.

Dükkânın vardır, ticarete riayet ediyorsundur, İslâmî prensiplere uyarak ticaret yapıyorsundur. Cuma günü dükkânın açıksa, ticaret yapıyorsan, Cuma vaktinde haramdır. Allah haram kılmıştır, dükkânı kapayacaksın, namaza geleceksin diye. İşte bu işin böyle çeşitli incelikleri vardır. Bu da ilimden öğrenilecek, alimden öğrenilecek.

Karnını haram lokmadan bir insan koruyamazsa mutlaka cehenneme düşecek ve yanacak. Mutlaka! Haramla biten teni ancak cehennem ateşi yakıp temizler. Ateşle temizlenir. Bu işi ateş temizler, başka şey temizlemez. Hani diyorlar ya; "Bu işi ancak kan temizler." Yani 'dan dan dan...' "Ancak öyle temizlenir" mânasına, silahlar konuşur diye... Haramı ne temizlermiş?

Su temizlemez. Ancak ateş temizler. Cehennem ateşi temizler. Onun için haramın mideye girmemesi, vücuda katıştırılmaması lazım geliyor.

"—E hocam, şimdi yaktın bizi... Ne yapmamız lazım? Ya daha evvelki hayatımızda böyle çeşitli haramlara bulaşmışsak?"

Bir, aşk ile sıdk ile tevbe edeceksin:

"—Yâ Rabbi! Ben şimdiye kadarki hayatımda cahillik ettiysem,haramlara günahlara bulaştıysam beni affeyle…" diyeceksin.

İki, telafi cihetine gideceksin. Yani affettireceksin, bir de onu telafi ettirme cihetine gideceksin. Ve bundan sonra da harama bulaşmamaya dikkat edeceksin.

Feyz almanın, iyi derviş olmanın, iyi kul olmanın, Allah'ın sevgili kulu olmanın yolu karnına helâl lokma yemektir, ağzından helâl lokma geçmesidir, çocuğuna helâl lokma yedirmektir. Buna çok dikkat edin!

Ve sonuncusu: (*Ve'l-lisâni*) "Dil."

Bir insan dilini garanti ederse, o da önemli.

Dilin garantisi nasıl olacak?

Bu dil yalan söylemeyecek, küfür sözü söylemeyecek, gıybet etmeyecek. Bu dil adam çekiştirmeyecek, ara bozmakta, laf taşımakta, Allah'ın sevmediği işleri söylemekte kullanılmayacak. Bu dil Allah'ı zikretmeli, hakkı söylemeli, Kur'an okumalı, Allah'ın sevdiği yolda çalışmalı. Dilini koruyan kurtulur.

"—Ekseriyetle insanların cehenneme düşme sebebi" diyor Peygamber SAS Efendimiz, iki dudağı arası ile iki bacağı arasıdır."

Ne kadar kısa söylüyor bak, gayet kolay. İki dudağı arası ne demek? Dil. Yani "Ağzına, lafına sahip olmayan başına belayı alır, cehenneme düşer." demek. "Ne söyleyeceğini düşünmeyen, söylediği söze dikkat etmeyen cehenneme düşer." demek. Ekseriyetle ondan düşüyorlarmış. Bu, iki dudak arası.

İki bacak arası da seks, ferc dediğimiz hâdisedir. Yine o ekseriyetle insanları cehenneme düşürüyormuş.

Peygamber Efendimiz SAS bizlere cenneti tekeffül ediyor. "Cennete girersiniz." diyor; ama biz ona neyi tekeffül etmemiz lazım?

Altı şeyi: Bir, namaz. İki, zekât. Üç, emanet. Dört, ferc. Beş, batın. Altı, lisan… Bunları garanti ederseniz, söylediğim şekilde kullanırsanız cennete gireceksiniz.

Hem kolay, hem de zor. Kötü şeylere alışmış bir insan için kötülüklerden vazgeçmek zor. Ama zaten böyle alışmış bir insan için gayet kolay.

"—El-hamdü lillâh namazı kılıyoruz hocam, ne var, kılarız. Yaparız bu işi. Zekâtı veririz. Emanete riayet ederiz. Allah yolunda yürümeye çalışırız. Hainlik yapmayız. Namusumuzu kollarız, harama bakmayız. Haram lokma yemeyiz, midemize helâl lokma girmesine dikkat ederiz. Dilimize sahip oluruz. Tamam, gireriz cennete…"

Güzel şeylere alışmış için çok basit, cennetin şartları çok kolay. Bir insan:

"—Kolaymış ya cennete girmek. Tamam, el-hamdü lillâh, cennete girmek kolaymış..." diyebilir.

Ama kötülüklere alışmış için de zor. Bu toplum için de

zor. Dikkat edin, Allah'tan yardım dileyin, Allah kolaylaştırsın.
Allah hepinizden razı olsun…

e. İman ve Güzel Ahlâk

Söz biraz uzadı, 1 saat 15 dakikayı buldu. Ama hadisler üç tane olsun diye üçüncüyü de okuyorum.

Ebû Hüreyre RA'dan rivayet edilmiş.

Bu hadîs-i şerîfi ezberlemenizi, hatırınızda iyi tutmanızı diliyorum. Diyor ki Peygamber SAS Efendimiz:[110]

أَكْمَلُ المُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا (حم. د. حب. ك.
عن أبي هريرة)

RE. 70/ (*Ekmelü'l-mü'minîne îmânen ahsenühüm hulükan*)

(*Ekmelü'l-mü'minine îmânen*) "Mü'minlerin imanı en kâmil olanı, en kuvvetli imanı olanı kimdir? (*Ahsenühüm hulükan*) Ahlâkı en güzel olandır."

Allah Allah... İmanı en kuvvetli olan mü'min kimmiş? Ahlâkı en güzel olanmış.

Ahlâkı kötüyse?

Bu adam sinirli, bu adam kızgın, bu adamın yanına yanaşılmaz; önüne gidersen süser, ardına gidersen teper, yanaşırsan ısırır, uzakta durursan şöyle yapar, böyle yapar... Kötü huylu. Ama hacıymış, camiye namaza gidermiş, sakallıymış...

Ben onu bilmem, işte hadîs-i şerîfi okuyorum. Herkes kendisini hadîs-i şerîfe göre ayarlayacak. Kimseye kastımız yok, Peygamber

---

[110] Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.390, no:1082; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XII, s.292, no:4062; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.527, no:10829; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.43, no:1; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.356, no:4420; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.192, no:20572; Dârimî, *Sünen* c.II, s.415, no:2792; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.60, no:26; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.227, no:479; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VII, s.237, no:4240; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.397, no:7945; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.313, no:2373; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.IX, s.471, no:3787; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VIII, s.328, no:25830; Heysemî, Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.222, no:194; Ebî Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.2, no:5130; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.403, no:4379.

Efendimiz'in sözlerini naklediyoruz.

Sonraki hadis-i şerif yine aynı kelimelerle başlıyor. Ebû Said el-Hudrî RA'dan rivayet edilmiş. Sonra Peygamber SAS Efendimiz güzel ahlâkı açıklıyor:[111]

أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَاناً أَحْسَنُهُمْ خُلُقاً ، الْمُوَطَّؤُونَ أَكْنَافًا ، الَّذِينَ يَأْلَفُونَ وَيُؤْلَفُونَ ؛ وَلاَ خَيْرَ فِيمَنْ لاَ يَأْلَفُ ، وَلاَ يُؤْلَفُ (طس. عن أبي سعيد)

RE. 70/ (*Ekmelü'l-mü'minîne îmânen ahsenühüm hulükan, el-muvattaûne eknâfen, ellezîne ye'lefûne ve yu'lefûne; lâ hayra fî men lâ ye'lefu, ve lâ yu'lefu.*)

(*Ekmelü'l-mü'minine îmânen*) "Mü'minlerin imanı en kâmil olanı, en kuvvetli imanı olanı kimdir? (*Ahsenühüm hulükan*) Ahlâkı en güzel olandır."

Mü'minlerin iman bakımından en kâmili, en olgunu ahlâkı en güzel olandır. Ahlâkın güzelliği nedir? Peygamber Efendimiz biraz da onu açıklıyor:

(*El-muvattaûne eknâfen*) "Yanları yumuşak olan."

Ne demek bu yanların yumuşaklığı? "Sert değil, problemli değil, sivri tarafları yok" demek. Yumuşak, yumuşacık...

(*Ellezîne ye'lefûne ve yu'lefûn*) "Kendisi başkalarıyla güzel geçim yapabilen, ülfet edebilen; başkaları da kendisine gelip onunla güzel ülfet yapabilecek durumda gören kimse."

Sen başkalarıyla geçinebiliyorsan, başkaları da senin yanına yanaşabiliyorlarsa, seviyorlarsa, geçinebiliyorsa, işte bu… Yumuşak kenarlı, omuzlu, yani sivri değil… Geçimli, başkasıyla kendisi geçiniyor, başkaları da yanına gelebiliyor.

(*Lâ hayra fî men lâ ye'lefu, ve lâ yu'lefu*) "Kendisi başkalarıyla ülfet edemeyen, ahbaplık, arkadaşlık, dostluk, samimiyet tesis edemeyen, başkaları da yanına yanaşıp da onunla dostluk edemeyecek durumda olan bir kimsede hiçbir hayır yoktur." diyor

---

[111] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.350, no:7697; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.47, noı:12668; Ebû Hüreyre RA'dan.
Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.48, noı:12669; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.10, no:5179; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.175, no:522.

Peygamber Efendimiz.

O halde herkes kendisine dikkat edecek, muhterem kardeşlerim. Kendisini bu terazide tartacak:

"—Nasılım? Toplum içinde nasıl sayılıyorum? Sinirli miyim? Problemli miyim? Ben kalktığım zaman arkamdan ne diyorlar? Benim yanlarına gitmemi istiyorlar mı? Benimle gelip konuşuyorlar mı? Ben onların yanına gidebiliyor muyum?.."

Avustralya'dayız. Adam sarık sarıyor, cübbe giyiyor, yâni çocuk. Sydney'de Auburn camiindeyiz. Kandil gecesi, Beraat kandili. İnsanın bir senelik ecelinin, rızkının, kaderinin yazıldığı tespit edildiği kandil gecesinde bize orda konuşma verdiler. Kubbeli büyük bir câmi. Yâni çok büyük bir cami. O camide, ilân ettiler radyolardan filân, biz konuşma yapıyoruz. Tanıdığımız insan. Yâni biz camiye gittik oturduk. Yanımızdaki kalktı gitti.

Tanışıyoruz. Daha önceleri gittiğimizde bizi evlerine misafir etmiş olan insanlar. Çocuğu, camiye girerken sabah namazında, caminin sağında başını çeviriyor. E ne yaptık biz bunlara? Ben onlara ne yaptım? Ben onlara hiçbir şey yapmadım. Onlara ne yapabilirim. Ben İstanbul'dayım, onlar Sydney'de. Siyâsî farklılıktan, zihniyet farklılığından o orada bilmem hangi görüşün temsilcisiymiş. O görüşün temsilcisi olan hoca, onun da amiri olan hoca, ben Sydney'e gittiğim zaman beni ziyarete geldi:

"—*Es-selâmü aleyküm* hocam!" dedi, çok hürmet gösterdi, izzet itibar gösterdi.

Bu onun aşağısında. Ama camide ben şuraya oturdum diye o, yakından kalktı arkalara gitti. Oğlu selâm vermedi. Ne oluyor. Oğlu Cemaâtüt-Tebliğ'denmiş, sarıklı, cübbeli…

Yâ kandil gecesi, insaf, merhamet! Yâni müslümansın. Ben seninle bir alış-veriş yapmadım. Senin tavuğunu kışalamadım. Senin aleyhinde bir söz söylemedim. Senin doğrudan doğruya bir işin, bir problemin yok. İnsanların zihniyetleri aynı olmaz. Gel de sebebini sor, anlatayım. Neden olduğunu da söyleyeyim yâni, bir şey varsa, senin bir şeyin varsa. Senin o girdiğin şeyin ben özünü, aslını, esasını biliyorum. Kuranlardan birisi benim. Yâni bu işi

bilmeyen bir insan değilim, çalışmayan bir insan değilim. Her şeyini biliyorum.

Kandil gününde bir insanın bir mü'mine dargın kalması, "Hoş geldin" dememesi... Yâ insan, fikir farklı olabilir. Bakın bizim iki gün önce Ankara'da Akra FM Radyo yayınımızın açılış merasimi vardı. Ankara kısa dalga, FM dalgası Akra yayına başladı, bizim yayınlarımız, İstanbul'daki gibi. Oraya kimler geldi? Şu partinin başkanı geldi, bu partinin bakanı geldi, filânca öteki partinin milletvekili geldi, beriki partinin milletvekili geldi, belediye başkanı, yardımcısı geldi, mahallî belediyelerin başkanları geldi, yazarlar geldi, profesörler geldi, filâncalar geldi...

E biz bunlardan şunun fikrindeysek, ötekinin fikrinde değiliz. Yâni biraz fikir çeşitli insanlarda, fikir farkı vardır. Ama geldiler, nezâketen. Nezâket diye bir şey var, insanlık diye bir şey var, müslümanlık diye bir şey var! Yâni ne oluyorsun? Mü'minin mü'mine dargın durması helâl değil ki. Üç günden fazla dargın durması helâl değil.

Sonra senin rütben ne, bilgin ne, görgün ne? Ben senin bildiğinin elli misli fazlasını biliyorum. Gel sana onları öğreteyim. Yâni senin bildiğin şey şu kadarcıksa, ben onun tonlarla, tırlarla miktarını biliyorum. Gel sana onları, istersen, bir bir anlatayım. Yâni bilgin yok, görgün yok, tecrüben yok. Sana da bir şey yapmamışım. Bu nedir? Bu, insanların cahilliğidir. Cahillerin pek kusuruna bakmamak lâzım. Bunu da söylemek icab ediyor muhterem kardeşlerim!

Şu müslümanların arasındaki ihtilâfların bir kısmı tarikat farkıdır. Falanca tarikattan diye dedikodu yapıyor. Allah gıybeti, dedikoduyu, birisinin aleyhinde konuşmayı sever mi? Sevmez. Hele o söylediği söz yalansa yakışır mı, yanlışsa?.. Yakışmaz, yapıyor. Rekabet duygusuyla. Tekke, tekkeyle rekabet edeceğim diye, biz yapmıyoruz, o yapıyor.

Bizim içimizden çıkmış ihvanımız; ben tekkenin başındayım, şeyhim; mürid diyor ki:

"—Şeyh bana tâbi olacak."

Öyle şey olur mu? Tarihin hangi devrinde görülmüş? Böyle dangalaklık olur mu yâni? Var mı hiç, hani dünyanın neresinde görülmüş?

Bak Peygamber Efendimiz ne diyor:[112]

اَلْعُلَمَاءُ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ (عد. وأبو نعيم عن علي)

(*El-ulemâu veresetü'l-enbiyâ*) "Alimler peygamberlerin vekilleridir, varisleridir, halifeleridir."

(*El-ümerâü veresetül enbiyâ*) "Emirler, komutanlar, peygamberlerin varisleridir." diye bir hadis var mı? Yok!

Sen bir zaman bizim dervişimizdin, sonra dervişlikten ne hakla

---

112 Râfiî, *Ahbâr-ı Kazvin*, c.I, s.210; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.235, no:28677; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.742, no:1751, *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIV, s.367, no:14508.

çıkıyorsun, niye çıkıyorsun? Dinlemeye mecbursun.

Sultan Ahmed padişahtı ama Aziz Mahmud-u Hüdâî Hazretleri'nin dervişiydi. Fatih Sultan Mehmed padişahtı ama, Akşemseddin, o geldiği zaman ayağa bile kalkmazdı, mahsustan, ayağını uzatmış. Terbiye edecek, çocuk o çünkü, terbiye edecek.

"—Şöyle yapacaksın, böyle yapacaksın" demiş. Muhasarayı kaldırmaya kalkmış; "Kaldırmayacaksın, devam edeceksin. Allah'ın emriyle fetih olacak!" demiş. Manevî fatihi o...

Evet, Aziz ve muhterem kardeşlerim, üçünçü hadis-i şerifi tamamlamış olduk:

"—Mü'minlerin imanca en olgunu, ahlâkı en güzel olanıdır."

Yumuşak olacak, ahlâkı güzel olacak, öyle geçimli olacak. Kendisi başkalarıyla geçinecek, başkaları kendisiyle geçinebilecek. Durup dururken ilgiyi kesmeyecek, darılmayacak, küsmeyecek. Yan yan bakmayacak, insaflı olacak. Allah'ın rızasını düşünecek, Allah yolunda yürüyecek. Allah'ın emirlerini tutacak. Rasûlüllah'ın tavsiyelerini tutacak...

Allah bizi ahlâkı güzel olanlardan eylesin. Yolunda daim eylesin. Cennetiyle cemâliyle cümlemizi, sonuç olarak güzel bir ömür geçirip, müşerref olanlardan eylesin... Allah hepinizden razı olsun, hepinize teşekkür ederim. Haklarınızı helâl edin!

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

22. 01.1995 – İskenderpaşa Camii

20. ŞÜPHELİDEN SAKININ!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn…
Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

أَمْثَلُ مَا تَدَاوَيْتُمْ بِهِ الْحِجَامَةُ ، وَالقُسْطُ الْبَحْرِي

(مالك ، حم. عن أنس)

RE. 83/7 (*Emselü mâ tedâveytüm bihi'l-hıcâmetü ve'l-kustü'l-bahriyyü*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!
Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun... Allah-u Teàlâ Hazretleri iki cihanın her türlü hayırlarına cümlenizi sevdiklerinizle beraber nâil eylesin… Cennetiyle, cemâliyle müşerref eylesin…
Peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ SAS'in hadîs-i şerîflerinden bir miktar okumak üzere toplanmış bulunuyoruz.
Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına geçilmeden önce Peygamber SAS Efendimiz'in rûh-i pâkine; ve onun âlinin, ashâbının, etbâının ve hâssaten makam-ı irşâdının vârisleri ulemâ-i muhakkıkîn, meşâyih-i vâsılîn, mürşidîn-i kamilîn-i mükemmilîn, evliyâullah sâdât u meşâyih-i turuk-u aliyyemiz büyüklerimizin ruhlarına;
Bu beldeleri fetheden fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye;

Uzaktan yakından bu dersi takip, derse iştirak etmek üzere uzun mesafeleri göze alarak, aşk ile, şevk ile bu hadîs-i şerîfleri dinlemeye gelen siz kardeşlerimizin de âhirete göçmüş bütün geçmişlerinin, sevdiklerinin ruhlarına hediye olsun, ruhları şâd olsun, kabirleri nur dolsun, makamları a'lâ olsun diye;

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizlere de dünya ve ahiretin hayırlarını ihsan eylesin, iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin diye bir *Fâtiha*, on bir *İhlâs-ı Şerîf* okuyup öyle başlayalım!

…………………

a. Hacamat ve Kustu'l-Bahrî

Okuduğumuz hadîs-i şerîfler, *Râmûzü'l-Ehàdîs* isimli hadis kitabımızın, Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddîn Efendi Hocamızın telif etmiş olduğu eserin 83. sayfasında 7. hadîs-i şerîf ve devamı olacak Allah'ın izniyle...

Bu 7. hadîs-i şerîf, Enes RA'dan rivayet edilmiş. Tirmizî'de, Müslim'de, Buhâri'de, Ahmed ibn-i Hanbel'de olan bir hadîs-i şerîf.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[113]

أَمْثَلُ مَا تَدَاوَيْتُمْ بِهِ الْحِجَامَةُ ، وَالْقُسْطُ الْبَحْرِي

(مالك ، حم. عن أنس)

RE. 83/7 (*Emselü mâ tedâveytüm bihi'l-hıcâmetü ve'l-kustü'l-bahriyyü*) "Hastalıklarınızı iyileştirmek, tedavi etmek için, kullandığınız ilaçların, devaların en uygunu, en iyisi hacamattır ve kustu bahrî denilen malzemedir, ottur." diyor, Efendimiz.

Hacamat; kan almak, aldırmak anlamına gelir. Deriyi çizmek suretiyle kanın bir miktarını akıtmaktır. Peygamber SAS Efendimiz, bu hadîs-i şerîfinde bunu tavsiye ediyor. Bunun bir güzel tedavi şekli olduğunu, uygun bir tedavi şekli olduğunu ifade

---

[113] Buhàrî, *Sahîh*, c.XVII, s.452, no:5263: Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.182, no:12906; Ebû Avâne, *Müsned*, c.III, s.357, no:5289; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.368, no:23904; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.VI, s.330, no:2822; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.24, no:28185; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VI, s.376, no:5384.

buyuruyor.

Bir de *kustu bahrî* denilen, buruna çekilen bir malzeme. Bizde bir ot vardır, buruna sıkıldığı zaman burnu çok akıttırır, sinüzit denilen hastalıkta; burnun üst taraflarındaki bölgelerde meydana gelmiş olan iltihapları akıttırıp rahatlattırıyor, iyi ediyor. O ilaç olabilir, o ot olabilir. Bunları güzel birer deva olarak tavsiye etmiş Peygamber SAS Efendimiz.

Doktorlar, bu malzemeleri incelesinler. Bizim sahamız tıp değil ama sinüzite o ilacın çok iyi geldiğini duyuyoruz.

Başka hadîs-i şerîflerde Efendimiz'in tavsiye ettiği bazı maddeler var, onların da çok şifalı olduğunu deneyenler söylüyorlar. Bir tanesi, biliyorsunuz şu çöreklerin üstüne konulan siyah, susam büyüklüğünde, siyah renkli bir ot var, *çörek otu* deniliyor; o.

Amerikalılar merak etmişler, bu müslümanların peygamberi böyle bir ot tavsiye etmiş filan diye; AIDS hastalarına günde belli bir miktarda vermişler; onlarda bile faydası olmuş. Rasûlüllah SAS Efendimiz'in böyle tavsiyelerinde çok büyük faydalar var.

İslâm'ın kendisi ilaç zaten… Peygamber Efendimiz'in zamanında birisi doktor olarak Medîne-i Münevvere'ye gelmiş de hiç iş yapamamış; hiç... Hiçbir hasta müracaat etmemiş kendisine… Hiçbir iş yapamamış, para kazanamamış. Yabancı bir doktor gelmiş, kimse müracaat etmemiş. Çünkü müslümanlar Allah'ın emirlerine, Peygamber Efendimiz'in sünnetine uygun yaşadıkları zaman sonsuz faydalar hâsıl oluyor, bu faydaların bir kısmı da insanın bedenine ait. Bedeni de rahat oluyor, ruhu da rahat oluyor, ailesi de rahat oluyor. Her bakımdan huzura, rahata, sıhhate, afiyete kavuşuyor İslâm'ın emirlerini tam uyguladığı zaman.

Bizim bu güzel mikrofon sistemini yaptıran hacı kardeşimiz var, Allah razı olsun, ne kadar güzel yapılması gerekiyorsa öyle yapılsın diye emir vermiş; tashih edilsin, düzeltilsin. Çünkü biz buraya oturduğumuz zaman bir yerden bir cızırtı, arıza, oluyordu. Onu yaptıran kardeşimiz diyor ki;

"—Hocam, pazartesi perşembe günü oruçlarını tuttum mu, ilaç almaya lüzum kalmıyor."

Bir yere beraber gittik akşam, çıkarttı, ilaçlar alıyordu, o zaman söyledi bunu.

"—Pazartesi perşembe oruçlarını tutarsam bu ilaçları almaya lüzum kalmıyor." diyor. "Bir de *eyyâm-ı bîz* oruçlarını tuttum mu…"

"—Eyyâm-ı bîz ne demek?"

Mehtaplı gecelerin gündüzlerinde, Arabî ayların 13, 14, 15'inde tutulan oruçlar. Geçti, şimdi 16'sı, 17'si oldu. Birkaç gün önce mehtaplı gecelerin gündüzlerinde oruç tutulabilirdi.

"—Bir de onları tuttum mu hiç ilaç kullanmıyorum." diyor.

Halbuki kalp hastası kendisi, bayağı ciddi ilaçlar taşıyor, yanından eksik etmiyor. "Ama oruçlara riayet edince ilaç kullanmaya ihtiyaç kalmıyor." diyor.

Tabi yatmaya, kalkmaya, yemeye, içmeye, oruca, ibadete, uykuya her şeye dikkat ettiği zaman, İslâm'ın kendisi şifa zaten; müslüman sapasağlam oluyor. 100 yaşına geliyor, camiye tıkır tıkır sabah namazına gidiyor. 110 yaşına geliyor, 130 yaşına geliyor;

sigara kullanmaz, içki kullanmaz, vücudunu yıpratmaz ise kötü yollarda bulunmadığı için vücudu dinç kalır. El-hamdü lillah, her bakımdan sıhhatli oluyor.

Bunların yanı sıra, Efendimiz'in tavsiye ettiği bazı böyle kıymetli malzemeler var. Bunları da doktorlar incelesinler. Mesela kan aldırmanın, kan vermenin çok faydalı olduğunu, insanın bedenini tazelediği her zaman söyleniliyor, teşvik ediliyor. Kan bankası, bize kan gelsin diye söylemiyor bunu, hakikaten kan verdiği zaman insanın vücudunda bir rahatlama oluyor diye söylüyor.

Hacamat; işte kan aldırmak, o devirde yapılan bir şey, kan alma şekli. Öteki maddeleri de, çörek otu olsun, kustu bahrî olsun, daha başka maddeleri de bizim doktor kardeşlerimiz incelesinler, araştırsınlar, bulsunlar.

Mesela, *misvak* dişlere çok sıhhat veriyormuş. Bir ilköğretim müfettişi, Burdur'a gitmiştik senelerce önce, İmam-Hatip Okuluna teftişe gitmiş. Çocuklara demiş ki;

"—Misvak kullanmasak da diş fırçası kullansak olmaz mı?"

Çocuklar misvakı tercih etmişler;

"—Misvak daha iyidir."

Onu, bizim profesöre müslümanları kınayarak anlatıyordu;

"—Bak, ne kadar geri kafalılar ki, diş fırçasını değil de iptidaî misvak ağacını teşvik, tercih ediyorlar, onu kullanmayı diş fırçasından daha uygun görüyorlar…" filan diye ayıplıyor.

"—Modern bir insan diş fırçası kullanır ya, neymiş yani misvak?!" gibi bir hava içinde.

Halbuki sonradan öğrendim, sunî kıllarla yapılan diş fırçalarının bir kısmı domuz kılından yapılıyor. O zararlı zaten.

Neden zararlı?

Kılın içinde bir kanal var. Kıl böyle bize küçük gibi görünüyor ama onun içine mikroskopla baktığın zaman büyük bir şeyle, kanal var; içine mikroplar yerleşiyormuş, çok fenâ oluyormuş. Sen bu sefer dişlerini fırçalıyorsun, yara oluyor. Doktora gidiyorsun:

"—Niye yara oldu? Ben çok temizlik yapıyorum…"

Antalya'da çok kıymetli bir deri mütehassısı kardeşimiz var. Sosyetik bir bayan gelmiş.

"—Başımda bir kaşıntı, hastalık, cilt hastalığı var doktor."

demiş.

Doktor bakmış:

"—Hanım, bitlenmişsin sen!" demiş. Bit, resmen bit.

Hemen kızmış böyle:

"—Ne demek, ben her gün yıkanıyorum." demiş.

Her gün yıkanıyorsun ama ne yapıyorsun? Şampuan kullanıyorsun. Nasıl şampuan kullanıyorsun?

Yumurtalı şampuan kullanıyor.

Tamam, omlet yap bari... Yumurtalı şampuan saçına yapışıyor, bitler de onu seviyor, geliyor yerleşiyor.

Zengin, sosyetik mahallelerin okullarında bit muayenesi yapıyorlar, çocuklarda bit çıkıyor. Neden?

O kadar yumurtası bol olunca, oraya hayvan havadan, sudan, bir yerden geliyor, yerleşiyor. Bizim zeytinyağını beğenmezler, zeytinyağından yapılmış sabunları, vakıfların yaptığı, en güzeli o. Öteki sabunla elini yıkıyorsun, elinde bir şey yapışıp kalıyor. Sonra hangi yağdan yaptılar, domuz yağından mı ve saireden mi diye düşünüyorsun?

Kılla yapılan fırçanın kıllarının arasında delik olduğundan, oraya mikroplar yuvalandığından, bir kere doğru değil. Ötekiler de fırçalarken kırıldığından, mideye gidebiliyor, onları kullanmak da doğru değil.

Halbuki bu misvak ağacının içinde öyle bir madde varmış ki antiseptikmiş, yani mikropları öldürücü, ağzı temizleyiciymiş. Mideye de faydası varmış. Zaten;

"—Misvakın on tane faydası var." diye Efendimiz hadîs-i şerîfte bildiriyor;

"—Ağzı temizler, ağız kokularını giderir, birtakım göğüs hastalıklarına iyi gelir, mideye şifa verir…" diye şifalarını sayıyor.

Ankara'da bir araştırıcı, kıymetli diş doktoru var, kardeşimiz, Fikret Bey diye, o incelemiş;

"—Hocam, misvak kullanan insanların diş etlerinde *piyore* hastalığı olmuyor." diyor. Halbuki halkın yüzde doksanında olan bir hastalık, yüzde sekseninde olan bir hastalık. Herkesin diş etleri iltihaplı, kızartılı filan, dişleri sallanıyor, kökü çürük, kökünde bir

çürüme oluyor, iltihaplanma oluyor. İşte o, misvak kullananlarda olmuyormuş.

Gördün mü işte, bak, sen ilericilik namına domuz kıllı diş fırçasını tercih etmeyi ilericilik sanıyorsun ama incele bakalım...

Hani Mevlânâ Hazretleri, çok hoşuma gidiyor Rh.A, diyor ki:

چند خوانى حكمت يونانيان
حكمت ايمانيان را هم بدان

Çend havâni hikmet-i yunâniyân,
Hikmet-i îmâniyân ra hem bidân.

“Madem okuyorsun şu Yunanlıların felsefesini; gel bir de imanlıların felsefesini oku!” diyor.

Bir de şunu dinle mübarek, hiç olmazsa hâkim yerine koy kendini, iki tarafı dinle, tek taraflı karar verme. Bir incele bakalım.

Bizim doktor incelemiş, çok faydalı diyor. Âlet yapmış özel, bana gösterdi, misvakı kesecek, şurasına yerleştirecek, fırça gibi her tarafına ağzın ulaşması için bir araştırma yapıyor.

Milletlerin ileri gitmesi neden?

Araştırıp yenilikleri bulmasından, uygulamasından kaynaklanıyor. Eskiden insanlar bir yerden bir yere atla, deveyle giderlerdi. Sonradan ne kadar nakil vasıtaları gelişti; kocaman uçaklar havalarda uçuyor. Üç yüz kişi, üç yüz kırk beş kişilik, bilmem kaç kişilik uçaklar, kaç katlı uçaklar. İçeride masa, yüznumara, lavabo, koltuk, televizyon var, vesaire var; oturuyorsun, arkadaşının yanına gidiyorsun, konuşuyorsun. Havada apartman uçuyor. Bunlar bir araştırmanın sonunda oluyor. Demek ki araştıracağız.

Bizde şimdi tek taraflı bir körlük, bir tarafa bakmak, öbür tarafı görmemek tarafı var. Batı güzel, Batı’nın her şeyi güzel; Doğu kötü, Doğu’nun her şeyi çirkin.

Yanlış!

İncele, sonunda o sonuca geliyorsan tamam; kötüyse kötü, ne yapalım… Ama incelemeden desteksiz, mesnetsiz atma. Sonra, taraf tutma. İlim adamı taraf tutmaz; meseleyi bîtaraf olarak inceler. Taraf tutacaksan kendi tarafını tut, düşmanının tarafını

tutma. Adam işte Avrupalı, altını yıkamaz, üstünü yıkamaz, gusül abdesti almaz… Bu adam bize örnek olabilir mi?

Onun için Peygamber SAS Efendimiz'in çağında insanların, çok imkânları yoktu, orası mahrumiyet bölgesi idi ama Efendimiz'in söylediği her şey çok güzel. Bak bir dal parçasıyla muazzam diş temizliği sağlıyor, diş hastalıklarını engelliyor. Oruçlarla, hayatın tarzıyla, insanın rûhen, bedenen sıhhatini sağlıyor.

İslâm'ın cinsel hayata bakışını inceleyin; rahatlattırıyor, herkesin havasını alıyor, stresini gideriyor, mutlu bir insan tipi ortaya çıkıyor. "Evlen kardeşim!" diyor, evliliği teşvik ediyor. Ama "gayrimeşru yola sapma!" diyor. Nesli de, namusu da, aileyi de, çocuğu da koruyor; her şeyi koruyor.

İslâm'ın her şeyi güzel!

Ama demişler, bizim bir profesör, bakanlık da yapmış olan kardeşimize, meşhur gazetecinin birisi;

"—Efendim, İslâm'da dört evlilik olur mu?" bilmem ne filan.

Geçen gün öğrendim; Endonezya'ya gitmiş bir tüccar kardeşimiz var. Dedim;

"—Ben Endonezya'yı görmedim, biraz anlat."

"—Hocam, Endonezya'da kadınların nüfusu, doğum oranı erkeklerden üç kat fazla."

Yüzde yirmi beş civarında erkek doğuyormuş, yüzde yetmiş beş gibi kadın oluyormuş.

Ne olacak şimdi bu durumda? Gel bakalım çöz bu problemi. Mecburen birkaç hanımla evlenecek.

İslâm sadece bir çağa, bir ümmete, bir bölgeye mahsus bir din değil ki… İslâm cihanşümul bir din! Her şeyi düşünmüş, ölçmüş, biçmiş.

Âlemlerin Rabbi tavsiyede bulunuyor. Normal olarak evlilik var ama İslâm'da flört yok, dalga geçmek yok, metres edinmek, zinâ, harama bakmak, gözünü nâmahreme çevirmek yok. İslâm daha güzel. Her iki taraf razı oluyor, evleniyorlar.

Öbür tarafta?

Öbür tarafta namuslar ayaklar altına alınıyor, kadınlar mahvoluyor, yuvalar yıkılıyor, bir sürü felaket…

Onun için, incelediğimiz zaman İslâm'ın her şeyinin güzel

olduğunu anlıyoruz, el-hamdü lillâh... Yirminci Yüzyıl'da bütün sistemler gümbür gümbür yıkılıyor. İnsanların en güzel sistem diye ortaya koydukları; sosyal adalet, komünizm, sosyalizm, kapitalizm ve saire…

Hangi beşerî sistem kaldı ayakta? Hepsi gümbür gümbür yıkıldı. Hepsinin kusurları, hataları, cinayetleri, gaddarlıkları, zulümleri, hepsi ortaya çıktı.

Hangisi sapasağlam duruyor?

İslâm! İslâm sapasağlam ayakta duruyor! Günden güne de parıldayarak, pırıl pırıl, ışıl ışıl, tertemiz, asaletli, soylu… Karşında emsalsiz güzellikte bir sistem olarak duruyor. Yaşa, yaşadığın zaman işte öyle, her bakımdan mutlu oluyorsun.

Şu Yirminci Yüzyıl'ın insanlarının daha yarım yamalak öğrendiği ağız-diş temizliği için Peygamber SAS Efendimiz'in bulduğu çareye bak. Allah'ın lütfu bu. Bir dal parçasıyla dişleri temizlemek, hem de o dal parçasının içindeki maddeler antiseptik olacak, ilaç olacak.

Hakikaten ağzına alıyorsun, Suudi Arabistan'a gittiğin zaman biraz misvak almakla anlarsan, misvakçının yanına gittiğin zaman;

"—Ver bakalım şöyle kalitelisini." diyorsun, ağzına alıyorsun; Allah… Tiryaki oluyor insan. Ne kadar güzel bir tadı var, ne kadar güzel bir lezzeti var, kendine göre bir baharatı var; çok güzel. İnsanın ağzından çıkarası gelmiyor. İşte o asitleri söndürüyor, mikropları öldürüyor, ağzı sıhhatlendiriyor. Diş etlerini kuvvetlendiriyor, iltihapları izale ediyor. İşte Allah'ın lütfu. En kolay bir şey. Yüzlerce, binlerce, milyonlarca lira para vermeye lüzum kalmıyor, basit tarafından halloluyor işler.

b. İmrü'l-Kays Hakkında

Dersimizin ikinci hadîs-i şerîfi, sayfanın 8. hadîs-i şerifi.

Sonra ne buyurmuş Peygamber Efendimiz:[114]

---

[114] İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IX, s.229; Ferve ibn-i Saîd ibn-i Afîf ibn-i Ma'dikerbi babasından, o da dedesinden.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.153, no:34448; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.378, no:5371.

امْرُؤُ الْقَيْسِ بْنِ حُجْرٍ قَائِدُ الشُّعَرَاءِ إِلَى النَّارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَهُوَ رَجُلٌ مَذْكُورٌ فِي الدُّنْيَا ، مَنْسِيٌّ فِي الآخِرَةِ "(كر. عن فروة بن سعيد بن عفيف بن معديكرب عن أبيه عن جده)

RE.83/8 (*İmruü'l-kaysi'bni hucrin kàidü'ş-şu'arâi ile'n-nâri yevme'l-kıyâmeti, ve hüve raculün mezkûrun fi'd-dünyâ, mensiyyün fi'l-âhireti.*)

Bu da Arapların meşhur bir şairi var, İmriü'l-Kays diye, babasının adı Hacer midir, Hicir midir artık… Harekesi yok burada, ansiklopedilere bakmak lazım. Hicr diyelim, Hicr oğlu veya Hacer oğlu neyse, İmriü'l-Kays.

Neymiş? Peygamber Efendimiz ne buyuruyor;

(*Kàidü'ş-şu'arâi ile'n-nâri*) "Şairlerin cehenneme giderken en önünde gidecek olan, grup başkanıdır. En önde gidecek, cehenneme en başta gidecek olanlardandır."

Ama nasıl? Arkasında grup var da grubun en başında, en büyük sorumlu olarak, o gidecek, kıyamet gününde…

(*Ve hüve raculün mezkûrun fi'd-dünyâ*) "O, dünyada namı yürüyen, namlı, anılan, sayılan bir şair, meşhur bir kimse…"

Arapların en meşhur şairi. Cahiliye devrinin en büyük şairi diyorlar, İmriü'l-Kays'a. Hani, Kâbe'ye kasideleri asılan cahiliye devri şairleri var ya, onlardan birisi bu.

"Dünyada tamam, namı yürüyor ama, (*mensiyyün fi'l-âhireti*) ahirette kimse adını bile anmayacak..." Cehennemin dibine gitmiş bir insan.

Ne olacak yani, onu kim anar, kimin aklına gelir?

Hiç kimse anmaz. Dünyada zikri var, ahirette unutulmuş bir kimse olacak diyor.

İmriü'l-Kays nasıl bir şair?

Bizim her yerden duyduğumuz, bildiğimiz cinsten; kadın, şarap, zevk, eğlence, flört üzerine yazılan gazeller, şiirler, aşk şiirleri ve saire filan var ya, işte öyle şiirler yazmış olan bir kimse İmriü'l-Kays. Yaptığı zinâları filan şiirinde anlatan bir şair bu İmriü'l-

Kays.

Eh, yazın çalan kışın oynar; bu dünyada eden âhirette ettiğini bulur. Bu dünya mühim değil. Bu dünyada insan Firavun gibi yaşarsa, Nemrut gibi yüksek mevkilere çıkarsa bile, İmriü'l-Kays gibi meşhur olursa, herkesin alkışladığı gözde bir sanatkâr olsa bile, sen yaptığı işin mahiyetine bak; nasıl bir iş yapıyor, yaptığı iş nasıl?

Bu hadîs-i şerîf varken nasıl olmuş da kadın üzerine, aşk üzerine, şiir yazan şairler çıkmış, hayret ediyorum. Gençliktir, bilmem nedir filan diyorlar, ama nasıl yazarsın sen ya?

Bak, bu hadîs-i şerîfte Rasûlüllah Efendimiz niye söylüyor?

"—İnsanlar böyle yapmasın, bunu örnek almasın!" diye söylüyor.

Bak bu adam böyle geçirmiş ömrünü, böyle çirkin, müstehcen şiirler yazmış… Peygamber Efendimiz bu iyi değil demek istiyor.

Bize ne İmriü'l-Kays'tan?

Bize bizim nasıl şiir yazacağımız lazım, o önemli!

Yaz bakalım Mevlîd-i Şerîf'in sahibi gibi, Süleyman Çelebi gibi, Rasûlüllah'ın methinde bir güzel şiir. Yaz bakalım Allah'a münacaat, tevhid bâbında güzel bir şiir. Yaz bakalım Yunus Emre gibi, insanın gözlerini yaşartan, dînî duygularını kuvvetlendiren bir şiir. İşte ben o zaman beğenirim seni.

Ne oluyor yani, yaptığın flörtleri böyle böbürlene böbürlene anlatıyorsun?

Hani bizim Ragıp Paşa, şair ne demiş?

Şecaat arz ederken merd-i kıptî, sirkatin söyler.

Çingene delikanlısı maceralarını, kahramanlıklarını anlatırken şöyle hırsızlık yaptım, böyle hırsızlık yaptım diye hırsızlığını söyler. Ya bunun övülecek bir tarafı yok ki, neticede hırsızlık yapmışsın.

Yaptığın şey sirkat, hırsızlık, güzel bir şey değil ki, nesiyle övünüyorsun, ne diye ballandıra ballandıra anlatıyorsun? Doğru düzgün bir şey yaptıysan gel onu anlat:

"—Şu kadar fakiri doyurdum, bu kadar insanın gönlünü aldım, şu kadar insana 'Allah razı olsun!' dedirttim, şöyle bir hayır yaptım da şu kadar insan istifade ediyor. Suyu olmayan bir köye su

getirdim de herkes ‘Allah razı olsun senden’ diyorlar, şu kadar hastaları tedavi ettim de gece gündüz çalıştım da şu kadar hastanın hayır duasını aldım.”

Bak, böyle bir şey yaptıysan iyi, ama yapmadıysan ne oluyor, hiç kıymeti yok.

Kur’ân-ı Kerîm’de bir kocaman Şuarâ Sûresi yer almış; neden?

Aah ah, o Peygamber Efendimiz’in zamanındaki şairler yok mu? Her birisi bir cadaloz, propaganda makinesi. Her birisi kâfirleri, müşrikleri cesaretlendirmek için İslâm’ın, Peygamber Efendimiz’in aleyhine ve müslümanları kötülemek için şiir yazıyor.

Ne oldu o zaman?

Karşı cephenin, reklam ve propaganda aracı oluyor. İslâm’la mücadele eden, müşrik cephenin sözcüleri oluyor.

Birisi bir şiir söyledi mi, Araplar şiire meraklı, hepsi şiiri ezberliyorlar, devenin üstüne bindiler mi geceleyin, o kabileden o kabileye giderken “Arap’ın yâ lellisi” derler, devenin üzerinde şeytan onlara yolculuk yaparken; “Hadi bakalım şarkı söyle” dermiş.

Hadîs-i şerîf var: Bineğin üstüne besmelesiz binerse bir insan, şeytan da arkasına binermiş. Bineğin arkasına binermiş, yedeğine, hani terkisi diyoruz ya atın, devenin, eşeğin, neyse merkebin, katırın. Ha, şeytan da arkasına binermiş;

“—Hadi şarkı söyle.” dermiş.

Şarkıyı güzel söyleyemiyorsa:

“—Hadi hayal kur, hadi bakalım müstehcen müstehcen şeyleri hayal et, hadi bakalım…”

Vaktini zararlı, günahlı, gafil, cahil geçirtecek. O bakımdan şeytan işte bunlara, bu kötü şairlerin yazdığı şiirleri söylettiriyor.

Araplar şiiri bizim gibi düz okumazlardı.

Ne yaparlardı?

Ayrıca bir de besteli okurlardı. Elini koyar kulağına, yanağına, yüksek sesle, nağmeli okurlardı. Arapların âdeti bu. Bizde de biraz öyledir, bir parça eski şiirimiz de öyledir. O bizim gazel diye okuduğumuz; kitaplarda, şiirler, ilâhi, nefes vesaire, bunların hepsi sazlı sözlü, nağmeli olurdu. Çok kere düz şiir tarzında olmazdı.

Şairler iki kısımdır, Kur'ân-ı Kerîm'de... Şairlerin bir kısmı şeytanın askerleri:

وَالشُّعَرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ. أَلَمْ تَرَى أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ.

وَ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لاَ يَفْعَلُونَ (الشعراء: ٢٢٤-٢٢٦)

(*Ve'ş-şuarâü yettebiuhümü'l-gàvûn. Elem terâ ennehüm fî külli vâdin yehîmûn. Ve ennehüm yekùlûne mâ lâ yef'alûn.*) "Şairlere gelince, onlara da sapıklar uyarlar. Onların yapmadıkları şeyleri söylediklerini; her saçma sapan konuda, vâdide atıp tuttuklarını görmedin mi?" (Şuarâ, 26/224-226)

İnsanlar onların peşine takılır, onların sözlerine değer verir, kulak verir, ezberler. Bir fitne, fesat, şer kaynağı oluyorlar. Bir grup bu...

İkinci grup da şöyle anlatılıyor:

إِلاَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا (الشعراء:٢٢٧)

(*İlle'llezîne âmenû ve amilu's-sàlihât*) "Ancak iman edip Allah'ın rızası istikametinde güzel, iyi işler yapanlar, (*ve zekeru'llàhe kesîran*) Allah'ı çok çok zikredenler, (*ve'ntasarû min ba'di mâ zulimû*) ve İslâm hücûma uğradığı zaman, elindeki o beyan kuvvetini İslâm'ın hizmetine koymuş mücâhid şairler başkadır." (Şuarâ, 26/227)

Mü'min; ibadet, tâat ehli, bir de İslâm'ı o kâfirlerin saldırılarına karşı korumaya çalışan şairler, böyleleri de vardı sahâbe-i kirâmın içinde, İslâm'ı onlar koruyorlardı.

Çünkü her âlet gibi dil de söz de bıçak da tabanca da bir âlettir; hayra kullanırsan sevap, şerre kullanırsan günah kazanırsın. Bıçağı ev işlerinde, ekmek kesmekte, bağ bahçe işlerinde kullanabilirsin; adam öldürmekte de kullanabilirsin. Dilini zikirde, güzel şeyleri öğretmekte kullanırsın; sevap kazanırsın. Küfürde, günahta, gıybette kullanırsın, cehenneme düşürecek sözleri söylemekte kullanırsın; cehenneme düşersin.

Âlet, kullanışına göre değişir. Şiir de bir âlettir, hayra da kullanılabilir, sevap kazanır kullananlar; şerre de kullanılabilir, kullananlar cehennemi boylar. İşte bu, bunlardan birisinin misali!

Buradan ne anlıyoruz?

Sözünü doğru söyle, hakkı söyle, Allah'ın rızasına uygun söyle; yalan, yanlış, günah, küfür sözü söyleme.

"—Söylersen bak, işte İmriü'l-Kays cehenneme gidecek, hem de en önde gidecek, ona göre ayağını denk al." denmiş oluyor insana.

Her şeyimize dikkat edeceğiz muhterem kardeşlerim. Şeytanın insanın arkasına, atının arka tarafına, bineğinin arkasına binmesini okuyunca bayağı duygulandım. Sen bir at bineğe biniyorsun, besmeleyi çekmeyince şeytan da geliyor, hop arkana; boynuzlu, kuyruklu şeytan, mel'un, hop arkana biniyor. Ondan sonra oradan sana boyna körüklüyor, vesvese veriyor.

Yemek yiyorsun... Peygamber Efendimiz'in karşısında birisi

yemek yiyormuş; yemiş, yemiş, yemiş, aklına gelmiş;

"—*Bi'smi'llâhi min evvelihî ve âhirihî*" demiş. "Önüne sonuna besmele olsun, Allah'ın adıyla söylenmiş olsun! Tâ başından sonuna kadar *Bi'smi'llah*'la olsun deyince, Peygamber Efendimiz bayağı bir gülmüş.

Demişler ki:

"—Yâ Rasûlallah, niye güldün?"

"—Besmele çekmediği, çekmemiş olduğu zaman şeytan sofrasında onunla beraber yiyordu. Besmeleyi çekince yediklerini bile kustu."

Peygamber gözüyle görüyor, Allah onun gözünden perdeleri kaldırmış olduğu için.

Yemekte de ortak oluyormuş, binekte de ortak oluyormuş. Korkuyor insan. Niye korkuyor? Zikirsiz, Allah demeden bir iş yapmaya korkuyor insan. Her şeyi zikirle söylemek lazım.

Hatta;

وَشَارِكْهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلاَدِ وَعِدْهُمْ، وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلاَّ غُرُوراً (الاسراء:٦٤)

(*Ve şârikhüm fi'l-emvâli ve'l-evlâdi vaidhüm, ve mâ yaidühümü'ş-şeytànü illâ gurûrâ.*) [Onların mallarına, evlâtlarına ortak ol, kendilerine vaadlerde bulun! Şeytan, insanlara, aldatmadan başka bir şey vaad etmez.] (İsrâ, 17/64)

Âyet-i kerîmede böyle geçtiği için, oradan anlaşılıyor ki insanın -Allah saklasın- çocuklarına da ortak oluyor.

Ne demek? Hanımıyla olan evlilik işlerinde de ortak oluyor demek; Allah saklasın... Ne demek?

"—Besmelesiz, nikâhsız, Allah'ın istemediği şekilde olduğu zaman" demek.

Demişler;

"—Yâ Rasûlüllah, evlatlarımıza da ortak olur mu?"

Ortak olur ya, evlatlarının bir kısmı şeytanın evladı olur; söz geçiremezsin, seni dinlemez, laf dinlemez; namaz kılmaz, oruç tutmaz, doğru yola gelmez, nasihatten anlamaz.

Neden? Şeytanın evladı kerata…

Neden? Sen hatalı evlendin, hatalı zifaf yaptın, hatalı, besmelesiz…

Çeşitli kusurları oluyor; insan, sonradan aklı başına gelebiliyor, iş işten geçiyor. Güzel diye bir kızı alıyor, sokakta görüyor, peşine düşüyor, konuşuyor, camdan bakıyor, balkondan mektup atıyor, ondan sonra evleniyor.

Sonra ne oluyor?

Hadi bakalım; çocuk doğuyor, iş ciddiye biniyor. Kadın hayırsız! Sokaktan bulunan öyle olur işte! O kadar! Ondan sonra kocasına sadakatsiz, çocuğuna merhametsiz… Hadi, o zaman işler karışıyor. Adam geliyor bize dert yanıyor;

"—Hocam cahillik devrinde bir hata ettik, bir kadınla evlendik, şöyle çıktı, böyle çıktı…" diyor.

Şimdi gel bakalım; babalarımızın usûlü mü iyiymiş, şimdiki zamanın usûlü mü iyiymiş; anla!

Hiç olmazsa senin anan baban, senin namına iyi bir kızı arayacaktı, soruşturacaktı, gidecekti, görecekti, soyunu sopunu, sülalesini araştıracak ve helal süt emmiş, hayırlı bir namzet bulmaya çalışacaktı. Sen sokakta gözünün beğendiğinin peşine takıldın, aldın ama işte bak yuva kurmaya yaramıyor.

Her inşaat malzemesi ev yapmaya yaramıyor.

Briketin üstüne hiç yük bindirilmezmiş. Briketin yük taşıma kat sayısı sıfır. Neden? Çürük malzeme bu…

Briketten ev olur mu? Üstüne kat çıkılır mı? Çıkılmaz!

Köprü yapılır mı? Yapılmaz!

Üstünden kamyon geçer mi? Aman ha, sakın ha! Derenin içini boylarsın, uçuruma yuvarlanırsın.

Neden? Çürük malzeme.

Onun için, İslâm'ın öğrettiği şekline sımsıkı sarılmak lazım. Çünkü Allah'ın emri, Peygamber Efendimiz'in emri, Allah'ın sevgili kullarının görüşü oluyor, içtihat bile olsa Allah'ın sevgili kullarının görüşü oluyor.

Onun için İslâm bir şey dedi mi, mutlaka onda bir fayda vardır. İslâm bir şeyi yasakladı mı, mutlaka onda bir zarar vardır. Onun arkasından hayır gelmez, mutlaka zarar gelir.

Allah, İslâm nimetinin kıymetini bilmeyi cümlemize nasip etsin…

Çok büyük nimet İslâm ama kıymetini bilene. Kimisi bilmiyor. İslâm'ın ne olduğunu bilmiyor da kendisine başka sistemler arıyor, başka hayat tarzları arıyor.

Milletin yarısına da yutturmuşlar. Hatta biz bile yutmuşuz.

"—Nereden yuttuk hocam?"

Senin yatak odası takımın nasıl? Misafir odası takımın nasıl? Yemek yeme usûlün nasıl? Giyinme usûlün nasıl? Düğün usûlün nasıl? Bal gibi yutturmuşlar.

Var mıydı İslâm'da kol kola girip de karın olacak gelinin, göğsünü bağrını bütün cümle âleme teşhir etmek, var mıydı? Yoktu! Dans var mıydı? Yoktu! Nikâhtan sonra gelinin duvağını kaldırıp da şap şup öpmek var mıydı? Yoktu!

Herkesle el sıkışmak var mıydı?

"—Vay be, bu gelinin eli ama yumuşakmış ha, sıcacıkmış da…" mı dedirteceksin?

Var mıydı böyle şeyler? Yoktu. Es-selâmu aleyküm derdin, kadınlar bir yerde otururdu, erkekler bir yerde otururdu.

"—Vay hocam, o gericilik..."

Peygamber SAS Efendimiz Fâtımâtü'z-Zehrâ anamızın, cennetlik anamızın yanına giderken, yanında ashabından birkaç kişi var, Fâtımâ Validemiz'e sesleniyor;

"—Kızım Fâtımâ, biz geliyoruz, yanımda bir iki misafir var, perdenin arkasına geç." diyor.

Kim yapıyormuş haremliği selamlığı? Peygamber Efendimiz.

Allah-u Teàlâ Hazretleri şöyle buyuruyor:

وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ (الأحزاب:٥٣)

(*Ve izâ seeltümûhünne metâan fe's'elûhünne min verâi hicâbin zâliküm atharu li-kulûbiküm ve kulûbihinne*) [Peygamber'in hanımlarından bir şey istediğiniz zaman, perde arkasından isteyin! Yüz yüze bile gelmeyin görüşmeyin! Bu, hem sizin kalpleriniz, hem

de onların kalpleri için daha temiz bir davranıştır.] (Ahzâb, 33/53)

Peygamber Efendimiz'in mübarek hanımları ki mü'minlerin annesidir onlar, Ümmehât-ı Mü'minîndir;

Kim istiyormuş haremliği selamlığı?

Allah, Kur'ân-ı Kerîm, Peygamber Efendimiz.

Buna gericilik denir mi?

Bizim fakültede bir asistan alınacaktı. Bir profesör muhalefet ediyor alınmasına. Biz de alınmasını istiyoruz. Alınacak asistan çalışkan, hâfız, fakültenin çalışkan talebesiydi, asistan olduğu yere faydalı olacak eleman. Biz istiyoruz, ötekisi almak istemiyor.

Ne diyor?

"—Ben bunları inceledim. Bunlar evlerinde haremlik selamlık yaparlarmış, almayalım bunu." diyor.

Haremlik selamlığı kusur olarak görüyor.

Ne olmuş?

Hapı yutturmuşlar bize. Zokayı mı derler? Balıkçılıkta zoka var galiba, zokayı yutturmuşlar, bizi çekiyorlar kendilerine doğru, biz de kendimizi bir şey sanıyoruz.

Yok, bizim usûlümüzde böyle şeyler!

Peygamber Efendimiz'in, Allah'ın, Kur'ân-ı Kerîm'in istediği gibi yaşasana! Ne olacak;

"—Allah böyle istiyor!" 'yapmayın' dediği şeyi ben yapmam. Rasûlüllah'ın hayatına uygun yaşamak istiyorum. Sünnet-i seniyeye uymak istiyorum." de.

Ümmetin bozulduğu zamanda Peygamber Efendimiz'in sünnetine yapışıp, sünnetine sarılıp, sünnetine göre yaşayan insana yüz şehid sevabı var. İstemez misin? Hadi isteme. Yüz şehit sevabı var, bir şehit sevabı bile değil, yüz şehit sevabı var.

Ne yapmışız biz?

Sakallar matruş; Batı usûlü, cart, cart, cart... Bıyıklar matruş; Batı usûlü. Tırnaklar uzun; Batı usûlü. Saçlar; Batı usûlü. Giyim; Batı usûlü. Yırtmaçlar; Batı usûlü. Uzun etek giyiyor kadın, tâ bilmem neresine kadar yırtmacı var.

Fesübhanallah! Bunu niye uzun yaptın, bu yırtmacı niye kısa yaptın?

Karşıdakinin yüreğini hoplatmak için. Niye yapacak; günaha

girmek için, günaha sokmak için.
Ne yapacak?

Allah'ın emrine girecek herkes. Sen yanılmışsan, sen Allah'ın yoluna geleceksin; ben yanılmışsam, ben Kur'an'ın çizgisine geleceğim, orada birleşeceğiz. Tamam, ihtilaf kalmayacak. Ne Alevî, ne Sünnî, ne ilerici, ne gerici, ne laik, ne anti-laik, hiçbir şey kalmayacak, her şey birlik ve beraberlik içinde o zaman olur.

Sen gidiyorsun Alman'ı, Fransız'ı, imansızı, kâfiri, namussuzu taklit ediyorsun… Namussuz, müstehcen, kötü hayat yaşayan kadın buradaki kadınlara, namuslu insana örnek olamaz ki.

Bizim örneklerimiz vâlidelerimiz, muhterem ümmühât-ı mü'minîn, Peygamber Efendimiz'in hanımları, sahabenin içindeki sahabe kadınlar. Onlar nasıl yaşamış; bizim kendi örneklerimiz sahâbe-i kirâmın kendisi. Ashâb-ı kiram nasıl yaşamış? Bizim örneğimiz onlar.

Bizim örneğimiz falanca artist, filanca sanatkâr, filanca bilmem batılı değil ki...

Şimdi gençler filmleri seyrede ede onlara özeniyorlar, şövalyeliğe özeniyor. Ya bizde şövalyelik yok, bizim dünyamız başka, onlarınki öyle. Üç silahşorlar, hafiyesi, tabancası, Teksas'ı meksası. O onların dünyası; bizim dünyamız başka dünya. Biz başkayız, onlar başka.

Ne diye onu taklit ediyorsun?

Taklit edeceksen Allah'ın sevgili kullarını taklit et. Sen de Allah'ın sevgili kulu ol. Sen de dünyada, âhirette iyi insan ol.

Gidiyoruz yalan yanlış şeyleri taklit ediyoruz, onları teşvik ediyoruz. Gazeteler, mecmualar, basın, yayın, okul, mektep, vesaire muhit… Gidiyorsun bir zengin, sosyetik muhite…

Şöyle karanlıkta gözünü kapayıp da seni biraz böyle uçakla bir yerlerde gezdirdikten sonra, bir yere indirseler, açsalar gözünü;

"—Bil bakalım burası neresi?"

Fransa mı desem, İngiltere mi desem, Amerika mı desem…

Hayır, hiçbir şey değil: Müslüman bir ülke güya; giyim kuşam, her şeyi, hiç farkı yok. Bir tek farkı var; renk. Renginden galiba bu şarklı diyorsun, yani Doğu Akdenizli, oradan...

Avrupa'ya gidiyorduk; Akdenizlilerin tipleri filan farklı oluyor

galiba, bize soruyorlardı;

“—Nerelisiniz?” diye. Akdenizli tahmin ediyor;

“—İtalyan mısınız, İspanyol musunuz?” diye öyle soruyorlardı.

Allah’ın emrini tutacağız, Allah’ın emrini tutan kimselerin yolunda yürüyeceğiz. Bu işin yolu, yöntemi bu! Allah’ın Rasûlü bizim en güzel modelimiz, numûne-i imtisâlimiz, yani kendisine uyacağımız mücessem misalimiz o bizim. Ona uyacağız!

Evet, burada da bu kadar söz yeter herhalde. Dünyanın itibarı, zevki, şevki, şöhreti var ama kıymeti yok. Bir de ahiretin zevki, şöhreti var, ahirette insanın itibarı var; işte o kıymetli. İnsanın ahirette itibarının olması kıymetli!

Öyle insanlar vardır ki burada beyefendidir, zengindir, yüz tane hizmetçi çalıştırıyordur; ahirette hizmetçilerinin hizmetçisi olamaz, ayağının tozu olamaz.

Neden?

O, Allah’ın sevdiği yolda yürüyor; bu, Allah’ın sevmediği yolda yürüyor, ondan.

Allah’ın sevdiği yolda yürümeye, Allah’ın rızasını kazanmaya hepimiz aklımızı döndürelim. Hani böyle şeyler var ya; tırrrrt, düğmeye basıyorsun dönüyor, çanak antenler, şu uyduya bu uyduya dönüyor, oradan yayın alacak.

“—Nereye döndüreceğiz?”

Allah’ın rızası yoluna. Bu kafaları değiştireceğiz. Kurban Bayramı yakın, değişecek kafalar. Kötüleri atarsınız, iyileri alırsınız, Kurban Bayramı’nda değiştirirsiniz. Kuzuların kafaları var...

Allah’ın rızasına uygun bir zihniyete sahip olacağız hepimiz. Allah’ın rızası bize hoş gelmiyorsa, Allah’ın emri bize hoş gelmiyorsa, ayetler, hadisler bize zıt geliyorsa, demek ki çok ters bir pozisyondayız. Her şey alt üst olmuş.

İnsan baş aşağı iple ayağından asılmış olursa, kendisi baş aşağı ama her şeyi ters görür. Bizim düz gördüğümüz her şeyi ters görür. Neden?

Bacağından asılmış, sallanıyor da ondan. Kafası aşağı doğru; her şeyi ters görür.

c. Yetimin Başını Okşayın!

Ama arada bir hadîs-i şerîf varmış, onu atladık. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[115]

اِمْسَحْ رَأْسَ اليَتِيمِ هكَذَا إِلَى مُقَدَّمِ رَأْسِهِ ، وَمَنْ لَهُ أَبٌ هكَذا إِلَى مُؤَخَّرِ رَأْسِهِ (خط. كر. عن ابن عباس)

RE. 83/9 (*İmsah re'se'l-yetîmi hâkezâ ilâ mukaddemi re'sihî, ve men lehû ebün hâkezâ ilâ muahhari re'sihî.*)

Bu atladığımız hadîs-i şerîfin mânasını verelim:

İnsanlar ölüyor, bazen geride çocuklar kalıyor.

---

115 Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.291, no:2795; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIII, s.129; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.169, no:6005; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VI, s.404, no:5423.

(*İmsah re'se'l-yetîmi hâkezâ ilâ mukaddemi re'sihî*) "Yetimin başını arkadan öne doğru okşa! (*Ve men lehû ebün hâkezâ ilâ muahhari re'sihî*) Babası ölmüş olanı da önden arkaya doğru okşa!"

Yâni, "Yetimleri, öksüzleri kollayın, okşayın, sevin, ihtiyaçlarını görün. Onların anasının babasının eksikliğini, öldüğünü onlara hissettirmeyin, gözetin. Onları mutlu etmeye çalışın." diye bir mâna çıkar. "Onları sevin!" mânası çıkıyor.

d. İman ve Vera'

Gelelim onuncu hadîs-i şerîfe:

İbn-i Mes'ûd RA'dan rivayet edilmiş. O sahabiyi de çok seviyoruz. O bizim Hanefi mezhebimizin adeta silsilesinin başı gibidir. Allah şefaatine erdirsin…

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[116]

انْتَهَى الإِيمَانُ إِلَى الْوَرَعِ ؛ مَنْ قَنِعَ بِمَا رَزَقَهُ اللهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ ؛ وَمَنْ أَرَادَ الْجَنَّةَ لاَ شَكَّ ، فَلاَ يَخَافُ فِي اللهِ لَوْمَةَ لائِمٍ (قط . في الأفراد عن ابن مسعود)

RE.83/10 (*İntehe'l-îmânu ile'l-verai; men kania bimâ razekahu'llàhu azze ve celle dehale'l-cenneh; ve men erâde'l-cennete lâ şekke, felâ yehàfu fi'llâhi levmete lâim.*)

(*İntehe'l-îmânu ile'l-verai*) "İman gider gider, veraa dayanır."

Vera' ne demek? Sımsıkı takvâ demek. Şüpheli şeyden bile kaçınmak demek.

"—İman, böyle şüpheli şeyden bile kaçınan zihniyete gelir, oraya dayanır." Vera' sahibi insan günaha yanaşmak şöyle dursun, şüpheli olan şeye bile yanaşmaz.

O halde gerçek mü'minler ne yapacak?

Günahlardan sakınacak. Haramlara, günahlara düşmeyecek.

---

116 Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.417, no:1691; İbnü'l-Cevzî, *İlelü'l-Mütenâhiyye*, c.II, s.816, no:1366; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.426, no:7275; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.59, no:5800.

Hatta harama, günaha düşmemek için ihtiyaten şüphelinin yanına bile yanaşmayacak. İşte iman oraya götürür, dayanır. İman böyle olursa kuvvetli iman olur.

Onun için, hepimiz vera' sahibi olalım. Helâl bellidir, haram bellidir. Arada tereddütlü, şüpheli şeyler vardır. Onlardan da kaçalım. Garantili, sağlam, sevaplı olan yoldan gidelim. Haramlara yanaşmayalım. Yanaşırsak düşebiliriz. Yanaşırsak yanabiliriz. Yanaşırsak üstümüze kir, çirkinlik, çirkef sıçrayabilir. En iyisi yanaşmamak…

Sonra ne diyor Efendimiz:

(*Men kania bimâ razakahu'llâhu azze ve celle dehale'l-cenneh*) "Allah'ın kendisine nasip ettiği rızka kanaat eden kimseyi Allah cennete sokar. O kimse cennete girer."

Burada, kanaatkâr olmayı Allah'ın sevdiğini anlıyoruz. Allah şu kadar vermiş. "El-hamdü lillah, çok şükür hâlime..." diyecek.

Ne yapmayacak? Gözünün başkasının eline dikmeyecek. Onu almaya çalışmayacak. Haset etmeyecek. Hırs etmeyecek. Gayri meşru bir şeyler yapmaya niyetini bozmayacak.

"—El-hamdü lillah, yeter, çok şükür!" diyecek.

Tabii çalışabilir. Daha yükselmek için, daha yüksek bir makama geçmek için, daha çok kazanmak için çalışabilir. Bu yasak değil. Çalışmak daima tavsiye edilmiş bir şey. Çalışacak; ama o anda eline geçtiğine de mutlu olacak, kanaat getirecek.

"—El-hamdü-lillah, çok şükür!"

Ne yapalım, işte her gün herkes çalışıyor. Herkes sabahleyin gidiyor işine, akşam dönüyor. Ama birisi bir kazanıyor, birisi bin kazanıyor. Şimdi akşam kavga mı edeceğiz? Hayır.

"—Çok şükür yâ Rabbi! Bugün bu kadar verdin. El-hamdü lillâh. İşte iyi tarafı; sıhhatim yerinde, çok şükür... Dünyada nice benim nimetlerime sahip olmayan insan var." diye şükredecek.

Ama yine tabii daha çok kazanmak için, daha yükselmek için çalışma yolu kapalı değil.

Bu; "İçinde bulunduğu halde kanaat sahibi olmak, razı olmak, Allah'ın hükmüne, taksimine, kazasına, kaderine, kısmetine itirazcı olmamak; başkasına göz dikmemek, başkasının hakkında kötü niyetler beslememek." demek.

İşte “Böyle kanaat sahibi olan, Allah’ın kendisine verdiği rızka kanaat gösteren kimse cennete girer.” diyor. Bu kanaat bize tavsiye edilmiş bir huy oluyor.

اَلْقَنَاعَةُ كَنْزٌ لاَ يَفْنَا

(*El-kanâatü kenzün lâ yefnâ*) “Kanaat bitip tükenmez bir hazinedir.”

Kanaat sahibi oldu mu insan mutlu olur, tasasız olur, üzüntüsüz olur, iyi olur.

Sonra… İşte çok mühim bir şey, öğrenmemiz gereken bir cümle geldi karşımıza: (*Ve men erâde’l-cennete lâ şekke*) “Kim cenneti muhakkak kazanmak istiyorsa, mutlaka gerçekten cennete girmek istiyorsa…”

İstiyor muyuz? İstiyoruz. Hepimiz cenneti istiyoruz.

“Muhakkak, mutlaka kim cennete girmek istiyorsa, (*felâ yehâfu fi’llâhi levmete lâim*) Allah’ın rızasını kazanmak yolunda, Allah yolunda kınayanın kınamasından korkmasın.”

Demek ki müslüman nasıl olacakmış? Doğru bildiği yolda yürürken utanmayacakmış. Başkalarından çekinmeyecekmiş.

“—Ya beni kınarlar, ayıplarlar. ‘Aa! Şuna bak!’ derler…”

Öyle olmayacak.

Kıza söylüyorsun:

“—Kızım, manto giy. Bak kocaman oldun. Selvi boylu oldun, güzelleştin… Allah örtünmeyi emrediyor. Çocukluk çağın geçti.”

“—Utanırım. Manto giyemem. Arkadaşlarım ne der? ‘Aa!’ derler, ‘aman!’ derler, ‘vay!’ derler, ‘ayıp!’ derler.”

Desin. Mü’min, cenneti isteyen insan kınayanın kınamasından korkmaz.

Ne kadar hoşuma gidiyor: Süfyân-ı Sevrî büyük alim, büyük fakih, büyük evliyâullahtan bir zat, mübarek, cennetlik. Karanlıkta almış hırkasını, evde giymiş. Herhalde namaza mı gitti, ne yaptıysa... Gitmiş diyelim. Karanlıkta namaza gitti. Namazı kılmış. Ortalık aydınlanmış. Yanından geçen birisi bakmış ki Süfyân-ı Sevrî hırkayı ters giymiş. Giyimi ters. Astarından, eklentisinden belli işte, hırkayı ters giymiş. Demiş ki;

“—Yâ imam, yâ üstad! Hırkayı ters giymişsin, çıkart şunu, düzelt.”

Bakmış; ters. Demiş ki:

“—Ben o hırkayı Allah rızası için giydim. Allah rızası için giydiğim hırkayı kul rızası için çıkartmam!”

Hoşuma gidiyor. Belki şaka söyledi ama çok hoşuma gidiyor. Yani aldırmıyor. Kınayanın kınamasına aldırmıyor. Hırkayı ters giymiş. Tamam, olabilir, ihtiyar insan. Karanlıkta evde mum yok, bir şey yok, görmedi; aldı çividen, geçirdi sırtına, camiye yetişti, namazı kıldı işte. Allah kabul etsin. Daha ne, en güzel şeyi yapmış. Ters olmuş, aldırmıyor. Kınayan kınasın, ne olacak…

“—Ben onu Allah rızası için giydim.” demiş.

Orada bir şey daha öğreniyoruz. Ne öğreniyoruz?

Giyim de Allah rızası için olacak.

Neden giyiniyoruz biz?

Allah rızası için giyiniyoruz. Allah “örtünün” dedi diye. Erkeğin de örtünmesi var, kadının da örtünmesi var. Ben küçükken hatırlıyorum, “pantolonum biraz bol” diye, “ceketim bol” diye ağlardık. Rahmetli anneme söylerdik; “Ya burasını biraz uzun yapmışsın, yakası şöyle olmuş…” O da bize hep onları dikerdi. Ne olacak ya… Giyim neden?

Allah rızası için. Kul beğensin diye değil ki. Allah rızası için, tesettür için giyiniyoruz. Avret mahallerimiz örtünsün. Bir de tabiatın şartlarından vücudumuzu korumak için. Hani kış oluyor, yünlü giyiyoruz. Yaz oluyor, ince giyiyoruz. Soğuktan, sıcaktan başımızı örtüyoruz. Ayağımıza yün çorap giyiyoruz. Yani iklim şartlarına göre giyiniyoruz. Bir de örtünmek Allah rızası için, tesettür için.

Allah rızası için olacak. Zihniyet bu olacak. Keyif için, lüks için, beğenilmek için olmayacak da Allah rızası için olacak.

Kıza; “Şöyle kıyafet giy.” diyorsun. “Yok, onun modası eski, onu giymem!” diyor. Birisi bir elbise yapmışsa ötekisi ondan giymiyor. Olmazmış. Neden?

Tek olacak. Emsalsiz olacak. Bir tane olacak. İkinci oldu mu istemiyorlar. İki tane olmasına razı değiller. Hepimiz öyleyiz.

Bizim bu kafalar, hani “Kurban Bayramı’nda koyun kafalarıyla

değiştirelim!” diye şaka yaptım ya, değiştirilecek çok şeylerimiz var... İçimize yerleşmiş de farkında değiliz. Pantolonlarımız kusurlu, gömleklerimiz kusurlu, hırkalarımız kusurlu, tıraşlarımız kusurlu... Değişecek. Biz Allah'ın iyi kulu sanıyoruz kendimizi ama hakikaten iyi kulu muyuz? Sen öyle sanıyorsun ama hele bir incele bakalım, hakikaten iyi kul musun?

Düzeltecek. Allah rızası için giyinecek. O mübarek öyle demiş işte: “Ben Allah rızası için giydiğim hırkayı kul rızası için çıkartmam!” demiş. Ters olmasına aldırmıyor. “İsterseniz beğenin, isterseniz beğenmeyin!” diyor. “Ben işte Süfyân-ı Sevrî'yim.” diyor. “Ben kıymetli insansam kıymetli insanım. Üstüme hırkayı ters giymekten, düz giymekten kıymetim değişmez.” diyor.

Bizim eve bir alim gelmişti, çok seneler önce... Şöyle bir baktım; bir çorabı başka bir çorabı başka. Bana dünyada giydiremezlerdi o zaman... “Hadi bir bu renkten bir çorapla bir şu renkten bir çorap giy. İşte ikisi de ayağını örtecek, ayağın korunacak. Hadi bakalım, giy.” Yok, insan ille çiftini arıyor. Dolabı boşaltıyor; “Bunun teki nerede anne?” diye soruyor.

“—E ne olur evlâdım ötekisini giysen?”

“—Olmaz, ayıp olur. Arkadaşlar ayıplar.”

Biz tabii işi çığırından çıkartmışız. Hele şimdi moda, zevk, keyif diye işleri çok çığırından çıkartmışız.

Mü'min nasıl olacak? Mutlaka insan cenneti istiyorsa kınayanın kınamasından korkmayacak arkadaş.

İkindi namazının vakti geldi mi? Geldi.

Otobüs kalkacak. Camiye kadar gitse otobüs kalkar. Otobüse binse bu şoför durmaz. Akşam vaktine kadar namaz kaçacak. Ne yapacak şimdi?

“—Çekilin şuradan bakalım. *Allahu ekber!*” der, orada namaza durur, otobüsün yanında kılar.

“—Ayıplarlar.”

Ayıplayan kızını vermesin. Ayıplayan ayıplasın. Allah sevsin, kâfi. *Allahu ekber*, güzelce namazı kılarsın. *Es-selâmu aleyküm ve rahmetullah... Es-selâmu aleyküm ve rahmetullah...*

Ama böyle yapmıyoruz; utanıyoruz. “Pantolonunun ütüsü bozulmasın” diye adam namazı evde kılıyor. Jilet gibi güzel ütülü pantolon. “Şimdi ben burada öğle namazını kılarsam sobanın

dirseği gibi olacak, pantolon kırışacak.” Kılmıyor, “ütüsü bozulur” diye… Yazıklar olsun! Pantolonun ütüsünden de mi kıymetsiz Allah’ın rızası, namaz?

Onun için, nasıl olacakmış?

Bak burada işte kâide: İnsan ille cenneti istiyorsa, kınayanın kınamasından korkmayacak. Doğru bildiği işi yapacak. Herkes kendisini ona göre düzeltsin. “Müslüman böyledir.” desin, bitsin iş.

“—Bıçak sağ ele alınacakmış, çatal sol ele alınacakmış, öyle yiyecekmişsin…”

Öyle şey yok! Ben öyle yapmam. Ben sağ elimle yerim. Bitti. O sol modası Avrupa’nın modası.

“—Yok efendim bıçak olacakmış, şu olacakmış…”

Bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm dersin, icabında elinle alırsın. Bazen çorbayı kaşıklayacağım diyorsun, olmuyor. Baktım, bir arkadaş tası kaldırıp içiyor. Neden?

Korkmuyor. Kendisi profesör, güngörmüş, yüksek bir şahsiyet. “Başkası ne der?” demiyor. Hangisi kolayına gelirse öyle yapıyor. Kaşıkla almak zor; tası alıyor, içiyor, tamam, bitti. Maksat bu çorbayı içmek değil mi? Tamam, içti; oldu, bitti.

Mü’min Allah yolunda kınayanın kınamasından korkmaz. Öyle olacak. Allah emretti, yapacağım. Allah bunu böyle seviyor, öyle yapacağım.

Bize her şeyi öğrettiler. Bunlar olmasaydı biz sakal bırakmazdık. Bu bizim solcular olmasaydı bizim mü’minler sakal bırakmazdı. Hocalar bile tıraşlı gezerdi. Bu adamlar çıktılar, solculuk nâmına, protesto nâmına, komünistlik adına, “ilerici sakalı” diyerek, şunu diyerek bunu diyerek bizim yadırgadığımız her şeyi yaptılar yaptılar, bize öğrettiler, ondan sonra millet [yapmaya] başladı, “Bu Allah’ın emri.” diye. Daha önce korkuyordu. Allah’ın emriydi ama yapmıyordu.

Söyle her yerde; “Ben namaz kılacağım.” de. Otobüsün şoförüne gidip söylemeye çekiniyor. Okulda söylemeye çekiniyor. Cuma gününe ders konuluyor. Koyma. Git müdüre söyle. Herkes söylesin:

“—Cuma gününe ders koymayın. Bizim namazımız var.” desin.

Memlekette demokrasi varsa onlar da saati kaydırsınlar, ne olacak… Oluyor, her şey mümkün. Her şey halka hizmet diye değil mi? Sen arzunu söyleyeceksin.

Biz öğrenci velisiyiz. Bir Milli Eğitim bakanı çıkmış;

"—Kızlar başını açacak!"

Niye açsın efendim? Allah "kapat" diyor. Sen kim oluyorsun?

"—Kur'an dersi dışında başını açacak."

Kur'an okumak mübarek bir şey, Kur'an dersinde kapatılıyorsa demek ki güzel bir şey. Başka zaman niye açılsın?

"—Madem böyle istemiş bakan bey hazretleri, o zaman açalım."

Öyle dedi. Okul aile birliği toplantısında birisi kalktı;

"—Madem bakan bey böyle istemiş, açalım."

Ben, "Müdürden söz istiyorum." dedim. Okul aile birliği toplantısında… "Bu arkadaşa bir soru soracağım." dedim.

"—Sen kızını İmam-Hatip okuluna niye gönderiyorsun kardeşim?" dedim.

Şöyle bir durakladı.

"—Niye olacak, dinini öğrensin diye gönderiyorum." dedi.

"—Dinini öğrensin de öğrendiklerini tatbik etmesin, çiğnesin diye mi gönderiyorsun? Ne öğreniyor burada? Allah'ın Kur'ân-ı Kerîm'de emrini öğreniyor. Onları yapmasın diye mi? Öğrensin

öğrensin de çiğnesin de günahı daha büyük olsun diye mi sen buraya gönderiyorsun?!"

Şaşırdı tabii... Hani misafirliğe gittiğin zaman soruyorlar:

"—Kahve mi istersin, çay mı?"

Ondan sonra yine soruyorlar, "Kahve isterim." dersen:

"—Şekerli mi istersin, sade mi istersin, orta şekerli mi istersin, yandan çarklı mı istersin?"

Soruyor. Yani sana itibar ediyor, misafirsin diye…

"—Seni serbest bıraksalar çocuğunun kapalı okumasını mı istersin, açık okumasını mı istersin?"

"—Kapalı okumasını isterim hocam."

"—Peki, güzel. Demek ki serbest olsan, baskı olmasa çocuğunun başı örtülü okumasını istiyorsun. Pekiyi bu arzunu söyledin mi bu bakan bey hazretlerine?"

"—Söylemedim."

"—O müneccimbaşı mı, nereden bilecek? Fala mı bakacak? Kahve falına mı bakacak? Yıldız falına mı bakacak? Nereden bilecek senin öyle istediğini? Sen gideceksin, söyleyeceksin. 'Arkadaş, ben bunu böyle istiyorum. Bana soracak olursan arzumu, ben çocuğumun başı örtülü olarak okumasını istiyorum.' dedin mi? Demedin. Öyle demediysen biz çocukların başı örtülü okumasını istiyoruz. Binâen aleyh, müsaade et, gidelim biz söyleyelim."

"—Tamam, olur." dediler.

Bir heyet kurduk. Gittik, o devrin bakanlarıyla görüştük. Bir bir hepsini ziyaret ettik. Dedik ki:

"—Biz çocuklarımızın başlarının açılmamasını istiyoruz. Biz İmam-Hatip okuluna çocuklarımızı dinî tahsil yapsınlar, dine göre yaşasınlar diye gönderdik."

"—Tamam tamam tamam…"

Okeyini aldık. O zaman o işi öyle halletmiştik.

İnsan İslâmî kanaatini, arzunu söyleyecek. Ve yaptırmak için de bir gayret gösterecek, bir teşebbüste bulunacak, müracaatta bulunacak. Bak herkes milletin hizmetinde, maşâallah… Reisicumhur da, başbakan da, bütün bakanlar da… Herkes kimin hizmetinde?

Herkes milletin hizmetinde. Daha ne istiyorsun?

Bu kadar güzel bir pozisyon varken sen de otur şöyle koltuğuna,

arkana yaslan; "Ben şöyle istiyorum!" de. Onlar da sana hizmet etsinler. Daha ne istiyorsun?

Cenneti mutlaka isteyen kınayanın kınamasından korkmaz, hak bildiği şeyi söyler. Allah bizi öyle kullarından eylesin…

e. Kitapların İndiriliş Günleri

Vâsile Hazretleri'nden Ahmed ibn-i Hanbel ve Taberânî rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[117]

أُنزِلَتْ صُحُفُ إِبرَاهِيمَ ، أَوَّلَ لَيلَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ ؛ وَأُنْزِلَتِ التَّوْرَاةُ ، لِسِتٍّ مَضَتْ مِنْ رَمَضَانِ ؛ وَأُنْزِلَ الإِنْجِيلُ ، لِثَلاَثَ عَشَرَةَ مَضَتْ مِنْ رَمَضَانَ ؛ وَأُنْزِلَ الزَّبُورُ ، لِثَمَانِ عَشْرَةَ خَلَتْ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ ؛ وَأُنْزِلَ الْقُرْآنُ لأَرْبَعٍ وَعِشْرِينَ خَلَتْ مِنْ رَمَضَانَ (طب. عن واثلة)

RE. 83/11 (*Ünzilet suhufi ibrâhîme, evvele leyletin min şehri ramadàn; ve ünzileti't-tevrâtu, li-sittin madat min ramadàn; ve ünzile'l-incîlü li-selâse aşrete madat min ramadàn; ve ünzile'z-zebûru li-semâni aşrete halet min şehri ramadàn; ve ünzile'l-kur'ânu li-erbain ve ışrîne halet min ramadàn.*)

(*Ünzilet suhufi ibrâhîme*) "İbrahim AS'ın mukaddes suhufu, İbrahim AS'a indirilen sahifeler, (*evvele leyletin min şehri ramadàn*) Ramazan'ın ilk gecesinde indi."

Dört kitaptan ayrı öteki peygamberlere indirilen sahifelere suhuf deniliyor. İbrahim AS'a gelen vahiyler Ramazan'ın ilk gecesinde geldi.

(*Ve ünzileti't-tevrâtu, li-sittin madat min ramadàn*) "Tevrat, yani Musa AS'a inen kitap Ramazan'ın 6'sında geldi."

---

[117] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXII, s.75, no:185; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.414, no:2248; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.VI, s.202; Vâsile RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.16, no:2962; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.75, no:5837.

(*Ve ünzile'l-incîlü li-selâse aşrete madat min ramadàn*) "İncil İsa AS'a Ramazan'ın 13'ünde geldi." Vahyolunması, gelmesi 13'ünde…

(*Ve ünzile'z-zebûru li-semâni aşrete halet min şehri ramadàn*) "Zebur Davud AS'a Ramazan ayının 18'inde geldi."

(*Ve ünzile'l-kur'ânu li-erbain ve ışrîne halet min ramadàn*) "Kur'ân-ı Kerîm de Peygamber Efendimiz'e Ramazan'ın 24'ünde geldi."

Dikkat edin, İbrahim AS'a, Musa AS'a, Davud AS'a, İsa AS'a gelen vahiyler hep Ramazan'da geldi. Kur'ân-ı Kerîm de Ramazan'da geldi.

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ (البقرة:١٨٥)

(*Şehru ramadàne'llezî ünzile fîhi'l-kur'ân*) "Kur'ân-ı Kerîm'in indirilmiş olduğu Ramazan ayı…"

Demek ki Kur'an da Ramazan'da inmiş. İncil de, Zebur da, Tevrat da, Suhuf-u İbrahim de Ramazan'da inmiş.

Hepsi neyi gösteriyor? Ramazan'ın ne kadar mübarek bir ay

olduğunu gösteriyor.

Ramazan bitti, Şevval ayına girdik. Şevval'in ortasını geçtik. Şevval bitmek üzere, sonuna doğru gidiyoruz.

Ne var Şevval'de? Altı gün orucu var. Kim Ramazan'ı tutar, Şevval'den de altı gün oruç tutarsa bütün seneyi oruçlu geçirmiş gibi sevap alır. Elinizde imkân var. Tutmayanlar altı gün orucunu tutsun.

Tabii buradan ne anlaşılıyor?

Ramazan öyle mübarek bir ay ki, peygamberlere mukaddes kitaplar Ramazan'da gelmiş.

Tabii o güzel ayı geçirdik. Ramazan çıktı. Müslümanlık yok. Ramazan bitti artık. Bütün senelik ibadetini millet yaptı. Ramazan geldi, hoş geldi. Bayram geldi, hoş geldi. Baklava tepsisi boş geldi. Ramazan gitti, hoş gitti. Artık arkadaş Allah'a ısmarladık; ne namaz var, ne Kur'an var... Tevbe de bozuldu, tevbe de yok. İçki de içebilir. Sigara da içebilir. Her şey yapabilir.

Neden? Ramazan bitti, millet artık her şey serbest sanıyor. Ramazan bitti diye o Ramazan'daki güzel haller de gitti. Bu yanlış!

Nasıl olacak? Müslüman Ramazan'da kazandığı kondisyonu Ramazan'dan sonra devam ettirecekti. Ettiremediyseniz çok fena. Çok tehlikeli bir durum bu. Aman Ramazan'daki hallerinizi hatırlayın. Ramazan'daki hallerinizi tekrar edinmeye, korumaya, Ramazan'daki o güzel ruhânî, ilâhî havaya, o mistik havaya tekrar girip öyle yaşamaya gayret edeceksiniz.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi ibadetinden, zikrinden, şükründen ayırmasın… Yanlış yollara düşürmesin… Sevmediği şekilde ömür geçirtmesin…

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

19. 03. 1995 – İskenderpaşa Camii